ЕРАЗМУС+

Керівництво до програми (Programme Guide)

У разі розбіжностей між мовними версіями, версія англійською мовою є основною.

Version 1 (2019):24/10/2018

Дану українську версію Керівництва до програми Еразмус+ підготовлено командою проекту ЄС Національного Еразмус+ офісу в Україні (С.Шитікова, П.Крайнік). Використано деякі матеріал перекладу версії 2015 р., який здійснили студенти факультету лінгвістики НТУУ «КПІ»: Недотопа Ірина Юріївна, Сірук Олена Олександрівна (за згодою авторів).

Зміст

СКОРОЧЕННЯ……..……5

ВСТУП……..……6

Як правильно користуватись Керівництвом до програми (Programme Guide)…..…….6

ЧАСТИНА А – ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПРОГРАМУ ЕРАЗМУС+……..……8

Які цілі і важливі особливості програми Еразмус+? …….……..……....11

Загальна мета…….…….11

Важливі особливості програми Еразмус+?.....11

Яка структура програми Еразмус+?.....18

Key Action 1.Ключовий напрям 1 – Індивідуальна мобільність…….…….……18

Key Action 2.Ключовий напрям 2 – Співпраця задля розвитку інновацій та обміну успішними практиками……..…..…….....18

Key Action 3.Ключовий напрям 3 – Підтримка реформ……..……..19

Напрям Жан Моне……..……..20

Спорт……..……20

Який бюджет програми? ……..…21

Хто запроваджує програму Еразмус+?..... 22

Європейська Комісія…….…….22

Національні агентства…..…….…….22

Інші організації, які надають підтримку запровадження програми Еразмус+……24

Хто може взяти участь у програмі Еразмус+?.....32

Учасники…….……..…..32

Організації……...33

Країни-учасниці (країни члени і країни-партнери програми)….……..…..……..33

ЧАСТИНА В – ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ, НАВЕДЕНІ В ДАНОМУ КЕРІВНИЦТВІ ДО ПРОГРАМИ……37

Освіта та підготовка……..……37

Які напрями підтримуються?.....37

Яка мета таких напрямів?.....38

Молодь……38

Які напрями підтримуються?.....38

Яка мета таких напрямів?.....39

Три ключові напрями діяльності……39

Ключовий напрям 1: Індивідуальна навчальна мобільність……40

Проекти на організацію мобільності у сфері освіти, професійної підготовки та молоді...42

Проекти на організацію мобільності для студентів і працівників сфери вищої освіти….....45

Проекти на організацію мобільності для учнів і працівників сфери професійної підготовки…….70

Проекти мобільності для працівників шкільної освіти……86

Проекти мобільності для працівників освіти у сфері дорослих……..95

Проекти мобільності для молодих людей та молодіжних працівників……..103

Спільні магістерські програми Еразмус Мундус……114

Позики для навчання на магістерських програмах Еразмус+……126

Ключовий напрям 2: Співпраця задля розвитку інновацій та обміну успішними практиками……...……127

Стратегічні партнерства у сфері освіти, професійної підготовки та молоді ……129

Альянси знань: Європейські університети……158

Альянси знань .....……164

Альянси галузевих компетентностей 175

Розвиток потенціалу в сфері вищої освіти……200

Розвиток потенціалу в сфері молоді……220

Ключовий напрям 3: Підтримка реформ……..240

Проекти молодіжного діалогу….....……..242

Напрям Жан Моне…….…..251

Які цілі має напрям Жан Моне?.....251

Які види діяльності підтримуються?.....251

Модулі Жан Моне (викладання і дослідження)……253

Кафедри Жан Моне (викладання і дослідження)……257

Центри досконалості Жан Моне (викладання і дослідження)……262

Підтримка асоціацій……267

Мережі Жан Моне (науково-експертні дебати)……271

Проекти Жан Моне (науково-експертні дебати)…….……276

Жан Моне – вартість за одиницю (Unit Cost)……281

Спорт …….……287

Які види діяльності підтримуються?.....287

Спільні партнерства……..288

Малі спільні партнерства……..300

Європейські неприбудкові спортивні заходи……..307

ЧАСТИНА С – ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ЗАЯВНИКІВ……312

Що потрібно зробити для того, щоб подати проектну заявку на конкурси програми Еразмус+? …….…312

Крок 1: Зареєструйтесь на Порталі учасників……312

Крок 2: Перевірте відповідність критеріям програми……313

Крок 3: Перевірте фінансові умови ……321

Крок 4: Заповніть і подайте аплікаційну форму ……327

Що відбувається після подачі проектної заявки? ……..328

Процедура оцінювання……329

Прийняття остаточного рішення……..330

Повідомлення про присудження фінансування……..330

Що відбувається, коли проектна заявка буде рекомендована до фінансування? ……..330

Грантова угода/ рішення……...330

Сума гранту……332

Процедури оплати……..332

Проектний цикл і способи оплати……..……..……..……..334

Інші важливі умови угоди……..……..338
Фінансова гарантія……...338
Суб-контракт і договори закупівель ……338
Інформація про наданий грант……339
Публічність……340
Перевірки і аудит……..…340
Захист даних……340
Вимоги до відкритого доступу 342
Відкрита ліцензія та права інтелектуальної власності……..342
Правила, що застосовуються…….…..343

ДОДАТОК І – Особливі правила та інформація, що стосується мобільності, стратегічних партнерств та розвитку потенціалу в сфері вищої освіти……..…..344

Проекти мобільності для студентів і працівників сфери вищої освіти…….345
Проекти мобільності для учнів і працівників сфери професійної підготовки…….…354
Проекти мобільності для працівників шкільної освіти…….....360
Проекти мобільності для працівників освіти дорослих……365
Проекти мобільності для молоді та молодіжних працівників……..…….....368
Спільні магістерські програми Еразмус Мундус…….…….374
Стратегічні партнерства…….….378
Розвиток потенціалу в сфері вищої освіти……..…..397

ДОДАТОК ІІ – Поширення та використання результатів……407
ДОДАТОК ІІІ – Глосарій основних термінів……416
ДОДАТОК IV – Корисні посилання та контактна інформація……430

Скорочення

- DG EAC (Directorate General for Education, Youth, Sport and Culture): Генеральний директорат з питань освіти, молоді, спорту і культури
- EACEA (Educational, Audiovisual & Culture Executive Agency): Виконавче агентство з освіти, аудіовізуальних засобів і культури
- ECHE (Erasmus Charter of Higher Education): Хартія Еразмус для вищої освіти
- ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System): Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)
- ECVET (European Credit System for Vocational Education and Training): Європейська кредитна система професійно-технічної освіти та підготовки кадрів
- EHEA (European Higher Education Area): Європейський простір вищої освіти
- EIB (European Investment Bank): Європейський інвестиційний банк
- ELL (European Language Label): Європейський мовний знак
- EQAR (European Quality Assurance Register): Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти
- EQAVET (European Quality Assurance in Vocational Education and Training): Європейська система забезпечення якості у професійній освіті
- EP (European Parliament): Європейський парламент
- EQF (European Qualifications Framework): Європейська рамка кваліфікацій (ЄРК)
- ESCO (European Skills, Competences, Qualifications & Occupations): Європейські уміння, компетентності, кваліфікації та заняття
- EU (European Union): Європейський Союз (ЄС)
- FR (Financial Regulation): Фінансове законодавство
- HEI (Higher Education institution): Заклад вищої освіти (ЗВО)
- HERE (Higher Education Reform Experts): Національна команда експертів з реформування вищої освіти
- ІКТ (Information and Communication Technology): Інформаційні та комунікаційні технології
- ISP (Intensive Study Programme): Програма інтенсивного навчання
- EMJMD (Erasmus Mundus Joint Master Degree): Спільні магістерські програми Еразмус Мундус
- NA (National Agency): Національне агентство
- NARIC (National Academic Recognition Information Centre): Національний інформаційний центр з академічного визнання
- NEO (National Erasmus+ Office): Національний Еразмус+ офіс
- NQF (National Qualifications Framework): Національна рамка кваліфікацій
- OECP (Organisation of Economic Cooperation and Development): Організація економічного співробітництва та розвитку
- OER (Open Education Resources): Відкриті освітні ресурси
- OMC (Open Method of Coordination): Відкритий метод координації
- PIC (Participant Identification Code): Ідентифікаційний код учасника
- URF (Unique Registration Facility): Засоби унікальної реєстрації
- VET (Vocational Education and Training): Професійно-технічна освіта (ПТО)

Вступ

Керівництво до програми є інструментом для всіх, хто хотів би отримати детальну інформацію про програму Еразмус+. Керівництво до програми адресоване головним чином тим, хто бажає стати:

- організацією-учасницею програми: маються на увазі такі організації, установи, органи влади, що можуть брати участь у конкурсах за різними напрямами програми;
- учасником: маються на увазі такі індивідуальні особи (студенти, практиканти, стажери, учні, дорослі слухачі, молодь, волонтери або професори, викладачі, працівники закладів освіти, тренери, молодіжні працівники, фахівці в сфері освіти, професійної підготовки, молоді та спорту тощо), які беруть участь у заходах, що проводитимуть організації-учасниці програми.

Щороку організаціями з Європи подаються тисячі проектів для того, щоб отримати фінансову підтримку програми Еразмус+; в зв'язку з цим, Комісія створила процес прозорого оцінювання, який спрямований на надання грантів кращим проектам:

- для більшості напрямів діяльності в цьому Керівництві до програми вказані всі правила та умови отримання гранту від програми;
- для деяких інших напрямів діяльності, які тільки згадуються в цьому Керівництві до програми, правила та умови отримання гранту описані в спеціальних конкурсах заявок, опублікованих Європейською Комісією або від її імені.

При плануванні проектної заявки, потенційні організації-учасники можуть також отримати натхнення та інформацію з інші довідкових додаткових документів; деякі з яких вказано у Додатку IV до Керівництва до програми.

Як правильно користуватись Керівництвом до програми (Programme Guide)

Керівництво до програми складається з трьох основних частин:

- Частина А надає загальні відомості про програму. Вони містять інформацію про цілі, пріоритети та основні особливості програми, про країни-учасниці (країни-члени і країни-партнери), виконавців і загальний доступний бюджет. Ця частина адресована тим, хто хоче отримати загальну інформацію про масштаби та структуру програми.

- Частина В надає інформацію про напрями і види діяльності програми, які розглядаються у Керівництві до програми. Ця частина в основному адресована тим, хто зацікавлений отримати додаткову детальну інформацію про типи проектів, які підтримує програма. Інформація, представлена в цій частині, більш детально викладена в Додатку I до Керівництва до програми.

- Частина С надає детальну інформацію про процедури подання проектної заявки на грант та відбору проектів, а також фінансові та адміністративні положення, пов'язані з присудженням гранту програми Еразмус+. Цей розділ адресований всім тим, хто має намір готувати і подавати проектну заявку в рамках конкурсів програми Еразмус+.

Крім того, дане Керівництво включає наступні додатки:

- Додаток I: Особливі правила та інформація, що стосуються різних напрямів діяльності, що розглядаються в цьому Керівництві до програми
- Додаток II: Керівництва для бенефіціарів щодо розповсюдження інформації про проекти та використання результатів
- Додаток III: Глосарій основних термінів, які використовуються в цьому Керівництві
- Додаток IV: Корисні посилання та контактна інформація

ЧАСТИНА А – ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПРОГРАМУ ЕРАЗМУС+

Еразмус+ – це програма ЄС в сфері освіти, професійної підготовки, молоді та спорту на період 2014-2020[1]. Освіта, професійна підготовка, молодь і спорт можуть зробити вагомий внесок, для прискорення соціально-економічних змін, у вирішення нагальних проблем, з якими Європа буде стикатися до кінця цього десятиліття, і в підтримку реалізації стратегії «Європа 2020», направленої на розвиток, рівність, підвищення зайнятості та рівня соціальної інтеграції.

Боротьба із високими рівнями безробіття – особливо серед молодих людей – є одним з першочергових завдань для урядів європейських держав. Занадто багато молодих людей передчасно залишають школу, підпадаючи під високий ризик безробіття та соціальної ізоляції. Такий самий ризик загрожує і багатьом дорослим працівникам з низькою кваліфікацією. Технології змінюють спосіб функціонування суспільства, і є необхідність забезпечити їх максимально ефективне використання. Підприємствам ЄС необхідно стати більш конкурентоспроможними за рахунок молодих талантів та інновацій.

Європа потребує більш згуртовані та інтегровані товариства, які дозволяють громадянам відігравати активну роль у демократичному житті. Освіта, підготовка, робота з молоддю та спорт є ключем для просування спільних європейських цінностей, прискорення соціальної інтеграції, підвищення міжкультурного взаєморозуміння і почуття приналежності до спільноти, а також для запобігання насильницької радикалізації. Еразмус + є ефективним інструментом для сприяння інтеграції людей з неблагополучного середовища, в тому числі новоприбулих мігрантів.

Інший виклик пов’язаний з розвитком соціального капіталу серед молоді, нарощування потенціалу молодих людей і їх здатності брати активну участь у житті суспільства, відповідно до положень Лісабонського договору "заохочувати участь молодих людей в демократичному житті Європи". Це завдання також можна поставити ціллю неформальних навчальних заходів, які спрямовані на вдосконалення навичок і компетентності молодих людей, водночас і їх активної громадянської позиції. Крім того, існує необхідність у наданні молодіжним організаціям та молодіжним працівникам відповідної підготовки та можливостей співробітництва задля забезпечення розвитку їхнього професіоналізму і європейського виміру молодіжної діяльності.

Продуктивні системи освіти і професійної підготовки та молодіжна політика забезпечать людей уміннями і навичками, необхідними на ринку праці та в економіці, дозволяючи їм відігравати активну роль в суспільстві і досягати особистої самореалізації. Реформи в сфері освіти, професійної підготовки і молоді можуть посилити прогрес у досягненні цих цілей на основі спільного бачення між політиками і зацікавленими сторонами, надійних даних і співробітництва в різних областях і рівнях.

Програма Еразмус+ призначена для підтримки зусиль країн-членів програми ефективно використовувати потенціал талановитих людей з Європи і соціальний капітал, підтверджуючи принцип навчання впродовж життя шляхом поєднання підтримки та формального, інформального і неформального навчання в системі освіти, професійної підготовки та розвитку молоді. Програма також підвищує можливості для мобільності та співпраці з країнами-партнерами, зокрема, в сферах вищої освіти та молоді.

Згідно з одним з нових положень у Лісабонському договорі, Еразмус+ також підтримує діяльність, яка спрямована на розвиток європейського виміру в галузі спорту шляхом заохочення співробітництва між органами влади, що відповідають за спорт. Програма сприяє

[1] Регламент (ЄС) No 1288/2013 Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2013 року про встановлення «Erasmus+»: програма Союзу для освіти, підготовки, молоді та спорту (http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0050:0073:EN:PDF)

створенню та розвитку європейських мереж, забезпечуючи можливості для співпраці між зацікавленими сторонами та обміну і передачі знань та інновацій в різних сферах, пов'язаних зі спортом і фізичною активністю. Ця посилена співпраця особливо буде мати позитивний вплив на розвиток потенціалу людського капіталу в Європі, допомагаючи зменшити соціальні та економічні витрати на фізичну бездіяльність.

Програма підтримує напрями діяльності, співпрацю та інструменти відповідно до цілей стратегії «Європа 2020» та її основних ініціатив, таких як «Молодь у русі» і «Порядок денний для нових навичок і робочих місць». Програма також сприяє досягненню – через відкриті методи координації – цілей Стратегії Європейського співробітництва у сфері освіти та навчання та Європейської молодіжної стратегії.

Ці інвестиції в знання, навички та компетентності підуть на користь особам, установам, організаціям та суспільству в цілому, роблячи внесок у розвиток і забезпечення благополуччя та соціальної інтеграції в Європі та за її межами.

Керівництво до програми Еразмус+ розроблено відповідно до річної робочої програми Еразмус+, прийнятої Європейською комісією, і, отже, може бути переглянуте з урахуванням пріоритетів і напрямів діяльності, визначених у робочій програмі, прийнятої в наступні роки. Реалізація цього Керівництва до програми здійснюється за умови наявності фінансування, передбаченого в проекті бюджету після прийняття бюджету на відповідний рік Бюджетним управлінням або, як це передбачено в системі «Provisional Twelfth».

Прогнозуючи майбутнє з огляду на минулий досвід

Програма Еразмус+ базується на досягненнях більш ніж 25 років діяльності європейських програм в сфері освіти, професійної підготовки та молоді, що охоплює як внутрішньо-європейське, а також міжнародне співробітництво. Програма Еразмус+ є результатом інтеграції наступних європейських програм, які були реалізовані Комісією в період 2007-2013:

- Програма навчання впродовж життя
- Програма Молодь в дії
- Програма Еразмус Мундус
- Tempus
- Alfa
- Edulink
- Програми співпраці з промислово розвиненими країнами в сфері вищої освіти

Ці програми надавали підтримку діяльності в сфері вищої освіти (включаючи міжнародний вимір), професійної освіти та підготовки, шкільної освіти, освіти дорослих та молоді (включаючи міжнародний вимір).

Програма Еразмус+ спрямована на вихід за межі цих програм, шляхом взаємодії та взаємозбагачення у різних сферах освіти, підготовки і молоді, усуваючи штучні кордони між різними напрямами діяльності та форматами проектів через впровадження нових ідей, залучення нових учасників зі світу праці й громадянського суспільства та стимулювання нових форм співробітництва. Тому дуже важливо, щоб нова програма була пов'язана із впливовим брендом, який є широко відомим і визнаним. Через це всі напрями діяльності та заходи, які підтримуються в рамках програми, передусім повинні бути представлені за допомогою бренду «ERASMUS+». Проте, щоб допомогти учасникам та бенефіціарам колишніх програм знайти свою нішу в рамках програми Еразмус+ з метою її представлення і поширення, наступні назви

можуть бути використані для цих напрямів діяльності, спрямованих на конкретний сектор, додатково до загального бренду «Erasmus+», такі як:

- «Erasmus+: Comenius», стосується діяльності в рамках Програми, що відноситься виключно до сфери шкільної освіти;
- «Erasmus+: Erasmus», стосується діяльності в рамках Програми, що пов'язана виключно зі сферою вищої освіти та орієнтована на країни-члени Програми;
- «Erasmus+: Erasmus Mundus», стосується Спільної магістерської програми Еразмус Мундус;
- «Erasmus+: Леонардо да Вінчі», стосується діяльності в рамках Програми, що пов'язана виключно зі сферою професійної освіти і підготовки;
- «Erasmus+: Grundtvig», стосується діяльності в рамках Програми, що відноситься виключно до сфери освіти дорослих;
- «Erasmus+: Молодь в дії», стосується діяльності в рамках Програми, що пов'язана виключно зі сферою молодіжних неурядових організацій та неформальним навчанням;
- «Erasmus+: Жан Моне», стосується діяльності в рамках Програми, що пов'язана виключно зі сферою досліджень Європейського Союзу;
- «Erasmus+: Спорт», стосується діяльності в рамках Програми, що відноситься виключно до сфери спорту.

ЯКІ ЦІЛІ І ВАЖЛИВІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОГРАМИ ЕРАЗМУС+?

Загальна мета

Програма Еразмус+ здійснює внесок у досягнення:

- цілей Стратегії «Європа 2020», в тому числі цілей пункту про освіту[2];
- цілі Стратегічної рамки Європейського співробітництва в сфері освіти та навчання (Education and Training2020), включаючи відповідні показники;
- сталого розвитку країн-партнерів у сфері вищої освіти;
- загальних цілей оновлених рамок Європейського співробітництва в молодіжній сфері (2010-2018);
- цілей розвитку Європейського виміру в спорті, зокрема масового спорту, відповідно до Робочого плану ЄС в галузі спорту;
- запровадження європейських цінностей відповідно до Статті 2 Договору про Європейський Союз[3]

Важливі особливості програми Еразмус+

Наступні особливості програми заслуговують особливої уваги. Деякі з них представлені більш докладно на веб-сайті Комісії.

Визнання і підтвердження навичок і кваліфікації

Програма Еразмус+ підтримує прозорість ЄС та інструменти визнання навичок та кваліфікації – зокрема Europass, Youthpass, Європейська рамка кваліфікацій (EQF), Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ECTS), Європейська кредитна система професійно-технічної освіти та підготовки кадрів (ECVET), Європейська система забезпечення якості у професійній освіті (EQAVET), Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти (EQAR), Європейська асоціація із забезпечення якості вищої освіти (ENQA), – а також загальноєвропейські мережі в галузі освіти і навчання за підтримки цих інструментів, зокрема Національного інформаційного центру з академічного визнання (NARIC), мережі Euroguidance, Національних центрів Europass та Національних координаційних пунктів EQF.

Загальна мета цих інструментів полягає в забезпеченні гарантії, що навички та кваліфікація більш легко можуть бути визнані і краще зрозумілі в межах національних кордонів, у всіх підсистемах освіти і професійної підготовки, а також на ринку праці, незалежно від того, чи були вони здобуті в рамках формальної освіти і професійної підготовки або через інші форми навчання (наприклад, досвід роботи; волонтерство, онлайн-навчання). Ці інструменти також націлені на гарантування, що освіта, професійна підготовка і молодіжна політика і надалі робитимуть внесок у забезпечення цілей «Європи 2020» щодо розумного, стійкого і всеохоплюючого зростання та її цільових завдань з освіти та працевлаштування за рахунок більш успішної інтеграції на ринку праці і більшої мобільності. Для того, щоб виконати ці завдання, інструменти повинні відповідати поставленим цілям. Вони повинні бути в змозі

[2]Ціль пункту про освіту полягає у тому, щоб зменшити кількість осіб, які передчасно залишають школу до менш ніж 10% і збільшити досягнення у сфері вищої освіти, принаймні, на 40% до 2020 року.

[3]Союз заснований на цінностях поваги людської гідності, свободи, демократії, рівності, верховенства права і поваги прав людини, включаючи права осіб, які належать до меншин. Дані цінності є спільними для всіх держав-членів у суспільстві, де панує плюралізм, толерантність, правосуддя, солідарність, рівність чоловіків і жінок, відсутня дискримінація.

задовольнити такі нові виклики, як інтернаціоналізація освіти і поширення використання цифрових засобів навчання, і надати підтримку створенню гнучких методів навчання відповідно до потреб і завдань слухачів. Це означає, що в майбутньому інструмент потребуватиме подальшого розвитку. Цей розвиток повинен призвести до підвищення узгодженості та загального спрощення що дозволить учням та працівникам вільно розвиватись у відповідному напрямку з метою ~~або~~ подальшого навчання або працевлаштування.

Більш детальна інформація доступна за посиланням: http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/skills- qualifications_en.htm

Поширення та використання результатів проекту

Поширення та використання результатів є одним з найважливіших завдань під час запровадження проекту Еразмус+. Це дає можливість організаціям-учасницям передавати і ділитися інформацією про діяльність і результати, які були досягнуті в процесі реалізації проекту, таким чином розширюючи вплив подібних проектів, забезпечуючи їх сталість та обґрунтовуючи Європейську додану вартість Еразмус+. Для того, щоб успішно поширювати і використовувати результати проекту, від організацій, які беруть участь в проектах Еразмус+, вимагається ділитись інформацією для поширення і використання під час реалізації свого проекту. Рівень та інтенсивність такої діяльності мають бути пропорційні завданням, можливостям і цілям різних напрямів діяльності програми Еразмус+. Результати, досягнуті конкретним проектом, можуть бути дуже актуальними і викликати інтерес також в галузях, на які проект не поширюється, і це відноситься до індивідуальних проектів з розробки стратегій і методів, які переконують, що інші можуть легко отримати доступ до того, що було розроблено та виготовлено. Конкретні рекомендації щодо цього можна знайти в Додатку II Керівництва до програми.

Вимоги програми Еразмус+ щодо відкритого доступу до навчальних матеріалів

Програма Еразмус+ сприяє відкритому доступу до результатів проекту, щоб підтримати навчання, викладання, професійну підготовку, молодіжну роботу. Зокрема, бенефіціари грантів Еразмус+, зобов'язані будь-які освітні ресурси та інструменти, розроблені в контексті проектів, які підтримуються Програмою – документи, засоби масової інформації, програмне забезпечення чи інші матеріали, зробити вільно доступними для громадськості при відкритій ліцензії. Матеріали повинні бути легко доступними та завантажуваними без коштів або обмежень, а відкрита ліцензія повинна дозволяти громадськості використовувати, повторно використовувати, адаптувати та поширювати ресурс. Такі матеріали відомі як «відкриті освітні ресурси» (OER). Для досягнення цієї мети ресурси повинні бути завантажені в редагованій цифровій формі на відповідній платформі з відкритим доступом. Хоча Програма Еразмус+ заохочує бенефіціарів до застосування найбільш відкритих ліцензій,[4] бенефіціари можуть вибирати ліцензії, які встановлюють деякі обмеження, наприклад. обмежують комерційне використання іншими особами або зобов'язують інших застосовувати ту саму ліцензію до похідних робіт, якщо це відповідає характеру проекту та типу матеріалу, і якщо це все ще дозволяє громадськості використовувати, повторно використовувати, адаптувати та поширювати ресурс. Вимога відкритого доступу є обов'язковою і не порушує права інтелектуальної власності бенефіціарів.

[4] Наприклад, широко використовуються ліцензії Creative Commons Attribution або Creative Commons Attribution-Share Alike для творчих робіт, публічної ліцензії GNU і меншої публічної ліцензії GNU для програмного забезпечення або ліцензії Open Database для баз даних .

Відкритий доступ Програми Еразмус+ для досліджень та даних

Програма Еразмус+ заохочує бенефіціарів публікувати результати досліджень за допомогою шляхів відкритого доступу, тобто шляхів, які є безкоштовними або не мають інших обмежень доступу. Бенефіціарам також рекомендується застосовувати відкриті ліцензії для цих результатів досліджень. Коли це можливо, дані, зібрані проектами, повинні публікуватися як "відкриті дані", тобто з відкритою ліцензією, у відповідному форматі та на на відповідній платформі даних з відкритим доступом.

Міжнародний вимір

Програма Еразмус+ включає в себе потужний міжнародний вимір (тобто співробітництво з країнами-партнерами програми), зокрема в сферах вищої освіти та молоді.

В сфері вищої освіти Програма Еразмус+ підтримує такі ключові напрями діяльності, спрямовані на співпрацю з країнами-партнерами:

- **Міжнародна кредитна мобільність фізичних осіб та спільна магістерська програма Еразмус Мундус** (Ключовий напрям 1), забезпечуючи мобільність студентів та працівників закладів вищої освіти з та до країн-партнерів;
- Проекти **розвитку потенціалу** в сфері вищої освіти (Ключовий напрям 2), забезпечуючи співробітництво та партнерства, які мають вплив на модернізацію та інтернаціоналізацію закладів вищої освіти і систем вищої освіти в країнах-партнерах, з особливим акцентом на країнах-партнерах, сусідніх з ЄС;
- Підтримка **реформ** (Ключовий напрям 3) за допомогою мережі Національної команди експертів з реформування вищої освіти в країнах-партнерах, сусідніх з ЄС, Міжнародної асоціації випускників, діалогу з країнами-партнерами, міжнародної привабливості і поширення досвіду;
- Напрям **Жан Моне** з метою стимулювання досконалості викладання і досліджень в галузі європейських студій по всьому світу.

У сфері молоді Еразмус+ підтримує такі основні напрями діяльності:

- **Мобільність для молодих людей та молодіжних працівників** (Ключовий напрям 1), забезпечуючи молодіжні обміни, волонтерську діяльність і мобільність молодіжних працівників у співпраці з країнами-партнерами, сусідніми з ЄС;
- Проекти **розвитку потенціалу** в сфері молоді (Ключовий напрям 2),забезпечуючи співробітництво та мобільність, які створюють позитивний вплив на якісний розвиток молодіжної роботи, молодіжної політики та молодіжних систем, а також визнання неформальної освіти в країнах-партнерах, зокрема в країнах Африки, Карибського басейну і Тихоокеанського регіону (Caribbean and Pacific, ACP), азіатських та латиноамериканських країнах;
- Залучення молодих людей та молодіжних організацій з країн-партнерів, які межують з ЄС, до проектів діалогу молоді (Ключовий напрям 3) за допомогою їх участі в міжнародних зустрічах, конференціях та інших заходах, які сприяють діалогу між молодими людьми та представниками влади.

Крім того, інші напрями діяльності Програми (Стратегічне партнерство, Альянси знань, Альянси галузевих компетентностей, Спільні партнерства) також відкриті для організацій з країн-партнерів програми, за умови якщо їх участь приносить додану вартість для проекту (для отримання додаткової інформації, будь ласка, ознайомтесь з Частиною В Керівництва до програми).

Багатомовність

Багатомовність є одним наріжних каменів європейського проекту і потужним символом прагнення ЄС до об'єднання в етнокультурному різноманітті. Володіння іноземними мовами відіграє провідну роль серед тих навичок, які допоможуть надати людям кращу професійну підготовку для ринку праці і можливість використовувати більше існуючих можливостей. ЄС поставив за мету, що кожен громадянин повинен мати можливість опановувати принаймні дві іноземні мови з раннього віку.

Популяризація вивчення мов та мовної різноманітності є однією з конкретних цілей Програми. Відсутність мовної компетентності є одним з основних бар'єрів для участі у Європейських програмах у сферах освіти, професійної підготовки і молоді. Нові інструменти надання лінгвістичної підтримки націлені на те, щоб мобільність була більш ефективною і дієвою, слугувала покращенню якості навчання і, отже, роблять свій внесок у конкретне завдання Програми.

Лінгвістична підтримка доступна для мови, яку використовують учасники для навчання або проведення стажування за кордоном в рамках діяльності довгострокової мобільності в рамках Ключового напряму діяльності 1. Лінгвістична підтримка здебільшого пропонуватиметься через Інтернет, оскільки електронне навчання має свої переваги у вивченні мови з точки зору доступу і гнучкості. Інтернет-підтримка включає в себе обов'язкове оцінювання мовної компетентності та добровільні мовні курси. Оцінювання мовної компетентності є найважливішим аспектом ініціативи для того, щоб надати кожному учаснику відповідну підготовку і зібрати дані про мовні компетентності учасників мобільності ЄС. Таким чином, учасники будуть проходити оцінювання мовної компетентності до початку мобільності, а на кінець періоду мобільності буде проводитися ще одне оцінювання для моніторингу рівня набутої мовної компетентності. Результати тестування оцінювання мовної компетентності, яке учасники проходитимуть перед від'їздом, не перешкоджатимуть їм брати участь у мобільності, незалежно від результату.

До того часу, як потужність онлайн-інструментів буде розвинена настільки, щоб охопити всі мови, бенефіціарам проектів мобільності буде надаватися фінансування з метою забезпечення лінгвістичної підтримки для мов, не доступних через онлайн-сервіс, що пропонує Комісія.

В рамках Ключового напряму діяльності 2 будуть заохочуватися Стратегічні партнерства в сфері викладання і вивчення мов. Інновації та сучасні методи, спрямовані на формування мовних компетентностей можуть включати, наприклад, викладання та методи оцінювання, розробку педагогічних матеріалів, проведення досліджень, інформаційно-комунікативні засоби навчання та підприємницьку діяльність, які використовуються для вивчення іноземних мов. Крім того, фінансування мовної підтримки може здійснюватися за необхідністю для бенефіціарів Стратегічного партнерства, що організовують довгострокову навчальну та викладацьку діяльність для працівників, молодіжних працівників та учнів.

Що стосується нагород «Європейського мовного знаку» (ELL), національні агентства заохочують проводити – на добровільній основі – регулярні (щорічні або раз у два роки) національні змагання в країнах-членах програми. Нагорода ELL має служити стимулом використовувати і поширювати результати кращого досвіду в багатомовності, а також заохочувати суспільний інтерес до вивчення іноземних мов.

У рамках Ключового напряму діяльності 3 та, з метою підтримки зусиль держав-членів ЄС інтегрувати біженців в системи освіти і навчання в Європі, лінгвістична он-лайн підтримка програмою Еразмус+ (OLS) поширюється таким чином, щоб охопити близько 100000 біженців протягом конкурсів 2016, 2017, 2018 і 2019 років і, доки не буде витрачений наявний бюджет, зробити це для них на безкоштовній основі.

Участь національних агенцій Еразмус+ та установ/ організацій-бенефіціарів є повністю добровільною. У рамках цього конкурсу бенефіціари програми Еразмус+, які бажають взяти участь, отримають низку додаткових ліцензій OLS, що будуть виділені спеціально для біженців, які мають намір вивчити одну з мов, доступних в OLS. Установи/ організації-бенефіціари програми відповідатимуть за розподіл ліцензій на біженців і за звітність про використання цих ліцензій.

Рівність та соціальне включення (соціальна інклюзія)

Програма Еразмус+ націлена на пропагування соціальної рівності та інклюзії (включення) шляхом полегшення доступу учасників з неблагополучних сімей і з обмеженими можливостями у порівнянні з їх однолітками. Ці особи потрапляють у менш вигідне становище через особисті труднощі або перешкоди, які обмежують або заважають їм брати участь у міжнародних проектах. Перешкоди та труднощі, з якими можуть зіткнутися такі особи поділяються на наступні категорії:

- інвалідність (тобто учасники з особливими потребами): люди з психічними (інтелектуальними та порушеннями сприйняття, здатності до навчання), фізичними, сенсорними або іншими захворюваннями;
- освітні труднощі: молоді люди, які мають певні труднощі в навчанні; хто передчасно залишив школу; особи з низькою кваліфікацією; молоді люди з поганою успішністю в школі;
- економічні перешкоди: люди з низьким рівнем життя, низьким рівнем доходів, залежність від системи соціального забезпечення; молоді люди, які є безробітними довгий строк і живуть в бідності; безхатченки, люди в боргах або з фінансовими проблемами;
- культурні відмінності: іммігранти, біженці або вихідці з сімей іммігрантів і біженців; люди, які належать до національної або етнічної меншини; люди, які мають труднощі з мовною адаптацією та культурною інтеграцією;
- проблеми зі здоров'ям: люди з хронічними захворюваннями, важкими хворобами або психічними захворюваннями;
- соціальні перешкоди: люди, які стикаються з дискримінацією за ознакою статі, віку, національності, віросповідання, сексуальної орієнтації, інвалідності і т. д.; люди з обмеженими соціальними навичками або антигромадської або ризикованої поведінки; люди в небезпечній ситуації; (колишні) злочинці, (колишні) наркозалежні або алкоголезалежні; молоді та/або самотні батьки; діти-сироти;
- географічні перешкоди: люди з віддалених і сільських районів; люди, що живуть на невеликих островах або в периферійних регіонах; люди з проблемних зон в містах;

люди з менш обслуговуваних районів (обмежений рух громадського транспорту, погане обладнання).

У сфері молоді Стратегія соціального включення і етнокультурного різноманіття була розроблена в якості загальної основи для підтримки залучення та включення молодих людей з обмеженими можливостями в програму Еразмус+. Стратегія є у вільному доступі на сайті[5] Європейської Комісії.

Захист і безпека учасників

Захист і безпека учасників, залучених до реалізації проектів програми Еразмус+ є важливими принципами Програми. Всі особи, що беруть участь у програмі Еразмус+ повинні мати можливість у повній мірі скористатися можливостями для особистого і професійного розвитку та навчання. Це може бути забезпечено тільки в безпечному середовищі, яке поважає і захищає права всіх людей.

Для цього кожна організація, що бере участь у програмі Еразмус+, повинна застосовувати ефективні процедури і механізми, щоб заохочувати і гарантувати безпеку і захист учасників проекту. У зв'язку з цим, всі студенти, стажери, практиканти, учні, дорослі учні, молодь, працівники та волонтери, залучені до участі в мобільності у рамках усіх Ключових напрямків діяльності програми Еразмус+, повинні бути застраховані від ризиків, пов'язаних з їх участю в цих заходах. Крім волонтерської діяльності, яка передбачає спеціальний страховий поліс (див. Додаток І до Керівництва до програми), Програма Еразмус+ не визначає унікальний формат страхування, так само, як і не рекомендує спеціальні страхові компанії. Програма залишає пошук найбільш підходящого страхового полісу організаторам проекту в залежності від типу проекту, що проводиться, та форматів поліса, доступних на національному рівні. Більше того, немає необхідності підписувати спеціальне страхування проекту, якщо на учасників вже поширюється дія існуючих страхових полісів організаторів проекту.

І в тому, і в іншому випадку, наступні інциденти повинні бути відшкодовані:

- де це доречно, страхування дорожніх ризиків (в тому числі пошкодження або втрати багажу);
- відповідальність перед третіми особами (в тому числі, у відповідних випадках, професійна відповідальність або страхування відповідальності);
- нещасний випадок і серйозна хвороба (у тому числі постійна або тимчасова непрацездатність);
- смерть (включаючи репатріацію у тому випадку, якщо проект здійснюється за кордоном).

Якщо можливо, то настійно рекомендується, щоб учасники міжнаціональних проектів мали Європейську карту медичного страхування. Це безкоштовна карта, яка дає доступ до необхідного медичного обслуговування, що забезпечується державою в період тимчасового перебування в будь-якій з 28 держав-членів ЄС, Ісландії, Ліхтенштейну і Норвегії, за тих самих умов і за таку ж вартість (в ряді країн безкоштовно), страхування у цій країні. Більше інформації про карту і про те, як її отримати, можна знайти за адресоюhttp://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559.

[5]Стратегія соціального включення і етнокультурного різноманіття в сфері молоді програми Еразмус+: http://ec.europa.eu/youth/library/reports/inclusion-diversity-strategy_en.pdf

Нарешті, якщо проекти залучають молодих людей у віці до 18 років, організації-учасниці повинні отримати дозвіл на участь від батьків або осіб, що діють від їх імені.

ЯКА СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ЕРАЗМУС+?

Для того, щоб досягти своїх цілей, Програма Еразмус+ здійснює такі напрями діяльності:

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ 1 – ІНДИВІДУАЛЬНА МОБІЛЬНІСТЬ

Цей Ключовий напрям підтримує:

- **Мобільність студентів і працівників**: можливості для студентів, стажерів і молодих людей, а також для викладачів, вчителів, тренерів, молодіжних працівників, працівників закладів вищої освіти та громадських організацій для навчання та/або отримання досвіду роботи в іншій країні;
- **Спільна магістерська програма Еразмус Мундус**: інтегровані міжнародні освітні програми високого рівня, представлені консорціумами закладів вищої освіти, які надають стипендії кращим магістрантам світу;
- **Студентські позики для навчання на магістерських програмах Еразмус+:**студенти закладів вищої освіти з країн-членів програми можуть отримати позику в рамках Програми Еразмус+, виїхати за кордон для здобуття повного ступеня магістра. Студенти повинні самі звернутися до національних банків або студентських кредитних установ.

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ 2 – СПІВПРАЦЯ ЗАДЛЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙ ТА ОБМІНУ УСПІШНИМИ ПРАКТИКАМИ

Цей Ключовий напрям підтримує:

- Міжнаціональні **Стратегічні партнерства**, націлені на запровадження ініціатив для розвитку однієї або більше сфер професійної підготовки і молоді та заохочення інновацій, обмін досвідом та ноу-хау між різними типами організацій у сфері освіти, професійної підготовки та молоді чи в інших відповідних областях. Певні види мобільності підтримується в тій мірі, в якій вони сприяють цілям проекту;
- **Альянси знань** між закладами вищої освіти та підприємствами, які націлені на вдосконалення інновацій, підприємництва, креативності, збільшення можливостей працевлаштування, обмін знаннями та/або міждисциплінарне викладання та навчання;
- **Альянси галузевих компетентностей**, що підтримують розробку і популяризацію освітніх програм спільної професійної підготовки, навчальних планів, методик викладання та методів навчання, спираючись на фактичні дані про тенденції в конкретних економічних секторах та компетентності, необхідні для того, щоб займатись в одній або декількох галузях професійної діяльності;
- Проекти **Розвитку потенціалу** в підтримку співробітництва з країнами-партнерами у сфері вищої освіти і молоді. Проекти Розвитку потенціалу спрямовані на підтримку організації/установи і системи їх модернізації та процесу інтернаціоналізації. У деяких країнах-партнерах додатковий компонент мобільності підтримується в тій мірі, в якій сприяє виконанню цілей проекту;
- Платформи інформаційно-технологічної підтримки, такі як **eTwinning**, **Європейська платформа освіти дорослих** (European Platform for Adult Learning, EPALE) і

Європейський молодіжний портал, які пропонують простори віртуального співробітництва, використання можливостей баз даних, спільноти практики та інші онлайн-сервіси для вчителів, викладачів і практикантів у сфері шкільної і освіти дорослих, а також для молодих людей, волонтерів та молодіжних працівників по всій Європі та за її межами. Додатково, починаючи з 2018 року, в рамках ініціативи віртуальних обмінів Еразмус+ пропонується обмін міжкультурним навчальним досвідом між молодими людьми з Європи та південно середземноморських країн.

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ 3 – ПІДТРИМКА РЕФОРМ

Цей Ключовий напрям підтримує:

- **Знання в сфері освіти, професійної підготовки та молоді** для розробки політики на основі фактичних даних та моніторингу, зокрема:
  - орієнтовний на конкретну країну та тематичний аналіз, а також в рамках співпраці з науковими мережами;
  - обмін досвідом та партнерськими оцінками через відкриті методи координації в сфері освіти, професійної підготовки і молоді;
- **Ініціативи в інноваціях (освітньої) політики** для стимулювання розвитку інноваційної політики серед зацікавлених сторін і надання можливості державним органам перевірити ефективність інноваційної політики за допомогою галузевих випробувань на основі прозорої методології оцінювання;
- **Підтримка європейських інструментів (освітньої) політики** для полегшення прозорості і визнання компетентностей і кваліфікації, а також трансферу кредитів, щоб забезпечувати гарантію якості, підтримку підтвердження недержавних некомерційних організацій і неформального навчання, управлінських компетентностей та керівництва. Цей вид діяльності також включає в себе підтримку мереж, які сприяють транс-європейським обмінам, навчанню і робочій мобільності громадян, а також розробку гнучких методів навчання між різними сферами освіти, професійної підготовки та молоді;
- **Співпраця з міжнародними організаціями**, які мають високу репутацію і аналітичний потенціал (наприклад, Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та Рада Європи), щоб посилити вплив і додану вартість політики в сфері освіти, професійної підготовки та молоді;
- **Пропагування Програми, підтримка реформ та діалогу зацікавлених сторін** з державними органами влади, постачальниками освітніх послуг та зацікавленими сторонами в сфері освіти, професійної підготовки та молоді, необхідні для підвищення обізнаності про «Європу 2020», «Освіту і навчання 2020», Європейську молодіжну стратегію та інші Європейські пріоритети конкретних секторів політики, а також зовнішній вимір освіти ЄС, підготовки та молодіжної політики. Вони мають важливе значення для розвитку потенціалу зацікавлених сторін, щоб забезпечити запровадження реформ за потужної підтримки, стимулюючи ефективне використання результатів програми і досягнення конкретного впливу.

НАПРЯМ ЖАН МОНЕ

Напрям Жан Моне підтримує:

- **Модулі, Кафедри, Центри досконалості** з метою поширення і поглиблення європейських студій як в рамках офіційних освітніх програм закладів вищої освіти, так і шляхом проведення досліджень з євроінтеграційної тематики, здійснення моніторингу або наукового керівництва дослідженнями, а також залучення до європейських студій інших освітніх рівнів, як-то обов'язкова середня освіта, або їх поширення на програми підготовки вчителів. Ці проекти також покликані забезпечити ґрунтовне викладання курсів євроінтеграційної тематики тим групам майбутніх фахівців, попит на які зростатиме на ринку праці, і водночас заохотити молоде покоління викладачів і дослідників до вивчення, консультування та наставництва у предметних областях, що стосуються європейської інтеграції;
- **Дебати з академічним світом** за рахунок: а) **Мереж** для розширення співробітництва між різними університетами по всій Європі і в усьому світі, посилення співробітництва та створення потужної платформи для обміну знаннями між різними «акторами» та службами Комісії з найбільш актуальних питань у сфері європейських студій; б) **Проекти** для впровадження інновацій, взаємного збагачення та поширення євроінтеграційного контенту, з метою активізації дискурсу, сприяння рефлексії, поглиблення знань про ЄС та євроінтеграційні процеси;
- **Підтримка асоціацій** з метою організації та здійснення статутної діяльності асоціацій, які займаються європейськими студіями або досліджують євроінтеграційну проблематику, а також поширюють інформацію про ЄС серед широкої громадськості, чим сприяють активному Європейському громадянству.

Напрям Жан Моне також надає гранти спеціально визначеним інституціям, які просувають європейські ідеї та проводять **Дослідження і конференції** з метою забезпечення політиків новими ідеями і конкретними пропозиціями.

СПОРТ

Види діяльності в галузі спорту будуть підтримувати:

- **Спільні партнерства**, спрямовані на пропагування цілісності спорту (анти-допінгу, боротьба з протиправним впливом на результати спортивних змагань, захист неповнолітніх), підтримку інноваційних підходів до реалізації принципів ЄС ефективного управління у спорті, стратегії ЄС у галузі соціальної інтеграції та рівних можливостей, заохочення участі у спортивній та фізичній активності (підтримка реалізації Керівних принципів фізичної активності ЄС, волонтерства, зайнятості в спорті, а також освіти та професійної спортивної підготовки), а також підтримка реалізації керівних принципів ЄС для спортсменів з подвійною кар'єрою. Ці партнерства включають також малі спільні партнерства, спрямовані на заохочення соціальної інтеграції і рівних можливостей у спорті, просування європейських традиційних видів спорту та ігор, підтримуючи мобільність волонтерів, тренерів, менеджерів та працівників некомерційних спортивних організацій і захищаючи

спортсменів, особливо наймолодших, від небезпек для здоров'я та безпеки шляхом поліпшення тренувань і умов змагань.

- **Некомерційні європейські спортивні заходи**, надання грантів окремим організаціям, відповідальних за підготовку, організацію та подальшу діяльність у даному заході. Види залученої діяльності будуть включати в себе організацію навчання для спортсменів та волонтерів напередодні проведення заходу, церемонії відкриття та закриття, конкурси, додаткові види діяльності у спортивних змаганнях (конференції, семінари), а також реалізацію традиційних видів діяльності, таких як оцінка або подальші заходи за результатами діяльності;
- **Зміцнення бази фактичних даних для вироблення політики** шляхом проведення досліджень; збору даних, оглядів; мереж; конференцій та семінарів, які поширюють успішні практики з країн-членів Програми та спортивних організацій і зміцнюють мережі на рівні ЄС так, щоб національні члени цих мереж могли скористатися можливістю взаємодії та обміну з їх партнерами;
- **Діалог з відповідними європейськими зацікавленими сторонами**, що є головним щорічним спортивним форумом і підтримкою заходів ЄС Спортивної адміністрації, організованих державами-членами ЄС, які тримають в своїх руках президентство ЄС. Інші спеціальні зустрічі та семінари, які мають відношення до забезпечення оптимального діалогу із спортивними учасниками можуть також організовуватись в міру необхідності.

Який бюджет?

Програма орієнтовно має загальний фінансовий пакет в 14,774 млрд євро в рамках Статті 1, і 1,680 млрд євро під Статтю 4 бюджету ЄС на сім років (2014-2020). Річний бюджет приймається Бюджетним управлінням. Перелік кроків для ухвалення бюджету ЄС можна знайти за адресою:
http://ec.europa.eu/budget/explained/management/deciding/deciding_detail/decide_detail_en.cfm

Для отримання інформації про доступний бюджет на напрями діяльності, запланованої кількості проектів, на які будуть виділено гранти, а також орієнтовні середні гранти, будь ласка, проконсультуйтеся з Річною робочою програмоюЕразмус+2018[6]
(http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm)

[6]Види діяльності в сфері вищої освіти з мобільності та співпраці з країнами-партнерами також підтримуються коштами, відведеними згідно з Річною програмою в 2018 році у рамках Статті 4 (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/index_en.htm)

ХТО ЗАПРОВАДЖУЄ ПРОГРАМУ ЕРАЗМУС+?

Європейська Комісія

Головним чином за проведення Програми Еразмус+ відповідає Європейська Комісія. Вона керує бюджетом і встановлює пріоритети, цілі і критерії програми на постійній основі. Крім того, вона орієнтує і контролює загальну реалізацію, моніторинг і оцінювання Програми на європейському рівні. Європейська Комісія також несе загальну відповідальність за контроль і координацію структур, які є відповідальними за реалізацію Програми на національному рівні.

На європейському рівні Виконавче агентство Європейської Комісії з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури (Виконавче агентство) несе відповідальність за реалізацію централізованих заходів програми Еразмус+. Виконавче агентство відповідає за повне управління процесом виконання цих проектів від заохочення до участі в Програмі, аналізу проектних заявок на гранти, моніторингу проектів безпосередньо до поширення результатів проекту і програми. Воно також відповідає за оголошення спеціальних конкурсів заявок, що стосуються деяких напрямів діяльності Програми, не охоплених в цьому Керівництві програми.

Європейська Комісія, зокрема через Виконавче агентство, також несе відповідальність за:

- проведення досліджень в сферах, що підтримує Програма;
- проведення науково-дослідницьких заходів через мережу Eurydice;
- підвищення візуальної презентації та системного впливу програми за допомогою поширення та використання результатів діяльності Програми;
- забезпечення управління та фінансування організацій і мереж, які підтримуються програмою Еразмус+;
- управління тендерами на надання послуг у рамках Програми.

Національні агентства

Реалізація Програми Еразмус+ здійснюється головним чином через непряме управління, це означає, що Європейська Комісія доручає виконання завдань бюджету Національним агентствам; основна мета цього підходу полягає в тому, щоб наблизити Еразмус+, наскільки це можливо, до її бенефіціарів і адаптувати до національної різноманітності освіти, професійної підготовки та молодіжних систем. З цією метою кожна країна-член Програми призначила одне або декілька Національних агентств (за контактною інформацією, будь ласка, зверніться до Додатку IV до Керівництва до програми). Національні агентства заохочують і реалізовують програму на національному рівні і виступають в якості сполучної ланки між Європейською Комісією та організаціями, які беруть участь на місцевому, регіональному та національному рівнях. Їхні завдання:

- надавати відповідну інформацію про програму Еразмус+;
- управляти справедливим та прозорим процесом відбору проектних заявок, щоб отримати фінансування у своїй країні;
- здійснювати моніторинг та оцінку процесу впровадження Програми в своїй країні;
- надавати підтримку заявникам і організаціям-учасницям у процесі проектного циклу;
- ефективно співпрацювати з мережею всіх Національних агентств та Європейською Комісією;

- забезпечити візуальну презентацію даної програми;
- сприяти поширенню та використанню результатів Програми на місцевому та національному рівні.

Крім того, Національні агентства відіграють важливу роль в якості зв'язуючих структур для якісного розвитку Програми Еразмус+ за допомогою:

- проведення заходів – за межами завдань управління проектним циклом – які підтримують якісне запровадження Програми та/або підтримки реформ у сферах Програми;
- створення належного підходу до новачків і менш забезпечених цільових груп з метою усунення перешкод на шляху до повної участі в Програмі;
- прагнення до співпраці із зовнішніми стейкхолдерами з метою підвищення ефективності Програми в своїй країні.

Національні агентства мають на меті консультувати учасників Програми на всіх етапах від першого знайомства з Програмою, під час подання проектних заявок, до етапу реалізації проекту і остаточного оцінювання. Цей принцип не суперечить справедливості та прозорості процедури відбору. Переважно, він заснований на ідеї, що для того, щоб гарантувати рівні можливості для всіх, необхідно надати більше допомоги деяким цільовим групам програми шляхом надання консультацій, порад, моніторингу і створення навчально-настановчих систем у відповідності до їх потреб.

ІНШІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКІ НАДАЮТЬ ПІДТРИМКУ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ ЕРАЗМУС+

Крім структур, зазначених вище, ще такі організації забезпечують додаткові можливості для реалізації програми Еразмус+:

Мережа Euridyce

У першу чергу мережа Euridyce фокусується на принципах структурування та організації освіти в Європі на всіх рівнях і спрямована на досягнення кращого взаєморозуміння систем в Європі. Вона забезпечує тих, хто є відповідальним за системи освіти і освітню політику в Європі, порівняльними аналізами на європейському рівні та національною спеціальною інформацією в сфері освіти та молоді, які допоможуть їм у прийнятті рішень.

Мережа Euridyce надає широке джерело інформації, включаючи докладні описи та огляди національних систем освіти (систем освіти і стратегії), порівняльні тематичні доповіді, присвячені спеціальним темам, що пропагують інтереси співтовариства (тематичні доповіді), показники і статистики (серії ключових даних), а також ряд фактів і цифр, пов'язаних з освітою, таких, як національні структури освіти, шкільні календарі, порівняння заробітної плати вчителів, необхідної кількості академічних годин для країн та освітніх рівнів (факти і статистика).

Вона складається з центрального координаційного блоку, який знаходиться у Виконавчому агентстві і національних підрозділах, заснованих у всіх країнах-членах програми Еразмус+ та Албанії, Боснії і Герцеговині і Чорногорії.

Більш детальна інформація доступна на веб-сайті Виконавчого агентства: https://eacea.ec.europa.eu/homepage

Молодіжна енциклопедична мережа національних кореспондентів

Відповідно до стратегії ЄС у справах молоді та мети поліпшення знань з питань молоді в Європі, надається фінансова підтримка національним структурам, які сприятимуть створенню та підтриманню Молодіжної енциклопедії, інтерактивного інструменту з надання інформації про становище молоді в Європі та національну молодіжну політику зрозумілим, постійно оновлюваним і придатний для використання способом.

Фінансова підтримка надається органам, призначеним національними органами влади, що знаходяться в країні-члені програми, для дій, що здійснюються цими органами з метою підготовки конкретної інформації з країни, порівняльних описів і показників країни, які сприяють кращому взаєморозумінню молодіжних систем і політики в сфері молоді в Європі.

Послуги підтримки eTwinning

eTwinning – це співтовариство викладачів від дошкільної до старших класів середньої школи, розміщене на безпечній платформі з доступом тільки для вчителів, які пройшли перевірку національними органами. Учасники можуть залучатися до багатьох видів діяльності: реалізації проектів з іншими школами та класами; ведення дискусії з колегами і розвитку професійних мереж; участі в різних можливостях професійного розвитку (онлайн і очні) і т. д. eTwinning фінансується в рамках ключового напряму КА2 програми Еразмус+. З моменту свого

запуску в 2005 році більше 570000 вчителів у більш ніж 190000 школах зареєструвалися на платформі та близько 75000 проектів були реалізовані в країнах-членах програми за цей період.

Вчителі та школи, які беруть участь в eTwinning отримують підтримку від своїх Національних служб технічної підтримки (National Support Services, NSS). Ці організації призначаються компетентними національними органами. Вони допомагають школам у процесі реєстрації, пошуку партнерів та проектній діяльності, заохочують до діяльності, надають премії та знаки якості і організовують–заходи для вчителів у галузі професійного педагогічного розвитку.

Національні служби підтримки координуються Центральною службою підтримки (Central Support Server, CSS), яка також відповідає за розвиток Інтернет-платформи eTwinning та організацію діяльності для професійного розвитку вчителів на європейському рівні.

Список всіх послуг і більш детальної інформації можна знайти за адресою: http://www.etwinning.net/en/pub/get_support/contact.htm

Шкільна освіта GATEWAY (SEG)

Шкільна освіта GATEWAY (SEG) – це інтернет-платформа в Європі для шкільної освіти, в даний час доступна на 23 мовах ЄС, покликана забезпечити все, що потрібно вчителям з точки зору інформації, навчання та професійного розвитку, підтримки колег і створення мереж, спільного проекту і можливостей мобільності, ідей політики і т. д. Крім співтовариства вчителів, цільова база користувачів SEG включає в себе всі сторони, які беруть участь у діяльності в рамках програми Еразмус+, зокрема такі, як: школи та інші заклади освіти і організації; виробники політики та національні органи влади; НУО; підприємства і т. д. Оскільки це загальнодоступний веб-сайт, він може бути доступним для будь-кого в мережі Інтернет (тобто також для представників з країн, що не входять в ЄС). Очікується, що це широке охоплення поліпшить зв'язок між політикою і практикою в європейській частині шкільної освіти, а також сприятиме розвитку політики, заснованій на реальності того, що відбувається в школах і що потрібно на ринку праці.

SEG пропонує широкий спектр змістового наповнення, такого як приклади успішних практик європейських проектів; щомісячні наповнення в блозі і відео-інтерв'ю європейських експертів шкільної освіти; онлайн-курси для вчителів, щоб допомогти вирішувати актуальні проблеми в класі; освітні матеріали, навчальні посібники та європейський набір інструментів для шкіл; інформація про політику в галузі шкільної освіти; актуальні новини та події тощо. Інтернет-платформа пропонує спеціальні інструменти для підтримки вчителів і працівників школи в пошуку можливостей навчання і мобільності для професійного розвитку (курси на сайті, перейняття досвіду роботи, призначення викладачів і т. д.), які можуть бути профінансовані в рамках ключового напряму КА1 програми Еразмус+:

- інструмент Еразмус+ "Каталог курсів" (для можливостей очного навчання);
- інструмент Еразмус+ "Можливості мобільності" (для мобільності викладачів в рамках КА1);

http://schooleducationgateway.eu

EPALE

Електронна платформа освіти дорослих в Європі, відома як EPALE, це нова ініціатива, яка фінансується фондом програми Еразмус+. Вона відкрита для викладачів, тренерів і волонтерів, а також політиків, дослідників і вчених, що беруть участь в освіті дорослих.

Сайт пропонує інтерактивні мережі, надаючи користувачам можливість бути на зв'язку з іншими по всій Європі, брати участь у дискусіях і обмінюватися досвідом. Серед багатьох інструментів та змістового наповнення EPALE пропонує спеціальні інструменти для (потенційних) бенефіціарів. Деякі приклади включають:

- календар курсів та подій, який можна використати
    - з метою пошуку можливостей мобільності для бенефіціарів проектів КА1
    - з метою просування курсів та подій, організованих проектами КА2
- інструмент пошуку партнерів для підготовки проекту за фінансової підтримки ЄС або пошуку чи пропозиції можливостей перейняття досвіду роботи
- співтовариства з практики пропонують додаткові можливості налагодити контакти з людьми та організаціями за спільними інтересами
- спільні місця, де партнери проекту можуть працювати в безпечному середовищі для розвитку свого проекту
- ресурсний центр, в якому бенефіціари проекту можуть звернутися до статей, звітів, інструкцій та будь-якого іншого матеріалу, розроблених їх проектом чи їхньою організацією, а отже пропонує додаткові можливості поширення
- блог, на якому учасники проекту можуть обмінюватися своїм досвідом чи розмістити відео, що презентує їхні результати неформальним і динамічним способом.

Проекти, що отримують фінансування від ЄС, повинні поширювати інформацію про свої заходи та результати на платформі за допомогою постів блогів, новин, подій та інших видів діяльності.

EPALE реалізується Центральною службою підтримки і мережею Національних служб підтримки в країнах-членах програми Еразмус+, які є відповідальними за пошук цікавої інформації і заохочення зацікавлених сторін використовувати і робити внесок у розвиток платформи. EPALE доступна за адресою: http://ec.europa.eu/epale.

Віртуальний обмін Еразмус+ дозволяє молодим людям, які приїжджають з обох боків Середземномор'я, брати участь у міжкультурному діалозі та вдосконалювати свої навички завдяки засобам онлайн-навчання. Це розширює сферу охоплення програми Еразмус+, доповнюючи традиційну фізичну мобільність. Віртуальний обмін Еразмус+ тісно співпрацює з університетами та молодіжними організаціями для залучення молодих людей, молодіжних працівників, студентів та науковців з 33 країн-членів програми та 10 країн-партнерів регіону Південного Середземномор'я (Алжир, Єгипет, Ізраїль, Йорданія, Ліван, Лівія, Марокко, Палестина[7], Сирія та Туніс).

Віртуальні обміни - це онлайн-діалоги, які відбуваються зазвичай як частина формальних або неформальних освітніх програм і визнаються скрізь. Всі дебати модеруються підготовленими фасилітаторами, які дотримуються узгодженого кодексу поведінки. Увійшовши на безпечну платформу для відеоконференцій, молоді люди зустрічаються в невеликих групах, щоб обговорити соціальні, глобальні або особисті теми. Метою є залучення до саморефлексії, активного слухання, поваги та критичного мислення. Діалоги також покращують навички працевлаштування, оскільки вони потребують ефективного спілкування, практики інших мов та співпраці через різницю.

[7] Це позначення не повинно розглядатися як визнання Держави Палестина і без шкоди для окремих положень даної держави-партнера з цього питання.

Віртуальний обмін Еразмус+ також готує молодіжних працівників та викладачів університетів для розробки проектів віртуального обміну з партнерами інших країн, залучаючи молодих людей з різних культур. Крім того, проект допомагає лідерам Масових відкритих онлайн курсів/ Massive Open Online Courses (MOOCs) розробити компонент віртуального обміну, який буде вставлений у їхні програми.

Всю інформацію можна знайти на веб-сайті: https://europa.eu/youth/erasmusvirtual

Національні Еразмус+ офіси

У країнах-партнерах програми (країни Західних Балкан, країни Східного партнерства та Південного Середземномор'я, Росія та країни Центральної Азії) Національні Еразмус+ офіси (National Erasmus+ Offices, NEOs) надають допомогу Комісії, Виконавчому агентству і місцевим органам влади в реалізації Програми Еразмус+. Вони є головним координаційним центром у цих країнах для зацікавлених сторін, що беруть участь у Програмі Еразмус+ у сфері вищої освіти. Вони сприяють підвищенню обізнаності, прозорості, відповідності, ефективності і результативності міжнародного виміру програми Еразмус+.

Національні Еразмус+ офіси несуть відповідальність за:

- надання інформації про напрями діяльності програми Еразмус+, які відкриті для участі їхніх країн в сфері вищої освіти;
- консультування і надання допомоги потенційним заявникам;
- моніторинг проектів Еразмус+;
- координацію національної команди експертів з реформування вищої освіти (HEREs);
- моніторинг діючих проектів програми Tempus IV (2007-2013);
- сприяння розвитку досліджень і проведення заходів;
- надання підтримки політичному діалогу;
- підтримка контактів з місцевими органами влади і представництвами ЄС;
- відстеження розвитку політики в сфері вищої освіти в їх країні.

Секретаріат країн АКТ

У країнах Африки, Карибського басейну і Тихого океану (країни АКТ) окремі акції здійснюють в тісній співпраці з Комітетом Послів країн Групи Африки, Карибського басейну і Тихого океану, представлених Секретаріатом країн АКТ, який у програмування та впровадження цих акцій.

Мережа команди експертів з реформування вищої освіти (HEREs)

У країнах-партнерах програми (Західні Балкани, країни Східного та Південного Середземномор'я, Росія та Центральна Азія), Національні команди експертів з реформування вищої освіти забезпечують органи влади і учасників проектів арсеналом експертів з метою підтримки проведення реформ і прискорення прогресу в сфері вищої освіти. Вони беруть участь у розробці політики в сфері вищої освіти в своїй країні. Діяльність HEREs ґрунтується на «колегіальних» контактах. Кожна національна команда складається з від п'яти до п'ятнадцяти

членів. HEREs – це експерти в сфері вищої освіти (ректори, проректори, декани, старші вчені, працівники у сфері міжнародних відносин, студенти і т. д.).

Місія HEREs включає підтримку:

- розробки освітньої політики в своїх країнах, підтримуючи модернізацію, процеси реформування та стратегії в сфері вищої освіти, в тісному контакті з органами влади;
- політичного діалогу з ЄС в сфері вищої освіти;
- підготовки та консультування заходів для учасників проектів, зокрема закладів вищої освіти та їх працівників;
- проектів Еразмус+ (зокрема, які здійснюється в рамках діяльності Розвитку потенціалу) через поширення їх результатів і напрацювань, зокрема, успішних практик та інноваційних ініціатив та використання цих результатів для навчальних цілей.

Мережа Euroguidance

Euroguidance – це Європейська мережа національних ресурсів та інформаційних центрів. Усі Euroguidance центри поділяють дві спільні цілі:

- пропагування Європейського виміру в управлінні освітою та професійною підготовкою;
- надання достовірної інформації про управління повним процесом та мобільність в навчальних цілях.

Основною цільовою групою Euroguidance керівники-практики та розробники політики, як з освітнього, так і з сектора зайнятості в усіх європейських країнах. Більш детальна інформація доступна за адресою: http://euroguidance.eu/.

Національні Europass центри

Europass має на меті допомогти людям представити і оформити документально свої навички та кваліфікацію ясним і прозорим способом по всій Європі. Дана ініціатива полегшує процес комунікації між тими, хто шукає роботу і роботодавцями, а також мобільність у робочих або навчальних цілях.

У кожній країні (Європейський Союз і Європейська економічна зона плюс колишня Югославська Республіка Македонія, Сербія і Туреччина), Національний Europass Центр координує всі види діяльності, відповідно до документів Europass. Це перший пункт контактування для будь-якої особи або організації, зацікавленій у використанні або які бажають дізнатися більше про Europass.

Більш детальна інформація доступна за адресою: http://europass.cedefop.europa.eu/en/about/national-europass-centres

НАЦІОНАЛЬНІ КООРДИНАЦІЙНІ ЦЕНТРИ(НКЦ)ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАМКИ КВАЛІФІКАЦІЙ (ЄРК)

НКЦ ЄРК здійснюють підтримку національних органів влади у створенні національних рамок кваліфікацій. Діяльність НКЦ ЄРК спрямована на досягнення таких цілей:

- приведення національних систем кваліфікацій до європейських контрольних рівнів;

- приведення до відповідного рівня ЄРК сертифікатів кваліфікацій, дипломів та Europass документів, виданих компетентними органами.

Більш детальна інформація доступна за адресою: http://ec.europa.eu/ploteus

МЕРЕЖА НАЦІОНАЛЬНИХДОВІДКОВИХ ЦЕНТРІВ EQAVET

Національні довідкові центри EQAVET (центри EQAVET) створюються національними органами влади та об'єднують існуючі відповідні органи, які залучають до участі соціальних партнерів та всіх зацікавлених сторін на національному та регіональному рівнях, щоб внести свій внесок у впровадження Європейської рамки забезпечення якості в професійно-технічній освіті та навчанні. Центри EQAVET прагнуть:

1) надавати активну підтримку для реалізації програми роботи EQAVET,

2) прийняти конкретні ініціативи щодо сприяння подальшого розвитку рамки EQAVET у національному контексті,

3) підтримувати самооцінку як додатковий і ефективний засіб забезпечення якості, що дозволяє вимірювати успіх і визначати області для поліпшення,

4) забезпечити ефективне поширення інформації серед зацікавлених сторін.

Більш детальна інформація доступна за адресою: http://www.eqavet.eu/

Національні інформаційні центри з академічного визнання(NARIC)

Мережа NARIC надає інформацію про визнання дипломів та періодів навчання, яке проводиться в інших європейських країнах, а також рекомендації щодо зарубіжних наукових дипломів в країні, де NARIC є створеним. Мережа NARIC надає змістовні поради тим, хто виїжджає за кордон у робочих цілях чи задля додаткової освіти, а також установам, студентам, консультантам, батькам, вчителям і перспективним роботодавцям.

Європейська Комісія підтримує діяльність мережі NARIC через обмін інформацією та досвідом між країнами, виявлення успішних практик, порівняльний аналіз систем і політики у цій сфері і обговорення та аналіз питань, які переслідують інтереси загальної освітньої політики.

Більш детальна інформація доступна за адресою: www.enic-naric.net

Мережа Національної команди експертів ECVET

Національні команди експертів ECVET забезпечують арсеналом експертів для підтримки реалізації Європейської кредитної системи професійно-технічної освіти та підготовки кадрів (ECVET). Вони заохочують до прийняття, подачі заявки та використання ECVET в країнах-членах програми та надають консультації відповідним компетентним органам і установам професійно-технічної освіти (ПТО).

Більш детальна інформація доступна за адресою: http://www.ecvet-team.eu/ і http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm

SALTO Молодіжні ресурсні центри

Мета Молодіжних ресурсних центрів SALTO полягає у тому, щоб підвищити якість і вплив проектів Еразмус+.

Молодь

У сфері молоді центри SALTO постачають експертизу, ресурси, інформацію і навчання в певні регіони для Національних агентств та інших осіб, залучених до роботи з молоддю, і сприяють визнанню неформального і неофіційного навчання. Вони фокусуються на тематичних аспектах (участь, інформація, інклюзія, розмаїття, професійна підготовка та співпраця) або географічних (країни Східного партнерства і Росія, Південне Середземномор'я, Західні Балкани).

Робота молодіжних центрів SALTO включає:

- організацію навчальних курсів, ознайомчих поїздок, форумів та заходів по налагодженню партнерських відносин і співпраці;
- розробку та документування професійної підготовки та методів і засобів роботи з молоддю;
- надання загальних відомостей про європейські освітні заходи, які доступні для молодіжних працівників через Європейський Календар Тренінгів;
- видання практичних публікацій і рекомендацій;
- надання актуальної інформації по Європейській роботі з молоддю і різних пріоритетах;
- забезпечення бази даних тренерів та консультантів у галузі роботи з молоддю і професійної підготовки;
- моніторинг акредитації Еразмус+ волонтерських організацій в країнах-партнерах, які межують з ЄС;
- координацію реалізації Youthpass, інструменту для підтримки визнання результатів неформального та неофіційного навчання під час молодіжної мобільності та робочої діяльності.

Освіта та підготовка

У сферах освіти і підготовки, центр SALTO пропонує платформу для європейських навчальних заходів, спрямованих на підвищення якості та впливу програми Еразмус+ на системному рівні. Ці заходи, такі як практичні семінари, тренінги, семінари та заходи з розвитку партнерства з пріоритетними темами Еразмус+, дозволяють зацікавленим сторонам, зокрема, розширювати потенціал своїх організацій для повного використання можливостей Еразмус+, обмінюватися успішними практиками в усіх європейських країнах, знайти партнерів або збільшувати вплив їх проектів на європейському рівні. Центр освіти та підготовки SALTO надає експертизу, ресурси та інформацію про ці можливості тренінгів для зацікавлених сторін та національних агентств у сферах освіти та підготовки.

Більш детальна інформація доступна за адресою: www.salto-youth.net та www.salto-et.net

Otlas – інструмент пошуку партнерів

Одним з інструментів, розроблених і розміщених молодіжними ресурсними центрами SALTO є Otlas, центральний інструмент онлайн-пошуку партнерів для організацій у молодіжній сфері. Організації можуть реєструвати свої контактні дані та сфери інтересів в Otlas, а також створювати запити партнера для проектних ідей.

Більш детальна інформація доступна за адресою: www.salto-youth.net/otlas або www.otlas.eu

Мережі Eurodesk

Мережа Eurodesk надає інформаційні послуги для молодих людей і тих, хто працює з ними у рамках європейських можливостей в галузі освіти, професійної підготовки та молодіжних сферах, і залучає молодих людей до європейської діяльності.

Мережа Eurodesk присутня у всіх країнах-членах програми, координується на європейському рівні в Головному офісі Eurodesk в Брюсселі, вона функціонує як довідкова служба, надає інформацію про фінансування, події та публікації. Крім того, вона сприяє активізації Європейського молодіжного порталу.

Європейський молодіжний портал надає європейську та національну інформацію та можливості, що становлять інтерес для молодих людей, які живуть, навчаються і працюють в Європі. Він містить інформацію на вісім основних тем, охоплює 33 країни і доступний на 27 мовах.

Щоб отримати доступ до Європейського молодіжного порталу, перейдіть за посиланням: http://europa.eu/youth/splash_en. Для отримання більш детальної інформації про Eurodesk, перейдіть за посиланням: http://www.eurodesk.eu

ХТО МОЖЕ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У ПРОГРАМІ ЕРАЗМУС+?

Індивідуальні особи – студенти, стажери, практиканти, учні, дорослі слухачі, молодь, волонтери, професори, викладачі, тренери, молодіжні працівники, працівники організацій, що діють в галузі освіти, професійної підготовки та молоді, складають основну цільову аудиторію учасників Програми. Разом з тим важливо пам'ятати, що програма знаходить цих осіб через організації, установи, органи або групи, які організовують такі заходи в рамках проектів. Отже, умови доступу до Програми стосуються цих двох категорій учасників: «Учасники» (індивідуальні особи, які беруть участь у Програмі) і «Організації-учасниці» (організації, у тому числі групи, які складаються принаймні з чотирьох молодих людей, що діють у сферах молодіжної роботи, але не обов'язково у рамках молодіжних організацій, також відомі як неформальні групи молоді). Для обох категорій: учасники та організації-учасниці, умови участі та відкриті можливості залежать від країни, в якій вони засновані/ знаходяться.

Учасники

Як правило, учасники проектів програми Еразмус+ повинні знаходитись у країні-члені програми. Деякі напрями діяльності, зокрема у сфері вищої освіти та молоді, також відкриті для учасників з країн-партнерів програми.

Спеціальні умови участі в проекті програми Еразмус+ залежать від напряму діяльності, про який йде мова.

У загальних рисах:

- Проекти, що відносяться до сфери вищої освіти, в основному націлені на: студентів закладів вищої освіти (короткий цикл, перший, другий чи третій цикли вищої освіти), викладачів закладів вищої освіти та професорів, працівників закладів вищої освіти, тренерів та фахівців на підприємствах;
- Проекти, що відносяться до сфери професійної освіти і навчання, в основному націлені на: практикантів та учнів професійно-технічних закладів, фахівців і тренерів з професійної підготовки, працівники організацій початкової професійної освіти, тренерів та фахівців на підприємствах;
- Проекти, що відносяться до сфери шкільної освіти, в основному націлені на: керівників шкіл, шкільних вчителів і працівників школи, учнів дошкільної, початкової та середньої освіти;
- Проекти, що відносяться до сфери освіти дорослих, в основному націлені на: членів організацій освіти дорослих, тренерів, працівники та учнів в сфері освіти дорослих;
- Проекти, що відносяться до молодіжної сфери, в основному націлені на: молодих люди від 13 до 30[8], молодіжних працівників, працівників та членів організацій, що діють в сфері молоді;
- Проекти, що відносяться до сфери спорту, в основному спрямовані на: фахівців та волонтерів в сфері спорту, спортсменів і тренерів.

[8] Різні вікові обмеження застосовуються залежно від різних видів діяльності. Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, зверніться до частини В та Додатку І до Керівництва програми. Крім того, враховуйте наступне:
нижнє вікове обмеження – учасники повинні досягли мінімального віку на момент початку діяльності.
верхнє вікове обмеження – учасники не повинні бути старше зазначеного максимального віку на момент подачі заяви.

Для більш детальної інформації про умови участі в кожному конкретному напрямі діяльності, будь ласка, зверніться до Частина В і Додатку І Керівництва до програми.

Організації-учасниці програми Еразмус+

Організації-учасниці подають на конкурс та управляють проектами, що представляють учасників проекту. Якщо проект відібрано до фінансування, організація-учасниця заявник стає бенефіціаром гранту Еразмус+. Бенефіціари підписують Грантову угоду про надання фінансування або отримують рішення про грант, який надає їм право отримувати фінансову підтримку для реалізації свого проекту (грантові угоди не підписуються з окремими індивідуальними учасниками). Деякі види діяльності Програми відкриті також для неформальних груп молоді.

Як правило, організації-учасниці проектів Еразмус+ повинні бути створені в країні-члені Програми. Деякі напрями діяльності також відкриті для організацій-учасниць з країн-партнерів програми, зокрема в сфері вищої освіти та молоді.

Спеціальні умови для участі в проекті програми Еразмус+ залежать від типу діяльності, яку підтримує Програма. У загальних рисах, Програма відкрита для будь-якої організації, що діє в сфері освіти, навчання, молоді або спорту. Кілька видів діяльності також відкриті для участі інших гравців на ринку праці.

Для більш детальної інформації, будь ласка, зверніться до частини В та Додаток І Керівництва до програми.

Країни-учасниці Програми (Eligible Countries)

Програма Еразмус+ відкрита для наступних країн:

Країни-члени Програми (PROGRAMME Countries)

Наступні країни-члени Програми можуть у повній мірі брати участь у всіх видах діяльності програми Еразмус+:

Держави-члени Європейського Союзу (ЄС)[9]			
Бельгія	Греція	Литва	Португалія
Болгарія	Іспанія	Люксембург	Румунія
Чеська Республіка	Франція	Угорщина	Словенія
Данія	Хорватія	Мальта	Словаччина
Німеччина	Італія	Нідерланди	Фінляндія
Естонія	Кіпр	Австрія	Швеція
Ірландія	Латвія	Польща	Велика Британія[10]

Країни-члени Програми, що не входять до ЄС		
колишня Югославська Республіка Македонія	Ісландія	Норвегія
	Ліхтенштейн	Туреччина

[9] Відповідно до статті 33.3 Рішення Ради 2013/755 /ЄС* про Асоціацію заокеанських країн та територій (OCTs, overseas country or territory) з Європейським Союзом Рада прийняла 25-го листопада 2013 року (http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:344:0001:0118:EN:PDF), Союз повинен забезпечити, щоб приватні особи та організації з або в заморських країн і територій (ОКТ) повинні мати право на Erasmus+, з урахуванням правил Програми та положеннь, що застосовуються до держави-члена ЄС, з якою ці ОКТ пов'язані. Список зацікавлених ОКТ приведений за посиланням: https://ec.europa.eu/europeaid/regions/overseas-countries-and-territories-octs/oct-eu-association_en.

[10] ДЛЯ БРИТАНСЬКИХ ЗАЯВНИКІВ: Будь ласка, пам'ятайте, що критерії відповідності повинні бути виконані протягом усього терміну дії гранту. Якщо Сполучене Королівство виходить з Європейського Союзу протягом грантового періоду без укладання угоди з Європейським Союзом, зокрема гарантуючи, що британські заявники продовжують мати право на участь, ви більше не отримаєте кошти ЄС (продовжуючи, де це можливо, брати участь) або будете зобов'язаними залишити проект на підставі відповідних положень гранту про припинення дії.

	Сербія[11]

Країни-партнери програми (PARTNER Countries)

Наступні країни-партнери програми можуть брати участь у визначених напрямах діяльності в рамках Програми, дотримуючись певних критеріїв або умов (для отримання додаткової інформації, будь ласка, зверніться до Частини В цього Керівництва до програми). Фінансування виділяється організаціям у країнах-партнерах в межах територій, які визнаються міжнародним правом. Заявники та учасники повинні поважати всі обмеження, які є в рамках зовнішньої допомоги ЄС, введеної Радою Європи. Заявники повинні точно слідувати спільним європейським цінностям поваги людської гідності, свободи, демократії, рівності, верховенства права і поваги прав людини, включаючи права осіб, що належать до меншин, як це передбачено у статті 2 Договору Європейського Союзу.

Країни-партнери, які межують з ЄС[12]

Країни Західних Балкан (Регіон 1)	**Країни Східного партнерства (Регіон 2)**	**Південно-Середземноморські країни (Регіон 3)**	**Російська Федерація (Регіон 4)**
Албанія Боснія і Герцеговина Косово[13] Чорногорія Сербія	Вірменія Азербайджан Білорусь Грузія Молдова Територія України, яка визнана міжнародним правом	Алжир Єгипет Ізраїль Йорданія Ліван Лівія Марокко Палестина[14] Сирія Туніс	Територія Російської Федерації, яка визнана міжнародним правом

Інші країни-партнери програми

Деякі напрями Програми відкриті для будь-якої країни світу – партнера програми, із вказаних нижче. Для деяких інших напрямів діяльності географічне покриття менш широке.

Країни-партнери програми, зазначені нижче, згруповані відповідно до фінансових інструментів зовнішньої діяльності ЄС.

Регіон 5	Андорра, Монако, Сан-Марино, Ватикан, Швейцарія.

[11] Визнання Сербії як країни-члена програми передбачає такі умови:
- наявність асигнувань, передбачених у проекті бюджету на 2019 рік після прийняття бюджету на 2019 рік для Сербії.
- Поправка до Угоди між Європейським Союзом та Республікою Сербія щодо участі Республіки Сербія в програмі Еразмус+: Програмі Союзу для освіти, підготовки, молоді та спорту

[12] Критерії прийнятності, сформульовані в замітці комісії Nr.2013/C-205/05 (OJEUC-205 від 19/07/2013, стор. 9-11) застосовується для всіх видів діяльності, описаних в Керівництві програми, у тому числі відповідно до третіх сторін, які отримують фінансову підтримку в тих випадках, коли відповідні види діяльності включають в себе фінансову підтримку третім сторонам бенефіціарами грантів відповідно до статті 204 Фінансового регламенту ЄС.

[13] Це позначення застосовується без порушень позицій за статусом, і відповідно до резолюції РБ ООН 1244 і думки Міжнародного суду справедливості про оголошення незалежності Косово.

[14] Це позначення не повинно розглядатися як визнання Держави Палестина і без шкоди для окремих положень даної держави-партнера з цього питання.

Регіон 6[15] Азія	Афганістан, Бангладеш, Бутан, Камбоджа, Китай, КНДР, Індія, Індонезія, Лаос, Малайзія, Мальдівські Острови, Монголія, Республіка Союзу М'янма, Непал, Пакистан, Філіппіни, Шрі-Ланка, Таїланд, В'єтнам.
Регіон 7[16] Центральна Азія	Казахстан, Киргизстан, Таджикистан, Туркменістан, Узбекистан.
Регіон 8[17] Латинська Америка	Аргентина, Болівія, Бразилія, Чилі, Колумбія, Коста-Ріка, Куба, Еквадор, Сальвадор, Гватемала, Гондурас, Мексика, Нікарагуа, Панама, Парагвай, Перу, Уругвай, Венесуела.
Регіон 9[18]	Іран, Ірак, Ємен.
Регіон 10[19]	Південно-Африканська Республіка.
Регіон 11 АСР	Ангола, Антигуа і Барбуда, Беліз, Кабо-Верде, Коморські Острови, Багамські Острови, Барбадос, Бенін, Ботсвана, Буркіна-Фасо, Бурунді, Камерун, Центральноафриканська Республіка, Чад, Конго(Браззавіль), Конго (Кіншаса), Острови Кука, Кот-д'Івуар, Джибуті, Домініка, Домініканська Республіка, Еритрея, Ефіопія, Фіджі, Габон, Гамбія, Гана, Гренада, Республіка Гвінея, Гвінея-Бісау, Екваторіальна Гвінея, Гайана, Гаїті, Ямайка, Кенія, Кірібаті, Лесото, Ліберія, Мадагаскар, Малаві, Малі, Маршаллові Острови, Мавританія, Маврикій, Мікронезія, Мозамбік, Намібія, Науру, Нігер, Нігерія, Ніуе, Палау, Папуа-Нова Гвінея, Руанда, Сент-Кітс і Невіс, Сент-Люсія, Сент-Вінсент і Гренадіни, Соломонові острови, Самоа, Сан-Томе і Принсіпі, Сенегал, Сейшельські острови, Сьєрра-Леоне, Сомалі, Південний Судан, Судан, Суринам, Свазіленд, Танзанія, Східний Тимор, Того, Тонга, Тринідад і Тобаго, Тувалу, Уганда, Вануату, Замбія, Зімбабве
Регіон 12 [20] промислово розвинені: країни співробітництва арабських країн Перської затоки	Бахрейн, Кувейт, Оман, Катар, Саудівська Аравія, Об'єднані Арабські Емірати.
Регіон 13[21] Інші промислово розвинені країни	Австралія, Бруней, Канада, Чілі, Гонконг, Японія, (Республіка) Корея, Макао, Нова Зеландія, Сінгапур, Тайвань, Сполучені Штати Америки, Уругвай.
Регіон 14	Фарерські Острови, Швейцарія

Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, зверніться докладний опис дій в рамках Програми в частині В Керівництва до програми.

Вимоги до візи і дозволів на проживання

[15]Класифікація використовується в рамках Інструменту розвитку та співробітництва (DCI)
[16]Як зазначено вище.
[17]Як зазначено вище.
[18]Як зазначено вище.
[19]Як зазначено вище.
[20]Класифікація використовується в рамках Інструменту партнерства (ІП).
[21]Класифікація використовується в рамках Інструменту партнерства (ІП).

Учасники проектів програми Еразмус+, можливо, потребуватимуть візу для перебування за кордоном під час діяльності у країні-члені програми або країні-партнері програми. Всі організації-учасниці беруть на себе відповідальність за те, щоб всі необхідні дозволи (короткострокова або довгострокова віза або дозвіл на проживання) були отримані, перш ніж запланована діяльність розпочнеться. Рекомендується, щоб дозвіл завчасно запитувався у компетентних органів, оскільки процес може зайняти кілька тижнів. Національні агентства та Виконавче агентство можуть надати подальші рекомендації та допомогу з питань віз, дозволів на проживання, соціального забезпечення тощо. Портал з імміграції в ЄС містить загальну інформацію про візи та дозволи на проживання, як для короткострокового, так і довгострокового перебування:

http://ec.europa.eu/immigration/tab2.do?subSec=11&language=7$en.

ЧАСТИНА В – ІНФОРМАЦІЯ ПРО КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ, НАВЕДЕНІ У КЕРІВНИЦТВІ ДО ПРОГРАМИ

У цій частині читачі знайдуть наступну інформацію для всіх напрямів діяльності та заходів, передбачених у Керівництві до програми Еразмус+:

- опис цілей та очікуваного впливу;
- опис напрямів діяльності, що підтримуються;
- таблиці, що представляють критерії, які використовуються для оцінювання проектних пропозицій за конкурсами;
- додаткову інформацію, корисну для того, щоб мати точне уявлення про типи проектів, що підтримуються;
- опис правил фінансування.

Перш ніж подавати заявку, кандидатам рекомендується уважно прочитати весь розділ про відповідний напрям діяльності, на який ви хочете подавати проектну заявку. Заявникам також рекомендується уважно прочитати додаткову інформацію, яка наводиться в Додатку I Керівництва до програми.

ОСВІТА ТА ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА

Можливості у сфері вищої освіти, професійно-технічної освіти і підготовки, шкільної освіти та освіти дорослих.

Які напрями підтримуються?

У наступних розділах, «Ключовий напрям 1», «Ключовий напрям 2» та «Ключовий напрям 3», подаються конкретні напрями, які слугують досягненню цілей програми у сфері освіти та професійної підготовки. Серед них є певні проекти, які найбільше пов’язані зі сферою освіти та професійної підготовки:

- Проекти обміну для студентів і викладачів у сфері вищої освіти та професійно-технічної освіти (ПТО);
- Проекти обміну для працівників у сфері шкільної освіти та освіти дорослих;
- Спільні магістерські програми Еразмус Мундус;
- Студентська позика на навчання на магістерській програмі Еразмус+;
- Стратегічні партнерства;
- Альянси знань-Європейські університети;
- Альянси галузевих компетентностей (запроваджуються через спеціальні конкурси);
- Розвиток потенціалу у сфері вищої освіти.

У розділі «Ключовий напрям 3» також подається інформація про діяльність, що пов’язана із аналізом політики та обміном досвідом, ініціативами для інноваційної політики, інструментарієм та мережами, співпрацею з міжнародними організаціями та діалогом із розробниками політики, організаціями –зацікавленими сторонами. Виконання цих дій відбувається за допомогою спеціальних конкурсних заявок, які управляються безпосередньо Європейською Комісією або її Виконавчим агентством. Для детальнішої інформації, будь ласка, відвідайте веб-сайти Комісії та її Виконавчого агентства.

Яка мета цих напрямів?

Конкретні цілі

Конкретні цілі програми Еразмус+ у сфері освіти та професійної підготовки:

- покращити рівень ключових компетентностей та навичок, які відповідають попиту на ринку праці та внеску в згуртоване суспільство, зокрема за допомогою збільшення можливостей навчання за обміном та за допомогою тісної співпраці між сферами освіти і професійної підготовки та ринком праці;
- сприяти покращенню якості, інноваційної досконалості та інтернаціоналізації на рівні освітніх та навчальних установ, головним чином, за допомогою міжнародної співпраці між працівниками освіти і професійної підготовки та іншими зацікавленими сторонами;
- сприяти появі та підвищенню обізнаності про європейську систему навчання впродовж життя, що створена для підтримки реформ на національному рівні та щоб підтримати модернізацію системи освіти і професійної підготовки, головним чином, за допомогою посилення політичної співпраці, кращого використання інструментів ЄС прозорості та визнання та поширення кращого досвіду;
- підвищити міжнародний вимір освіти та професійної підготовки, головним чином, через співпрацю між інституціями країн-членів та країн-партнерів програми у сфері професійно-технічної освіти та вищої освіти, збільшуючи привабливість Європейських інститутів вищої освіти та підтримуючи зовнішній вплив ЄС, враховуючи його мету розвитку, за допомогою заохочення до обміну та співпраці між закладами вищої освіти країн-членів та країн-партнерів програми, а також створення відповідного потенціалу в країнах-партнерах програми;
- покращити викладання та вивчення мов і сприяти широкому мовному різноманіттю ЄС та міжкультурній обізнаності.

МОЛОДЬ

Можливості неформального та інформального навчання у сфері молоді.

Які напрями підтримуються?

У наступних розділах, «Ключовий напрям 1», «Ключовий напрям 2»та «Ключовий напрям 3», подаються конкретні напрями, які слугують для досягнення цілей програми у сфері молоді. Серед них є певні проекти, які найбільше пов’язані зі сферою молоді (неформальне та інформальне навчання):

- Проекти обміну для молодих людей (Молодіжний обмін та Волонтерство) і для молодіжних працівників;
- Стратегічні партнерства;
- Розвиток потенціалу в сфері молоді;
- Проекти діалогу молоді.

У розділі «Ключовий напрям 3» також подається інформація про діяльність Еразмус+, що підтримує молодіжну політику, включаючи аналіз політики та обмін досвідом, майбутні ініціативи, інструменти та мережі, співпрацю з міжнародними організаціями та діалог з організаціями – зацікавленими сторонами, яким буде сприяти Програма Еразмус+ з метою

підтримати сферу розвитку молоді. Запровадження цих напрямів відбувається за допомогою спеціальних конкурсів, які управляються безпосередньо Європейською Комісією або її Виконавчим агентством. Для детальнішої інформації, будь ласка, відвідайте веб-сайти Комісії та її Виконавчого агентства.

Яка мета цих напрямів?

Конкретні цілі

Конкретні цілі програми Еразмус+ у сфері молоді:

- покращити рівень ключових компетентностей молодих людей, у тому числі, молоді із обмеженими можливостями, а також сприяти активній участі у демократичному житті Європи та на ринку праці, активній громадянській позиції, активізації міжкультурного діалогу, соціальній інтеграції та солідарності, головним чином, шляхом збільшення можливостей навчання за обміном для молодих людей, які беруть активну участь у розвитку молоді, організаціях для молоді та для молодих лідерів, а також шляхом зміцнення зв'язків між сферою молоді та ринком праці;
- сприяти покращенню якості у роботі з молодими людьми, головним чином, через посилення співпраці між організаціями у сфері молоді та/або між іншими зацікавленими учасниками програми;
- підтримувати реформи на місцевому, регіональному та національному рівнях і підтримати розвиток знань та молодіжної політики на основі фактичних даних, а також заохочення неформального та інформального навчання, головним чином, за допомогою посилення співпраці, кращого використання інструментів ЄС прозорості і визнання та поширення кращого досвіду;
- збільшити кількість молодіжних заходів на міжнародному рівні та підвищити потенціал молодіжних працівників і організацій як служб підтримки молоді у взаємодоповненні із зовнішніми акціями Європейського Союзу, головним чином, шляхом заохочення до обміну і співпраці між зацікавленими сторонами з країн-членів програми, країн-партнерів програми та міжнародними організаціями.

Протягом періоду 2014-2020 р., буде виділено 8,6% із бюджету у підтримку неформального та інформального навчання у сфері молоді.

Три ключові напрями діяльності

У наступних розділах описуються Ключові напрями у сфері освіти, професійної підготовки та молоді, враховуючи, що:

- всі напрями діяльності організовані згідно стандартів, на основі трьох ключових напрямів діяльності;
- певні напрями діяльності є інструментом для підтримки завдань у сфері освіти, професійної підготовки та молоді;
- Програма Еразмус+ має на меті поширити синергію, співробітництво та взаємну співпрацю між різними сферами.

Такий підхід також дозволить уникнути непотрібних повторень у Керівництві до програми.

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ – КА1: ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНА МОБІЛЬНІСТЬ

Які проекти підтримуються?

Цей ключовий напрям підтримує:

- Проекти обміну у сфері освіти, професійної підготовки та молоді;
- Спільні магістерські програми Еразмус Мундус;
- Студентські позики для навчання на магістерських програмах Еразмус+ .

Проекти, які підтримуються в рамках цього ключового напряму діяльності, повинні позитивно вплинути на учасників та на організації-учасники програми, а також на системи політики, у межах яких ці проекти виконуються.

Мобільність, яка підтримується цим ключовим напрямом діяльності, має надати наступні переваги для студентів, стажерів, учнів та молодих людей:

- покращення якості навчання;
- збільшення можливостей для працевлаштування та перспектив кар'єрного росту;
- підвищення ініціативності та підприємницького потенціалу;
- підвищення самооцінки та самовдосконалення;
- покращення знання іноземної мови;
- покращення міжкультурної обізнаності;
- активніша участь у житті суспільства;
- покращення обізнаності щодо проекту з Європою та цінностей ЄС;
- мотивація взяти участь у (формальному/ неформальному) навчанні або професійній підготовці після навчання за кордоном.

Мобільність повинна надати такі переваги для працівників, молодіжних працівників та викладачів у сфері освіти, професійної підготовки і молоді:

- підвищення професійної кваліфікації (викладання, навчання, робота з молоддю тощо);
- краще розуміння існуючих практик, реформ і систем у сфері освіти, професійної підготовки та молодіжної роботи в інших країнах;
- розвиток потенціалу для запровадження змін в умовах реформ та міжнародної співпраці освітніх організацій;
- краще розуміння взаємозв'язків між формальною та неформальною освітою, професійно-технічною освітою та ринком праці;
- покращення якості роботи та іншої діяльності на користь студентів, стажерів, учнів, школярів, дорослих, молодих людей та волонтерів;
- краще розуміння та сприйняття соціальної, лінгвістичної та культурної різноманітності;
- збільшення можливості відповідати потребам людей із обмеженими можливостями;
- збільшення підтримки та заохочення до навчання за обміном;
- збільшення можливостей у професійному та кар'єрному рості;
- покращення знання іноземної мови;
- поява мотивації та задоволення у щоденній роботі.

Проекти, які підтримує цей ключовий напрям, повинні надавати наступні переваги для організацій-учасників програми:

- розбудова потенціалу для роботи на Європейському/міжнародному рівні: покращення навичок управління та стратегій інтернаціоналізації; посилення співпраці із іноземними

партнерами; залучення фінансових ресурсів (відмінних від ЄС), щоб організовувати Європейські/міжнародні проекти; покращення якості підготовки, реалізації, моніторингу та використанню результатів Європейських/міжнародних проектів;

- інноваційний спосіб працювати з цільовими аудиторіями, використовуючи, наприклад, більше цікавих програм для студентів, стажерів, учнів, молодих людей та волонтерів, відповідно до їх потреб та очікувань; підвищення кваліфікації викладачів та вчителів; зміцнення практик щодо визнання та підтвердження досвіду, який отримано протягом періоду за кордоном; ефективніша діяльність на користь місцевих організацій, покращення методів та практики роботи з молоддю, з метою активно залучити молодь і/або відповідати потребам людей із обмеженими можливостями тощо;
- новіше, динамічніше, більш прихильне та професійніше середовище в самій організації, а саме, готовність поєднати кращий досвід та нові методи у щоденній діяльності; бути відкритим до співпраці із організаціями, що є активними у різних соціальних, освітніх та робочих сферах; стратегічне планування професійного розвитку кадрів, відповідно до потреб кожного та до цілей організації; якщо можливо, здатність привернути увагу найкращих студентів та викладачів із усього світу.

В довгостроковій перспективі, спільний ефект від декількох тисяч проектів, які очікуються за цим ключовим напрямом діяльності, повинен вплинути на систему освіти, професійної підготовки та молоді у країнах учасницях програми, шляхом заохочення проведення реформ та розроблення нових ресурсів для обміну в Європі і за її межами.

ПРОЕКТИ НА ОРГАНІЗАЦІЮ МОБІЛЬНОСТІ У СФЕРІ ОСВІТИ, ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА МОЛОДІ

Яка мета проекту на організацію мобільності за обміном?

Діяльність у сфері освіти, професійної підготовки та молоді відіграє головну роль у забезпеченні людей різного віку необхідними компетентностями, щоб бути компетентними на ринку праці і активним членом суспільства в цілому. Проекти, які входять до цього ключового напряму діяльності, сприяють транснаціональному обміну студентів, стажерів, учнів, молодих людей і волонтерів та працівників (професорів, викладачів, педагогів, працівників у сфері молоді та людей, які працюють в організаціях, які беруть активну участь у розвитку сфери освіти, професійної підготовки та молоді) і має на меті:

- підтримати підвищення компетентності студентів (знання, навички та компетентності), з метою професійного розвитку і можливостей працевлаштування на Європейському ринку праці та за його межами;
- підтримати професійний розвиток людей, які працюють у сфері освіти, професійної підготовки та молоді, з метою оновити та покращити якість викладання, професійної підготовки та роботи з молоддю по всій Європі;
- помітно покращити знання іноземних мов серед учасників проекту;
- покращення обізнаності та розуміння учасниками проекту інших культур і країн, пропонуючи їм можливість підтримати міжнародну співпрацю та контакти; бути активним членом суспільства та розвинути почуття Європейської громадянської позиції та ідентичності;
- розвиток потенціалу, привабливості та міжнародного розвитку організацій, які беруть активну участь у сфері освіти, професійної підготовки та молоді, щоб мати здатність запропонувати проекти та програми, які краще відповідають потребам кожного в Європі та за її межами;
- посилити синергію та взаємозв'язок між формальною, неформальною освітою, професійною підготовкою, працевлаштуванням та підприємництвом;
- забезпечення визнання компетентностей, які отримано протягом періоду навчання за кордоном.

Цей ключовий напрям підтримує Міжнародний обмін між країнами-членами і країнами-партнерами програми у сфері вищої освіти та молоді. Він також підтримує співпрацю між країнами з ЄС та країнами-партнерами програми і відповідає зовнішній меті ЄС, його пріоритетам і принципам:

- покращити привабливість вищої освіти в Європі та підтримати заклади вищої освіти з Європи, щоб вони були конкурентоспроможними на міжнародному ринку вищої освіти;
- підтримати пріоритети, які визнані в таких документах як "New European Consensus on Development" та "European Higher Education in the World" («Новий європейський консенсус з розвитку»[22] та «Європейська вища освіта у світі»[23]);
- підтримати інтернаціоналізацію, задля покращення якості і привабливості, рівний доступ та модернізацію закладів вищої освіти за межами Європи з метою посилення розвитку закладів в країнах-партнерах програми;
- підтримати розвиток цілей і принципів зовнішньої політики, таких як право власності, соціальна згуртованість, рівність, географічний баланс та різноманіття; особливу увагу

[22] https://ec.europa.eu/europeaid/new-european-consensus-development-our-world-our-dignity-our-future_en .
[23] Комунікація від Комісії до Європейського парламенту, Ради, Комітету економічного і суспільного розвитку та Комітету регіонів, Брюсель,, 11.07.2013 COM(2013) 499 фінальна.

будуть приділяти найменш розвиненим країнам, а також студентам із неблагополучних родин, що мають незадовільне соціально-економічне становище та студентам із особливими потребами;
- заохочувати неформальне навчання та співпрацю у сфері молоді із країнами-партнерами програми.

Що таке проект на організацію мобільності за обміном?

Організації, які беруть активну участь у сфері освіти, професійної підготовки та молоді, отримають фінансування від програми Еразмус+ для реалізації проектів на організацію мобільності, які підтримують різні види обміну. Проектний цикл обміну включає наступні етапи:

- Підготовка (враховуючи організаційні питання, відбір учасників, складання угоди з країнами-партнерами програми та учасниками, лінгвістична/міжкультурна підготовка учасників і проведення тесту перед від'їздом);
- Реалізація обміну;
- Оцінювання за результатами (враховуючи оцінку діяльності, офіційне визнання періодів навчання учасників протягом обміну, а також поширення та використання досвіду, отриманого під час проекту).

Важливе оновлення, яке вводить Еразмус+, порівняно із багатьма іншими стипендіальними проектами, які були реалізовані в попередніх Європейських програмах,– це те, що Програма Еразмус+ підтримує студентів за обміном, зокрема для покращення знань іноземної мови перед та протягом періоду за кордоном. Починаючи із 2014 року, Європейська Комісія поступово вводить Європейський он-лайн потал лінгвістичної підтримки. Цей портал забезпечуватиме учасників довготривалого обміну підвищенням рівня знання мови, якою вони будуть користуватись під час навчання, роботи за кордоном, а також пропонує он-лайн курс вивчення мови, щоб покращити знання. Учасники з рівнем щонайменше B2 в основній мові навчання, роботи можуть вибрати OLS курс з мови приймаючої країни, якщо такий є доступним (детальнішу інформацію щодо підтримки у вивченні мови можна знайти в Додатку I).

Окрім цього, Програма Еразмус+, на відміну від попередніх програм, пропонує більше можливостей для обміну, включаючи організації-партнери програми із різною основою та діяльністю у різних соціально-економічних сферах (наприклад, стажування студентів університету або студентів професійно-технічних установ на підприємстві, в неурядових організаціях, державних органах; курси для професійного розвитку шкільних педагогів на підприємствах або в освітніх центрах; лекції від експертів по бізнесу або стажування в закладах вищої освіти, компаніях, які підтримують корпоративну, соціальну відповідальність, створюючи плани для волонтерів у компаніях та на соціальних підприємствах тощо).

Третім важливим елементом оновлення та якості проектів обміну є те, що організації, які є учасниками програми Еразмус+, матимуть можливість організовувати обмін в ширших стратегічних межах на середній термін часу. Хоча одна заявка на грант покриває період до двох років, координатор проекту обміну зможе організовувати декілька таких проектів, що дозволить багатьом особам взяти участь в обміні в різних країнах за кордоном. Таким чином, організація-учасник програми Еразмус+ зможе представити свій проект, що задовольняє потреби учасників, а також відповідає їхнім особистим планам на інтернаціоналізацію, створення потенціалу та модернізацію.

Відповідно до профілю учасників, перший ключовий напрям підтримує такі види проектів обміну в рамках програми Еразмус+:

- у сфері освіти та професійної підготовки:
    - проекти обміну для студентів та працівників закладів вищої освіти;
    - проекти обміну для студентів та викладачів професійно-технічних установ;
    - проекти обміну для вчителів шкіл;
    - проект обміну для викладачів, що залучені до навчання дорослих;
- у сфері молоді:
    - проект обміну для молодих людей та працівників у сфері молоді.

Довготривалий обмін для працівників, короткотривалий та довготривалий обмін для учнів, а також змішаний (blended) обмін в рамках навчання впродовж життя підтримуються в рамках стратегічних партнерств, що реалізуються в рамках «Ключового напряму діяльності 2».

У наступній частині подана детальна інформація щодо правил участі в кожному типі проектів на організацію мобільності.

ПРОЕКТИ НА ОРГАНІЗАЦІЮ МОБІЛЬНОСТІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Цей проект мобільності може включати один або більше наступних заходів:

Студентська навчальна мобільність:

Студентська мобільність може бути в будь-якій предметній області / навчальній дисципліні. Щоб забезпечити високоякісні заходи мобільності з максимальним впливом на студентів, діяльність мобільності повинна відповідати напряму навчання студента та потребам його особистого розвитку.

Студенти можуть здійснювати одну діяльність або комбінацію із діяльностей, описаних нижче:

- **період навчання** за кордоном у закладі вищої освіти (ЗВО) - партнері;

Період навчання за кордоном повинен бути частиною освітньої програми як для короткого циклу вищої освіти (молодшого бакалавра), так і першого циклу (бакалавра чи еквівалент), другого циклу(магістра чи еквівалент)та третього циклу (PhD).

Період навчання за кордоном може включати стажування. Таке поєднання створює синергетичні зв'язки між навчальним та професійним досвідом за кордоном і може бути організоване по-різному в залежності від контексту: або активності проходять послідовно одна за іншою або обидві одночасно. Поєднання дотримується правил фінансування і мінімальної тривалості навчальної мобільності.

- **стажування (працевлаштування)** за кордоном на підприємстві або в іншій відповідній установі[24]. В програмах стажування за кордоном (на робочому місці) можуть взяти участь студенти короткого, першого, другого і третього циклу вищої освіти протягом їх навчання і, у випадку мобільності між країнами-членами Програми, протягом максимум одного року після випуску. Стажування також включає роботу асистентом викладачів.

Для того, щоб забезпечити кращу підтримку студентів, щоб вони отримали навички, необхідні для їхнього майбутнього, запроваджено партнерство між програмами Еразмус+ та Горизонт 2020. Це партнерство забезпечить і сприятиме подальшим стажуванням для студентів та недавніх випускників, які бажають здобути цифрові навички[25] та компетентності, необхідні на робочих місцях, та успішної діяльності в економіці та суспільстві, які постійно трансформуються в цифровому форматі. Студенти та недавні випускники всіх дисциплін запрошуються подавати заявки на стажування у цих областях. Очікується, що ці стажування пройдуть у країнах-членах ЄС, а також в асоційованих країнах програми «Горизонт 2020».

Де це можливо, стажування має бути інтегрованою частиною освітньої програми студента.

[24]Курси після навчання у закладі вищої освіти не вважаються стажуванням

[25] Будь-яке стажування буде розглядатися як "стажування в області цифрових навичок", коли практикується один або декілька наступних заходів: цифровий маркетинг (наприклад, управління соціальними медіа, веб-аналітика); цифровий графічний, механічний або архітектурний дизайн; розробка додатків, програмного забезпечення, скриптів або веб-сайтів; встановлення, обслуговування та управління IT-системами та мережами; кібербезпека; аналіз даних, гірнича справа і візуалізація; програмування та вивчення програм роботів і штучного інтелекту. Загальна підтримка клієнтів, виконання замовлень, введення даних або офісні завдання не враховуються в цій категорії.

Мобільність працівників закладів вищої освіти:

- **Мобільність з метою викладання:** цей напрям дозволяє викладачам ЗВО або працівникам підприємств викладати у ЗВО-партнері проекту за кордоном. Мобільність з метою викладання може реалізовуватися для будь-якого напряму або навчальної дисципліни.
- **Мобільність з метою стажування/ підвищення кваліфікації:** цей напрям підтримує професійний розвиток науково-педагогічного та адміністративного персоналу ЗВО, а також розвиток залучених інституцій шляхом їх участі в тренінгах за кордоном (окрім конференцій), в стажуванні, в заходах професійної підготовки у ЗВО партнері проекту або іншій відповідній організації за кордоном.

Мобільність за кордоном може поєднувати мобільність з метою викладання і мобільність з метою стажування.

У 2018 році в рамках розподілу грантів на мобільність персоналу між країнами-членами Програми акцент буде ставитися на періоди навчання для педагогічних працівників закладів вищої освіти, що дозволить їм розвивати педагогічні навички та навички з розробки навчальних планів.

Більша частина бюджету Ключового напряму діяльності 1 (далі – КА1) покриває мобільність між країнами-членами програми Еразмус+. Однак, разом з тим обмежений бюджет, що доступний для КА1, може покрити витрати на міжнародні проекти між країнами-членами програми та країнами-партнерами світу, окрім регіонів 5~~,9~~ та 12 (див. розділ "країни, які можуть брати участь" в Частині А з усього Керівництва до програми).

Фінансування мобільності між програмою та країнами-партнерами надходить з декількох фінансових інструментів для зовнішньої співпраці Європейського Союзу. Для того, щоб переконатися, що напрям КА1 дотримується зовнішніх пріоритетів ЄС, Комісія встановила низку цілей і правил співробітництва з країнами-партнерами.

Апліканти на проекти мобільності між програмою та країнами-партнерами повинні враховувати наявний бюджет для забезпечення мобільності з різними регіонами світу і за пріоритетами, що пояснюються далі в розділі "додаткова інформація про мобільність між програмою та країнами-партнерами"

Яку роль відіграють організації, які беруть участь у цих проектах?

Організації, які беруть участь у проектах на організацію мобільності, виконують такі ролі та завдання:

- **Організація-заявник** із **країни-члена програми** відповідає за подання проектних заявок, за підписання і менеджмент грантової угоди та звітує про це. Заявник може бути координатором консорціуму: очолювати консорціум мобільності організацій-партнерів програми в цій країні, що має на меті організувати будь-який вид обміну студентів та працівників.
- Організація, яка направляє, відповідальна за відбір студентів/ працівників та їх відправлення за кордон. Сюди також входить оплата гранту (для осіб у країнах-членах програми), підготовка, моніторинг та визнання періодів навчання за кордоном.
- Організація, яка приймає учасників, відповідальна за прийняття студентів/ працівників із-за кордону та пропонує їм програми навчання/стажування/ викладання у своєму ЗВО.

- Організація-посередник: ця організація є активним учасником на ринку праці або у сфері освіти, професійної підготовки та роботі з молоддю у країні-члені програми. Вона може бути партнером у національному консорціумі мобільності, але не може бути організацією-відправником. Вона може розділити та полегшити адміністративні процедури закладів вищої освіти, які відправляють студентів, та краще поєднати спеціалізацію студента із потребами підприємств у випадку, коли можливе стажування, а також забезпечити спільну підготовку учасників.

Щодо обміну між **країнами-членами** та **країнами-партнерами** програми, лише організації країн-членів програми можуть подати проектну заявку на фінансування вхідного та вихідного обміну та управляти нею.

Організації, що приймають та організації, що відправляють учасників, разом із студентами/працівниками повинні узгодити діяльність, яку необхідно виконати студентам в "Угоді на навчання" або працівникам в "Угоді на підготовку" перед початком проекту. Ці угоди визначають цільовий результат під час періоду навчання за кордоном, вказують на офіційне визнання умов угоди та визначають права та обов'язки кожної сторони. Якщо ця діяльність відбувається між двома закладами вищої освіти (обмін студентами для навчання та обмін працівниками для викладання), "Міжінституційна угода" повинна бути підписана між інституцією-відправником та інституцією, що приймає учасників, перед початком обміну.

Підписуючи Хартію Еразмус для вищої освіти, заклади вищої освіти країн-членів програми зобов'язуються забезпечити необхідною підтримкою учасників обміну, включаючи лінгвістичну підготовку. Щоб їм допомогти, поступово вводиться он-лайн портал лінгвістичної підтримки і курс програми для всіх довготривалих обмінів на 2 та більше місяців. Для обраних учасників Європейською Комісією запропоновано оцінювання рівня знань іноземної мови та найбільш прийнятний спосіб вивчення іноземної перед і/або під час мобільності (для детальнішої інформації, див. Додаток І Керівництва до програми). Заклади вищої освіти країн-партнерів програми не мають право підписувати Хартію Еразмус для вищої освіти, тому інформація про лінгвістичну підтримку, запропоновану для учасників мобільності, повинна бути представлена виключно в міжінституційній угоді.

Які існують критерії оцінювання проекту?

Нижче перераховані офіційні критерії, яким повинен відповідати проект організації мобільності між закладами вищої освіти, щоб мати можливість отримати грант Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Хто може подати заявку?	• Для подання проектних заявок від окремого ЗВО: заклади вищої освіти, розташовані на території **країни-члена** програми, ті, що мають **Хартію Еразмус у сфері вищої освіти** (для детальнішої інформації див. розділ «Хартія Еразмус для вищої освіти» (ECHE) нижче та Додаток І Керівництва до програми). • Щодо заявок від національного консорціуму мобільності: координуючі організації, розташовані на території країни-члена програми та координують консорціум, що мають акредитацію консорціуму мобільності про вищу освіту. Організації, які не мають дійсного Сертифікату консорціуму мобільності, можуть подати заявку на акредитацію від імені консорціуму і, у той самий час, подати заявку на отримання гранту проекту обміну.

	Всі заклади вищої освіти із країн-членів програми повинні мати Хартію Еразмусу сфері вищої освіти (ECHE). Ці організації зможуть взяти участь у проектах обміну, тільки після того, як отримають акредитацію. Студенти та працівники закладів вищої освіти не можуть безпосередньо подати заявку на грант; критерії відбору для участі в проектах мобільності визначаються закладом вищої освіти, у якому вони навчаються або працюють, відповідно до вимог прописаних у Додатку 1 Керівництва до програми.
Види діяльності	Проект на організацію мобільності між ЗВО повинен відповідати одному або більше видам діяльності, що подані нижче: • Обмін студентами з метою навчання (навчальна мобільність); • Обмін студентами з метою стажування; • Обмін працівниками з метою викладання; • Обмін працівниками з метою стажування/підвищення кваліфікації.
Країни, що можуть взяти участь у конкурсах	Обмін між країнами-членами програми: • будь-яка країна-член програми Обмін між **країнами-членами та країнами-партнерами** програми: • будь-яка країна-член програми; • будь-яка країна-партнер програми у світі, окрім регіонів 5 та 12 (див. “країни, що можуть брати участь” у Частині А Керівництва до програми).
Кількість організацій-учасників	Кількість організацій у формі заявки – одна (заявник). Це або координатор окремого ЗВО, або координатор національного консорціуму мобільності, що розташований на території країни-члена програми. Протягом виконання проекту, щонайменше, дві організації (принаймні, одна організація-відправник і одна організація, яка приймає учасників) із різних країн-членів програми повинні бути учасниками проекту. Щодо проектів обміну, які включають країни-партнери програми, мінімальна кількість становить **одну організацію із країни-члена програми та одну організацію із країни-партнера програми.**
Тривалість проекту	Заявник повинен обрати тривалість проекту ще на стадії заповнення заявки, на основі масштабності проекту та з огляду на заплановану діяльність. Проект обміну між країнами-членами програми: 16 чи 24 місяців. Проект обміну між програмою та країнами-партнерами програми: 24 чи 36 місяців.
Куди подавати заявку?	До **Національного агентства Еразмус+ країни-члена програми**, на території якої знаходиться організація-заявник.
Терміни подання заявок	Організації-заявники повинні відправити свої проектні заявки на грант до **5 лютого 12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** на проекти, що починаються: 1 червня того ж року, для проектів обміну між країнами-членами програми 1 серпня того ж року, для проектів обміну між програмою та країнами-партнерами програми
Як подавати заявку?	Будь ласка, для детальнішої інформації з приводу подання заявки, див. Частину С Керівництва до програми.

Інші критерії	ЗВО може подавати проекту заявку наступним чином: • безпосередньо як самостійний ЗВО, • через консорціум, членом якого він є. ЗВО або національний мобільний консорціум може подати заявку лише один раз за конкурс на проект обміну між країнами-членами програми, як напряму так і /або як член консорціуму. Однак, ЗВО може бути частиною або координувати кілька різних національних консорціумів мобільності, які подаються одночасно. Так само і для обміну між **країнами-членами та країнами-партнерами** програми. Обидва шляхи (безпосередньої як член консорціуму-заявника) можуть бути використані паралельно. Але, ЗВО/структурний підрозділ залишається відповідальним за попередження дублювання подвійного фінансування учасника, при використанні двох шляхів в один академічний рік.

Організація-заявник буде оцінюватись відповідно до критеріїв виключення і відбору. Детальна інформація в Частині С Керівництва до програми.

Додаткові технічні критерії для реалізації навчальної мобільності студентів

Організації, які можуть взяти участь	• Студентська мобільність з метою навчання: Всі організації-учасники з країн-членів Програми (як ті, що відправляють, так і ті, що приймають учасників) повинні бути ЗВО, що мають ЕСНЕ. Всі організації з країн-партнерів програми повинні бути ЗВО та мати підписані Міжінституційні угоди із їхніми партнерами у країнах-членах програми перед початком обміну. • Обмін студентів з метою стажування: У випадку здійснення мобільноті між країнами-членами програми організацією, що відправляє, має бути ЗВО, що має ЕСНЕ. У випадку здійснення мобільноті між країнами-членами програми та країнами-партнерами програми організацією, що відправляє, має бути ЗВО країни-члена програми, що має ЕСНЕ, або ЗВО країни-партнера програми, визнаний уповноваженими органами, що підписав міжінституційні угоди зі своїми партнерами із країн-членів програми перед заходами мобільності. Організацією, яка приймає учасників, може бути[26]: ○ будь-яка державна або приватна організація, що бере активну участь на ринку праці або у сфері освіти, професійної підготовки та молоді. Наприклад, такою організацією може бути: - державне або приватне, мале, середнє чи велике підприємство (включаючи соціальні підприємства); - державні органи влади місцевого, регіонального або національного рівня; - соціальний партнер або інший представник трудової діяльності, включаючи торгові палати, промислові/ професійні об'єднання та профспілки; - науково-дослідницький інститут; - фонд; - школа/інститут/освітній центр (будь-якого рівня, від дошкільної освіти до середньої освіти, включаючи професійно-технічну освіту та освіту дорослих); ○ неприбуткова організація, об'єднання, неурядова організація; ○ організації, які надають послуги з працевлаштування, профорієнтації, інформаційні послуги тощо; ○ ЗВО країн-членів програми, що мають ЕСНЕ.
Тривалість мобільності	**Період навчання:** від 3[27] до 12 місяців (включаючи додатковий період стажування, якщо це заплановано). **Стажування:** від 2 до 12 місяців.

[26]Наступні організації не підходять на роль організацій, які зустрічають студентів для стажування:
Заклади ЄС та інші органи ЄС, враховуючи спеціалізовані об'єднання (їх точний список доступний на веб-сайті http://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_en); організації, які керують програмами ЄС, наприклад національні агенції (з метою уникнути можливих конфліктів інтересів і/або подвійного фінансування

[27]Мінімальна тривалість періоду навчання складає 3 місяці або 1 академічний термін або триместр.

	Один студент може бути учасником мобільностей, що в цілому тривають максимум 12[28] місяців на кожен цикл навчання[29], не залежно від кількості та типу мобільностей (участь без фінансової підтримки ЄС також враховується): • протягом першого циклу навчання (бакалавр), включаючи короткий цикл (5-ий та 6-ий рівні за EQF); • протягом другого циклу навчання (магістр)(7-ий рівень за EQF); • протягом третього циклу (аспірант) (8-ий рівень за EQF) Тривалість стажування випускників, зараховується до 12 місяців на цикл, в рамках якого вони беруть участь в конкурсі стипендій.
Де відбувається мобільність?	Студенти повинні реалізувати мобільність в країні-члені чи країні-партнері програми, відмінних від країни, де знаходиться організація, що відправляє, і від країни, де проживає студент протягом навчання[30].
Хто може взяти участь?	Студенти, які навчаються у ЗВО та які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти або науковий ступінь. Навчальна мобільність з метою навчання відкрита для студентів не нижче другого курсу. Це не стосується стажування. Випускники, які щойно закінчили ЗВО, можуть проходити стажування, що реалізується між країнами-членами програми. Студентів обирає їхній ЗВО протягом останнього року навчання, вони мають закінчити це стажування за кордоном протягом одного року після закінчення ЗВО.

Додаткові технічні критерії для реалізації проекту на організацію мобільності для обміну працівниками

Організації, які можуть брати участь	• **Обмін працівниками з метою викладання:** Організація, яка приймає, повинна бути ЗВО з країни-члена програми, що є підписантом Хартії Еразмус для вищої освіти (ECHE)або ЗВО з країни-партнера програми, яка підписала Міжінституційну угоду із організацією- відправником з країни-члена програми перед обміном. Організація-відправник повинна бути: o ЗВО з країни-члена програми, що є підписантом Хартії Еразмус для вищої освіти (ECHE),або ЗВО з країни-партнера програми, яка підписала Міжінституційну угоду з організацією, яка приймає учасників, країни-члена програми; або o у випадку працівників, запрошених викладами у ЗВО, будь-яка державна чи приватна організація (що не має ECHE), яка бере активну участь на ринку праці або у сфері освіти, професійної підготовки та молоді. Наприклад, такою організацією може бути: - державне або приватне, мале, середнє чи велике підприємство (включаючи соціальні підприємства); - державні органи влади місцевого, регіонального або національного рівня; - соціальний партнер або інший представник трудової діяльності, включаючи торгові палати, промислові/ професійні об'єднання та профспілки;

[28]Попередній досвід програми LLP-Erasmus складає до 12 місяців на навчальний цикл.
[29]У програмах із одним циклом навчання, наприклад, у сфері Медицини, студенти можуть брати участь у обміні до 24 місяців.
[30] У випадку кампусів- філіалів, які залежать від материнських установ та мають ту ж ECHE, країна, в якій знаходиться головна установа, буде розглядатися як країна-відправник. Таким чином, неможливо організувати мобільність у рамках Еразмус+ між кампусами-філіалами та головною установою, що має ту ж ECHE.

	- науково-дослідницький інститут; - фонд; - школа/інститут/освітній центр (будь-якого рівня, від дошкільної освіти до середньої освіти, включаючи професійно-технічну освіту та освіту дорослих); - неприбуткова організація, об'єднання, неурядова організація; - організації, які надають послуги з працевлаштування, профорієнтації, інформаційні послуги тощо. • **Обмін працівниками з метою стажування/підвищення кваліфікації:** Організацією-відправником повинен бути ЗВО з країни-члена програми, що є підписантом Хартії Еразмус для вищої освіти (ECHE) або ЗВО з країни-партнера програми, який підписав Міжінституційну угоду перед обміном із організацією з країни-члена програми, яка приймає учасників. Організацією, яка приймає учасників, повинен бути: ○ ЗВО країни-члена програми, що є підписантом Хартії Еразмус для вищої освіти (ECHE) або ЗВО з країни-партнера програми, який підписав Міжінституційну угоду з організацією з країни-члена програми, яка приймає учасників; або ○ будь-яка державна чи приватна організація з країни-члена програми, що бере активну участь на ринку праці або у сфері освіти, професійної підготовки та молоді. Див. приклади на попередній сторінці.
Тривалість діяльності	Від 2 днів (від 5 з/в країну-партнер програми) до 2 місяців, не враховуючи час на дорогу. У мобільності між країнами-членами програми мінімум 2 дні мають бути послідовними. У випадку запрошеного персоналу з підприємств мінімальна тривалість мобільності між країнами-членами програми складає 1 день. Тривалість викладання повинна становити 8 годин на тиждень (або на інший коротший період перебування за кордоном). Якщо період мобільності довший ніж тиждень, мінімальна кількість годин викладання для незавершеного тижня, повинна бути пропорційна тривалості цього тижня. Винятки стосуються лише: • Немає мінімальної кількості годин викладання для апрошених працівників підпприємств. • Якщо викладацька діяльність поєднується з навчальною діяльністю протягом одного періоду за кордоном, мінімальна кількість годин викладання на тиждень (або будь-який коротший період перебування) скорочується до 4 годин.
Де відбувається діяльність?	Працівники мають реалізувати мобільність у будь-яку країну-члена чи країни-партнера програми, відмінну від країни, де знаходиться організація-відправник та де вони проживають.
Хто може брати участь?	**Обмін працівниками з метою викладання:** • особа, яка працює у ЗВО країни-члена чи країни-партнера програми. • працівники підприємств, запрошені для викладання у ЗВО країни-члена чи країни-партнера програми від будь-якого підприємства, що діє в країні-члені чи країні-партнері програми, державної чи приватної організації (яка не має ECHE), активної на ринку праці чи в сферах освіти, професійної підготовки, молоді (враховуючи працевлаштованих кандидатів наук).

	Обмін працівників з метою стажування/ підвищення кваліфікації: особа, яка працює у ЗВО країни-члена чи країни-партнера програми.

Додаткова інформація для проектів на організацію мобільності між країнами-членами програми і країнами-партнерами програми Еразмус+

Бюджет для проектів на організацію мобільності між країнами-членами і країнами –партнерами програми розподілено між різними регіонами за 12 бюджетними частинами і розмір кожної частини різний. Більше інформації про бюджету на кожний регіон публікуватиметься на веб-сайті відповідного Національного агентства.

Загалом, кошти повинні бути використані, забезпечуючи географічний баланс. Європейський Союз визначив цільовий географічний баланс і пріоритети на Європейському рівні на період тривалості програми (2014-2020). Цільовий баланс не визначено для конкретних ЗВО, але Національні агентства повинні взяти до уваги визначені пріоритети при розподілі бюджету. Крім того, ЗВО заохочуються до співпраці з партнерами з найбідніших і найменш розвинутих країн-партнерів програми.

На рівні ЄС для мобільності між країнами-членами та країнами-партнерами програми до 2020 р. визначено такі географічні пріоритети:

- з країнами Азії і Латинської Америки, 25% мобільності повинно бути організовано з найменш розвинутими країнами регіону. Це країни:
    - для країн Азії: Афганістан, Бангладеш, Камбоджа, Лаос, Непал, Бутан і М'янма;
    - для країн Латинської Америки: Болівія, Сальвадор, Гватемала, Гондурас і Нікарагуа.
- Не більше 30% бюджету для країн Азії може бути використано для Китаю і Індії;
- Не більше 35% бюджету для країн Латинської Америки – для Бразилії та Мексики.

Відповідно до вимог проведення мобільності в країнах регіонів 6,7,8,9,10 і 11[31], що роблять свій внесок у підтримку розвитку,-мобільність для студентів короткого-, першого і другого циклів вищої освіти обмежена мобільністю з країни-партнера до країни-члена програми [32]. Мобільність до країн-партнерів вказаних регіонів можлива тільки для студентів третього циклу вищої освіти (PhD) і для працівників ЗВО.

Разом з тим будуть визначені певні виключення з правил для конкретної країни-члена програми. Деталі можливо уточнити на сайті Національного агентства.

Заклади вищої освіти можуть подавати на проекти мобільності 100% для працівників, або 100% для студентів чи комбіновану мобільність, що відповідає додатковим критеріям визначеним Національними агентствами (див. визн. нижче).

Другорядні критерії для проектів на організацію мобільності між країнами-членами і країнами-партнерами програми від Національних агентств

Національні агентства мають право визначити додаткові другорядні критерії наведені нижче для певних регіонів/ країн-партнерів програми.

[31] Приблизні дані. Залежить від визначень у оновленому документі Cotonou Partnership Agreement and multiannual financial framework 2014-2020.
[32] Див. Частину А Керівництва до програми "eligible countries"

Якщо Національне агентство проводитиме оцінювання за другорядними критеріями, це рішення повинно бути попередньо повідомленим усім країнам-членам програми до терміну подачі заявок та опубліковано на веб-сайті Національного агентства.

- Освітньо-кваліфікаційний рівень (наприклад, брати участь в конкурсі зможуть студенти одного чи двох циклів – бакалаври і магістри або аспіранти);
- Мобільність тільки для працівників або тільки для студентів;
- Обмеження тривалості періоду обміну (наприклад, для студентів до 6 місяців, чи для викладачів до 10 днів).

Критерії оцінювання проектів на організацію мобільності в межах країн-членів програми (Programme Countries[33])

Оцінювання якісних показників не проводиться (якість оцінюється на етапі подання заявки на отримання Хартії Еразмус для вищої освіти або при виборі національного консорціуму мобільності), таким чином немає критерій присудження.

Заявки на грант, що пройшли технічний відбір, будуть профінансовані.

Максимальна сума гранту залежить від наступних елементів:

- кількість періодів, місяців/днів мобільності, на які подавали проекті заявки;
- у випадках, якщо організація-заявник отримувала грант на проект мобільності в минулому, до уваги береться кількість мобільностей, висока якість упровадження проекту та раціональне управління фінансами;
- загальний національний бюджет, який виділили на навчальну мобільність.

Критерії оцінювання для проектів мобільності між країнами-членами та країнами-партнерами програми

Проектні заявки на грант після проходження технічного відбору будуть оцінюватись за такими критеріями:

Актуальність стратегії (максимум 30 балів)	На скільки завдання запланованого проекту на організацію мобільності відповідають стратегії інтернаціоналізації ЗВО, що беруть участь у проекті (у країні-члені та країні-партнері програми) і раціональність запропонованої мобільності працівників та/ або студентів.
Якість співпраці (максимум 30 балів)	Чи має організація-заявник попередній досвід реалізації подібних проектів з вищими інтитуціями/організаціями в країні-партнері програми? Чіткість розподілу ролей та обов'язків, завдань між партнерами.
Якість планування та виконання проекту (максимум 20 балів)	Завершеність та якість критеріїв щодо відбору учасників, допомоги, яка їм надаватиметься та визнання періодів навчання (особливо, у країнах-партнерах програми).
Вплив та поширення (максимум 20 балів)	Потенційний вплив проекту на учасників, бенефіціарів, організації-партнери на місцевому, регіональному та національному рівні та ефективність поширення результатів проекту мобільності на рівні факультету і інституції та за їх

[33] Мобільність в обох напрямках

	межами, де це можливо, у країнах-членах та країнах-партнерах програми.

Організація-заявник повинна пояснити, яким чином проект узгоджується з цими чотирма критеріями відповідного закладу (або закладів, у разі подання консорціумом) і закладів країни-партнера програми.

Для того, щоб бути розглянутим на фінансування, проектні заявки мають набрати щонайменше 60балів, окрім цього, потрібно набрати мінімум 15 балів у категоріях "Актуальність стратегії".

Для того щоб отримати відповідне фінансування, запланована мобільність з кожною країною-партнером програми буде оцінюватись у відповідному регіоні.

Обсяг гранту для закладів вищої освіти буде залежати від наступних елементів:

- кількість мобільностей та їх тривалість;
- бюджет, виділений для проекту мобільності відповідно до країни-партнера або регіону;
- географічний баланс у даному регіоні або субрегіоні.

Національні агентства можуть профінансувати проекти на організацію мобільності з країною-партнером програми, які отримають нижчий бал в регіональному секторі для забезпечення географічного балансу, відповідно до географічних пріоритетів вказаних вище.

Національне агентство не зобов'язане фінансувати всі мобільності в запиті для конкретної країни-партнера програми, якщо запит вважається надмірним порівняно з наявним бюджетом.

Там, де це можливо, і на додаток до всеохоплюючих критеріїв попередніх заслуг і географічного балансу, Національне агентство буде прагнути поширити наявний бюджет на більшу територію, щоб уникнути домінування невеликого числа закладів вищої освіти. Національне агентство буде прагнути до включення якомога більшої кількості зацікавлених сторін без шкоди для якості, географічного балансу або мінімального критичного розміру для кожного проекту мобільності для забезпечення здійсненності.

ЯКУ АКРЕДИТАЦІЮ ПОВИННІ МАТИ ОРГАНІЗАЦІЇ-ЗАЯВНИКИ?

Хартія Еразмус для вищої освіти (ECHE)

Хартія Еразмус для вищої освіти (ECHE) є обов'язковою передумовою для всіх закладів вищої освіти, які розташовані на території країни-члена програми та які хочуть стати учасником проекту обміну у сфері вищої освіти як окремий заклад вищої освіти або як член національного консорціуму мобільності. Кожного року Європейська Комісія, за допомогою Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури публікує вимоги, де детально описані положення, яких потрібно дотримуватися та критерії, яким потрібно відповідати, щоб отримати ECHE. Ці вимоги доступні на веб-сайті Виконавчого агентства.

ЗВО, розташовані на території країни-партнера програми, повинні бути акредитованими відповідним національним агентством з акредитації. Оскільки вони не можуть отримати ECHE, вони повинні додатково підписати Міжінституційну угоду із ЗВО країни-члена програми (угода має включати принципи ECHE).

Акредитація консорціуму мобільності в сфері вищої освіти

Організація із країни-члена програми, яка подала заявку від імені національного консорціуму мобільності, повинна мати дійсну акредитацію консорціуму мобільності. Ця акредитація присуджується тим самим Національним агентством країни-члена програми, яке також оцінює проектні заявки на фінансування проекту мобільності в сфері вищої освіти. Заявки на акредитацію та на конкурс можуть надсилатися одночасно. Однак, грант на проекти обміну будуть видавати лише тим ЗВО та організаціям, які успішно пройшли акредитацію. Щоб отримати акредитацію консорціуму мобільності в сфері вищої освіти, потрібно відповідати наступним критеріям:

Мінімальні технічні критерії

Організації, які можуть взяти участь	До складу національного консорціуму мобільності в сфері вищої освіти можуть входити такі організації-учасники: • заклади вищої освіти, які є підписантами ЕСНЕ (для детальнішої інформації про Хартію, див. розділ "Хартія Еразмус для вищої освіти" вище та в Додатку I); і • будь-яка державна або приватна організація, яка бере активну участь на ринку праці або у сфері освіти, професійної підготовки та молоді (див. приклади організацій, які можуть бути обраними, на попередній сторінці) Кожна організація-учасник повинна бути розташованою на території країни-члена програми.
Хто може подати заявку?	Кожна організація-учасник може грати роль координатора та подати заявку від імені всіх організацій, що входять до складу одного консорціуму.
Кількість організацій-учасників	До складу національного консорціуму мобільності повинні входити мінімум три організації-учасники, включаючи два ЗВО-відправники. Склад національного консорціуму мобільності повинен бути визначеним на час подання заявки на акредитацію консорціуму мобільності.
Чинність акредитації консорціуму	Три роки підряд і не довше, ніж до 2020.
Куди подати заявку?	До Національного агентства країни-члена програми, де розташована організація-заявник.
Терміни подання заявок	Організації-заявники повинні відправити заявки на акредитацію до **5 лютого 12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** на проекти, які починаються того ж року.
Як подати заявку?	Для детальнішої інформації щодо подання заявки, будь ласка, див. Частину С Керівництва до програми.

Критерії присудження фінансування проекту

Заявка на акредитацію буде оцінюватися за наступними критеріями:

Актуальність консорціуму (максимум 30 балів)	Актуальність заявки оцінюється: - відповідність проектної заявки меті проекту (див. розділ "Мета проекту обміну"); - відповідність всіх потреб і цілей організацій-членів консорціуму та кожного окремого учасника. Яким чином проект слугує: - забезпеченню високоякісних результатів навчання для учасників; - посиленню потенціалу та зміцнення міжнародних зв'язків організацій-членів консорціуму; - досягненню доданої вартості на рівні ЄС, яку не може принести діяльність кожного окремого ЗВО.
	- наскільки консорціум забезпечує відповідний склад закладів вищої освіти-відправників і, якщо необхідно, співпрацю із додатковими організаціями-учасниками з інших соціально-економічних областей із необхідними досвідом та знаннями, що повністю відповідають всім аспектам проекту;

Якість консорціуму та угод щодо співпраці (максимум 20 балів)	- який має попередній досвід координатор консорціуму в управлінні консорціумом або у проекті такого ж типу; - чи розподіл ролей, обов'язків та завдань/ресурсів проведено зрозуміло, і визначає зобов'язання та активну участь всіх організацій-членів цього консорціуму; - чи завдання/ресурси справедливо розподілені; - чи обов'язки чітко розподілені в договірних та фінансових документах; - чи консорціум задіює новачків.
Якість планування та виконання проекту (максимум 20 балів)	• Чіткість, довершеність та якість етапів проекту обміну (підготовка, виконання обміну та досягнення мети); • Якість угод, управління та підтримки (наприклад, пошук організацій, які приймають учасників, інформування, лінгвістична та міжкультурна підтримка, моніторинг); • Якість співпраці, координації та налагодження зв'язків між організаціями-членами консорціуму, а також із відповідними партнерами; • Якість угод щодо визнання періоду навчання учасників, а також відповідне використання Європейських принципів прозорості на визнання; • Відповідність оцінювання для відбору учасників на проекти з організації мобільності для обміну та заохочення людей із обмеженими можливостями брати участь.
Вплив та поширення (максимум 30 балів)	• Якість типів оцінювання результатів діяльності, якою займається консорціум; • Потенційний вплив проекту: - на учасників та організації-учасників протягом та після закінчення проекту; - на організацій та осіб, які напряму не беруть участь у проекті на інституційному, місцевому, регіональному, національному і/або міжнародному рівні; • актуальність та якість заходів, спрямованих на поширення досвіду діяльності, яку проводить консорціум із організаціями-партнерами консорціуму, партнерами та за їх межами.

Для того, щоб бути прийнятим для оцінювання, проектні заявки мають набрати щонайменше 60 балів, окрім цього, потрібно набрати мінімум половину з максимальних балів для кожної категорії.

Що ще потрібно знати про Ключовий напрям «Навчальна мобільність»?

Більше точних критерій, правил та додаткової корисної інформації по цьому ключовому напряму можна знайти у Додатку І Керівництва до програми. Зацікавленим організаціям варто уважно читати відповідні частини Додатку перед поданням проектної заявки на фінансову підтримку.

ПРАВИЛА ДЛЯ НАДАННЯ ФІНАНСУВАННЯ

Заявники на проекти для організації мобільності для студентів і працівників у сфері вищої освіти повинні надати наступну інформацію у бланку заявки:

- кількість студентів та викладачів, які мають намір взяти участь в заходах мобільності;
- загальна тривалість запланованих заходів мобільності;

На цій основі, Національні агентства країн-членів Програми надають грант організаціям-заявникам для підтримки певної кількості обмінів аж до максимального числа запиту апліканта.

Якщо організація-заявник подає проектну заявку на організацію мобільності з країнами-партнерами Програми, вона буде заповнювати окремий бланк проектної заявки для обміну до/з ЗВО країн-партнерів програми.

Для обміну із країнами-партнерами програми надається окремий грант проекту на мобільність.

Наступні правила застосовуються для фінансування таких заходів:

А) Правила для фінансування всіх проектів на організацію мобільності

Допустимі	витрати	Механізм фінансування	Сума	Правила розподілу
Організаційна підтримка	Кошти, безпосередньо пов'язані із реалізацією проекту (не включаючи кошти на проживання та проїзд учасників)	Внесок у вартість за одиницю (Unitcosts)	У випадку мобільності між країнами-членами програми: до сотого учасника – 350 ЄВРО на кожного учасника; а після сотого учасника – 200 ЄВРО на кожного додаткового учасника. У випадку мобільності між країнами-членами та країнами-партнерами програми: 350 ЄВРО на кожного учасника	Згідно із кількістю учасників обміну
Підтримка на особливі потреби	Додаткові кошти, безпосередньо стосуються учасників з особливими потребами.	Реальні витрати (Real costs)	До100% суми гранту, який затверджено Національним агентством	За умови: запит на фінансову підтримку повинен бути добре обґрунтованим у проектній заявці
Виняткові витрати	Витрати на забезпечення фінансових гарантій, якщо Національне агентство про це попросить. У випадку мобільності між країнами-членами програми: дорогі дорожні витрати учасників	Реальні витрати (Real costs)	Витрати на фінансові гарантії: 75% допустимих витрат Дорогі дорожні витрати: максимум до 80% допустимих дорожніх витрат	За умови: запит на фінансову підтримку повинен бути добре обґрунтованим у проектній заявці

Грант організаційної підтримки для бенефіціара (заклади вищої освіти або консорціуми):

Грант організаційної підтримки – це ресурси, що мають бути витрачені організацією, щоб підтримати обмін студентів та викладачів, які їдуть за кордон або прибувають звідти; це є умовою Хартії Еразмус для вищої освіти для країн-членів програми, а також представлено у Міжінституційних угодах для ЗВО з країн-партнерів програми. Наприклад:

- угоди організацій із ЗВО-партнерами, включаючи візит до потенційного партнера, щоб узгодити, на основі Міжінституційних угод, відбір, підготовку, прийом та відправку учасників обміну; оновлення Міжінституційних угод;
- забезпечення іноземних студентів каталогами навчальних курсів;
- забезпечення студентів та працівників інформацією, надання консультацій;
- відбір студентів та працівників;
- підготовка угод на навчання, щоб забезпечити ознайомлення студента із складовими навчання; підготовка та ознайомлення з угодами на мобільність працівників;
- лінгвістична та міжкультурна підготовка, якою повинні бути забезпечені студенти та працівники, які їдуть за кордон або прибувають звідти;
- полегшення інтеграції учасників проекту обміну, які прибувають у ЗВО;
- забезпечення учасників угодами про призначення кваліфікованого наставника та про супровід;
- відповідні угоди про забезпечення якості стажування студентів на підприємствах;
- визнання періодів навчання та пов’язаних з ними кредитів, транскриптів з оцінками та додатками до диплома;
- підтримати реінтеграцію учасників обміну та отримати перевагу від нового здобутого досвіду на користь ЗВО та їх колег.

Заклади вищої освіти у країнах-членах та країнах-партнерах програми зобов’язуються дотримуватись всіх принципів Хартії Еразмус для вищої освіти(ECHE), щоб забезпечити високу якість обміну, включаючи забезпечення учасників, які їдуть за кордон, хорошою підготовкою, включаючи отримання потрібного рівня знання мови, та забезпечення учасників, які прибувають з-за кордону, відповідною лінгвістичною підтримкою. Для цього можна використати лінгвістичну підготовку, що є у ЗВО. Ті ЗВО, які не зможуть забезпечити студентів та викладачів обміну високою якістю підтримки, включаючи лінгвістичну, за причиною меншого фінансування (або через те, що фінансування йде від інших джерел, а не від ЄС), зможуть перевести 50% гранту організаційної підтримки на фінансування проекту на організацію мобільності. Грантова угода визначає рівень гнучкості з цього питання.

У будь-якому випадку, бенефіціари зобов’язані за Угодою забезпечити високу якість послуг. Національні агентства будуть перевіряти якість таких послуг, беручи до уваги зворотній зв’язок, який забезпечують студенти та працівники через Інструмент мобільності (Mobility tool), який безпосередньо доступний для Національних агентств та ЄК.

У випадку мобільності між країнами-членами програми грант організаційної підтримки розраховується відповідно до кількості учасників, які їдуть за кордон (включаючи учасників обміну, які не отримали грант на навчання/ стажування від ЄС – zero grant) та кількості працівників, які прибувють з-за кордону, щоб викладати у ЗВО, що є бенефіціаром або входить до складу національного консорціуму мобільності. Учасники обміну, які не отримують грант від ЄС протягом усього періоду обміну, вважаються учасниками обміну, оскільки вони

отримують користь від діяльності проекту обміну та заходів. Такі учасники також можуть отримати фінансування з гранту організаційної підтримки.

У випадку мобільності між країнами-членами та країнами-партнерами програми, грант організаційної підтримки розраховується відповідно до кількості грантових мобільностей, включаючи всіх підтриманих виїзних учасників мобільності з країн-членів програми та всіх в'їзних учасників мобільності з країн-партнерів програми. Учасники мобільності, які не отримують грант від ЄС, вважаються учасниками обміну, оскільки вони отримують користь від діяльності проекту обміну та заходів. Це виключає осіб, які супроводжують учасників під час їх діяльності за кордоном, а також додаткові мобільності, які можуть бути організовані шляхом перерахування коштів між категоріями бюджету.

Щодо національних консорціумів мобільності, грант організаційної підтримки може бути розділений між членами консорціуму, згідно з правилами, які вони самостійно узгоджують. Щодо обміну між країнами-партнерами та країнами-членами програми, грант організаційної підтримки має бути поділений між партнерами на взаємоприйнятній основі.

Учасники проектів обміну, які не отримують грант від ЄС (zero-grant participants)

Студенти та працівники, які не отримують грант від ЄС – це учасники обміну, які не отримують грант від ЄС на транспортні витрати та проживання, але вони відповідають усім критеріям відбору студентів та працівників на проект обміну та отримують корись і переваги від того, що вони є учасниками програми Еразмус+. Вони можуть отримати регіональний, національний або інший грант, щоб покрити їхні витрати на обмін. Кількість учасників проекту обміну, які не отримують грант від ЄС протягом усього проекту обміну, заноситься в статистику показника діяльності, на який орієнтується ЄС при розподілі бюджету між країнами.

Підтримка на особливі потреби

Особа із особливими потребами – це потенційний учасник, чий особливий фізичний, розумовий або пов'язаний зі здоров'ям стан є таким, що його/її участь у проекті/обміні неможлива без додаткової фінансової підтримки. Заклади вищої освіти, які обрали студентів і/або кадри із особливими потребами, можуть подати заявку на грант додаткової підтримки до Національних агентств, щоб покрити додаткові витрати для участі таких людей у проекті обміну. Для осіб із обмеженими можливостями, сума гранту підтримки може бути більшою, ніж максимальна сума окремого гранту, про що йдеться нижче. На веб-сайтах закладів вищої освіти буде представлено інформацію з приводу подачі заявок на грант додаткової підтримки студентів та працівників із особливими потребами.

Додаткове фінансування студентів і працівників із обмеженими можливостями може йти від інших джерел на місцевому, регіональному і/або національному рівні.

Що стосується супроводжуючої особи студентів та працівників із особливими потребами, вони мають право отримати фінансування на основі реальних витрат.

Кожен заклад вищої освіти, підписавши Хартію Еразмус для вищої освіти, зобов'язався забезпечити рівний доступ та можливості для всіх учасників. Таким чином, студенти та кадри із особливими потребами можуть користуватись послугами для місцевих студентів та працівників, які пропонує заклад, що приймає.

Виняткові витрати для дорогих поїздок

Тільки учасники, які мають право на отримання стандартного гранту на подорож, можуть брати участь у виняткових витратах на дорогі подорожі:

Бенефіціарам проектів з мобільності буде дозволено вимагати фінансову підтримку виняткових витрат учасників на дорогу подорож за бюджетною статтею «Виняткові витрати» (максимум 80% загальних допустимих витрат див. «Які є правила фінансуавання?»). Це буде дозволено за умови, що заявники можуть підтвердити, що стандартні правила фінансування (на основі витрат на одиницю дорожньої відстані) не покривають принаймні 70% від вартості проїзду учасників. При наданні, виняткові витрати на дорогі поїздки заміняють стандартнй грант на подорожі.

Інші джерела фінансування

Студенти та працівники можуть отримати додатково до гранту ЄС або замість нього (учасники обміну, які не отримали грант на фінансування від ЄС) регіональний, національний або інший грант, чим займаються не Національні агентства, а інші організації (наприклад, Міністерство регіональної політики). Такий вид гранту фінансується іншими джерелами, відмінними від бюджету ЄС.

Б) Грант підтримки обміну студентів

Студенти можуть отримати грант від ЄС для покриття транспортних витрат і проживання протягом періоду навчання або стажування за кордоном. Ця сума буде визначатись Національними агентствами у співпраці з Національними органами влади і/або із закладами вищої освіти на основі об'єктивних та прозорих критерій, які описані нижче. Точна сума буде опублікована на веб-сайтах Національних агентств та закладів вищої освіти.

Країни-члени програми поділені на три наступні групи:

Перша група **Країни-члени програми із вищою вартістю проживання**	Данія, Фінляндія, Ісландія, Ірландія, Люксембург, Швеція, Великобританія, Ліхтенштейн, Норвегія
Друга група **Країни-члени програми із середньою вартістю проживання**	Австрія, Бельгія, Німеччина, Франція, Італія, Греція, Іспанія, Кіпр, Нідерланди, Мальта, Португалія
Третя група **Країни-члени програми із нижчою вартістю проживання**	Болгарія, Хорватія, Чеська Республіка, Естонія, Латвія, Литва, Угорщина, Польща, Румунія, Сербія, Словаччина, Словенія, Туреччина, колишня Югославська Республіка Македонія

Мобільність між країнами-членами програми – критерій 1 – країна, яка відправляє і країна, яка приймає студента (навчальна мобільність)

Сума гранту від ЄС, який передбачений для студентів, буде залежати від напряму обміну, наприклад:

- обмін в країну з подібною вартістю проживання: студенти отримають середню суму гранту від ЄС;

- обмін в країну із вищою вартістю проживання: студенти отримають вищу суму гранту від ЄС;
- обмін в країну із нижчою вартістю проживання: студенти отримають нижчу суму гранту від ЄС.

Мінімальна та максимальна сума, визначена Національним агентством, встановлюється в наступних межах:

- Середня сума гранту ЄС: середня сума, що становить від 220 до 470 євро на місяць, виділяється на проект обміну між країнами з подібною вартістю проживання: а) між країнами першої групи; б) між країнами другої групи; в) між країнами третьої групи.
- Вища сума гранту ЄС: відповідає середній сумі, що визначається Національними агентствами, але вища, щонайменше, на 50 євро, та становить від 270 до 520 євро на місяць. Таку суму виділяють на проект обміну у країну із вищою вартістю проживання: а) із країн другої групи у країни першої групи і б) із країн третьої групи у країни першої та другої групи.
- Нижча сума гранту ЄС: відповідає середній сумі, що визначається Національними агенціями, але нижча, щонайменше, на 50 євро, та становить від 170 до 420 євро на місяць. Таку суму виділяють на проект обміну у країну із нижчою вартістю проживання: а) із країни першої групи у країни другої і третьої групи і б) із країн другої групи у країни третьої групи.

Щоб визначити суму, яку виділяють бенефіціари у своїй країні, Національні агентства орієнтуються на два особливих критерії:

- наявність та рівень інших джерел співфінансування від приватних чи державних органів на місцевому, регіональному або національному рівні, щоб доповнити грант ЄС;
- загальний рівень попиту від студентів, які мають намір навчатись чи стажуватись за кордоном.

Замість визначення сум на національному рівні національні агентства можуть надати право закладам вищої освіти визначати суми грантів на мобільність для студентів та працівників. Таке рішення повинно бути обґрунтованим, наприклад, стосуватись країн, де наявне співфінансування на регіональному та інституціональному рівні.

Мобільність між країнами-членами програми – критерій 2 – додаткова підтримка для цільових груп, заходів та країн/регіонів, що відправляють студентів та працівників

Соціально незахищені студенти (їх фінансування відрізняється від фінансування студентів із особливими потребами).

Національні органи влади разом із Національними агентствами, які відповідальні за впровадження програми Еразмус+ в країнах-членах програми, можуть вирішити(на основі опції вибрати/ відмовитися, в залежності від підтримки, вже забезпеченої на національному рівні), що всі ЗВО у їхній країні повинні виділити суму із гранту ЄС для підтримки соціально незахищених студентів. Ця сума становить **від 100 до 200 євро на місяць.** Точний розмір фінансування та критерії, на які будуть орієнтуватись, визначатимуться на національному рівні національними органами влади.

Стажування студентів

Студенти, які проходять стажування, отримають на додаток до гранту ЄС суму, що становить від **100 до 200 євро на місяць.** Точна сума буде визначатися Національними агентствами і/або закладами вищої освіти відповідно до рівня попиту на стажування та рівня співфінансування цього виду обміну. У будь-якому випадку, однакові суми мають бути виділені всім студентам в рамках одного закладу вищої освіти, не залежно від іншого додаткового фінансування і/або розміру негрошового внеску, який може отримати студент від підприємства, в якому студент проходить стажування. Додаткове фінансування для соціально незахищених студентів сюди не відноситься.

Студенти із найвіддаленіших регіонів та країн-членів програми та заморських країн і територій (ЗКТ)

Враховуючи труднощі через віддаленість певних країн-членів програми від інших, студенти із найвіддаленіших регіонів, таких як Кіпр, Ісландія, Мальта та заморські країни і території (ЗКТ), отримають такі вищі суми на особисту підтримку:

Із	До	Сума
Найвіддаленіших регіонів, а саме Кіпру, Ісландії, Мальти та заморських країн і територій	Країни першої групи	770 євро на місяць
	Країни другої групи	720 євро на місяць
	Країни третьої групи	670 євро на місяць

Додатково до вище зазначених сум для індивідуальної підтримки, студенти із цих країн отримають таке фінансування для покриття транспортних витрат:

Відстань[34]	Сума
Від 10 до 99 км	20 євро на учасника
Від 100 до 499 км:	180 євро на учасника
Від 500 до 1999 км:	275 євро на учасника
Від 2000 до 2999 км:	360 євро на учасника
Від 3000 до 3999 км:	530 євро на учасника
Від 4000 до 7999 км:	820 євро на учасника
8000 км і більше:	1500 євро на учасника

Додаткове фінансування для стажування чи для соціально незахищених груп до уваги не береться.

Рівень фінансової підтримки, що визначається закладами вищої освіти

Заклади вищої освіти закликають поважати такі принципи та критерії під час визначення і/або розподілення фінансування від ЄС в їхньому закладі:

- Якщо суми вже визначені інституціями, вони мають залишатися незмінними протягом всієї тривалості проекту мобільності. Неможливо зменшувати чи піднімати рівень гранту в межах одного проекту.

[34]Базується на відстані поїздки на одного учасника. Відстані поїдки розраховуються з використанням калькулятора відстаней, що підтримується Європейською Комісією (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm). Для розрахунку суми гранту ЄС, який підтримуватиме поїздку туди й назад, використовується дистанція калькулятора відстаней в один бік.

- Суму фінансування потрібно визначати та виділяти об'єктивно і прозоро, враховуючи всі принципи та підходи, описані вище (наприклад, враховувати напрям обміну, а також окреме особливе фінансування);
- Сума гранту повинна бути однаковою для всіх студентів, які їдуть у країни однієї групи в рамках одного й того ж типу мобільності – для навчання або стажування (окрім соціально незахищених студентів та студентів з особливими потребами).

Мобільність між країнами-членами програми та країнами-партнерами програми

Суми, визначені на індивідуальну підтримку:

Із	До	Сума
Країни-партнери програми	Країни-члени програми першої групи	900 євро на місяць
	Країни-члени програми другої групи	850 євро на місяць
	Країни-члени програми третьої групи	800 євро на місяць
Країни-члени програми	Країни-партнери програми	700 євро на місяць

Додатково до вищезгаданого фінансування на індивідуальну підтримку, студенти, які їдуть у країни-партнери програми або прибувають звідти, отримають таке фінансування для покриття транспортних витрат:

Відстань дороги[35]	Сума
Від 10 до 99 км Від 100 до 499 км:	20 євро на учасника 180 євро на учасника
Від 500 до 1999 км:	275 євро на учасника
Від 2000 до 2999 км:	360 євро на учасника
Від 3000 до 3999 км:	530 євро на учасника
Від 4000 до 7999 км:	820 євро на учасника
8000 км і більше:	1500 євро на учасника

[35]Базується на відстані поїздки на одного учасника. Відстані поїдки розраховуються з використанням калькулятора відстаней, що підтримується Європейською Комісією (http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm). Для розрахунку суми гранту ЄС, який підтримуватиме поїздку туди й назад, використовується дистанція калькулятора відстаней в один бік.

ДОДАТКОВА ПІДТРИМКА ДЛЯ КОНКРЕТНИХ ЦІЛЬОВИХ ГРУП, ДІЯЛЬНОСТІ І КРАЇН/ РЕГІОНІВ-ВІДПРАВНИКІВ

Студенти з неблагополучного середовища (крім тих, хто має особливі потреби)

Національні органи влади разом з Національними агентствами, які є відповідальними за впровадження програми Еразмус+ у певній країні-члені програми, можуть прийняти рішення (на основі варіанту вибору / відмови у залежності від підтримки, яка вже була надана на національному рівні), що всі ЗВО в їхній країні повинні надати індивідуальну підтримку зі свого гранту в рамках програми ЄС студентам із неблагополучного середовища (включаючи біженців, шукачів притулку та мігрантів) з однією сумою від 100 до 200 євро на місяць. Точна одинична щомісячна сума та критерії, які будуть застосовані, будуть визначатися на національному рівні національними органами влади.

C) Грант на організацію проекту мобільності з обміну працівниками

Працівники отримують грант від ЄС для покриття транспортних витрат та проживання протягом періоду за кордоном, як описано нижче:

Допустимі витрати		Механізм фінансування	Сума	Правила розподілу
Транспортні витрати	Покриття витрат учасників на переїзд із країни організації-відправника у країну призначення та назад	Внесок у вартість за одиницю	Для відстані, що становить від 10 до 99 км: 20 євро на учасника	На основі відстані для окремого учасника. Відстань розраховується Калькулятором відстані, який запроваджено Європейською Комісією[36] Заявник повинен визначити відстань в одну сторону, щоб підрахувати суму гранту від ЄС, який прокриє витрати на транспорт в обидві сторони[37].
			Для відстані, що становить від 100 до 499 км: 180 євро на учасника	
			Для відстані, що становить від 500 до 1999 км: 275 євро на учасника	
			Для відстані, що становить від 2000 до 2999 км: 360 євро на учасника	
			Для відстані, що становить від 3000 до 3999 км: 530 євро на учасника	
			Для відстані, що становить від 4000 до 7999 км: 820 євро на учасника	

[36] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

[37] Наприклад, якщо людина із Мадриду (Іспанія) бере участь у обміні до Риму (Італія), вона повинна: а)підрахувати відстань від Мадриду до Риму(1365,28 км); б)обрати, у які межі входить ця відстань(тобто від 500 до 1999 км) та в) підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу із Мадриду до Риму і назад (275 Євро).

			Для відстані, що становить 8000 км та більше: 1500 євро на учасника	
Індивідуальна підтримка учасників проектів мобільності	Покриття витрат на проживання	Внесок у вартість за одиницю	до 14 днів обміну: A1.1, якщо мобільність між країнами-членами програми, чи A1.2, якщо мобільність між країнами-членами програми та країнами-партнерами програми, на день на учасника + від 15 до 60 днів обміну: 70% від A1.1, якщо мобільність між країнами-членами програми, чи A1.2, якщо мобільність між країнами-членами програми та країнами-партнерами програми, на день на учасника	На основі тривалості перебування учасника за кордоном (якщо необхідно, включаючи один день на дорогу до початку обміну та один день на дорогу після обміну).

Таблиця А – Індивідуальна підтримка (суми зазначені в євро на день)

Розмір фінансування залежить від країни, яка приймає учасника. Ці суми встановлюються у межах мінімуму і максимуму, що описано у таблиці нижче. Визначаючи розмір фінансування, яке мають бенефіціари програми виділити в своїх країнах, Національні агентства разом із національними органами влади, будуть враховувати два критерії:

- наявність та рівень інших джерел співфінансування від приватних чи державних органів на місцевому, регіональному або національному рівні як додаток до гранту від ЄС;
- загальний обсяг попиту працівників, які мають намір викладати або отримувати професійну підготовку за кордоном.

До всіх країн призначення застосовуються один і той же процент в межах визначених для груп країн сум. Для всіх країн призначення неможливо встановити однакову суму добових.

Країна, яка приймає учасника	**Працівники із країн-членів програми**	**Працівники із країн-партнерів програми**
	Мін-макс (на день)	**Сума (на день)**
	A1.1	**A1.2**
Норвегія, Данія, Люксембург, Великобританія, Ісландія, Швеція, Ірландія, Фінляндія, Ліхтенштейн,	80-180	180
Нідерланди, Австрія, Бельгія, Франція, Німеччина, Італія,	70-160	160

Іспанія, Кіпр, Греція, Мальта, Португалія		
Словенія, Естонія, Латвія, Хорватія, Словаччина, Болгарія, Чеська Республіка, Литва, Угорщина, Польща, Румунія, Туреччина, колишня Югославська Республіка Македонія, Сербія	60-140	140
Країни-партнери програми	180	Недоступно

Щодо обміну між країнами-членами програми, Національні агентства можуть надати право закладам вищої освіти визначити суми грантів на мобільність для студентів та працівників. Таке рішення повинно бути обґрунтованим, наприклад, стосуватись країн, де наявне співфінансування на регіональному та інституціональному рівні. Точні суми будуть опубліковані на веб-сайтах Національних агентств та закладів вищої освіти країн-членів програми.

ПРОЕКТИ НА ОРГАНІЗАЦІЮ МОБІЛЬНОСТІ ДЛЯ УЧНІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

Організації можуть подати заявку на участь у програмах мобільності для учнів та працівників у сфері професійно-технічної освіти двома способами:

- Будь-яка відповідна організація може подати заявку на фінансування проектів мобільності для учнів та працівників у сфері професійно-технічної освіти (ПТО), без Еразмус+ Хартії мобільності у сфері ПТО.
- Організація, що має достовірну історію, має чинну Еразмус+ Хартію мобільності у сфері ПТО, може використовувати швидку процедуру для подання заявки на фінансування проектів мобільності для учнів та працівників у сфері ПТО з Еразмус+ Хартією мобільності у сфері ПТО.

Мінімальні технічні критерії та критерії присудження гранту для цих двох способів подання заявки описані у відповідних розділах цього напряму діяльності.

ЕразмусПро: підтримка довгострокової мобільності учнів ПТО та недавніх випускників

У грудні 2016 р. Комунікація «Інвестування в молодь Європи» започаткувала «ЕразмусПро», стратегічну ініціативу, спрямовану на підвищення довгострокової мобільності за кордоном для учнів, які навчаються у сфері ПТО, у тому числі стажерів або недавніх випускників. ЕразмусПро відповідає на заклики Європейського Парламенту, а також компаній та інших зацікавлених сторін у сфері ПТО для підвищення якості, привабливості та працездатності учнів ПТО шляхом довгострокового стажування на робочому місці за кордоном.

Мобільність у сфері ПТО має чітку цінність, допомагаючи молодим людям розкрити їх розум, розширювати їх соціальні, професійні та загальні навички, розвивати смак до інновацій та ініціативи та почуття європейського громадянства. Це - засіб для покращення загальної ефективності діяльності організацій (як постачальників ПТО, так і компаній), залучених до такої практики, шляхом розробки стійких стратегій інтернаціоналізації, а також для допомоги підприємцям знайти належні навички, необхідні їм для підвищення їх конкурентоспроможності. Довгострокове стажування на робочому місці за кордоном має більш високу додану вартість для учнів з точки зору розвитку спеціальних навичок роботи та ще кращого знайомства з іноземною мовою, культурою та робочим середовищем, тим самим підвищуючи їхню здатність до працевлаштування.

Проект мобільності у сфері ПТО може включати один або більше наступних напрямків діяльності:

<u>Учнівська мобільність:</u>

- **мобільність у постачальників ПТО та/чи компаніях за кордоном,** від 2 тижнів до менше 3 місяців;
- **довгострокова мобільність у постачальників ПТО та/чи компаніях за кордоном (ЕразмусПро),** від 3 до 12 місяців.

Ці заходи відкриті для учнів ПТО (у тому числі стажерів) у організаціях професійної підготовки (постачальники ПТО). Для посилення можливості працевлаштування учнів ПТО та полегшення

їх переходу на ринок праці, недавні випускники (менш, ніж 12 місяців після закінчення навчання) також можуть брати участь у цих заходах. Діяльність може здійснюватися у формі повної занятості на робочому місці з учнями, які перебувають в компанії або іншій відповідній організації, або у постачальника ПТО (школі, інституті чи іншій організації, що здійснюють ПТО), пропонуючи поєднання шкільного навчання та чіткого компоненту на основі роботи (стажування на робочому місці). Що стосується довгострокових мобільностей (ЕразмусПро), то, в той час, як приймаюча організації може бути постачальником ПТО, діяльність повинна мати чіткий освітній компонент на основі роботи, як правило, у формі стажування на робочому місці в компанії.

Кожен проект мобільності відповідає стандартам якості, про що було узгоджено організаціями, які відправляють або приймають учасників, з метою забезпечити високу якість обміну, включаючи «Угоду про навчання».

Результати навчання є офіційно визнаними та підтвердженими на інституційному рівні, програма курсу адаптована, щоб забезпечити достатню відповідність курсу обміну за кордоном до курсу навчання, що учень/стажер ПТО проходить.

У рамках діяльності ЕразмусПро можуть бути профінансовані короткі «Візити попереднього планування» (APV) персоналу від організації-відправника до приймаючої організації (постачальники ПТО та/або компанії) для полегшення співпраці між інституціями, кращої підготовки мобільності та забезпечення її високої якості.

<u>Мобільність працівників:</u>

- **з метою викладання/професійної підготовки:** такий обмін дозволяє працівникам постачальників ПТО викладати у партнерських постачальників ПТО за кордоном. Він також дозволяє працівникам компаній пройти професійну підготовку в постачальника ПТО за кордоном.
- **професійна підготовка працівників:** ця діяльність підтримує професійний розвиток працівників ПТО у формі стажування або перейняття досвіду роботи на робочому місці в компанії або будь-якого постачальника ПТО за кордоном.

Програма Еразмус+ забезпечує обмін працівниками, які:

- відповідає стандартам стратегічного підходу організацій-учасників проекту (має намір модернізувати та інтернаціоналізувати їхню місію);
- відповідає чітко визначеним потребам працівників і успішно пройшов етапи відбору, підготовки та моніторингу;
- забезпечує, що досвід навчання працівників позитивно визнається, та забезпечує поширення і використання досвіду навчання у своїй організації.

Ці заходи є також можливістю для працівників професійно-технічних установ здобути компетентності, спрямовані на потреби соціально незахищених учнів. З урахуванням нинішнього контексту щодо молодих мігрантів, біженців і шукачів притулку, особливу увагу буде також приділено підтримці проектів, які навчають працівників професійно-технічних установ в таких областях, як навчання дітей біженців, навчання в міжкультурних класах, навчання найменших їх другою мовою, толерантність і різноманітність в класі.

Яка роль організацій – учасників цього проекту?

Організації, які беруть участь у проекті обміну повинні виконувати наступні ролі та завдання:

- Організація-заявник: відповідальна за подачу заявок на проект обміну, здійснює підписання і менеджмент грантової угоди та звітує про це. Заявник може бути координатором консорціуму: очолювати консорціум мобільності організацій-партнерів програми в тій країні, що має на меті відправити учнів та працівників професійно-технічних установ за кордон у межах проекту обміну. Координатор консорціуму мобільності може також бути – але не обов'язково – організацією-відправником.
- Організація-відправник: відповідальна за вибір учнів/працівників професійно-технічних установ та їх відправлення за кордон.
- Організація, яка приймає учасників: відповідальна за прийом учнів/працівників професійно-технічних установ із-за кордону та пропонує їм програми обміну або погоджується на викладання працівниками професійно-технічних установ.
- Організація-посередник: ця організація є активним учасником на ринку праці або у сфері освіти, професійної підготовки та молоді, яка не є відправляючою організацією, але досвід якої дозволяє їй надавати постачальникам ПТО-відправникам допомогу в організації адміністративних процедур, практичних заходів, узгоджуючи профілі учнів/стажерів з потребами компаній у випадку стажування, та в підготовці учасників. Якщо організація-посередник є партнером національного консорціуму з мобільності, її внесок необхідно чітко описати як частину проектної заявки. Якщо організація-посередник не є частиною національного консорціуму з мобільності, організаціям-заявникам настійно рекомендується офіційно визначити сукупність прав та обов'язків при співпраці з такими посередниками.

Організація-відправник та організація, яка приймає учасників, разом із учнями/працівниками повинні узгодити діяльність, яку мають виконати учні в «Угоді щодо навчання» або працівники в «Угоді щодо обміну» перед початком періоду обміну. Ці угоди визначають цільовий результат під час періоду навчання за кордоном, вказують на офіційне визнання умов угоди та перераховують права та обов'язки кожної сторони. Учні, які беруть участь в обміні протягом 19 днів або більше, мають право отримати лінгвістичну підтримку. З цією метою, поступово вводиться он-лайн портал лінгвістичної підтримки на курсі програми. Європейська Комісія зробила можливим для обраних учасників покращити їхні знання іноземних мов та запропонувала, якщо необхідно, найбільш прийнятну мову навчання перед і/або під час обміну (для детальнішої інформації, див. Додаток І Керівництва до програми).

Проект мобільності учнів і працівників професійно-технічних установ без Еразмус+ Хартії мобільності в сфері професійно-технічної освіти

Які існують критерії оцінювання проекту?

Нижче перераховані формальні критерії, яким повинен відповідати проект обміну в сфері професійно-технічної освіти, щоб мати можливість отримати грант за програмою Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Види діяльності	Проект з мобільності у сфері професійно-технічної освіти повинен включати одну або більше наступних видів діяльності: • Мобільність у постачальників ПТО та/чи компаніях за кордоном: від 2 тижнів до менше 3 місяців; • Довгострокова мобільність у постачальників ПТО та/чи компаніях за кордоном (ЕрасмусПро): від 3 до 12 місяців; • Викладання/тренінг за кордоном; • Професійна підготовка за кордоном
Організації, які можуть бути обраними	Організацією-учасником може бути: • будь-яка державна або приватна організація, що бере активну участь на ринку праці або у сфері ПТО (називається як постачальник ПТО); або • будь-яка державна або приватна організація, що бере активну участь на ринку праці (називається як компанія) Наприклад, такою організацією може бути: - училище/інститут/центр професійно-технічної освіти; - державне або приватне, мале, середнє чи велике підприємство (включаючи соціальні підприємства); - соціальний партнер або інший представник трудової діяльності, включаючи торгові палати, промислові/ професійні об'єднання та профспілки; - державні органи місцевого, регіонального або національного рівня; - науково-дослідницький інститут; - фонд; - школа/інститут/освітній центр (будь-якого рівня, від дошкільної освіти до вищої середньої освіти, включаючи освіту дорослих); - неприбуткова організація, об'єднання, неурядова організація; - організація, що визначає профорієнтацію, організація допомоги вибору професії та інформативні служби; - орган, відповідальний за політику у сфері професійно-технічної освіти та підготовки. Кожна організація повинна знаходитись в країні-члені програми.
Хто може подати заявку?	• Постачальник ПТО (або дочірня організація/ філіал), який відправляє учнів і працівників за кордон; • Координатор національного консорціуму мобільності. Окрема особа не може безпосередньо відправити заявку на отримання гранту.
Кількість організацій-учасників	Проект обміну є транснаціональним і включає мінімум дві організації-учасниці (принаймні, одна організація-відправник і одна організація, яка приймає учасників) із різних країн-членів програми. Щодо проектів, представлених національним мобільним консорціумом, всі члени цього консорціуму повинні знаходитись у одній країні-члені програми, а склад консорціуму потрібно визначити до того часу, коли подається заявка на отримання гранту. До складу консорціуму повинно входити, принаймні, 3 постачальники ПТО.
Тривалість проекту	1 або 2 роки. Заявник повинен обрати тривалість проекту ще на стадії заповнення заявки, на основі цілей проекту та на основі виду діяльності, яка запланована на певний період часу.
Куди подавати заявку?	У Національне агентство країни, на території якої знаходиться організація-заявник.

Коли подавати заявку?	Заявники повинні відправити свої заявки на грант до **5 лютого 12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** на проекти, що починаються в період з 1 червня по 31 грудня того ж року. Можливий додатковий конкурс. Національні агентства можуть організувати другий раунд заявок, якщо кошти залишаються невикористаними, для яких також будуть застосовуватися правила, викладені в цьому посібнику. Національні агентства інформуватимуть про цю можливість через свої сайти. Якщо організований другий тур, то кандидати повинні подати свої заявки на отримання гранту до **1 жовтня 12:00** (**опівдні за часом Брюсселю**) для проектів, що починаються в період з 1 січня по 31 травня наступного року.
Як подавати заявку?	Будь ласка, для детальнішої інформації з приводу подачі заявки, див. Частину С цього Керівництва до програми.
Інші критерії	Постачальник ПТО (або дочірня організація/ філіал) або національний мобільний консорціум може подати заявку лише раз за вибірковий тур. Однак, Постачальник ПТО може бути членом або координатором декількох різних консорціумів, що подають заявку в один період часу.

Додаткові технічні критерії на обмін учнями

Тривалість мобільності	• Мобільність у постачальників ПТО та/чи компаніях за кордоном: від 2 тижнів (тобто, 10 робочих днів) до менше 3 місяців, за винятком часу на проїзд; • Довгострокова мобільність у постачальників ПТО та/чи компаніях за кордоном (ЕразмусПро): від 3 до 12 місяців, за винятком часу на проїзд
Де відбувається проект?	Учасники повинні реалізувати обмін в іншій країні-члені програми.
Учасники, які можуть бути обраними	Учні (у тому числі стажери) ПТО, чиє навчання, зазвичай, включає навчання на місці роботи, які навчаються у країні, де знаходиться організація-відправник. Особи, які супроводжують учнів за кордон. Недавні випускники постачальників ПТО (у тому числі, колишні стажери) також можуть брати участь у обміні. Недавні випускники повинні пройти професійну підготовку за кордоном лише протягом 12 місяців після випуску. Для тих країн, де недавні випускники повинні зарахуватись до обов'язкової військової або державної служби після закінчення навчання, термін допуску до конкурсу для недавніх випускників буде продовжено на період дії цієї служби.
Інші критерії	**Візит попереднього планування (AVP)** Для проектів, що включають заходи ЕразмусПро, заявник може робити запит на візити попереднього планування (AVP), які проводяться працівниками, залученими до організації заходів ЕразмусПро, і є в трудових відносинах із організацією-відправником чи членом консорціуму (вчителі, тренери, працівники, відповідальні за міжнародну мобільність та інші). В рамках APV слід дотримуватися таких технічних критеріїв: • тривалість: не більше 3 робочих днів, за винятком часу на проїзд; • кожен APV обмежений одним учасником;

	• на одну приймаючу організацію може бути здійснений лише один APV

Додаткові технічні критерії на обмін працівниками

Тривалість обміну	Від 2 днів до 2 місяців, не враховуючи час на дорогу. Мінімум 2 дні повинні бути послідовними.
Де відбувається проект?	Учасники повинні реалізувати обмін із закордонним закладом країни-члена програми.
Учасники, які можуть бути обраними	Працівники, які працюють у сфері ПТО, які відправляють учасників (наприклад, викладачі, тренери, службовці міжнародного обміну, адміністративний або керівничий персонал тощо). У випадку викладання/ проведення тренінгів обмін у рамках проекту також відкритий для представників компаній, державного сектору і/або організацій громадянського суспільства. Окрім цього, щодо викладання/професійної підготовки, обмін також можливий для осіб із компаній в іншій країні-члені програми, хто запрошений викладати в постачальників ПТО-заявниках і/або в організаціях консорціуму, де доречно.

Організації-заявники будуть оцінюватись за відповідними критеріями відбору та виключення. Для детальнішої інформації перегляньте Частину С Керівництва до програми.

Критерії присудження фінансування проекту

Проекти будуть оцінюватись за наступними критеріями:

Актуальність проекту (максимум 30 балів)	• Актуальність заявки до: - мети проекту (див. розділ «Мета проекту обміну»); - всіх потреб і цілей організацій-учасників та кожного окремого учасника, особливо враховуючи, що зазначено в Плані європейського розвитку. • Якою мірою заявка інтегрує довгострокову мобільність (ЕразмусПро) • Ступінь, якому повинна відповідати заявка щодо: - забезпечення високоякісного досвіду навчання для учасників; - посилення потенціалу та зміцнення міжнародних зв'язків організацій-учасників; • Ступінь, якому повинна відповідати заявка щодо: - досягнення цільових груп з обмеженими можливостями[38]; - залучення організацій-новачків до дії
Якість планування та виконання проекту (максимум 40 балів)	• Чіткість, довершеність та якість етапів проекту обміну (підготовка, виконання обміну та досягнення мети). • Чіткість планування та здійсненність впровадження довгострокової мобільності (ЕразмусПро), де застосовується. • Відповідність цілей проекту до запропонованого виду діяльності. • Якість Плану європейського розвитку організації-заявника. • Якість практичних угод, модальності управління та підтримки.

[38] Щодо визначення людей з обмеженими можливостями більше можна дізнатися в частині А цього Керівництва, секція «Рівність та інклюзія»

	• Якість підготовки, якою повинні бути забезпечені учасники. • Якість угод на визнання та схвалення досвіду навчання учасників, а також відповідне використання Європейських принципів прозорості на визнання. • Відповідність способів відбору і/або заохочення учасників до проекту обміну. • Якщо необхідно, якість співпраці, координації та налагодження зв'язку між організаціями-членами консорціуму, а також із відповідними партнерами.
Вплив та поширення (максимум 30 балів)	• Якість способів оцінювання результатів проекту. • Потенційний вплив проекту: - на учасників та організацій-учасників протягом та після проекту обміну; - поза організаціями та особами, які беруть участь у проекті на місцевому, регіональному, національному і/або міжнародному рівні; • Актуальність та якість заходів, спрямованих на поширення досвіду проекту в організаціях-учасниках проекту та поза їх межами. • Якою мірою проект сприяє довгостроковій мобільності (ЕразмусПро), розвиваючи стійку транс-кордонну співпрацю та визнання структур, де застосовується.

Для розгляду щодо фінансування, пропозиції повинні набрати не менше 60 балів. Крім того, вони повинні набрати принаймні половину максимальної кількості балів у кожній із категорій критеріїв присудження, зазначених вище (тобто не менше 15 пунктів для категорій "Актуальність проекту" і "Вплив та поширення", 20 балів для категорії "Якість планування та виконання проекту ").

Присудження гранту

Максимальна сума гранту, що присуджується відібраним проектам, буде залежати від цілої низки елементів:

- кількість і тривалість періодів мобільності, зазначених у заявці;
- якою мірою заявка інтегрує довгострокову мобільність тривалістю від 3 до 12 місяців (ЕразмусПро)
- минула діяльність заявника з точки зору числа періодів мобільності, хорошої якості при здійсненні діяльності і раціонального управління фінансовою діяльністю, в разі, якщо заявник отримав аналогічний грант у попередні роки;
- загальний національний бюджет, що виділяється на заходи мобільності.

Що ще необхідно знати про цю дію?

Виняткові кошти для дорогої подорожі

Заявникам на проекти мобільності буде дозволено вимагати фінансову підтримку для дорогих дорожніх витрат учасників у рамках розділу бюджету "виняткові витрати" (до максимум 80% від загальної суми допустимих витрат: див "Які є правила фінансування"). Це буде дозволено за умови, що заявники можуть обґрунтувати те, що стандартні правила фінансування (на основі вкладу питомих витрат на відстань поїздки) не покривають щонайменше 70% витрат на поїздки учасників. При наданні такого гранту, виняткові кошти для дорогих подорожей замінять стандартні дорожні кошти.

Інша інформація

Більш обов'язкові критерії і додаткову корисну інформацію, що стосується цього напряму, можна знайти в Додатку I цього Керівництва. Зацікавленим організаціям пропонується уважно прочитати відповідні розділи цього Додатка перед поданням заяви на отримання фінансової підтримки.

Проект мобільності учнів і працівників професійно-технічних установ з Еразмус+ Хартією мобільності в сфері професійно-технічної освіти

Які існують критерії оцінювання цього проекту?

Наступні мінімальні критерії для заявників підписантів Еразмус+ Хартії мобільності в сфері професійно-технічної освіти:

Хто може подати заявку?	Організації чи консорціуми з країн-членів програми, які є підписантами **VET Mobility Charter** [39] **(**Еразмус+ Хартії мобільності в сфері професійно-технічної освіти**)**
Види діяльності	Проект з мобільності у сфері професійно-технічної освіти повинен включати одну або більше наступних видів діяльності: • Мобільність у постачальників ПТО та/чи компаніях за кордоном: від 2 тижнів до менше 3 місяців. • Довгострокова мобільність у постачальників ПТО та/чи компаніях за кордоном: від 3 до 12 місяців (ЕразмусПро). • Викладання/тренінг за кордоном. • Професійна підготовка працівників за кордоном.
Кількість організацій-учасників	Проект обміну є транснаціональним і включає мінімум дві організації-учасниці (принаймні, одна організація-відправник і одна організація, яка приймає учасників) із різних країн-членів програми. Щодо проектів, представлених національним мобільним консорціумом який є підписантом VET Mobility Charta, організація-відправник і приймаюча сторона повинні знаходитись у різних країнах-членах програми.
Тривалість проекту	Від 1 до 2 років. Заявник повинен обрати тривалість проекту ще на стадії заповнення заявки.
Куди подавати заявку?	У Національне агентство країни, на території якої знаходиться організація-заявник.
Коли подавати заявку?	Заявники повинні відправити свої заявки на грант до **5 лютого 12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** на проекти, що починаються в період з1 червня по 31 грудня того ж року. Можливі додаткові терміни: Національні агентства можуть організовувати додатковий 2-й раунд конкурсів, якщо кошти було не довикористано, відповідно до правил встановлених цим Керівництвом до програми. Національні агентства оголошують конкурси на своїх веб-сайтах. У разі другого раунду конкурсу апліканти подають заявки до **1 жовтня 12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** для проектів які розпочнуться між 1 січня та 31 травня наступного року.
Як подавати?	Див. Частину С цього Керівництва до програми.

[39] Більш детальна інформація у розділі "The Erasmus+ VET Mobility Charter" та у Додатку 1 цього Керівництва.

Інші критерії	Постачальник ПТО або національний мобільний консорціум може подати заявку лише раз за вибірковий тур. Однак, постачальник ПТО може бути членом або координатором декількох різних консорціумів, що подають заявку в один період часу.

Додаткові технічні критерії на мобільність учнів

Тривалість обміну	• Мобільність у постачальників ПТО та/чи компаніях за кордоном: від 2 тижнів (тобто, 10 робочих днів) до менше 3 місяців, за винятком часу на проїзд; • Довгострокова мобільність у постачальників ПТО та/чи компаніях за кордоном (ЕразмусПро): від 3 до 12 місяців, за винятком часу на проїзд
Де відбувається проект?	Учасники повинні реалізувати обмін в іншій країні-члені програми.
Учасники, які можуть бути обраними	Учні ПТО (включаючи стажерів), чиє навчання зазвичай включає навчання на місці роботи, які навчаються у країні, де знаходиться організація-відправник. Особи, які супроводжують учнів за кордон. Недавні випускники постачальників ПТО (у тому числі, колишні стажери) також можуть брати участь у обміні. Недавні випускники повинні пройти професійну підготовку за кордоном лише протягом 12 місяців після випуску. Для тих країн, де недавні випускники повинні зарахуватись до обов'язкової військової або державної служби після закінчення навчання, термін допуску до конкурсу для недавніх випускників буде продовжено на період дії цієї служби.
Інші критерії	**Візит попереднього планування (AVP)** Для проектів, що включають заходи ЕразмусПро, заявник може робити запит на візити попереднього планування (AVP), які проводяться працівниками, залученими до організації заходів ЕразмусПро, і є в трудових відносинах із організацією-відправником чи членом консорціуму (вчителі, тренери, працівники, відповідальні за міжнародну мобільність та інші). В рамках APV слід дотримуватися таких технічних критеріїв: • тривалість: не більше 3 робочих днів, за винятком часу на проїзд; • кожен APV обмежений одним учасником; на одну приймаючу

Додаткові технічні критерії на мобільність працівників

Тривалість обміну	Від 2 днів до 2 місяців, не враховуючи час на дорогу. Мінімум 2 дні повинні бути послідовними
Де відбувається проект?	Учасники повинні реалізувати обмін із закордонним закладом країни-члена програми.
Учасники, які можуть бути обраними	Працівники, які працюють у професійно-технічних організаціях, які відправляють учасників і залучені до стратегічного розвитку організації (наприклад, викладачі, тренери, службовці міжнародного обміну, адміністративний або керівничий персонал тощо). Окрім цього, щодо викладання/професійної підготовки, обмін також можливий для осіб із компаній, державного сектору і/або громадських організацій.

	Додатково, щодо викладання/професійної підготовки, обмін також можливий для осіб із компаній з іншої країни-члена програми, яких запрошують викладати в постачальнику ПТО-заявнику, та/або в організації консорціуму, якщо потрібно.

Організації-заявники будуть оцінюватись за відповідними критеріями відбору та виключення. Для детальнішої інформації перегляньте Частину С Керівництва до програми.

Критерії для заявників підписантів Еразмус+ Хартії мобільності в сфері професійно-технічної освіти (VET Mobility Charta)

Немає якісних показників оцінювання (якість оцінюється під час оцінювання критеріїв для підписання VET Mobility Charta), таким чином немає критеріїв присудження фінансування проекту.

Всі проектні заявки, які пройшли відбір відповідності мінімальним технічним вимогам, отримають фінансування.

Максимальна сума гранту, який видають обраним проектам, залежить від наступних елементів:

- кількість та тривалість періодів обміну, на які подана заявка;
- якою мірою заявка інтегрує довгострокову мобільність тривалістю від 3 до 12 місяців (ЕразмусПро)
- остання активність заявника, зважаючи на кількість проектів обміну, хороший досвід попередніх обмінів та раціональне управління фінансами, якщо заявник отримував такий самий грант у попередні роки;
- бюджет, який виділили на проект обміну.

Яка акредитація необхідна для проекту мобільності з обміну в сфері професійно-технічної освіти?

“Еразмус+ Хартія мобільності в сфері ПТО”

Мета “Хартії мобільності в сфері ПТО”– посилити стратегії інтернаціоналізації в галузі ПТО і забезпечити їх сталість для покращення якості та кількості транснаціональних мобільностей.

Конкурси на підписання “Хартії мобільності в сфері ПТО” оголошуватимуться на сайтах Національних агентств. Набуття членства в Хартії мобільності в сфері ПТО, дає можливість організаціям подаватись на конкурси Еразмус+ КА1 Навчальна мобільність для обміну учнями і працівниками ПТО за спрощеною схемою.

Що ще вам необхідно знати?

Виняткові кошти для дорогої подорожі

Заявникам на проекти мобільності буде дозволено вимагати фінансову підтримку для дорогих дорожніх витрат учасників у рамках розділу бюджету “виняткові витрати” (до максимум 80% від загальної суми допустимих витрат: див “Які є правила фінансування”). Це буде дозволено за умови, що заявники можуть обґрунтувати те, що стандартні правила фінансування (на основі

вкладу питомих витрат на відстань поїздки) не покривають щонайменше 70% витрат на поїздки учасників. При наданні такого гранту, виняткові кошти для дорогих подорожей замінять стандартні дорожні кошти.

Інша інформація

Більше обов'язкових критерій та додаткової корисної інформації щодо цього напряму можна знайти у Додатку І. Зацікавленим організаціям варто уважно читати відповідні розділи цього Додатку перед поданням заявки на фінансову підтримку.

Які є правила фінансування?

Бюджет проекту мобільності має бути розроблений відповідно до наступних правил (в євро):

А) Правила фінансування, які стосуються усіх проектів обміну

Допустимі витрати		Механізм фінансування	Сума	Правила розподілу
Транспортні витрати	Покриття витрат учасників на переїзд, враховуючи супроводжуючих осіб, із їхньої країни у країну призначення та назад У рамках діяльності ЕразмусПро транспортні витрати на AVP, де застосовується	Вартість за одиницю	Для відстані переїзду, що становить від 10 до 99 км: 20 євро на учасника	На основі відстані дороги окремого учасника. Відстань на дорогу потрібно підрахувати, користуючись калькулятором відстані, який запроваджено Європейською Комісією[40]. Заявник повинен визначити відстань в одну сторону, щоб підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу в обидві сторони[41].
			Для відстані переїзду, що становить від 100 до 499 км: 180 євро на учасника	
			Для відстані переїзду, що становить від 500 до 1999 км: 275 євро на учасника	
			Для відстані переїзду, що становить від 2000 до 2999 км: 360 євро на учасника	
			Для відстані переїзду, що становить від 3000 до 3999 км: 530 євро на учасника	
			Для відстані переїзду, що становить від 4000 до 7999 км: 820 євро на учасника	
			Для відстані переїзду, що становить 8000 км і більше: 1500 євро на учасника	

[40] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

[41] Наприклад, якщо людина із Мадриду (Іспанія) бере участь у обміні до Риму (Італія), вона повинна: а)підрахувати відстань від Мадриду до Риму(1365,28 км); б)обрати, у які межі входить ця відстань(тобто від 500 до 1999 км) та в) підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу із Мадриду до Риму і назад (275 євро)

Організаційна підтримка	Кошти, безпосередньо пов'язані із реалізацією проекту обміну (не враховуючи проживання учасників), враховуючи підготовку (педагогічну, міжкультурну, лінгвістичну), моніторинг та підтримку учасників протягом обміну, перевірка результатів навчання, поширення інформації.	Вартість за одиницю	до сотого учасника – 350 ЄВРО на кожного учасника; + після сотого учасника – 200 ЄВРО на кожного додаткового учасника	Згідно із кількістю учасників обміну
Підтримка на особливі потреби	Додаткові кошти, безпосередньо стосуються учасників із обмеженими можливостями та супроводжуючих осіб (включаючи витрати на переїзд і проживання, якщо це обґрунтовано і якщо заявку на грант для цих осіб не подавали через бюджетні категорії "транспортні витрати " та "індивідуальна підтримка"	Реальні витрати	До 100% допустимих витрат	Умови: запит на фінансову підтримку, щоб покрити виняткові витрати необхідно обґрунтувати у заявці
Виняткові витрати	Додаткові кошти на підтримку участі учнів з обмеженими можливостями (не враховуючи витрати на дорогу та особливу допомогу для учасників та супроводжуючих осіб). Кошти на забезпечення	Реальні витрати	Кошти на фінансові гарантії: 75% допустимих витрат. Інші кошти: 100% допустимих витрат	Умови: запит на фінансову підтримку, щоб покрити виняткові витрати необхідно обґрунтувати у заявці

	фінансових гарантій, якщо Національне агентство вимагатиме. Дорогі дорожні витрати учасників з/ до віддалених регіонів і заморських країн та територій (див.: розділ “Що ще вам необхідно знати”)		Дорогі дорожні витрати: максимум до 80% допустимих витрат	

В) Додаткові витрати, використані для мобільності учнів, які здобувають професійно-технічну освіту

Допустимі витрати		Фінансовий механізм	Сума	Правила розподілу
Індивідуальна підтримка	Витрати, прямо пов’язані з перебуванням учасників, в тому числі і супроводжуючих осіб, в процесі діяльності	Вартість за одиницю	До 14 дня діяльності: А2.1 в день на учасника + Між 15 днем діяльності до 12 місяців: 70% А2.1 в день на учасника[42]	На підставі тривалості перебування кожного учасника (включаючи один день в дорозі перед початком діяльності та один день після завершення діяльності).
	У рамках діяльності ЕразмусПро витрати на перебування працівників-учасників AVP, де застосовується		А2.2 в день на учасника	На підставі тривалості перебування учасника (якщо необхідно, включаючи один день в дорозі перед початком діяльності та один день після завершення діяльності)
Лінгвістична підтримка	Витрати, пов’язані з наданням допомоги учасникам – перед виїздом чи в процесі діяльності – з метою покращення	Вартість за одиницю	Тільки для діяльності тривалістю від 19 днів до 12 місяців 150 євро на учасника, якому потрібна лінгвістична підтримка	Умова: заявники повинні зробити запит на допомогу з мовною підготовкою, відповідно до потреб учасників у відповідних мовних навичках, не запропонованих

[42] У випадку супроводжуючих осіб, застосовуються виплати як для викладачів ПТО. Див. пункт бюджету «Індивідуальна підтримка» в розділі С «Додаткове фінансування», що застосовується для мобільності викладачів ПТО. У виняткових випадках, коли супроводжуюча особа повинна проживати за кордоном більш ніж на 60 днів, додаткові прожиткові витрати, що перевищують 60-річний, будуть підтримуватися в рамках бюджету «Підтримка особливих потреб».

	мовних навичок, які вони будуть використовувати для навчання чи отримання результатів навчання в процесі діяльності.			Централізовано на порталі мовної підтримки он-лайн.

C) Додаткові витрати, використані для мобільності VET працівників

Допустимі витрати		Фінансовий механізм	Кількість	Правила розподілу
Індивідуальна підтримка	Витрати, прямо пов'язані з перебуванням учасників, в тому числі і супроводжуючих осіб, в процесі діяльності	Вартість за одиницю	До 14 дня діяльності: A2.2 в день на учасника + Між 15 та 60 днями діяльності: 70% A2.2 в день на учасника	На підставі тривалості перебування кожного учасника (включаючи один день в дорозі перед початком діяльності та один день після закінчення діяльності).

Таблиця 1. – Індивідуальна підтримка (сума в євро за 1день)

Суми залежать від країни, де проводиться діяльність. Кожне Національне агентство буде визначати – основане на об'єктивних та прозорих критеріях – відповідні суми до їх проектів представлені у відповідних країнах. Ці суми будуть встановлені в межах від мінімуму до максимуму, показаних в таблиці нижче. Точні суми будуть опубліковані на веб-сайті кожного з Національних агентств.

Приймаюча країна	**Мобільність учнів**	**Мобільність працівників (чи супроводжуючих осіб)**
	Мін-Макс (на 1 день)	**Мін-Макс (на 1 день)**
	A2.1	**A2.2**
Група 1: **Норвегія, Данія, Люксембург, Великобританія, Ісландія, Швеція, Ірландія, Фінляндія, Ліхтенштейн**	30-120	80-180

Група 2: **Нідерланди, Австрія, Бельгія, Франція, Німеччина, Італія, Іспанія, Кіпр, Греція, Мальта, Португалія**	26-104	70-160
Група 3: **Словенія, Естонія, Латвія, Хорватія, Словаччина, Чеська Республіка, Литва, Туреччина, Угорщина, Польща, Румунія, Болгарія, колишня Югославська Республіка Македонія**	22-88	60-140

ПРОЕКТИ МОБІЛЬНОСТІ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Цей проект може включати одну чи більше наступних видів діяльності:

Можливості для працівників:

Викладання/ тренінгів: цей вид діяльності дає можливість вчителям та іншим представникам шкільних працівників викладати в школі-партнері за кордоном.

Структуровані курси або освітні заходи за кордоном: підтримка професійного розвитку вчителів, керівників шкіл або інших шкільних працівників.

Перейняття досвіду роботи: забезпечує можливості для вчителів, керівників шкіл або інших шкільних працівників провести період за кордоном у школі-партнері чи іншій відповідній організації, що здійснює діяльність у сфері шкільної освіти.

Ці заходи є також можливістю для вчителів здобути компетентності, спрямовані на потреби соціально незахищених учнів. З урахуванням нинішнього контексту щодо молодих мігрантів, біженців і шукачів притулку, особливу увагу буде також приділено підтримці проектів, які навчають вчителів в таких областях, як навчання дітей біженців, навчання в міжкультурних класах, навчання учнів їх другою мовою, толерантність і різноманітність в класі.

Яка роль організацій, що беруть участь у цьому проекті?

Для організацій, що беруть участь у цьому проекті, передбачені наступні цілі та завдання:

- організація-заявник: відповідає за подання проектної заявки, підписання і менеджмент грантової угоди та звіти. Якщо цією організацією є школа, то вона діє також, як організація-відправник. Організація-заявник може бути координатором консорціуму, керуючи національним консорціумом партнерських організацій тієї ж країни з метою направлення шкільних працівників на заходи за кордон.
- відряджуюча організація: відповідає за відбір вчителів та іншого персоналу та відправлення їх за кордон.
- приймаюча організація: відповідає за прийом вчителів та інших працівників шкільної освіти, пропонуючи їм програму заходів чи викладання, що впроваджуються цією організацією.

Специфічна роль приймаючої організації залежить від типу діяльності та відносин з відправляючою організацією. Приймаючою організацією може бути:

- організація, що проводить курси (у випадку участі в курсах чи навчальних заходах)
- партнерська школа чи інша відповідна організація (у випадку перейняття досвіду роботи чи завдань із викладання).В такому випадку, відряджуюча та приймаюча організації, разом з учасниками, повинні укласти угоду перед початком процесу діяльності. Ця угода повинна визначити цілі та заходи на період за кордоном та деталізувати права та обов’язки кожної сторони.

Програма Еразмус+ підтримує навчальну мобільність працівників, що:

- збудована відповідно до Плану європейського розвитку відправляючої організації (спрямованого на модернізацію та інтернаціоналізацію її місії);
- відповідає чітко визначеним потребам розвитку персоналу;
- супроводжується відповідним відбором, підготовкою та подальшими заходами;
- гарантує, що результати навчання залучених працівників належним чином визнані;
- гарантує, що результати навчання поширюються та є широко використовуваними в організації.

Які критерії оцінювання цього проекту?

Нижче перераховані формальні критерії, які проект шкільної навчальної мобільності повинен врахувати для отримання гранту Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Види діяльності	Проект шкільної мобільності повинен включати один або більше видів діяльності: - завдання з викладання; - структуровані курси чи навчальні заходи за кордоном; - перейняття досвіду роботи
Організації, що беруть участь	**Завдання навчання:** Відправляючими та приймаючими організаціями повинні бути школи (отже це установи, які надають загальну, професійну чи технічну освіту на будь-якому рівні від дошкільної до вищої середньої освіти)[43]. **Структуровані курси, заходи з підготовки, перейняття досвіду на робочому місці:** Відправляючою організацією повинна бути школа або координатор національного консорціуму мобільності. Приймаючою організацією може бути: - школа; чи - будь-яка державна чи приватна організація, яка діє на ринку праці або у сферах освіти, професійної підготовки чи молоді. Наприклад, такими організаціями можуть бути: - професійно-технічна установа чи школа/інститут/освітній центр з освіти дорослих; - заклад вищої освіти; - державні чи приватні, малі, середні та великі підприємства (включаючи соціальні); - соціальний партнер або інший представник трудового життя, включаючи торгово-промислову палату, ремеслені/професійні асоціації та профспілки; - державний орган влади місцевого, регіонального чи національного рівня; - некомерційна організація, асоціація, неурядова організація; - науково-дослідний інститут; - фонд;

[43]Будь ласка, зверніться до переліку шкіл в кожній країні. Для більшої інформації, зверніться до Національного агенства в країні-члені програми.

	- орган, що забезпечує профорієнтацію, консультацію та надає інформаційні послуги; - організація, що надає курси чи навчання. Для заявок від національного консорціуму мобільності: допустимими координуючими організаціями є визначені Національним органом влади,[44] і ними можуть бути: - місцева чи регіональна шкільна адміністрація; - шкільний координаційний орган - школи. Іншими організаціями, що залучені до національного консорціуму мобільності, повинні бути школи. Якщо координатор національного консорціуму мобільності є шкільним органом або координаційним органом, школи консорціуму повинні бути організаційно пов'язані з координатором консорціуму. Якщо координатор є школою, обґрунтування формування консорціуму включається до заявки проекту, пояснюючи причини формування консорціуму та спроможність координатора керувати проектом. Кожна організація-учасник повинна бути з країни-члена Програми.
Хто може подати заявку?	- Школа, що відправляє своїх працівників за кордон (індивідуальна заявка) - Координатор національного консорціуму мобільності (заявка консорціуму) Окремі особи не можуть безпосередньо подаватися на грант.
Кількість організацій, які беруть участь	Проект мобільності є транснаціональним та включає як мінімум дві організації (щонайменше одну організацію-відправника та одну приймаючу організації) з різних країн. Приймаючі організації не потребують ідентифікації під час заявки на грант. У випадку проектів, представлених національним консорціумом, всі члени консорціуму повинні бути з однієї країни-члена програми і потребують ідентифікації під час заявки на грант. Консорціум повинен включати не менше 3х організацій (координатор та щонайменше 2 школи). Школи в консорціумі повинні мати організаційний зв'язок з організацією, що діє як координатор консорціуму.
Тривалість проекту	Від1 до 2 років. Організація-заявник повинен обрати тривалість на стадії подання заявки, відповідно до завдань проекту та типу діяльності, запланованої впродовж певного періоду часу.
Тривалість процесу діяльності	Від 2 днів до 2 місяців, за виключенням переїзду. Мінімум 2 дні повинні бути послідовними.
Місце проведення	Заходи мобільності повинні проходити за кордоном, в іншій країні-члені програми.
Учасники	Персонал, який відповідає за шкільну освіту (викладання і не-викладання, що включає шкільну адміністрацію, директорів і т.д), має робочі зв'язки з відправляючими школах, а також інший освітній персонал (шкільні інспектори, шкільні консультанти, педагогічні радники, психологи і т.д), залучені до стратегічного розвитку відправляючих шкіл. Персонал місцевих або регіональних шкільних чи координаційних органів, які очолюють національний консорціум мобільності і які

[44] Дивіться перелік допустимих шкіл у кожній країні. Для детальнішої інформації звертайтеся до національного агентства в країні

	беруть участь у шкільній політиці, розвитку школи чи іншій діяльності, що має стратегічне значення для сектора шкільної освіти. Всі учасники повинні бути в трудових відносинах з відправляючою організацією.
Куди подавати заявку?	До Національного агентства країни-члена Програми, в якій створена організація, що подає заявку[45]
Коли подавати заявку?	Заявники повинні відправити свої заявки на грант до **5 лютого12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** на проекти, що починаються в період з1 червня по 31 грудня того ж року. Можливі додаткові терміни: Національні агентства можуть організовувати додатковий 2-й раунд конкурсів, якщо кошти було не довикористано, відповідно до правил встановлених цим Керівництвом до програми. Національні агентства проінформують про цю можливість на своїх веб-сайтах. У разі другого раунду конкурсу апліканти подають заявки до **1 жовтня 12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** для проектів які розпочнуться між 1 січня та 31 травня наступного року.
Як подавати заявку?	Ознайомтесь з Частиною С Керівництва до програми, де вказані деталі.
Інші критерії	Організація чи національний консорціум мобільності може подати заявку лише один раз за один конкурс. Проте, організація може бути частиною консорціуму чи може координувати кілька різних національних консорціумів мобільності, що подають заявку в той же час.

Організації будуть оцінюватись за відповідними критеріями. Більше інформації читайте в Частині С Керівництва до програми.

Критерії присудження фінансування проекту

Проекти оцінюватимуться за наступними критеріями:

Актуальність проекту (максимум 30 балів)	• Актуальність заявки до: - мети проекту (див. розділ «Мета проекту обміну»); - всіх потреб і цілей організацій-учасників та кожного окремого учасника, зазначених у плані європейського розвитку. • Ступінь, якому повинна відповідати заявка для: - забезпечення високоякісного досвіду навчання для учасників; - посилення потенціалу та зміцнення міжнародних зв'язків організацій-учасників.
Якість дизайну проекту та реалізація (максимум 40 балів)	- Ясність, завершеність та якість усіх стадій проекту (стадія підготовки, реалізація заходів мобільності, діяльність за результатами і т.д) - Узгодженість між завданнями проекту та запропонованими заходами - Якість плану європейського розвитку організації, що подає заявку - Доцільність заходів для відбору та/чи залучення учасників до заходів мобільності - Якість практичних заходів, управління та методів

[45]Будь ласка, відмітьте: школи, які перебувають під керівництвом державного управлення іншої країни (наприклад, французькі ліцеї, німецькі школи, британські військові школи), подають заявки до Національного агентства тієї країни.

	- У випадку національних консорціумів мобільності: доцільність складу консорціуму, потенціал синергії у консорціумі та спроможність координатора керувати проектом; - Якість підготовки, що надається учасникам - Якість методів визнання та підтвердження результатів навчання учасників, а також послідовне використання європейських інструментів прозорості та визнання.

Вплив та поширення (максимум 30 балів)	- Якість заходів для оцінки результатів проекту.
	- Потенційний вплив проекту:
	  - на окремих учасників та на організації в цілому протягом діяльності та після завершення проекту
	  - поза організацією та безпосередніми учасниками проекту на місцевому, національному та/ чи європейському рівнях
	- доцільність та якість заходів, спрямованих на поширення результатів проекту в межах та поза організаціями-учасниками

Для того щоб отримати фінансування, проектній заявці необхідно отримати щонайменше 60 балів. Більше того, вона повинна набрати половину максимальної кількості балів у кожній з категорій за критеріями оцінювання, згаданими вище (мінімум 15 балів за категорією «Актуальність проекту» та «вплив та поширення», 20 балів за категорією «якість дизайну проекту та реалізація»).

Що ще вам необхідно знати про цей напря діяльності?

Виняткові кошти для дорогої подорожі

Заявникам на проекти мобільності буде дозволено вимагати фінансову підтримку для дорогих дорожніх витрат учасників у рамках розділу бюджету “виняткові витрати” (до максимум 80% від загальної суми допустимих витрат: див “Які є правила фінансування”). Це буде дозволено за умови, що заявники можуть обґрунтувати те, що стандартні правила фінансування (на основі вкладу питомих витрат на відстань поїздки) не покривають щонайменше 70% витрат на поїздки учасників. При наданні такого гранту, виняткові кошти для дорогих подорожей замінять стандартні дорожні кошти.

Інша інформація

Більше про критерії та додаткову корисну інформацію ви можете знайти в Додатку 1. Зацікавлені організації запрошуються уважно прочитати відповідні розділи цього Додатка перед подачею проектної заявки на фінансову підтримку.

ЯКИМИ Є ПРАВИЛА ФІНАНСУВАННЯ?

Бюджет проекту повинен бути розроблений відповідно до наступних правил фінансування (в євро):

Допустимі витрати		**Фінансовий механізм**	**Сума**	**Правила розподілу**
Транспортні витрати	Покриття витрат учасників на переїзд, враховуючи супроводжуючих	Вартість за одиницю	Для відстані переїзду, що становить від 10 до 99 км: 20 євро на учасника	На основі відстані дороги окремого учасника.

	осіб, із їхньої країни в країну призначення та назад		Для відстані переїзду, що становить від 100 до 499 км: 180 євро на учасника Для відстані переїзду, що становить від 500 до 1999 км: 275 євро на учасника Для відстані переїзду, що становить від 2000 до 2999 км: 360 євро на учасника Для відстані переїзду, що становить від 3000 до 3999 км: 530 євро на учасника Для відстані переїзду, що становить від 4000 до 7999 км: 820 євро на учасника Для відстані переїзду, що становить 8000 км і більше: 1500 євро на учасника	Відстань на дорогу потрібно підрахувати, користуючись калькулятором відстані, який запровадила Європейська Комісія[46]. Заявник повинен визначити відстань в одну сторону, щоб підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу в обидві сторони[47].
Організаційна підтримка	Витрати пов'язані безпосередньо із реалізацією процесу діяльності (не враховуючи проживання учасників), включаючи підготовку (педагогічну, міжкультурну, лінгвістичну),	Вартість за одиницю	До 100 учасника: 350 євро на 1 учасника + Вище100 учасника: 200 євро на 1 додаткового учасника	В залежності від кількості учасників

[46] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

[47] Наприклад, якщо людина із Мадриду (Іспанія) бере участь у обміні до Риму (Італія), вона повинна: а)підрахувати відстань від Мадриду до Риму(1365,28 км); б)обрати, у які межі входить ця відстань(тобто від 500 до 1999 км) та в) підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу із Мадриду до Риму і назад (275 євро)

	моніторинг та підтримка протягом проекту, затвердження результатів навчання, заходи з поширення			
Індивідуальна підтримка	Витрати пов'язані безпосередньо із проживанням учасників, включаючи супроводжуючих осіб, протягом процесу діяльності	Вартість за одиницю	До 14 дня діяльності: А3.1 в 1 день на 1 учасника + між 15 та 60 днями діяльності: 70% А3.1 в 1 день на 1 учасника	В залежності від тривалості перебування учасника (включаючи 1 день поїздки перед процесом діяльності та 1 день після)
Вартість курсу	Витрати пов'язані безпосередньо з оплатою вартості реєстрації на курси	Вартість за одиницю	70 євро в день на 1 учасника Максимум 700 євро на 1 учасника в цілому за проект	Умова: запит на фінансову підтримку, що покриє вартість курсу, індивідуальну підтримку та виняткові витрати необхідно обґрунтувати в проектній заявці
Підтримка для особливих потреб	Додаткові витрати безпосередньо відносяться до учасників із обмеженими можливостями та супроводжуючих їх осіб (включаючи витрати на проїзд та проживання, якщо грант для цих учасників не покривається за рахунок бюджетних категорій «транспортні витрати» та «індивідуальна підтримка»)	Реальні витрати	100% допустимих витрат	
	Витрати для забезпечення фінансової	Реальні витрати		необхідно обґрунтувати в проектній заявці

Виняткові витрати	гарантії, якщо Національне агентство цього вимагатиме. Дорогі дорожні витрати учасників (див.: розділ “Що ще вам необхідно знати”)		75% допустимих витрат Дорогі дорожні витрати: максимум до 80% допустимих витрат	

Таблиця 1 – Індивідуальна підтримка (сума в євро за 1 день)

Суми залежать від країни, де проводиться діяльність. Кожне Національне агентство буде визначати – основуючись на об'єктивних та прозорих критеріях – відповідний розмір гранту, поданого для країни-члена програми. Ці суми будуть встановлені в межах від мінімуму до максимуму, вказаних в таблиці нижче. Точні суми будуть опубліковані на веб-сайті кожного з Національних агентств.

Приймаюча країна-член Програми	**Обмін працівниками Мін-Макс (на 1 день), A3.1**
Група 1: Норвегія, Данія, Люксембург, Великобританія, Ісландія, Швеція, Ірландія, Фінляндія, Ліхтенштейн	80-180
Група 2: Нідерланди, Австрія, Бельгія, Франція, Німеччина, Італія, Іспанія, Кіпр, Греція, Мальта, Португалія	70-160
Група 1: Словенія, Естонія, Латвія, Хорватія, Словаччина, Чеська Республіка, Литва, Туреччина, Угорщина, Польща, Румунія, Болгарія, колишня Югославська Республіка Македонія, Сербія	60-140

ПРОЕКТИ МОБІЛЬНОСТІ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ У СФЕРІ ДОРОСЛИХ

Цей проект мобільності може включати одну чи більше наступних видів діяльності:

Обмін працівниками **Завдання з викладання/ тренінгів:** цей вид діяльності дає можливість представникам організацій з освіти дорослих викладати в організації-партнері за кордоном. **Структуровані курси або навчальні заходи за кордоном**: підтримка професійного розвитку персоналу організацій з освіти дорослих. **Перейняття досвіду роботи**: забезпечує можливості для працівників з освіти дорослих провести період за кордоном у будь-якій відповідній організації, що здійснює діяльність у сфері освіти дорослих. Ці заходи є також можливістю для працівників організацій з освіти дорослих здобути компетентності, спрямовані на потреби соціально незахищених учнів. З урахуванням нинішнього контексту щодо молодих мігрантів, біженців і шукачів притулку, особливу увагу буде також приділено підтримці проектів, які навчають персонал організацій з освіти дорослих в таких областях, як навчання дорослих біженців, навчання в міжкультурних класах, навчання дорослих їх другою мовою, толерантність і різноманітність в класі.

Яка роль організацій, що беруть участь у цьому проекті ?

Для організацій, що беруть участь у цьому проекті мобільності, передбачені наступні цілі та завдання:

- організація-заявник, що відповідає за заявки на проект, підписання і менеджмент грантової угоди та звіти. Організація-заявник може бути координатором консорціуму, керуючи національним консорціумом партнерських організацій тієї ж країни з метою направлення працівників у сфері освіти дорослих на заходи за кордон. Координатор консорціуму може діяти також, але не обов'язково, як відряджуюча організація.
- відряджуюча організація: відповідає за відбір працівників і фахівців, які діють у сфері освіти дорослих, та відправлення їх за кордон. Організація-відправник є організацією, що чи подає заявку, чи є партнером у національному консорціумі.
- приймаюча організація: відповідає за прийом іноземного персоналу з освіти дорослих, пропонуючи їм програму заходів чи викладання, що впроваджуються цією організацією.

Специфічна роль приймаючої організації залежить від типу діяльності та відносин з відправляючою організацією. Приймаючою організацією може бути:

- організація, що проводить курси (у випадку участі в структурованих курсах чи навчальних заходах)
- партнерська інституція чи інша відповідна організація, що працює у сфері освіти дорослих (перейняття досвіду роботи чи завдань із викладання). В такому випадку, відряджуюча організація, разом з учасниками, повинні узгодити мету та діяльність на період стажування за кордоном та визначити права та обов'язки кожної сторони перед початком заходів.

Програма Еразмус+ підтримує діяльність, яка:

- запроваджується відповідно до Плану європейського розвитку відправляючої організації (спрямованого на модернізацію та інтернаціоналізацію її місії);

- відповідає чітко визначеним потребам розвитку персоналу;
- супроводжується відповідним відбором, підготовкою та подальшими заходами;
- гарантує, що результати навчання залучених працівників належним чином визнані;
- гарантує, що результати навчання поширюються та є широко використовуваними в організації.

Які критерії оцінювання цього проекту ?

Нижче перераховані формальні критерії, яким повинен відповідати проект у сфері освіти дорослих для отримання гранту Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Види діяльності	Проект у сфері освіти дорослих повинен включати один або більше видів діяльності: - завдання з викладання/ тренінгів - структуровані курси або навчальні заходи за кордоном - перейняття досвіду роботи.
Організації, що можуть взяти участь	Організаціями, що беруть участь, можуть бути: - будь-яка державна чи приватна організація, що працює у сфері освіти дорослих (визначена як організація сфери освіти дорослих) чи - будь-яка державна або приватна організація, що діє на ринку праці або в сфері освіти, навчання та молоді. Наприклад, такими організаціями можуть бути: - школа освіти дорослих/інститут/центр; - установа для дорослих слухачів з особливими потребами; - заклад вищої освіти (в тому числі ті, що надають освітні можливості для освіти дорослих); - державні чи приватні, малі, середні або великі підприємства (у тому числі соціальні підприємства); - соціальний партнер або інший представник трудового життя, в тому числі торгово-промислові палати, ремеслені / професійні асоціації та профспілки; - державний орган місцевого, регіонального чи національного рівня; - науково-дослідний інститут; - фонд; - школа / інститут / освітній центр; - некомерційна організація, асоціація, неурядова організація; - організації у сфері культури, бібліотека, музей; - орган, який забезпечує профорієнтацію, професійне консультування та інформаційні послуги. Кожна з організацій повинна бути з країни-члена програми.
Хто може подати заявку?	- Не професійно-технічна організація в сфері освіти дорослих, що відправляє своїх працівників за кордон; - Не професійно-технічна організація в сфері освіти дорослих, що виступає як координатор національного консорціуму не професійно-технічних організацій у сфері освіти дорослих. Окремі особи не можуть безпосередньо подавати заявку на проект.
Кількість організацій, що беруть участь	Лише відряджуюча організація повинна бути визначена під час подання проектної заявки.

	Проте, у випадку проектів, представлених національним консорціумом мобільності, всі члени консорціуму повинні бути з однієї країни-члена програми і повинні бути визначені під час подання проектної заявки. Консорціум повинен включати щонайменше три організації зі сфери освіти дорослих. На етапі реалізації проекту, мінімум 2 організації (одна приймаюча та одна відряджуюча) з різних країн-членів програми повинні бути залучені.
Тривалість проекту	Від1 до2 років. Організація-заявник повинна обрати тривалість відповідно до мети проекту та діяльності, запланованої впродовж деякого періоду часу.
Тривалість процесу діяльності	Від 2 днів до 2 місяців, за виключенням переїзду. Мінімум 2 дні повинні бути послідовними.
Місце проведення	Діяльність мобільності повинна відбуватися за кордоном, в іншій країні-члені програми.
Учасники	Персонал, який відповідає за освіту дорослих, який працює у відправляючих організаціях з освіти дорослих, а також персонал, залучений до стратегічного розвитку організації.
Куди подавати заявку?	До Національного агентства країни, в якій створено організацію, що подає проектну заявку
Коли подавати заявку?	Кандидати повинні подати свої проектні заявки на грант до **1 лютого 12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** для проектів, що починаються в період з 1 червня по 31 грудня того ж року. Можливий додатковий конкурс: Національні агентства, у яких не було використано весь бюджет, можуть організувати додатковий конкурс відповідно до визначених правил, про що інформує через свої веб-сайти. Під час 2-го раунду конкурсу, термін подання заявок до **4 жовтня 12:00 (опівдні за часом Брюсселю),** для проектів, що розпочнуть діяльність у період з 1 січня по 31 травня наступного року.
Як подавати заявку?	Подивіться Частину С Керівництва до програми, де вказані деталі.
Інші критерії	Організація чи національний консорціуму сфері освіти дорослих може подати заявку лише один раз за один відбір. Проте, організація у сфері освіти дорослих може бути частиною або координувати кілька різних консорціумів, що подають проектну заявку в той же час.

Організації будуть оцінюватись за відповідними критеріями. Більше інформації читайте в частині С.

Критерії призначення фінансування

Нижче перераховані критерії, за якими будуть оцінюватись проекти:

Актуальність проекту (максимум 30 балів)	• Актуальність заявки до: - мети проекту (див. розділ «Мета проекту обміну»); - всіх потреб і цілей організацій-учасників та кожного окремого учасника; • Ступінь, якому повинна відповідати заявка для: - забезпечення високоякісного досвіду навчання для учасників; - посилення потенціалу та зміцнення міжнародних зв’язків організацій-учасників.

Якість дизайну проекту та реалізація (максимум 40 балів)	- Ясність, завершеність та якість усіх стадій проекту (приготування, реалізація заходів мобільності, діяльність за результатами і т.д) - Узгодженість між завданнями проекту та запропонованими заходами - Якість плану європейського розвитку організації, що подає заявку - Якість практичних заходів, управління та методів - Якість підготовки, що надається учасникам - Якість методів визнання та підтвердження результатів навчання учасників, а також послідовне використання європейських інструментів прозорості та визнання - Доцільність заходів для вибору та/чи залучення учасників до заходів - Якщо застосовується, якість співпраці і комунікації між організаціями-учасниками та іншими відповідними зацікавленими сторонами.
Вплив та поширення (максимум 30 балів)	- Якість заходів для оцінки результатів проекту. - Потенційний вплив проекту: - на окремих учасників та на організації в цілому протягом діяльності та після завершення проекту - поза організацією та безпосередніми учасниками проекту на місцевому, національному та європейському рівнях - доцільність та якість заходів, спрямованих на поширення результатів проекту в межах та поза організаціями, що беруть участь.

Для того щоб отримати фінансування, проектній заявці необхідно отримати щонайменше 60 балів. Більше того, вона повинна набрати половину максимальної кількості балів у кожній з категорій за критеріями оцінювання, згаданими вище (мінімум 15 балів за категорією «Актуальність проекту» та «вплив та поширення», 20 балів за категорією «якість дизайну проекту та реалізація»).

Що ще вам необхідно знати?

Виняткові кошти для дорогої подорожі

Заявникам на проекти мобільності буде дозволено вимагати фінансову підтримку для дорогих дорожніх витрат учасників у рамках розділу бюджету “виняткові витрати” (до максимум 80% від загальної суми допустимих витрат: див “Які є правила фінансування”). Це буде дозволено за умови, що заявники можуть обґрунтувати те, що стандартні правила фінансування (на основі вкладу питомих витрат на відстань поїздки) не покривають щонайменше 70% витрат на поїздки учасників. При наданні такого гранту, виняткові кошти для дорогих подорожей замінять стандартні дорожні кошти.

Інша інформація

Більше про критерії та додаткову корисну інформацію ви можете знайти в Додатку 1 цього Керівництва до програми. Зацікавлені організації запрошуються уважно прочитати відповідні розділи цього Додатка перед подачею проектної заявки на фінансову підтримку.

Якими є правила фінансування?

Бюджет проекту повинен бути розроблений відповідно до наступних правил фінансування (в євро):

Оплачені витрати		Фінансовий механізм	Сума	Правило розподілу
Транспортні витрати	Покриття витрат учасників на переїзд, враховуючи супроводжуючих осіб, із їхньої країни в країну призначення та назад	Вартість за одиницю	Для відстані переїзду, що становить від 10 до 99 км: 20 євро на учасника	На основі відстані дороги окремого учасника. Відстань на дорогу потрібно підрахувати, користуючись калькулятором відстані, який запровадила Європейська Комісія[48]. Заявник повинен визначити відстань в одну сторону, щоб підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу в обидві сторони[49].
			Для відстані переїзду, що становить від 100 до 499 км: 180 євро на учасника	
			Для відстані переїзду, що становить від 500 до 1999 км: 275 євро на учасника	
			Для відстані переїзду, що становить від 2000 до 2999 км: 360 євро на учасника	
			Для відстані переїзду, що становить від 3000 до 3999 км: 530 євро на учасника	
			Для відстані переїзду, що становить від 4000 до 7999 км: 820 євро на учасника	
			Для відстані переїзду, що становить 8000 км і більше: 1500 євро на учасника	

[48]http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

[49]Наприклад, якщо людина із Мадриду (Іспанія) бере участь у обміні до Риму (Італія), вона повинна: а)підрахувати відстань від Мадриду до Риму(1365,28 км); б)обрати, у які межі входить ця відстань(тобто від 500 до 1999 км) та в) підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу із Мадриду до Риму і назад (275 євро).

Організаційна підтримка	Витрати пов'язані безпосередньо із реалізацією процесу діяльності (за виключенням харчування), включаючи підготовку (педагогічну, міжкультурну, лінгвістичну), моніторинг та підтримка протягом проекту, затвердження результатів навчання, заходи з поширення	Вартість за одиницю	До 100 учасника: 350 євро на 1 учасника + Вище100 учасника: 200 євро на 1 додаткового учасника	В залежності від кількості учасників
Індивідуальна підтримка	Витрати пов'язані безпосередньо із перебуванням учасників, включаючи супроводжуючих осіб, протягом процесу діяльності	Вартість за одиницю	До 14 дня діяльності: А4.1 в 1 день на 1 учасника + Між 15 та 60 днями діяльності: 70% А4.1 в 1 день на 1 учасника	В залежності від тривалості перебування учасника (включаючи 1 день поїздки перед процесом діяльності та 1 день після)
Вартість курсу	Витрати пов'язані безпосередньо з оплатою вартості реєстрації на курси	Вартість за одиницю	70 євро в день на 1 учасника Максимум 700 євро на 1 учасника в цілому за проект мобільності	Запит на фінансову підтримку, що покриє вартість курсу, особливі потреби та виняткові витрати необхідно обґрунтувати в проектній заявці
Підтримка для особливих потреб	Додаткові витрати безпосередньо відносяться до осіб із обмеженими здібностями та супроводжуючих їх учасників (включаючи витрати на поїздку та харчування, до тих пір як грант для цих учасників не вимагається за рахунок бюджетних категорій «поїздка» та	Реальні витрати	100% допустимих витрат	

	«індивідуальна підтримка»)			
Виняткові витрати	Витрати для забезпечення фінансової гарантії, якщо Національне агентство цього вимагатиме. Дорогі дорожні витрати учасників (див.: розділ “Що ще вам необхідно знати”)	Реальні витрати	75% допустимих витрат Дорогі дорожні витрати: максимум до 80% допустимих витрат	

Таблиця 1 – Індивідуальна підтримка (сума в євро за 1 день)

Суми залежать від країни, де проводиться діяльність. Кожне Національне агентство буде визначати – основуючись на об'єктивних та прозорих критеріях – відповідний розмір гранту, поданого в країні-члені програми. Ці суми будуть встановлені в межах від мінімуму до максимуму, вказаних в таблиці нижче. Точні суми будуть опубліковані на веб-сайті кожного з Національних агентств.

Приймаюча країна-член програми	**Мобільність працівників Мін-Макс (на 1 день), A4.1**
Група 1: Норвегія, Данія, Люксембург, Великобританія, Ісландія, Швеція, Ірландія, Фінляндія, Ліхтенштейн	80-180
Група 2: Нідерланди, Австрія, Бельгія, Франція, Німеччина, Італія, Іспанія, Кіпр, Греція, Мальта, Португалія	70-160
Група 3: Словенія, Естонія, Латвія, Хорватія, Словаччина, Чеська Республіка, Литва, Туреччина, Угорщина, Польща, Румунія, Болгарія, колишня Югославська Республіка Македонія, Сербія	60-140

ПРОЕКТИ МОБІЛЬНОСТІ ДЛЯ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ ТА МОЛОДІЖНИХ ПРАЦІВНИКІВ

У 2019 р. під час відбору проектів основний фокус буде на проекти, що:

- спрямовані на маргінальних молодих людей, заохочують розмаїття, міжкультурний та міжрелігійний діалог, спільні цінності свободи, толерантності і поваги прав людини, а також на проекти, які посилюють медіа грамотність, критичне мислення та ініціативність молодих людей, а також,
- забезпечення молодіжних працівників компетентностями та методологіями для їхнього професійного розвитку, включаючи цифрову молодіжну роботу, які необхідні для передачі загальних фундаментальних цінностей суспільства, зокрема таких складних для молодих людей проблем, як запобігання насильницької радикалізації молоді.

Таким чином, приймаючи до уваги критичний контекст в Європі та пам'ятаючи про те, що молодіжна робота, неформальна освіта та волонтерство може зробити значний внесок до потреб біженців, тих, хто шукає притулок, та мігрантів та/чи підвищити обізнаність про ці проблеми серед місцевої спільноти – з особливою увагою на підтримку проектів мобільності молоді, що включають або зосереджуються на проблемах біженців/ безпритульних і мігрантів.

Проекти мобільності для молодих людей та молодіжних працівників[50]

Проект на організацію мобільності може включати одну чи більше наступних діяльностей**:**

Мобільність для молоді: обміни молоді

Обмін молодими людьми дозволяє групам молодих людей із щонайменше двох різних країн зустрічатись та проживати разом протягом до 21 дня. Протягом молодіжного обміну учасники за підтримки керівників груп із задоволенням проваджують програму заходів (семінари, вправи, дебати, рольові ігри, моделювання, заходи на свіжому повітрі і т. д), підготовлену ними перед початком мобільності. Також цей проект дозволяє молодим людям розвивати компетентності, стати обізнаним у соціально важливих темах/тематичних областях; відкривати нові культури, звички та стилі життя, в основному за рахунок взаємного навчання; зміцнення таких цінностей, як солідарність, демократія, дружність і т. д. Навчальний процес обміну молодими людьми працює за методами неформальної освіти. Досить коротка тривалість робить можливим залучення молодих людей з обмеженими можливостями, оскільки такий молодіжний обмін пропонує міжнародний досвід мобільності з безпеки групи з можливістю мати достатню кількість керівників груп, щоб піклуватися про учасників. Молодіжний обмін також може бути хорошим місцем для обговорення та вивчення питань соціального включення і різноманітності. Проект оснований на міжнаціональній взаємодії двох чи більше організацій, що беруть участь із різних країн у межах та поза ЄС.

Наступні види діяльності не мають право на грант в рамках обміну молодими людьми: академічні навчальні поїздки; діяльність обміну, спрямована на фінансовий прибуток, туризм, фестивалі, відпустки, виставкові тури.

Мобільність молодіжних працівників:

Цей вид діяльності підтримує професійний розвиток молодих працівників, через реалізацію такої діяльності, як: транснаціональні/міжнародні семінари, навчальні курси, заходи для встановлення контактів, навчальні візити і т. д. та перейняття досвіду роботи за кордоном в організаціях, що діють у сфері молодіжної політики. Усі ці заходи можуть бути адаптовані та об'єднані для

[50] Основний бюджет цих проектів мобільності спрямовується на підтримку транснаціональної діяльності за участю організацій та учасників з країн-членів Програми. Проте приблизно 25% бюджету, доступного для даного напряму, може фінансувати міжнародні заходи, включаючи організації та учасників з країн-членів Програми та країн-партнерів, що межують з ЄС (регіони від 1 до 4; див. розділ «Країни, що мають право на участь» в частині А цього Керівництва).

задоволення потреб та бажаного впливу, визначеного організаціями-учасниками під час організації проекту. Професійний розвиток молодіжних працівників, що беруть участь у проекті, повинен сприяти створенню потенціалу для якісної молодіжної роботи в їх організації та повинен мати чіткий вплив на постійну роботу молодіжних працівників, які беруть участь у програмі, з молодими людьми. Результати навчання, включаючи будь-які матеріали та інноваційні методи та інструменти, повинні бути поширені в молодіжній сфері, щоб сприяти якісному вдосконаленню молодіжної роботи та / або сприяти розвитку молодіжної політики та співпраці.

Яка роль організацій, що беруть участь у цьому проекті?

Для організацій, що беруть участь у цьому проекті, передбачені наступні цілі та завдання:

- координатор проекту молодіжної мобільності: відповідає за подання всього проекту від імені всіх організацій-партнерів.
- відряджуюча організація: відповідає за відправлення молоді та молодіжних працівників за кордон (це включає: організаційні практичні заходи; підготовка учасників перед від'їздом; надання підтримки учасникам протягом усіх етапів проекту;
- приймаюча організація: відповідає за проведення заходів, розробку програми заходів з організаціями-партнерами, надаючи підтримку протягом усіх етапів проекту.

Які критерії оцінювання проекту?

Нижче перераховані формальні критерії, яким повинен відповідати проект мобільності для отримання гранту Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Види діяльності	Проект молодіжної мобільності повинен включати одну чи більше наступних видів діяльності: - обмін молоді; - обмін молодіжних працівників.
Організації, що беруть участь	Організаціями, які беруть участь, можуть бути: - некомерційна організація, асоціація, неурядова організація; - європейська молодіжна неурядова організація; - соціальне підприємство; - державний орган місцевого рівня; - група молодих людей, активних у молодіжній роботі, але необов'язково в молодіжній організації (тобто неформальна група молодих людей). А також: - державний орган регіонального чи національного рівня[51]; - асоціація регіонів; - Європейська група територіального співробітництва; - прибуткова установа, що працює у сфері корпоративної соціальної відповідальності.

[51]У цьому контексті державним органом на національному або регіональному рівні вважається державний орган, який 1) надає послуги або має адміністративні повноваження, що охоплюють всю національну або регіональну територію, і б) має монополію в тому сенсі, що немає жодного іншого органиу, який виконує ті ж функції в країні чи регіоні (типові приклади: міністерства, державні установи, регіональні державні органи тощо). У цьому сенсі школи, університети та інші органи, навіть якщо вони встановлені національним законодавством, виключаються з цієї категорії та стають державними органами на місцевому рівні.

	створена у країні-члені програми чи в країні-партнері, яка межує з ЄС (регіони від 1 до 4; див. пункт "країни-учасниці", Частина А цього Керівництва до програми)
Хто може подати заявку?	Будь-яка організація, що бере участь чи група[52] з країни-члена програми може бути заявником. Ця організація подаватиме заявку від імені всіх організацій, включених у цей проект. Проект молодіжної мобільності фінансується спеціальним шляхом (див. «Правила фінансування») якщо заявником є: - державний орган регіонального чи національного рівня[53]; - асоціація регіонів; - Європейська група територіального співробітництва; - прибуткова установа, що працює у сфері корпоративної соціальної відповідальності.
Кількість і типи організацій, що можуть взяти участь	Мобільність має бути транснаціональною та включати щонайменше 2 організації (відряджуюча та приймаюча) з різних країн. Якщо проект молодіжної мобільності передбачає лише одну діяльність, координатор повинен працювати також в якості або відряджуючої, або приймаючої організації. Якщо проект молодіжної мобільності передбачає більше одної діяльності, координатор може – але не обов'язково повинен – працювати в якості відряджуючої чи приймаючої організації. У всіх випадках координатором не може бути організація з країни-партнера програми, яка межує з ЄС. **Діяльність в межах країн-членів програми:** усі організації-учасники повинні бути з країни-члена програми. **Діяльність з країнами-партнерами, що межують із ЄС:** діяльність повинна включати щонайменше одну організацію з країни-члена програми та одну з країни-партнера, яка межує з ЄС.
Тривалість проекту	Від 3 до 24 місяців
Де подати заявку?	До Національного агентства країни-члена програми, де розташована організація заявник
Коли подати заявку?	Кандидати повинні подати проектні заявки на грант у такі терміни: **- до 5 лютого до 12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** для проектів, що починаються в період з 1травня по 30 вересня того ж року; **- до 30 квітня до 12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** для проектів, що починаються в період з 1 серпня по 31 грудня того ж року; **- до 1 жовтня до 12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** для проектів, що починаються в період з 1 січня по 31 травня наступного року.
Як подати заявку?	Див. частину С цього Керівництва до програми щодо деталей подання заявки.

[52]У випадку інформальної групи один із членів групи, який становить принаймні 18 років, бере на себе роль представника і бере на себе відповідальність від імені цієї групи).
[53] Дивись попереднє.

Інші критерії	Розклад для кожного із заходів молодіжних обмінів та мобільності молодіжних працівників, запланованих у проекті, повинен бути доданий до проектної заявки. Декларація доброчесності уповноваженого представника має бути додана до аплікаційної форми.

Додаткові технічні критерії для обміну молоді

Тривалість процесу діяльності	Від 5 до 21 днів за винятком часу на проїзд.
Місце проведення	Діяльність повинна проходити в країні однієї з організацій, що беруть участь.
Учасники	Молоді люди віком від 13 до 30[54], які проживають в країнах відряджуючої чи приймаючої організацій. Керівники груп[55]з обміну молоді повинні бути віком не менше 18 років.
Кількість учасників та склад національних груп	Від 16 до 60 учасників (керівники груп не включені) на діяльність. 4 учасники на групу (керівники груп не включені) на діяльність Кожна група повинна мати хоча б одного керівника. Група учасників із країни приймаючої організації повинна бути залучена до всіх заходів.
Інші критерії	Для того, щоб забезпечити чіткий зв'язок з країною, де розташоване Національне агентство, хоча б одна з відряджуючих чи приймаючих організацій у кожному процесі діяльності повинна бути з країни, де є Національне агентство, до якого була подана проектна заявка. Візит попереднього планування (APV): Якщо проект передбачає APV, повинні бути враховані наступні критерії: ▪ тривалість, максимум 2 дні (за виключенням поїздки); ▪ кількість учасників: 1 учасник на групу[56]. Кількість учасників може зрости до 2 при умові, що другий учасник є молодою людиною, що бере участь у процесі діяльності, не маючи ролі керівника групи чи тренера.

Додаткові технічні критерії для мобільності молодіжних працівників

Тривалість діяльності	Від 2 днів до 2місяців, за виключенням проїзду. Мінімум 2 дні повинні бути послідовними.
Місце проведення	Діяльність повинна проходити в країні однієї з організацій-учасників.

[54]Будь ласка, враховуйте наступне:
межі нижчої вікової категорії - учасники повинні досягати мінімального віку на дату початку діяльності.
граничні вікові обмеження - учасники не повинні бути старшими за зазначений максимальний вік на термін подання заявки.
[55] Лідером групи є доросла людина, яка приєднується до молоді, бере участь у молодіжному обміні, щоб забезпечити ефективне навчання, захист та безпеку учасників.
[56] Учасник може бути лідером групи, тренером чи молодою особою, яка бере участь у заході, не маючи зазначених ролей

Учасники	Ніяких вікових обмежень. Учасники повинні проживати в країні відряджуючої чи приймаючої організації.
Кількість учасників	До 50 учасників (у тому числі, у відповідних випадках, тренери та координатори) у кожному заході діяльності, запланованому проектом. Учасники із країни приймаючої організації повинні бути залучені до всіх заходів.
Інші критерії	Для того, щоб підтримувати зв'язок з країною, де розташоване Національне агентство, хоча б одна з відряджуючих чи приймаючих організацій у кожному процесі діяльності повинна бути з країни, де є Національне агентство, якому була подана проектна заявка.

Організації, що подають заявку будуть оцінюватись за відповідними критеріями відбору. Для більшої інформації див. Частину С цього Керівництва.

Критерії присудження фінансування проекту

Проекти будуть оцінені за наступними критеріями:

Актуальність проекту (максимум 30 балів)	Актуальність пропозиції: - цілям зазначеного напряму діяльності (дивіться розділ «Які цілі проекту») - потребам та цілям організацій, що беруть участь та окремих учасників, зазначених у плані європейського розвитку До якої міри пропозиція: - досягає молодих людей з обмеженими можливостями, біженців, шукачів притулку, мігрантів; - сприяє різноманітності, міжкультурному та міжрелігійному діалогу, спільним цінностям свободи, терпимості і поваги прав людини, є також проектом, що підсилює медіа грамотність, критичне мислення та ініціативу молоді; - допомагає здобуття молодіжними працівниками компетенцій та методів для їхнього професійного розвитку, включаючи цифрову молодіжну роботу, необхідних для передачі спільних фундаментальних цінностей нашого суспільства, особливо важкодоступним молодим людям і запобіганню насильницької радикалізації молодих людей. Міра, до якої пропозиція підходить для: - забезпечення високоякісних результатів навчання для учасників; - розвитку потенціалу та міжнародного масштабу організацій-учасників; - покращання якості молодіжної роботи чи самих організацій-учасниць. Якою мірою пропозиція залучає новачків до діяльності.
Якість дизайну проекту та реалізація (максимум 40 балів)	- Ясність, завершеність та якість усіх стадій проектної пропозиції (підготовка, реалізація заходів мобільності і т. д.).

	- Узгодженість між визначеними потребами, завданнями проекту, профілем учасників, навчальним змістом та запропонованими заходами. - Якість практичних заходів, управління та методів підтримки. - Якість підготовки, що надається учасникам. - Якість запропонованих методів участі для неформального навчання, - Якою мірою здійснюється активне залучення молодих людей чи молодіжних працівників на всіх рівнях проекту. - Якість методів визнання та підтвердження результатів навчання учасників, а також послідовне використання європейських інструментів прозорості та визнання. - Доцільність заходів для відбору та/чи залучення учасників до участі в заходах мобільності. - У випадку заходів з країнами-партнерами програми, що межують з ЄС, дотримання балансу представництва організацій з країн-членів програми та країн-партнерів програми. - Якість співробітництва та комунікації між організаціями-учасницями, а також з іншими відповідними зацікавленими сторонами.
Вплив та поширення (максимум 30 балів)	Якість заходів для оцінки результатів проекту. Потенційний вплив проекту: - на окремих учасників та на організації в цілому протягом та після проекту; - поза організацією та безпосередніми учасниками проекту на місцевому, регіональному національному та/ чи європейському рівнях; Доцільність та якість заходів, спрямованих на поширення результатів проекту в межах та поза організаціями, що беруть участь.

Для того щоб отримати фінансування, проектній заявці необхідно отримати щонайменше 60 балів. Більше того, вона повинна набрати половину максимальної кількості балів у кожній з категорій за критеріями оцінювання, згаданими вище (мінімум 15 балів за категорією «Актуальність проекту» та «вплив та поширення», 20 балів за категорією «якість дизайну проекту та реалізація»).

Що ще вам необхідно знати?

Виняткові кошти для дорогої подорожі

Заявникам на проекти мобільності буде дозволено вимагати фінансову підтримку для дорогих дорожніх витрат учасників у рамках розділу бюджету “виняткові витрати” (до максимум 80% від загальної суми допустимих витрат: див “Які є правила фінансування”). Це буде дозволено за умови, що заявники можуть обґрунтувати те, що стандартні правила фінансування (на основі вкладу питомих витрат на відстань поїздки) не покривають щонайменше 70% витрат на поїздки учасників. При наданні такого гранту, виняткові кошти для дорогих подорожей замінять стандартні дорожні кошти.

Інша інформація

Більше про критерії та додаткову корисну інформацію ви можете знайти в Додатку 1 цього Керівництва до програми. Зацікавлені організації запрошуються уважно прочитати відповідні розділи цього Додатка перед подачею проектної заявки на фінансову підтримку.

Якими є правила фінансування?

Бюджет проекту повинен бути розроблений відповідно до наступних правил фінансування (в євро):

А) обмін молоді

Допустимі витрати		**Фінансовий механізм**	**Сума**	**Правило розподілу**
Транспортні витрати (проїзд)	Внесок до витрат на проїзд учасників, включаючи супроводжуючих осіб, з місця відправлення до місця проведення і назад. Додатково, де застосовується, транспортні витрати на AVP	Вартість за одиницю	Поїздка відстанню між 10 та 99 км: 20 євро на 1 учасника	Спирається на відстань поїздки на 1 учасника. Відстань повинна бути обчислена калькулятором відстані Європейської Комісії[57]. Заявник повинен вказати відстань в одну сторону, щоб обчислити кількість ЄС гранту, що покриє витрати на всю поїздку[58].
			Поїздка відстанню між 100 та 499 км: 180 євро на 1 учасника	
			Поїздка відстанню між 500 та 1999 км: 275 євро на 1 учасника	
			Поїздка відстанню між 2000 та 2999 км: 360 євро на 1 учасника	
			Поїздка відстанню між 3000 та 3999 км: 530 євро на 1 учасника	
			Поїздка відстанню між 4000 та 7999 км: 820 євро на 1 учасника	
			Поїздка відстанню від 8000 км та більше: 1500 євро на 1 учасника	

[57] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

[58] Наприклад, якщо людина із Мадриду (Іспанія) бере участь у обміні до Риму (Італія), вона повинна: а)підрахувати відстань від Мадриду до Риму(1365,28 км); б)обрати, у які межі входить ця відстань(тобто від 500 до 1999 км) та в) підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу із Мадриду до Риму і назад (275 євро)

Організаційна підтримка	Витрати пов'язані безпосередньо із реалізацією проекту (включаючи підготовку, моніторинг та підтримку учасників під час мобільності, підтримку для підтвердження результатів навчання, розповсюдження)	Вартість за одиницю	A5.1 на 1 день на 1 учасника[59]	В залежності від тривалості заходу на-учасника (якщо необхідно, включаючи один день перед заходом та один день після)
Підтримка для особливих потреб	Додаткові витрати безпосередньо відносяться до осіб із обмеженими можливостями та супроводжуючих їх учасників (включаючи витрати на поїздку та харчування, до тих пір як грант для цих учасників не вимагається за рахунок бюджетних категорій «поїздка» та «організаційна підтримка»)	Реальні витрати	100% допустимих витрат	Умова: кошти на фінансову підтримку для покриття таких витрат необхідно обґрунтувати в проектній заявці.
Виняткові витрати	Витрати на візи, дозвіл на проживання, щеплення, медичні довідки. Витрати для підтримки участі молодих учасників із обмеженими можливостями на рівні терміни з іншими (за винятком витрат на проїзд та організаційну підтримку для учасників та супроводжуючих осіб).	Реальні витрати	Витрати для фінансової гарантії: 75% допустимих витрат Дорогі транспортні витрати: 80% допустимих витрат. Інші витрати: 100%:	Умова: кошти на фінансову підтримку для покриття виняткових витрат необхідно обґрунтувати в проектній заявці.

[59]Включаючи керівників груп та супроводжуючих осіб.

	Витрати для забезпечення учасників протягом AVP. Витрати для забезпечення фінансової гарантії, якщо Національне агентство вимагатиме цього. Дорогі транспортні витрати на учасників (дивись розділ «що ще потрібно знати про цей напрям»).		допустимих витрат.	

В) Мобільність молодіжних працівників

Допустимі витрати		Фінансовий механізм	Кількість	Правило розподілу
Транспортні витрати (Проїзд)	Внесок до витрат на проїзд учасників, включаючи супроводжуючих осіб, від місця відправлення до місця проведення і назад.	Вартість за одиницю	Проїзд відстанню між 10 та 99 км: 20 євро на 1 учасника	Спирається на відстань поїздки на 1 учасника. Відстань повинна бути обчислена калькулятором відстані, запровадженим Європейською Комісією[60]. Заявник повинен вказати відстань в одну сторону, щоб обчислити грант ЄС, для підтримки всієї поїздки[61].
			Проїзд відстанню між 100 та 499 км: 180 євро на 1 учасника	
			Поїздка відстанню між 500 та 1999 км: 275 євро на 1 учасника	
			Поїздка відстанню між 2000 та 2999 км: 360 євро на 1 учасника	
			Поїздка відстанню між 3000 та 3999 км: 530 євро на 1 учасника	
			Поїздка відстанню між 4000 та 7999 км: 820 євро на 1 учасника4	
			Поїздка відстанню від 8000 км та більше: 1500 євро на 1 учасника	

[60] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

[61] Наприклад, якщо людина із Мадриду (Іспанія) бере участь у обміні до Риму (Італія), вона повинна: а)підрахувати відстань від Мадриду до Риму(1365,28 км); б)обрати, у які межі входить ця відстань(тобто від 500 до 1999 км) та в) підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу із Мадриду до Риму і назад (275 євро).

Організаційна підтримка	Витрати, пов'язані безпосередньо із реалізацією процесу діяльності (включаючи підготовку, моніторинг та підтримку учасників під час мобільності, підтримку для підтвердження результатів навчання, розповсюдження).	Вартість за одиницю	А5.2 на 1 день на 1 учасника[62]. Максимум 1100 євро на учасника[63]	На підставі тривалості перебування кожного учасника (якщо необхідно, включаючи один день в дорозі перед процесом діяльності та один день після процесу діяльності).
Підтримка для особливих потреб	Додаткові витрати, що безпосередньо відносяться до осіб із обмеженими модливостями та супроводжуючих осіб (включаючи витрати на поїздку та перебування, у тому разі, коли грант для цих учасників не вимагається за рахунок бюджетних категорій «поїздка» та «організаційна підтримка»).	Реальні витрати	100% допустимих витрат	Умова: запит на фінансову підтримку для особливих потреб та виняткових коштів необхідно обґрунтувати в проектній заявці.
Виняткові витрати	Витрати на візи, дозвіл на проживання, щеплення. Витрати для забезпечення фінансової гарантії, якщо Національне агентство вимагатиме цього. Дорогі транспортні витрати на учасників (дивись розділ «що ще потрібно знати про цей напрям»). Витрати на підтримку участі молодіжних працівників з меншими можливостями на рівних умовах, як	Реальні витрати	Витрати для фінансової гарантії: 75% допустимих витрат Дорогі транспортні витрати: 80% допустимих витрат Інші витрати: 100%: допустимих витрат	

[62] Включаючи тренерів, фасилітаторів та супроводжуючих осіб.
[63] Включаючи тренерів, фасилітаторів та супроводжуючих осіб.

	інші (за винятком витрат на проїзд та організаційну підтримку учасників).			

C) Організаційна підтримка

Суми залежать від країни, де проходить діяльність. Для проектів, які подані: державним органом на регіональному чи національному рівні; асоціацією регіонів; Європейською групою територіального співробітництва, прибутковою установою, що працює у сфері корпоративної соціальної відповідальності; нижче вказані суми, зменшені на 50%.

	Обмін молоді (євро на день)	Мобільність молодіжних працівників (євро на день)
	A5.1	A5.2
Бельгія	42	65
Болгарія	32	53
Чехія	32	54
Данія	45	72
Німеччина	41	58
Естонія	33	56
Ірландія	49	74
Греція	38	71
Іспанія	34	61
Франція	38	66
Хорватія	35	62
Італія	39	66
Кіпр	32	58
Латвія	34	59
Литва	34	58
Люксембург	45	66
Угорщина	33	55
Мальта	39	65
Нідерланди	45	69
Австрія	45	61
Польща	34	59
Португалія	37	65
Румунія	32	54
Словенія	34	60
Словаччина	35	60
Фінляндія	45	71

Швеція	45	70
Велика Британія	45	76
Республіка Македонія	28	45
Ісландія	45	71
Ліхтенштейн	45	74
Норвегія	50	74
Туреччина	32	54
Сербія	29	48
Країна-партнер	29	48

СПІЛЬНІ МАГІСТЕРСЬКІ ПРОГРАМИ ЕРАЗМУС МУНДУС (ERASMUS MUNDUS JOINT MASTER DEGREES)

Які цілі спільних магістерських програм Еразмус Мундус?

Спільні магістерські програми Еразмус Мундус (EMJMD) націлені на:

- Сприяння накопиченню передового досвіду, підвищення якості, інновації, досконалості та розвитку інтернаціоналізації у закладах вищої освіти;
- Підвищення якості і привабливості європейської вищої освіти та підтримки зовнішніх напрямів ЄС в галузі вищої освіти, пропонуючи стипендії кращим магістрам з усього світу;
- Підвищення рівня компетентностей і навичок випускників магістратури, і, зокрема відповідність фахівців потребам ринку праці, більшого залучення роботодавців.

У зв'язку з цим, EMJMD сприятиме досягненню цілей Стратегії Європа 2020 і Стратегічної рамки 2020 з освіти та підготовки (ET2020), у тому числі відповідних показників, встановлених рамками даної політики.

Усі програми "Еразмус+", які в рамках Болонського процесу беруть участь у спільних стандартах та керівних принципах щодо забезпечення якості, а також загальної структури та кредитної системи. Їх метою є забезпечення взаємної довіри до систем вищої освіти, сприяння міжнародній мобільності студентів та випускників, співпраці між університетами крізь кордони, а також взаємного визнання кваліфікацій та періодів навчання за кордоном. У Комюніке "Зміцнення європейської ідентичності через освіту та культуру" Європейська Комісія визначила своє бачення європейської освітньої сфери до 2025 року для "Європи, в якій навчання та проведення досліджень не буде перешкоджатися кордонами. Забезпечення якості крізь кордони є ключовим елементом для роботи в напрямку європейського освітнього простору, зокрема "Європейський підхід до забезпечення якості спільних програм[64], прийнятий на Болонській конференції міністрів у Єревані, у 2015 році, був розроблений з метою полегшення зовнішнього забезпечення якості цих програм: він визначає стандарти, які базуються на узгоджених інструментах ЄПВО, без застосування додаткових національних критеріїв. Очікується, що це сприятиме комплексним підходам до забезпечення якості спільних програм, які дійсно відображають та відзеркалюють їхній спільний характер.

[64] Схвалено європейськими міністрами освіти під час Єреванської конференції міністрів 14-15 травня 2015 року. Більше інформації у схваленихполітичних заходах: http://bologna-yerevan2015.ehea.info/pages/view/documents

EMJMD запрошуються взяти для застосування Європейський підхід до забезпечення якості спільних програм як основу для зовнішнього забезпечення якості їх курсу, якщо це дозволено національним законодавством.

EMJMD буде здійснювати свій внесок в підвищення привабливості європейської вищої освіти у всьому світі і розповсюдження передового досвіду і високого рівня інтеграції спільних навчальних програм, які надаються закладами освіти Європи.

Ці заходи також підтримують зовнішні напрями діяльності ЄС, цілі та пріоритети в сфері вищої освіти в різних аспектах.

ПАРТНЕРСТВО МІЖ ЕРАЗМУС МУНДУС І ПРОЕКТОМ МІЖУНІВЕРСИТЕТСЬКОГО ОБМІНУ (IUEP) ЯПОНСЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ, СПОРТУ, НАУКИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ (MEXT)

Партнерство буде співфінансувати 3-4 проекти, які сприятимуть інноваціям та досконалості у забезпеченні спільних магістрів у консорціумах, що складаються з щонайменше 3 закладів вищої освіти з країн-учасниць програми Еразмус+ та принаймні 1 закладу вищої освіти з Японії. Усі умови, описані нижче, застосовуються до проектів, які фінансуються партнерством, за винятком випадків, коли вказано інше.

Що таке спільні магістерські програми Еразмус Мундус?

Спільні магістерські програми Еразмус Мундус [65] – це комплексна міжнародної освітня програма високого рівня з 60-, 90- або 120-бальною системою кредитів ЄКТС, визнана міжнародним консорціумом закладів вищої освіти у різних країнах світу, і, у відповідних випадках, іншими освітніми та/або неосвітніми закладами за конкретною спеціалізацією та зацікавленістю в галузі знань/професійних напрямках, охоплених спільною магістерською програмою. Їх специфіка полягає в їх високій інтеграції/об'єднаності [66] і відмінному академічному змісті і методиках, які вони пропонують. Тут немає обмежень в плані дисципліни. Список спільних магістерських програм, що фінансувалися в рамках попередньо вказаної програми можна знайти на веб-сайті Виконавчого агентства EACEA. Список програм, що фінансувалися в межах попередньої програми Еразмус Мундус можна знайти в архівному каталозі Еразмус Мундус[67]

Усі ЗВО, які беруть участь і розташовані в країнах-членах програми, повинні бути вищого рівня акредитації та видавати відповідний диплом (сертифікат) магістра. Дипломи магістра, присуджені випускникам у межах програми EMJMD – повинні бути повністю визнані компетентними національними органами в країнах, де розташовані ці ЗВО. Якщо студент успішно завершує магістерську програму, він отримує спільний або подвійний ступінь (тобто один диплом, виданий від імені щонайменше двох закладів вищої освіти з різних країн-членів магістерської програми, який повністю визнається в цих країнах) або кілька ступенів (тобто два дипломи двох вузів з різних країн-членів програми, які повністю визнаються у цих країнах). Якщо національне законодавство дозволяє отримання спільного ступеня, то він підтримується, оскільки він є повною інтеграцією процесу навчання і викладання. Крім того, можливо, що

[65] Для консорціумів, які співфінансуються ЄС та MEXT, всі довідки в цьому керівництві до EMJMD повинні читатися як EMJMD-IUEP

[66] Очікується, що EMJMD створить спільно розроблену та повністю інтегровану освітню програму з загальними процедурами впровадження, наприклад спільна заявка студента, відбір, екзаменаційні правила та прийому, а також спільні механізми забезпечення якості.

[67] https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions/key-action-1-learning-mobility-individuals/erasmus-mundus-joint-master-degrees_en

спільний ступінь буде присуджено навчальними закладами з країн-членів програми, інші ЗВО з країни-партнера програми можуть приймати рішення надати ступінь чи декілька ступенів.

Учасники EMJMD на етапі подання проектних заявок повинні представити повністю розроблені освітні програми та бути готовими працювати в усьому світі відразу після їх відбору. У цьому випадку, процес відбору EMJMD буде дуже ретельним з метою підтримки тільки найкращих–пропозицій.

У свою чергу, відібрані стипендіати EMJMD будуть отримувати гідне фінансування протягом чотирьох наборів студентів для того, щоб збільшити їхню всесвітню присутність і зміцнити перспективи їх розвитку.

У наведених нижче пунктах описуються принцип, відбір і умови фінансування новообраних учасників EMJMD.

Які заходи підтримуються в рамках цього проекту?

Даний проект підтримуватиме наступні заходи:

- реалізація Спільної магістерської програми Еразмус Мундус (EMJMD) (60, 90 або 120 кредитів), створеної і організованої в рамках міжнародного консорціуму ЗВО, в тому числі за участю запрошених учених (запрошених лекторів) для викладання, навчання та/або науково-дослідних цілей;
- надання стипендій для кращих студентів у всьому світі для навчання за однією з Спільних магістерських програм Еразмус Мундус (EMJMD).

В чому полягає роль організацій, що беруть участь у спільних магістерських програмах Еразмус Мундус?

Програми EMJMD реалізуються міжнародним консорціумом ЗВО і – у відповідних випадках – за участі інших організацій (підприємства, державні органи, науково-дослідні організації і т. п.), які сприяють реалізації EMJMD.

EMJMD консорціум складається з:

- Заявник/координатор: ЗВО, що подає проект від імені всіх партнерів. Коли EMJMD надають фінансування, заявник/координатор стає грантоотримувачем ЄС і підписує Грантову угоду від імені консорціуму. Роль координатора включає наступні обов’язки, координатор:
  - представляє та діє від імені групи організацій партнерства перед Європейською Комісією;
  - несе фінансову і юридичну відповідальність за належне оперативне, адміністративне та фінансове виконання всього проекту;
  - координує реалізацію Спільної програми EMJMD у співпраці з усіма іншими партнерами проекту.
- Партнери: ЗВО, які мають право присуджувати ступінь магістра, визнані відповідними органами країн-членів або країн-партнерів Програми, будь-які приватні або державні організації, які беруть активну участь у підготовці, реалізації та оцінюванні EMJMD. Кожен повноцінний партнер повинен підписати мандат, підписання якого надає право координатору діяти від свого імені в ході реалізації проекту.

- Асоційовані учасники (за бажанням): додатково партнерства Спільних магістерських програм EMJMD можуть також отримати переваги від участі асоційованих партнерів (за бажанням). Ці організації додатково сприяють реалізації конкретних завдань/заходів та/або сприяють поширенню та автономності Спільних магістерських програм EMJMD. Такий внесок може, наприклад, бути у формі знань і передачі умінь та навичок, надання додаткових курсів або можливостей підтримки проїзду або розміщення. У рамках Грантової угоди, «асоційовані партнери» не розглядаються як частина консорціуму EMJMD, тому що вони мають більш обмежену роль у реалізації EMJMD, так як їх внесок може бути одноразовий.
- Дочірні установи (необов'язково): Організації, які сприяють досягненню цілей проекту та діяльності. Дочірні установи повинні бути зазначені в заявці на отримання гранту та відповідати вимогам, описаним у Додатку III (Глосарій термінів) цього Керівництва до програми.

Заклади вищої освіти країн-членів програми (а також японські заклади вищої освіти для консорціумів, що фінансуються спільно з ЄС та MEXT) повинні мати фізичні можливості приймати студентів EMJMD та надати принаймні мінімальну кількість кредитів ECTS (або еквівалентну японську структуру) для періоду дослідження, витраченого у їх установі.

Усі партнерські організації з країн-членів або партнерів програми повинні бути ідентифіковані під час подання заявки на грант.

Необхідна інституційна відповідальність усіх організацій, що беруть участь в консорціумі Спільної магістерської програми EMJMD, повинна бути забезпечена до першого зарахування студентів на програму EMJMD для того, щоб гарантувати інституційну підтримку і їх супровід. Угода про консорціум Спільної магістерської програми EMJMD (див. керівні принципи і моделі, доступні на веб-сайті Виконавчого агентства) буде ключовим інструментом для досягнення поставленої мети і повинна бути підписана всіма закладами-партнерами напередодні початку першого конкурсу стипендіальних заявок та їх відбору. Угода про консорціум EMJMD покриватиме всі академічні, операційні, адміністративні та фінансові аспекти, пов'язані із реалізацією проекту EMJMD та управлінням стипендіями EMJMD, включаючи консорціуми, що фінансуються спільно з ЄС та MEXT.

Основні критерії оцінювання спільних магістерських програмах Еразмус Мундус

Нижче наведені мінімальні технічні критерії, яких слід дотримуватися EMJMD для того, щоб мати право на отримання гранту Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Організації, що можуть брати участь	Участь може брати будь-яка державна чи приватна організація, зі своїми дочірніми установами (за наявності), створена в країні-члені програми чи країні-партнері, що безпосередньо сприяє і активно реалізує спільну магістерську програму EMJMD. Наприклад, такою організацією може бути: ▪ заклад вищої освіти; ▪ державні чи приватні, малі, середні або великі підприємства (у тому числі соціальні підприємства); ▪ державний орган влади на місцевому, регіональному чи національному рівні; ▪ некомерційна організація, асоціація, НУО; ▪ науково-дослідний інститут

	ЗВО що знаходяться на території країни-члена програми, повинні бути підписантами Хартії Еразмус для вищої освіти (ECHE). Для участі в партнерстві ЗВО з країн-партнерів не повинні бути підписантами ECHE. ЗВО, розташовані в країнах-членах програми, повинні продемонструвати на етапі подання заявки, що вони виконали зовнішні вимоги щодо забезпечення якості своєї юрисдикції (наприклад, акредитація або оцінка) для спільної програми. Це може бути результатом успішного впровадження Європейського підходу до забезпечення якості спільних програм (якщо це дозволяє національне законодавство) або бути заснованим на індивідуальних рішеннях щодо акредитації для кожного національного компоненту, на основі якого складається EMJMD.
Хто може подавати заявки?	ЗВО, що знаходяться на території країни-члена програми. ЗВО, що подає заявку від імені консорціуму Спільної магістерської програми EMJMD, включаючи консорціуми, що фінансуються ЄС та MEXT. Філіали ЗВО країн-партнерів, створених у країнах-членах програми або філії ЗВО країн-членів програми, встановлених у країні-партнері не мають права на подання заявок.
Кількість та спрямування організацій, що беруть участь	EMJMD носить транснаціональний характер і залучає повноправних партнерів з ЗВО, щонайменше з трьох різних країн-членів програми. Для консорціумів, що фінансуються спільно з ЄС та MEXT, принаймні один додатковий, обов'язковий японський партнер ЗВО повинен бути включений і призначений координатором для японської сторони на додаток до обов'язкового координатора країни-члена програми (заявника).
Кількість учасників	Грант EMJMD фінансуватиме максимум 60 стипендіатів за чотири набори. Крім того, консорціуми Спільної магістерської програми можуть податися на до 28 додаткових стипендій за чотири набори для цільових регіонів/країн світу. Для консорціумів, що фінансуються спільно з ЄС та MEXT, до 32 стипендій буде фінансовано ЄС та 32 стипендії, що фінансуються MEXT. Ці консорціуми не мають права подавати заявку на додаткові стипендії для цільових регіонів / країн світу.
Місце проведення	Період навчання за Спільною магістерською програмою має відбуватися принаймні в двох країнах-членах програми, представлених в консорціумі (принаймні два періоди мобільності для всіх студентів, відмінних від країни перебування студента). Для консорціумів, що фінансуються спільно з ЄС та MEXT, один з двох мінімальних періодів студентської мобільності має відбутися в Японії, а інший - в країні-члені програми, представленій у консорціумі.
Тривалість проекту	Залежно від тривалості Спільної магістерської програми (від 1 до 2 років навчання), і в залежності від того чи планує партнерство мати підготовчий рік, консорціум підписує Грантову угоду на мінімум 4 максимум 6 років навчання для 4-х послідовних потоків прийому студентів. У виняткових випадках тривалість EMJMD може бути продовжена до 12 місяців на запит заявника / координатора та за згодою Виконавчого агентства. У такому випадку сума гранту не зміниться.

Тривалість діяльності	Опціональний підготовчий рік: 1 академічний рік. Реалізація Спільної магістерської програми: 4 послідовних набори від 1 до 2 академічних років (60/90/120 кредитів).
Куди подавати заявки?	До Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури в Брюсселі.
Коли подавати заявки?	Кандидати повинні подати свої заявки на грант **до 14 лютого, 12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** для проектів, що розпочнуться між 1 серпня та 31 жовтня того ж року. Виняток: для пропозицій, що мають бути співфінансованими в рамках партнерства ЄС-MEXT, заявники повинні подати заявку на отримання гранту до 1 квітня о 12:00 (опівдні за часом Брюсселю) для проектів, що починаються з 1 серпня та 31 жовтня того ж року. Паралельно японський координатор надасть таку ж пропозицію Японському товариству сприяння науці (JSPS).
Як подати заявку?	Будь ласка, перегляньте Частину С Керівництва до програми, аби отримати докладну інформацію щодо подання заявок.

Організації-апліканти будуть оцінюватися відповідно до мінімальних технічних вимог і критерій присудження фінансування проекту. Аби отримати докладну інформацію, будь ласка, перегляньте Частину С Керівництва до програми.

Додаткові критерії для надання стипендій студентам

Хто може брати участь	Студенти магістратури, що отримали першу вищу освіту або продемонстрували співставний рівень вищої освіти відповідно до національного законодавства та практик ЗВО у країнах, які присуджують відповідний ступінь. Студенти, які вже отримали стипендію спільних магістерських програм Еразмус Мундус або стипендію магістерських курсів/спільних докторських програм Еразмус Мундус, не можуть претендувати на додаткову стипендію EMJMD. Стипендіати EMJMD не можуть отримати грант з іншої програми, фінансованої ЄС і проходити ту саму Спільну магістерську програму EMJMD протягом періоду тривалості всього навчання. Мінімум 75% EMJMD стипендій[68] буде виділено для кандидатів з країн-партнерів програми. Студенти подають заявку на стипендію безпосередньо до консорціуму EMJMD за власним вибором та пройдуть процедуру конкурсного відбору, організовану ЗВО консорціуму. Вибір, набір та моніторинг окремих студентів підпадають під відповідальність консорціуму EMJMD.

[68] Це стосується загальної кількості стипендій, що фінансуються, включаючи ті, які надаються для одного або декількох пріоритетних регіонів / країн світу.

Тривалість діяльності	Стипендія студента надається виключно для стаціонарного зарахування на один з магістерських курсів та охоплює всю тривалість спільної освітньої програми EMJMD.
Місце проведення	Додаткові періоди навчання (наприклад, дослідження, розміщення, підготовка дипломних робіт), що перевищують необхідний мінімум, можуть мати місце в інших організаціях, що беруть участь у програмах, або країнах-партнерах, за умови, що відповідні заходи впроваджуються під безпосереднім наглядом одного з вузів-партнерів консорціумів
Результати навчання	Студенти повинні набрати загальну кількість кредитів ЄКТС, охоплених EMJMD (60, 90 або 120). Крім того, для кожного з їх обов'язкового періоду навчання, принаймні в двох країнах-членах програми (або, де застосовується, в одній країні – члені програми та в Японії для консорціумів, що фінансуються ЄС та MEXT), вони повинні набрати принаймні 20 кредитів ЄКТС (для освітніх програм 60 кредитів), або 30 кредитів ЄКТС (для дослідницьких програм 90 або 120 кредитів ЄКТС). Обов'язкові періоди мобільності не можуть бути замінені віртуальною мобільністю; також вони не можуть відбуватися за межами консорціуму EMJMD (тобто партнерів та/або пов'язаних з ними партнерів).

Додаткові технічні критерії для персоналу/науковців/запрошених лекторів

Хто може брати участь	1) персонал організацій-учасниць; 2) Запрошені вчені (/ гостьові викладачі) з країн-членів програми та країн-партнерів. Грант EMJMD фінансує щонайменше 4 запрошених вчених / гостьових викладачів на кожен набір, які беруть участь у діяльності EMJMD загалом не менше 8 тижнів.Запрошені вчені / гостьові викладачі повинні бути відібрані відповідно до спеціальних критеріїв відбору консорціуму для вчених та надати конкретну додаткову цінність для постачання послуг EMJMD.

Критерії присудження фінансування проекту

Проекти будуть оцінюватися за такими критеріями:

Актуальність проекту (максимум 40 балів)	▪ Елементи пропозиції "об'єднання"/інтеграції, дизайну і структури пристосовані та ефективні для досягнення цілей і завдань EMJMD ▪ Пропозиція чітко описує як EMJMD інтегрується в каталог програм партнерів і визначає ступені, що мають бути надані, зокрема присудження спільного ступеня EMJMD, якщо це дозволяє національне законодавство ▪ Запропонована програма EMJMD відповідає чітко визначеним потребам в академічній сфері ▪ Пропозиція визначає, як програма EMJMD прагне підвищити привабливість європейського простору вищої освіти та сприяти досконалості, інноваціям та конкурентності в рамках академічної сфери/ цільових предметів ▪ Запропонований EMJMD консорціум значною мірою сприяє інтернаціоналізації вищої освіти і створений для того, щоб надати максимум можливостей мобільності студентів і працівників.
Якість розробки та реалізації проекту (максимум 20 балів)	▪ Пропозиція визначає освітню програму і результати навчання та детально описує, як буде наданий досконалий навчальний зміст; ▪ Пропозиція описує набір внутрішніх і зовнішніх методів оцінки EMJMD, як вони будуть введені в практику і використані для моніторингу, модернізації та підвищення якості курсу; ▪ Пропозиція визначає, як організована студентська мобільність і як вона сприяє досягненню цілей курсу, та представляє проект стратегії / планування ефективної участі запрошених вчених / запрошених лекторів; ▪ Пропозиція докладно пояснює всю відповідну інформацію, представлену студентам / викладацькому складу до зарахування, і послуги, що пропонуються в плані підтримки розміщення, мовної підготовки, адміністративні формальності (наприклад, для отримання візової підтримки), а також страхування; ▪ Пропозиція чітко визначає правила курсу, права студентів і обов'язки, що стосуються наукових, адміністративних і фінансових аспектів реалізації EMJMD; ▪ Пропозиція описує заходи / засоби, що передбачаються для забезпечення ефективної інтеграції / створення мереж студентів EMJMD в межах їх соціально-культурного та професійного середовища; ▪ Пропозиція чітко визначає взаємодію між EMJMD тане-освітянськими суб'єктами в реалізації курсу.
Якість роботи команди (максимум 20 балів)	▪ Пропозиція чітко показує галузі роботи залучених партнерів/працівників і як вони доповнюють один одного та здійснюють спільний вклад до реалізації EMJMD. Якщо це потрібно, пропозиція описує, яким чином існуючі зв'язки були розширені для досягнення цілей EMJMD ▪ Пропозиція описує роль і завдання кожного партнера в здійсненні EMJMD і робочих механізмів, регулюючих органів та засобів управління в кожній частині. ▪ Пропозиція описує спільні критерії, принципи та вимоги до студентських заявок, відбору та вимог прийому, здачі іспиту та оцінки ефективності.

	▪ Пропозиція пояснює, як були розраховані витрати на участь студентів, а також надає опис того, як фінансові ресурси, включаючи додаткове фінансування буде мобілізовано, виділятиметься і управлятиметься в рамках партнерства.
Вплив і поширення (максимум 20 балів)	▪ Пропозиція пропонує переконливу середньо/довгострокову стратегію розвитку/стійкості, з реалістичними прогнозами на майбутнє, в тому числі рівнів самофінансування студентів і способів мобілізації інших джерел фінансування для стипендії. ▪ Пропозиція описує, як запропонована EMJMD надихає на підприємництво та ініціативу, описує, як роботодавці будуть залучені до впровадження курсу, щоб покращити компетентності студентів та уміння і навички, та при цьому підвищити працевлаштування випускників ▪ Пропозиція описує типи і методи механізмів просування / поширення своїх цільових груп і конкретних завдань партнерів у відповідності зі стратегією підвищення обізнаності про EMJMD. Пояснюються методи залучення студентів-відмінників в усьому світі ▪ Якщо це доречно, пропозиція описує, як матеріали, документи і медіа-матеріали знаходитимуться у вільному доступі і пропагуватимуть за допомогою відкритих ліцензій, і не міститимуть обмежень.

Щоб отримати фінансування, проект повинен набрати не менше 70 балів із загальної кількості 100. Крім того, проект повинен набрати не менше 75% від максимального визначеного для категорії «Актуальність проекту»(тобто мінімум 30 балів із 40). У випадку рівності балів у кількох кандидатів, перевага буде надана проектам, що мають більше балів у категорії «Актуальність проекту»

Для проектів, що подаються на Спільний конкурс ЄС та Японії, додаткові вказівки щодо застосовних критеріїв набрання балів доступні для заявників та експертів та опубліковані на спеціальній сторінці "EMJMD-Partnership with Japan"[69].

Додаткові стипендії для студентів із цільових регіонів світу

Претенденти можуть подати заявку на додаткові стипендії для одного або декількох регіонів країн-партнерів, фінансованих наступними інструментами зовнішнього фінансування ЄС:

- Інструмент довступної підтримки[70]
- Інструмент розвитку співпраці (DCI)[71]
- Інструмент європейського сусідства (ENI)[72]
- Інструмент партнерства (PI)[73]

[69] https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions/study-and-volunteering-in-another-country_en

[70] Постанова (EU) NO 231/2014 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2014 про створення інструменту довступної підтримки (IPA II): HTTPS://EC.EUROPA.EU/NEIGHBOURHOOD-ENLARGEMENT/SITES/NEAR/FILES/PDF/FINANCIAL_ASSISTANCE/IPA/2014/231-2014_IPA-2-REG.PDF

[71] Постанова (EU)№233/2014 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2014 про створення інструменту фінансування співробітництва в цілях розвитку на період 2014-2020 рр: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:EN:PDF

[72] Постанова (EU)№232/2014 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2014 про створення Європейського інструменту сусідства:http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:EN:PDF

[73] Постанова (EU)№234/2014 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2014 створення інструменту партнерство для співпраці з країнами третього світу: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0077:0084:EN:PDF

- Європейський фонд розвитку (EDF)

СМП ЕМ, що запропоновані для фінансування, можуть отримати до 48 додаткових студентських стипендій протягом усього терміну тривалості магістерської програми (чотири набори). Ці додаткові стипендії пропонуються для реагування на зовнішні пріоритети політики ЄС щодо вищої освіти і враховують різні рівні економічного і соціального розвитку в відповідних країнах-партнерах. Стипендії повинні бути розподілені на студентів з восьми різних регіонів, зазначених нижче:

- Західні Балкани (регіон 1)[74]
- Країни Східного партнерства (регіон 2);
- Південно-середземноморські країни (регіон 3);
- Азія (регіон 6) з конкретним розподілом стипендій для найменш розвинених країн[75];
- Центральна Азія (регіон 7) з конкретним розподілом стипендій для країн з низьким доходом або доходом нижче середнього[76];
- Латинська Америка (регіон 8) з конкретним розподілом стипендій для країн з доходом нижче середнього[77] з максимальним розподілом на Бразилію/ Мексику;
- Південна Африка (регіон 10);
- Країни Африки, Карибського басейну і Тихого океану (регіон 11);
- Регіон співробітництва країн Перської Затоки (регіон 12)

Стипендії будуть виділені для EMJMD, вибраних для фінансування відповідно до їх рейтингу в порядку зменшення та з урахуванням наявного бюджету. Починаючи з пропозиції першої позиції, загальна кількість додаткових навчальних закладів буде пропорційно розподілятися на регіональні бюджетні асигнування та в межах наявних коштів

Додаткові критерії присудження фінансування проекту

Пропозиції, які проходять мінімальний поріг за критерієм "Актуальність проекту" і отримають в цілому не менше 70 балів (загальний поріг для фінансування), будуть оцінюватися на отримання додаткових стипендій для цільових регіонів відповідно до наступних додаткових критеріїв. Це не застосовується до консорціумів, що співфінансуються ЄС та MEXT, яким не дозволяється подаватися на додаткові стипендії.

Актуальність проекту в цільовому регіоні (Так/Ні)	• Пропозиція описує методи, використовувані для залучення талановитих студентів з цільових регіонів • Пропозиція заохочує співпрацю з вузами та/або іншими організаціями-учасниками з країн-партнерів в цільовому регіоні. Чітко пояснюється додатковий вклад у співпрацю із EMJMD.

Що ще потрібно знати про цей напрям?

[74] Постанова (EU) NO 231/2014 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2014 про створення інструменту довступної підтримки (IPA II): HTTPS://EC.EUROPA.EU/NEIGHBOURHOOD-ENLARGEMENT/SITES/NEAR/FILES/PDF/FINANCIAL_ASSISTANCE/IPA/2014/231-2014_IPA-2-REG.PDF
[75] Афганістан, Бангладеш, Бутан, Камбоджа, Лаос, М'янма, Непал.
[76] Киргизстан, Таджикистан, Узбекистан.
[77] Болівія, Сальвадор, Гватемала, Гондурас, Нікарагуа, Парагвай

Інші обов'язкові критерії і корисна інформація, пов'язані з цим заходом можна знайти в Додатку I Керівництва до програми. Додаток включає в себе:

- умови до змісту спільної магістерської програми Еразмус Мундус;
- умови до магістрантів;
- умови до моніторингу та забезпечення якості;
- процедура вибору EMJMD консорціумів.

Зацікавлені організації мають уважно прочитати відповідні розділи цього Додатка до подачі проектної заявки на фінансову підтримку.

Каталог спільних магістерських програм Еразмус Мундус

Для того, щоб зробити свій внесок у просування, візуальну презентацію та доступність студентських стипендій Еразмус+, які будуть запропоновані діючими EMJMD для кращих магістрантів у всьому світі, EMJMD будуть включені в онлайн каталог, розміщений на веб-сайті Виконавчого агентства EACEA.

Каталог EMJMD буде рекламувати всі спільні магістерські програми, що пропонує Еразмус+ на наступний навчальний рік. Каталог EMJMD дозволить студентам-кандидатам обрати бажані EMJMD і подати заявку на отримання стипендії Еразмус+ безпосередньо до консорціумів.

Які правила фінансування?

Обрані EMJMD будуть підтримуватися за допомогою грантових угод, що охоплюють один підготовчий рік (якщо заявник вибрав застосування підготовчого року) і чотири послідовних набори студентів. Для пропозицій, які будуть співфінансуватися у рамках партнерства ЄС-MEXT, детальний розподіл бюджету на рівні проектів, включаючи суму стипендії та комісії з управління консорціумом, буде відрізнятися залежно від джерела співфінансування (ЄС або MEXT).

Грант EMJMD розраховується відповідно до таких принципів:

- гран для управління консорціумом навчальної мобільності працівників;
- попередня кількість студентських стипендій, максимум – 25000 євро на рік;
- попередня кількість додаткових студентських стипендій, максимум – 25000 євро на рік для цільових регіонів світу.

Детальніше, бюджет EMJMD повинен бути складений у відповідності до наступних правил фінансування (в євро):

А) Управління спільною програмою Еразмус Мундус

Внесок у витрати з управління консорціумом[78] і витрати на запрошених науковців та лекторів	20 000 євро за опціональний підготовчий рік
	50000 євро за один набір на СМП ЕМ

В) Студентські стипендії на спільну програму Еразмус Мундус

[78]Витрати, понесені асоційованими партнерами можуть бути відшкодовані консорціумом EMJMD тільки «за внесок у витрати на управління консорціуму" ЄС (одноразово).

У EMJMD студентські стипендії будуть включати в себе витрати студентів на участь (у тому числі плата за навчання, повний страховий пакет та інші обов'язкові витрати, пов'язані з участю студента), оплата студентських поїздок і вартості облаштування і добові на весь термін освітньої програми EMJMD. Детальна інформація про суми студентських стипендій EMJMD наведена в таблиці нижче:

Внесок за участь	до 9000 євро на рік за стипендіата з країни-партнера[79] до 4500 євро на рік за стипендіата з країни-члена програми Будь-яка сума, що перевищує максимум внесків, повинна бути покрита за рахунок організацій-учасників і не може бути виплачена за рахунок стипендіата.
Внесок за витрати на проїзд та облаштування	1000 євро на рік для стипендіата – резидента країни-члена програми для витрат на проїзд. 2000 євро на рік для витрат на проїзд + 1000 євро на витрати для стипендіата – з країни-партнера, яка знаходиться на відстані менш ніж 4000 км від навчального закладу – координатора EMJMD. 3000 євро на рік для витрат на проїзд + 1000 євро на витрати для стипендіата – з країни-партнера програми, яка знаходиться на відстані 4000 км і більше від навчального закладу – координатора EMJMD.
Внесок за витрати на перебування	1000 євро на місяць протягом усього терміну навчання EMJMD (максимум 24 місяці). Оплата перебування не буде надаватись стипендіатам за періоди EMJMD (навчання/дослідження/розміщення/підготовка дисертації), що провели у своїй країні, а також стипендіатам з країн-партнерів за періоди EMJMD, проведених в будь-якій країні-партнері більше одного триместру (тобто 3 місяці або еквівалент 15 кредитів ЄКТС) у країнах-партнерах.

Фактична кількість індивідуальних стипендій відповідно максимальної суми гранту, наданого для обраних проектів, буде залежати від цілої низки елементів:

а) тривалість EMJMD (60, 90 або 120 кредитів ЄКТС);

б) витрати на участь EMJMD, визначені консорціумами

в) здійснення додаткового підготовчого року;

г) число стипендій країн-членів програми / країн-партнерів;

Виходячи з цих параметрів, EMJMD грант на підготовчий рік і чотири послідовних набори студентів складатиме максимум **4,4 мільйони євро[80].** Для консорціумів, що фінансуються спільно з ЄС та MEXT, максимальна кількість стипендій становить 64, і немає додаткових стипендій для окремих цільових регіонів світу. Як наслідок, індикативний максимальний грант

[79]Студенти, які не є резидентами і не провели їх основної діяльності (дослідження, навчання або робота) протягом більш ніж в цілому 12 місяців за останні п'ять років в країні-члені програми. П'ятирічний період цього правила 12 місяців обраховується у зворотньому порядку від терміну подачі заявки, визначеного консорціумом для подачі на студентську стипендію EMJMD.

[80] Теоретична максимальна сума отримується шляхом застосування максимальної ставки за стипендіями та за умови, що для проекту буде надано максимальну кількість стипендій (наприклад, 60 + 28).

становитиме 3,4 мільйони євро, який буде профінансовано 50% за Erasmus+ та 50% - за допомогою MEXT.

ПОЗИКИ ДЛЯ НАВЧАННЯ НА МАГІСТЕРСЬКИХ ПРОГРАМАХ ЕРАЗМУС+

Магістри, які хочуть завершити повноцінну програму навчання в іншій країні-члені програми можуть подати заявку на кредит, щоб отримати оплату вартості.

Позики магістерської програми Еразмус+ дозволять потенційним магістрам отримати кредит на навчання за кордоном або інші кошти протягом усього терміну існування програми Еразмус+(забезпечується банками, які беруть участь, або університетами і гарантованими ЄС, через партнера – Європейський інвестиційний фонд). Розподіл бюджету ЄС використовуватиме багаторазові суми у фінансуванні з банківського сектора або від ЗВО для позик на мобільність магістрантів.

Схема була запущена в 2015 році, і магістерські позики Еразмус+ стануть доступними поступово в більшій кількості країн і для більшого числа студентів протягом багатьох років.

Більш детальна інформація про схему та фінансові установи, що беруть участь, доступна на веб-сайті Європейської Комісії: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node/11_en.

Розміри та мета кредитів	Кредити до 12000 євро на програму магістра, тривалістю до 1 року і до 18 000 євро на 2-річну магістерську програму і може охоплювати як витрати на проживання так і на навчання у будь-якій із 33 країн-членів програми Еразмус+. Ключові соціальні страхування включають нульові ставки за страхування чи відсотки.
Критерії	Щоб отримати позику, студенти повинні: - Бути мешканцем однієї з країн-членів програми Еразмус+. - Успішно завершити перший цикл вищої освіти (бакалавр або еквівалент йому) і бути прийнятими на програму 2-го циклу (Магістр або еквівалент) у закладі вищої освіти (ЗВО), який є підписантом Хартії Еразмус+ для вищої освіти (ECHE). Магістр (чи його еквівалент) при бажанні навчатися повинен: - Навчатися у країні, відмінній від своєї країни проживання, де він отримав ступінь бакалавра (або еквівалент ступеня, що надає йому доступ до магістерської програми). - Пройти повну програму, що надасть йому ступінь магістра.
Куди подавати заявку?	Безпосередньо до банків-учасників, ЗВО або компаній, що надають позики студентам.

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ– КА2: СПІВПРАЦЯ ЗАДЛЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙ ТА ОБМІНУ УСПІШНИМИ ПРАКТИКАМИ

ЯКІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДТРИМУЮТЬСЯ?

Цей ключовий напрям підтримує:

- Стратегічні партнерства у сфері освіти, підготовки та молоді
- Альянси знань – європейські університети
- Альянси галузевих компетентностей
- Розвиток потенціалу в сфері вищої освіти
- Розвиток потенціалу в сфері молоді

Очікується, що діяльність за Ключовим напрямом – КА 2, досягне позитивних та довготривалих результатів для організацій, що беруть участь, для систем політики, в рамках якої проводитиметься діяльність за Ключовим напрямом – КА 2, а також для людей, які прямо або ж опосередковано залучені до діяльності за цим напрямом.

Очікується, що діяльність в рамках зазначеного Ключового напряму – КА 2 призведе до розробки, передачі або впровадження інноваційних практик на організаційному, місцевому, регіональному, національному або європейському рівнях.

Для організацій–учасників проекти, що підтримуються цим напрямом, спрямовані на досягнення таких результатів:

- інноваційні підходи щодо вибору цільових груп, забезпечуючи, наприклад: більш перспективну освіту та програми професійної підготовки, враховуючи індивідуальні потреби та очікування; використовуючи підходи, які передбачають активну участь на основі ІКТ методології; нові чи поліпшені процеси визнання та легалізації компетентностей; ефективніша діяльність на благо місцевих громад; нові або вдосконалені практики для задоволення потреб соціально незахищених верств населення і взаємодія з відмінностями в результатах навчання, пов'язаними із географічними та соціально економічними невідповідностями, новими підходами у зв'язку з соціальним, лінгвістичним та культурним різноманіттям; нові підходи до покращення конкурентоспроможності та зайнятості на регіональному та місцевому рівнях; визнання досконалості у вивченні чи викладанні мови через European Language Label;
- більш сучасна, динамічна, орієнтована на результативність та професійна атмосфера в середині організації: готовність інтегрувати нові практики та нові методи в повсякденну діяльність; відкритість до співпраці з організаціями, що діють в різних галузях або інших соціо-економічних областях; стратегічне планування професійного росту персоналу разом з особистими потребами та цілями організації;
- підвищена продуктивність та професіоналізм роботи на європейському/міжнародному рівні: покращені управлінські компетентності та стратегії інтернаціоналізації; зміцнена співпраця з партнерами з інших країн, інших галузей освіти, професійної підготовки та молоді і/або соціо-економічних областей; збільшення фінансування проекту (не коштом фондів ЄС), організовуються європейські/ міжнародні проекти в галузі освіти, професійної підготовки, молоді; підвищена якість підготовки, реалізації, моніторингу та подальшого спостереження за європейськими / міжнародними проектами.

Проекти, що фінансуються в рамках зазначеного напряму КА 2 теж, очевидно, мають позитивний вплив на людей, які прямо або опосередковано задіяні до таких видів діяльності, як, наприклад:

- покращене почуття ініціативи та підприємницького потенціалу;

- покращення компетентностей з іноземних мов;
- покращення рівня компетентностей у цифрових технологіях;
- більші розуміння і відповідність вимогам соціального, мовного та культурного розмаїття;
- покращення навичок для працевлаштування та створення нового бізнесу (в тому числі з соціального підприємництва);
- більш активна участь у житті суспільства;
- більш позитивне ставлення до європейського проекту і європейських цінностей;
- більш глибоке розуміння і визнання професійних навичок і кваліфікацій в Європі та за її межами;
- вдосконалення компетентності, пов'язаної з професійними профілями (навчання, професійна підготовка, робота молоді і т. п.);
- більш широке розуміння практики, політики і систем в галузі освіти, професійної підготовки або підготовки молоді в різних країнах;
- ширше розуміння взаємозв'язків між формальною, неформальною освітою, професійною підготовкою, іншими формами навчання та ринком праці відповідно;
- розширення можливостей для професійного розвитку;
- підвищення зацікавленості і задоволеності повсякденною роботою.

Очікується, що на системному рівні, вони повинні викликати покращення та зміцнення освіти, професійної підготовки та системи молодіжних організацій, які відповідають основним потребам сучасного світу (працевлаштування, економічна стабільність та зростання, але і необхідність заохочення соціальних, громадянських і міжкультурних компетентностей, міжкультурний діалог, демократичні цінності і основні права, соціальна інтеграція, недискримінація та активне громадянство, критичне мислення і медіа-грамотність).

Таким чином, вплив зазначеного напряму КА 2 призначений для:

- підвищення якості освіти, професійної підготовки та роботи з молоддю в Європі та за її межами: поєднання більш високих рівнів досконалості і привабливості з ширшими можливостями для всіх, в тому числі для людей з обмеженими можливостями;
- освіта, професійна підготовка та молодіжні системи, які тісно пов'язані з потребами та можливостями, наданими ринком праці, і мають більш тісні зв'язки з бізнесом та суспільством;
- поліпшення діяльності та оцінювання базових і трансверсальних компетентностей, зокрема, підприємництва, мовної компетентності, цифрових навичок та медіа-грамотності;
- розширення взаємодії, зв'язків і переходу між різними системами освіти, професійної підготовки та молоді на національному рівні, з поліпшенням використання європейських довідкових матеріалів для визнання, сертифікації та прозорість компетентностей та кваліфікацій;
- ширше використання результатів навчання при описі та визначенні кваліфікації, частин кваліфікацій та освітніх програм, на підтримку викладання та навчання, а також оцінювання;
- нове та посилене міжрегіональне та прикордонне співробітництво органів державної влади в галузі освіти, професійної підготовки та молоді;
- більш стратегічне і комплексне використання ІКТ та відкритих освітніх ресурсів у сфері освіти, професійної підготовки та молоді;
- мотивація у вивченні мови за допомогою інноваційних методів навчання або зміцнення зв'язків для практичного використання мовних компетентностей, необхідних на ринку праці;
- посилена взаємодія між практикою, дослідженнями і політикою.

СТРАТЕГІЧНІ ПАРТНЕРСТВА У СФЕРІ ОСВІТИ, ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА МОЛОДІ

ЯКІ ЗАВДАННЯ ТА ПРІОРИТЕТИ СТРАТЕГІЧНИХ ПАРТНЕРСТВ?

Стратегічні партнерства спрямовані на підтримку розвитку, передачу та / або впровадження інноваційних практик, а також реалізацію спільних ініціатив розвитку співробітництва, колегіального навчання та обміну досвідом на європейському рівні.

В залежності від завдань та типу консорціуму Стратегічні Партнерства поділяються на 2 групи:

- **Стратегічні Партнерства для підтримки інновацій**

Очікується, що проекти розроблятимуть інноваційні продукти та/чи долучатись до поширення та використання вже існуючих або нових розробок та інноваційних ідей. Заявники мають можливість робити запит на окремий бюджет на інтелектуальні продукти та заходи для їх популяризації, що передаватимуть інноваційну спрямованість цього напряму. Такі проекти відкриті для галузей освіти, підготовки та молоді.

- **Стратегічні Партнерства для підтримки обміну успішними практиками**

Першочерговим завданням є дозволити організаціям створювати і посилювати мережі, підвищувати їх потенціал задля транснаціональної співпраці, обміну ідеями, практиками і методами. Обрані проекти зможуть розробляти реальні результати, які, очікується, будуть популяризуватись відповідно до мети та обсягу діяльності. Такі результати та заходи будуть співфінансуватись через звичайні статті бюджету на управління та запровадження проекту. Стратегічні Партнерства у сфері вищої освіти не будуть підтримувати такі типи проектів. Крім того, деякі специфічні формати стратегічного партнерства можуть бути реалізовані в межах таких типів партнерств:

- **Шкільні партнерські програми обміну:** лише школи можуть брати участь у таких стратегічних партнерствах. Проекти можуть використовувати можливості мобільності для учнів та працівників, щоб допомогти школам-учасницям розвиватися як організації та підвищити їх здатність працювати у міжнародних проектах. Додатково дуже заохочується в мобільності поєднання фізичних обмінів з віртуальною співпрацею через eTwinning.
- **Транснаціональна молодіжна ініціатива:** Ці стратегічні партнерства у сфері молоді спрямовані на заохочення соціальної прихильності та підприємницького духу молоді. Відмінною рисою цього формату стратегічних партнерств є те, що молодіжна ініціатива ініціюється, створюється та виконується самими молодими людьми.

Більш детальну інформацію про характеристики цих специфічних форматів проектів можна знайти в розділі «Специфічні формати стратегічного партнерства»

Не залежно від типу обраного проекту, стратегічні партнерства відкриті для будь-якого типу організацій пов’язаних з будь-якою сферою освіти, професійної підготовки та молоді або іншими соціально-економічними секторами, а також організаціями, які здійснюють види діяльності, що пов’язані зрізними сферами (наприклад, з місцевими та регіональними центрами влади, інформаційними та валідаційними центрами, торговими палатами, організаціями торгівлі, методичними центрами, культурними організаціями). Залежно від пріоритету, який розглядається в проекті, Стратегічні Партнерства повинні складатися з найбільш відповідного і різноманітного кола партнерів для того, щоб скористатися їх різноманітним досвідом, профілями та конкретними знаннями і отримати відповідні і високоякісні результати проекту.

Щоб отримати фінансування, стратегічні партнерства, повинні розглядати або а) щонайменше один горизонтальний пріоритет або б) щонайменше один пріоритет, який в першу чергу відноситься до сфери освіти, професійної підготовки та молоді, і піддається найбільшому впливу. Серед цих пріоритетів, Національні агентства можуть приділити більше уваги тим, які, зокрема, відповідають національному контексту («Європейські пріоритети в національному контексті»). Національні агентства повинні належним чином інформувати потенційних аплікантів через свої офіційні веб-сайти.

Горизонтальні пріоритети:

- Підтримка окремих осіб у запиті та розвитку базових навичок та ключових компетентностей[81], щоб сприяти зайнятості, соціально-економічному та професійному розвитку, а також участі у громадянському та громадському житті. У світі, що швидко змінюється, це також включає мовні навички, підприємницький розум, критичне мислення та творчість, а також перспективні навички в галузях, стратегічно важливих для економічного та соціального розвитку. Цей пріоритет включатиме серед іншого заходи щодо розвитку партнерств між навчальними закладами, підприємствами та організаціями-посередниками, з метою сприяння навчанню протягом усього життя та підвищення якості та ефективності досвіду навчальної мобільності, підтримку ефективної та інноваційної педагогіки, викладацького, оцінювального та навчального середовищ; можливості застосовувати компетентнісні підходи, а також оцінювати їх якість, вплив та релевантність; сприяти міждисциплінарному співробітництву в галузі науки, техніки, інженерії, мистецтва та математики (STE (A) M); підтримувати розвиток національних і міжгалузевих стратегій розвитку навичок. Це може сприяти підвищенню якості освіти та професійної підготовки та підтримці проникності між різними освітніми та навчальними шляхами.
- Соціальна інклюзія: пріоритет буде наданий діям, які допомагають досягти різноманітності та сприяють, зокрема, за допомогою інноваційних та інтегрованих підходів, володінню спільними цінностями, рівності, гендерному балансу, соціальній інклюзії та недискримінації через освіту, професійну підготовку, молодіжну діяльність та спорт. Програма буде підтримувати проекти, спрямовані на: а) сприяння розвитку соціальної, громадянської, міжкультурної компетентності, медіа грамотності і критичного мислення, а також боротьбі з дискримінацією, сегрегацією, расизмом, знущанням і насильством; б) покращення ефективності доступу, участі та навчання учнів з неблагополучних груп; скорочення відмінностей в результатах навчання; в) підтримка та оцінка нових підходів до зменшення диспропорцій у доступі до цифрових технологій та залучення їх до формальної та неформальної освіти. Особливу увагу буде приділено вирішенню гендерних відмінностей стосовно ІКТ, а також отримання навчання та кар'єри в ІКТ студентами-жінками.
- Відкриті освітні та інноваційні практики в епоху цифрових технологій: пріоритет буде надаватися діям, які сприяють інноваційним методам і педагогіці для викладання, навчання та оцінки, а також підтримку педагогів та студентів для використання цифрових технологій творчими, спільними та ефективними способами. Пріоритет буде надаватися підтримці освітніх та навчальних закладів для впровадження цифрових технологій, викладених у Європейській рамці для цифрових компетентних освітніх організацій, та Плані дій щодо цифрової освіти, зокрема, використання інструмента саморефлексії SELFIE для закладів загальної освіти та професійно-технічної освіти на всіх рівнях. Ще одним пріоритетом буде оновлення та розробка електронних навчальних матеріалів та інструментів, зокрема відкритих освітніх ресурсів, відкритих підручників та програм для вільного та відкритого програмного забезпечення для освітніх програм, а також підтримки ефективного використання цифрових технологій та відкритої

[81] Також відповідно до Рекомендації Європейського Парламенту і Ради від 18 грудня 2006 року «Про ключові компетентності навчання впродовж життя». Ця Рекомендація була переглянута в 2016 та 2017 роках. Див.: PROPOSAL FOR A COUNCIL RECOMMENDATION ON KEY COMPETENCES FOR LIFELONG LEARNING (COM(2018) 24 FINAL).

педагогіки у сфері освіти, навчання, молоді і спорту. Це включатиме стимулювання синергії з науково-дослідницькою та інноваційною діяльністю, і тому включатиме в себе відкриту науку та заохочення нових технологій як факторів поліпшення у сфері освіти, підготовки кадрів, молодіжної та спортивної політики та практики. Програма також буде підтримувати нові методи та інструменти викладання та використання європейських рамок щодо цифрових компетентностей педагогів, громадян та організацій.

- Підтримка педагогів: пріоритет буде надаватися діям, що зміцнюють набір, відбір та професійний розвиток педагогів (наприклад, викладачів, тренерів, професорів, тюторів, наставників, тренерів), молодіжних працівників , керівників освіти (наприклад, керівників шкіл, ректорів, керівників відділів) та допоміжний персонал (наприклад, асистенти викладачів, консультанти з кар'єри, спеціалісти з кадрових ресурсів у компаніях), а також заходи, що підтримують якісне та інноваційне викладання та оцінку учнів. Це включає в себе професійний розвиток з таких питань, як спілкування, співпраця та зміна серед освітян, зв'язок освіти з науково-дослідницькою та інноваційною діяльністю, роботою та неформальним навчанням, робота з профілактики раннього залишення школи, підтримка студентів з неблагополучних прошарків та вирішення культурних та мовних питань та різноманітності.
- Прозорість і визнання навичок та кваліфікацій: пріоритет буде наданий діям, які підтримують навчання і мобільність робочої сили і полегшують переходи між різними рівнями і видами освіти та професійної підготовки, між освітою/ підготовкою і світом праці, а також між різними робочими місцями. Пріоритет буде надаватися діям, що дозволяють та сприяють визнанню, а також прозорості та порівнянності кваліфікацій і результатів навчання, в тому числі шляхом надання більш якісних послуг та інформації / керівництво з навичок та кваліфікацій. Це включає в собі просування інноваційних рішень для визнання і підтримки підтвердження компетентностей на місцевому, регіональному, національному або європейському/ міжнародному рівні, отриманих в результаті інформального та неформального навчання.
- Сталі інвестиції, продуктивність і ефективність у системах освіти, підготовки та молодлі: пріоритет буде наданий діям, що підтримують ефективне впровадження Інвестиційного плану для Європи, в тому числі шляхом сприяння моделям фінансування, що залучають приватних суб’єктів і капітал (у тому числі, за програмою «Гарантійні засоби Еразммус+ позики для студентів»), а також підтримують розробку заснованих на фактичних даних реформ, які забезпечують якість, інновації та актуальність у системах та стратегіях освіти, навчання, молоді та спорту. Пріоритетна увага буде також приділятися діям, що надають підтримку розвитку інноваційних шляхів забезпечення стійких інвестицій у всіх формах навчання, як формального, так і неформального, в тому числі фінансування на основі результатів і спільного покриття витрат, де це застосовується.
- Соціально-освітня цінність європейської культурної спадщини, її внесок у створення робочих місць, економічне зростання та соціальну єдність. У контексті Європейського року культурної спадщини 2018 пріоритет буде надаватися діям, що сприяють підвищенню обізнаності про важливість культурної спадщини Європи через освіту, навчання протягом усього життя, інформальне та неформальне навчання, молодь та спорт, включаючи дії для підтримки розвитку навичок, соціальної інтеграції, критичного мислення та залучення молоді. Будуть заохочувати нові партисипативні та міжкультурні підходи до спадщини, а також просвітницькі ініціативи, спрямовані на розвиток міжкультурного діалогу, в якому беруть участь вчителі та учні з раннього віку.

Профільні пріоритети для різних сфер

У сфері вищої освіти пріоритет буде надаватися діям, що посилюють інтернаціоналізацію та мобільність, а також зв'язки між освітою, дослідженнями та інноваціями, відповідно до

викликів, визначених у оновленому Порядку денному ЄС для вищої освіти, Рекомендації Ради про відстеження випускників, Комюніке про зміцнення європейської ідентичності через освіту та культуру та План дій з цифрової освіти:

- Сприяння інтернаціоналізації, зокрема шляхом автоматичного взаємного визнання кваліфікацій та результатів навчання, а також підтримки закладів вищої освіти для впровадження Болонських принципів та інструментів для забезпечення мобільності для всіх та створення успішного Європейського освітнього простору
- Запобігання прогалинам та невідповідності навичок шляхом: а) підтримки інноваційних педагогічних методів для розробки та вдосконалення навчальних планів на основі результатів навчання, які відповідають навчальним потребам студентів, що стосуються ринку праці та соціальних потреб, в тому числі шляхом кращого використання відкритих та онлайнових, змішаних, робочих, багатодисциплінарних навчальних та нового оцінювання моделей, щоб забезпечити більш гнучке навчання, збільшити різноманітність курсів та розвинути цифрові компетентності педагогів та студентів; б) заходи щодо збільшення засвоєння предметів, де існує нестача кваліфікації та поліпшення кар'єрного супроводу, в) діяльність, яка сприяє придбанню загальних, підприємницьких та цифрових навичок;
- Сприяння та заохочення досконалості у навчанні та розвитку навичок, у тому числі шляхом розробки ефективних механізмів стимулювання та кадрової політики на національному та інституційному рівнях, сприяння та заохочення досконалості у викладанні та розвитку навичок, в тому числі через: а) просування ефективних механізмів стимулювання та політики в галузі людських ресурсів на національному та інституційному рівнях; б) заохочення підготовки вчених та обмін найуспішними практиками (наприклад, через спільні платформи) у нових та інноваційних педагогіках, включаючи багатодисциплінарні підходи, розробку нових освітніх програм, методів їх постачання та оцінки; в) дають змогу інститутам надавати більше різноманітних (онлайн-курсів) курсів для студентів повного дня, неповного дня навчання або навчання упродовж усього життя; г) зв'язок освіти з науково-дослідницькою та інноваційною діяльністю, сприяння розвитку підприємницької, відкритої та інноваційної сфери вищої освіти; а також заохоченняпартнерських зв'язків навчання та викладання з комерційними та некомерційними партнерами у приватному секторі
- Створення інклюзивних систем вищої освіти, пов’язаних із навколишніми громадами, шляхом: а) розробки та впровадження цілісних інституційних стратегій для успішних інклюзії та навчання, підвищення справедливості в доступі, участі та завершеності навчання недостатньо представлених та з обмеженими можливостями груп, біженців, у тому числі через відповідні післявступну підтримку, супровід, консультування та наставництво студентів; розробку, тестування та впровадження гнучкого та модульного дизайну курсу (неповний робочий день, онлайн або змішаний), сприяння громадянській та соціальній відповідальності студентів, дослідників та університетів та визнання волонтерської та громадської роботи в результатах начання.
- Консолідація та вдосконалення створення інформаційної бази вищої освіти, що базується на фактичних даних, шляхом вимірювання результатів політики, систем та інститутів вищої освіти; формування фактичних даних про потреби у кваліфікації економіки та суспільства шляхом прогнозування навичок, відстеження кваліфікації та прогнозних досліджень, включаючи підтримку подальшого розвитку систем відстеження випускників у країнах-членах програми відповідно до Рекомендації Ради про відстеження випускників та підвищення доступності порівняльних даних про випускні результати у межах Європи.
- Сприяння ефективним та результативним моделям фінансування та управління, заохочуючи гарне викладання, інновації та релевантність громаді;
- Підтримка впровадження студентської картки ЄС для спрощення та сприяння мобільності студентів в Європі шляхом суттєвого скорочення адміністративного тягаря з точки зору часу, витрат та зусиль, пов'язаних з фізичною реєстрацією; забезпечення безпечної передачі

даних студентів між закладами вищої освіти, від відбору студентів до їхнього визнання кредитів ECTS, з повним урахуванням захисту персональних даних.

У сфері шкільної освіти пріоритет буде наданий таким діям**:**

- зміцнення профілів викладацьких професій, включаючи вчителів, керівників шкіл та викладачів педагогічних навчальних закладів шляхом вжиття заходів з наступними цілями: робити кар'єру більш привабливою; посилення відбору і набору на роботу; підвищення професійної кваліфікації вчителів відповідно до різних фаз їхньої діяльності від початкової підготовки вчителів і призначення на посаду до безперервного професійного розвитку; підтримки вчителів у справі з різноманітністю в класі; підтримки вчителів у прийнятті спільних і новаторських методів, цифрових та нецифрових методів та нових методів оцінювання; зміцнення лідерства в галузі освіти, в тому числі, ролі і профілю шкільних лідерів, розподіленого керівництва в школі і вчительського лідерства.
- Сприяння комплексному підходу до викладання та вивчення мов, розвиваючи посилення лінгвістичного різноманіття в школах, наприклад: заохочення раннього вивчення мови та усвідомлення; розробка варіантів двомовного навчання, особливо для прикордонних регіонів та / або в районах, де мешканці використовують більше однієї мови; впровадження нових технологій для підтримки вивчення мови; підтримка інтеграції мовного виміру в навчальні плани.
- підтримка шкіл у вирішенні такого недоліку, як дострокове припинення навчання (ESL) і пропозиція якісної освіти, яка дозволить успіх для всіх студентів, від найнижчого до найвищого завершення академічного рівня, в тому числі дітей з міграційних сімей, у яких можуть виникнути особливі (наприклад, лінгвістичні) проблеми; посилення співпраці між усіма учасниками процесу в школах, а також з сім'ями та іншими зовнішніми зацікавленими сторонами; покращення переходу між різними стадіями освіти; підтримка мереж в школах, які сприяють спільному і цілісному підходу до викладання і навчання; вдосконалення оцінювання та забезпечення якості.
- Підтримка зусиль із розширення доступу до недорогої і високоякісної дошкільної освіти та догляду (ECEC). Підвищення якості систем і положень ECEC з метою плекання розвитку дітей, який відповідає їхньому віку, щоб досягти кращих результатів навчання і забезпечити хороший старт в галузі освіти для всіх, зокрема, шляхом прийняття рамок якості ECEC ЄС, а також забезпечення того, що переваги дошкільної освіти відобразяться і на інших рівнях шкільної освіти, і в проектах, які розробляють нові моделі впровадження, управління та фінансування ECEC.
- Розбудова потенціалу організації та визнання періодів навчання за кордоном, включаючи визнання формальної освіти та трансверсальних компетенцій, що розвиваються через неформальне та інформальне навчання, наприклад: шляхом розробки та розповсюдження інструментів та механізмів визнання; обмін та поширення передового досвіду; зміцнення адміністративної спроможності шкіл для підтримки участі учнів у транснаціональних проектах та партнерських обмінах; забезпечення відповідних стандартів безпеки для учнів, які беруть участь у транснаціональній мобільності; встановлення сталого партнерства між організаціями, що організовують транскордонні обміни навчання у сфері загальної освіти.

В професійно-технічній освіті пріоритет буде наданий таким діям**:**

- Розвиток інституційних партнерських відносин, що сприяють створенню та впровадженню стратегії інтернаціоналізації учнів та стажерів ПТО[82], спрямованих на створення необхідної інфраструктури підтримки, а також відповідних інституційних та / або договірних рамок для сприяння якісній мобільності робочих місць учнів та стажерів

[82] Див. інструктивний матеріал "Go international: Practical Guide on Strategic Internationalisation in VET", https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/emjmd-catalogue_en

ПТО[83] в іншій країні, включаючи визнання їх результатів навчання; розвиток служби підтримки студентів для сприяння інтернаціоналізації ПТО та мобільності учня шляхом дій, спрямованих на інформування, мотивацію, підготовку та сприяння соціальній інтеграції учнів ПТО у приймаючій країні, одночасно посилюючи їхню міжкультурну обізнаність та активне громадянство;

- Розвиток партнерств, спрямованих на сприяння навчанню на робочому місці у всіх його формах, зокрема для впровадження Рекомендацій Ради щодо Європейської Рамки Якості та ефективного стажування/практики[84]. Такі партнерські відносини також можуть бути спрямовані на розробку нового вмісту навчання та спільної кваліфікації з професійно-технічної освіти, що включає періоди навчання на робочому місці, включаючи можливості застосовувати знання в практичних ситуаціях на робочих місцях, та, якщо це можливо, вбудувати міжнародну мобільність;
- Підвищення якості у професійно-технічній освіті шляхом створення зворотного зв'язку для адаптації ПТО, в тому числі через створення або тестування механізмів відстеження випускників як частини системи забезпечення якості відповідно до Рекомендації Ради про випускників, які проходять навчання, та Рекомендацій щодо Європейської Рамки Якості для професійно-технічної освіти та навчання (EQAVET)[85];
- Підвищення доступу до навчання та кваліфікації для всіх, з особливою увагою до низькокваліфікованих фахівців, шляхом постійної ПТО, зокрема, шляхом підвищення якості, пропозиції та доступності постійної ПТО, перевірки неформального та інформального навчання, сприяння навчанню на робочому місці, забезпечення ефективних та інтегрованих сервісних послуг та гнучких та зручних навчальних шляхів; включає розвиток партнерських відносин між мікро-, малими та середніми компаніями та постачальниками професійно-технічної освіти, спрямованих на просування спільних центрів компетентності, навчальних мереж, підтримки об'єднання ресурсів та надання базової та / або постійної підготовки їх персоналу;
- Подальше зміцнення ключових компетентностей у базовій та подальшій ПТО (зокрема, грамотність, обчислювання та цифрові компетентності, а також мови), в тому числі загальних методик для введення цих компетентностей у освітні програми, а також для здобуття, надання і оцінки результатів навчання цих освітніх програм;
- Впровадження системних підходів до і можливостей для базового і безперервного професійного розвитку викладачів ПТО, тренерів і наставників в школі, включаючи стажування, а також на робочих місцях, з акцентом на розвиток ефективної цифрової, відкритої та інноваційної освіти, педагогіки та практичних інструментів.
- Розвиток стійких партнерств для створення та / або подальшого розвитку національних, регіональних і галузевих конкурентних організацій з навичок, як форми підвищення привабливості та досконалості у професійно-технічній освіті. Ці партнерські відносини можуть також розвивати та підтримувати заходи щодо підготовки, навчання та участі учнів та працівників у сфері ПТО у міжнародних, національних, регіональних та галузевих змаганнях з розвитку навичок, а також тісно співпрацювати з підприємствами, постачальниками ПТО, палатами та іншими зацікавленими сторонами.

У сфері **освіти для дорослих** відповідно до пріоритетів ET2020 / Європейської програми для навчання дорослих[86] та рекомендації Ради щодо шляхів підвищення кваліфікації: нові можливості для дорослих, пріоритет буде надаватися:

- Поліпшення і розширення надання можливостей для високоякісного навчання з урахуванням потреб окремих з низьким рівнем навичок та умінь або низької кваліфікації

[83] Необхідно застосовувати спеціальні правила та інформацію стосовно діяльності з мобільності студентів, що проводять навчання, як це описано в Додатку I Керівництва до програми

[84] Пропозиції для Рекомендацій Ради щодо Європейської Рамки Якості та ефективного стажування/практики (COM(2017) 563 final)

[85] OJ C 155, 8.7.2009, p. 1–10

[86] Council Resolution on a European agenda for adult learning, OJ C 372/1, 20.12.2011

дорослих таким чином, щоб вони підвищували свою грамотність, навички обчислювання та роботи з цифровими технологіями, ключові компетентності та/чи прогресували у підвищенні кваліфікацій, в тому числі шляхом підтвердження навичок, здобутих через неформальне і неофіційне навчання чи прогрес у підвищенні кваліфікацій;

- Сприяння доступу до шляхів підвищення кваліфікації через надання можливості визначення та перевірки навичок, пропозицій щодо навчання, адаптованих до індивідуальних потреб в навчанні, визнання гнучких видів навчання (e.g. Massive Open Online Courses: MOOCs), а також через визнання навичок, отриманих у результаті інформального та неформального навчання;
- Збільшення попиту і вжиття заходів для ефективного інформаційно-рекламного керівництва і стратегії мотивації, які заохочують низькокваліфікованих або з низьким рівнем навичок та умінь дорослих розвивати і підвищувати свою грамотність, навички рахунку і роботи з цифровими технологіями, інші ключові компетенції та/чи здійснювати прогрес у підвищенні кваліфікацій;
- Розширення і розвиток компетентностей працівників освіти та іншого персоналу, хто підтримує дорослих учнів, зокрема, в ефективному викладанні базових навичок грамотності, рахунку і роботи з цифровими технологіями для некваліфікованих або низькокваліфіковані дорослих, в тому числі за рахунок ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій;
- Розробка механізмів моніторингу ефективності політики дорослого навчання або відстеження прогресу дорослих учнів.

У сфері молоді, відповідно до запропонованої ЄС Молодіжної стратегії 2019-2027, пріоритет буде наданий таким діям:

- Проекти, що привносять до Робочої програми ЄС з питань молоді/EU Youth Work Agenda, сприяючи якості, інноваціям та визнанню молодіжної діяльності. Пріоритет буде приділятися проектам, які:
    - підтримують розвиток потенціалу молодіжних працівників та роботу з молоддю;
    - здійснюють підтримку молодіжних працівників в області розробки і поширення ефективних методів досягання маргінальної молоді та запобігання расизму та нетерпимості серед молоді, а також у вирішенні ризиків, можливостей та наслідків оцифрування;
    - сприяють соціальній інтеграції та працевлаштуванню молодих людей з обмеженими можливостями (в тому числі, Neets), приділяючи особливу увагу молодим людям з ризиком маргіналізації і молодим людям з міграційних сімей, в тому числі новоприбулих іммігрантів і молодих біженців;
    - сприяють міжкультурному діалогу та зміцненню знань і сприйняттю різноманітності в суспільстві;
    - відкривають молодіжну роботу для міжсекторального співробітництва, дозволяючи більшу синергію у всіх областях молодіжної діяльності;
    - простіший перехід молодих людей з молодіжного віку до дорослого життя, зокрема, інтегрування в ринок праці; розвиваючи навички, встановлюючи стандарти якості, етичні та професійні кодекси;
    - зміцнюють зв’язки між стратегією, науковими дослідженнями і практикою; сприяють розширенню знань про становище молоді та молодіжної політики, визнанню та підтвердженню молодіжної роботи і неформальному та інформальному навчанні на європейському, національному, регіональному і місцевому рівнях.

- Сприяння проектам, спрямованим на залучення, підключення та розширення можливостей молоді. Пріоритет буде наданий проектам, які зміцнюють міжсекторальне співробітництво, що дозволяє більшу синергію у всіх областях діяльності щодо молоді, з особливим акцентом на доступі до прав, автономії, участі, включаючи електронну участь, та до активної громадянської позиції молоді, зокрема щодо тих, хто знаходиться в зоні ризику соціальної ізоляції, через проекти, які:
    - заохочують більш активну участь усіх молодих людей в демократичному і суспільному житті в Європі, в тому числі, пов'язаному з європейськими виборами 2019 р.;
    - сприяють розширенню і поглибленню політичної і соціальної участі молоді на місцевому, регіональному, національному, європейському і глобальному рівнях;
    - плекають волонтерство серед молоді;
    - підвищують соціальну інтеграцію всіх молодих людей, беручи до уваги основні європейські цінності;
    - заохочують розмаїття, міжкультурний та міжрелігійний діалог, спільні цінності свободи, терпимості і поваги прав людини, соціальних і економічних прав;
    - сприяють підвищенню критичного мислення та медійної грамотності молоді для посилення демократії та боротьби з маніпуляціями, пропагандою та фейковими новинами;
    - посилюють у молодих людей почуття ініціативи, зокрема, в соціальній сфері;
    - надають можливість молодим людям спілкуватися, висловлювати свою думку і впливати на обраних осіб, що визначають політику, державні органи, зацікавлені групи, організації громадянського суспільства або окремих громадян у рамках будь-яких політичних або соціальних процесів, що впливають на їхнє життя.
- Сприяння освіті з підприємництва, соціального підприємництва і неприбуткової діяльності серед молоді. Пріоритет буде приділятися проектам у формі транснаціональної молодіжної ініціативи, які дозволять групам молодих людей втілити свої ідеї на практиці, в тому числі через соціальні підприємства, протистояння викликам і вирішення виявлених проблем у своєму повсякденному житті.

ЯКІ ЗАХОДИ ПІДТРИМУЮТЬСЯ В СТРАТЕГІЧНОМУ ПАРТНЕРСТВІ?

Протягом життєвого циклу проекту, стратегічні партнерства в залежності від типу, як правило, можуть реалізувати широкий спектр видів діяльності, як, наприклад:

• заходи, спрямовані на зміцнення співпраці між організаціями з метою обміну практикою; • заходи, які сприяють розробці, тестуванню та / або впровадженню інноваційних практик у сфері освіти, професійної підготовки та молоді; • заходи, які сприяють визнанню і підтвердженню знань, умінь і навичок, компетентностей які набуваються в рамках формального, неформального та інформального навчання; • заходи співпраці між місцевими органами влади з метою сприяння розвитку освіти, професійної підготовки та молодіжних систем та їх інтеграції в діях місцевого і регіонального розвитку;
• заходи з надання підтримки учням з обмеженими можливостями/особливими потребами, щоб вони завершили базове навчання, зі сприяння їх переходу на ринок праці, в тому числі, шляхом поєднання боротьби з сегрегацією і дискримінацією в галузі освіти для маргіналізованих громад;
• заходи, спрямовані на кращу підготовку і влаштування фахівців у сфері освіти та підготовки кадрів для викликів стосовно справедливості, різноманітності та інклюзії у навчальному середовищі; • заходи зі сприяння інтеграції біженців, шукачів притулку і новоприбулих мігрантів, а також підвищення рівня інформованості про кризу біженців в Європі
• транснаціональні ініціативи, що сприяють розвитку підприємницького мислення та навичок, щоб заохочувати активну громадянську позицію та підприємництво (в тому числі соціальне підприємництво), проведене спільно двома або більше групами молодих людей з різних країн.

Стратегічні партнерства також можуть організувати транснаціональне викладання, навчання або освітню діяльність окремих осіб, у тій мірі, в якій вони приносять додану вартість у досягненні цілей проекту. Для більш детального опису тих видів діяльності, що підтримуються, зверніться до Додатку I.

Вид діяльності	Особливо актуальний для
змішана мобільність учнів	у всіх областях освіти, професійної підготовки та молоді
короткострокові обміни групами школярів	шкільна освіта, ПТО
інтенсивні освітні програми	вища освіта
довгострокова дослідницька мобільність школярів	шкільна освіта
довгострокове викладання або проведення тренінгів	вища освіта, професійно-технічна освіта, школа і освіта для дорослих
довгострокова мобільність молодіжних працівників	молодь
короткострокові спільні освітні заходи для працівників	в усіх галузях освіти, професійної підготовки та молоді

ХТО МОЖЕ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У СТРАТЕГІЧНОМУ ПАРТНЕРСТВІ?

Як правило, стратегічні партнерства націлені на співпрацю між організаціями з країн-членів програми. Проте організації з країн-партнерів можуть брати участь у стратегічному партнерстві

в якості партнерів (не в якості заявників), якщо їх участь приносить суттєву додаткову вартість у проект.

Крім того, до організацій, які офіційно беруть участь у проекті і отримують кошти ЄС, стратегічні партнерства можуть також включати асоційованих партнерів з державного або приватного сектора, які сприятимуть реалізації конкретних проектних завдань/ заходів або підтримці поширення і стійкості проекту. З питань контрактного менеджменту асоційовані партнери не розглядаються як частина партнерів за проектом і вони не отримують фінансування. Проте, їх участь і роль у проекті та різні види діяльності повинні бути чітко описані.

Які основні критерії, що використовуються для оцінки стратегічного партнерства?

Нижче наведені формальні критерії, які стратегічне партнерство має враховувати для того, щоб мати право отримати Еразмус+ грант:

Організації-учасники	Організацією-учасником може бути будь-яка організація державної чи приватної форми власності, яка належить до країн-членів програми або будь-яких країн-партнерів у світі (дивіться розділ «Країни-учасниці» в частині А даного Керівництва до Програми). Наприклад, такою організацією може бути: • заклад вищої освіти; • школа / інститут / освітній центр (на будь-якому рівні, від дошкільної до другої вищої освіти, і, в тому числі, професійно-технічної освіти та освіти для дорослих); • неприбуткова організація, асоціація, неурядова організація; • державне або приватне, маленьке, середнє або велике підприємство (у тому числі, соціальне підприємство); • орган державної влади на місцевому, регіональному чи національному рівні; • соціальний партнер або інший представник трудової діяльності, в тому числі торгова палата, промисловість, ремесло/ професійні асоціації та профспілки; • науково-дослідний інститут; • фонд; • міжфірмовий центр підготовки; • підприємства, що забезпечують спільні програми підготовки(спільна • професійна підготовка); • організація культури, бібліотека, музей; • орган, який забезпечує профорієнтацію, професійне консультування та інформаційні послуги; • орган визнання знань, умінь і компетенцій, отриманих в результаті неформального та неофіційного навчання; • європейська молодіжна неурядова організація; • група молодих людей, яка бере активну участь у вирішенні питань молоді, але не обов'язково в контексті молодіжної організації (тобто, інформальна група молодих людей[87]). Заклади вищої освіти (ЗВО), що належать до країн-членів програми, повинні бути підписантами Хартії Еразмус для вищої освіти. Від ЗВО країн-партнерів програми не вимагається бути підписантом Хартії, але вони повинні дотримуватися її положень.

[87] У випадку інформальної групи один з членів групи бере на себе загальну роль представника і відповідальність від імені групи.

Хто може подавати заявку?	Заявником може бути будь-яка організація, яка заснована в країні-члені програми. Дана організація подає заявку від імені усіх організацій-учасників, які залучені в даному проекті.
Кількість і профіль організацій-учасниць	Стратегічне партнерство є транснаціональним і складається щонайменше з трьох організацій з трьох різних країн-членів програми. Максимальної кількості партнерів не існує. Тим не менш, бюджет на витрати управління, обмежений (розрахований максимум на10 партнерів). Всі організації-учасники повинні бути зазначені на момент подання заявки на грант. Як виняток, різні правила застосовуються для заявки на наступні стратегічні партнерства: • Стратегічні партнерства в сфері молоді повинні включати в себе мінімум дві організації з двох різних країн-членів програми. • Стратегічні партнерства для шкіл. Такі партнерства повинні включати в себе мінімум дві і максимум шість шкіл із щонайменше двох різних країн-членів програми [88].
Місце (місця) заходів	Усі заходи стратегічного партнерства повинні проводитися в країнах організацій, які беруть участь у проекті. Заходи з навчання, викладання та професійної підготовки для учнів та довгострокові заходи для працівників можуть бути організовані лише в країнах-членах програми. Крім того, якщо належним чином обґрунтовано стосовно цілей або реалізації проекту: • Заходи можуть також відбуватися в резиденції інституції Європейського Союзу, навіть якщо в проекті немає організації-учасниці з країни, що приймає інституцію[89]. • Крім того, мультиплікаційні заходи можуть проходити в країні будь-кого з асоційованих партнерів, залучених до стратегічного партнерства
Тривалість проекту	• Партнерство у сфері вищої освіти: від 24 до 36 місяців; • Партнерство у сфері професійно-технічної освіти, шкільної освіти та освіти дорослих: від 12 до 36 місяців[90]; • Партнерство у сфері молоді: від 6 до 36 місяців. Тривалість потрібно визначити разом із поданням заявки, ґрунтуючись на меті проекту і типі заходів, проведення яких заплановане протягом періоду часу. У виняткових випадках тривалість стратегічного партнерства можна продовжити на вимогу бенефіціара, залучившись згодою Національного агентства, на термін до 6 місяців, але за умови, що загальна тривалість не перевищуватиме 3 роки. У такому випадку повний грант залишиться незмінним. За будь-яких умов проекти потрібно завершити не пізніше, ніж до 31 серпня 2022 року.

[88] Залежно від країни, в якій зареєстрована школа, для цього типу партнерства застосовується конкретне визначення відповідних шкіл. Визначення та / або перелік доступних шкіл публікується на веб-сайті кожного національного агентства. Крім того, зверніть увагу, що модель укладання контрактів для Стратегічних партнерств для шкіл відрізняється від інших стратегічних партнерств та базується на угодах про надання грантів моно бенефіціарам. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зверніться до розділу С цього Керівництва або зверніться до свого національного агентства.

[89] Місцями установ Європейського Союзу є Брюссель, Франкфурт, Люксембург, Страсбург та Гаага.

[90] Для конкретного формату «Стратегічні партнерства для шкіл» застосовуються додаткові критерії. Будь ласка, перегляньте розділ «Стратегічні партнерства для шкіл».

Куди подавати заявку?	У Національне агентство країни-члена програми, де створено організацію заявника[91]. Відповідно до кінцевого терміну один партнерський консорціум може подавати на розгляд лише одну заявку лише до одного Національного агентства.

Коли подавати заявку?	• Партнерство у сфері вищої освіти, професійно-технічної освіти та освіти дорослих:
	  • заявники повинні подавати на розгляд свої заявки на отримання гранту до: **21 березня 12:00** (опівдні за часом Брюсселю) для проектів, що вступають у дію від 1 вересня до 31 грудня того ж року.
	
	• Партнерство у сфері молоді:
	заявники повинні подавати на розгляд свої заявки на отримання гранту до:
	  • **5 лютого 12:00** (опівдні за часом Брюсселю) для проектів, що вступають у дію від 1 червня до 30 вересня того ж року;
	  • **30 квітня 12:00** (опівдні за часом Брюсселю) для проектів, що вступають у дію від 1 вересня того ж року до 31 січня наступного року;
	  • **1 жовтня 12:00** (опівдні за часом Брюсселю) для проектів, що вступають у дію від 1 лютого до 31 травня наступного року.
	
	Для стратегічних партнерств у сфері молоді: для кожного з трьох кінцевих термінів національні агентства можуть відкрити кінцеві терміни до обох типів стратегічних партнерств (тобто, підтримка інновацій та підтримка обмінів успішними практиками) чи лише до одного типу проекту. Для більш детальної інформації апліканти мають відвідати веб-сайт національного агентства.

Як подати заявку?	Будь ласка, перегляньте Частину С цього Керівництва задля детальної інформації щодо подання заявок.

Додаткові технічні критерії

Крім того, якщо стратегічне партнерство передбачає будь-які з наступних транскордонних заходів навчання, викладання та професійної підготовки, необхідно дотримуватися відповідних додаткових критеріїв:

Короткотермінові спільні заходи професійної підготовки працівників

Допустимі учасники	Професори, викладачі, тренери, освітні та адміністративні працівники[92], що працюють в організаціях-учасницях у країнах-членах програми та країнах-партнерах. Молодіжні працівники з країн-членів програми та країн-партнерів.
Тривалість діяльності	Від 3 днів до 2 місяців; за винятком днів проїзду

Інтенсивні освітні програми

Допустимі учасники	- Учні: студенти вищої освіти, які навчаються у ЗВО-учаснику в країні-члені програми.

[91] Будь ласка, відмітьте: школи, які перебувають під керівництвом державного управління іншої країни (наприклад, французькі ліцеї, німецькі школи, британські військові школи), подають заявки до Національного агентства тієї країни.
[92] У сфері шкільної освіти це включає в себе працівників освіти, які впливають на діяльність школи, такі як шкільні інспектори, шкільні консультанти, педагогічні радники, психологи тощо.

	- Викладачі: викладацький склад від ЗВО-учасників у країнах-членах програми або країнах-партнерах. - Запрошені викладачі: викладачі з ЗВО-неучасників та експерти/ фахівці/ фахівці з підприємств або інших організацій у країнах-членах програми або країнах-партнерах.
Тривалість діяльності	Учні: від 5 днів до 2 місяців; за винятком днів проїзду Викладачі: від 1 дня до 2 місяців; за винятком днів проїзду

Змішана мобільність учнів, учнів ПТО та молоді (короткочасна фізична мобільність у поєднанні з віртуальною мобільністю)

Допустимі учасники	Стажери, учні ПТО, студенти ЗВО [93], дорослі учні та учні з організацій-учасниць у країнах-членах програми. Молоді люди з країн-членів програми
Тривалість діяльності	від 5 днів до 2 місяців; за винятком днів проїзду

Короткотермінові обміни груп учнів (включаючи учнів ПТО)

Допустимі учасники	Учні школи та ПТО будь-якого віку, зараховані до школи-учасниці (включаючи ПТО) в країні-члені програми та супроводжуються шкільними працівниками
Тривалість діяльності	від 3 днів до 2 місяців; за винятком днів проїзду

Довготермінові призначення викладання чи професійної підготовки

Допустимі учасники	Професори, викладачі, тренери, освітні та адміністративні працівники, що працюють в організаціях-учасницях у країнах-членах програми
Тривалість діяльності	від 2 до 12 місяців

Довготермінова навчальна мобільність учнів

Допустимі учасники	Учні у віці 14 років чи старші, зараховані до школи-учасниці в країні-члені програми
Тривалість діяльності	від 2 до 12 місяців

Довготермінова мобільність молодіжних працівників

Допустимі учасники	Молодіжні працівники з країн-членів програми
Тривалість діяльності	від 2 до 12 місяців

Організації-заявники оцінюватимуться відповідно до критеріїв виключення та відбору. Для детальної інформації, будь ласка, ознайомтеся з Частиною С цього Керівництва.

Критерії присудження гранту

Залежно від цілей проекту, задіяних організацій-учасниць, розрахованих грошових укладень та інших елементів, Стратегічне Партнерство може бути різних масштабів, пристосовуючись відповідно до видів діяльності. Коротко кажучи, цей напрям діяльності дає можливість організаціям-учасницям набувати досвіду міжнародної співпраці і посилювати свій потенціал, а також досягати високоякісних прогресивних результатів роботи. Якісна система оцінювання проекту буде працювати відповідно до цілей співпраці та особливостей задіяних організацій.

[93] Студенти ЗВО повинні бути зареєстровані в ЗВО-учаснику та зараховані на навчання, що веде до визнаного ступеня чи іншого визнаного рівня кваліфікації вищої освіти, включаючи докторський рівень

Проекти будуть оцінюватися відповідно до наступних критеріїв:

Актуальність проекту (максимум 30 балів)	▪ Актуальність запропонованого плану: - цілям і пріоритетам заходу (ознайомтеся з розділом «Які цілі і пріоритети Стратегічного Партнерства»). - Якщо пропозиція стосується горизонтального пріоритету "інклюзивна освіта, підготовка та молодь", вона буде розглядатися як дуже актуальна. - Якщо пропозиція спрямована на один або більше "європейських пріоритетів національному контексті", як було оголошено Національним агентством, вона буде розглядатися як дуже актуальна. ▪ Рівень відповідності таким факторам: - побудова запропонованого плану відповідно до наявних релевантних потреб; - чітке окреслення цілей, їхня прагматичність і співвіднесеність з відповідними організаціями-учасницями і цільовими групами; - пропозиція підходить для співпраці у межах різних сфер освіти, навчання і молоді; - пропозиція є новітньою та/чи підсумовує всі попередні, запропоновані організаціями-учасницями; - пропозиція дає додаткові переваги для європейського рівня розвитку, які не можна досягти при проведенні таких заходів на території однієї країни.
Якість розробки та реалізації проекту (максимум 20 балів)	▪ Чіткість, повнота та якість робочої програми, у тому числі відповідних етапів підготовки, реалізації, контролю, оцінювання і поширення інформації про неї; ▪ Узгодження між цілями проекту та запропонованими заходами; ▪ Якість і здійсненність запропонованої методології; ▪ Існування і відповідність заходів контролю якості для гарантії втілення проектного задуму на високому рівні у рамках відведеного часу та виділених коштів; ▪ Рівень рентабельності проекту і розподілу відповідних ресурсів для кожного заходу; ▪ У разі необхідності, використання онлайн-платформ Еразмус+ (наприклад, eTwinning, EPALE, портал шкільної освіти) як інструментів для підготовки, реалізації та подальшої діяльності за проектом. ▪ Для стратегічних партнерств для шкіл: - наскільки проекти будуються на попередніх або поточних проектах eTwinning; - ступінь використання проекту eTwinning у поєднанні з фізичною мобільністю, щоб створити більш тривалий та багатий обмін між учнями та викладачами різних країн (змішана мобільність). Якщо планується в межах проекту підготовка, викладання чи освітні заходи: ▪ Якість практичних заходів, методів управління та підтримки в процесі навчання, викладання та професійної підготовки; ▪ Рівень відповідності цих заходів цілям проекту та залучення належної кількості учасників;

	▪ Якість погодженої схеми визначення та визнання майбутніх результатів навчання учасників на фоні європейських засобів і принципів прозорості та визнання.
Якість команди проекту і організація співпраці (максимум 20 балів)	- Рівень відповідності таким факторам: - у проекті залучено відповідне поєднання взаємодоповнюючих організацій необхідного профілю з досвідом і компетентністю для успішного втілення в життя всіх аспектів проекту; - розподіл обов'язків і завдань демонструє готовність до дій та активний внесок усіх організацій-учасниць; - якщо актуально для типу проекту, у проекті залучено діяльність організацій різних сфер освіти, навчання, молоді та інших соціально-економічних галузей[94]. - Якою мірою у проекті залучено новачків такого виду діяльності. ▪ Для стратегічних партнерств для шкіл: ступінь, до якої проект включає школи eTwinning, і створює можливості для них у просуванні найуспішних практик в eTwinning та надання наставництва іншим школам, які мають менше досвіду використання eTwinning. ▪ Наявність ефективних механізмів для співпраці та комунікації між організаціями-учасницями, а також з іншими зацікавленими сторонами відповідного профілю; ▪ Де застосовується, міра, до якої залучення організації-учасниці з країни-партнера дає важливі додаткові переваги (якщо цю умову не буде виконано, проект не розглядається).
Вплив і поширення інформації (максимум 30 балів)	▪ Якість системи заходів для оцінювання майбутніх результатів проекту; ▪ Потенційний вплив проекту: - на учасників та організацій учасниць як під час активної діяльності проекту, так і після його завершення; - поза діяльністю організацій та осіб, які мають пряме відношення до участі у проекті на місцевому, регіональному, національному чи/і Європейському рівнях; ▪ Якість плану поширення інформації: актуальність і якість заходів, спрямованих на поширення результатів проекту як у межах, так і поза організаціями-учасницями; ▪ По можливості вільний доступ до матеріалів, документів та засобів передачі інформації широкому загалу, розрекламованих за відкритою ліцензією, які позбавлені непропорційних обмежень; ▪ Якість планів для гарантії стійкого розвитку проекту: його здатності продовжувати зацікавлювати і користуватися результатами після використання грантів ЄС.

Щоб отримати фінансування, запропоновані проектні заявки повинні набрати щонайменше 60 балів. Більше того, вони повинні набрати щонайменше половину максимальних балів у кожній вище зазначеній категорії критеріїв вибору переможця (тобто щонайменше 15 балів у категоріях "Актуальність проекту" та "вплив і поширення інформації"; 10 балів у категоріях "якість проектного задуму і його реалізації" та "якість команди проекту і домовленостей про

[94] Ці критерії не актуальні для стратегічних партнерств для шкіл

співпрацю"). Пропозиції, у яких не задано хоча б один пріоритетний напрям заходу, не будуть профінансовані.

Специфічні формати стратегічного партнерства

Стратегічні партнерства підтримують широкий і гнучкий спектр заходів з метою реалізації високоякісних проектів, сприяння розвитку і модернізації організацій, а також підтримують розробку політики на європейському, національному та регіональному рівнях.

Залежно від цілей проекту, залучених організацій-учасників, очікуваного впливу, а також інших елементів, стратегічні партнерства можуть бути різних розмірів і адаптувати свою діяльність відповідним чином.
Серед великої різноманітності заходів і форматів проектів такі стратегічні партнерства мають специфічні характеристики:

Стратегічні партнерства для шкіл

Головна мета стратегічних партнерств для шкіл полягає у зміцненні європейського виміру в школах-учасницях, з метою розбудови їх потенціалу задля транскордонного співробітництва та здатності впоратися з новими викликами. Організовуючи діяльність з мобільності для учнів, ці партнерства також сприятимуть спільним цінностям свободи, інклюзії, толерантності та недискримінації як підкреслено в Паризькій декларації від березня 2015 року.
Стратегічні партнерства для шкіл можуть здійснювати різні заходи для обміну працівниками та учнями:

- Короткотермінові обміни груп учнів (від 3 днів до 2 місяців): учні різних країн можуть працювати разом у заходах, пов’язаних із цілями партнерства. Короткострокові заходи мобільності спрямовані на те, щоб запропонувати школярам міжнародний досвід навчання, розвивати розуміння різноманітності європейських культур та мов та допомогти їм набути соціальні, громадянські та міжкультурні компетентності, необхідні для їхнього особистого розвитку.
- Довгострокова навчальна мобільність учнів (від 2 до 12 місяців): учні, які досягли 14 років, можуть проводити навчання в приймаючій школі та приймаючій родині за кордоном. Очікується, що школи-відправники та приймаючі школи забезпечать якісні результати навчання, забезпечать належне визнання залучених учнів та постійно підтримуватимуть їх протягом періоду мобільності. Заявники на стратегічні партнерства для шкіл можуть повністю зосереджуватись на організації довгострокової мобільності учнів як інструменту для розвитку потенціалу міжнародної співпраці залучених шкіл.
- Короткотермінові спільні тренінги з професійної підготовки працівників (від 3 днів до 2-х місяців): викладачі та працівники можуть працювати разом для обміну досвідом та ноу-хау або отримати спільну професійну підготовку.
- Довгострокові призначення викладання чи професійної підготовки (від 2 до 12 місяців): завдяки більш тривалому перебуванню в школі-партнері ця діяльність дозволяє працівникам розвивати свої знання та розуміння систем освіти та навчання інших країн, а також допомагає їм ділитися та отримувати професійні компетентності, методи та практики.

eTwinning в стратегічних партнерствах для шкіл

Поєднання мобільності та фізичного обміну з віртуальною співпрацею може стати важливим елементом **стратегічних партнерств для шкіл**. Зокрема, проектам настійно рекомендується використовувати eTwinning для спільної роботи перед, під час та після діяльності проекту.
Щоб продемонструвати сильні сторони своєї пропозиції щодо використання eTwinning, заявники повинні пояснити відповідні елементи у своїй проектній заявці. Особливо важливими елементами є:

- Залучення шкіл із eTwinning school label[95] у проекті та створення можливостей для них у поширенні найуспішних практик в eTwinning та забезпечення наставництва іншим школам, які менш досвідчені у можливостях використовувати eTwinning;
- Представлення конкретних планів на основі попередніх або поточних проектів eTwinning;
- Використання eTwinning у поєднанні з фізичною мобільністю, щоб створити довші, частіші та багатші обміни між учнями та вчителями в різних країнах (змішана мобільність).

Спеціальні технічні критерії, які застосовуються для стратегічних партнерств для шкіл

У порівнянні з іншими стратегічними партнерствами до цього формату застосовуються наступні спеціальні правила:

- Партнерство має включати мінімум дві та максимум шість шкіл[96];
- Участь можуть лише школи з країн програми;
- Як правило, проекти триватимуть від 12 до 24 місяців. Якщо це виправдано їх робочим планом, лише проекти, що забезпечують довгострокову мобільність учнів, можуть тривати до 36 місяців;
- Кошти надаються для мобільності працівників та учнів (у тому числі супроводжуючих вчителів або інших кваліфікованих осіб), а також загальних витрат на управління проектами та впровадженням. Спеціальне фінансування не передбачено для інтелектуальних результатів, мультиплікаційних та транснаціональних зустрічей у межах проекту. Додаткові кошти для підтримки учасників з особливими потребами, а також виняткові витрати можуть бути запропоновані, якщо це є обґрунтованим. Докладнішу інформацію див. у розділі «Які правила фінансування?», нижче;
- Фінансування буде обмежено максимум 16 500 євро на рік і на кожну школу-учасницю. Ця верхня межа буде застосовуватиметься на рівні проекту[97]. Кошти на підтримку учасників з особливими потребами, а також виняткові витрати на дорогі подорожі не будуть рахуватися в цьому напрямі партнерства.

Успішні стратегічні партнерства для шкіл використовуватимуть спеціальну модель контракту, порівняно з іншими стратегічними партнерствами. На стадії подання заявки школа-заявник бере на себе лідерство в проекті та подає заяву від усіх шкіл-учасниць. Проте після відбору партнерства кожна школа-учасниця підпише окрему грантову угоду з Національним агентством, створеним в її країні. Школа-заявник залишається в координаційній ролі протягом тривалості проекту та буде нести відповідальність за звітність за загальними результатами проекту, тоді як школи-партнери звітують лише про свої конкретні витрати.

Транснаціональні молодіжні ініціативи[98]

Ці стратегічні партнерства в сфері молоді націлені на сприяння соціальним зобов'язанням і підприємницькому духу молоді. Наприклад, ці ініціативи можуть стосуватися таких питань:

- створення (мереж) соціальних підприємств, асоціацій, клубів, громадських організацій,
- розробка і надання курсів та тренінгів з питань навчання підприємництву (зокрема, соціальному підприємництву і використанню ІКТ);
- інформація, медіа грамотність, заходи з підвищення чутливості та ті, що стимулюють громадянську відданість серед молоді (наприклад, дебати, конференції, інші заходи, консультації, ініціативи за європейською тематикою і т. д.);
- діяльність в інтересах місцевих громад (наприклад, підтримка вразливих груп, таких як літні люди, меншини, мігранти, інваліди тощо);

---

[95] Про eTwinning school label можна більше дізнатися за посиланням: https://www.etwinning.net/en/pub/highlights/the-etwinning-school-label---.htm

[96] Залежно від країни, в якій зареєстрована школа, для цього типу партнерства застосовується конкретне визначення відповідних шкіл. Визначення та / або перелік доступних шкіл публікується на веб-сайті кожного Національного агентства. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, зверніться до розділу С цього керівництва або зверніться до свого національного агентства.

[97] Наприклад, три школи, які впроваджують партнерство протягом двох років, можуть отримати максимум 99 000 євро на весь проект. Ці кошти можна розділити між трьома школами

[98] Промоутери проекту, що подають заявку на транснаціональні молодіжні ініціативи, повинні подаватися в рамках стратегічних партнерств, що підтримують обмін найуспішними практиками.

- мистецькі і культурні ініціативи (театральні постановки, виставки, музичні виступи, форуми тощо).

Відмінною особливістю цього формату стратегічного партнерства є те, що ініціатива молоді започатковується, створюється і здійснюється силами самих молодих людей.

Що ви ще повинні знати про цей напрям діяльності?

Підтримка регіональної співпраці в шкільній освіті

Стратегічні партнерства у сфері шкільної освіти мають можливість подавати заявки на проекти, що базуються на транскордонному співробітництві між регіонами або муніципалітетами різних країн. Особливим аспектом цих партнерських відносин є стратегічне залучення місцевих та / або регіональних шкільних органів. Щоб створити успішну заявку, місцеві або регіональні органи влади повинні взяти провідну роль у плануванні заходів, спрямованих на вирішення спільної проблеми шляхом залучення організацій з громадського та приватного секторів разом із школами в їх громаді.

Виняткові кошти для дорогої подорожі

Заявникам на проекти мобільності буде дозволено вимагати фінансову підтримку для дорогих дорожніх витрат учасників у рамках розділу бюджету “виняткові витрати” (до максимум 80% від загальної суми допустимих витрат: див “Які є правила фінансування”). Це буде дозволено за умови, що заявники можуть обґрунтувати те, що стандартні правила фінансування (на основі вкладу питомих витрат на відстань поїздки) не покривають щонайменше 70% витрат на поїздки учасників. При наданні такого гранту, виняткові кошти для дорогих подорожей замінять стандартні дорожні кошти.

Інша інформація
На додаток до інформації, представленої вище, більше обов’язкових критеріїв і додаткову корисну інформацію, а також приклади проектів у рамках Заходу можна знайти в Додатку I цього Керівництва до програми. Зацікавленим організаціям рекомендується уважно ознайомитися з відповідними розділами цього Додатку, перед тим, як подаватися на фінансову підтримку.

Які є правила фінансування?
Стратегічні Партнерства будуть реалізовуватися як на рівні досить простих проектів співпраці між невеликими організаціями (наприклад, школами чи неформальними групами молодих людей), так і на рівні досить серйозних широкомасштабних проектів, головною метою яких є розвиток та обмін інноваційними результатами у сферах освіти, викладання і молоді. Обсяг грошових укладень неодмінно буде змінюватися в залежності від різних типів проектів.

З цього випливає, що запропонована схема фінансування має чітко визначені одиниці вартості, відповідно до яких заявники обиратимуть бажані види діяльності з розрахунком майбутніх результатів. Перші два пункти –"управління проектом і його реалізація" та "міжнаціональні зустрічі учасників проектів" – це цінові одиниці, на які можуть подавати заявку представники всіх типів Стратегічного Партнерства, адже вони є невід’ємною частиною будь-якого проекту. За винятком стратегічних партнерств для шкіл, стратегічні партнерства можуть подаватися на спеціальне фінансування для організації «транснаціональних зустрічей проекту». Інші одиниці вартості можуть обиратися лише тими проектами, які представляють більш істотні цілі, спрямовані на отримання результатів/продуктів розумової праці, комплексне чи інтегроване навчання, викладацькі та навчальні заходи. Крім того, покриються додаткові витрати і кошти для учасників з обмеженими можливостями при визнанні їхнього вкладу в діяльність проекту і досягнення результатів.

Загальний грант проекту є змінною сумою, яка визначається множенням 12500 євро на тривалість проекту (у місяцях); і максимально для проектів тривалістю 36 місяців визначена сума в 450000 євро. У виняткових випадках, для стратегічних партнерств для шкіл застосовується максимальна сума в 16 500 євро на рік на одну школу-учасницю. Кошти на підтримку учасників з особливими потребами, а також виняткові витрати, що покривають дорогі поїздки, не враховуватимуться до граничного обсягу фінансування стратегічних партнерств для шкіл.

Бюджет проекту повинен бути сформований з урахуванням наступних правил фінансування (у євро):

Максимальний розмір виданого гранту:
сума є змінною та визначається в залежності від тривалості проекту: 12 500 євро (на кожен місяць) до 450 000 євро для проектів тривалістю 36 місяців.

(Виняток: для стратегічних партнерств для шкіл: максимальна сума в 16 500 євро на рік на одну школу-учасницю (застосовується на рівні проекту),за винятком підтримки особливих потреб та виняткових витрат на дорогі поїздки)

Деякі з максимумів сум, вказаних у наведених вище таблицях, визначені на місяць і розраховуються за пропорційним підходом, так що грант ділиться на число місяців з максимальною сумою 12500 євро на місяць. Проте, бенефіціари можуть використовувати загальний грант ЄС, отриманий на проект, найбільш гнучким чином протягом всієї тривалості проекту і відповідно до того, як заходи повинні бути реалізовані в хронологічному порядку до плану роботи.

Допустимі витрати		**Фінансовий механізм**	**Сума**		**Правило розподілу**
Управління проектом і його реалізація	Управління проектом (наприклад, планування, фінанси, партнерська співпраця і комунікація тощо); незначні навчальні/викладацькі/виховні матеріали, засоби, підходи тощо. Віртуальна співпраця та місцеві види діяльності проекту (наприклад, учнівська проектна робота у класах, діяльність молодих працівників, організація та	вартість за одиницю	Вклад у діяльність організації-координатора: **500 євро** щомісяця Вклад у діяльність інших організацій-учасниць: **250 євро** на кожну організацію щомісяця	Максимум **2750 євро** щомісяця	Залежить від тривалості Стратегічного Партнерства і кількості залучених організацій-учасниць

	нагляд за проведенням заходів інтегрованого навчання/викладання тощо); інформація, реклама і розповсюдження (наприклад, брошури, листівки, веб-інформація тощо). Витрати на реалізацію транснаціональних молодіжних ініціатив та стратегічних партнерств для шкіл				
Транснаціональні зустрічі учасників проектів	Участь у зустрічах партнерів проекту і господарів однієї з організацій-учасниць з метою впровадження і співпраці. Витрати на переїзд та перебування. Цей бюджет недоступний для стратегічних партнерств для шкіл	вартість за одиницю	Для поїздок від 100 до1999 км : **575 євро** на кожного учасника зустрічі Для поїздок від 2000 км включно: **760 євро** на кожного учасника зустрічі		Умова: Заявники повинні підтвердити необхідність зустрічей, посилаючись на кількість зустрічей та залучених учасників. Відстані поїздок повинні вираховуватись за допомогою калькулятора відстаней, затвердженого Європейською Комісією.
Виняткові витрати	Реальні витрати, пов'язані з субконтрактуванням чи з товарами та послугами Витрати на забезпечення фінансових гарантій, якщо Національне агентство про це попросить.	Реальні витрати	75% допустимих витрат Максимум 50000 євро на проект (за винятком коштів на забезпечення фінансових гарантій)		За умови: субконтрактування має бути пов'язаним з послугами, які не можна надати безпосередньо організаціями-учасниками через обґрунтовані причини. Обладнання, як правило, не може стосуватися

				офісного обладнання і обладнання, яке є звичним у користуванні організаціями-учасницями.
Підтримка особливих потреб	Додаткові витрати, прямо виділені для учасників з обмеженими можливостями[99]	Реальні витрати	100% допустимих витрат	За умови: запит на фінансову підтримку повинен бути добре обґрунтованим у проектній заявці
Додаткове фінансування для Стратегічних Партнерств, які підтримують інновації у сфері освіти, професійної підготовки та молоді				
Результати розумової праці	Результати розумової праці/реальні результати роботи проекту (такі як навчальні плани, педагогічні матеріали і матеріали роботи молоді, відкриті освітні ресурси (ВОР), засоби ІТ, аналізи, заняття, методи обміну навчальним досвідом між однолітками тощо)	Вартість за одиницю	**B1.1** для менеджера за кожен день роботи над проектом **B1.2** для дослідника/учителя/інструктора/молодіжного працівника за кожен день роботи над проектом **B1.3** для техніка за кожен день роботи над проектом **B1.4** для адміністративного працівника за кожен день роботи над проектом	Умова: очікується, що витрати на менеджерів та адміністрацію вже покриті коштами з сегменту "Управління проектом і його реалізація". Щоб запобігти ймовірному накладенню цих витрат, заявникам необхідно буде підтвердити тип і величину витрат на персонал, які будуть пов'язані із запропонованим и бажаними результатами роботи. Рівень та обсяг результатів

[99] Включаючи кошти, що безпосередньо стосуються учасників з особливими потребами та супроводжуючих осіб, які беруть участь у транснаціональних заходах навчання, викладання і підготовки. Це може включати витрати на дорогу, проживання, харчування та добові, якщо це є обґрунтованим, і до тих пір, поки гранти для цих учасників не будуть запитуватися за категоріями бюджетів "подорожі" та "індивідуальна підтримка").

					роботи має бути на високому рівні, щоб підходити для цього виду підтримки. Результати роботи повинні мати потенціал для широкого використання і розвитку, а також здійснювати вплив у майбутньому.
Мультиплікаційні заходи	Грошові вкладення в національні та міжнародні конференції, семінари, заходи з метою розподілу і поширення інформації про результати розумової праці, досягнуті в ході проекту (крім витрат на поїздки та проживання представників, залучених у захід організацій-учасниць).	Вартість за одиницю	**100 євро** для місцевого учасника (тобто учасників з країн, де проводиться захід) **200 євро** для міжнародного учасника (тобто учасників з інших країн)	Максимум **30 000 євро** на проект	Умова: підтримка для мультиплікаційних заходів надається тільки при наявності прямої відповідності результатам розумової праці проекту. Проект без залучення гранту на результати розумової праці не може отримувати допомогу для організації мультиплікаційних заходів.

Правила фінансування для міжнаціональної навчальної та викладацької діяльності в межах Стратегічного Партнерства (факультативне фінансування)

Допустимі витрати		**Фінансовий механізм**	**Сума**	**Правило розподілу**
	Внесок у проїзд учасників, включаючи витрати	Вартість за одиницю	Відстань від 10 до 99 км: 20 Євро на одного учасника Відстань від 100 до 499 км: 180 Євро на одного учасника	За умови: учасники повинні обґрунтуват

Транспортні витрати (проїзд)	для супроводжуючих осіб, від місця їх відправлення до місця проведення проекту і повернення.		Відстань від 500 до 1999 км: 275 євро на одного учасника Відстань від 2000 до 2999 км: 360 євро на одного учасника Відстань від 3000 до 3999 км: 530 євро на одного учасника Відстань від 4000 до 7999 км: 820 євро на одного учасника Відстань 8000 км та більше: 1500 євро на одного учасника	и, що заходи з мобільності є необхідними для досягнення цілей та результатів проекту. В залежності від відстані поїздки на одного учасника. Транспортні витрати повинні бути розраховані з використанням калькулятора розрахунку відстані Європейської Комісії[100]. Учасник повинен вказати відстань поїздки в один бік для розрахунку розміру гранту ЄС, який буде оплачувати весь шлях[101].

Індивідуальна підтримка	Витрати в день, харчування та проживання учасників, у тому числі супроводжуючих	Вартість за одиницю	Викладацька або навчальна довгострокова діяльність	до 14-го дня перебування : В1.5 в день на одного учасника +	

[100] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

[101] Наприклад, якщо людина із Мадриду (Іспанія) бере участь у обміні до Риму (Італія), вона повинна: а)підрахувати відстань від Мадриду до Риму(1365,28 км); б)обрати, у які межі входить ця відстань(тобто від 500 до 1999 км) та в) підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу із Мадриду до Риму і назад (275 євро).

[108]

	осіб, під час мобільності		Довгострокова мобільність молодіжних працівників	між 15-м і 60-м днем перебування: В1.6 в день на одного учасника + між 61-м днем перебування та до 12місяців: В1.7 в день на одного учасника	
			Спільні короткострокові заходи з професійної підготовки, Викладання або проведення експертизи в рамках інтенсивної програми дослідження, включаючи супроводжуючих осіб у всіх заходах[102]	до 14-го дня діяльності: 106 євро в день за одного учасника + між 15-м і 60-м днем діяльності: 74 євро в день на одного учасника	
			довгострокові мобільності учнів	В1.8 в місяць на одного учасника	
			Короткострокові заходи для учнів/ студентів (змішана мобільність, короткострокова мобільність учнів, інтенсивна	до 14-го дня діяльності: 58 євро в день на одного учасника + між 15-м і 60-м днем діяльності: 42 євро в	

[102] Супроводжуючі особи мають право одержувати таку саму ставку, незалежно від того, чи це короткотермінові або довготермінові заходи, в яких вони беруть участь. У виняткових випадках, коли супроводжуюча особа повинна проживати за кордоном більш ніж на 60 днів, додаткові витрати після 60-ї доби будуть підтримуватися в рамках бюджетного розділу "Підтримка особливих потреб".

			програма дослідження)	день на одного учасника	
Мовна підтримка	Витрати, пов'язані з підтримкою, що надається учасникам для того, щоб поліпшити знання мови навчання або роботи	Вартість за одиницю	Тільки для програм тривалістю від 2 до 12 місяців: 150 євро за одного учасника, який потребує мовної підтримки		За умови: запит про фінансову підтримку має бути обґрунтований у аплікаційній формі
Виняткові витрати	Дорогі транспортні витрати учасників (детальніше див. розділ «що ви ще повинні знати про цей напрям»)	Реальні витрати	Дорогі транспортні витрати: максимум до 80% допустимих витрат		За умови: запит про фінансову підтримку для покриття виняткових витрат має бути обґрунтований у аплікаційній формі

Таблиця А – Результати інтелектуальної діяльності (суми вказані в євро вдень)
Це фінансування може використовуватись тільки для витрат на працівників організацій з надання інтелектуальних послуг, що беруть участь в проекті[103].
Суми залежать від: а) профілю працівників, що беруть участь у проекті і б) країни організації, працівники якої беруть участь.

	Менеджер	**Вчитель/ Тренер/ Науковий працівник/ Молодіжний працівник**	**Технік**	**Адміністративний персонал**
	B1.1	**B1.2**	**B1.3**	**B1.4**
Данія, Ірландія, Люксембург, Нідерланди, Австрія, Швеція, Ліхтенштейн, Норвегія	294	241	190	157
Бельгія, Німеччина, Франція, Італія, Фінляндія, Великобританія, Ісландія	280	214	162	131
Чехія, Греція, Іспанія,	164	137	102	78

[103] У випадку вищої освіти, витрати на персонал, який працює на факультетах акредитованих ЕСНЕ університетів- бенефіціарів, мають право на участь у категорії витрат «інтелектуальні результати»

Кіпр, Мальта, Португалія, Словенія				
Болгарія, Естонія, Хорватія, Латвія, Литва, Угорщина, Польща, Румунія, Сербія, Словаччина, Колишня Югославська Республіка Македонія, Туреччина	88	74	55	39

Таблиця В – Результати інтелектуальної діяльності (суми вказані в євро в день)
Це фінансування може використовуватись тільки для витрат на працівників організацій з надання інтелектуальних послуг, що беруть участь в проекті[104].
Суми залежать від: а) профілю працівників, що беруть участь у проекті і б) країни організації, працівники якої беруть участь.

	Менеджер	**Вчитель/ Тренер/ Науковий працівник/ Молодіжний працівник**	**Технік**	**Адміністративний працівник**
	B1.1	**B1.2**	**B1.3**	**B1.4**
Австралія, Канада, Кувейт, Макао, Монако, Катар, Сан-Марино, Швейцарія, Сполучені Штати Америки	294	241	190	157
Андорра, Бруней, Японія, Нова Зеландія, Сінгапур, Об'єднані Арабські Емірати, держава-місто Ватикан	280	214	162	131
Багамські острови, Бахрейн, Гонконг, Ізраїль, Корея (Республіка), Оман, Саудівська Аравія, Тайвань	164	137	102	78
Афганістан, Албанія, Алжир, Ангола, Антигуа і Барбуда, Аргентина, Вірменія, Азербайджан, Бангладеш, Барбадос, Чилі, Білорусь, Беліз, Бенін, Бутан, Болівія, Боснія і Герцеговина, Ботсвана, Бразилія, Буркіна-Фасо, Бурунді, Камбоджа, Камерун, Кабо-Верде, Центрально-Африканська Республіка, Чад, Китай, Колумбія, Коморські Острови, Конго (Браззавіль), Конго (Кіншаса), Острови Кука, Коста-Ріка, Куба, Джибуті, Домініка, Домініканська Республіка, Східний Тимор, Еквадор, Єгипет, Ель-Сальвадор, Екваторіальна Гвінея,	88	74	55	39

[104] У випадку вищої освіти, витрати на персонал, який працює на факультетах акредитованих ЕСНЕ університетів- бенефіціарів, мають право на участь у категорії витрат «інтелектуальні результати»

Еритрея, Ефіопія, Фіджі, Габон, Гамбія, Грузія, Гана, Гренада, Гватемала, Гвінея (Республіка), Гвінея-Бісау, Гаїті, Гайана, Гондурас, Індія, Індонезія, Іран, Ірак, Кот-д'Івуар, Ямайка, Йорданія, Казахстан, Кенія, Кірібаті, Корея (НДР), Косово, Киргизстан, Лаос, Ліван, Лесото, Ліберія, Лівія, Мадагаскар, Малаві, Малайзія, Малі, Мальдівські Острови, Маршаллові Острови, Мавританія, Маврикій, Мексика, Мікронезія, Молдова, Монголія, Чорногорія, Марокко, Мозамбік, М'янма, Намібія, Науру, Непал, Нікарагуа, Нігер, Нігерія, Ніуе, Пакистан, Палау, Палестина, Панама, Папуа-Нова Гвінея, Парагвай, Перу, Філіппіни, Руанда, Самоа, Сан-Томе і Принсіпі, Сенегал, Сербія, Сейшельські острови, Сьєрра-Леоне, Соломонові Острови, Сомалі, Південна Африка, Південний Судан, Шрі-Ланка, Сент-Лючія, Сент-Вінсент і Гренадіни, Сент-Кітс і Невіс, Судан, Суринам, Свазіленд, Сирія, Таджикистан, Танзанія, Територія Росії, що визнана міжнародним правом, територія України, що визнана міжнародним правом, Таїланд, Того, Тонга, Тринідад і Тобаго, Туніс, Туркменістан, Тувалу, Уганда, Уругвай, Узбекистан, Вануату, Венесуела, В'єтнам, Ємен, Замбія, Зімбабве				

Таблиця С – Прожитковий мінімум учасників транснаціональної діяльності з навчання, викладання та професійної підготовки (в євро в день/місяць)

Розмір питомих витрат змінюється відповідно до: а) типу мобільності та б) країни, де проходить діяльність:

	Довгострокове викладання або професійна підготовка - мобільність молодіжних працівників (євро в день)			**Довгострокова мобільність учнів (євро в місяць)**
	B1.5	**B1.6**	**B1.7**	**B1.8**
Група 1: Велика Британія Данія Ірландія Ісландія Ліхтенштейн Люксембург Норвегія Фінляндія Швеція	125	88	63	168
Група 2: Нідерланди Австрія Бельгія Франція Німеччина Італія Іспанія Кіпр Греція Мальта Португалія	110	77	55	147
Група 3: Словенія Естонія Латвія Хорватія Словаччина Чехія Литва Туреччина Угорщина Польща Румунія Болгарія Республіка Македонія, Сербія	90	63	45	105

АЛЬЯНСИ ЗНАНЬ

За цим напрямом можуть бути підтримані два типи проектів співпраці:

- **Європейські університети**
- **Альянси знань**

Європейські університети
Глави держав та урядів, покликані у Висновках Європейської Ради від 14 грудня 2017 р.[105] по державах-членах, Раді та Європейській комісії, активізувати роботу у «сприянні виникненню до 2024 р. близько двадцяти «європейських університетів», що складаються зі «знизу вгору» мереж університетів по всьому ЄС, які дозволять студентам отримати ступінь поєднанням навчання в декількох країнах ЄС та сприятимуть міжнародній конкурентоспроможності європейських університетів».
У висновках Ради з освіти від 22 травня 2018 р.[106] зроблено подальший наголос на потенціалі «європейських університетів» «значно підвищити мобільність та сприяти високій якості та досконалості в освіті та дослідженнях шляхом зміцнення зв'язку між викладанням, дослідженнями та інноваціями та трансфером знань, демонструючи переваги багатомовного навчання, визнання кваліфікації та розробки спільних навчальних та дослідницьких програм та проектів». У висновках також підкреслили, що «європейські університети» можуть відіграти головну роль у створенні європейського освітнього простору в цілому».
Для досягнення цієї мети Європейська Комісія пропонує незрівнянну ініціативу, яка вимагає значного стрибка у співпраці між усіма видами закладів вищої освіти з усіх регіонів Європи та на всіх рівнях організації, у всіх сферах діяльності, від викладання та навчання до дослідження та інновації.

ЯКІ МЕТА ТА ПРІОРИТЕТИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ?
«Європейські університети» мають амбіційний мандат, спрямований на досягнення наступних двох цілей:

- Сприяння загальноєвропейським цінностям, як закріплено у статті 2 Договору про Європейський Союз та зміцненню європейської ідентичності шляхом об'єднання нового покоління європейців, здатних співпрацювати та працювати в різних європейських та світових культурах на різних мовах та крізь кордони, сектори та навчальні дисципліни.
- Досягти суттєвого розвитку з точки зору якості, продуктивності, привабливості та міжнародної конкурентоспроможності європейських закладів вищої освіти та сприяння європейській економіці знань, працевлаштуванню, культурі та добробуту, максимально використовуючи інноваційні педагогіки та прагнучи зробити трикутник знань[107] реальністю. «Європейські університети» будуть ключовими чинниками підвищення якості вищої освіти та, де це можливо, посилення її зв'язку з дослідницьким та інноваційним ландшафтом у Європі та її поширення у суспільство та економіку.

ЩО Є ЄВРОПЕЙСЬКІ УНІВЕРСИТЕТИ?
Термін «університети» слід розуміти в самому широкому сенсі, включаючи всі види закладів вищої освіти. Ініціатива Європейських університетів відповідає довгостроковому баченню, і в цьому контексті очікується, що до 2025 року «Європейські університети» запровадять такі ключові елементи:

- Доступна для обміну, інтегрована, довгострокова спільна стратегія освіти із, де це можливо, зв’язками з дослідженнями, інноваціями та суспільством в цілому:

---

[105] http://www.consilium.europa.eu/media/32204/14-final-conclusions-rev1-en.pdf
[106] http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8701-2018-INIT/en/pdf
[107] Відповідно до висновків Європейської Ради від 28 червня 2018 р., «співпраця між дослідженнями, інноваціями та освітою має бути посилена, у тому числі і через ініціативу «європейських університетів».

- Ґрунтуючись на загальному баченні та спільних цінностях, для досягнення високого рівня посиленого та сталого співробітництва на різних рівнях організації та в різних сферах діяльності, спираючись на їхні додаткові сильні сторони.
- Працівники всіх рівнів організацій-учасників мають повноваження реалізувати це бачення.

- Європейський вузівський міжуніверситетський «кампус», де зазвичай:
  - Студенти, аспіранти та працівники можуть без проблем (фізично чи віртуально) здійснюють мобільність, щоб навчатися, підвищувати кваліфікацію, викладати, проводити дослідження, працювати або обмінюватися послугами в будь-якій з партнерських установ. Студенти налаштовують свій вибір, де і що вивчати в рамках педагогічно обгрунтованих та логічно структурованих освітніх програм між різними закладами вищої освіти та іншими членами альянсу.
  - Вбудована мобільність на всіх рівнях, у тому числі на рівні бакалавра, магістра та докторантури, є стандартною функцією. Принаймні 50% студентів в рамках альянсу повинні користуватися такою мобільністю, будь то фізична, віртуальна або змішана.
  - У відповідних випадках в трьох циклах (бакалавр, магістр та докторантура) впроваджуються нові спільні та гнучкі освітні програми, що базуються на міждисциплінарних / багатодисциплінарних та міжгалузевих підходах, інтегрують інноваційну педагогіку, включаючи використання новітніх цифрових технологій . Хоча зміст персоналізований, співпраця глобальна.
  - Практичний та / або досвід роботи надаються зовнішніми наставниками з метою сприяння розвитку підприємницької діяльності та розвитку громадянської відповідальності;
  - Студентський корпус відображає різноманітність населення (з точки зору соціальних, економічних та культурних аспектів), у тому числі учнів протягом усього життя, неповний робочий день та нетрадиційні студенти. Забезпечено доступ, участь і завершення груп недостатньо представлених і незахищених.
- Європейські команди створення знань («підхід, що ґрунтується на викликах») студентів та науковців, можливо разом з дослідниками, бізнесом, регіональними діячами та учасниками громадянського суспільства - в залежності від загальної стратегії та бачення альянсу – для вирішення спільних соціальних та інших проблем у багатодисциплінарному підході через:
  - інноваційне навчання та викладання, які забезпечать студентів та дослідників високорівневими, підприємницькими, відкритими загальними та науковими навичками для швидкозмінного ринку праці і економіки та суспільства знань, у тому числі шляхом передачі результатів досліджень у навчальні заклади
  - створення інноваційних рішень, адаптованих до різних регіонів Європи.

До того ж, «європейські університети» повинні виступати в якості моделей належної практики для поступового підвищення якості, міжнародної конкурентоспроможності та привабливості європейського ландшафту вищої освіти, і повинні стати ключовими елементами європейського освітнього простору, сприяючи досконалості. Як викладено в комюніке «Створення сильнішої Європи: роль молодіжної, освітньої та культурної політики»[108], «Створення європейського освітнього простору дозволить країнам-членам ЄС робити більше, швидше, підвищувати якість, конкурентоспроможність та інклюзивність своїх систем освіти та підвищення кваліфікації, надихаючи країни, що не є членами ЄС». У цьому відношенні «Європейські університети», у співпраці з їх національними органами влади, повинні взяти на себе зобов'язання працювати над досягненням відповідних політичних цілей Європейського освітнього простору, таких як: багатомовність; автоматичне визнання[109] академічних кваліфікацій та періодів навчання за кордоном, передбачених задіяними закладами вищої

[108] COM(2018) 268 final https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/combuildingastrongereurope_en_act_part1_v7.pdf
[109] COM(2018)270 https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/recognition_en_act_part1_v6.pdf

освіти альянсу; використання Європейської студентської картки [110] після повного функціонування; а також основні зобов'язання Болонського процесу (забезпечення якості, визнання та, де це можливо, ступінь трьох циклів[111]).

ЩО БУДЕ ПІДТРИМУВАТИСЯ ЦІЄЮ ДІЄЮ?

Ця акція буде підтримувати заклади вищої освіти у виході за межі існуючих моделей співпраці у вищій освіті, і поступовому досягненні довгострокового амбіційного бачення «європейських університетів».

- Ця акція буде перевіряти різні інноваційні та структурні моделі для реалізації та досягнення довгострокового бачення, наведеного в розділі «Що є європейські університети». Це сприятиме створенню альянсів, в ідеалі складених з 5 до 8 партнерів, шляхом створення нових партнерств або вдосконалення існуючих, шляхом покрокового підходу. Вони матимуть можливість зв'язати академічних та неакадемічних партнерів із сфери діяльності та зростати на більш пізньому етапі.

- За допомогою цієї акції заклади вищої освіти поступово впровадять ті заходи, які необхідні для досягнення свого довгострокового бачення, починаючи з підвищення рівня їх інтеграції. Для досягнення цієї мети вони узгоджують місії на інституційному рівні кожного члена альянсу. Місія повинна включати в себе повну спільну стратегію, спрямовану на досягнення високого рівня посиленої та стабільної співпраці на різних рівнях організації (наприклад, менеджмент, науковці, фахівці / фахівці з підтримки та студенти) та різних напрямків діяльності (сильне зосередження уваги на освіті зі звязками, де можливо, на дослідженнях та інноваціях та обслуговуванні суспільства), спираючись на їх додаткові сильні сторони.

- Оскільки ця діяльність відповідає принципу «знизу вгору», кожен альянс матиме гнучкість у формуванні свого спільного плану діяльності, яка є найбільш актуальною для досягнення своїх стратегічних цілей, і в кінцевому підсумку допоможе їм досягти довгострокового бачення європейських університетів, як описано вище. Цей спільний робочий план діяльності повинен підтримуватися розробкою відповідних та ефективних спільних управлінських структур. Прикладами для встановлення тісної співпраці між інституційними структурами управління є створення спільних рад, створення спільного пулу фізичних та віртуальних інтелектуальних та адміністративних ресурсів, розподіл спільних ресурсів, спільне надання інфраструктури, даних та послуг, таких як студент, дослідник та підтримка персоналу, адміністрація та міжнародні відносини, де це можливо, з цифровими спільними процесами).

- Спільний план робіт повинен включати також заходи, спрямовані на досягнення високого рівня амбіцій з точки зору мобільності, соціальної інклюзії та підходу, що базується на викликах. Альянси також повинні співпрацювати з ключовими зацікавленими сторонами у сфері освіти та, де це можливо, науково-дослідницькими та інноваційними сферами, що посилюють залучення студентів та працівників у суспільство, а також розвивають їх ключові компетентності у сфері підприємництва. Ця акція буде підтримувати заклади вищої освіти у здійсненні перших кроків цього спільного плану діяльності.

Хто може взяти участь у Європейському університеті?

---

[110] https://ec.europa.eu/education/european-student-card-initiative_en

[111] Реалізація ключових зобов'язань Болонського процесу має вирішальне значення для посилення та підтримки якості та співпраці:
- система трициклів, сумісна з загальною рамкою кваліфікацій для вищої освіти та ступенями першого та другого циклів, розрахованими ECTS
- дотримання Лісабонської конвенції про визнання
- забезпечення якості відповідно до Стандартів та Керівних принципів забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти

Заявник / координатор: організація-учасник, яка подає пропозицію від імені всіх партнерів. Координатор несе повну відповідальність за забезпечення виконання пропозиції згідно з угодою. Координаційна діяльність охоплює такі обов'язки:

- представляє і діє від імені Європейського університетського альянсу до Європейської комісії;
- несе фінансову та юридичну відповідальність за належне операційне, адміністративне та фінансове виконання альянсу Європейського університету;
- координує альянс Європейського університету у співпраці з партнерами.

Повні партнери - це ті організації-учасники, які активно сприяють досягненню цілей Європейських університетів. Кожен повний партнер повинен підписати мандат щодо надання координаційній організації відповідальності виступати в ролі головного бенефіціара та діяти від його імені під час виконання пропозиції;

Асоційовані партнери (необов'язково): Європейські університети можуть залучати асоційованих партнерів, які сприяють реалізації конкретних завдань / заходів, або підтримують поширення та сталість альянсу. Для вирішення питань договірного управління «асоційовані партнери» не розглядаються як частина партнерів Європейського університету, і вони не отримують фінансування. Проте їхня участь та роль у різних видах діяльності повинні бути чітко описані.

Дочірні установи (необов'язково): Організації, які сприяють досягненню цілей та діяльності Європейського університету. Дочірні установи повинні бути ідентифіковані в заявці на отримання грантів та задовольняти вимогам, описаним у Додатку III (Глосарій термінів) цього Керівництва до програми.

Які критерії використовуються для оцінки пропозиції Європейського Університету?

Мінімальні технічні критерії

Організації-учасники	Організацією-учасником може бути будь-який заклад вищої освіти (ЗВО), що є підписантом Хартії Еразмус для вищої освіти (ECHE), зі своїми дочірніми установами (за наявності)
Хто може подавати заявку?	Заявником може бути будь-який заклад вищої освіти (ЗВО), який заснований в країні-члені програми. Дана організація подає заявку від імені усіх організацій-учасників, які залучені в Європейський університет.
Кількість і профіль організацій-учасниць	Європейський університет складається щонайменше з трьох ЗВО з трьох різних країн-членів програми. Додатково, будь-яка державна/ приватна організація, активна в сфері освіти та підготовки, дослідження та інновацій чи працює, може бути частиною (як асоційований партнер) альянсу.
Тривалість проекту	3 роки.
Куди подавати заявку?	До Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури в Брюсселі.
Коли подавати заявку?	Заявники повинні подавати на розгляд свої заявки на отримання гранту до: **28 лютого 12:00** (опівдні за часом Брюсселю) для альянсів, що вступають у дію від 1 вересня та 1 грудня того ж року.
Як подати заявку?	Будь ласка, перегляньте Частину С цього Керівництва задля детальної інформації щодо подання заявок.

Організації-заявники також можуть оцінюватися за **критеріями відбору та виключення.** Подальшу інформацію див. у Частині С цього Керівництва.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ

Проект буде оцінюватися за такими критеріями:

Актуальність проекту (максимум 25 балів)	▪ Мета: наскільки пропозиція актуальна для цілей цього напряму діяльності (дивіться розділ «Що є європейські університети?», зазначений вище та відповідні висновки Європейської Ради від 14 грудня 2017 р.[112]);
	▪ Внесок у розвиток Європейського освітнього простору
	▪ Актуальність ствердження про спільне довгострокове партнерство, заявлене Альянсом. Заява про спільну місію повинна бути чітко схвалена відповідними органами, що приймають рішення.
	▪ Рівень амбіцій та інноваційного підходу до пропозиції, в тому числі, наскільки альянс зміцнить та розширюватиме співробітництво:
	  ▪ в забезпеченні освіти, пов'язавши її, де це можливо, з дослідженнями та інноваціями, порівняно з тим, що вже було зроблено членами альянсу.
	  ▪ через інноваційні та нові структурні моделі
	▪ Європейська додана вартість. Наскільки:
	  ▪ пропозиція демонструє додану вартість, сформовану через її транснаціональність, зокрема для студентів.
	  ▪ пропозиція демонструє свій внесок у регіональний розвиток, наприклад, шляхом залучення членів альянсу до розробки та впровадження стратегій розумних спеціалізацій
	  ▪ альянс буде корисним іншим закладам вищої освіти, переважно Європейському Союзу, але і за його межами, шляхом підвищення досконалості.

Географічний баланс (максимум 15 балів)	▪ Наскільки велику кількість закладів вищої освіти альянс включає з різних географічних регіонів[113], і забезпечує широке географічне покриття відповідно до висновків Європейської Ради[114]. ▪ Наскільки заявник мотивував географічний склад альянсу та продемонстрував його актуальність для досягнення цілей європейських університетів та Європейського освітнього простору.
Якість розробки проекту та реалізація (максимум 20 балів)	▪ Узгодженість між цілями заявки та спільними запланованими заходами для їх досягнення ▪ Зобов'язання щодо досягнення цілей політики Європейського освітнього простору ▪ Наскільки пропозиція демонструє, як розвиток спільної стратегії та спільної запланованої діяльності відповідатиме рівню амбіцій європейських університетів і як він буде ефективно сприяти їх зміцненню та підвищенню: ▪ Висока якість освіти, у тому числі за допомогою інноваційних педагогічних моделей для розробки перспективних навичок та компетентностей, найкращого використання цифрових технологій, змішаного навчання та навчання на робочому місці

[112] http://www.consilium.europa.eu/media/32204/14-final-conclusions-rev1-en.pdf

[113] Будь ласка, зверніться до переліку європейських географічних регіонів відповідно до категорій, становлених EuroVoc (the European Union's official multilingual thesaurus managed by the EU Publication office): http://eurovoc.europa.eu/drupal/?q=request&mturi=http://eurovoc.europa.eu/100277&language=en&view=mt&ifacelang=en

[114] У висновках Європейської Ради від 14 грудня 2017 р., Глави держав та урядів підтримали появу "(...) до 2024 р. близько двадцяти «європейських університетів», які складаються зі «знизу-вгору мереж університетів по всьому ЄС «(...)».

	▪ Рівень мобільності студентів, працівників та дослідників ▪ Де можливо, зв'язки між освітою і дослідженнями та інноваціями, включаючи те, як результати досліджень та інновації будуть вертатися в освіту ▪ Рівень взаємодії з ключовими зацікавленими сторонами для сприяння соціальному залученню студентів та персоналу, а також розвитку їх ключових підприємницьких компетентностей ▪ Залучення місцевої громади ▪ Соціальна різноманітність студентського корпусу та допоміжні заходи для сприяння доступу, участі та наповненню менш представлених груп та груп з обмеженими можливостями ▪ Робоча програма та дорожня карта є чіткими та зрозумілими, охоплюють різні етапи та добре описують очікуваний прогрес, результат та результати між різними етапами. ▪ Якість та фінансова ситуація: альянс запровадив оцінку та перевірку якості, яка включає конкретні заходи для оцінки прогресу, процесів та результатів (наприклад, шляхом розробки відповідних кількісних та якісних показників, включаючи відгуки студентів та персоналу). Моніторинг якості також повинен забезпечити економічну ефективність реалізації альянсу.
Якість співпраці альянсу (максимум 20 балів)	▪ Структура співпраці: розподіл обов'язків та завдань є чітким та відповідним, демонструє фінансове, структурне та організаційне зобов'язання на найвищому інституційному рівні, надаючи всім працівникам можливість стати частиною спільного створення альянсу, як шляхом надання освіти і, де це можливо, наукових досліджень та інновацій, а також на рівні структурної організації через структури спільного управління, спільне надання послуг, бази даних, людські ресурси та наукову інфраструктуру. ▪ Ролі та обов'язки: чітко продемонстрована здатність та активна роль кожного члена альянсу в спільній реалізації спільного бачення, стратегії та спільних дій. ▪ Комплементарність: наскільки партнери доповнюють один одного, у тому числі з точки зору різноманітності типів ЗВО, або показують, що вони співпрацюють один з одним для отримання доданої вартості та ефективності витрат. ▪ Механізми співробітництва добре розроблені, щоб максимізувати переваги інтегрованого співробітництва шляхом зменшення існуючих адміністративних бар'єрів та перешкод, а також сприяння розвитку всіх видів мобільності в межах альянсу, включаючи мобільність з іншими організаціями, які не є закладами вищої освіти ▪ Пропозиція включає чіткі механізми та обов'язки щодо прозорого та ефективного прийняття рішень, врегулювання конфліктів, управління ризиками та звітності та комунікації між організаціями-учасниками.
Стійкість і поширення (максимум 20 балів)	▪ Довгострокова стратегія стійкості альянсу: пропозиція включає розділ про стійкість, в якому окреслюється, як кожен член альянсу буде підтримувати це фінансово чи іншим чином, з метою стійкості поза межами періоду, який фінансується ЄС. ▪ Здатність альянсу виступати в ролі моделі: наскільки результати та належна практика, отримані альянсом, будуть розподілені і матимуть можливість інтегруватися в інші заклади вищої освіти, з якими вони співпрацюють поза межами альянсу переважно в Європейському Союзі, але також і за його межами.

	▪ Поширення: пропозиція забезпечує чіткий план поширення результатів та належних практик, що включають відповідні людські та фінансові ресурси, заходи, інструменти та канали комунікації, включаючи використання соціальних мереж, щоб забезпечити передачу результатів та переваг відкрито та ефективно широкому колу зацікавлених сторін під час та після періоду фінансування альянсу Європейських університетів; ▪ Відкриті освітні та наукові ресурси та ресурси науки громадян: якщо актуально, та в межах існуючих національних та європейських правових рамок, пропозиція описує, як дані, матеріали, документи, аудіовізуальні дії та діяльність у соціальних мережах будуть доступні для того, щоб мати доступ для пошуку і повторного використання (FAIR) для інших закладів вищої освіти та альянсу європейських університетів у Європі.

Для того, щоб проекти розглянули для фінансування, вони повинні набрати щонайменше 70 балів. Крім того, вони мають набрати мінімум 13 балів за категорією «Актуальність проекту», і 11 балів в категоріях «**якість розробки проекту та реалізація», «якість співпраці альянсу»,** «стійкість і поширення» та 8 балів у категорії «географічний баланс».

Що ще ви маєте знати про цю дію?

Додаткова інформація про європейські університети публікується на веб-сайті Комісії.[115]

Забезпечення якості повинно бути вбудованим компонентом, щоб забезпечити успішне виконання європейськими університетами очікуваних результатів та досягнення такого впливу, який виходить далеко за межі, яких може досягти індивідуальна партнерська організація. Європейські університети повинні виконувати цілеспрямовану діяльність з поширення, яка охоплює зацікавлених сторін, розробників політики, фахівців та підприємства. Як правило, результати повинні бути доступними як відкриті освітні ресурси (OER), а також на відповідних професійних, галузевих або компетентних державних платформах.

Альянси знань

Цілі і пріоритети Альянсів Знань

Альянси знань спрямовані на зміцнення інноваційного потенціалу Європи та на заохочення інноваційної діяльності у сфері вищої освіти, бізнесу та більш широкого соціально-економічного середовища. Вони налаштовані досягти одну або декілька з наступних цілей:

- розробити нові, інноваційні та міждисциплінарні підходи до викладання і навчання;
- стимулювати підприємництво і підприємницькі навички працівників закладів вищої освіти та підприємств;
- сприяти обміну, розповсюдженню і спільному створенню знань.

Пріоритет буде віддаватися проектам, які сприяють модернізації систем вищої освітив Європі, як описано у оновленому Порядку денному з модернізації вищої освіти в ЄС від 2017 року[116], а саме: визначення майбутніх навичок: несумісних та тих, які сприяють досконалості у розвитку навичок; створення інклюзивних та пов'язаних систем вищої освіти; забезпечення руху закладів вищої освіти до інновацій; підтримка ефективних та результативних систем вищої освіти.

[115] https://ec.europa.eu/education/european-universities-initiative_en

[116] Оновлений EU Agenda for Higher Education, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1496304694958&uri=COM:2017:247:FIN

Додатковий акцент робиться на використанні існуючих ініціатив, а також на розумне використання інструментів цифрових технологій, як це рекомендовано в Комунікаціях ЄС 2013 року з відкритої освіти[117].

Що таке Альянс Знань?

Альянси знань – транснаціональні, структуровані та орієнтовані на результат проекти, засновані, зокрема, між вищою освітою і бізнесом. Альянси знань відкриті для будь-якої дисципліни, галузі та міжгалузевого співробітництва. Партнери розділяють спільні цілі і працюють разом для досягнення взаємовигідних результатів. Очікувані результати є чітко визначеними, реалістичними і стосуються аспектів, визначених в аналізі потреб.

Альянси знань призначені для коротко- і довгострокового впливу на широке коло зацікавлених сторін, що беруть участь у проекті, на індивідуальному, організаційному та системному рівні.

Як правило, альянси знань орієнтовані на співпрацю між організаціями, створеними у країнах-членах програми. Проте, організації з країн-партнерів можуть бути залучені в Альянс знань в якості партнерів (не заявників), якщо їх участь приносить істотну додану вартість для проекту.

Які заходи підтримуються в рамках цього напряму діяльності?

Альянси знань здійснюють послідовний і повний набір взаємозв'язаних гнучких видів діяльності, які адаптовані до різних поточних і майбутніх контекстів і розвитків по всій Європі. У наступному списку наводяться приклади діяльності:

Активна підтримка інновацій у сфері вищої освіти, бізнесу і в більш широкому соціально-економічному середовищі:

спільна розробка та впровадження нових методів навчання (як то нової міждисциплінарної освітньої програми, орієнтованого на здобувача знань і на вирішення реальних проблем викладання та навчання);

організація тривалих освітніх програм та заходи з та в межах компаній;

спільна розробка рішень для складних питань, технологічних та процесних інновацій (студенти, професори та практики разом).

Розвиток підприємницького складу розуму і навичок:

створення схеми здобуття трансверсальних навичок і застосування в системі вищої освіти програм, розроблених у співпраці з підприємствами, та спрямованих на підвищення працевлаштування, творчості і нові професійні напрямки;

введення вивчення підприємництва в будь-якій дисципліні, щоб забезпечити студентів, дослідників, науковий та науково-педагогічний персонал знаннями, навичками і мотивацією до участі у підприємницькій діяльності в безлічі різноманітних наборів;

відкриття нових можливостей для навчання через практичне застосування підприємницьких навичок, що може включати в себе і/або призведе до комерціалізації нових послуг, продуктів і прототипів, до створення стартапів та інших різноманітних неочікуваних ефектів.

Стимулювання розповсюдження і обміну знаннями між закладами вищої освіти і підприємствами:

дослідження сфер, пов'язаних із діяльністю на підприємствах, які внесені до програми, визнаються і кредитуються;

набори до пробних та тестових новаторських заходів;

обмін студентами, дослідниками, викладачами та працівниками компанії протягом обмеженого періоду;

залучення працівників компанії до викладання та наукових досліджень.

Альянси знань можуть організувати мобільність студентів, дослідників і працівників настільки, наскільки вони підтримують/доповнюють інші види діяльності Альянсу і приносять додану вартість до реалізації цілей проекту. Мобільність не включає в себе основні напрямки діяльності альянсу знань; розширення і масштабування цієї діяльності потребуватиме підтримки за допомогою напряму КА 1 цієї Програми або інших інструментів фінансування.

[117] Комунікації ЄС 2013 щодо відкритої освіти: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52013DC0654&from=EN

Основні риси Альянсів Знань

Ключові особливості Альянсів знань:

- Інновації у сфері вищої освіти та інновації на підприємствах та їх соціально-економічному середовищі через вищу освіту: під інноваціями мається на увазі останні досягнення конкретних проектів відповідно до контексту партнерства і аналізу потреб.
- Стабільність співробітництва між закладом вищої освіти та бізнесом. Ключовим для успіху Альянсів знань є міцне і цілеспрямоване партнерство із збалансованою участю представників підприємств та закладах вищої освіти. Роль і внесок кожної організації та асоційованого партнера повинні бути спеціалізованими та взаємодоповнюватись.
- Вплив, що виходить за межі життя проекту та організацій, які беруть участь в Альянсі. Очікується, що партнерство і діяльність зберігається. Для цього результати / продукти не повинні бути автономними, а бути пов'язаними / інтегрованими в існуючі підприємства, схеми, проекти, платформи тощо. Зміни у закладах вищої освіти та на підприємствах повинні бути вимірюваними. Результати та рішення повинні передаватися і бути доступними для широкої аудиторії.

Альянси знань є досить конкурентоспроможною частиною Еразмус +. Загальні характеристики успішних пропозицій наведено нижче:

- надійні відносини між закладами вищої освіти та підприємствами:

Альянси знань мають демонструвати зобов'язання і додану вартість усіх партнерів, в результаті чого стабільна і збалансована участь як від бізнесу, такі від дисциплін вищої освіти має важливе значення. Добре розроблена пропозиція є результатом тісної співпраці з потенційними партнерами і базується на ґрунтовному аналізі потреб;

- їх інноваційний та міжнародний характер, який простежується за всіма критеріями.

Аналіз власних потреб висвітлює обґрунтування, впливає на вибір партнерів, конкретизує пропозицію, допомагає підвищити потенціал для здійснення впливу і гарантує, що кінцевий користувач і цільові групи залучатимуться до проектної діяльності.

У чому полягає роль організацій, що беруть участь в Альянсах Знань?

- Заявник/координатор: організація, яка бере участь у проекті і яка представляє проектну пропозицію від імені всіх партнерів. Координатор несе повну відповідальність щодо забезпечення реалізації проекту відповідно до Угоди. Його координаційні обов'язки наступні:
- представляє та діє від імені Альянсу, по відношенню до Європейської комісії;
- несе фінансову і юридичну відповідальність за належну реалізацію всього проекту з оперативних, адміністративних і фінансових питань;
- координує Альянс у співпраці з партнерами за проектом.

Повноправними партнерами називають такі організації-учасниці, які активно сприяють досягненню мети Альянсу знань. Кожний повноправний партнер повинен підписати мандат, щоб надати координаційній організації відповідальність діяти в якості основного грантоотримувача і діяти від його імені в ході реалізації проекту. У разі необхідності, те ж саме відноситься і до партнерів з країн-партнерів.

Асоційовані партнери (за бажанням): Альянси знань можуть залучати асоційованих партнерів, які роблять внесок до здійснення конкретних завдань проекту/діяльності або сприяють поширенні і стійкості Альянсу. Для питань з управління в рамках контракту "асоційовані партнери" не розглядаються як частина партнерів проекту і вони не отримують фінансування. Проте їх участь і роль у проекті, а також різні заходи мають бути чітко описані.

Дочірні установи (необов'язково): Організації, які сприяють досягненню цілей проекту та діяльності. Дочірні установи повинні бути зазначені в заявці на отримання грантів та відповідати вимогам, описаним у Додатку III (Глосарій термінів) цього керівництва до програми.

Які критерії використовуються для оцінки пропозиції альянсу знань?

Нижче наведені формальні критерії, яким має відповідати проектна пропозиція Альянсу знань, щоб мати право на отримання гранту Еразмус :

Мінімальні технічні критерії

Організації, що можуть брати участь	Організація, що бере участь, може бути будь-якою державною чи приватною організацією, із своїми дочірніми установами (за наявності), заснованою на території країни-члена програми або в будь-якій країні-партнері у світі (див розділ «Країни-учасниці» в частині А даного документа).Наприклад, такою організацією може бути: ▪ заклад вищої освіти; ▪ державне чи приватне, маленьке, середнє або велике підприємство (у тому числі соціальні підприємства); ▪ науково-дослідний інститут; ▪ державний орган на місцевому, регіональному чи національному рівні; ▪ організація, що діє в галузі освіти, підготовки і молоді; ▪ посередник або асоціація, яка представляє організації освіти, підготовки або молодіжні організації; ▪ посередник або асоціація, яка представляє підприємства; ▪ орган з акредитації, сертифікації кваліфікації. Заклади вищої освіти, засновані на території країни-члена програми, повинні мати чинну Хартію Еразмус для вищої освіти. Хартія не вимагається від ЗВО із країн-партнерів програми.
Хто може подати заявку?	Будь-яка організація-учасниця, заснована на території країни-члена програми, може бути заявником. Ця організація подає заяву від імені всіх організацій, що беруть участь у проекті.
Кількість організацій, що беруть участь	Альянси знань є транснаціональними і включають мінімум шість незалежних організацій із щонайменше трьох країн-членів програми, з яких щонайменше дві – заклади вищої освіти і дві – підприємства.
Тривалість проекту	2 або 3 роки. Тривалість повинна бути обрана на етапі подачі заявки, базуватися наметі проекту і типу діяльності, запланованої за проектом. У виняткових випадках, тривалість Альянсу знань може бути продовжена на прохання бенефіціара та за згодою Виконавчого агентства до 6 місяців. У такому випадку загальна сума гранту не зміниться.
Куди подавати заявку?	До Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури в Брюсселі.
Коли подавати заявку?	Кандидати повинні надати свої заявки на отримання гранту непізніше **28 лютого 12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** на проекти, що починаються від **1** листопада того ж року чи **1** січня наступного року.
Як подати заявку?	Будь ласка, дивіться Частину С цього Керівництва для детальної інформації про те, як подати заявку.

Організації, які подали заявки, будуть оцінюватися за відповідними **критеріями виключення та відбору.** Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, зверніться до Частини С цього Керівництва.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ

Проект буде оцінюватися за такими критеріями:

Актуальність проекту (максимум 25 балів)	▪ Мета: пропозиція актуальна для цілей цього напряму діяльності (дивіться розділ "Які цілі та пріоритети Альянсу знань"); ▪ Логічна відповідність: цілі засновані на чіткому та ґрунтовному аналізі потреб; цілі та результати чітко визначені, реалістичні та стосуються питань, актуальних для організацій, що беруть участь, та зазначеного напряму; ▪ Інновації: проект розглядає сучасні методи і прийоми і веде до специфічних для проекту інноваційних результатів і рішень; ▪ Європейська додана вартість: пропозиція ясно демонструє додану вартість, отриману за допомогою її транснаціональності та потенційної можливості передачі;
Якість розробки проекту та реалізація (максимум 25 балів)	▪ Зв'язність: проект представляє собою цілісний і всеосяжний набір відповідних видів діяльності для задоволення визначених потреб і досягнення очікуваних результатів; ▪ Структура: програма роботи є чіткою, зрозумілою і охоплює всі етапи; ▪ Менеджмент: терміни, організація, завдання та обов'язки чітко визначені і реалістичні. Проект виділяє відповідні ресурси для кожного виду діяльності; ▪ Якість і фінансовий контроль: конкретні заходи для оцінки процесів та результатів гарантують, що реалізація проекту має високу якість і рентабельність.
Якість проектної команди і угоди про співпрацю (максимум 30 балів)	▪ Конфігурація: запропонований Альянс знань включає в собі належне поєднання престижних закладів вищої освіти та бізнес-партнерів з необхідними профілем, навичками, досвідом, експертним потенціалом та підтримкою управління, що є необхідними для його успішної реалізації; ▪ Зобов'язання: кожна організація, що бере участь, демонструє повну задіяність та кореспондує свій потенціал і конкретну експертну галузь; ▪ Партнерство: внески закладів вищої освіти і ділових партнерів значні, доречні та доповнюють один одного; ▪ Співпраця / Командний дух: проект включає чіткі домовленості та обов'язки для прозорого та ефективного прийняття рішень, вирішення конфліктів, звітності та зв'язку між організаціями, що беруть участь; ▪ Заслуги: проект забезпечує чітку додану вартість та вигоди для кожної організації-партнера; ▪ Участь країн-партнерів: по можливості, участь в організації-учасника від країни-партнера приносить істотну додану вартість для проекту (якщо ця умова не виконується, проект не розглядатиметься для вибору).
Вплив і поширення (максимум 20 балів)	▪ Експлуатація: проект демонструє, як результати будуть використовуватися партнерами та іншими зацікавленими сторонами і яким чином проект прийде до очікуваних результатів. У наявності є заходи, необхідні для оцінювання результатів проекту. Пропозиція забезпечує засоби для визначення реалізації проекту протягом життєвого циклу проекту і після; ▪ Поширення: проект передбачає чіткий план поширення результатів і включає в себе відповідні заходи, інструменти та канали для того, щоб результати і користь ефективно поширилися на зацікавлених сторін, цільову аудиторію, що не бере участі в проекті, протягом і по завершенню проекту;

	▪ Вплив: проект показує соціальну та економічну актуальність і популярність. Вона забезпечує відповідні заходи для моніторингу прогресу та оцінки очікуваного впливу (в короткостроковій і довгостроковій перспективі); ▪ Відкритий доступ: При необхідності проект описує, як матеріали, документи і продукти засобів масової інформації будуть перебувати у вільному доступі та пропагуватимуться за допомогою відкритих ліцензій без непропорційного обмеження; ▪ Стійкість: проект включає відповідні заходи і ресурси для того, щоб співпраця, результати і користь від проекту були підтверджені і після реалізації проекту.

Для того, щоб проекти розглянули для фінансування, вони повинні набрати щонайменше 70 балів. Крім того, вони мають набрати мінімум 13 балів за категоріями «Актуальність проекту» та «якість команди проекту і організація взаємодії», 16 балів в категорії« якість розробки та реалізації проекту » і 11 балів в категорії «вплив і поширення».

Що ще ви повинні знати про цей напрям?

Забезпечення якості має бути вбудованим компонентом проекту для забезпечення успішних досягнень очікуваних результатів Альянсів знань і досягти можливості виходить далеко за рамки самих партнерських організацій. Альянси знань потрібні для цілеспрямованого поширення різних видів діяльності, щоб порозумітися із зацікавленими сторонами, політиками, фахівцями і підприємствами. Разом з цим Альянси знань повинні публікувати звіти, довідники, керівництва і т. д. Як загальне правило, результати повинні бути надані у вигляді відкритих освітніх ресурсів (ВОР), а також на відповідних професійних, галузевих або компетентних платформах влади. Альянси знань повинні породжувати нові способи та засоби для полегшення їхньої співпраці і забезпечити збереження партнерства між вищою освітою і бізнесом.
Альянси знань – це нещодавні і рішучих заходи; вони підлягають зокрема моніторингу, яких вимагає активної участі всіх учасників та зацікавлених сторін.
Альянси знань повинні передбачати свою участь у тематичних кластерах для взаємозбагачення, обміну провідним досвідом та взаємним навчанням.
Крім того, Альянси знань повинні передбачати в бюджеті витрати на презентацію свого проекту і результати на університет-бізнес форумі та / або інших відповідних заходах (до п’яти протягом терміну реалізації проекту).

Які правила фінансування?

Бюджет проекту повинен складатись на основі системи вартості за одиницю. Система «вартість за одиницю» є спрощеною формою визначення розміру гранту. За своєю природою такі спрощені форми грантів - це внески до основних витрат проекту, які не є відшкодуванням реальних видатків, пов’язаних із конкретними видами діяльності в рамках проекту. У випадку проектів альянсів встановлені витрати на одиницю застосовуються до компоненту персоналу проекту. Вони є заздалегідь визначеними внесками за робочий день за категорією працівника.

Бюджет проекту має бути складений у відповідності з наступними правилами фінансування (в євро):

Найбільший внесок ЄС, що надається за 2 роки Альянсу знань: 700000 євро
Найбільший внесок ЄС, що надається на 3 роки Альянсу знань: 1000000 євро

Допустимі витрати	Механізм фінансування	Сума	Правило розподілу

Підтримка впровадження	Внесок у будь-яку діяльність безпосередньо пов'язану із реалізацією проекту (за виключенням можливої вбудованої мобільності), включаючи: управління проектами, зустрічі за проектом, продукти розумової праці (як наприклад, освітні програми, педагогічні матеріали, відкриті освітні ресурси, ІТ-засоби, аналіз, дослідження і т. д.), поширення, участь у заходах, конференціях, поїздки і т. д. Кількість днів і профіль задіяного персоналу в країні, є основою для розрахунку внеску ЄС.	Вартість за одиницю	B2.l на одного залученого менеджера за день роботи над проектом B2.2 на одного залученого дослідника / викладача / тренера~~,~~ за день роботи B2.3 на одного залученого технічного працівника за день роботи B2.4] на одного адміністративного працівника за день роботи над проектом	За умови: заявники повинні будуть обґрунтувати вид і обсяг ресурсів, необхідних у зв'язку із здійсненням пропонованих видів діяльності і безпосередніх результатів. Ці результати повинні бути значними за кількістю та якістю, щоб претендувати на цей вид грантової підтримки.

*Будь ласка, звертайтеся до Міжнародної стандартної класифікації професій - ISCO (http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/isco08/index.htm).

Додаткові правила фінансування для заходів з мобільності, що реалізуються в рамках Альянсу знань (опціональне фінансування)

Допустимі витрати	Механізм фінансування	Сума	Правило розподілу

Транспортні витрати	Внесок у витрати на дорогу учасників від місця їх походження до місця проведення діяльності і навпаки	Вартість за одиницю	На відстані між 100 і 1999 км: 275 євро на одного учасника	Умовне: заявники повинні будуть обґрунтувати, що мобільна діяльність є необхідною для досягнення цілей і результатів проекту. Відстань поїздок повинна бути розрахована з використанням калькулятора відстані за підтримки Європейської Комісії[118]. Заявник повинен вказати відстань поїздки в одну сторону, щоб вирахувати суму гранту ЄС, який буде фінансувати поїздку туди і назад[119]
			На відстань поїздки від 2000 км і більше: 360 євро на одного учасника	
Добові витрати	Внесок у добові витрати учасників у процесі діяльності	Вартість за одиницю	Види діяльності, спрямовані на персонал: до 14го дня діяльності: 100 євро в день на одного учасника + між 15им і 60им днем діяльності: 70 євро в день на одного учасника. Види діяльності, спрямовані на учнів: до 14го дня діяльності: 55 євро в день на учасника + між 15им і 60им днем діяльності: 40 євро в день на одного учасника	

[118] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

[119] Наприклад, якщо людина з Мадрида (Іспанія) бере участь проекті, який у Римі (Італія), заявник а) розраховує відстань від Мадрида в Рим (1365,28 км); б) обирає відповідну відстань переміщення в шкалі (тобто між 500 і 1999 км) і в) розраховує грант ЄС, який буде фінансувати витрати на проїзд учасника з Мадрида в Рим і назад.

Таблиця А - Реалізація проекту (суми в євро на день) країни-члени програми
Суми залежать від: а) профілю працівників, задіяних у проекті, і б) країни організації-учасника, чиї працівники задіяні.

	Менеджер	**Вчитель/ Тренер/ Науковий працівник/ молодіжний працівник**	**Технічний працівник**	**Адміністративний працівник**
	B2.1	**B2.2**	**B2.3**	**B2.4**
Данія, Ірландія, Люксембург, Нідерланди, Австрія, Швеція, Ліхтенштейн, Норвегія	353	289	228	189
Бельгія, Німеччина, Франція, Італія, Фінляндія, Великобританія, Ісландія	336	257	194	157
Чехія, Греція, Іспанія, Кіпр, Мальта, Португалія, Словенія	197	164	122	93
Болгарія, Естонія, Хорватія, Латвія, Литва, Угорщина, Польща, Румунія, Словаччина, Сербія, Колишня Югославська Республіка Македонія, Туреччина	106	88	66	47

Таблиця В - реалізація проекту (суми в євро в день) країни-партнери Програми
Суми залежать від: а) профілю працівників, задіяних у проекті, і б) країни організації-учасника, чиї працівники задіяні.

	Менеджер	**Вчитель/ Тренер/ Науковий працівник/ молодіжний працівник**	**Технічний працівник**	**Адміністративний працівник**
	B2.1	**B2.2**	**B2.3**	**B2.4**
Австралія, Канада, Кувейт, Макао, Монако, Катар, Сан-Марино, Швейцарія, Сполучені Штати Америки	353	289	228	189
Андорра, Бруней, Японія, Нова Зеландія, Сінгапур, Об’єднані Арабські Емірати, держава-місто Ватикан	336	257	194	157
Багамські острови, Бахрейн, Гонконг, Ізраїль, Корея (Республіка),Оман, Саудівська Аравія, Тайвань	197	164	122	93
Афганістан, Албанія, Алжир, Ангола, Антигуа і Барбуда,	106	88	66	47

Аргентина, Вірменія, Азербайджан, Бангладеш, Барбадос, Чилі, Білорусь, Беліз, Бенін, Бутан, Болівія, Боснія і Герцеговина, Ботсвана, Бразилія, Буркіна-Фасо, Бурунді, Камбоджа, Камерун, Кабо-Верде, Центрально-Африканська Республіка, Чад, Китай, Колумбія, Коморські Острови, Конго (Браззавіль), Конго (Кіншаса),Острови Кука, Коста-Ріка, Куба, Джибуті, Домініка, Домініканська Республіка, Східний Тимор, Еквадор, Єгипет, Ель-Сальвадор, Еритрея, Ефіопія, Фіджі, Габон, Гамбія, Грузія, Гана, Гренада, Гватемала, Гвінея (Республіка),Гвінея-Бісау, Гаїті, Гайана, Гондурас, Індія, Індонезія, Іран, Ірак, Кот-д'Івуар, Ямайка, Йорданія, Казахстан, Кенія, Кірібаті, Корея(НДР), Косово, Киргизстан, Лаос, Ліван, Лесото, Ліберія, Лівія, Мадагаскар, Малаві, Малайзія, Малі, Мальдівські Острови, Маршаллові Острови, Мавританія, Маврикій, Мексика, Мікронезія, Молдова, Монголія, Чорногорія, Марокко, Мозамбік, М'янма, Намібія, Науру, Непал, Нікарагуа, Нігер, Нігерія, Ніуе, Пакистан, Палау, Палестина, Панама, Папуа-Нова Гвінея, Парагвай, Перу, Філіппіни, Руанда, Самоа, Сан-Томе і Принсіпі, Сенегал, Сербія, Сейшельські острови, Сьєрра-Леоне, Соломонові Острови, Сомалі, Південна Африка, Південний Судан, Шрі-Ланка, Сент-Люсія, Сент-Вінсент і Гренадіни, Сент-Кітс і Невіс, Судан, Суринам, Свазіленд, Сирія, Таджикистан, Танзанія, Територія Росії, що визнана міжнародним правом,				

територія України, що визнана міжнародним правом, Таїланд, Того, Тонга, Тринідад і Тобаго, Туніс, Туркменістан, Тувалу, Уганда, Уругвай, Узбекистан, Вануату, Венесуела, В'єтнам, Ємен, Замбія, Зімбабве				

Альянси галузевих компетентностей

Які цілі та пріоритети Альянсу галузевих компетентностей?

Альянси галузевих компетентностей спрямовані на подолання прогалин кваліфікації щодо одного або декількох професійних профілів у конкретній галузі. Вони роблять це, визначаючи існуючі або нові потреби галузі ринку праці (сторона попиту), а також підвищуючи чутливість системи базової та подальшої професійної освіти та професійної підготовки (ПТО) на всіх рівнях до потреб ринку праці (з боку пропозиції) . Спираючись на дані щодо потреб в навичках, Альянси галузевих компетентностей підтримують розробку та постачання змісту транснаціонального професійного навчання, а також методик викладання та тренінгів для професійних профільних напрямків у Європі.
Альянси галузевих компетентностей для стратегічного галузевого співробітництва визначають навички та розробляють конкретні заходи, щоб досягти відповідності попиту та пропозиції навичок для підтримки загальної стратегії розвитку галузі.
Це має бути досягнуто шляхом дій, спрямованих на досягнення наступних цілей:

- виявлення існуючих та виникаючих потреб у навичках для професій у конкретних галузях;
- посилення обміну знаннями та практикою між навчальними закладами та закладами професійної підготовки та ринком праці;
- модернізація професійно-технічної освіти шляхом забезпечення адаптації до потреб у навичках;
- інтеграція базованого на роботі навчання в галузі ПТО та використання його потенціалу для стимулювання економічного розвитку та інновацій, підвищення конкурентоспроможності відповідних галузей;
- формування взаємної довіри, полегшення транскордонної сертифікації та, таким чином, полегшення професійної мобільності в галузі та підвищення визнання кваліфікації на європейському рівні в рамках галузі;
- покращення виявлення навичок та забезпечення чіткої стратегії та інструментів для подолання дефіциту навичок у конкретних галузях економіки.

Що є Альянс галузевих компетентностей?

Альянси галузевих компетентностей - транснаціональні проекти, спрямовані на визначення та опис нових потреб у навичках у конкретній економічній галузі та/або пояснення цих потреб у освітніх програмах ПТО для реагування на зазначені потреби.
Окрему увагу буде приділено навичкам цифрових технологій, оскільки вони стають все більш важливими для всіх профільних робіт на всьому ринку праці.
Крім того, перехід до циклічної та екологічно чистої економіки має бути підкріплений змінами до кваліфікацій та національними навчальними та професійної підготовки програмами для задоволення нових професійних потреб із зелених навичок.
Проекти можуть досягти цих цілей, подаючи заявки на один або кілька з наступних лотів (організація може бути задіяна як заявник у декількох пропозиціях та лотах, якщо пропозиції стосуються різних галузей):

Лот 1: Альянси галузевих компетентностей для ідентифікації потреб у навичках працюватимуть на галузевому рівні, щоб забезпечити чіткі та детальні дані щодо того, які існують потреби та прогалини. Це дозволить вирішувати такі прогалини через забезпечення навчання, незалежно від того, чи це на основі ПТО (лот 2), чи іншої навчальної діяльності та професійної підготовки.

Лот 2: Альянси галузевих компетентностей для розробки та надання професійно-технічної освіти працюватиме над розробкою та наданням спільного освітнього контенту для програм ПТО для однієї або декількох суміжних професій /в галузі, а також методологій навчання та професійної підготовки. Особливу увагу слід приділяти навчанню на основі роботи, надаючи учням навички, необхідні для ринку праці. Лот 2 - Альянси галузевих компетентностей вимагають застосування інструментів ЄС, таких як EQF, ECVET, EQAVET.

Лот 3: Альянси галузевих компетентностей для впровадження нового стратегічного підходу (Blueprint) до галузевої співпраці з навичок: Blueprint для галузевої співпраці з навичок[120] є одним із десяти заходів в рамках Програми нових навичок для Європи (див. опис на веб-сторінці Європи[121]). Під час поточного конкурсу Blueprint буде реалізовано у шести галузях, де існує серйозна нестача кваліфікації (див. технічні критерії). Альянси в межах лоту 3 підтримають реалізацію Blueprint шляхом розробки секторної стратегії навичок. Ця стратегія повинна призвести до системного та структурного впливу на скорочення нестачі кваліфікації, прогалин та невідповідностей, а також забезпечення належної якості та рівня кваліфікації для підтримки зростання, інновацій та конкурентоспроможності в галузі. Стратегія розвитку галузевих навичок повинна включати в себе чіткий набір заходів, етапів та чітко визначених результатів, з метою встановлення зв'язку між попитом та пропозицією навичок для підтримки загальної стратегії розвитку галузі.

Цілі Лоту 1 (прогноз попиту навичок) та Лоту 2 (реагування на визначені потреби в навичках за допомогою розробки та надання ПТО) повинні бути включені в стратегію розвитку галузевих навичок.

У випадку, якщо дві або більше пропозицій отримують ту ж саму оцінку, і наявного бюджету недостатньо для фінансування всіх них, пріоритетним буде надання пропозицій від членів Європейських рад галузевих компетентностей.

Яка діяльність підтримується в межах цього напряму?

Кожен Альянс галузевих компетентностей повинен впроваджувати узгоджену, комплексну та гнучку сукупність взаємопов'язаних заходів, які є гнучкими та пристосованими до потреб різних поточних і майбутніх ринків праці, таких як:

Лот 1: Альянси галузевих компетентностей для ідентифікації потреб у навичках. Визначення потреб у кваліфікації та професійній підготовці у конкретній галузі економіки:

- збір та інтерпретація даних щодо потреб у навичках на ринку праці в даній галузі економіки, в тому числі за допомогою Панорами навичок (наприклад, прогнози навичок Cedefop, дані різні\их оглядів, аналітичні висвітлення) та, де це доречно, щодо роботи Європейських рад галузевих компетентностей або попередніх альянсів галузевих компетентностей;
- аналіз тенденцій та викликів, які формують галузь та її ринок праці з акцентом на рушійних силах змін, які можуть впливати на попит та пропозицію компетентностей у галузі (наприклад, автоматизація, демографія);
- на основі вищезгаданих заходів, які забезпечують детальну оцінку поточної та очікуваної нестачі компетентностей, прогалин та невідповідності у галузі (як специфічні для роботи, так і загальні навички), а також необхідність перегляду професійних профілів, що вказує на пріоритет, в якому їх слід розглядати, опираючись, зокрема, на їх вплив на потенціал зростання та конкурентоспроможності у галузі та на зайнятість (наприклад, ймовірність втрати роботи, важкодоступні вакансії);

[120] http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8848
[121] HTTP://WWW.EC.EUROPA.EU/SOCIAL/MAIN.JSP?CATID=1223

- аналіз потенційного впливу таких навичок на зростання та зайнятість у галузі;
- аналіз основних тенденцій, що впливають на тісно взаємопов'язані галузі, для охоплення потенційних негативних наслідків;
- визначення потреб у забезпеченні професійної підготовки, спираючись, за наявності, на професійні профілі класифікації ESKO;
- постачання всіх актуальних якісних та кількісних даних про навички, зайнятість та економічну ефективність даної галузі в електронному вигляді у відповідних форматах відкритих даних на рівні ЄС та / або на рівні країни, з тим щоб вони могли потрапляти в Панораму навичок[122]

Лот 2: Альянси галузевих компетентностей для розробки та надання професійно-технічної освіти

Розробка транснаціональних загальногалузевих професійних освітніх програм:

- на основі виявлених потреб у навичках для певних професійних профілів у певній галузі економіки, визначення та розробка освітніх програм або стандартів кваліфікації (згідно з EQF та інформуванням ESCO), для реагування на ці потреби;
- трансфер потреб у навичках в інноваційні освітні орієнтовані на результат модульні програми ПТО та/ або кваліфікації (застосування ECVET для розробки кваліфікацій, що складаються з одиниць результатів навчання), з метою забезпечення прозорості та порівнянності, беручи до уваги також потреби валідації попереднього навчання (наприклад, неформального або інформального);
- застосовуючи управління якістю до нового навчального матеріалу через застосовування принципів забезпечення якості EQAVET або через використання вже існуючих систем забезпечення якості, але які повинні відповідати EQAVET;
- інтегрування періодів базованого на роботі навчання в зміст нового навчального матеріалу, включаючи можливості застосовувати знання в практичних ситуаціях «реального життя» на робочих місцях, і, де це можливо, вбудувати транснаціональний досвід навчання;
- розробка забезпечення ПТО, зосереджуючись як на специфічних для роботи навичках, так і на ключових компетентностях[123], базових навичках та дисциплінах STEM (наука, технології, інженерія та математика), одночасно забезпечуючи ефективні можливості для набуття або розвитку цих компетентностей, особливо в умовах навчання, пов'язаних з роботою;
- сприяння відповідним галузевим кваліфікаціям ПТО (включаючи транснаціональні спільні програми, надані більш ніж одним постачальником ПТО), та угоді підтримки для їхнього визнання шляхом впровадження принципів ECVET та посилання на кваліфікації в NQFs та EQF, а також іншим відповідним європейським інструментам певної галузі;
- посилення визнання кваліфікацій на європейському та національному рівнях в рамках галузі шляхом сприяння та узгодження галузевих кваліфікацій, полегшення транскордонної сертифікації та зміцнення взаємної довіри, що сприятиме підвищенню рівня учнівської та професійної мобільності у цій галузі;
- виявлення, документування та промоція успішних проектів, пов'язаних з навичками чи кваліфікаціями, та успішних практик, а також сприяння багатостороннім партнерствам, у тому числі з інших галузей або з-за меж Європи, і в разі необхідності робити детальні пропозиції щодо їх повторення або масштабування, де це доречно;
- де це доречно, забезпечити, щоб результати проекту, доступні у форматі відкритих даних, могли потрапити до Панораму навичок та ESCO.

Постачання професійних (ПТО) освітніх програм:

- визначення найбільш відповідних методологій постачання освітніх програм, використання інноваційних підходів до викладання та навчання, а також стратегічне та

[122] Це повинно бути зроблене з використанням практичної рамки Cedefop для включення даних щодо галузевих компетентностей у Панораму навичок: http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en

[123] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN

комплексне використання ІКТ (наприклад, змішане навчання, симулятори тощо) та відкриті освітні ресурси (наприклад, МООС[124]);

- визначення шляхів впровадження інноваційних методів викладання та навчання ПТО для задоволення потреб конкретних цільових груп учнів і шляхом забезпечення базованого на роботі навчального процесу;
- розробка заходів, спрямованих на полегшення трансферу накопичених знань у рамках ПТО;
- опис способів, в яких методології та процедури оцінки можуть враховувати всі форми навчання, включаючи навчання на основі роботи, та полегшити валідацію навичок та компетентностей, отриманих у попередній до навчання період;
- визначення адекватних заходів для відстеження учнів після закінчення навчання, щоб забезпечити «зворотний зв'язок»[125]. Ці системи відстеження та зворотного зв'язку можуть спиратися на інформацію компаній, учнів/ працівників, а також громадських інформаційних ресурсів та зацікавлених сторін на ринку праці;
- пропонування відповідних заходів для офіційного визнання нових або адаптованих професійних (ПТО) освітніх програм та кваліфікацій у країнах-членах та в охоплених галузях;
- планування поступового розгортання результатів проекту, що призводить до системного впливу.

Лот 3: Альянси галузевих компетентностей для впровадження нового стратегічного підходу (Blueprint) до галузевої співпраці з навичок

Альянси галузевих компетентностей за цим лотом встановлюватимуть стійке співробітництво щодо розвитку навичок між ключовими стейкхолдерами промисловості в даній галузі, постачальниками освіти та професійної підготовки та державними органами.

Альянси у цьому лоті охоплюють заходи лоту 1 (відповідно до галузі) та лоту 2. Крім того, вони повинні охоплювати наступні види діяльності:

- розробка стратегії галузевих компетентностей для підтримки цілей прийнятої стратегії зростання для галузі. Ця стратегія повинна бути першим ключовим результатом проекту, визначити конкретні заходи та вказувати на чіткий набір заходів, етапів та чітко визначені результати, запропонувати, як узгодити попит та пропозицію навичок. Стратегія має деталізувати, яким чином головні тенденції, такі, як глобальні, суспільні та технологічні досягнення у галузі, можуть вплинути на робочі місця та потреби у навичках. Вона має описувати очікуваний термін та приділити особливу увагу впливу цифрових та ключових технологій;
- підкріпити та проілюструвати стратегію, визначити, документувати та заохотити конкретні приклади політики та ініціатив на національному та регіональному рівнях, спрямовані на подолання дефіциту та невідповідності навичок, а також заохочення багатосторонніх партнерств (наприклад, між промисловістю, соціальними партнерами, освітою та професійною підготовкою, державними органами). Такі приклади повинні бути представлені у формі зразків, що містять чіткий опис політики/ проекту, ролі та відповідальності різних зацікавлених сторін, тривалості, фінансування (за наявності) та результатів;
- розробка спільної методології оцінки поточної ситуації та прогнозування майбутніх потреб, а також моніторингу (на щорічній основі) прогресу та розвитку попиту та пропозиції навичок на основі надійних сценаріїв передбачення;
- визначення професійних профілів, які потребують перегляду або створення, відповідних потреб у навичках, а також необхідного рівня кваліфікації, за наявності, професійних профілів у ESCO та існуючих рамок кваліфікацій[126]; у відповідних випадках може розглядатися розробка галузевих рамок кваліфікацій;

---

[124] МООС - це масовий відкритий он-лайн курс, призначений для необмеженої участі та відкритого доступу через Інтернет. На додаток до традиційних матеріалів курсу, таких як лекції, читання та набори завдань, багато МООС надають інтерактивні користувацькі форуми для підтримки взаємодії спільноти між студентами, викладачами та тренерами.

[125] Див. Medium-term deliverable 2 (MTD2), в 2015 Ризькі висновки: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf

[126] Напр., the Digital Competence Framework for Citizens, the Entrepreneurship Competence Framework та European e-Competence Framework

- визначення, опис та зазначення пріоритетів для огляду або встановлення нових кваліфікацій на основі відповідних професійних профілів;
- сприяння розробці конкретних рішень у забезпеченні ПТО (включаючи вищу ПТО), а також партнерства між бізнесом, освітою і дослідженнями;
- розробка конкретних рішень, спрямованих на сприяння мобільності студентів ПТО, шукачів роботи та стажерів у Європі у цій галузі, з використанням існуючих інструментів ЄС (наприклад, Еразмус+, EURES, Drop'Pin, Європейський Альянс із стажування в ПТО);
- розробка заходів, спрямованих на підвищення привабливості галузі як вибору кар'єри, зокрема серед молодих людей, а також спрямованих на досягнення гендерної рівноваги у галузі;
- розробка довгострокового плану дій для поступового розгортання результатів проекту після завершення проекту. Цей план повинен ґрунтуватися на стійкому партнерстві між постачальниками освіти та професійної підготовки та основними зацікавленими сторонами галузі на відповідному рівні. Він має включати ідентифікацію відповідних структур управління, а також плани щодо поширення результатів та фінансової стійкості. Він повинен також забезпечувати належну візуалізацію та широке розповсюдження роботи Альянсу, в тому числі на рівні ЄС та на національному політичному рівні, а також включати детальну інформацію про те, як його впровадження буде здійснюватися на національному та/ або регіональному рівнях з відповідними урядовими та галузевими органами влади;

  План дій повинен також вказувати, яким чином можливості підтримки ЄС (наприклад, Європейські структурні фонди, Європейський фонд стратегічних інвестицій, Еразмус+, COSME, галузеві програми), а також національне та регіональне фінансування можуть підтримувати стратегії навичок. Це має враховувати стратегії розумної спеціалізації на національному та регіональному рівнях;
- постачання всіх актуальних якісних та кількісних даних на рівні ЄС та/ або країни відповідно до відкритого формату даних[127].

Які основні характеристики Альянсу галузевих компетентностей?

Ключовими рисами Альянсів галузевих компетентностей є:

- Інновації в професійній освіті та підготовці для кокретних професій у галузях економіки (де є в наявності ESCO[128]);
- Вплив, який виходить за рамки життя проекту та поза межі організацій, залучених до Альянсу. Очікується, що партнерство та діяльність продовжуються. Зміни у забезпеченні професійного навчання для професійних профілів повинні бути вимірними. Результати та рішення повинні бути доступними для широкої аудиторії. Результати Альянсів галузевих компетентностей повинні стати доступними для використання та публікації в Панорамі навичок ЄС.

Альянси галузевих компетентностей повинні демонструвати зобов'язання та додану вартість усіх партнерів. Партнери повинні поєднувати системну та галузеву інформацію з твердими знаннями про потреби у кваліфікації та практиці навчання в своїй економічній галузі. Розподіл завдань та постачань продуктів повинен відображати правильну відповідність між досвідом партнерів та діяльністю, за яку вони відповідають. Партнери повинні бути представниками в галузі, принаймні на національному рівні, мати європейську аудиторію та досвід або компетентність щодо прогнозування потреб професійних навичок і пропозиції чи розробки кваліфікації.

(e-CF).

[127] Це повинно бути зроблене з використанням практичної рамки Cedefop для включення даних щодо галузевих компетентностей у Панораму навичок: http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en

[128] HTTPS://EC.EUROPA.EU/ESCO/HOME

У Лоті 1 - Альянси галузевих компетентностей для ідентифікації потреб у навичках, ідентифікація та визначення майбутніх потреб у навичках повинні бути підтримані дослідженнями щодо потреб ринку праці в галузі. Співпраця між державними та приватними організаціями на ринку праці (наприклад, міністерствами праці, соціальними партнерами, постачальниками професійної підготовки та освітніх послуг, органами дослідження ринку праці, компаніями, включаючи малі та середні підприємства, торговельними палатами, державними та приватними службами зайнятості та національними службами статистики) повинна заохочуватися, щоб працювати разом для виявлення та прогнозування постійних дефіцитів та невідповідностей стосовно навичок на рівні галузі та допомогти заповнити прогалину між попитом та пропозицією робочої сили. Важливо максимізувати синергію з іншими галузевими ініціативами.

У Лоті 2 - Альянси галузевих компетентностей для розробки та надання професійно-технічної освіти необхідно буде інтерпретувати існуючі дослідницькі дані щодо потреб у специфічних для кваліфікації навичках при впровадженні професійної освіти та підготовки або розробці кваліфікаційних стандартів на основі спільного європейського професійного основного профілю, креслення, де це можливо на основі ESCO. У відповідних випадках вони повинні спиратися на дослідження навичок, зібрані Європейськими радами галузевих компетентностей та вже існуючі дослідження галузевих навичок, які було замовлено Європейською комісією. Панорама навичок ЄС надає велику кількість досліджень навичок, аналіз та вивчення професій (зайнятостей) та галузей.

Альянс повинен потім перенести їх в інноваційні орієнтовані на результати навчання програми (застосовуючи ECVET), які включають періоди навчання на робочому місці, і які повинні бути підкріплені механізмами забезпечення якості (відповідно до EQAVET). Партнери Альянсу повинні в пропозиції продемонструвати, які заходи вони вживають у країнах та у галузі, охоплених для офіційного визнання (базова професійна освіта та подальше навчання), або сертифікації (підвищення кваліфікації) нового або адаптованого навчального плану ПТО/, а також, як вони будуть проводити процедури після закінчення фінансування ЄС. Служби кар'єрного супроводу разом з регіональними чи місцевими органами влади повинні відігравати роль «фасилітатора» у підтримці процесу набуття професійної кваліфікації з метою залучення базових професійно-технічних навчальних закладів, молодих учнів або їхніх батьків до певних професій з високим попитом на ринку праці . Альянси галузевих компетентностей повинні виконувати запропоновані заходи таким чином, щоб максимізувати вплив на одну або кілька суміжних професій у даній галузі.

У Лоті 3 - Альянси галузевих компетентностей для впровадження нового стратегічного підходу (Blueprint) до галузевої співпраці з навичок, на додаток до того, що викладено у Лоті 1 та Лоті 2, партнерам доведеться розробити комплексний та стратегічний підхід, що охоплюватиме всі види діяльності. Цей стратегічний підхід повинен бути чітко пов'язаний із загальною стратегією розвитку галузі, з тим щоб підтримати галузь у вирішенні найбільш актуальних завдань та досягнення своїх середньострокових та довгострокових цілей, включаючи, де це доцільно, питання зростання, інновацій, конкурентоспроможності і зайнятості. Альянс повинен буде врахувати та відобразити у своїй роботі основні події політики та публікації на рівні ЄС, що стосуються їхньої галузі.

Яка роль організацій, що беруть участь у Альянсах галузевих компетентностей?

Заявник / координатор: організація-учасник, яка подає проектну пропозицію від імені всіх партнерів. Координатор несе повну відповідальність за забезпечення виконання проекту згідно з угодою. Координатор охоплює такі обов'язки:

- представляє і діє від імені Альянсу перед Європейською комісією;
- несе фінансову та юридичну відповідальність за належне операційне, адміністративне та фінансове виконання всього проекту;
- координує Альянс у співпраці з партнерами проекту.

Повні партнери: організації-учасниці, які активно беруть участь у створенні Альянсу галузевих компетентностей. Кожен повний партнер повинен підписати мандат, згідно з яким підписант

погоджується з тим, що координатор бере на себе перераховані вище обов'язки від імені товариства під час реалізації проекту. Те саме стосується і партнерів з країн-партнерів.
Асоційовані партнери (необов'язково): Альянси галузевих компетентностей можуть включати асоційованих партнерів, які беруть участь у діяльності Альянсу. Вони не підпадають під дію контрактних вимог, оскільки вони не отримують фінансування. Проте їхня участь та роль у проекті та різні робочі пакети повинні бути чітко описані.
Дочірні установи (необов'язково): Організації, які сприяють досягненню цілей проекту та діяльності. Дочірні установи повинні бути ідентифіковані в заявці на отримання грантів та задовольняти вимогам, описаним у Додатку III (Глосарій термінів) цього Посібника з програми.

Які критерії використовуються для оцінки Альянсу галузевих компетентностей?

Нижче наведені мінімальні технічні критерії, яким має відповідати пропозиція Альянсу галузевих компетентностей, щоб мати право на грант Еразмус+:

Лот 1: Альянси галузевих компетентностей для ідентифікації потреб у навичках.

Мінімальні технічні критерії для Лота 1

Організації-учасниці	Наступні організації, разом із дочірніми установами (за наявності), мають право брати участь у Альянсі Лоту 1. Вони можуть бути державною або приватною організацією, заснованою в країні-члені програми (див. розділ «Країни учасниці» у частині А цього керівництва). • європейські та/ або національні соціальні партнери; • міністерства праці або асоційовані органи (агенції чи ради); • державні чи приватні служби зайнятості; • дослідницькі інститути ринку праці, національні статистичні бюро; • державні чи приватні, малі, середні та великі підприємства (включаючи соціальні підприємства); • агенції економічного розвитку; • торговельні, промислові або трудові палати; • галузеві або професійні асоціації роботодавців або працівників; палати кваліфікованих ремесел; • європейські або національні галузеві парасолькові організації; • постачальники послуг у галузі професійного навчання чи освіти на місцевому, регіональному або національному рівнях; • галузеві науково-дослідні інститути; • органи, що надають кар'єрний супровід (профорієнтацію), професійні консультації та інформаційні послуги; • державні органи, відповідальні за освіту та професійну підготовку на регіональному або національному рівні.
Хто може подавати заявку?	Заявником може бути будь-яка організація-учасниця, заснована в країні-члені програми. Ця організація виступає від імені всіх організацій, що беруть участь у проекті.
Кількість і профіль організацій-учасниць	Альянс галузевих компетентностей має охоплювати щонайменше 12 країн-членів програми та включати щонайменше 2 повних партнерів, з яких щонайменше 1 представляє галузь, і принаймні 1 є

	представником навчальних закладів та закладів професійної підготовки. Географічне покриття може бути забезпечене участю національних організацій та / або загальноєвропейських парасолькових організацій[129] або європейських соціальних партнерів. Потенціал охоплення більш ніж однієї країни Альянсу організаціями чи соціальними партнерами має бути доведений на момент подання заявки.
Допустимі сектори	Усі галузі[130], крім шести галузей, які відповідають вимогам проекту Лот 3.
Тривалість проекту	2 або 3 роки. Тривалість повинна бути обрана на етапі подання заявки, виходячи з мети проекту та за типом запланованих у часі заходів. У виняткових випадках тривалість Альянсу галузевих компетентностей може бути продовжена на вимогу бенефіціара та за погодженням з виконавчим агентством на період до 6 місяців. У такому випадку сума гранту не зміниться.
Куди подавати заявку?	До Виконавчого агентства освіти, аудіовізуальних засобів і культури, розміщеного в Брюсселі
Коли подавати заявку?	Кандидати повинні подати заявку на отримання гранту до 28 лютого о 12:00 (опівдні за часом Брюсселю) для проектів, що починаються 1 листопада або 1 грудня того ж року або 1 січня наступного року.
Як подати заявку?	Будь ласка, перегляньте розділ С цього керівництва, щоб дізнатись, як подати заявку.

Організації, які подали заявки, будуть оцінюватися за відповідними **критеріями виключення та відбору.** Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, зверніться до Частини С цього Керівництва.

Критерії присудження гранту для Лоту 1

Проекти будуть оцінюватися за наступними критеріями:

Актуальність проекту (максимум 25 балів)	• Зв'язок з політикою: пропозиція сприяє досягненню європейських цілей в сфері ідентифікації та прогнозування навичок; • Цифрові навички: якою мірою пропозиція передбачає вивчення потреб щодо цифрових навичок. Пропозиції, включаючі цей аспект, будуть вважатися дуже актуальними; • Зелені навички: якою мірою пропозиція передбачає вивчення вимог до кваліфікації, пов'язаних із переходом на циклічну та екологічну економіку. Пропозиції, включаючі цей аспект, будуть вважатися дуже актуальними; • Мета: пропозиція є актуальною для цілей напряму (див. розділ «Які цілі Альянсу галузевих компетентностей»); • Послідовність: цілі базуються на аналізі ясних потреб; вони чітко визначені, реалістичні та вирішують питання, акутальні для організацій-учасниць та напряму; • Інновації: пропозиція враховує найсучасніші методи та техніки і призводить до інноваційних результатів та рішень; • Європейська додана вартість: пропозиція чітко демонструє додану вартість, сформовану через її транснаціональність.

[129] Європейська парасолькова організація - це асоціація (часто пов'язана з галуззю) декількох національних організацій-членів, що координує їх діяльність, сприяє спільній меті та працює для захисту їх спільних інтересів на європейському рівні.
[130] Як вони визначеніе Eurostat NACE – Статистичною класифікацією економічної діяльності в ЄС.

Якість розробки та реалізації проекту (максимум 30 балів)	• Когерентність: загальна розробка проекту забезпечує узгодженість між цілями проекту, методологією, діяльністю та запропонованим бюджетом. Ця пропозиція являє собою послідовний та комплексний набір відповідних заходів для задоволення виявлених потреб та досягнення очікуваних результатів; • Структура: робоча програма є чіткою та зрозумілою, і охоплює всі етапи (підготовка, впровадження, експлуатація, моніторинг, оцінка та поширення); • Менеджмент: передбачені ясні механізми управління. Часові рамки, організація, завдання та обов'язки чітко визначені та реалістичні. Пропозиція виділяє відповідні ресурси для кожної діяльності; • Бюджет: бюджет передбачає належні ресурси, необхідні для успіху, вони не є переоціненими або недооціненими; • Фінансовий та контроль якості: заходи контролю (безперервна оцінка якості, експертні оцінки, діяльність з проведення бенчмаркінгу та ін.) та якісні показники забезпечують високу якість та економічну ефективність проекту. Проблеми/ ризики проекту чітко ідентифіковані, а відповідні дії спрямовані на їх пом'якшення. Процеси експертизи плануються як невід'ємна частина проекту. Робоча програма Альянсу включає в себе незалежну зовнішню оцінку якості в середньостроковій фазі та наприкінці проекту.
Якість команди проекту і організація співпраці (максимум 25 балів)	• Конфігурація: склад партнерства відповідає цілям проекту, об'єднуючи в міру необхідності експертизу та компетентності, необхідні для ідентифікації та прогнозування навичок, постачання навичок та політики щодо навичок в цілому. Участь європейських та/ або національних соціальних партнерів з чіткою роллю для визначення та прогнозування потреб в навичках у даній галузі є дуже актуальною. Переконливо демонструється репрезентативність та досвід партнерів у відповідній галузі та на європейському рівні. Поширення та репрезентативність відповідних партнерів по країнах, що беруть участь у Альянсі, за програмами, повинні бути такими, щоб Альянс мав високий потенціал для впливу в кількох країнах, охоплених Альянсом (наприклад, за участю європейської організації галузі або європейських соціальних партнерів) ; • Зобов'язання: розподіл обов'язків і завдань є чітким, доцільним та демонструє зобов'язання та активний внесок всіх організацій-учасниць, пов'язані з їхнім специфічним досвідом та можливостями; • Завдання: координатор показує високу якість управління та координацію транснаціональних мереж та лідерство у комплексному середовищі. Індивідуальні завдання розподіляються на основі конкретного ноу-хау кожного партнера; • Співпраця / Командний дух: пропонується ефективний механізм забезпечення гарної координації, прийняття рішень та спілкування між організаціями-учасницями, учасниками та будь-якими іншими відповідними зацікавленими сторонами.

Вплив і поширення інформації (максимум 20 балів)	• Впровадження: пропозиція демонструє, як досягнуті результати Альянсу будуть використовуватися партнерами та іншими стейкхолдерами. Це дає змогу вимірювати впровадження впродовж життєвого циклу проекту та після нього; • Поширення: пропозиція передбачає чіткий план поширення результатів та включає відповідні заходи, інструменти та канали для забезпечення ефективного розповсюдження результатів та переваг зацікавленим сторонам: розробникам політики, експертам-інструкторам , підприємствам та молодим студентам у обов'язковій освіті за професіями, які мають високий попит на ринку праці або потенціал створення нового бізнесу; впродовж і після життєвого циклу проекту; пропозиція вказує, які партнери будуть відповідати за розповсюдження та демонструє відповідний досвід, який вони мають у процесі поширення; • Вплив: пропозиція показує суспільну та економічну актуальність та інформаційну підтримку. Це цілком ймовірно значно збільшить спроможність партнерів впроваджувати відповідне навчання в європейському контексті. Вона також передбачає відповідні заходи для моніторингу прогресу та оцінки очікуваного впливу (коротко- та довгострокового); • Відкритий доступ[131]: якщо актуально, пропозиція описує, як матеріали, документи та створені засоби масової інформації будуть вільно доступні та просуваються за допомогою відкритих ліцензій[132] і не містять диспропорційних обмежень; • Стійкість: пропозиція містить відповідні заходи та ресурси для забезпечення того, щоб результати та переваги, що були досягнуті Альянсом, були підтримані після життєвого циклу проекту (наприклад, як інформація про майбутні потреби в навичках може бути вирішена в цій галузі шляхом надання тренінгів та розробки освітніх програм). Вони можуть базуватися на ПТО (Lot 2) або іншому навчанні. У пропозиції пояснюється, як і з якими ресурсами (крім фондів ЄС) це буде зроблено.

Щоб отримати фінансування, запропоновані проектні заявки повинні набрати щонайменше 70 балів. Більше того, вони повинні набрати щонайменше 13 балів у категоріях "Актуальність проекту" та "Якість команди проекту і організації співпраці"; 16 балів у категорії "Якість розробки та реалізації проекту" та 11 балів у категорії "Вплив і поширення інформації".

Лот 2: Альянси галузевих компетентностей для розробки та надання професійно-технічної освіти

Мінімальні технічні критерії для Лота 2

Організації-учасниці	Наступні організації, разом із дочірніми установами (за наявності), мають право брати участь у Альянсі Лоту 2.

[131] Бенефіціар повинен опублікувати всі навчальні матеріали, отримані за допомогою програми Еразмус+, безкоштовно та за відкритою ліцензією.
[132] Спосіб, за допомогою якого власник твору дає дозвіл всім використовувати та адаптувати ресурс. Ліцензія пов'язана з кожним ресурсом. Відкрита ліцензія не є передачею авторських прав або прав інтелектуальної власності (ПІВ) та вигоди.

	Вони можуть бути державною або приватною організацією, заснованою в країні-члені програми (див. розділ «Країни-учасниці» у частині А цього керівництва). • державні або приватні постачальники послуг у галузі професійного навчання чи освіти, включаючи соціальні установи, зокрема з власними навчальними підрозділами, що забезпечують стажування, також надають спільну професійну підготовку; • ЄС чи національні організації - представники промисловості, малі, середні та великі підприємства, суміжні галузеві організації; • мережі постачальників ПТО, європейські або національні організації, що їх представляють; • державні органи, відповідальні за освіту та професійну підготовку на регіональному або національному рівні, міністерства; • організації чи мережі - на рівні ЄС чи на національному рівні - представляючі соціальних партнерів, промисловість, галузеві організації, професії, а також зацікавлені сторони у сфері освіти та професійної підготовки, включаючи молодіжні організації; • торговельні, промислові або трудові палати; • ради галузевих компетентностей; • агенції економічного розвитку, дослідницькі інститути, національні статистичні бюро; • залади культури/ творчості; • органи, що надають кар'єрний супровід (профорієнтацію), професійні консультації та інформаційні послуги; • органи акредитації, сертифікації тавизнання кваліфікацій (органи з регуляторною функцією)
Хто може подавати заявку?	Заявником може бути будь-яка організація-учасниця, заснована в країні-члені програми. Ця організація виступає від імені всіх організацій, що беруть участь у проекті.
Кількість і профіль організацій-учасниць	Альянс галузевих компетентностей повинен охоплювати принаймні 4 країни-члени програми та включати принаймні 8 повних партнерів, з яких, принаймні, 3 компанії - представники промисловості або галузей (наприклад, палати або торгові асоціації), і принаймні 3 - постачальники освіти та професійної підготовки.
Допустимі сектори	Усі галузі[133], крім шести галузей, які відповідають вимогам проекту Лоту 3.
Тривалість проекту	2 або 3 роки. Тривалість повинна бути обрана на етапі подання заявки, виходячи з мети проекту та за типом запланованих у часі заходів. У виняткових випадках тривалість Альянсу галузевих компетентностей може бути продовжена на вимогу бенефіціара та за погодженням з виконавчим агентством на період до 6 місяців. У такому випадку сума гранту не зміниться.
Куди подавати заявку?	До Виконавчого агентства освіти, аудіовізуальних засобів і культури, розміщеного в Брюсселі

[133] Вони визначені Eurostat NACE – Статистичною класифікацією економічної діяльності в ЄС.

Коли подавати заявку?	Кандидати повинні подати заявку на отримання гранту до 28 лютого о 12:00 (опівдні за часом Брюсселю) для проектів, що починаються 1 листопада або 1 грудня того ж року або 1 січня наступного року.
Як подати заявку?	Будь ласка, перегляньте розділ С цього керівництва, щоб дізнатись, як подати заявку.

Організації, які подали заявки, будуть оцінюватися за відповідними **критеріями виключення та відбору.** Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, зверніться до частини С цього керівництва.

Критерії присудження гранту для Лоту 2

Проекти будуть оцінюватися за наступними критеріями:

Актуальність проекту (максимум 25 балів)	• Зв'язок з політикою та ініціативами ЄС: пропозиція враховує та сприяє досягненню європейських цілей у сфері ПТО; пропозиція враховує та сприяє візуалізації існуючих інструментів та ініціатив ЄС щодо розвитку навичок; спирається на роботу Європейської ради галузевих компетентностей, де це доречно; • Представництво у сфері ПТО: Альянс галузевих компетентностей включає партнерів, які адекватно представляють розробку та постачання ПТО; • Представництво галузі: Альянс галузевих компетентностей включає партнерів, які адекватно представляють відповідну галузь; • Цифрові навички: якою мірою пропозиція передбачає вивчення потреб щодо цифрових навичок. Пропозиції, включаючі цей аспект, будуть вважатися дуже актуальними; • Зелені навички: якою мірою пропозиція передбачає вивчення вимог до кваліфікації, пов'язаних із переходом на циклічну та екологічну економіку. Пропозиції, включаючі цей аспект, будуть вважатися дуже актуальними; • Мета: пропозиція є актуальною для цілей напряму (див. розділ «Які цілі Альянсу галузевих компетентностей»); • Послідовність: цілі базуються на аналізі ясних потреб; вони чітко визначені, реалістичні та вирішують питання, акутальні для організацій-учасниць та напряму; • Інновації: пропозиція враховує найсучасніші методи та техніки і призводить до інноваційних результатів та рішень; • Європейська додана вартість: пропозиція чітко демонструє додану вартість, сформовану через її транснаціональність.
Якість розробки та реалізації проекту (максимум 30 балів)	• Когерентність: загальна розробка проекту забезпечує узгодженість між цілями проекту, методологією, діяльністю та запропонованим бюджетом. Ця пропозиція являє собою послідовний та комплексний набір відповідних заходів для задоволення виявлених потреб та досягнення очікуваних результатів; • Структура: робоча програма є чіткою та зрозумілою, і охоплює всі етапи (підготовка, впровадження, експлуатація, моніторинг, оцінка та поширення); • Методологія: пропозиція є сумісною та використовує інструменти ЄС, пов'язані з навичками та професіями, такими

	як EQF[134], ECVET[135], EQAVET[136], Europass[137], EURES[138], Drop'Pin[139], ESCO[140] тощо. Де можливо, пропозиція враховує та закріплює попередні відповідні заходи (наприклад, ініціативи країн-членів програми, співтовариства інноваційних знань -KIC EIT[141], попередні та поточні альянси галузевих компетентностей [142]. Вона використовує підхід, що базується на результатах навчання ECVET (одиниці результатів навчання) та принципи забезпечення якості відповідно до EQAVET; • Менеджмент: передбачені ясні механізми управління. Часові рамки, організація, завдання та обов'язки чітко визначені та реалістичні. Пропозиція виділяє відповідні ресурси для кожної діяльності; • Бюджет: бюджет передбачає належні ресурси, необхідні для успіху, вони не є переоціненими або недооціненими; • Фінансовий та контроль якості: заходи контролю (безперервна оцінка якості, експертні оцінки, діяльність з проведення бенчмаркінгу та ін.) та якісні показники забезпечують високу якість та економічну ефективність проекту. Проблеми/ ризики проекту чітко ідентифіковані, а відповідні дії спрямовані на їх пом'якшення. Процеси експертизи плануються як невід'ємна частина проекту. Робоча програма Альянсу включає в себе незалежну зовнішню оцінку якості в середньостроковій фазі та наприкінці проекту.
Якість команди проекту і організація співпраці (максимум 25 балів)	• Конфігурація: склад партнерства відповідає цілям проекту, об'єднуючи в міру необхідності експертизу та компетентності, необхідні для ідентифікації та прогнозування навичок, постачання навичок та політики щодо навичок в цілому. Участь європейських та/ або національних соціальних партнерів з чіткою роллю для визначення та прогнозування потреб в навичках у даній галузі є дуже актуальною. Переконливо демонструється репрезентативність та досвід партнерів у відповідній галузі та на європейському рівні. Поширення та репрезентативність відповідних партнерів по країнах, що беруть участь у Альянсі, за програмами, повинні бути такими, щоб Альянс мав високий потенціал для впливу в кількох країнах, охоплених Альянсом (наприклад, за участю європейської організації галузі або європейських соціальних партнерів) ; • Зобов'язання: розподіл обов'язків і завдань є чітким, доцільним та демонструє зобов'язання та активний внесок всіх організацій-учасниць, пов'язані з їхнім специфічним досвідом та можливостями; • Завдання: координатор показує високу якість управління та координацію транснаціональних мереж та лідерство у комплексному середовищі. Індивідуальні завдання

[134] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32008H0506(01)
[135] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473612465372&uri=CELEX:32009H0708(02)
[136] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473612641346&uri=CELEX:32009H0708(01)
[137] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473612732264&uri=CELEX:32004D2241
[138] https://ec.europa.eu/eures/public/homepage
[139] https://ec.europa.eu/eures/public/en/opportunities
[140] https://ec.europa.eu/esco/portal/home
[141] https://eit.europa.eu/activities/innovation-communities
[142] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/sector-skills-alliances

	розподіляються на основі конкретного ноу-хау кожного партнера; • Співпраця / Командний дух: пропонується ефективний механізм забезпечення гарної координації, прийняття рішень та спілкування між організаціями-учасницями, учасниками та будь-якими іншими відповідними зацікавленими сторонами.
Вплив і поширення інформації (максимум 20 балів)	• Впровадження: пропозиція демонструє, як досягнуті результати Альянсу будуть використовуватися партнерами та іншими стейкхолдерами. Це дає змогу вимірювати впровадження впродовж життєвого циклу проекту та після нього; • Поширення: пропозиція передбачає чіткий план поширення результатів та включає відповідні заходи, інструменти та канали для забезпечення ефективного розповсюдження результатів та переваг зацікавленим сторонам: розробникам політики, експертам-інструкторам , підприємствам та молодим студентам у обов'язковій освіті за професіями, які мають високий попит на ринку праці або потенціал створення нового бізнесу; впродовж і після життєвого циклу проекту; пропозиція вказує, які партнери будуть відповідати за розповсюдження та демонструє відповідний досвід, який вони мають у процесі поширення; • Вплив: пропозиція показує суспільну та економічну актуальність та інформаційну підтримку. Вона включає партнерів, що мають значну роль у відповідній галузі, включаючи навчання та професійну підготовку. Вона також передбачає відповідні заходи для моніторингу прогресу та оцінки очікуваного впливу (коротко- та довгострокового); якщо органи, що мають регуляторну функцію (особливо щодо кваліфікацій), переконливо беруть участь у забезпеченні визнання або сертифікації навчального контенту, то ця пропозиція є дуже актуальною. Якщо європейська галузева парасолькова організація, яка представляє інтереси як соціальних партнерів, так і відповідної галузі, є повним партнером, пропозиція розглядається як дуже актуальна; • Відкритий доступ[143]: Якщо актуально, пропозиція описує, як матеріали, документи та створені засоби масової інформації будуть вільно доступні та просуваються за допомогою відкритих ліцензій [144] і не містять диспропорційних обмежень; • Стійкість: пропозиція пояснює, як буде розроблений план заходів щодо впровадження результатів на національному та регіональному рівнях. Пропозиція включає відповідні заходи та визначення фінансових ресурсів (європейських, національних та приватних) для забезпечення того, щоб результати та переваги, досягнуті Альянсом, мали довгострокову стійкість.

[143] Бенефіціар повинен опублікувати всі навчальні матеріали, отримані за допомогою програми Еразмус+, безкоштовно та за відкритою ліцензією.
[144] Спосіб, за допомогою якого власник твору дає дозвіл всім використовувати та адаптувати ресурс. Ліцензія пов'язана з кожним ресурсом. Відкрита ліцензія не є передачею авторських прав або прав інтелектуальної власності (ПІВ) та вигоди.

Щоб отримати фінансування, запропоновані проектні заявки повинні набрати щонайменше 70 балів. Більше того, вони повинні набрати щонайменше 13 балів у категоріях "Актуальність проекту" та "Якість команди проекту і організації співпраці"; 16 балів у категорії "Якість розробки та реалізації проекту" та 11 балів у категорії "Вплив і поширення інформації".

Лот 3: Альянси галузевих компетентностей для впровадження нового стратегічного підходу (Blueprint) до галузевої співпраці з навичок

Мінімальні технічні критерії для Лоту 3

Організації-учасниці	Наступні організації, разом із дочірніми установами (за наявності), мають право брати участь у Альянсі Лоту 3. Вони можуть бути державною або приватною організацією, заснованою в країні-члені програми (див. розділ «Країни-учасниці» у частині А цього керівництва). • державні або приватні установи, активні в обраних галузях, включаючи ті, зокрема, з навчальними підрозділами, що забезпечують стажування, також надають спільну професійну підготовку; • ЄС чи національні організації - представники промисловості, малі, середні та великі підприємства, суміжні галузеві організації; • державні або приватні постачальники послуг у галузі професійного навчання чи освіти, включаючи • мережі постачальників ПТО, європейські або національні організації, що їх представляють; • державні органи, відповідальні за освіту та професійну підготовку на регіональному або національному рівні, міністерства; • організації чи мережі - на рівні ЄС чи на національному рівні - представляючі соціальних партнерів, промисловість, галузеві організації, професії, а також зацікавлені сторони у сфері освіти та професійної підготовки, включаючи молодіжні організації; • торговельні, промислові або трудові палати; • ради галузевих компетентностей; • агенції економічного розвитку, дослідницькі інститути, національні статистичні бюро; • органи, що надають кар'єрний супровід (профорієнтацію), професійні консультації та інформаційні послуги; • органи акредитації, сертифікації тавизнання кваліфікацій (органи з регуляторною функцією) • органи, що представляють відповідні органи влади на регіональному та національному рівнях.
Хто може подавати заявку?	Заявником може бути будь-яка організація-учасниця, заснована в країні-члені програми. Ця організація виступає від імені всіх організацій, що беруть участь у проекті.
Кількість і профіль організацій-учасниць	Альянс галузевих компетентностей повинен охоплювати принаймні 8 країн-членів програми та включати принаймні 12 повних партнерів, з яких, принаймні, 5 компанії - представники промисловості або галузей (наприклад, палати або торгові асоціації), і принаймні 5 - постачальники освіти та професійної підготовки.

Допустимі сектори	1. Виробництво добавок 2. Будівництво 3. Морське судноплавство 4. Ланцюг паперових цінностей 5. Відновлювана енергетика та зелені технології 6. Сталеварна промисловість
Тривалість проекту	4 роки. У виняткових випадках тривалість Альянсу галузевих компетентностей може бути продовжена на вимогу бенефіціара та за погодженням з виконавчим агентством на період до 6 місяців. У такому випадку сума гранту не зміниться.
Куди подавати заявку?	До Виконавчого агентства освіти, аудіовізуальних засобів і культури, розміщеного в Брюсселі
Коли подавати заявку?	Кандидати повинні подати заявку на отримання гранту **до 28 лютого о 12:00** (опівдні за часом Брюсселю) для проектів, що починаються 1 листопада або 1 грудня того ж року або 1 січня наступного року.
Як подати заявку?	Будь ласка, перегляньте розділ С цього керівництва, щоб дізнатись, як подати заявку.

Додаткова інформація, яка повинна бути врахована для кожної галузі у проектах лоту 3
Що стосується Лоту 3 - Альянси галузевих компетентностей для впровадження нового стратегічного підходу (Blueprint) до галузевої співпраці з навичок, то для кожної галузі слід враховувати таку інформацію:

Виробництво добавок [145]	Альянс повинен включати принаймні наступні сфери: • 3D-друк, технології струмування, фотополімеризація, порошкове плавлення, екструзія матеріалу, орієнтована енергія. • Створені виробничі галузі в перехідний період до модернізації промисловості, наприклад лиття під тиском, обробка, формування та приєднання. • Творчі галузі, наприклад промисловий та графічний дизайн, розробка програмного забезпечення, 3D-видавництво. Для забезпечення взаємодоповнюваності та синергії, діяльність повинна бути сумісною з існуючими даними для галузі, включаючи дії та орієнтації, надані в таких документах: • Ком'юніке 2012 року про промислову політику «Посилена європейська промисловість для зростання та відновлення економіки»[146]. • Доповідь 2014 року від Генерального директорату з досліджень та інновацій щодо виробництва добавок [147] • Ком'юніке 2014 року «Для європейського промислового відродження»[148] • Висновок власної ініціативи EESC 2015 р. щодо 3D-друку [149] • Дослідження «ITRE-2015» про 3D-друк від Європейського парламенту [150]

[145] Промисловість із виробництва добавок відноситься до виробництва споживчих та промислових товарів для широкого кола заяв, включаючи виробників оригінального обладнання (OEM) та постачальників матеріалів. Ця галузь включає компанії з широкого спектру економічної діяльності, наприклад, промислові машини, авіація, охорона здоров'я, інструменти, виготовлення металів, електроніка.
[146] http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2012/EN/1-2012-582-EN-F1-1.Pdf
[147] https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6aeec19c-265f-11e7-ab65-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-30968908
[148] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52014DC0014
[149] http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.ccmi-opinions.32834
[150] http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563445/IPOL_STU%282015%29563445_EN.pdf

	• Заява на подання пропозицій H2020 FoF-05-2016 на 2016 рік[151] • Проекти Альянсів галузевих компетентностей, що фінансуються Еразмус+: 3DPrism [152] and Metals[153] а також інші проекти співробітництва Еразмус+ [154]. • Ком'юніке 2016 року «Оцифрування європейської промисловості»[155] • Середньостроковий огляд 2017 року щодо впровадження стратегії цифрового спільного ринку [156]
Будівництво [157]	Альянс повинен включати принаймні наступні сфери: • енергоефективність; • дигіталізація (оцифровування); • циклічна економіка, в тому числі біо-та вторинна перероблена продукція. Для забезпечення взаємодоповнюваності та синергії, діяльність повинна бути сумісною з існуючими даними для галузі, включаючи дії та орієнтації, надані в таких документах: • Стратегія галузевої конкурентоспроможності[158] - Комюніке «Стратегія стійкої конкурентоспроможності будівельної галузі та її підприємств»[159] • Розвиток ринку та політики, як описано Спостереженнями Європейської будівельної глузі[160] • Ком'юніке «Чиста енергія для всіх європейців»[161] та її додаток 1 «Прискорення чистої енергії в будівлях»[162] • Результати ініціативи BUILD UP Skills[163]
Морське судноплавство	Альянс повинен включати принаймні наступні сфери: • Моряки; • Прибережні працівники (наприклад, працівники судноплавних компаній). Порт, риболовля та сектори внутрішнього водного транспорту виключені. Для забезпечення взаємодоповнюваності та синергії, діяльність повинна бути сумісною з існуючими даними для галузі, включаючи дії та орієнтації, надані в таких документах: • Поточний дослідницький проект SKILLFUL [164] • Проект Vasco da Gama[165]

[151] http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/opportunities/h2020/topics/fof-05-2016.html
[152] http://3dprism.eu/
[153] http://www.metalsalliance.eu/objectives/
[154] Поточні проекти в сфері виробництва добавок: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projectsresults#search/keyword=additive%20manufacturing&options[0]=ongoing&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false
Поточні проети з 3D друку: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valorprojectsresults#search/keyword=3D%20printing&options[0]=ongoing&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false;
Completed projects: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects?pk_campaign=Web-ErasmusplusEN&pk_kwd=valor-projectsresults#search/keyword=3D%20printing&options[0]=finalized&programmes[0]=31046216&actions[0]=31046221&matchAllCountries=false
[155] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016DC0180
[156] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1496330315823&uri=CELEX:52017DC0228
[157] Для цілей цього конкурсу, будівництво означає економічну діяльність, яка охоплюється NACE класифікацією F - будівництво та деякі види діяльності в межах NACE C - виробництво та NACE E - водопостачання; каналізація; управління відходами та відновлювальні роботи, пов'язані з будівництвом (як визначено NACE rev.2).
[158] http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/competitiveness_en
[159] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52012DC0433
[160] http://ec.europa.eu/growth/sectors/construction/observatory_en
[161] http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/com_860_final.pdf
[162] https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/1_en_annexe_autre_acte_part1_v9.pdf
[163] http://www.buildup.eu/en/skills
[164] http://cordis.europa.eu/project/rcn/205822_en.html
[165] http://www.vasco-da-gama.eu/

	• Проект KNOW-ME[166] • Проект HORIZON[167]
Ланцюг паперових цінностей	Альянс повинен включати принаймні наступні сфери: • Традиційні сектори, в тому числі: целюлозно-паперове виробництво та пов'язані з ним операції; • Нові галузі, такі як: інноваційні процеси, біоресурси, біопродукти. Для забезпечення взаємодоповнюваності та синергії, діяльність повинна бути сумісною з існуючими даними для галузі, включаючи дії та орієнтації, надані в таких документах: • Дорожня карта для переходу до конкурентоспроможної низьковуглецевої економіки у 2050 році, COM 2011/112[168]; • Розкрийте майбутнє, CEPI, 2011, 2016[169]; • Проект для лісової промисловості ЄС, SWD (2013) 343[170]; • Майбутні навички для паперової промисловості , спільне дослідження CEPI та IndustriAll[171]
Відновлювана енергетика та зелені технології	Альянс повинен включати принаймні наступні галузі: відновлювана електроенергія, опалення та охолодження, транспорт та енергетична інфраструктура: • Житлове опалення і охолодження та електроенергія (малий вітряк, побудова на даху та інтегрованих фотоелектричних систем, котли із біомаси та біоенергетичні і поновлювані ТЕЦ, сонячні термальні, теплові насоси та житлове охолодження, реакції на попит, зберігання та мікросхеми); • Промислове та комерційне опалення, охолодження та електроенергія (вітрові електростанції, фотоелектричні системи, гідроенергія великих та малих розмірів, геотермальна енергія, сонячна теплова енергія для опалення та охолодження, теплові насоси, теплові мережі); • Відходи, біопаливо та біомаса (біогаз, розширене біопаливо, тверда біомаса та паливо з біомаси (рідкі, газоподібні) та інші відновлювані низькоенергетичні види палива, поновлювані міські відходи); • Океан та офшорні відновлювані джерела енергії; • Інтеграція та розвиток енергетичної системи (електромережа, гнучкість та зберігання, інтеграція, електромобільність та система транспорту з низьким вмістом вуглецю). Для забезпечення взаємодоповнюваності та синергії, діяльність повинна бути сумісною з існуючими даними для галузі, включаючи дії та орієнтації, надані в таких документах: • Пакет «Чиста енергія для всіх європейців»[172] • Рамкова стратегія Енергетичного союзу [173] • Стратегія ЄС з опалення та охолодження [174] • Забезпечення екологічно чистої та конкурентоспроможної енергетичної галузі в межах Рамкової програми ЄС «Горизонт

[166] http://www.know-me.org/
[167] http://www.warsashacademy.co.uk/about/our-expertise/maritime-research-centre/horizon-project/horizon-project.aspx
[168] HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/EN/TXT/?URI=CELEX:52011DC0112
[169] HTTP://WWW.UNFOLDTHEFUTURE.EU/
[170] HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/FR/TXT/?URI=CELEX:52013SC0343
[171] HTTP://WWW.CEPI.ORG/NODE/20917
[172] https://ec.europa.eu/energy/en/news/commission-proposes-new-rules-consumer-centred-clean-energy-transition
[173] Рамкова стратегія для стійкого енергетичного союзу з перспективним кліматом, Ком'юніке Комісії, COM(2015) 80 final, 25. Більше інформації за посиланням: https://ec.europa.eu/commission/priorities/energy-union-and-climate_en
[174] Стратегія ЄС щодо опалення та охолодження, Ком'юніке Комісії, COM(2016) 51 final, 16.2.2016.

	2020» для досліджень та інновацій, робочих програм 2014-2015 та 2016-2017 років[175] • Директива ЄС про відновлювальну енергетику[176] та її переробку[177] • Директива про енергоефективність[178] та її додатки[179] • Директива щодо енергетичної ефективності будівель [180] та її додаток[181] • Ком'юніке Комісії про прискорення інновацій з чистої енергії[182] • Ком'юніке Комісії про Європейську стратегію мобільності низьких емісій[183] • Спільне підприємство з паливних елементів та водню [184] • Ініціатива BUILD UP Skills[185]
Сталеварна промисловість [186]	Альянс повинен включати принаймні наступні сфери: • Технології виробництва сталі (базові кисневі печі (BOF) та електричні дугові печі (EAF) • Інноваційні технології для виробництва низько вуглецевої сталі (наприклад, пряме уникнення вуглецю за допомогою використання водню, електрики (CDA), технології інтеграції з або без захоплення та зберігання вуглецю (CCS) та утилізація вуглецевого захоплення (CCU)) • Інноваційні технології, пов'язані з IT грамотністю та версією «промисловість 4.0» (наприклад, оцифрування та управління даними, продукти, що надходять у режимі реального часу, 3D аплікації). Для забезпечення взаємодоповнюваності та синергії, діяльність повинна бути сумісною з існуючими даними для галузі, включаючи дії та орієнтації, надані в таких документах: • Ком'юніке (2013) 407 («План дій для конкурентоспроможної та стабільної металургійної промисловості в Європі»)[187] • Ком'юніке (2016) 155 («Сталь: збереження стабільних робочих місць та зростання в Європі»)[188] • Положення Комісії (EU) № 651/2014: визначення сталі[189] • Звіт ЄС - Майбутнє європейської сталі - Інновації та стійкіть у конкурентному світі та циклічній економіці ЄС [190] • Синопсис проектів 2015 та 2016 рр. що фінансуються Фондом досліджень вугілля та сталі (RFCS)[191]

[175] https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/secure-clean-and-efficient-energy
[176] Директива 2009/28/ЕС про сприяння використанню енергії з відновлюваних джерел, OJ L 140, 5.6.2009.
[177] Пропозиція для Директиви про сприяння використанню енергії з відновлюваних джерел (переробка), COM(2016) 767 final/2, 23.2.2017.
[178] Директива 2012/27/EU про енергоефективність, OJ L 315, 14.11.2012.
[179] Пропозиція для Директиви про внесення змін до Директиви 2012/27/EU про енергоефективність, COM(2016) 761 final, 30.11.2016.
[180] Директива 2010/31/EU щодо енергетичної ефективності будівель, OJ L 153, 18.6.2010.
[181] Пропозиція для Директиви про внесення змін до Директиви 2010/31/EU щодо енергетичної ефективності будівель, COM(2016) 765 final, 30.11.2016.
[182] Прискорення інновацій з чистої енергії, Ком'юніке Комісії, COM(2016) 763 final, 30.11.2016
[183] Європейська стратегія мобільності низьких емісій, Ком'юніке Комісії, COM(2016) 501 final, 20.7.2016.
[184] http://www.fch.europa.eu/
[185] http://www.buildup.eu/en/skills
[186] Сталеварна промисловість охоплює діяльність за такими NACE-кодами: C24.1 (виробництво основного заліза і сталі та феросплавів) C24.2 (виробництво труб, порожніх профілів та відповідної арматури зі сталі); C24.3 (виробництво інших продуктів першої обробки сталі).
[187] HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/EN/TXT/?URI=CELEX%3A52013DC0407
[188] HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/EN/TXT/?QID=1498811071233&URI=CELEX:52016DC0155
[189] HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/EN/TXT/?URI=URISERV%3AOJ.L_.2014.187.01.0001.01.ENG
[190] HTTPS://PUBLICATIONS.EUROPA.EU/EN/PUBLICATION-DETAIL/-/PUBLICATION/F5A82742-2A44-11E7-AB65-01AA75ED71A1 OR HTTP://EC.EUROPA.EU/RESEARCH/INDEX.CFM?PG=EVENTS&EVENTCODE=5FC19929-EAC3-7F44-A953BB390CF82DB8
[191] HTTP://EC.EUROPA.EU/RESEARCH/INDUSTRIAL_TECHNOLOGIES/RFCS_PUBS.HTML

	• Конкурс «Дослідницька програма Фонду досліджень вугілля та сталі»[192] • Конкурс «H2020 LEIT-NMBP-Sustainable Process Industry» (SPIRE)[193]

Організації, які подали заявки, будуть оцінюватися за відповідними **критеріями виключення та відбору.** Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, зверніться до частини С цього керівництва.

Критерії присудження гранту для Лоту 3

Проекти будуть оцінюватися за наступними критеріями:

Актуальність проекту (максимум 25 балів)	• Зв'язок з політикою та ініціативами ЄС: пропозиція враховує та сприяє досягненню європейських цілей у сфері ПТО; пропозиція враховує та сприяє візуалізації існуючих інструментів та ініціатив ЄС щодо розвитку навичок; спирається на роботу Європейської ради галузевих компетентностей, де це доречно; • Представництво у сфері освіти: Альянс галузевих компетентностей включає партнерів, які адекватно представляють постачання освіти; • Представництво галузі: Альянс галузевих компетентностей включає партнерів, які адекватно представляють відповідну галузь; • Цифрові навички: якою мірою пропозиція передбачає вивчення потреб щодо цифрових навичок. Пропозиції, включаючі цей аспект, будуть вважатися дуже актуальними; • Зелені навички: якою мірою пропозиція передбачає вивчення вимог до кваліфікації, пов'язаних із переходом на циклічну та екологічну економіку. Пропозиції, включаючі цей аспект, будуть вважатися дуже актуальними; • Мета: пропозиція є актуальною для цілей напряму (див. розділ «Які цілі Альянсу галузевих компетентностей»); • Послідовність: цілі базуються на аналізі ясних потреб; вони чітко визначені, реалістичні та вирішують питання, акутальні для організацій-учасниць та напряму; • Інновації: пропозиція враховує найсучасніші методи та техніки і призводить до інноваційних результатів та рішень; • Європейська додана вартість: пропозиція чітко демонструє додану вартість, сформовану через її транснаціональність.
Якість розробки та реалізації проекту (максимум 30 балів)	• Когерентність: загальна розробка проекту забезпечує узгодженість між цілями проекту, методологією, діяльністю та запропонованим бюджетом. Ця пропозиція являє собою послідовний та комплексний набір відповідних заходів для задоволення виявлених потреб та досягнення очікуваних результатів;

[192] HTTP://EC.EUROPA.EU/RESEARCH/INDUSTRIAL_TECHNOLOGIES/RFCS_PARTICIPATE.HTML
[193] HTTP://EC.EUROPA.EU/RESEARCH/INDUSTRIAL_TECHNOLOGIES/PPP-IN-RESEARCH_EN.HTML

	• Структура: робоча програма є чіткою та зрозумілою, і охоплює всі етапи (підготовка, впровадження, експлуатація, моніторинг, оцінка та поширення); • Методологія: пропозиція є сумісною та використовує інструменти ЄС, пов'язані з навичками та професіями, такими як EQF[194], ECVET[195], EQAVET[196], Europass[197], EURES[198], Drop 'Pin[199], ESCO[200] тощо. Де можливо, пропозиція враховує та закріплює попередні відповідні заходи (наприклад, ініціативи країн-членів програми, співтовариства інноваційних знань -KIC of the EIT[201], попередні та поточні альянси галузевих компетентностей[202]. Вона використовує підхід, що базується на результатах навчання ECVET (одиниці результатів навчання) та принципи забезпечення якості відповідно до EQAVET; • Менеджмент: передбачені ясні механізми управління. Часові рамки, організація, завдання та обов'язки чітко визначені та реалістичні. Пропозиція виділяє відповідні ресурси для кожної діяльності; • Бюджет: бюджет передбачає належні ресурси, необхідні для успіху, вони не є переоціненими або недооціненими; • Якість заходів щодо визнання та підтвердження результатів навчання учасників відповідно до європейських інструментів та принципів прозорості та визнання; • Фінансовий та контроль якості: заходи контролю (безперервна оцінка якості, експертні оцінки, діяльність з проведення бенчмаркінгу та ін.) та якісні показники забезпечують високу якість та економічну ефективність проекту. Проблеми/ ризики проекту чітко ідентифіковані, а відповідні дії спрямовані на їх пом'якшення. Процеси експертизи плануються як невід'ємна частина проекту. Робоча програма Альянсу включає в себе незалежну зовнішню оцінку якості в середньостроковій фазі та наприкінці проекту.
Якість команди проекту і організація співпраці (максимум 25 балів)	• Конфігурація: склад партнерства відповідає цілям проекту, об'єднуючи в міру необхідності експертизу та компетентності, необхідні для ідентифікації та прогнозування навичок, постачання навичок та політики щодо навичок в цілому. Участь європейських та/ або національних соціальних партнерів з чіткою роллю для визначення та прогнозування потреб в навичках у даній галузі є дуже актуальною. Переконливо демонструється репрезентативність та досвід партнерів у відповідній галузі та на європейському рівні. Поширення та репрезентативність відповідних партнерів по країнах, що беруть участь у Альянсі, за програмами, повинні бути такими, щоб Альянс мав високий потенціал для впливу в кількох країнах, охоплених Альянсом (наприклад, за участю

[194] HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/EN/ALL/?URI=CELEX%3A32008H0506(01)
[195] HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/EN/TXT/?QID=1473612465372&URI=CELEX:32009H0708(02)
[196] HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/EN/TXT/?QID=1473612641346&URI=CELEX:32009H0708(01)
[197] HTTP://EUR-LEX.EUROPA.EU/LEGAL-CONTENT/EN/TXT/?QID=1473612732264&URI=CELEX:32004D2241
[198] HTTPS://EC.EUROPA.EU/EURES/PUBLIC/HOMEPAGE
[199] https://ec.europa.eu/eures/public/en/opportunities
[200] HTTPS://EC.EUROPA.EU/ESCO/PORTAL/HOME
[201] HTTPS://EIT.EUROPA.EU/ACTIVITIES/INNOVATION-COMMUNITIES
[202] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/sector-skills-alliances

	європейської організації галузі або європейських соціальних партнерів) ; • Зобов'язання: розподіл обов'язків і завдань є чітким, доцільним та демонструє зобов'язання та активний внесок всіх організацій-учасниць, пов'язані з їхнім специфічним досвідом та можливостями; • Завдання: координатор показує високу якість управління та координацію транснаціональних мереж та лідерство у комплексному середовищі. Індивідуальні завдання розподіляються на основі конкретного ноу-хау кожного партнера; • Співпраця / Командний дух: пропонується ефективний механізм забезпечення гарної координації, прийняття рішень та спілкування між організаціями-учасницями, учасниками та будь-якими іншими відповідними зацікавленими сторонами.
Вплив і поширення інформації (максимум 20 балів)	• Впровадження: пропозиція демонструє, як досягнуті результати Альянсу будуть поширені в країнах-партнерах; • Поширення: пропозиція передбачає чіткий план поширення результатів та включає відповідні заходи, інструменти та канали для забезпечення ефективного розповсюдження результатів та переваг зацікавленим сторонам: розробникам політики, експертам-інструкторам , підприємствам та молодим студентам у обов'язковій освіті за професіями, які мають високий попит на ринку праці або потенціал створення нового бізнесу; впродовж і після життєвого циклу проекту; пропозиція вказує, які партнери будуть відповідати за розповсюдження та демонструє відповідний досвід, який вони мають у процесі поширення; • Вплив: пропозиція показує суспільну та економічну актуальність та інформаційну підтримку. Вона включає партнерів, що мають значну роль у відповідній галузі, включаючи навчання та професійну підготовку. Вона також передбачає відповідні заходи для моніторингу прогресу та оцінки очікуваного впливу (коротко- та довгострокового); якщо органи, що мають регуляторну функцію (особливо щодо кваліфікацій), переконливо беруть участь у забезпеченні визнання або сертифікації навчального контенту, то ця пропозиція є дуже актуальною. Якщо європейська галузева парасолькова організація, яка представляє інтереси як соціальних партнерів, так і відповідної галузі, є повним партнером, пропозиція розглядається як дуже актуальна; • Відкритий доступ: Якщо актуально, пропозиція описує, як матеріали, документи та створені засоби масової інформації будуть вільно доступні та просуваються за допомогою відкритих ліцензій і не містять диспропорційних обмежень; • Стійкість: пропозиція пояснює, як буде розроблений план заходів щодо впровадження результатів на національному та регіональному рівнях. Пропозиція включає відповідні заходи та визначення фінансових ресурсів (європейських, національних та приватних) для забезпечення того, щоб результати та переваги, досягнуті Альянсом, мали довгострокову стійкість за межами життєвого циклу проекту.

Щоб отримати фінансування, запропоновані проектні заявки повинні набрати щонайменше 70 балів. Більше того, вони повинні набрати щонайменше 13 балів у категоріях "Актуальність проекту" та "Якість команди проекту і організації співпраці"; 16 балів у категорії "Якість розробки та реалізації проекту" та 11 балів у категорії "Вплив і поширення інформації".

Що ще ви повинні знати про цей напрям?

Забезпечення якості є життєво важливим для забезпечення того, щоб Альянси успішно досягли своїх результатів та мали вплив, який виходить далеко за межі самих партнерських організацій. Очікується, що альянси досягнуть результатів, які широко передаються у відповідній галузі економіки. Тому Альянс повинен надати чіткий план управління якістю. Альянси повинні також здійснювати процеси експертизи як невід'ємну частину проекту. Тому робоча програма Альянсу повинна включати в себе незалежну зовнішню оцінку якості на середньостроковій стадії та наприкінці проекту, яка буде представлена разом з технічним проміжним звітом проекту та фінальним звітом відповідно. У своєму проміжному звіті (про досягнуте), організації-учасниці мають продемонструвати подальші дії, що випливають із рекомендацій оцінки якості середньострокової стадії проекту.

Всі Альянси зобов'язані здійснювати цілеспрямовану діяльність із поширення інформації та результатів проекту, особливо через організації / органи, що здійснюють професійну орієнтацію та консультування щодо кар'єри. Вони повинні будуть забезпечити комплексний план поширення, який включає такі аспекти:

- активна стратегія поширення, спрямована на залучення зацікавлених сторін, розробників політики, експертів-інструкторів, підприємств та молодих учнів до обов'язкової освіти за професіями, які мають високий попит на ринку праці або потенціал створення нових підприємств;
- впровадження результатів по всій галузі;
- зробити результати Альянсу доступними за допомогою відкритих ліцензій.

План поширення має чітко пояснювати, яким чином будуть розповсюджуватись заплановані результати проекту, включаючи визначення цілей, завдань, використовуваних засобів та відповідних термінів. Заявки також повинні вказувати, який партнер буде відповідати за поширення та демонструвати відповідний досвід, який вони мають у діяльності з розширення. Обрані проекти мають скласти короткий опублікований звіт про діяльність проекту в кінці проекту, який буде опубліковано в інструменті програми Еразмус+ з поширення результатів.

Альянси галузевих компетентностей є новим та амбіційним напрямом; вони підлягають особливому моніторингу, який вимагає активної участі всіх учасників та зацікавлених сторін. Альянси галузевих компетентностей повинні передбачити свою участь у зустрічах та заходах, організованих Виконавчим агентством освіти, аудіовізуальних засобів та культури та Європейською комісією. Бюджет має бути запланованим на максимум 3 засідання на рік.

Які є правила фінансування?

Бюджет проекту повинен складатись відповідно до наступних правил фінансування (в євро):

Максимальний внесок ЄС надається за лот 1 - **Альянси галузевих компетентностей для ідентифікації потреб у навичках** (2 роки): 330 000 євро
Максимальний внесок ЄС надається за лот 1 - **Альянси галузевих компетентностей для ідентифікації потреб у навичках** (3 роки): 500 000 євро
Максимальний внесок ЄС надається за лот 2 - **Альянси галузевих компетентностей для розробки та надання професійно-технічної освіти** (2 роки): 700 000 євро
Максимальний внесок ЄС надається за лот 2 - **Альянси галузевих компетентностей для розробки та надання професійно-технічної освіти** (3 роки): 1 000 000 євро

Максимальний внесок ЄС надається за лот 3 - **Альянси галузевих компетентностей для впровадження нового стратегічного підходу (Blueprint) до галузевої співпраці з навичок** (4 роки): 4 000 000 євро

Допустимі кошти		Фінансовий механізм	Сума	Правило розподілу
Підтримка впровадження	Внесок у будь-яку діяльність безпосередньо пов'язану із реалізацією проекту (за виключенням можливої вбудованої мобільності), включаючи: управління проектами, зустрічі за проектом, продукти розумової праці (як наприклад, освітні програми, педагогічні матеріали, відкриті освітні ресурси, ІТ-засоби, аналіз, дослідження і т. д.), поширення, участь у заходах, конференціях, поїздки і т. д. Кількість днів і профіль задіяного персоналу в країні, є основою для розрахунку внеску ЄС.	Вартість за одиницю	В3.1 на менеджера за день роботи над проектом	За умови: заявники повинні будуть обґрунтувати вид і обсяг ресурсів, необхідних у зв'язку із здійсненням пропонованих видів діяльності і безпосередніх результатів. Ці результати повинні бути значними за кількістю та якістю, щоб претендувати на цей вид грантової підтримки.
			В3.2 на дослідника/ викладача/тренера за день роботи над проектом	
			В3.3 на ІТ фахівця за день роботи над проектом	
			В3.4 на адміністративного працівника за день роботи над проектом	

Таблиця А - Реалізація проекту (суми в євро на день) країни-члени програми
Суми залежать від: а) профілю працівників, задіяних у проекті, і б) країни організації-учасника, чиї працівники задіяні.

	Менеджер	**Вчитель/ Тренер/ Науковий працівник/ молодіжний працівник**	**Технічний працівник**	**Адміністративний працівник**
	B3.1	**B3.2**	**B3.3**	**B3.4**
Данія, Ірландія, Люксембург, Нідерланди, Австрія, Швеція, Ліхтенштейн, Норвегія	353	289	228	189
Бельгія, Німеччина, Франція, Італія, Фінляндія, Великобританія, Ісландія	336	257	194	157
Чехія, Греція, Іспанія, Кіпр, Мальта, Португалія, Словенія	197	164	122	93
Болгарія, Естонія, Хорватія, Латвія, Литва, Угорщина, Польща, Румунія, Словаччина, Колишня Югославська Республіка Македонія, Туреччина	106	88	66	47

РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Цей напрям, спрямований на підтримку модернізації, доступності й інтернаціоналізації вищої освіти у країнах-партнерах Програми Еразмус+, запроваджується в контексті пріоритетів, визначених в «Новому Консенсусі ЄС з розвитку»[203] і комюніке «Європейська вища освіта у світі»[204].

Він виконується в рамках зовнішньої політики ЄС, визначеної у фінансових інструментах Європейського Союзу, що підтримують цей напрям, а саме:

- Інструмент європейського сусідства (European Neighbourhood Instrument, ENI)[205]
- Інструмент співпраці у галузі розвитку (Development Cooperation Instrument, DCI)[206]
- Інструмент надання допомоги на етапі, що передує входженню до ЄС (Instrument for Pre-accession Assistance, IPA)[207]
- Європейський фонд розвитку

Цей напрям сприяє розвитку сталого та всеосяжного суспільно-економічного зростання у країнах-партнерах програми і повинен забезпечити розвиток і досягнення цілей і принципів зовнішніх дій ЄС, включаючи національне право власності, соціальну злагоду, рівність, належний географічний баланс і різноманітність. Особливу увагу буде приділено найменш розвиненим країнам, університетам у найбільш віддалених регіонах, а також малозабезпеченим студентам, що походять із знедолених соціально-економічних середовищ, а також студентам з особливими потребами.

Що таке проект з розвитку потенціалу?

Проекти розвитку потенціалу – це проекти транснаціональної співпраці на основі багатосторонніх партнерств переважно між закладами вищої освіти (ЗВО) з країн-членів Програми та відповідних країн-партнерів Програми, що фінансуються за допомогою зазначених вище інструментів. Вони можуть включати також неакадемічних партнерів заради зміцнення зв'язків між суспільством і бізнесом та посилення системного впливу таких проектів. Через структуровану співпрацю, обмін досвідом і успішними практиками, а також мобільність окремих осіб, проекти з розвитку потенціалу спрямовані на:

- підтримку модернізації, доступності й інтернаціоналізації сфери вищої освіти у відповідних країнах-партнерах Програми;
- допомогу відповідним країнам-партнерам Програми у відповіді на виклики, що стоять перед їх закладами та системами вищої освіти, включаючи проблеми якості, відповідності, рівного доступу, планування, викладання, менеджменту та управління;
- сприяння співпраці між ЄС і відповідними країнами-партнерами (а також між самими відповідними країнами-партнерами);
- сприяння добровільному наближенню до тенденцій ЄС у сфері вищої освіти;
- сприяння особистим контактам, міжкультурній поінформованості та порозумінню.

---

[203] https://ec.europa.eu/europeaid/new-european-consensus-development-our-world-our-dignity-our-future_en

[204] «Європейська вища освіта у світі», Повідомлення Комісії до Європейського парламенту, Ради, Європейського економічного та соціального комітету та Комітету регіонів, Брюссель, 11.07.2013 COM (2013) 499 фінальний

[205] Постанова (ЄС) № 232/2014 ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 11 березня 2014 року про заснування Європейського інструменту сусідства http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:EN:PDF

[206] Постанова (ЄС) № 233/2014 ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 11 березня 2014 року про заснування фінансового інструменту співпраці розвитку на період 2014-2020 http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0044:0076:EN:PDF

[207] Постанова (ЄС) № 231/2014 ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 11 березня 2014 року про заснування інструменту передвступної підтримки (IPA II) http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0011:0026:EN:PDF

Ці цілі переслідуються у країнах-партнерах шляхом виконання заходів, що:

- покращують якість вищої освіти та посилюють її відповідність ринку праці й потребам суспільства;
- покращують рівень компетентностей у ЗВО шляхом розробки нових та інноваційних освітніх програм;
- поглиблюють потенціал менеджменту, управління та інновацій, а також інтернаціоналізацію ЗВО;
- підвищують потенціал національних органів влади у модернізації систем вищої освіти шляхом підтримки визначення, запровадження та моніторингу політики реформ;
- сприяють регіональній інтеграції та співпраці у різних регіонах[208] світу через спільні ініціативи, поширення успішних практик і співпраці.

Підтримка надається двом типам проектів з розвитку потенціалу:

Спільні проекти: спрямовані на вироблення результатів, що принципово і безпосередньо допомагають організаціям з відповідних країн-партнерів, залучених до проекту. Зазвичай такі проекти зосереджуються на 3 таких видах діяльності:

- розробка освітніх планів;
- модернізація врядування, менеджменту й функціонування ЗВО;
- посилення зв'язків між ЗВО та ширшим економічним і соціальним середовищем.

Структурні проекти: спрямовані на вчинення впливу на системи вищої освіти та підтримку реформ на національному та/або регіональному рівні у відповідних країнах-партнерах. Ці проекти зазвичай зосереджуються на 2 таких категоріях діяльності:

- модернізація державної політики, врядування та менеджменту системами вищої освіти;
- посилення зв'язків між системами вищої освіти та ширшим економічним і соціальним середовищем.

Проекти розвитку потенціалу можуть бути реалізовані як:

- національні проекти, тобто проекти за участю закладів тільки з однієї країни-партнера;
- мульти-національні проекти в рамках одного регіону, з участю не менше двох країн цього регіону;
- багатонаціональні проекти за участю більше одного регіону, з участю, щонайменше однієї країни з кожного регіону.

Які види діяльності підтримуються за цим напрямом?

Програма «Еразмус+» пропонує значний рівень гнучкості стосовно видів діяльності, що можуть виконуватися в рамках проектів розвитку потенціалу, в тій мірі, що заявка демонструє, що ці види діяльності найкраще підходять для досягнення цілей, визначених у проекті.

Спільні проекти зазвичай можуть виконувати широкий діапазон діяльності, такої як:

- розробка, тестування та адаптація:
  - освітніх програм, курсів, навчальних матеріалів та інструментів;
  - методів навчання і викладання та педагогічних підходів, особливо тих, що вчать

[208] В рамках цього Напряму діяльності регіон визначається як група країн, що належать до певної макрогеографічної зони. Класифікація регіонів, що застосовується за Програмою «Еразмус+», відповідає категоризації, яку проводять різноманітні інструменти зовнішніх дій ЄС.

ключовим компетентностям і базовим навичкам, мовним навичкам, підприємницькій освіті та фокусуються на використанні ІКТ;
- нових форм схем практичного навчання та вивчення реальних прикладів у сфері бізнесу і промисловості;
- співпраці між університетами і підприємствами, включаючи створення нових бізнес стартапів;
- нових форм навчання та надання освіти і професійної підготовки, особливо стратегічного використання відкритого та гнучкого навчання, віртуальної мобільності, відкритих навчальних ресурсів та кращого використання потенціалу ІКТ;
- методів та інструментів наставництва, консультування та методичної допомоги;
- інструментів і методів професіоналізації та професійного розвитку академічних та адміністративних кадрів;
- забезпечення якості на рівні програми та закладу;
- нових систем і структур врядування і менеджменту;
- сучасних університетських послуг, наприклад, з фінансового менеджменту, міжнародних зв'язків, професійної орієнтації та наставництва студентів, академічних справ і досліджень;

- зміцнення інтернаціоналізації ЗВО і потенціалу ефективного налагодження зв'язків у галузі досліджень, наукових і технічних інновацій (міжнародна відкритість освітніх програм, студентських послуг, схеми міжінституційної мобільності, наукова співпраця і передача знань...);
- покращення матеріальної бази, необхідної для запровадження інноваційних практик (наприклад, для нової освітньої програми та методів навчання, для розвитку нових послуг тощо);
- організації навчання працівників, включаючи викладацький і допоміжний персонал, технічних працівників, а також керівників і адміністраторів університету.

Очікується, зокрема, що проекти реформування освітніх програм включатимуть тренінги для викладацького складу та будуть спрямовані на такі питання, як забезпечення якості та здатності випускників до працевлаштування завдяки зв'язкам з ринком праці. Освітні програми повинні отримати офіційну акредитацію до завершення життєвого циклу проекту. Викладання нових або оновлених курсів повинно розпочатися протягом виконання проекту з адекватною кількістю студентів і підготовлених викладачів та відбуватися протягом принаймні однієї третини тривалості проекту. Тренінги в рамках проектів з реформування освітніх програм також можуть бути спрямовані на адміністративний персонал, наприклад, працівників бібліотеки, лабораторій та ІТ-відділу.

Структурні проекти зазвичай можуть реалізовувати широкий діапазон діяльності, такої як:

- зміцнення інтернаціоналізації систем вищої освіти;
- запровадження положень Болонського процесу (трициклова система, забезпечення якості, оцінювання тощо);
- запровадження інструментів прозорості, таких як системи кредитів, процедури акредитації, інструкції з визнання попереднього та неформального навчання тощо;
- запровадження Національних рамок кваліфікацій;
- розробка та запровадження систем/інструкцій внутрішнього й зовнішнього забезпечення якості;
- розробка та запровадження нових підходів та інструментів вироблення політики та моніторингу, включаючи створення представницьких органів, організацій або асоціацій;
- зміцнення інтеграції освіти, досліджень та інновацій.

Більш конкретно, ці види діяльності можуть включати:

- огляди та дослідження конкретних питань реформ;
- рекомендації з вироблення політики та експертні рекомендації;
- організацію конференцій, семінарів, круглих столів (які мають призвести до вироблення

робочих висновків і рекомендацій);
- організацію навчання працівників з питань вироблення політики;
- організацію навчання працівників (що може включати підготовку навчальних підручників та інструкцій), включаючи викладацький та допоміжний персонал, технічних працівників, керівництво і адміністративний склад університету;
- організацію кампаній з підвищення обізнаності.

В чому полягає роль організацій, що беруть участь у проекті розвитку потенціалу?

В залежності від цілей, проекти розвитку потенціалу можуть включати найрізноманітніший діапазон належних партнерів, щоб скористатися їх різним досвідом, профілем і конкретною експертизою та виробити актуальні високоякісні результати проекту. Важливо забезпечити рівноправне й активне залучення різних партнерів на основі належного розподілу завдань та чітко продемонстрованого потенціалу налагодження зв'язків, а також з метою збільшення впливу завдяки використанню всіх різних рівнів партнерства, а не лише особистої участі.

Партнери повинні подати мандати[209], підписані між координатором і кожним партнером, підтверджуючи, що вони надають право координатору діяти від їх імені в підписанні можливої угоди, і здійснювати подальше спілкування з Виконавчим агентством з освіти, аудіовізуальних засобів і культури.

Згідно з обсягом та цілями напряму, передбачається, що проект розбудови потенціалу буде спрямований на організації-учасниці з відповідних країн-партнерів. Види діяльності та результати, описані у пропозиції, повинні поєднуватись таким чином, щоб принести користь відповідним країнам-партнерам, їх системам і закладам вищої освіти.

ЗВО з відповідних країн-партнерів заохочуються виступати в якості заявників, за умови що в них є необхідні фінансові та операційні спроможності.

Організації-учасниці надають власну експертизу та досвід стосовно цілей проекту. Їх роль – сприяти досягненню цілей проекту, і тому потреби цих закладів не повинні фігурувати в дизайні проекту. Ці організації мають право отримати частку бюджету, що покриває витрати, пов'язані зі своєю роллю.

Крім того, проект розвитку потенціалу вищої освіти може також скористатися залученням асоційованих партнерів (за бажанням). Ці організації (наприклад, неакадемічні партнери) роблять непрямий внесок до виконання завдань/діяльності та/або підтримують поширення і сталість результатів проекту. Такий внесок може, наприклад, відбуватись у формі передачі знань і навичок, надання додаткових курсів або допомоги у влаштуванні стажування або виробничої практики. Що стосується питань управління контрактом, асоційовані партнери не вважаються частиною консорціуму, а тому не можуть скористатися фінансовою підтримкою проекту.

[209] Мандат, належним чином підписаний законним представником організації-партнера, буде додатком до грантової угоди, і тому має юридичну силу. Шаблон, наданий Агентством, повинен використовуватися у всіх випадках без будь-яких змін та коригування. Мандати повинні бути надані з використанням шаблону, опублікованого з офіційними документами конкурсу пропозицій.

Яка роль організацій, що беруть участь у проекті розвитку потенціалу в сфері вищої освіти?

Аплікант / координатор: організація-учасниця, яка подає проектну пропозицію від імені всіх партнерів. Координатор несе повну відповідальність за забезпечення того, що проект реалізується відповідно до угоди. Відповідно до своєї координаційної ролі координатор має такі обов'язки:

- представляє і діє від імені партнерів проекту у стосунках з Європейською Комісією;
- несе фінансову і юридичну відповідальність за належне оперативне, адміністративне та фінансове здійснення всього проекту;
- координує проект у співпраці з партнерами проекту.

Повні партнери: ті організації з країн-членів або країн-партнерів Програми, які активно сприяють досягненню цілей проекту розвитку потенціалу. Кожен такий партнер повинен підписати мандат, щоб передати відповідальність координуючій організації виступати як основний бенефіціар і діяти від його імені в ході реалізації проекту.

Асоційовані партнери (за бажанням): Проекти розвитку потенціалу можуть залучати відповідних партнерів, які роблять свій внесок у реалізацію конкретних цілей / завдань проекту або підтримують поширення і стійкість проекту. З точки зору підписання угоди «асоційовані партнери» не розглядаються як частина партнерства, і вони не отримують фінансування; вони також не розглядаються, коли мова йде про мінімальні вимоги до складу консорціуму. Однак їх участь і роль у проекті і різних видах діяльності повинні бути чітко описані.

Дочірні установи (необов'язково): Організації, які сприяють досягненню цілей проекту та діяльності.

Дочірні компанії повинні бути визначені в заявці на отримання грантів та задовольняти вимогам, описаним у Додатку III (Глосарій термінів) цього Керівництва до програми.

Які критерії використовуються для оцінювання проекту розвитку потенціалу?

Нижче перелічені формальні критерії, яким має відповідати проект розвитку потенціалу, щоб мати право на отримання гранту за Програмою «Еразмус+»:

Мінімальні технічні критерії

Країни, що можуть взяти участь у конкурсах	Країни-партнери, що належать до Регіонів 1-4 та 6-11 включно (див. розділ «Країни-учасниці» у Частині А цього Керівництва).
Організації, що беруть участь[210]	У проекті можуть брати участь такі організації: ▪ будь-яка державна або приватна організація, зі своїми дочірніми установами (за наявності) що пропонує дипломи з вищої освіти або інші визнані кваліфікації рівня вищої освіти [211] (визначені як **заклади вищої освіти** та визнані як такі компетентними національними органами влади) або ▪ будь-яка державна або приватна організація зі своїми дочірніми

[210] Наступні типи організацій не підпадають для участі:
Інститути ЄС та інші органи ЄС, включаючи спеціалізовані установи (їх вичерпний перелік доступний на веб-сайті https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_en);
Національні офіси Erasmus + у країнах-партнерах (для уникнення можливих конфліктів інтересів та / або подвійного фінансування);
Організації, що керують програмами ЄС, такі як національні агентства в країнах-членах Програми, мають посилатися на частину С цього Керівництва

[211] Міжнародна класифікація стандартів освіти (ISCED 2011), вища освіта, щонайменше 5 рівня. Після-шкільна середня спеціальна освіта 4 рівня не враховується (ISCED 2011).

	установами (за наявності), що діє на ринку праці або у сфері освіти, навчання та молоді. Наприклад, такою організацією може бути – Державне або приватне мале, середнє або велике підприємство (включаючи соціальні підприємства); – Державний орган місцевого, регіонального або національного рівня (включаючи міністерство); – Соціальний партнер або інший представник трудового життя, в тому числі торгові палати, професійні асоціації і профспілки; – Дослідницький інститут; – Фонд; – Школа/інститут (на будь-якому рівні, від дошкільної установи до старшої школи, включаючи професійно-технічну освіту і освіту дорослих); – Неприбуткові організації, асоціації, НДО (включаючи національні і міжнародні асоціації або мережі закладів вищої освіти, студентські або викладацькі асоціації тощо); – Культурна організація, бібліотека, музей; – Організація, що надає консультації з розвитку кар'єри, професійне консультування та інформаційні послуги. Кожна організація, що бере участь у проекті, повинна бути розташованою у країні-члена Програми або відповідній країні-партнері Програми. ЗВО (Заклади вищої освіти), розташовані у країні-члені Програми, повинні мати дійсну Хартію Еразмус для вищої освіти (Erasmus Charter for Higher Education, ECHE). ECHE не вимагається від ЗВО з країн-партнерів. У проектах можуть брати участь **Асоціації або організації закладів вищої освіти**, діяльність яких присвячена сприянню, покращенню та реформуванню вищої освіти, а також співпраці всередині Європи та між Європою та іншими частинами світу. Якщо такі асоціації, організації або мережі охоплюють також інші сектори освіти і навчання, головним фокусом їх діяльності повинна бути вища освіта. Асоціація, організація або мережа закладів вищої освіти вважатиметься одної юридичною особою/організацією-партнером і буде діяти від імені своїх членів, тобто вона буде розглядатись як єдина особа з країни, де знаходиться її штаб-квартира. Лише ті члени, що засновані у країнах-членах Програми або країнах-партнерах, можуть скористатися грантом**.** **Міжнародні урядові організації** можуть брати участь як партнери у проектах розвитку потенціалу на основі самофінансування. **Специфічне положення для України:** У випадку України, допустимими ЗВО є лише визнані Міністерством освіти і науки України (для подальшої інформації, будь ласка, звертайтеся до Національного Еразмус+ офісу в Україні).
Хто може подати заявку?	Заявку на грант можуть подати такі типи організацій-учасниць: • заклад вищої освіти; • асоціація або організація закладів вищої освіти; • <u>лише для структурних проектів</u>: офіційно визнана національна або міжнародна організація ректорів, викладачів або студентів. заснована у країні-члені або відповідній країні-партнері Програми. Ця організація подає заявку від імені всіх організацій-учасниць, залучених до проекту. Виключення: організації-учасниці з Лівії та Сирії (Регіон 3), Російської Федерації (Регіон 4) не можуть виступати заявниками.

Кількість та профіль організацій-учасниць	Проекти розвитку потенціалу повинні відповідати таким критеріям: **Для проектів, що стосуються лише одної країни-партнера (національні проекти):** Одна допустима країна-партнер та щонайменше дві країни-члена Програми повинні бути залучені до проекту. До цих проектів повинні входити, як повноцінні партнери, ЗВО у такій обов'язковій мінімальній кількості: • мінімум по одному ЗВО із щонайменше двох країн-членів Програми; • мінімум три ЗВО з країни-партнера; • консорціум повинен включати принаймні стільки ж ЗВО з країн-партнерів, скільки ЗВО з країн-членів Програми. Виняток: у країнах-партнерах, де кількість закладів вищої освіти менше 5, або у випадках, коди один заклад представляє понад 50% всієї відповідної кількості студентів країни, буде застосовано виключення з правила, і для цих країн будуть прийняті заявки, в яких представлений лише один ЗВО. **Для проектів, що стосуються двох або більше країн-партнерів (багатонаціональні проекти):** Щонайменше дві допустимі країни-партнери та щонайменше дві країни-члена Програми повинні бути залучені до проекту. Країни-партнери можуть бути з того самого регіону[212] або з різних регіонів, охоплених напрямом. До цих проектів повинні входити, як повноцінні партнери, ЗВО у такій обов'язковій мінімальній кількості: • мінімум по одному ЗВО із щонайменше двох країн-членів Програми; • мінімум два ЗВО з кожної країни-партнера; • консорціум повинен включати принаймні стільки ж ЗВО з країн-партнерів, скільки ЗВО з країн-членів Програми. Виняток: у країнах-партнерах, де кількість закладів вищої освіти менше 5, або у випадках, коди один заклад представляє понад 50% всієї відповідної кількості студентів країни, буде застосовано виключення з правила, і для цих країн будуть прийняті заявки, в яких представлений лише один ЗВО на умовах, що проекти включать щонайменше стільки ж ЗВО з країн-партнерів, скільки ЗВО з країн-членів Програми. Додаткові специфічні критерії: • Структурні проекти: проекти повинні також включати, як повноцінних партнерів, Міністерства, відповідальні за вищу освіту, в кожній відповідній країні-партнері, що буде у проекті. • Проекти, що залучають партнерів з регіону 4 (Російська Федерація), повинні включити щонайменше іншу країну-партнера. • Проекти, що залучають партнерів з регіону 8 (Латинська Америка), повинні включити щонайменше дві країни-партнери з того регіону

[212]В рамках цього напряму регіон визначається як група країн, що належать до певної макрогеографічної зони. Класифікація регіонів, що застосовується Програмою «Еразмус+», відповідає категоризації, яку проводять різноманітні інструменти зовнішніх дій ЄС.

	в проект.
Інші критерії	У випадку залучення асоціацій, організації або мережі закладів вищої освіти, повинні виконуватися вимоги до мінімальної кількості організацій-учасниць, вказані вище, вважаючи асоціацію/організацію/мережу одним партнером з країни, де розташована її штаб-квартира. Будь ласка, зверніть увагу, що ці організації не можуть розглядатися (вважатися) як ЗВО.
Тривалість проекту	Проект розвитку потенціалу може тривати 2 або 3 роки. Тривалість необхідно обрати на етапі подання заявки, на основі цілі проекту та типу діяльності, передбаченої за цей час. Лише за виключних умов період допустимості може бути продовжений максимум на 12 додаткових місяців, якщо для координатора стане неможливим завершити проект протягом запланованого періоду.
Куди подавати заявку?	До Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури в Брюсселі.
Коли подавати заявку?	Заявники повинні подати заявку на грант не пізніше **7 лютого, 12:00 (опівдні за часом Брюсселю)** для проектів, що розпочинаються 15 листопада того ж року чи 15 січня наступного року.
Як подавати заявку?	Заявку слід подати у відповідності до умов, що описані у Частині С цього Керівництва.

Організації-заявники також можуть оцінюватися за **критеріями відбору та виключення.** Подальшу інформацію див. у Частині С цього Керівництва.

Критерії оцінювання

Проект буде оцінюватися за двокроковою процедурою за такими критеріями:

Крок 1

Актуальність проекту (максимум 30 балів)	▪ Пропонований проект та передбачені результати ефективно сприяють цілям, що стосуються напряму розвитку потенціалу у цільовій країні/країнах ▪ Заявка чітко спрямована на тематичні та географічні пріоритети, визначені Програмою для цільової країни/країн або регіону/регіонів ▪ Заявка пояснює, чому запропоновані види діяльності та очікувані результати найкращим чином задовольняють потреби цільових груп ▪ Заявка долучається до стратегії модернізації, розвитку та інтернаціоналізації цільових закладів вищої освіти та до стратегій розвитку вищої освіти у відповідних країнах-партнерах, включаючи більшу увагу інклюзії, ріноманіттю, учасникам із соціально-економічни бідних регіонів, де актуально ▪ Заявка має чіткі, реалістичні та актуальні цілі, на основі реального й адекватного аналізу потреб ▪ Заявка є інноваційним проектом та/або доповнює інші ініціативи або проекти, що вже виконувались у рамках

	поточної або минулих дій ▪ Заявка демонструє, що подібні результати неможливо досягнути за допомогою національного, регіонального або місцевого фінансування.
Якість дизайну та виконання проекту (максимум 30 балів)	▪ Діяльність, запропонована до виконання під час проекту, є високоякісною, доречною та належною для досягнення цілей і передбачених результатів ▪ Запропонована методологія є інноваційною, здійсненною та належною для досягнення запропонованих результатів ▪ Проект є витратно ефективним, в ньому виділено належні ресурси для кожного виду діяльності ▪ Загальний дизайн проекту забезпечує узгодженість між цілями, методологією, видами діяльності та пропонованим бюджетом ▪ Чіткий і реалістичний робочий план, з чітко визначеними видами діяльності, реалістичними термінами виконання, чітко визначеними результатами та етапами виконання. Він демонструє спроможність логічного та обґрунтованого планування та включає відповідні фази підготовки, виконання, оцінювання, внесення необхідних змін і доповнень та поширення результатів ▪ Виклики/ризики проекту чітко визначені, а заходи для їх подолання належним чином указані. Передбачено заходи контролю якості, включаючи показники та критерії оцінювання, на забезпечення високої якості виконання проекту та його своєчасного завершення в рамках бюджету. Для перевірки показників вимірювання результатів діяльності подано надійні джерела.
Якість команди проекту та умов співпраці **(максимум 20 балів)**	▪ Проект включає міцне партнерство закладів вищої освіти, які доповнюють один одного ▪ В проектній команді існують необхідні навички, досвід, експертиза та управлінська підтримка для успішного виконання всіх аспектів проекту ▪ Де актуально, проект також включає найбільш доречний діапазон різноманітних неакадемічних партнерів, щоб скористатися з їх різноманітного досвіду, профілю та конкретної експертизи ▪ Зрозумілий і належний розподіл обов’язків і завдань, який демонструє зобов’язання та активну участь усіх організацій-учасниць стосовно своєї конкретної експертизи та спроможності ▪ Запропоновано ефективний механізм забезпечення належної координації, прийняття рішень і комунікації між організаціями-учасницями, учасниками та будь-якими іншими відповідними стейкхолдерами ▪ Організації-учасниці з відповідних країн-партнерів задовільним чином залучені до виконання і прийняття рішень (включаючи заходи з розв’язання конфліктів)

	▪ До проекту залучені заклади вищої освіти, що не користалися підтримкою в галузі розбудови потенціалу у минулому.
Вплив та поширення (максимум 20 балів)	▪ Проект здійснює істотний вплив на потенціал організацій-учасниць (а саме закладів вищої освіти) у відповідних країнах-партнерах, зокрема на розвиток і модернізацію вищої освіти, допомагаючи їм відкритись для суспільства в цілому, ринку праці й ширшого світу та підтримуючи їх спроможність до міжнародної співпраці ▪ Проект викличе ефект багатократного посилення за межами організацій-учасниць на місцевому /регіональному /національному або міжнародному рівні. Наявні засоби оцінювання ефективного впливу, якого досягнув проект ▪ Зрозумілий та ефективний план поширення інформації під час та після завершення виконання проекту, із зазначенням належних ресурсів, визначених у кожній з організацій-учасниць, щоб забезпечити високоякісне поширення досвіду та результатів виконання проекту серед відповідних стейкхолдерів ▪ Проект забезпечить справжню стійкість пропонованої діяльності та результатів після завершення періоду виконання проекту, зокрема, шляхом залучення співфінансування або інших форм підтримки. Він також забезпечить широке та ефективне використання/запровадження результатів проекту.

Під час першого кроку стадії оцінювання заявка може набрати до 100 балів. Для розгляду питання про фінансування заявки вона має набрати в цілому принаймні 60 балів, з яких принаймні 15 балів за категорією «Актуальність проекту».

Після виконання етапу 1 оцінки, пропозиції, що відповідають вищезазначеним вимогам щодо якості, будуть класифіковані в порядку зменшення їх загальної кількості. Для того, щоб перейти до кроку 2, буде складено список заявок на регіон, що вдвічі перевищує оціночну кількість фінансованих проектів (на основі наявного регіонального бюджету[213]).

Крок 2

Під час кроку 2 проекти будуть оцінюватися за більшими критеріями:

Життєвість проекту в цільовому (-их) регіоні(-ах)	Ця пропозиція є життєздатною у місцевому контексті країни-партнера (ів), на які поширюється заявка. Для оцінки цього критерію Комітет з оцінки допомагає делегаціям ЄС у відповідних країнах.

В результаті виконання Кроку 2 ряд пропозицій, що вважаються доцільними в цільових регіонах, буде офіційно рекомендованими для фінансування відповідно до рейтингу в межах наявного бюджету на регіональний конверт та максимум до трьох проектних пропозицій в цілому по організації заявника. Крім того, буде приділено увагу забезпеченню достатнього географічного представництва в регіоні за кількістю проектів в кожній країні.

Ухвалення заявки не означає зобов'язання присуджувати фінансування, рівне сумі вказаній

[213] Визначені суми, доступні по регонах, зазначені за посиланням: https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en

заявником. Запитуване фінансування може бути зменшено на основі фінансових правил, які можна застосувати до напряму діяльності, і за результатами оцінки.

Пріоритети

В залежності від країн, залучених до проекту, для обох категорій проектів (спільних проектів і структурних заходів) можуть бути визначені національні, регіональні або наскрізні пріоритети. В цьому випадку проекти повинні продемонструвати, як та якою мірою вони спрямовані на ці пріоритети.

Пропозиції, які не враховують національні та/або регіональні пріоритети, не будуть розглядатися для фінансування. Наскрізні пріоритети будуть розглядатися на стадії відбору для прийняття рішення вибору між пропозиціями подібної якості.

Пропонується три категорії національних/регіональних пріоритетів, що охоплюють такі галузі:

- Покращення якості освіти і підготовки в різних предметних сферах (для розробки освітніх планів);
- Покращення управління та діяльності закладів вищої освіти;
- Розвиток сектору вищої освіти всередині суспільства в цілому.

Національні проекти (тобто ті, до яких залучені заклади лише з одної відповідної країни-партнера) у країнах, де визначені національні пріоритети, повинні відповідати національним пріоритетам. Для інших країн проекти повинні відповідати регіональним пріоритетам.

Багатонаціональні проекти, тобто проекти, до яких залучені заклади принаймні з двох країн-партнерів, повинні відповідати регіональним пріоритетам або національним пріоритетам відповідних країн-партнерів, що беруть участь у проекті. Тобто тема проекту має бути вказана у переліку як регіональний пріоритет для кожної з країн-партнерів, що беруть участь у проекті, або у переліку національних пріоритетів для кожної з таких країн-партнерів. Перевага надаватиметься проектам, що зосереджуються на предметних галузях, що недостатньо охоплені попередніми або поточними проектами, та які включають заклади вищої освіти з країн-партнерів, які ще не скористалися або брали лише обмежену участь у Програмі та/або попередніх поколіннях програм.

Детальний перелік пріоритетів, що застосовуються до Проектів розвитку потенціалу, буде опублікований на веб-сайті Виконавчого Агентства.

Що ще необхідно знати про проект розвитку потенціалу?

Напрям з розвитку потенціалу вищої освіти здійснюється в контексті пріоритетів «Нового Консенсусу ЄС з розвитку»[214].

Регіональна співпраця

Регіональна (між країнами того самого регіону) та міжрегіональна співпраця (співробітництво між різними регіонами світу) має бути актуальною та виправданою детальним аналізом спільних потреб та цілей. Вибір країн має бути адекватним та узгоджуватися з запропонованими цілями, зокрема, у випадках, коли йдеться про країни з різних регіонів. Міжрегіональне співробітництво можливе у міжнародних проектах за умови, що тема пропозиції вказана серед регіональних пріоритетів або національних пріоритетів (якщо актуально) для всіх відповідних країн-партнерів, про які йдеться.

[214] https://ec.europa.eu/europeaid/new-european-consensus-development-our-world-our-dignity-our-future_en

Вплив і поширення результатів

Очікується, що проекти розвитку потенціалу матимуть довготерміновий структурний вплив на системи, організації/заклади й окремих осіб у відповідних країнах-партнерах. Проекти повинні продемонструвати свій інноваційний характер, вплив та сталість результатів, а також як вони збираються підтримувати або розвивати результати після завершення проекту. Там, де це актуально, проекти повинні продемонструвати, що вони ґрунтуються на досягненнях попередніх проектів, фінансованих ЄС, що фінансувались, наприклад, за колишніми програмами Альфа, Едулінк, Еразмус Мундус і Темпус. Кожна пропозиція повинна продемонструвати, як будуть поширюватися результати проекту серед відповідних цільових груп. Пропозиції щодо структурних проектів, націлених в основному на вплив на інституційному рівні, що не демонструють вплив проекту на національному рівні, не будуть відібрані.

Якими є правила фінансування (спільних та структурних) проектів розвитку потенціалу?

Фінансова підтримка проектів розвитку потенціалу за Програмою Еразмус+ ґрунтується на кошторисі, що поєднує вартість за одиницю та вартість реальних витрат.

Проекти розвитку потенціалу вищої освіти передбачають різноманітні витрати, включаючи витрати на персонал, витрати на проїзд та витрати на перебування, витрати на обладнання, на субпідряди, витрати на поширення інформації, публікації, переклад, накладні витрати тощо.

Слово «грант» означає суму фінансування, по яку можна звернутися до Програми, що представляє фінансовий внесок Європейського Союзу до проекту, і його не слід плутати із загальною вартістю проекту, яка також включає співфінансування з боку партнерських установ та зовнішніх стейкхолдерів.

Грант ЄС на виконання проекту слід розглядати як внесок, що покриває частину фактичних витрат, яких зазнали партнерські заклади у виконанні діяльності, передбаченої у заявці/проекті. Участь у проекті розвитку потенціалу обов'язково вимагає співфінансування з боку закладів-бенефіціарів. Таким чином, на початку, під час підготовки заявки, партнери проекту повинні оцінити співфінансування.

У визначенні підходу до фінансування і, зокрема, у визначенні рівня вартості за одиницю для розрахунку бюджету/гранту проекту, було враховано принцип співфінансування. В результаті, заявникам та бенефіціарам необхідно вказати деталі наявного співфінансування, в інформаційних цілях та в цілях забезпечення прозорості. Докази фактичних витрат або підтверджувальні документи не вимагаються.

Хоча виконання проекту може вимагати інших типів витрат (таких як вартість розповсюдження, публікацій, перекладу, якщо на нього немає субпідряду, накладні витрати), ці витрати не враховуються при розрахунку пропонованого гранту. А отже, їх слід покрити за рахунок співфінансування.

Фінансове звітування з пунктів бюджету на основі вартості за одиницю (внесок до витрат на працівників, проїзних витрат та вартості перебування) ґрунтуватиметься на принципі «ініціюючої події». Бенефіціари повинні довести, що діяльність була фактично і належним чином виконана та показати вироблений результат, але їм не потрібно звітуватися з використання коштів. Як наслідок, у бенефіціарів з'явиться можливість більш гнучко керувати наданими коштами у покритті витрат, необхідних для виконання проекту, за умови виконання вимог щодо діяльності та досягнень.

Фінансове звітування за пунктами бюджету на основі реальних витрат (обладнання та субпідряди) буде ґрунтуватися на фактично зазнаних витратах і вимагатиме належного документального підтвердження (див. нижче).

Запропонований грант не може перевищувати запитувану суму та залежатиме від:

- Суми гранту, яку запитує заявник, прийнятності діяльності та фінансової ефективності проекту;
- Загального бюджету, наявного для проектів розвитку потенціалу.

Детальні методи фінансового виконання проекту необхідно узгодити між партнерами та формалізувати у партнерській угоді, що буде підписана на початку проекту.

Що ще ви повинні знати про цей напрям?

Виняткові кошти

Заявникам буде дозволено вимагати фінансову підтримку виняткових витрат учасників у рамках розділу бюджету "виняткові витрати" (до максимум 80% від загальної суми

допустимимх витрат: див. «Які є правила фінансування?»). Це буде дозволено за умови, що заявники можуть обґрунтувати те, що стандартні правила фінансування (на основі вкладу питомих витрат на відстань поїздки) не покривають щонайменше 65% витрат на поїздки учасників. При присудженні, виняткові кошти для дорогих поїздок замінять стандартні кошти на поїздки.

Бюджет проекту повинен бути підготовлений відповідно до наступних правил фінансування (в євро)

Мінімальна сума гранту ЄС для спільних та структурних проектів: 500000 євро

Максимальна сума гранту ЄС для спільних та структурних проектів: 1000000 євро

Допустимі витрати		Механізм фінансування	Сума/ максимальний верхній показник		Правило розподілу
Витрати на працівників	Витрати на працівників, пов'язані з виконанням завдань, що є безпосередньо необхідні для досягнення цілей проекту	Вартість за одиницю	B4.1 для менеджера за кожен день роботи над проектом	Макс. 40% всього гранту	За умови: апліканти повинні будуть обґрунтувати тип і обсяг ресурсів, необхідних для реалізації запропонованих видів діяльності та досягнення результатів. Внесок надається за умови, що грошова компенсація за одні і ті ж завдання надається один раз.
			B4.2 для дослідника/ викладача/ тренера за кожен день роботи над проектом		
			B4.3 для техніка за кожен день роботи над проектом		
			B4.4 для адміністративного працівника за кожен день роботи над проектом		
Транспортні витрати (Проїзд)	Витрати на поїздки студентів і працівників, які беруть участь у проекті, від місця їх походження до місця проведення діяльності і повернення (включаючи консульський збір і пов'язане з ним обов'язкове страхування, страхування подорожей і витрати на	Вартість за одиницю	Проїзд відстанню між 10 та 99 км: 20 євро на 1 учасника		Залежить від відстані поїздки на 1 учасника. Відстань повинна бути обчислена калькулятором відстані Європейської Комісії[215]. Заявник повинен вказати відстань в одну сторону, щоб обчислити кількість ЄС гранту, що
			Проїзд відстанню між 100 та 499 км: 180 євро на 1 учасника		
			Поїздка відстанню між 500 та 1999 км: 275 євро на 1 учасника		
			Поїздка відстанню між 2000 та 2999 км: 360 євро на 1 учасника		
			Поїздка відстанню між 3000 та 3999 км: 530 євро на 1 учасника		
			Поїздка відстанню між 4000 та 7999 км: 820 євро на 1 учасника4		

[215]Калькулятор відстаней: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

	скасування, якщо обґрунтовано). Види діяльності та пов'язані з ними подорожі повинні здійснюватися в країнах, що беруть участь в проекті. Будь-яке виключення з цього правила має бути санкціоновано Агентством. Для детального списку допустимих видів діяльності, див. Додаток I цього Керівництва.		Поїздка відстанню від 8000 км та більше: 1500 євро на 1 учасника		покриє витрати на всю поїздку[216]. Фінансова підтримка буде надаватися лише для подорожей, що безпосередньо пов'язані з досягненням цілей проекту.
Витрати на перебування	Витрати на перебування, проживання, місцевий і громадський транспорт, такий як автобус і таксі, персональне чи добровільне страхування здоров'я	Вартість за одиницю	Працініки	До 14 дня діяльності: 120 євро в день на учасника + Між 15 та 60 днями діяльності: 70 євро в день на учасника + Між 61 днем діяльності до 3 місяців: 50 євро в день на учасника	Спираються на тривалість перебування (включаючи проїзд) учасників
			Студенти	До 14 дня діяльності: 55 євро в день на учасника +	

[216]Наприклад, якщо людина із Мадриду (Іспанія) бере участь у обміні до Риму (Італія), вона повинна: а)підрахувати відстань від Мадриду до Риму(1365,28 км); б)обрати, у які межі входить ця відстань(тобто від 500 до 1999 км) та в) підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу із Мадриду до Риму і назад (275 євро).

				Між 15 та 90 днями діяльності: 40 євро в день на учасника	
Обладнання	Витрати на обладнання, необхідне для впровадження проекту. Підтримка надається лише для обладнання, призначеного для ЗВО у країнах-партнерах	Реальні витрати	100% допустимих витрат Макс. 30% загальної суми гранту		За умови: запит на фінансову підтримку для покриття цих витрат має бути обґрунтованим у аплікаційній формі
Суб-підряд	Підтримка витрат на суб-підряд, що є необхідними для впровадження проекту, включаючи, зокрема, витрати на обов'язкові фінансові аудити (сертифікат з аудиту) та будь-які зовнішні процедури забезпечення якості. Субконтрактування для завдань, пов'язаних із менеджментом проекту є недопустимим.	Реальні витрати	100% допустимих витрат Макс. 10% загальної суми гранту		Субконтрактування зовнішніх установ повинно бути дуже рідкісним. Специфічні компетентності та особлива експертиза, необхідні для досягнення цілей проекту, мають бути знайдені в консорціумі та визначати його структуру.
Виняткові витрати	Дорогі транспортні витрати учасників (для детальної інформації див. розділ «Що ви ще повинні знати про цей напрям?»)	Реальні витрати	Дорогі транспортні витрати: макс. до 80% допустимих витрат		

Таблиця А – Витрати на працівників (суми в євро на день) країни-члени програми

Категорія працівників, які повинні бути задіяні, залежить від виконуваної роботи в проекті, а не від статусу або титулу особи. Іншими словами, витрати напрацівників, пов'язані, наприклад, з виконанням адміністративної задачі, здійсненої вченим, мають бути оплачені за категорією «Адміністративний персонал». Фактичні умови оплати праці працівників, що беруть участь у проекті, будуть визначатися спільно організаціями-учасницями, схвалені менеджерами, відповідальними за їх роботу, і будуть частиною угоди про партнерство, укладеної між партнерами на початку проекту.
Вартість за одиницю, яка буде застосовуватися для розрахунку гранту, буде з тієї країни, в якій працівник працює в штаті, незалежно від того, де будуть виконуватися завдання (тобто штатний працівник організації з країни А, який працює (частково) в країні В, буде розглядатися щодо витрат за одиницю, визначених для країни А).

	Менеджер	**Вчитель/ Тренер/ Науковий працівник/ молодіжний працівник**	**Технічний працівник**	**Адміністративний працівник[217]**
	B4.1	**B4.2**	**B4.3**	**B4.4**
Данія, Ірландія, Люксембург, Нідерланди, Австрія, Швеція, Ліхтенштейн, Норвегія	294	241	190	157
Бельгія, Німеччина, Франція, Італія, Фінляндія, Великобританія, Ісландія	280	214	162	131
Чехія, Греція, Іспанія, Кіпр, Мальта, Португалія, Словенія	164	137	102	78
Болгарія, Естонія, Хорватія, Латвія, Литва, Угорщина, Польща, Румунія, Сербія, Словаччина, Колишня Югославська Республіка Македонія, Туреччина	88	74	55	39

Таблиця В - Витрати на працівників (суми в євро на день) країни-партнера Програми
Категорія працівник, які повинні бути задіяні, залежить від виконуваної роботи в проекті, а не від статусу або титулу особи. Іншими словами, витрати на персонал, пов'язані, наприклад, з

[217] Студенти можуть працювати за проектом, і їх заробітна плата може бути сплачена з витрат на персонал (адміністративний персонал) за умови, що вони підписали трудовий договір з установою-членом консорціуму.

виконанням адміністративної задачі, здійсненої вченим, мають бути оплачені за категорією «Адміністративний персонал». Фактичні умови оплати праці працівників, що беруть участь у проекті, будуть визначатися спільно організаціями-учасницями, схвалені менеджерами, відповідальними за їх роботу, і будуть частиною угоди про партнерство, укладеної між партнерами на початку проекту.
Вартість за одиницю, яка буде застосовуватися для розрахунку гранту, буде з тієї країни, в якій працівник працює за штатом, незалежно від того, де будуть виконуватися завдання (тобто штатний працівник організації з країни А, який працює (частково) в країні В, буде розглядатися щодо витрат за одиницю, визначених для країни А).

	Менеджер	**Вчитель/ Тренер/ Науковий працівник/**	**Технічний працівник**	**Адміністративний працівник[218]**
	B4.1	**B4.2**	**B4.3**	**B4.4**
Ізраїль	166	132	102	92
Албанія, Ангола, Антигуа і Барбуда, Аргентина, Барбадос, Чилі, Боснія і Герцеговина, Бразилія, Колумбія, Коморські Острови, Острови Кука, Домініка, Габон, Гренада, Кот-д'Івуар, Косово[219], Ліван, Лівія, Мексика, Чорногорія, Нігерія, Перу, Сан-Томе і Принсіпі, Сербія, Сейшельські острови, Сент-Лючія, Сент-Вінсент і Гренадіни, Сент-Кітс і Невіс, територія України, що визнана міжнародним правом, Таїланд, Уругвай, Венесуела, Замбія, Зімбабве	108	80	57	45
Багамські острови, Афганістан, Азербайджан, Болівія, Буркіна-Фасо, Камерун, Китай, Конго Коста-Ріка, Джибуті, Домініканська Республіка, Еквадор, Ель-Сальвадор, Грузія, Гватемала, Гвінея-Бісау, Гаїті, Іран, Ірак, Ямайка, Йорданія, Казахстан, Кенія, Мікронезія, Марокко, Мозамбік, Намібія, Палестина[220], Панама, Папуа-	77	57	40	32

[218] Студенти можуть працювати за проектом, і їх заробітна плата може бути сплачена з витрат на персонал (адміністративний персонал) за умови, що вони підписали трудовий договір з установою-членом консорціуму.
[219] Це призначення не обмежує позицій щодо статусу та відповідає Резолюції 1244 РБ ООН та висновку Міжнародного суду з прав людини про Декларацію незалежності Косово.
[220] Це призначення не повинно тлумачитися як визнання держави Палестини і не обмежує окремих позицій держав-членів у цьому питанні.

Нова Гвінея, Парагвай, Сенегал, Південна Африка, Суринам, Свазіленд, Територія Росії, що визнана міжнародним правом, Тринідад і Тобаго, Вануату				
Екваторіальна Гвінея, Алжир, Вірменія, Бангладеш, Білорусь, Беліз, Бенін, Бутан, Ботсвана, Бурунді, Камбоджа, Кабо-Верде, Центрально-Африканська Республіка, Чад, Демократична Республіка Конго Куба, Східний Тимор, Єгипет, Еритрея, Ефіопія, Фіджі, Гамбія, Гана, Гвінея (Республіка), Гайана, Гондурас, Індія, Індонезія, Кірібаті, Корея (НДР), Киргизстан, Лаос, Лесото, Ліберія, Мадагаскар, Малаві, Малайзія, Малі, Мальдівські Острови, Маршаллові Острови, Мавританія, Маврикій, Молдова, Монголія, М'янма, Науру, Непал, Нікарагуа, Нігер, Ніуе, Пакистан, Палау, Філіппіни, Руанда, Самоа, Сьєрра-Леоне, Соломонові Острови, Сомалі, Південний Судан, Шрі-Ланка, Судан, Сирія, Таджикистан, Танзанія, Того ,Тонга, Туніс, Туркменістан, Тувалу, Уганда, Узбекистан, В'єтнам, Ємен	47	33	22	17

РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ В СФЕРІ МОЛОДІ

Які цілі проектів розвитку потенціалу?

Молодіжні проекти розвитку потенціалу спрямовані на:

- співробітництво та обмін молоді між країнами-членами програми і країнами-партнерами з різних регіонів[221] світу;
- поліпшення якості і визнання роботи з молоддю, неформальне навчання та волонтерство в країнах-партнерах та підвищення їх взаємодії та взаємодоповнюваності з формальними системами освіти на ринку праці та в суспільстві;
- сприяння розробці, тестуванню та запуску схем і програм неформального навчання мобільності на регіональному рівні (тобто в межах регіонів світу);
- сприяння транснаціональному неформальному навчанню мобільності між країнами-членами програми та країнами-партнерами, зокрема, орієнтованому на молодих людей з обмеженими можливостями, з метою покращення рівня компетентностей учасників та сприяння їх активної участі в житті суспільства.

Що таке проект розвитку потенціалу?

Проекти з розвитку потенціалу – це проекти транскордонного співробітництва, засновані на багатосторонньому партнерстві між організаціями, що працюють в галузі молоді в країнах-членах програми та країнах-партнерах програми. Вони також можуть залучати організації в галузі освіти та професійної підготовки, а також із інших соціально-економічних галузей.

Які заходи підтримуються проектом розвитку потенціалу?

Під час організації проекту із розвитку потенціалу слід проводити заходи, які:

- сприяють стратегічній співпраці між молодіжними організаціями з одного боку і органами державної влади в країнах-партнерах з іншого боку;
- сприяють співпраці між молодіжними організаціями та організаціями в галузі освіти та професійної підготовки, а також з представниками бізнесу та ринку праці;
- підвищують потенціал молодіжних рад, молодіжних платформ та місцевих, регіональних та національних органів, що займаються питаннями молоді в країнах-партнерах;
- підвищують ефективність управління, керівництва інноваційного потенціалу та інтернаціоналізації молодіжних організацій в країнах-партнерах;
- запускають, тестують та реалізують молодіжні методи роботи, такі як:
  - інструменти і методи для соціально-професійного розвитку молодих працівників та тренерів;
  - неформальні методи навчання, особливо ті, що сприяють придбанню/поліпшенню компетентностей, в тому числі засобів грамотності масової інформації;
  - нові форми практичних схем навчання та моделювання реальних випадків життя в суспільстві; нові форми роботи з молоддю, зокрема, стратегічне використання відкритого і гнучкого навчання, віртуальної мобільності, відкриті освітні ресурси (ТМР) і краще використання потенціалу ІКТ;
  - співпраця, робота в мережі, взаємне навчання, що сприяють ефективному менеджменту, інтернаціоналізації та лідерству в організаціях роботи з молоддю.

[221] У межах цього напряму регіон визначається як група країн, що належать до певного макро-географічного простору.

У рамках проекту розвитку потенціалу можуть проводитися наступні заходи:

Заходи розвитку потенціалу:

- заходи, що заохочують до політичного діалогу, співробітництва, взаємодії та обміну досвідом в області молоді, таких як конференції, семінари та зустрічі;
- великомасштабні молодіжні заходи;
- інформаційні та просвітницькі кампанії;
- розвиток інформаційних, комунікаційних та медіа засобів;
- розробка методів роботи з молоддю, інструментів і матеріалів, а також освітніх програм, навчальних модулів та документації інструментів, таких, як Youthpass;
- створення нових форм надання роботу молоді та забезпечення професійної підготовки та підтримки, особливо в рамках відкритих і гнучких навчальних матеріалів, віртуального співробітництва та відкритих освітніх ресурсів.

Заходи мобільності:

Мобільна діяльність є обов'язковим елементом проектів при стипендіях громадянського суспільства для молоді. Для всіх інших типів проектів з розвитку потенціалу діяльність мобільності є необов'язковою.

Є три типи мобільності:

- Обміни молоді між країнами-членами програми та обраними країнами-партнерами;
- Волонтерська діяльність в/з обраних країн-партнерів;
- Мобільність молодіжних працівників між країнами-членами програми та обраними країнами-партнерами.

Молодіжні обміни та мобільність молодіжних працівників
Детальний опис цих заходів наведено в розділі «Ключовий напрям 1: Проекти мобільності для молоді та молодіжних працівників» у частині В цього Керівництва.

Волонтерська діяльність
Волонтерська діяльність дозволяє молодим людям у віці 17-30 років демонструвати свою особисту відданість через неоплачувану та повноденну волонтерську службу в іншій країні. Молоді волонтери отримують можливість сприяти повсякденній роботі організацій, що займаються молодіжною інформацією та політикою, особистим та соціально-освітнім розвитком молоді, залученням громадян, соціальним обслуговуванням, включенням людей з обмеженими можливостями, навколишнім середовищем, програмами неформальної освіти, ІКТ та медіа грамотністю, культурою та творчістю, співробітництвом у галузі розвитку тощо. Волонтери можуть здійснювати волонтерську службу як окремо, так і в групі.

Участь у волонтерській діяльності повинна бути безкоштовною для волонтерів, за винятком можливих внесків на туристичні витрати (якщо грант Еразмус+ повністю не покриває ці витрати) та додаткові витрати, не пов'язані із здійсненням діяльності. Необхідні витрати на участь волонтерів у діяльності покриваються грантом Еразмус+ або іншими засобами, наданими організаціями-учасниками. Молоді люди з обмеженими можливостями можуть отримувати додаткову підтримку для їх участі.

Наступні заходи не вважаються волонтерською діяльністю в рамках програми Еразмус+: випадкове, неструктуроване, неповне волонтерство; працевлаштування на підприємстві; оплачувана робота; рекреаційна чи туристична діяльність; мовний курс; експлуатація дешевої робочої сили; період навчання або професійне навчання за кордоном.

На підставі географічного розташування, розрізняються чотири типи проектів розвитку потенціалу:

- Проекти розвитку потенціалу між організаціями, що працюють в області молоді, в країнах-членах програми і в країнах-партнерах з регіонів 5-14, див. розділ «Країни-учасниці» в частині А даного Керівництва до програми:

Ці проекти представлені організаціями країн-членів програми, спрямовані на підвищення потенціалу організацій шляхом впровадження діяльності із розбудови потенціалу і можуть включати мобільність.

Наступні три типи проектів реалізуються через «Вікно» - Західні Балкани та Туніс. Пропозиції подаються організаціями, розташованими в одній із відповідних країн-партнерів, що межують із ЄС, у відповідному вікні, і можуть включати партнерські організації з інших країн з того ж регіону. Термін "Вікно" означає, що додаткові кошти ЄС спрямовуються на програму Еразмус+ для збільшення можливостей співпраці молоді з країнами-партнерами, що межують із ЄС.[222]:

- Проекти розвитку потенціалу між організаціями, що працюють в області молоді, в країнах-членах програми та в країнах-партнерах Регіону 1 – Західні Балкани (Western Balkans Youth Window projects), див. розділ «Країни-учасниці» в частині А даного Керівництва до програми:

Ці проекти представлені організаціями із країн Західних Балкан, спрямовані на підвищення потенціалу організацій шляхом впровадження діяльності із розбудови потенціалу і можуть включати в себе мобільність.

Проекти повинні сприяти стратегічному співробітництву між молодіжними організаціями, між молодіжними організаціями та державними органами. Проекти повинні розбудовувати потенціал молодіжних рад, молодіжних організацій, молодіжних платформ та місцевих, регіональних та національних органів влади, що займаються питаннями молоді в регіоні, з особливим акцентом на примирення.

- Проекти розвитку потенціалу між організаціями, що працюють в області молоді, в країнах-членах програми та в країнах-партнерах регіону 2 – країни Східного партнерства (EasternPartnership Youth Window projects[223]), див. розділ «Країни-учасниці» в частині А даного Керівництва до програми:

Ці проекти представлені організаціями із країн Східного партнерства, спрямовані на підвищення потенціалу організацій шляхом впровадження одного з наступних двох типів проектів:

- Стажування в сфері громадянського суспільства для молоді:

Проекти інклюзії та участі сприятимуть зміцненню потенціалу молодіжних організацій та молодіжних працівників для побудови конструктивних відносин з різними партнерами, в тому числі державними органами і організаціями громадянського суспільства. Відібрані молоді лідери –«стажери»–які приходять від організацій-заявників, здійснюватимуть підвищення своїх умінь і компетентностей в області розробки політики в рамках заходів мобільності і працюючи в приймаючих організаціях в країнах-членах програми. Заходи повинні включати в себе транснаціональні неформальні заходи навчальної мобільності, як, наприклад, схеми наставництва і перейняття досвіду роботи на робочому місці. У рамках реалізації проекту

[222] Підтримка мобільності, яка здійснюється у співпраці з країнами-партнерами, що межують із ЄС, але яка була представлена партнерською організацією в країні-члені Програми, може бути підтримана через Ключовий напрям 1: Проект мобільності для молоді та молодіжних працівників та проектів молодіжного діалогу в рамках Ключового напряму 3.

[223] Фінансується за програмою EU4youth.

молоді лідери будуть також проводити невеликі проекти з питань участі в молодіжній політиці по поверненню в організації, які їх відряджали.

- Партнерство для підприємництва:

Проекти будуть сприяти освіті з молодіжного підприємництва[224] і соціальному підприємництві серед молоді за допомогою транснаціональних проектів неформального навчання на основі багатосторонніх партнерських відносин між організаціями, що працюють в зазначених областях, включаючи бізнес. Пріоритет буде віддаватися проектам, які пропонують практичні вирішення соціальних викликів, які є в громадах походження і використовують економічний потенціал регіону також із залученням приватного сектора. Цей тип проекту може також включати в себе мобільність.

Європейська Комісія передбачає виділення близько 60% наявних коштів на «Стажування в сфері громадянського суспільства для молоді» і 40% на «Партнерство для підприємництва».

- Проекти розвитку потенціалу між організаціями, що працюють в області молоді, в країнах-членах програми та в Тунісі[225]:

Ці проекти представлені організаціями із Тунісу, спрямовані на підвищення потенціалу організацій шляхом впровадження діяльності із розбудови потенціалу і можуть включати мобільність.

Проекти в рамках трьох вікон – Західні Балкани, країни Східного партнерства, Туніс –, зазначених вище, представлені організаціями в конкретному вікні, що базуються в одній із відповідних країн-партнерів, які межують з ЄС, можу включати партнерські організації з інших країн того ж регіону. Термін «вікно» пов'язаний з тим, що додаткові кошти ЄС виділяються на програми Еразмус+, щоб збільшити можливості для молодіжного співробітництва з країнами-партнерами, що межують з ЄС[226].

Яка роль організацій, що беруть участь у проекті розвитку потенціалу?

Проект розвитку потенціалу складається з таких учасників:

- Аплікант/ координатор: організація, яка подає проектну пропозицію від імені всіх партнерів. Якщо проект отримує грант, аплікант/ координатор: 1) несе фінансову і юридичну відповідальність перед Виконавчим агентством за весь проект; 2) координує проект у співпраці з усіма іншими партнерами, які беруть участь в проекті; 3) отримує фінансову підтримку ЄС від програми Еразмус+ і відповідає за розподіл коштів між партнерами, які беруть участь у проекті.
- Партнери: організації, які активно сприяють підготовці, реалізації та оцінці проекту розвитку потенціалу.
- Дочірні установи (необов'язково): Організації, які сприяють досягненню цілей проекту та діяльності. Дочірні установи повинні бути зазначені в заявці на отримання гранту та відповідати вимогам, описаним у Додатку III (Глосарій термінів) цього Керівництва до програми.

Якщо проект передбачає реалізацію молодіжних обмінів, волонтерської діяльності та /або мобільності молодіжних працівників, організації-учасниці, що беруть участь у цій діяльності, беруть на себе такі функції і завдання:

---

[224] Підприємництво не лише спричиняє бізнес-виміри, але також розуміється як спосіб розвитку навичок, таких як залучення ризиків та вирішення проблем, які сприяють досягненню життєвих цілей та освіти.
[225] Ця акція підлягає затвердженню Комітетом Європейського інструменту сусідства (ENI).
[226] Діяльність з мобільності, яка здійснюється у співпраці з країнами-партнерами, що межують з державами-членами ЄС, але представлена партнерською організацією в країні-члені Програми, може бути підтримана через ключовий напрям 1: Проект мобільності для молоді та молодіжних працівників та у рамках ключового напряму 3 зустрічі між молодими людьми та особи, що приймають рішення у сфері молоді.

- Організація, яка відправляє: відповідає за відправку молодих людей за кордон (це включає в себе: організацію практичних заходів, підготовку учасників перед відправленням; надання підтримки учасникам під час всіх стадій проекту).
- Організація, яка приймає: відповідає за організацію діяльності, розробляє програму заходів для учасників у співпраці з учасниками та організаціями-партнерами, забезпечуючи підтримку учасників на всіх стадіях проекту.

Крім того, участь у волонтерській діяльності повинна бути безкоштовною для волонтерів, за винятком можливого покриття витрат на поїздки (якщо грант Еразмус+ не повністю покриває ці витрати) і зайвих витрат, не пов'язаних із здійсненням діяльності. Істотні витрати на участь волонтерів діяльності покриваються грантом Еразмус+ або за допомогою інших засобів, що надаються організаціями-учасницями.

Основні критерії, які використовуються для оцінки проекту розвитку потенціалу

Нижче наведені формальні критерії, яких слід дотримуватися під час виконання проектів розвитку потенціалу, щоб отримати грант Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Організації, які беруть участь	Брати участь може будь-яка громадська чи приватна організація зі своїми дочірніми установами (за наявності), створена в країні-члені програми або в країні-партнері з регіонів 1, 2, 5-13 і Тунісу, як визначено розділом «Країни учасниці» керівництва до програми. Такими організаціями, наприклад, можуть бути: ▪ неприбуткова організація, асоціація, НУО (у тому числі європейські молодіжні НУО); ▪ Національна Молодіжна Рада; ▪ державний орган на місцевому, регіональному чи національному рівні; ▪ школа/інститут/освітній центр (на будь-якому рівні, від початкової школи до старших класів середньої школи, і в тому числі професійно-технічної освіти та освіти дорослих); ▪ державні чи приватні, малі, середні або великі підприємства (у тому числі, соціальні підприємства); ▪ соціальний партнер або інший представник трудового життя, в тому числі, торгово-промислові палати, ремісничі/професійні асоціації та профспілки; ▪ заклад вищої освіти; ▪ науково-дослідний інститут; ▪ фонд; ▪ навчальний центр всередині компанії; ▪ організація культури, бібліотека, музей; ▪ орган, що забезпечує професійні консультації та надає інформаційні послуги. Організації з обраних країн-партнерів можуть брати участь в проекті лише в якості партнерів (не в якості заявників).
Хто може подавати заявки	Будь-яка: ▪ неприбуткова організація, асоціація, НУО (у тому числі європейська молодіжна НУО); ▪ Національна Молодіжна Рада; ▪ державний орган на місцевому, регіональному чи національному рівні;

	На проекти для інших країн-партнерів із регіонів 5-13: Аплікант має бути заснованим у країні-члені Програми і подавати заявку від імені всіх організацій-учасниць проекту. Інші типи організацій можуть бути задіяні як партнери, але не апліканти. **На проекти для країн Західних Балкан**: Аплікант має бути із країни-партнера із Західних Балкан (Регіон 1). **На проекти для країн Східного партнерства**: Аплікант має бути із країни Східного партнерства. Додатково до допустимих типів організацій-аплікантів, зазначених вище, аплікантами можуть бути приватні компанії, у тому числі, соціальні підприємства. **На проекти для Тунісу**: Аплікант має бути заснованим у Тунісі. Кандидати повинні – у встановлений для своїх проектів термін - бути офіційно зареєстровані, принаймні, протягом одного року.
Кількість і профіль організацій-учасників	Проекти підвищення потенціалу – транснаціональні і включають мінімум 3 організації-учасниці з 3 різних країн, з яких принаймні одна – країна-член програми і одна відповідна країна-партнер. Проекти, що фінансуються в рамках одного вікна, не можуть включати учасників з інших регіонів-сусідів.
Тривалість проекту	Від 9 місяців до 2 років. Тривалість повинна бути обрана на стадії подачі заявок, відштовхуючись від мети проекту і типу діяльності.
Куди подавати заявки	До Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури в Брюсселі.
Коли подавати заявки	Апліканти повинні подати проектні заявки на грант в наступні терміни: ▪ **24 січня, 12:00** (опівдні за часом Брюсселю) для проектів, що починаються між 1 серпня та 31 грудня того ж року.
Як подати заявку	Будь ласка, перегляньте частину С цього Керівництва до програми, аби отримати докладну інформацію щодо подачі заявок.
Додаткові критерії	Тільки одна заявка на проект може бути подана одним заявником. Розклад для кожної діяльності, планованої в проекті, повинен бути доданий до проектної заявки.

Додаткові критерії для обмінів молоді

Тривалість діяльності	Від 5 до 21 днів, без урахування транспортних витрат.
Місце проведення діяльності	Діяльність повинна проходити в країні однієї з організацій, яка є в партнерстві.
Учасники, які можуть брати участь	Молоді люди у віці від 13 до 30[227], які проживають в країнах приймаючих і відправляючих організацій.
Кількість учасників	Мінімум 16 і максимум 60 учасників (не враховуючи керівника(ів) групи). Мінімум 4 учасники в групі (не враховуючи керівника групи). Кожна національна група повинна мати принаймні одного лідера групи. Керівник групи – доросла людина, яка супроводжує молодих

[227] Крім того, враховуйте наступне:
нижчі вікові обмеження - учасники повинні досягти мінімального віку на момент початку діяльності;
вищі вікові обмеження - учасники не повинні бути старіше зазначеного максимального віку, на момент подачі заяви.

	людей, що беруть участь у обміні молоді, з метою забезпечення їх ефективного навчання, захисту та безпеки.

Додаткові критерії для волонтерської діяльності

Акредитація	Усі організації-учасниці, створені в країні-члені програми чи в одній із країн-партнерів, що межують з ЄС, повинні мати дійсну акредитацію на час подання заявки або відповідний знак якості Європейського корпусу солідарності (для отримання додаткової інформації, будь ласка, зверніться до відповідного розділу у Додатку I цього Керівництва).
Тривалість діяльності	Від 60 днів до 12 місяців
Місце проведення діяльності	**Волонтер із країни-члена програми** повинен виконувати її/його діяльність в одній з країн-партнерів, що входить до цього проекту. **Волонтер із відповідної країни-партнера** повинен виконувати її/його діяльність в одній з країн-членів програми, що входить до цього проекту.
Учасники, які можуть брати участь	Молоді люди у віці від 17 до 30 років[228], що проживають в країні організації, яка їх направила. Волонтер може взяти участь тільки в одній волонтерській діяльності Європейського корпусу солідарності. Виняток: волонтери, які здійснювали волонтерську діяльність протягом максимум 2 місяців, можуть взяти участь у ще одній волонтерській діяльності.
Кількість учасників	Максимум 30 волонтерів на весь проект розвитку потенціалу.

Додаткові критерії для мобільності молодіжних працівників

Тривалість діяльності	Від 5 днів до 2 місяців, без урахування дороги.
Місце проведення діяльності	Діяльність повинна проходити в країні однієї з організацій-учасниць проекту.
Учасники, які можуть брати участь	Учасники мають бути щонайменше 18-річного віку. Немає обмежень за віком. Учасники, за винятком тренерів і фасилітаторів, повинні проживати в країні, яка їх відправляє, або в країні приймаючої організації.
Кількість учасників	До 50 учасників (у тому числі, де доречно, тренери та фасилітатори) для кожного виду діяльності, запланованого проектом.

Організації будуть оцінюватися за відповідними критеріями виключення та відбору. Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, зверніться до частини С цього Керівництва до програми.

Критерії присудження фінансування проекту

Проект буде оцінюватися за такими критеріями:

[228] Див. попередню зноску.

Актуальність проекту (максимум 30 балів)	▪ Актуальність пропозиції до цілей проекту (дивись розділ «Цілі проекту розвитку потенціалу») ▪ Міра, до якої: - цілі чітко визначені, реалістичні і вирішувані питання актуальні для організацій-учасниць та цільових груп - пропозиція інноваційна та/або доповнює інші ініціативи, які вже проводяться організаціями-учасницями - діяльність з розвитку потенціалу є чітко визначеною і має за мету посилення потенціалу організацій-учасниць - проект включає в себе молодих людей з обмеженими можливостями Що стосується проектів молодіжного вікна Східного партнерства: ▪ Міра, до якої проекти пропонують: - для партнерств для підприємництва: практичні рішення суспільних викликів, що є в країнах Східного партнерства, зокрема використовуючи економічний потенціал громад походження та регіону, залучаючи також приватний сектор. - для стажувань громадянського суспільства для молоді: заходи мобільності стипендіатів із країн Східного партнерства до країн-членів програми
Якість розробки та реалізації проекту (максимум 30 балів)	▪ Ясність, повнота і якість робочої програми, у тому числі відповідних фаз для підготовки, реалізації, моніторингу, оцінки та поширення ▪ Узгодженість між цілями та заходами запропонованого проекту ▪ Якість запропонованих методів неформального навчання ▪ Якість механізмів для визнання та підтвердження результатів навчання учасників, а також постійне використання європейської прозорості та інструментів визнання ▪ Наявність і актуальність заходів контролю якості для того, щоб реалізація проекту мала високу якість, була завершена в запланований час і відбулася в рамках бюджету ▪ Ступінь, в якій проект є економічно ефективним і розподіляє відповідні ресурси для кожного виду діяльності. Якщо проект передбачає заходи мобільності: ▪ Доцільність заходів для вибору та/або залучення учасників у діяльність з мобільності
Якість командної роботи і співпраці (максимум 20 балів)	▪ Міра, до якої: - проект включає в себе відповідний набір додаткових організацій-учасниць з необхідним профілем, досвідом і знаннями, щоб успішно реалізувати всі аспекти проекту; - розподіл обов'язків і завдань демонструє активну участь всіх організацій-учасниць ▪ Наявність ефективних механізмів координації і зв'язку між організаціями-учасницями, а також з іншими відповідними зацікавленими сторонами ▪
Вплив та поширення (максимум 20 балів)	• Якість заходів для оцінки результатів • Потенційний вплив проекту: - на учасників та організації, які беруть участь, протягом та після проекту

	- за межами організацій та осіб, які безпосередньо беруть участь у проекті, на місцевому, регіональному, національному та/або міжнародному рівнях • Якість плану поширення: доцільність та якість заходів, спрямованих на спільне використання результатів проекту, як в середині організацій, що беруть участь, так і поза ними. • Якщо це доречно, в пропозиції описується, як матеріали, документи та засоби масової інформації будуть вироблені у вільному доступі та сприятимуть до відкритих ліцензій, і не міститимуть непропорційного обмеження ▪ Якість планів для забезпечення стійкості проекту - це спроможність мати вплив та надавати результати, після того, як грант ЄС закінчиться.

Щоб бути розглянутими для фінансування, пропозиції повинні набрати не менше шістдесяти балів. Крім того, вони повинні набрати не менше половини максимальних балів з кожної категорії критеріїв оцінювання зазначених вище (тобто, мінімум 15 балів – це категорії «Актуальність проекту» та « Якість розробки та реалізації проекту»; 10 балів – та «Якість командної роботи та співпраці» «Вплив та поширення»).

Що ще ви повинні знати про цей напрям?

Виняткові кошти

Заявникам буде дозволено вимагати фінансову підтримку виняткових витрат учасників у рамках розділу бюджету “виняткові витрати” (до максимум 80% від загальної суми допустимимх витрат: див. «Які є правила фінансування?»). Це буде дозволено за умови, що заявники можуть обґрунтувати те, що стандартні правила фінансування (на основі вкладу питомих витрат на відстань поїздки) не покривають щонайменше 65% витрат на поїздки учасників. При присудженні, виняткові кошти для дорогих поїздок замінять стандартні кошти на поїздки.

Які правила фінансування застосовуються?

Бюджет повинен бути розроблений, згідно з наступними правилами фінансування (в євро):

Максимальний грант для проекту розвитку потенціалу: 150 000 євро

Допустимі витрати		Механізм фінансування	Сума	Правило розподілу

Витрати на заходи	Витрати, безпосередньо пов'язані з діяльністю з розвитку-потенціалу проекту (за винятком мобільної діяльності), включають:
	• Витрати на персонал (лише для постійного персоналу та обмежені до 20% допустимих прямих коштів проектів розвитку потенціалу)
	• Витрати на інформацію, комунікацію, технології (ІКТ)
	• Міжнаціональні зустрічі партнерів проекту з метою його впровадження та координації, проведення конференцій та великих молодіжних подій (за винятком транспортних витрат):
	  ○ пансіон та місцевий транспорт
	  ○ візи та страхові витрати
	  ○ оренда приміщень для зустрічей, конференцій та інших подій
	  ○ витрати на усного перекладача
	  ○ витрати для іноземних спікерів (включаючи пансіон та проживання; місцевий транспорт)
	• Інтелектуальний випуск та поширення результатів проекту
	  ○ Продукція
		Реальні витрати	Максимум 80% від загальних витрат	За умови: бюджет повинен бути виправданий плановою діяльністю. Витрати на персонал не розглядаються як допустимі витрати.

	○ Переклад ○ Витрати на поширення результатів та/чи інформацію • Консультації, практичні семінари, опитування молоді на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях, наскільки це необхідно для досягнення цілей проекту. • Лінгвістична, міжкультурна та пов'язана із завданнями підготовка учасників мобільної діяльності • Кошти на фінансовий аудит проекту (якщо запитуваний грант більший, ніж 60000 євро) Непрямі витрати: Сума тарифної ставки, що не перевищує більше 7% допустимих прямих витрат проекту, є доступною в межах непрямих витрат, представляє загальні адміністративні витрати бенефіціара, які вже не покриваються допустимими прямими коштами (наприклад, електрика або оплата за Інтернет, оплата за приміщення, оплата за постійний штат), але які можуть бути розцінені як проплата проекту			
Транспортні витрати	Витрати на поїздки на міжнаціональні зустрічі партнерів проекту з метою його впровадження та координації, проведення конференцій та великих молодіжних подій:	Вартість за одиницю	Поїздка відстанню між 10 та 99 км: 20 євро на 1 учасника. Поїздка відстанню між 100 та 499 км: 180 євро на 1 учасника. Поїздка відстанню між 500 та 1999 км:	Залежить від відстані поїздки на 1 учасника. Відстань повинна бути обчислена калькулятором відстані Європейської Комісії. Заявник повинен вказати відстань в одну

			275 євро на 1 учасника. Поїздка відстанню між 2000 та 2999 км: 360 євро на 1 учасника. Поїздка відстанню між 3000 та 3999 км: 530 євро на 1 учасника. Поїздка відстанню між 4000 та 7999 км: 820 євро на 1 учасника. Поїздка відстанню від 8000 км та більше: 1500 євро на 1 учасника[229].	сторону, щоб обчислити кількість ЄС гранту, що покриє витрати на всю поїздку. Фінансова підтримка буде надаватися лише для подорожей, що безпосередньо пов'язані з досягненням цілей проекту

А) Правила фінансування для обміну, що здійснюється в межах проекту розвитку потенціалу (необов'язкове фінансування)

Допустимі витрати		Фінансовий механізм	Сума	Правило розподілу
Подорож	Внесок у дорожні витрати учасників та осіб, які їх супроводжують, від місця, де вони проживають до місця проведення діяльності та повернення.	Вартість за одиницю	Поїздка відстанню від 10 до 99 км: 20 євро за учасника	Залежить від відстані поїздки одного учасника. Дорога поїздки повинна бути розрахована, використовуючи відстань, яку рахує Європейська Комісія[230]. В заяві повинна бути вказана відстань, щоб порахувати суму гранту ЄС, який оплатить
			Поїздка відстанню від 100 до 499 км: 180 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 500 до 1999 км: 275 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 2000 до 2999	

[229] Включаючи тренерів, фасилітаторів та супроводжуючих осіб.
[230] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

			км: 360 євро за учасника	поїздку туди і назад[231].
			Поїздка відстанню від 3000 до 3999 км: 530 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 4000 до 7999 км: 820 євро за учасника	
			Поїздка від 8000 км і більше: 1500 євро за учасника	
Організаційна підтримка	Витрати, безпосередньо пов'язані з реалізацією мобільної діяльності, в рамках проекту(включаючи кошти на підготовку заходів, їжу проживання, місцевий транспорт, приміщення, страхування, обладнання і матеріали, оцінка, поширення і використання результатів та заходи за результатами)	Вартість за одиницю	B4.1 за день діяльності учасника[232]	Залежить від тривалості перебування учасника(в разі необхідності, враховується також один день поїздки до початку діяльності та один день поїздки після діяльності)
Особливі потреби	Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з учасниками з обмеженими можливостями та супроводжуючими їх особами (у тому числі дорожні витрати та добові, якщо це є виправданим і протягом того часу, поки грант для цих учасників не є запитом у бюджетних категоріях "подорож" і	Реальні витрати	100% від загальних витрат	За умови: запит на отримання фінансової підтримки, щоб перекрити особливі потреби, повинен бути обґрунтований в аплікаційній формі

[231] Наприклад, якщо людина із Мадриду (Іспанія) бере участь у обміні до Риму (Італія), вона повинна: а)підрахувати відстань від Мадриду до Риму(1365,28 км); б)обрати, у які межі входить ця відстань(тобто від 500 до 1999 км) та в) підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу із Мадриду до Риму і назад (275 євро).
[232] Включаючи керівників груп та супроводжуючих осіб.

	"організаційна підтримка").			
Виняткові витрати	Витрати на підтримку участі молодіз обмеженими можливостями на однакові терміни з іншими (за винятком витрат на поїздки та добові для учасників). Витрати на візу, проживання, щеплення, медичні довідки. Дорогі транспортні витрати учасників (детальніше див. розділ «що ви ще повинні знати про цей напрям»).	Реальні витрати	Дорогі транспортні витрати: максимум до 80% допустимих витрат. Інші витрати:100% від допустимих витрат	За умови: запит на отримання фінансової підтримки, щоб покрити виняткові витрати, повинен бути обґрунтований в аплікаційній формі

Б) Правила фінансування для волонтерської діяльності в межах проекту розвитку потенціалу(необов'язкове фінансування)

Допустимі витрати		**Фінансовий механізм**	**Сума**	**Правило розподілу**
Подорож	Внесок у дорожні витрати учасників та осіб, які їх супроводжують, від місця, де вони проживають до місця проведення діяльності та повернення.	Вартість за одиницю	Поїздка відстанню від 10 до 99 км: 20 євро за учасника	Залежить від відстані поїздки одного учасника. Дорога поїздки повинна бути розрахована, використовуючи калькулятор відстаней Європейської Комісії[233]. В заяві повинна бути вказана відстань в одну сторону, щоб порахувати суму гранту ЄС, який оплатить поїздку туди і назад[234].
			Поїздка відстанню від 100 до 499 км: 180 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 500 до 1999 км: 275 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 2000 до 2999 км: 360 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 3000 до 3999	

[233] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

[234] Наприклад, якщо людина із Мадриду (Іспанія) бере участь у обміні до Риму (Італія), вона повинна: а)підрахувати відстань від Мадриду до Риму(1365,28 км); б)обрати, у які межі входить ця відстань(тобто від 500 до 1999 км) та в) підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу із Мадриду до Риму і назад.

			км: 530 євро за учасника Поїздка відстанню від 4000 до 7999 км: 820 євро за учасника Поїздка відстанню від 8000 км і більше: 1500 євро за учасника	
Організаційна підтримка	Витрати, безпосередньо пов'язані з реалізацією діяльності мобільності в рамках проекту (включаючи кошти на підготовку заходів, їжу проживання, місцевий транспорт, приміщення, страхування, обладнання і матеріали, оцінка, поширення і використання результатів та заходи за результатами)	Вартість за одиницю	B4.3 за день для волонтера[235]	Залежить від тривалості перебування учасника(в разі необхідності, враховується також один день поїздки до початку діяльності та один день поїздки після діяльності)
Підтримка окремих осіб	"Кишенькові гроші" для волонтерів на додаткові особисті витрати.	Вартість за одиницю	B4.4 за день для волонтера	Залежить від тривалості перебування учасника (в разі необхідності, враховується також один день поїздки до початку діяльності та один день поїздки після діяльності)
	Витрати на виплату добових для супроводжуючих осіб та витрати, пов'язані з поїздкою, якщо це є виправданим і протягом того часу,			За умови: запит на отримання фінансової підтримки, щоб перекрити особливі потреби, повинен бути

[235] Включаючи супроводжуючих осіб для волонтерів з обмеженими можливостями.

Особливі потреби	поки грант для цих учасників не є запитом у бюджетній категорії "подорож". Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з учасниками з обмеженими можливостями (у тому числі дорожні витрати та добові, якщо це є виправданим і протягом того часу, поки грант для цих учасників не є запитом у бюджетних категоріях "подорож" і "організаційна підтримка").	Реальні витрати	100% від допустимих витрат	обґрунтований в аплікаційній формі
Виняткові витрати	Витрати на підтримку участі молодих людей з обмеженими можливостями на рівні терміни з іншими, включаючи спеціальну підготовку, посилене наставництво (за винятком коштів на подорож та організаційну підтримку для учасників та супроводжуючих осіб). Витрати на візу, вид на проживання, щеплення, медичні довідки. Дорогі транспортні витрати учасників (детальніше див. розділ «що ви ще повинні знати про цю дію»).	Реальні витрати	Дорогі транспортні витрати: максимум до 80% допустимих витрат. Інші витрати:100% від допустимих витрат	За умови: запит на отримання фінансової підтримки, щоб покрити виняткові витрати, повинен бути обґрунтований в аплікаційній формі

В) Правила фінансування для молодіжних працівників задля розвитку потенціалу (необов'язкове фінансування)

Допустимі витрати		Фінансовий механізм	Сума	Правило розподілу
Подорож	Внесок у дорожні витрати учасників та осіб, які їх супроводжують, від місця, де вони проживають до місця проведення діяльності та повернення.	Вартість за одиницю	Поїздка відстанню від 10 до 99 км: 20 євро за учасника	Залежить від відстані поїздки одного учасника. Дорога поїздки повинна бути розрахована, використовуючи калькулятор відстані Європейської Комісії[236]. В заяві повинна бути вказана відстань в одну сторону, щоб порахувати суму гранту ЄС, який оплатить поїздку туди і назад[237].
			Поїздка відстанню від 100 до 499 км: 180 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 500 до 1999 км: 275 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 2000 до 2999 км: 360 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 3000 до 3999 км: 530 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 4000 до 7999 км: 820 євро за учасника	
			Поїздка від 8000 км і більше: 1500 євро за учасника	
Організаційна підтримка	Витрати, безпосередньо пов'язані з реалізацією діяльності мобільності в рамках проекту(включаючи кошти на підготовку заходів, їжу проживання,	Вартість за одиницю	B4.2 за день діяльності учасника[238]. Максимум 1100 євро за учасника	Залежить від тривалості перебування учасника (в разі необхідності, враховується також один день поїздки до початку діяльності та один

[236] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm
[237] Наприклад, якщо людина із Мадриду (Іспанія) бере участь у обміні до Риму (Італія), вона повинна: а)підрахувати відстань від Мадриду до Риму(1365,28 км); б)обрати, у які межі входить ця відстань(тобто від 500 до 1999 км) та в) підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу із Мадриду до Риму і назад (275 євро).
[238] Включаючи тренерів, фасилітаторів та супроводжуючих осіб.

	місцевий транспорт, приміщення, страхування, обладнання і матеріали, оцінка, поширення і використання результатів та заходи за результатами)			день поїздки після діяльності)
Особливі потреби	Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з учасниками з обмеженими можливостями та супроводжуючими особами (включаючи витрати на виплату добових та витрати, на подорож, якщо це є виправданим і протягом того часу, поки грант для цих учасників не є запитом у бюджетних категоріях "подорож" і "організаційна підтримка").	Реальні витрати	100% від допустимих витрат	За умови: запит на отримання фінансової підтримки, щоб покрити особливі потреби, повинен бути обґрунтований в аплікаційній формі
Виняткові витрати	Витрати на візу, вид на проживання, щеплення, медичні довідки. Дорогі транспортні витрати учасників (детальніше див. розділ «що ви ще повинні знати про цей напрям»). Витрати на підтримку участі молодіжних працівників з обмеженими можливостями на рівних умовах, як інші (виключаючи витрати на поїздки та організаційну підтримку учасників). Це може	Реальні витрати	Дорогі транспортні витрати: максимум до 80% допустимих витрат. Інші витрати: 100% від допустимих витрат	За умови: запит на отримання фінансової підтримки, щоб покрити виняткові витрати, повинен бути обґрунтований в аплікаційній формі

	включати лінгвістичну підтримку (наприклад, перекладача), щоб дозволити молодіжним працівникам брати участь при недостатньому знанні мови діяльності для участі.			

Г) Організаційна підтримка та підтримка окремих осіб

Сума залежить від країни якій відбуваються заходи з мобільності.

	Організаційна підтримка			**Підтримка окремих осіб**
	Обмін молоді (євро в день)	Обмін молодіжних працівників (євро в день)	Волонтерська діяльність (євро в день)	
	B4.1	B4.2	B4.3	B4.4
Бельгія	42	65	26	4
Болгарія	32	53	17	4
Чеська Республіка	32	54	17	5
Данія	45	72	26	6
Німеччина	41	58	23	5
Естонія	33	56	18	4
Ірландія	49	74	26	6
Греція	38	71	21	5
Іспанія	34	61	18	5
Франція	38	66	20	6
Хорватія	35	62	19	5
Італія	39	66	21	5
Кіпр	32	58	21	5
Латвія	34	59	19	4
Литва	34	58	18	4
Люксембург	45	66	26	5
Угорщина	33	55	17	5
Мальта	39	65	22	5
Нідерланди	45	69	26	5
Австрія	45	61	23	5
Польща	34	59	18	4
Португалія	37	65	20	5
Румунія	32	54	17	3
Словенія	34	60	20	4
Словаччина	35	60	19	5
Фінляндія	45	71	26	5
Швеція	45	70	26	5
Великобританія	45	76	26	6
Колишня Югославська Республіка Македонія	28	45	15	3
Ісландія	45	71	26	6
Ліхтенштейн	45	74	24	6
Норвегія	50	74	26	6
Туреччина	32	54	17	4
Сербія	29	48	15	3
Країна-партнер	29	48	15	3

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ 3: ПІДТРИМКА РЕФОРМ

Діяльність на підтримку реформи спрямована на досягнення цілей Європейської стратегії 2020, Стратегічних рамок європейського співробітництва в галузі освіти та професійної підготовки (ОП 2020) і Європейської стратегії у справах молоді.

Яка діяльність підтримується?

Наступна діяльність реалізується відповідно до Керівництва до програми:

- Проекти молодіжного діалогу.

Ця частина Б Керівництва до програми містить докладні відомості про критерії та правила фінансування.

Крім того, Ключовий напрям 3 охоплює багато іншої діяльності на підтримку реформи в галузі освіти, професійної підготовки та у справах молоді. Діяльність здійснюється безпосередньо Європейською Комісією або за допомогою конкретних конкурсів, керованих Виконавчим агентством EACEA. Короткий опис такої діяльності, наводиться нижче. Більш детальна інформація доступна на сайті Європейської Комісії, Виконавчого агентства та Національних агентств.

Знання в галузі освіти, професійної підготовки і у справах молоді, враховуючі збір даних, аналізи та взаємне навчання. Зокрема:

- Тематичні експертизи і експертизи за потребами конкретної країни, дослідження з питань політики та реформ, в тому числі діяльності, здійснюваної мережею Евридика;
- підтримка країн для участі у європейських / міжнародних дослідженнях, спрямованих на моніторинг певних тенденції та подій, в тому числі еволюції розвитку мовних знань в Європі;
- головні заходи ЄС, конференції та зустрічі на високому рівні;
- обмін досвідом та успішними практиками та партнерські огляди;
- підтримка реалізації відкритих методів координації.

Ініціативи з інновацій політики, спрямовані на розробку нових стратегій або підготовку їх до реалізації. Вони включають в себе конкретні конкурси під управлінням Виконавчого агентства: а) Експерименти з європейської політики-на чолі з органами державної влади високого рівня та випробування їх на практиці кількох країнах на основі достовірних (раціональних) методів оцінки; б) перспективні проекти співробітництва з розвитку інноваційної політики.

Підтримка інструментів європейської політики, зокрема:

- інструменти прозорості (навички і кваліфікації), щоб сприяти підвищенню прозорості та визнанню навичок і кваліфікацій, а також трансферу кредитів, турбота про забезпечення якості, підтримка управління навичками і настановами. Цей напрям також включатиме в себе мережеві заходи, що забезпечують підтримку для реалізації зазначених інструментів;
- інтелектуальні навички для розвитку та підтримки європейських інструментів, таких як ЄС Панорама навичок - онлайн-платформа;
- мережі, що підтримують конкретні сфери політики, такі як грамотність і навчання дорослих, а також роботу з молоддю та молодіжну інформацію (SALTO та Eurodesk);
- виділені інструменти вищої освіти - розробка та підтримка таких інструментів, як U-Multirank, підтримка Болонського процесу або зовнішнього виміру вищої освіти; національних команд експертів з реформування вищої освіти в країнах сусідства та розширення, а також у Росії та Центральній Азії;

- виділені інструменти професійно-технічної освіти для запровадження Хартії мобільності професійно-технічної освіти з метою підвищення рівня якості організованої мобільності та підтримки національних органів з питань стажування та практики у підвищенні якості по всій Європі.

Співпраця з міжнародними організаціями, такими, як ОЕСР та Рада Європи. Цей напрям також сприятиме діалогу з питань політики з країнами-партнерами, та міжнародній привабливості європейської вищої освіти в світі. Він також буде підтримувати мережу національних команд експертів з реформування вищої освіти в країнах-партнерах, що межують з ЄС, і міжнародні асоціації випускників.

Діалог зацікавлених сторін, просування політики та програми, у тому числі:

- Співпраця громадянського суспільства на підтримку європейських неурядових організацій та загальноєвропейських мереж в галузі освіти, професійної підготовки та у справах молоді через конкретні конкурси під управлінням Виконавчого агентства.
- Громадські заходи, зустрічі, дискусії та консультації з політиками та зацікавленими сторонами з відповідних політичних питань (наприклад, освіти, професійної підготовки та Молодіжного форуму або Європейського тижня молоді);
- Структурований діалог у молодіжній сфері, у тому числі підтримка Національних робочих груп, а також зустрічей, які сприяють діалогу між молодими людьми та особами, що приймають рішення (див розділ нижче);
- Заходи з підвищення обізнаності, інформування та поширення результатів і пріоритетів політики, програми ЕРАЗМУС, Її результатів та потенційних можливостей синергії з іншими програмами ЄС, зокрема, з Європейським Структурним та Інвестиційним фондами.

Діяльність, що запроваджується в рамках цього ключового напряму, спрямована на те, щоб:

- покращити якість, ефективність та справедливість систем освіти, професійної підготовки та молодіжної політики на основі відкритих методів координації.
- здійснювати підтримку в реалізації загальних і конкретних для певної країни рекомендацій від Європейських семестрів;
- просувати транснаціональне співробітництво та взаємне навчання між компетентними органами на найвищому політичному рівні для того, щоб поліпшити системи, структури і процеси;
- розвивати знання і аналітичну спроможність для підтримки політики на основі фактів під егідою Стратегічної мережі співпраці в освіті і професійній підготовці (ОП2020), Європейської молодіжної стратегії та конкретних порядків денних політики, таких, як Болонський і Копенгагенський процеси;
- зробити доступними достовірні порівняльні міжнародні дані і відповідні вторинні аналізи для розробки Європейської та національної політики, що сприяють збору та аналізу основних даних для оцінки та моніторингу впровадження інноваційної політики і заохочення здатності трансферу та вимірюваності;
- підтримувати європейські мережі та впроваджувати інструменти, що сприяють прозорості та визнанню навичок і кваліфікацій, отриманих за формальне, неформальне і неофіційне навчання;
- підтримувати активну участь мереж громадянського суспільства та неурядових організацій у впровадженні політики;
- підтримувати механізми діалогу з молоддю, заохочувати їх активну участь у демократичному житті;
- підтримувати обмін успішними практиками, діалог, взаємне навчання та співробітництво між розробниками політики, практиками та зацікавленими сторонами з країн-членів та країн-партнерів програми;

- підвищувати обізнаність про результати європейської політики, програми Еразмус+ і заохочувати до їх використання-на місцевому, регіональному або національному рівнях. Підвищувати профіль та привабливість європейської вищої освіти в усьому світі;
- сприяти синергії з іншими програмами ЄС, зокрема, з Європейським Структурним та Інвестиційним фондами, а також схемами фінансування на національному або регіональному рівні.

Проекти молодіжного діалогу

Яка мета цього напряму?

Ця дія сприяє активній участі молоді в демократичному житті і сприяє дискусії навколо тем і пріоритетів, встановлених Молодіжною стратегією ЄС та її механізмами діалогу. Механізми діалогу[239] використовується для дискусій між молодими людьми та молодими політиками з метою отримання результатів, корисних для реформ. Дебати будуються навколо пріоритетів і термінів і передбачають заходи, де молоді люди обговорюють узгоджені теми з політиками та представниками органів державної влади, відповідальними за молодь, із метою отримати результати, які є корисними для розробки політики.

Що таке проекти молодіжного діалогу?

Проекти молодіжного діалогу можуть прийняти форму зустрічей, конференцій, консультацій та інших заходів. Ці заходи сприяють активній участі молодих людей в демократичному житті Європи та їх взаємодії з особами, що приймають рішення. В якості конкретного результату цих подій, молоді люди мають можливість бути почутими-(шляхом розробки положень, пропозицій і рекомендацій) про те, як молодіжна політика повинна бути сформована і реалізована в Європі.

Проект молодіжного діалогу складається з трьох фаз:

- планування і підготовка;
- здійснення діяльності;
- оцінка (включаючи аналіз можливих заходів за результатами).

Які заходи підтримуються в рамках цього напряму?

У рамках цього напряму проект може включати в себе один або більше з таких видів діяльності:

• національні зустрічі і транснаціональні / міжнародні семінари, які пропонують обговорення та активну участь молоді - в діалозі з особами, що приймають рішення - обговорення питань, які мають відношення до структурованого діалогу чи Стратегії ЄС у справах молоді та її механізмів діалогу;
• національні зустрічі і транснаціональні семінари, які готують грунт для офіційних молодіжних конференцій, організованих протягом кожного семестру з боку держави-члена ЄС у період її президентства в ЄС;
• події, які сприяють дискусії та інформації з молодіжної політики, пов'язаної з діяльністю організованих заходів протягом Європейського тижня молоді;
• консультації молодих людей, з метою з'ясувати їхні потреби з питань, пов'язаних з участю в демократичному житті (он-лайн консультації, опитування громадської думки і т. д.);

[239] https://ec.europa.eu/youth/policy/implementation/dialogue_en

• семінари, інформаційні заходи або дискусії між молодими людьми та особами, які приймають рішення за темою участі в демократичному житті;
• заходи, що імітують функціонування демократичних інститутів, а також ролі осіб, що приймають рішення в цих установах.

Ці заходи здійснюються молодими людьми; молоді учасники повинні брати активну участь у всіх етапах проекту, починаючи з підготовки до заходів за результатами діяльності. Неформальні принципи і методи навчання відображаються протягом всього проекту.
У рамках цього напряму не мають права на гранти такі види діяльності: загальні (статутні) збори учасників організації або мережі організацій; політизовані події.

Які основні критерії, що використовуються для оцінки цього проекту?
Нижче наведені мінімальні технічні критерії, які повинні виконуватись, щоб проект мав право на отримання гранту Еразмус+:

Організації, що беруть участь	Організаціями, що беруть участь, можуть бути: • неприбуткова організація, асоціація, неурядова організація; • Європейська молодіжна неурядова організація; • державний орган на місцевому чи регіональному рівні; заснована в країні-члені програми або в країні-партнері, яка межує з ЄС (регіони з 1 до 4; дивіться розділ "Країни-учасниці" в частині А цього Керівництва). Організації з відповідних країн-партнерів, можуть брати участь у проекті тільки в якості партнерів (не в якості аплікантів).
Хто може подати заявку?	Будь-яка організація, заснована в країні-члені програми, може бути заявником. У разі якщо проект, реалізуються двома або більше організаціями, заявка подається однією організацією від імені всіх, що беруть участь у проекті.
Кількість організацій, що беруть участь	Транснаціональні / міжнародні заходи: діяльність повинна включати принаймні дві організації, які беруть участь, з двох різних країн, з яких принаймні одна є країною-членом програми. Національні заходи: діяльність включає щонайменше одну організацію з країни-члена програми.
Допустимі учасники	Молоді учасники: молоді люди у віці від 13 до 30, які є мешканцями країн, що беруть участь у проекті. Особи, які приймають рішення: якщо проект передбачає участь осіб, що приймають рішення, або експертів у галузі молодіжної політики, ці учасники можуть брати участь незалежно від їхнього віку і географічного походження.
Кількість учасників	Мінімум 30 молодих учасників повинні бути залучені до проекту. Учасники з країни організації, яка приймає, повинні бути залучені до кожного заходу.
Місце проведення	Національні заходи: проект повинен проходити в країні організації-апліканта.

	Транснаціональні / міжнародні зустрічі: діяльність може відбуватися в будь-якій із країн, що беруть участь у проекті. Виняток: лише у належним чином обгрунтованих випадках і якщо основна діяльність включає в себе елементи діалогу з директивними органами на європейському рівні, діяльність може відбуватися на місці установи Європейського Союзу[240].
Тривалість проекту	Від 3 до 24 місяців.
Куди подати заявку?	У Національне агентство країни, в якій заснована організація-аплікант.
Коли подати заявку?	Кандидати повинні подати свої заявки на грант у такі строки: 5 лютого о 12:00 (опівдні за часом Брюсселю) для проектів, що починаються від 1травня до 30 вересня того ж року; 30 квітня о 12:00 (опівдні за часом Брюсселю) для проектів, що починаються від 1 серпня до 31 грудня того ж року; 1 жовтня о 12:00 (опівдні за часом Брюсселю) для проектів, що починаються від 1січня до 31 травня наступного року.
Як подати заявку?	Будь ласка, дивіться частину С цього Керівництва для докладної інформації про те, як подати проектну заявку.
Інші критерії	Графік кожної запланованої в проекті заходу повинен бути доданий до аплікаційної форми. Декларація доброчесності уповноваженого представника повинна бути додана до аплікаційної форми.

Організації-апліканти будуть оцінюватися за відповідними критеріями відбору. Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, зверніться до частини С цього Керівництва до програми

[240] Місцями інституцій ЄС є Брюссель, Франкфурт, Люксембург, Стразбург і Гаага.

Критерії присудження фінансування проекту

Проекти будуть оцінюватися за такими критеріями:

Актуальність проекту (максимум 30 балів)	• Актуальність даної пропозиції: - для цілей та пріоритетів напряму діяльності (Будь ласка, дивіться розділ «Яка мета цього напряму?») - для потреб і цілей організацій та окремих учасників. • У якій мірі ця пропозиція забезпечує: - високі результати якості для учасників - зміцнення потенціалу організацій-учасниць • У якій мірі проект включає в себе молодих людей з обмеженими можливостями.
Якість розробки та реалізації проекту (максимум 40 балів)	• Ясність, повнота та якість на всіх етапах проектної пропозиції (підготовка, здійснення діяльності мобільності та заходів за результатами) • Узгодженість між цілями та заходами проекту. • Якість практичних заходів, управління та способів підтримки • Якість запропонованих методів участі неформальному навчанні та активна участь молодих людей протягом всього проекту • Доцільність заходів для відбору та/чи участі учасників у заходах • У якій мірі проект потребує втручання відповідних осіб, що приймають рішення (політиків, молодіжних експертів, представників державної влади, відповідальних за молодь, тощо). • При необхідності, якість співпраці і спілкування між організаціями, що беруть участь, а також із відповідними зацікавленими сторонами.
Вплив і поширення (максимум 30 балів)	• Якість заходів для оцінки результатів проекту • Потенційний вплив проекту: - На учасників та організації, що беруть участь у процесі, під час і після життєвого циклу проекту - За межами організації та фізичних осіб, які безпосередньо беруть участь у проекті, на місцевому, регіональному, національному та / або європейському рівнях • Доцільність і якість заходів, спрямованих на поширення результатів проекту в рамках проекту та за його межами • Якщо це доречно, у якій мірі пропозиція описує, як матеріали, документи і медіа-матеріали знаходитимуться у вільному доступі і пропагуватимуться за допомогою відкритих ліцензій, та не міститимуть обмежень

Щоб добитися фінансування, пропозиції повинні набрати не менше 60 балів. Крім того, вони повинні набрати не менше половини максимальної кількості балів у кожній з категорій зазначених вище (тобто мінімум 15 балів для категорій "Актуальність проекту» і «вплив і поширення"; 20 балів для категорії "якість розробки та реалізації проекту »).

Що ще ви повинні знати про цей напрям?

Виняткові витрати

Заявникам проектів мобільності буде дозволено вимагати фінансову підтримку дорожніх витрат учасників у рамках розділу бюджету “виняткові витрати” (до максимум 80% від загальної суми допустимих витрат: див “Які є правила фінансування”). Це буде дозволено за умови, що заявники можуть обґрунтувати те, що стандартні правила фінансування (на основі вкладу питомих витрат на відстань поїздки) не покривають щонайменше 70% витрат на поїздки учасників. При присудженні, виняткові кошти для дорогих поїздок замінять стандартні кошти на поїздки.

Які правила фінансування застосовуються?

Бюджет повинен бути розроблений, згідно з наступними правилами фінансування (в євро):

Максимальний грант для проекту молодіжного діалогу: 50 000 євро

Допустимі витрати		Фінансовий механізм	Сума	Правило розподілу
Подорож	Внесок у дорожні витрати учасників та осіб, які їх супроводжують, від місця, де вони проживають до місця проведення діяльності та повернення.	Вартість за одиницю	Поїздка відстанню від 10 до 99 км: 20 євро за учасника	Залежить від відстані поїздки одного учасника. Дорога поїздки повинна бути розрахована, використовуючи калькулятор відстані Європейської Комісії[241]. В заяві повинна бути вказана відстань, щоб порахувати суму гранту ЄС, який оплатить поїздку туди і назад[242].
			Поїздка відстанню від 100 до 499 км: 180 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 500 до 1999 км: 275 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 2000 до 2999 км: 360 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 3000 до 3999 км: 530 євро за учасника	
			Поїздка відстанню від 4000 до 7999 км: 820 євро за учасника	
			Поїздка від 8000 км і більше: 1500 євро за учасника	
Організацій на підтримка	Витрати безпосередньо пов'язані з	Вартість за одиницю	C1.1 за день діяльності учасника[243]	Залежить від тривалості перебування учасника (в разі необхідності,

[241] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

[242] Наприклад, якщо людина із Мадриду (Іспанія) бере участь у обміні до Риму (Італія), вона повинна: а)підрахувати відстань від Мадриду до Риму(1365,28 км); б)обрати, у які межі входить ця відстань(тобто від 500 до 1999 км) та в) підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу із Мадриду до Риму і назад (275 євро).

[243] Включаючи супроводжуючих осіб.

	підготовкою, здійсненням та діяльністю за результатами			враховується також один день поїздки до початку діяльності та один день поїздки після діяльності)
Підтримка особливих потреб	Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з учасниками з обмеженими можливостями та супроводжуючими їх особами (у тому числі дорожні витрати та добові, якщо це є виправданим і протягом того часу, поки грант для цих учасників не є запитом у бюджетних категоріях "подорож" і "організаційна підтримка").	Реальні витрати	100% від загальних витрат	За умови: запит на отримання фінансової підтримки, щоб перекрити особливі потреби та виняткові витрати, повинен бути обґрунтованим у аплікаційній формі
Виняткові витрати	Витрати, пов'язані з (онлайн) консультаціями та опитуваннями громадської думки молодих людей, наскільки це необхідно для учасників цього напряму. Витрати, пов'язані з поширенням і використанням результатів. Витрати для підтримки участі молодих людей з обмеженими можливостями на рівні терміни з іншими (за винятком коштів на подорож та організаційну підтримку для учасників та супроводжуючих осіб).	Реальні витрати	Витрати, пов'язані з (онлайн) консультаціями та опитуваннями громадської думки молодих людей, для фінансових гарантій, заходів поширеннярезультатів: 75% від допустимих витрат. Дорогі дорожні витрати: максимум до 80% від допустимих витрат. Інші витрати: 100% від	

	Витрати на візу, вид на проживання, щеплення, медичні довідки. Витрати на забезпечення фінансових гарантій, якщо цього потребує Національне агентство. Дорогі дорожні витрати учасників (детальніше див. розділ «Що ви ще повинні знати про цей напрям?»)		допустимих витрат	

Таблиця А - Організаційна підтримка (сума в євро в день)

Сума залежить від країни, в якій відбувається діяльність.

	Організаційна підтримка
	C1.1
Бельгія	42
Болгарія	32
Чеська Республіка	32
Данія	45
Німеччина	41
Естонія	33
Ірландія	49
Греція	38
Іспанія	34
Франція	38
Хорватія	35
Італія	39
Кіпр	32
Латвія	34
Литва	34
Люксембург	45
Угорщина	33
Мальта	39
Нідерланди	45
Австрія	45
Польща	34
Португалія	37
Румунія	32
Словенія	34
Словаччина	35
Фінляндія	45
Швеція	45
Великобританія	45
Колишня Югославська Республіка Македонія	28
Ісландія	45
Ліхтенштейн	45
Норвегія	50
Туреччина	32
Сербія	29
Країна-партнер, що межує з ЄС	29

НАПРЯМ «ЖАН МОНЕ»

Діяльність за напрямом Жан Моне

Які цілі має напрям Жан Моне?
Напрям Жан Моне спрямований на сприяння досконалості у викладанні та дослідженнях в галузі європейських студій в усьому світі. Він також спрямований на підтримку діалогу між академічною спільнотою та політиками, зокрема, з метою посилення врядування, кращого вироблення та реалізації політик ЄС.

Європейські студії включають вивчення Європи в цілому, з особливим наголосом на процесах євроінтеграції в їх внутрішніх і зовнішніх аспектах. Ця сфера знань також охоплює роль ЄС у глобалізованому світі, сприяння активному європейському громадянству і діалогу між людьми і культурами.

Заохочується також активна просвітницька робота та освітня робота, яка поширюватиме знання про ЄС у ширшому суспільстві (за межами академічних та спеціалізованих аудиторій) та наближатиме ЄС до громадськості.

Діяльність напряму Жан Моне повинна приносити довгострокові переваги особам та інституціям, які беруть участь. Вони також матимуть переваги для систем політики, в межах яких вони формуються.

Які види діяльності підтримуються?
Напрям Жан Моне підтримує такі види діяльності:

- Модулі Жан Моне (викладання і дослідження);
- Кафедри Жан Моне (викладання і дослідження);
- Центри досконалості Жан Моне (викладання і дослідження);
- Підтримка асоціацій;
- Мережі Жан Моне (дебати з академічною спільнотою);
- Проекти Жан Моне (дебати з академічною спільнотою).

У наступних розділах цього Керівництва подано детальну інформацію про критерії і правила фінансування, що застосовуються до діяльності за напрямом Жан Моне.

Основні предметні сфери можуть бути з будь-якого виду наукової та гуманітарної діяльності.

Відносно загальних цілей Програми Еразмус+, Жан Моне покликаний:

- Сприяти досконалості, майстерності у викладанні та проведенні досліджень у сфері європейських студій;
- Надати студентам і молодим фахівцям знання про сфери ЄС, актуальні для їх академічної кар’єри і професійного життя, посилити їх громадянські навички;
- Підтримувати діалог між науково-експертним середовищем та політиками, особливо з метою посилення європейського врядування;
- Сприяти поширенню ролі закладів вищої освіти у суспільстві шляхом обговорення питань, пов’язаних з ЄС;
- Сприяти інноваціям у викладанні та здійсненні досліджень (наприклад, міжгалузевим та/або багатодисциплінарним студіям, відкритій освіті, мережевій співпраці (встановленню зв’язків між організаціями));

- Запроваджувати нові предмети та диверсифікувати дисципліни євроінтеграційної тематики у нових освітніх програмах, що їх пропонують своїм студентам заклади вищої освіти;
- Покращити якість професійної підготовки з питань ЄС (коли доречно);
- Сприяти залученню молодих викладачів до викладання європейських студій та досліджень питань євроінтеграційної тематики.
- Сприяти досягнути вчителів та учнів інших рівнів освіти, таких як початкова та середня освіта;
- Поширювати результати фінансованої діяльності шляхом організації заходів з громадянами та неспеціалізованими аудиторіями, з учнями шкіл, з політиками, з місцевими органами влади (наприклад, мерами та консультантами) та іншими зацікавленими сторонами на місцевому, регіональному та національному рівні у форматі та мовою, які підходить для кожної аудиторії.

Очікується, що Жан Моне матиме позитивний та тривалий вплив на безпосередніх учасників (виконавців), організації, які вони представляють, а також на системи вироблення політики, в яких вони працюють.

Що стосується учасників, які прямо чи опосередковано залучені до діяльності за напрямом Жан Моне, то щодо них програма намагається досягнути таких результатів:

- Краща здатність до працевлаштування та покращені перспективи кар'єрного росту для випускників завдяки включенню або посиленню європейського виміру в їх освітніх програмах;
- Підвищений інтерес до Європейського Союзу, намагання зрозуміти хід подій та взяти у них участь, що веде до більш активного громадянства;
- Підтримка молодих дослідників (тобто тих, хто отримав докторський ступінь протягом останніх п'яти років) та професорів, які хочуть викладати та проводити дослідження в галузі європейських студій;
- Більші можливості для професійного розвитку та кар'єрного зростання науково-педагогічних працівників.

Крім того, очікується, що результатом діяльності за напрямом Жан Моне для організацій – учасниць будуть:

- Більша спроможність щодо викладання і проведення досліджень з проблематики ЄС: покращені або інноваційні освітні програми; краща здатність залучати найкращих студентів; посилена співпраця з партнерами з інших країн; збільшення частки бюджету організації, призначеної для фінансування викладання та проведення досліджень з питань ЄС;
- Сучасніше, динамічніше, більш ідейне та професійне середовище в організації: сприяння професійному розвитку молодих дослідників та викладачів; готовність інтегрувати успішні практики та нові курси, присвячені ЄС, до освітніх програм та ініціатив; відкритість до єднання з іншими організаціями.

У віддаленій перспективі напрям Жан Моне має сприяти поширенню та диверсифікації європейських студій по всьому світу, а також поглибити та розширити участь науково-педагогічних працівників різних факультетів та кафедр у вивченні Європейського Союзу.

Модулі Жан Моне (викладання і дослідження)

Що таке модуль Жан Моне?

Модуль Жан Моне – це коротка освітня програма (або курс) в галузі європейських студій у закладі вищої освіти. Мінімальна тривалість модулю – 40 академічних годин на один навчальний рік. Під академічними годинами розуміють години безпосереднього контакту із аудиторією, що може відбуватися у формі лекцій, семінарів, консультацій, включаючи також дистанційний формат, але не може проходити у формі індивідуального навчання. Модулі можуть зосереджуватися на одній конкретній дисципліні в галузі європейських студій або ґрунтуватися на мультидисциплінарному підході, а отже, передбачати науково-експертний внесок кількох професорів та експертів.

Програма Еразмус+ підтримує модулі Жан Моне з метою:

- Популяризувати дослідження та вивчення Європейського Союзу, заохотити молодих дослідників, науковців та практиків до першого викладацького досвіду у галузі європейських студій (до 20% бюджету, виділеного на підтримку модулів, буде надано координаторам, які є дослідниками, які отримали ступінь доктора (PhD) за останні п'ять років);
- Сприяти оприлюдненню та поширенню результатів академічних досліджень;
- Підвищувати інтерес до ЄС та створювати основу для майбутніх осередків накопичення знань про ЄС, особливо в країнах-партнерах;
- Сприяти включенню інформації про Європейський Союз до програм, курсів, переважно тих, що не стосуються ЄС;
- Розробляти і пропонувати спеціально розроблені курси з конкретних питань ЄС, актуальні для професійного життя, кар'єри випускників.

Модуль Жан Моне запроваджує та закріплює євроінтеграційну тематику у освітніх програмах, які до того лише обмежено включали питання, пов'язані з ЄС. Вони також доносять факти та знання про Європейський Союз до широкої аудиторії: учнів, студентів, інших зацікавлених громадян.

Які види діяльності підтримуються цим напрямом?

Модуль Жан Моне повинен мати одну з таких форм:

- Загальні або вступні курси з питань Європейського Союзу (особливо у тих навчальних закладах і на факультетах, що ще не пропонують курсів, програм з вищезазначеної тематики);
- Спеціалізовані курси про події, основні тенденції та стан розвитку Європейського Союзу (особливо у тих навчальних закладах і на факультетах, які вже викладають курси, програми вищезазначеної тематики);
- Літні школи, інтенсивні курси, що супроводжуються визнанням здобутих знань.

В чому полягає роль організацій, що беруть участь у модулі Жан Моне?

Заклади вищої освіти мають підтримувати координаторів модулів, поширювати інформацію та у такий спосіб забезпечувати максимальну суспільну користь від даного виду діяльності, як всередині закладу, так і за його межами.

Заклади вищої освіти підтримують координаторів модулів у їх діяльності щодо викладання, проведення досліджень та обговорення, осмислення проблем європейської інтеграції: вони визнають розроблені курси та години навчання, здійснюють моніторинг заходів, забезпечують

візуалізацію та надають значущості результатам, що їх отримали працівники, залучені до проекту Жан Моне.

Заклади вищої освіти повинні підтримувати проектні заходи модулю Жан Моне протягом всієї тривалості проекту, в тому числі, за потреби, заміщуючи академічного координатора. Якщо виникла необхідність замінити координатора модуля, навчальний заклад повинен подати до Виконавчого агентства відповідний письмовий запит. Крім того, новий координатор повинен мати такий самий рівень спеціалізації у європейських студіях.

За якими критеріями оцінюється модуль Жан Моне?
Нижче наведені формальні критерії, яким повинен задовольняти модуль Жан Моне, щоб мати право на отримання гранту за Програмою Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Хто може подати заявку?	Заклад вищої освіти (ЗВО), заснований у будь-якій країні світу. ЗВО, засновані у країнах-членах Програми, повинні мати Хартію Еразмус для вищої освіти (Erasmus Charter for Higher Education / ECHE). Від ЗВО з країн-партнерів ECHE не вимагається. Фізичні особи самостійно не можуть подавати заявку на грант.
Тривалість проекту	Три роки.
Тривалість діяльності	Модуль Жан Моне у галузі європейських студій повинен складатись з щонайменше 40 академічних годин на навчальний рік (протягом трьох послідовних років) у закладі вищої освіти заявника. Академічні години мають включати години безпосереднього контакту в контексті групових лекцій, семінарів, тюторських годин і можуть включати будь-які з вищезазначених у форматі дистанційного навчання, але не включають індивідуальні консультації та настанови.
Куди подавати заявку?	До Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури, розташованого у Брюсселі.
Коли подавати заявку?	Заявники повинні подати заявку на грант **до 12:00 години (опівдні за часом Брюсселю) 22 лютого,** для проектів, що розпочнуться 1 вересня того ж року.
Як подавати заявку?	Деталі того, як подати заявку, див. у Частині С цього Керівництва до програми.

Організації-заявники будуть також оцінюватися за **критеріями включення і виключення**. Подальшу інформацію див. у Частині С цього Керівництва до програми.

Критерії присудження фінансування проекту
Проекти будуть оцінюватися за такими критеріями:

Актуальність проекту (Максимум 25 балів)	▪ Актуальність проектної пропозиції щодо: – Цілей і пріоритетів (див. розділи «Які цілі має напрям Жан Моне?» та «Що таке модуль Жан Моне?») ▪ Міра, в якій пропозиція: – Сприяє розвитку і запровадженню нових напрямів

	навчання, досліджень або дебатів; – Включає використання новітніх методологій, інструментів і технологій; – Демонструє наявність академічної доданої вартості; – Пропагує європейські студії та збільшує візуалізацію (надає більшої видимості) даної галузі знань, як усередині навчального закладу, де реалізується проект Жан Моне, так і за його межами. ▪ Відповідність проектної пропозиції пріоритетам цільових груп: – Заклади освіти, засновані у країнах, що не охоплені напрямом Жана Моне; – Заклади або науковці, які поки що не отримували фінансування Жан Моне; – Конкретні предмети у освітніх програмах, які лише опосередковано пов'язані з ЄС та обмежено висвітлюють євроінтеграційну тематику, але зазнають все більшого впливу євроінтеграційних факторів; – Студенти, які безпосередньо не стикаються з європейськими студіями (в таких галузях, як природничі науки, технічні спеціальності, медицина, освіта, мистецтво та мови тощо).
Якість дизайну та виконання проекту (Максимум 25 балів)	▪ Ясність, повнота та якість робочої програми, включаючи належні фази підготовки, виконання, оцінювання, подальшого спостереження та поширення результатів. ▪ Відповідність між цілями, проектними заходами та запропонованим бюджетом. ▪ Якість та здійсненність пропонованої методології
Якість проектної команди (Максимум 25 балів)	▪ Відповідність академічного профілю та досвіду ключових науково-педагогічних працівників тим заходам, які заплановано здійснити у проекті.
Вплив та поширення (Максимум 25 балів)	▪ Якість заходів щодо оцінювання результатів викладацької діяльності; ▪ Потенційний вплив проекту: – На навчальний заклад, де реалізується проект Жан Моне; – На студентів та слухачів, які є бенефіціарами проекту Жан Моне; – На інших юридичних та фізичних осіб, залучених на місцевому, регіональному, національному та/або європейському рівнях; ▪ Доречність та якість заходів, спрямованих на поширення результатів діяльності всередині та за межами навчального закладу, де реалізується проект Жан Моне;

	▪ Якщо доречно, міра, якою у пропозиції описано, як вироблені матеріали, документи та аудіовізуальні засоби будуть безкоштовними, доступними та поширюваними завдяки відкритим ліцензіям, що не містять непропорційних обмежень.

Для розгляду питання про фінансування пропозиції вона має набрати принаймні 60 балів, причому по кожній із зазначених вище категорій вона повинна набрати не менше 13 балів.

Що ще потрібно знати про модуль Жан Моне?

Розподіл бюджету
До 20% бюджету, виділеного на підтримку модулів, буде надано модулям Жан Моне, чиї координатори є науковцями, що отримали ступінь PhD протягом останніх п'яти років. Ця ініціатива покликана підтримати молодих дослідників, що починають академічну кар'єру.

Поширення і вплив
Модулі Жан Моне повинні поширювати і використовувати результати науково-дослідної та викладацької діяльності за межами тої групи стейкхолдерів, які безпосередньо залучені до проекту. Це значно збільшить вплив та сприятиме системним змінам.

Щоб збільшити вплив, вони повинні передбачити в рамках діяльності з поширення результатів проекту створення відкритих освітніх ресурсів (open educational resources - OER), а також їх використання; крім того, включити відкриті освітні заходи як відповідь на виклики технологічного прогресу. Це сприятиме поширенню більш гнучких і креативних підходів та охопленню більшої кількості студентів, професіоналів, політиків та інших зацікавлених груп.

Усім координаторам модулів Жан Моне буде запропоновано оновити відповідні розділи спеціального онлайнового інструменту програми Еразмус+, на якому буде розміщено всю інформацію про напрям Жан Моне. Їм буде настійливо рекомендовано використовувати відповідні існуючі платформи та інструменти (наприклад, каталог проектів Жан Моне, віртуальну спільноту Жан Моне). Ці платформи, що складають частину загального IT інструмента Програми Еразмус+, будуть інформувати широку громадськість про заклади освіти та їх курси Жан Моне. Очікується, що бенефіціари грантів будуть регулярно оновлювати інформацію про результати своєї роботи на платформі.

Координаторам Модулів Жан Моне рекомендовано:

- Опублікувати принаймні одну рецензовану статтю за період діяльності гранту. Грант може покрити частину вартості публікації та, за необхідності, вартість перекладу;
- Брати участь у заходах з поширення інформації на національному і європейському рівнях;
- Організовувати заходи (лекції, семінари, майстер-класи тощо) з політиками на місцевому (напр., мерами, радниками), регіональному та національному рівнях, а також із представниками організованого громадянського суспільства та школами;
- Поширювати результати своєї діяльності шляхом організації семінарів або лекцій, адресованих широким верствам населення та представникам громадянського суспільства і відповідно адаптованих до їх потреб;
- Підтримувати контакти з іншими модулями, центрами досконалості, кафедрами Жан Моне та іншими інституціями, що виконують проекти Жан Моне;
- Застосовувати відкриті освітні ресурси (OER), публікувати анотації, зміст і програму своєї діяльності, а також інформувати про очікувані результати.

Які правила фінансування застосовуються?
Максимальна сума гранту, що може бути надана, складає 30000 євро; вона може максимально покривати 75% загальної вартості модулю Жан Моне.

За напрямом Жан Моне застосовується комбінована система обрахування грантів на основі поєднання шкал одиничної вартості та фінансування за фіксованою ставкою. В основі системи обрахувань – національної ставка за одну годину викладання. Використовується такий метод:

- **Шкала витрат на навчання /викладання** (шкала вартості за одиницю): національну ставку за одну годину викладання D.1 необхідно помножити на кількість годин викладання;
- **Додаткове фінансування за фіксованою ставкою:** до вищезазначеної базисної вартості додається «надбавка» у розмірі 40% на модуль Жан Моне.

Після цього обраховується остаточна сума гранту, враховуючи, максимальний розміру гранту для модулю Жан Моне (30000 євро) та той факт, що ЄС може профінансувати максимум 75% проектних витрат. Конкретні суми, що застосовуються до модулів Жан Моне, можна знайти у розділі «Одинична вартість Жан Моне» в кінці розділу Жан Моне у даній частині Інструкції.

Кафедри Жан Моне (викладання і дослідження)

Що таке кафедра Жан Моне?
Кафедра Жан Моне – це викладацька посада (ставка) із спеціалізацією на європейських студіях для професорів (викладачів) університетів, яка діє протягом трьох років. Кафедру Жан Моне може обіймати лише один професор, який повинен забезпечити викладання обсягом мінімум 90 академічних годин за один академічний рік. Під академічними годинами розуміють години безпосереднього контакту із аудиторією, що може відбуватися у формі лекцій, семінарів, консультацій, включаючи також дистанційний формат, але не може проходити у формі індивідуального навчання або керівництва науковими дослідженнями.

Які види діяльності підтримуються цим напрямом?
Основні види діяльності (мінімум 90 годин протягом одного навчального року):

- Вдосконалення, поглиблення курсів євроінтеграційної тематики, включених до офіційних освітніх програм закладу вищої освіти;
- Поглиблене вивчення питань, пов’язаних з Європейським Союзом, майбутніми фахівцями в тих галузях, на які зростає попит на ринку праці;

Додаткові види діяльності:

- Викладання євроінтеграційних студій студентам інших факультетів (наприклад, архітектурного, медичного тощо), щоб краще підготувати їх до майбутньої професійної кар’єри;
- Заохочення, консультування та наставництво молодого покоління викладачів і дослідників, що спеціалізуються у різних предметних сферах європейських студій;
- Проведення досліджень, моніторинг або наукове керівництво дослідженнями євроінтеграційної тематики для інших освітніх рівнів, таких як підготовка вчителів та обов’язкова (середня) освіта;
- Проведення заходів (як-то: конференцій, семінарів, вебінарів тощо), адресованих політикам місцевого, регіонального та національного рівнів, а також громадянському суспільству.

В чому полягає роль організацій, що беруть участь у діяльності кафедри Жан Моне?
Кафедри Жан Моне є невід’ємною частиною закладу вищої освіти, що укладає грантову угоду.

Діяльність кафедри Жан Моне інтегрована до офіційної академічної діяльності свого навчального закладу. Заклади вищої освіти повинні підтримувати професора, що обіймає посаду Жан Моне, у його діяльності щодо викладання, проведення досліджень та осмислення євроінтеграційних процесів, дозволяючи найширшому колу освітніх програм отримати користь; вони повинні забезпечити визнання навчання та навчальних матеріалів.

Заклади вищої освіти несуть остаточну відповідальність за проектні заявки своїх викладачів. Вони повинні підтримувати діяльність кафедри Жан Моне протягом всієї тривалості проекту. Якщо виникла необхідність замінити професора, що обіймає посаду Жан Моне, навчальний заклад повинен подати до Виконавчого агентства відповідний письмовий запит. Крім того, новий професор, що обіймає посаду Жан Моне, повинен мати той самий рівень спеціалізації у європейських студіях.

Які критерії використовуються для оцінювання кафедри Жан Моне?
Нижче наведені формальні критерії, яким має задовольняти кафедра Жан Моне, щоб мати право на отримання гранту за Програмою Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Хто може подавати заявку?	Заклад вищої освіти (ЗВО), заснований у будь-якій країні світу. ЗВО, засновані у країнах-членах програми, повинні мати дійсну Хартію Еразмус для Вищої Освіти (Erasmus Charter for Higher Education / ECHE). Від ЗВО з країн-партнерів ECHE не вимагається. Фізичні особи самостійно не можуть подавати заявку на грант.
Профіль професора кафедри Жан Моне	Кафедра Жан Моне проводиться лише одним професором. Професори, що обіймають посаду Жан Моне, повинні викладати мінімум 90 годин за академічний рік (протягом трьох послідовних років) у галузі студій ЄС у навчальному закладі-заявнику. Щонайменше один із зазначених вище видів діяльності має бути запропонований. Академічні години мають включати години безпосереднього контакту в контексті групових лекцій, семінарів, тюторських годин і можуть включати будь-які з вищезазначених у форматі дистанційного навчання, але не включають індивідуальні консультації та настанови.
Тривалість проекту	Три роки.
Тривалість діяльності	Професор, що обіймає посаду Жан Моне, повинен викладати курси, присвячені євроінтеграційній тематиці, принаймні 90 академічних годин на навчальний рік (протягом трьох послідовних років) у закладі вищої освіти, що подав заявку на грант.
Куди подати заявку?	До Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури, розташованого у Брюсселі.
Коли подавати заявку?	Заявники повинні подати заявку на грант **до 12:00 години (опівдні за часом Брюсселю) 22 лютого,** для проектів, що розпочнуться 1 вересня того ж року.
Як подати заявку?	Деталі того, як подати заявку, див. у Частині С цього Керівництва до програми.

Організації-заявники будуть також оцінюватися за **критеріями включення і виключення**. Подальшу інформацію див. у Частині С цього Керівництва до програми.

Критерії присудження фінансування проекту
Проекти будуть оцінюватися за такими критеріями:

Актуальність проекту (Максимум 25 балів)	▪ Актуальність пропозиції щодо: – Цілей і пріоритетів напряму (див. розділи «Які цілі має напрям Жан Моне?») ▪ Міра, в якій пропозиція: – Подана на користь викладача з першокласним профілем у конкретній галузі європейських студій; – Сприяє розвитку і запровадженню нових напрямів навчання, досліджень або дебатів; – Включає використання новітніх методологій, інструментів і технологій; – Сприяє та збільшує візуалізацію європейських студій / проблем, як усередині закладу, де проходить діяльність Жан Моне, так і за його межами. ▪ Відповідність проектної пропозиції пріоритетам цільових груп: – Заклади освіти, засновані у країнах, що не охоплені напрямом Жана Моне; – Заклади або науковці, які ще не отримували фінансування Жан Моне; – Конкретні предмети в освітніх програмах, які лише опосередковано пов'язані з ЄС та обмежено висвітлюють євроінтеграційну тематику, але зазнають все більшого впливу євроінтеграційних факторів;
Якість дизайну та виконання проекту (Максимум 25 балів)	▪ Ясність, повнота та якість робочої програми, включаючи належні фази підготовки, виконання, оцінювання, подальшого продовження та поширення результатів. ▪ Відповідність між цілями, проектними заходами та запропонованим бюджетом. ▪ Якість та здійсненність пропонованої методології.
Якість проектної команди (Максимум 25 балів)	▪ Пропозиція подається на користь викладача/науковця з досконалим профілем в конкретній сфері студій Європейського Союзу. Відповідність профілю та досвіду ключових виконавців (в академічній та неакадемічній сферах) тим заходам, які заплановано здійснити у проекті.
Вплив та поширення (Максимум 25 балів)	▪ Якість заходів з оцінювання результатів викладацької діяльності; ▪ Потенційний вплив проекту: – На навчальний заклад, де реалізується проект Жан Моне; – На студентів та слухачів, які є бенефіціарами проекту Жан Моне; – На інших юридичних та фізичних осіб, залучених до проекту на місцевому, регіональному, національному та/або європейському рівнях; ▪ Доречність та якість заходів, спрямованих на поширення

	результатів діяльності всередині та за межами навчального закладу, де реалізується проект Жан Моне; ▪ Якщо доречно, міра, якою у пропозиції описано, як вироблені матеріали, документи та аудіовізуальні засоби будуть безкоштовними, доступними та поширюваними завдяки відкритим ліцензіям, що не містять непропорційних обмежень.

Для розгляду питання про фінансування проектної пропозиції, вона має набрати принаймні 60 балів, причому по кожній із зазначених вище категорій вона повинна набрати не менше 13 балів.

ЩО ЩЕ СЛІД ЗНАТИ ПРО КАФЕДРУ ЖАН МОНЕ?

Поширення і вплив

Кафедри Жан Моне повинні поширювати і використовувати результати організованої діяльності за межами безпосередньо залучених стейкхолдерів. Це значно збільшить вплив та сприятиме системним змінам.

Щоб збільшити вплив, професора, що обіймають посаду Жан Моне, повинні включати до діяльності з поширення результатів створення та пропозицію відкритих освітніх ресурсів (OER), а також запланувати відкриті освітні заходи як відповідь на виклики технологічного прогресу. Це сприятиме більш гнучким та креативним підходам до викладання та охопить ще більше студентів, професіоналів, політиків та інших зацікавлених груп.

Всі кафедри Жан Моне повинні будуть оновлювати відповідні розділи спеціального онлайнового інструменту Програми Еразмус+, де буде розміщено всю інформацію про напрям Жан Моне. Їм буде настійливо рекомендовано використовувати відповідні існуючі платформи та інструменти (тобто каталог проектів Жан Моне, віртуальну спільноту Жан Моне). Ці платформи, які складають частину загального IT інструмента для Програми Еразмус+, будуть інформувати широку громадськість про заклади і їх курси Жан Моне. Бенефіціари грантів мають регулярно оновлювати інформацію про результати своєї роботи на платформі.

Кафедрам Жан Моне рекомендується:

- Опублікувати принаймні одну книгу в університетському видавництві за період діяльності гранту. Грант покриє частину вартості публікації та, за необхідності, вартість перекладу;
- Брати участь у заходах з поширення та інформування на національному і європейському рівнях;
- Організовувати заходи (лекції, семінари тощо) з політиками на місцевому (напр., мерами і радниками), регіональному та національному рівнях, а також із організованим громадянським суспільством та школами;
- Поширювати результати своєї діяльності шляхом організації семінарів або лекцій, адресованих представникам громадянського суспільства та адаптованих до потреб широкої громадськості;
- Налагоджувати контакти з іншими модулями, центрами досконалості, кафедрами Жан Моне та підтримуваними закладами;
- Застосовувати відкриті освітні ресурси (OER), публікувати анотації, зміст і програму своїх заходів, а також інформувати про очікувані результати.

Які правила фінансування застосовуються?

Максимальна сума гранту, що може бути надана, складає 50000 євро. Вона може максимально покривати 75% загальної вартості проекту типу «Кафедра Жан Моне».

За напрямом Жан Моне застосовується комбінована система обрахування грантів на основі поєднання шкал одиничної вартості та фінансування за фіксованою ставкою. В основі системи обрахувань – національної ставка за одну годину викладання. Використовується такий метод:

- **Шкала витрат на навчання /викладання** (шкала вартості за одиницю): національну ставку за одну годину викладання D.1 необхідно помножити на кількість годин викладання;
- **Додаткове фінансування за фіксованою ставкою:** до вищезазначеної базисної вартості додається «надбавка» у розмірі 10% на кафедру Жан Моне. Ця надбавка враховує додаткову академічну діяльність, що її має вести кафедра, як-то: вартість персоналу, проїзд та добові, витрати на поширення інформації, освітні матеріали, непрямі витрати тощо.

Після цього обраховується остаточна сума гранту, враховуючи що ЄС може максимально профінансувати 75% проектних витрат в той час, як максимальний розмір гранту для кафедри Жан Моне складає 50000 євро.

Конкретні суми, що застосовуються до кафедр Жан Моне, можна знайти у розділі «Одинична вартість Жан Моне» в кінці розділу Жан Моне у цій частині Керівництва до програми.

ЦЕНТРИ ДОСКОНАЛОСТІ ЖАН МОНЕ (викладання і дослідження)

Що таке Центр досконалості Жан Моне?
Центр досконалості Жан Моне – це осередок компетентностей та знань, пов'язаних із ЄС.

Центр досконалості Жан Моне акумулює досвід та компетентності висококваліфікованих експертів і має на меті сприяння взаємодії та творення синергії між різними навчальними дисциплінами та ресурсами, що стосуються європейських студій, а також започаткування міжнародного транснаціонального співробітництва і зміцнення структурних зв'язків з академічними закладами в інших країнах. Центр також має бути відкритим для громадянського суспільства.

Центри досконалості Жан Моне відіграють важливу роль у залученні до європейських студій студентів тих факультетів, які зазвичай не стикаються з питаннями Європейського Союзу, а також політиків, державних службовців, організованого громадянського суспільства та громадськості в цілому.

Яка види діяльності підтримується цим напрямом?
Центр досконалості Жан Моне має розробити стратегічний трирічний робочий план, який щороку включатиме такі види діяльності:

- Організація та координація людських ресурсів, а також накопичення документальних ресурсів з європейських студій;
- Проведення досліджень з євроінтеграційної проблематики (дослідницька функція);
- Систематична публікація результатів дослідницької діяльності;
- Розробка змісту і інструментів, пов'язаних із європейськими студіями, з метою оновлення та доповнення існуючих курсів і освітніх програм (викладацька функція);
- Активізація дебатів та обміну досвідом щодо ЄС, де це можливо, у партнерстві з місцевими стейкхолдерами, та / або Представництвами ЄС у державах – членах і третіх країнах (функція «мозкового центру»).

В чому полягає роль організацій, що беруть участь у діяльності Центру досконалості Жан Моне?
Заклади вищої освіти, які планують створити Центр досконалості Жан Моне, мають подбати про його стратегічний розвиток. Вони повинні надати провід і бачення найкращим експертам серед науково-педагогічних кадрів, задля творення синергії / взаємодії, яка уможливить співпрацю високого рівня з окремих предметів з європейських студій. Вони повинні підтримувати ініціативи центру, сприяти їх виробленню та реалізації.

Заклади вищої освіти зобов'язані підтримувати діяльність центру досконалості Жан Моне протягом всього терміну виконання проекту, включаючи заміщення академічного координатора в разі потреби. Якщо виникла необхідність замінити академічного координатора, до Виконавчого агентства слід надіслати письмовий запит для отримання згоди.

На базі Центру досконалості кілька закладів/організацій з одного міста або регіону можуть співпрацювати разом. Але у будь-якому випадку, це має бути чітко позначена структура, що спеціалізується на європейських студіях і діє при закладі вищої освіти.

ЗА ЯКИМИ КРИТЕРІЯМИ ОЦІНЮЄТЬСЯ ЦЕНТР ДОСКОНАЛОСТІ ЖАН МОНЕ?
Нижче наведені формальні критерії, яких має дотримуватися Центр досконалості Жан Моне, щоб мати право на отримання гранту Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Хто може подати заявку?	Заклад вищої освіти (ЗВО), заснований у будь-якій країні світу. ЗВО, засновані у країнах-членах Програми, повинні мати дійсну Хартію Еразмус для вищої освіти (Erasmus Charter for Higher Education / ECHE). Від ЗВО з країн-партнерів ECHE не вимагається. Фізичні особи самостійно не можуть подавати заявку на грант.
Тривалість проекту	Три роки.
Куди подати заявку?	До Виконавчого Агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури, розташованого у Брюсселі.
Коли подавати заявку?	Заявники повинні подати заявку на грант **до 12:00 години (опівдні за часом Брюсселю) 22 лютого,** для проектів, що розпочнуться 1 вересня того ж року.
Як подати заявку?	Деталі того, як подати заявку, див. у Частині С Керівництва до програми.
Інші критерії	Лише один Центр досконалості Жан Моне може бути підтриманий одночасно у кожному окремому закладі вищої освіти.

Організації-заявники будуть також оцінюватися за **критеріями включення і виключення**. Подальшу інформацію див. у Частині С цього Керівництва до програми.

Критерії присудження фінансування проекту
Проекти будуть оцінюватися за такими критеріями:

Актуальність проекту (Максимум 25 балів)	▪ Актуальність пропозиції щодо: – Цілей і пріоритетів напряму (див. розділи «Які цілі має напрям Жан Моне?» та «Що таке Центр досконалості Жан Моне?») – Потреб і цілей організацій-учасниць та залучених викладачів. ▪ Міра, в якій пропозиція: – Сприяє розвитку і запровадженню нових напрямів навчання, досліджень або дебатів; – Демонструє докази академічної доданої вартості; – Збільшує візуалізацію (надає більшої видимості) даній галузі знань як усередині закладу, де реалізується проект Жан Моне, так і за його межами. ▪ Актуальність пропозиції пріоритетам цільових груп: – Заклади освіти, засновані у країнах, що не охоплені напрямами Жана Моне; – Заклади або науковці, які поки що не отримували фінансування Жан Моне.

Якість дизайну та виконання проекту (Максимум 25 балів)	▪ Ясність, повнота та якість робочої програми, включаючи належні фази підготовки, виконання, оцінювання, подальшого продовження та поширення результатів. ▪ Відповідність між цілями, запропонованими заходами та запропонованим бюджетом. ▪ Якість та здійсненність пропонованої методології
Якість проектної команди (Максимум 25 балів)	▪Відповідність профілю та досвіду ключових науково-педагогічних працівників (в академічній та неакадемічній сферах) тим заходам, які заплановано здійснити у проекті
Вплив та поширення (Максимум 25 балів)	▪ Якість заходів щодо оцінювання результатів викладацької діяльності; ▪ Потенційний вплив проекту: – На навчальний заклад, де реалізується проект Жан Моне; – На студентів і слухачів, які є бенефіціарами проекту Жан Моне; – На інших юридичних та фізичних осіб, залучених на місцевому, регіональному, національному та/або європейському рівнях; ▪ Доречність та якість заходів, спрямованих на поширення результатів всередині та за межами навчального закладу, де реалізується проект Жан Моне; ▪ Якщо доречно, міра, якою у пропозиції описано, як вироблені матеріали, документи та аудіовізуальні засоби будуть безкоштовними, доступними та поширюваними завдяки відкритим ліцензіям, що не містять непропорційних обмежень.

Для розгляду питання про фінансування пропозиції, вона має набрати щонайменше 60 балів, причому по кожній із зазначених вище категорій вона повинна набрати не менше 13 балів.

ЩО ЩЕ СЛІД ЗНАТИ ПРО ЦЕНТР ДОСКОНАЛОСТІ ЖАН МОНЕ?

Поширення і вплив

Центри досконалості Жан Моне повинні поширювати і використовувати результати організованої науково-дослідної та викладацької діяльності за межами тої групи стейкхолдерів, які безпосередньо залучені до проекту. Це значно збільшить вплив та сприятиме системним змінам.

Щоб збільшити вплив, вони повинні передбачити в рамках діяльності з поширення результатів проекту створення та використання відкритих освітніх ресурсів (OER), крім того, проводити відкритті освітні заходи як відповідь на виклики технологічного прогресу. Це сприятиме поширенню більш гнучких та креативних підходів до навчання та охоплення більшої кількості студентів, професіоналів, політиків та інших зацікавлених груп.

Центрам досконалості Жан Моне буде запропоновано оновлювати відповідні розділи спеціального онлайнового інструменту програми Еразмус+, на якому буде розміщено всю інформацію про напрям Жан Моне. Їм буде настійливо рекомендовано використовувати відповідні існуючі платформи та інструменти (наприклад, каталог проектів Жан Моне, віртуальну спільноту Жан Моне). Ці платформи, що складають частину загального IT інструмента програми Еразмус+, будуть інформувати широку громадськість про заклади освіти та їх курси Жан Моне. Очікується, що бенефіціари грантів будуть регулярно оновлювати

інформацію про результати своєї роботи на платформі.

Центрам досконалості Жан Моне рекомендовано:

- Брати участь у заходах з поширення інформації на національному і європейському рівнях;
- Організовувати заходи (лекції, семінари тощо) з політиками на місцевому (напр., мерами і радниками), регіональному та національному рівнях, а також із представниками організованого громадянського суспільства та школами;
- Поширювати результати своєї діяльності шляхом організації семінарів або лекцій, адресованих широким верствам населення та представникам громадянського суспільства й відповідно адаптованих до їх потреб;
- Налагоджувати контакти з іншими Центрами досконалості, Кафедрами Жан Моне, координаторами Модулів і т.д.;
- Застосовувати відкриті освітні ресурси (OER), публікувати анотації, зміст і програму своєї діяльності, а також очікувані результати.

Які правила фінансування застосовуються?

Якщо проект було обрано, до гранту застосовуються такі правила фінансування:

Допустимі витрати		Механізм фінансування	Розмір	Правило виділення коштів
Витрати на різні види діяльності	Допустимі прямі витрати ▪ Витрати на працівників ▪ Витрати на проїзд і перебування ▪ Витрати на субпідряд (не більше 30% допустимих прямих витрат) ▪ Витрати на обладнання (не більше 10% допустимих прямих витрат) ▪ Витрати на викладання ▪ Інші витрати (включаючи витрати на обов'язковий фінансовий аудит/ аудитовий сертифікат) Допустимі непрямі витрати Фіксована сума, що не перевищує 7% допустимих прямих витрат проекту, може фінансуватися як непрямі витрати, що включає загальні адміністративні витрати, які не покриті допустимими прямими витратами (наприклад, рахунки за електрику або Інтернет, вартість приміщень тощо), але які можна вважати платіжними для проекту.	Реальні витрати	80% всіх допустимих витрат (якщо тільки заявник не вимагає менший % гранту) Максимально 100 000 євро	За умови: витрати здійснені у зв'язку з діяльністю і є необхідними для її здійснення.

ПІДТРИМКА АСОЦІАЦІЙ В РАМКАХ НАПРЯМУ ЖАН МОНЕ

Напрям Жан Моне підтримує асоціації, які мають своєю чіткою ціллю сприяти вивченню євроінтеграційних процесів. Такі асоціації повинні бути міждисциплінарними та відкритими для всіх зацікавлених професорів, викладачів і дослідників, що спеціалізуються на європейських студіях у тій чи іншій країні або регіоні. Вони повинні гідно представляти академічну спільноту, яка спеціалізується на європейських студіях, на регіональному, національному або наднаціональному рівні. Підтримка буде надана лише тим асоціаціям, що офіційно зареєстровані і мають статус незалежної юридичної особи.

ЯКІ ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДТРИМУЮТЬСЯ ЦИМ НАПРЯМОМ?

Протягом тривалості гранту, асоціації можуть займатися різноманітними, типовими для них видами діяльності, як-то наприклад:

- Організовувати та проваджувати статутну діяльність асоціацій, що спеціалізуються на європейських студіях та питаннях функціонування ЄС (приміром, публікація бюлетеню, створення спеціального веб-сайту, організація щорічного засідання наглядової ради, організація окремих промоційних заходів, спрямованих на більшу візуалізацію Європейського Союзу та європейських студій тощо);
- Проводити дослідження по окремих євроінтеграційних питаннях з метою надання консультативно-дорадчих послуг політикам місцевого, регіонального, національного та Європейського рівнів та поширювати їх результати серед установ, що займаються євроінтеграційною проблематикою, включно із інституціями ЄС, а також серед широких верств населення, сприяючи активному громадянству.

У ЧОМУ ПОЛЯГАЄ РОЛЬ АСОЦІАЦІЙ?

Мережі Жан Моне повинні стати «взірцями», орієнтирами для обраних предметних сфер, що стосуються ЄС. Асоціації Жан Моне повинні стати осередками накопичення довідково-інформаційних ресурсів по відповідним галузям знань, що стосуються Європейського Союзу.

Вони повинні взяти на себе роль мультиплікаторів, які поширюватимуть знання; а також зробити свій внесок у накопичення та застосування інформації, здійснення її аналізу та вироблення бачення щодо конкретних тем, питань.

Асоціації несуть повну та остаточну відповідальність за свої заявки. Вони зобов'язані здійснювати заходи, описані в їх робочій програмі, протягом всієї тривалості проектного гранту.

ЯКІ КРИТЕРІЇ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ПІДТРИМКИ АСОЦІАЦІЙ ЗА НАПРЯМОМ ЖАН МОНЕ?

Нижче наведені формальні критерії, яким повинен задовольняти проект підтримки асоціацій в рамках напряму Жан Моне, щоб мати право на отримання гранту за Програмою Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Хто може подавати заявку?	Будь-яка асоціація професорів, дослідників, що спеціалізується на європейських студіях, створена у будь-якій країні світу. Конкретною ціллю асоціації повинно бути сприяння вивченню євроінтеграційних процесів на національному або транснаціональному рівні. Асоціація повинна мати міждисциплінарний характер. Підтримка буде надана лише тим асоціаціям, які є офіційно

	зареєстрованими та мають незалежний правовий статус. Фізичні особи самостійно не можуть подавати заявку на грант.
Тривалість проекту	Три роки.
Куди подати заявку?	До Виконавчого Агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури, розташованого у Брюсселі.
Коли подавати заявку?	Заявники повинні подати заявку на грант **до 12:00 години (опівдні за часом Брюсселю) 22 лютого,** для проектів, що розпочнуться 1 вересня того ж року.
Як подати заявку?	Деталі того, як подати заявку, див. у Частині С цього Керівництва.

Організації-заявники будуть також оцінюватися за **критеріями включення і виключення**. Подальшу інформацію див. у Частині С цього Керівництва до програми.

Критерії присудження фінансування проекту
Проекти будуть оцінюватися за такими критеріями:

Актуальність проекту (Максимум 25 балів)	▪ Актуальність пропозиції щодо: – Цілей і пріоритетів (див. розділи «Які цілі має напрям Жан Моне?» та «Що таке підтримка асоціацій Жан Моне?») ▪ Міра, в якій пропозиція: – Підходить для підтримки статутної діяльності асоціації та для здійснення досліджень щодо Європейського Союзу; – Посилює надання консультативно-дорадчих послуг політикам місцевого, регіонального, національного та Європейського рівнів. Відповідність проектної пропозиції пріоритетам цільових груп: – Асоціації, засновані у країнах, що не охоплені дією Жан Моне; - Асоціації, які поки не отримували фінансування Жан Моне
Якість дизайну та виконання проекту (Максимум 25 балів)	▪ Ясність, повнота та якість робочої програми, включаючи належні фази підготовки, виконання, оцінювання, подальшого продовження та поширення результатів. ▪ Відповідність між цілями, запропонованими заходами та запропонованим бюджетом. ▪ Якість та здійсненність пропонованої методології
Якість проектної команди (Максимум 25 балів)	▪ Відповідність академічного профілю та досвіду ключових науково-педагогічних працівників в академічній та неакадемічній сферах тим дослідницьким заходам, які заплановано здійснити у проекті

Вплив та поширення (Максимум 25 балів)	▪ Якість заходів з оцінювання результатів проектної діяльності; ▪ Потенційний вплив проекту: – На асоціацію(ї), що беруть участь у проекті Жан Моне; – На організації та політиків місцевого, регіонального, національного та/або європейському рівнів; ▪ Доречність та якість заходів, спрямованих на поширення результатів діяльності всередині та за межами асоціації, що реалізує проект Жан Моне

Для розгляду питання про фінансування заявки, вона має набрати принаймні 60 балів, причому по кожній із зазначених вище категорій вона повинна набрати не менше 13 балів.

ЩО ЩЕ ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО ПІДТРИМКУ АСОЦІАЦІЙ ЖАН МОНЕ?

Поширення і вплив

Асоціації, обрані за цим напрямом, повинні поширювати і використовувати результати своєї промоційної діяльності за межами тої групи стейкхолдерів, які безпосередньо залучені до проекту. Це значно збільшить вплив та сприятиме системним змінам.

Щоб збільшити вплив, вони повинні передбачити в рамках діяльності з поширення результатів проекту створення та використання відкритих освітніх ресурсів (OER), а також, проводити відкриті освітні заходи як відповідь на виклики технологічного прогресу. Це сприятиме більш гнучкому та креативному підходу до навчання та охопить більшу кількість студентів, професіоналів, політиків та інших зацікавлених груп.

Усім асоціаціям, що отримали грант Жан Моне, буде запропоновано оновити відповідні розділи спеціального онлайнового інструменту Програми Еразмус+, на якому буде розміщено всю інформацію про напрям Жан Моне. Їм буде настійливо рекомендовано використовувати відповідні існуючі платформи та інструменти (тобто, каталог Жан Моне, віртуальну спільноту Жан Моне). Ці платформи, які складають частину загального IT інструмента для Програми Еразмус+, будуть інформувати широку громадськість про асоціації та їх діяльність. Очікується, що бенефіціари грантів будуть регулярно оновлювати інформацію про результати своєї роботи на платформі.

Якщо проект обрано, до гранту застосовуються такі правила фінансування:

ПІДТРИМКА АСОЦІАЦІЙ В РАМКАХ НАПРЯМУ ЖАН МОНЕ

Допустимі витрати		**Механізм фінансування**	**Розмір**	**Правило виділення коштів**
Витрати на різні види діяльності	Допустимі прямі витрати ▪ Витрати на працівників ▪ Витрати на проїзд і перебування ▪ Витрати на субпідряд (не більше 30% допустимих прямих витрат) ▪ Витрати на обладнання (не більше 10% допустимих прямих витрат) ▪ Інші витрати (включаючи витрати на обов'язковий фінансовий аудит/аудитовий сертифікат) Допустимі непрямі витрати Фіксована сума, що не перевищує 7% допустимих прямих витрат проекту, може фінансуватися як непрямі витрати, що включає загальні адміністративні витрати, які не покриті допустимими прямими витратами (наприклад, рахунки за електрику або Інтернет, вартість приміщень тощо), але які можна вважати платіжними для проекту.	Реальні витрати	Максимум 50 000 євро. 80% всіх допустимих витрат (якщо тільки заявник не вимагає менший % гранту).	За умови: цілі та робоча програма повинні бути чітко визначені у заявці

ПІДТРИМКА МЕРЕЖ ЖАН МОНЕ (науково-експертні дебати)

Що таке мережа Жан Моне?
Мережі Жан Моне сприяють створенню і розвитку консорціуму міжнародних гравців (ЗВО, Дослідницькі Центри, Асоціації тощо) у галузі європейських студій.

Вони збирають інформацію, обмінюються практиками, накопичують знання та пропагують євроінтеграційні процесі по всьому світові. Заходи цього напряму також можуть бути спрямовані на підтримку чи посилення вже існуючих мереж, що підтримують певні види діяльності, приміром, сприяють залученню молодих дослідників до вивчення тем, пов'язаних з ЄС.

Проекти цього типу базуватимуться на одиночних / односторонніх заявках та зосереджуватимуться на діяльності, яку неможливо успішно виконати на національному рівні; вони вимагають участі принаймні трьох партнерських організацій (включаючи організацію-заявника) з трьох різних країн. Вони мають на меті виконання проектів, що мають багатонаціональний, а не національний вимір.

ЯКІ ВИДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДТРИМУЮТЬСЯ ЦІЄЮ ДІЄЮ?
Протягом тривалості гранту, мережі можуть займатися різноманітними, типовими для них видами діяльності, як-то наприклад::

- Збір та поширення інформації та результатів методологій, що використовувалися при проведенні високого рівня досліджень та викладання європейських студій;
- Поглиблення співпраці між різними закладами вищої освіти та іншими залученими установами з Європи й усього світу;
- Обмін знаннями та досвідом з метою взаємозбагачення і поширення успішних практик;
- Посилення співпраці та створення платформи з обміну знань з найактуальніших питань євроінтеграційної тематики між громадськими діячами (publicactors) та Європейською Комісією.

У ЧОМУ ПОЛЯГАЄ РОЛЬ ОРГАНІЗАЦІЙ-УЧАСНИЦЬ МЕРЕЖ ЖАН МОНЕ?
Мережі Жан Моне повинні стати «взірцями», орієнтирами для обраних предметних сфер, що стосуються ЄС. Вони повинні взяти на себе роль мультиплікаторів, які поширюють знання; а також зробити внесок у збір та збереження інформації, здійснення її аналізу та вироблення бачення щодо конкретних тем, предметів.

Остаточну відповідальність за свої заявки несуть заклади вищої освіти – координатори мереж Жан Моне. Вони зобов'язані виконувати заходи, описані у робочій програмі, протягом всієї тривалості гранту.

ЯКІ КРИТЕРІЇ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ПІДТРИМКИ МЕРЕЖ ЖАН МОНЕ?
Нижче наведені формальні критерії, яким повинна задовольняти мережа Жан Моне, щоб мати право на отримання гранту за Програмою Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Хто може	Заклад вищої освіти (ЗВО) або будь-яка інша організація, заснована у будь-якій країні світу. ЗВО, розташовані у країнах-членах програми

подавати заявку?	Еразмус+, повинні мати дійсну Хартію Еразмус для вищої освіти (Erasmus Charter for Higher Education / ECHE). ECHE не вимагається від ЗВО з країн-партнерів. Заявником повинен бути координатор мережі, що складається мінімум з трьох організацій-учасниць з трьох різних країн. Окремі європейські організації (спеціально визначені у Постанові, якою засновано програму Еразмус+), що активно просувають європейські інтереси / ідеї, не мають права подавати заявку на ці проекти
Тривалість проекту	Три роки.
Куди подати заявку?	До Виконавчого Агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури, розташованого у Брюсселі.
Коли подавати заявку?	Заявники повинні подати заявку на грант **до 12:00 години (опівдні за часом Брюсселю) 22 лютого,** для проектів, що розпочнуться 1 вересня того ж року.
Як подати заявку?	Деталі того, як подати заявку, див. у Частині С цього Керівництва до програми.

Організації-заявники будуть також оцінюватися за **критеріями включення і виключення**. Подальшу інформацію див. у Частині С цього Керівництва до програми.

Критерії присудження фінансування проекту
Проекти будуть оцінюватися за такими критеріями:

Актуальність проекту (Максимум 25 балів)	▪ Актуальність пропозиції щодо: – Цілей і пріоритетів (див. розділи «Які цілі має напрям Жан Моне?» та «Що таке мережа Жан Моне?») ▪ Міра, в якій пропозиція: – Сприяє розвитку і запровадженню нових напрямів навчання, досліджень або дебатів; – Демонструє докази академічної доданої вартості; – Пропагує європейські студії та збільшує візуалізацію (надає більшої видимості) цій галузі знань як в середині закладу, де реалізується проект Жан Моне, так і назовні; ▪ Відповідність проектної пропозиції пріоритетам цільових груп: – заклади, засновані у країнах, що не охоплені дією Жан Моне; – заклади, які ще не отримували фінансування Жан Моне.
Якість дизайну та виконання проекту (Максимум 25 балів)	▪ Ясність, повнота та якість робочої програми, включаючи належні фази підготовки, виконання, оцінювання, подальшого продовження та поширення результатів. ▪ Відповідність між цілями, проектними заходами та запропонованим бюджетом.

	▪ Якість і здійсненність пропонованої методології. ▪ Дизайн і управління діяльністю мережі, включаючи канали комунікації між її членами.
Якість проектної команди (Максимум 25 балів)	▪ Відповідність профілю та досвіду ключових науково-педагогічних працівників в академічній та неакадемічній сферах тим проектним заходам, які заплановано здійснити у проекті ▪ Склад мережі з огляду на географічне покриття та взаємодоповнюваність компетентностей
Вплив та поширення (Максимум 25 балів)	▪ Якість заходів для оцінювання результатів викладацької діяльності; ▪ Потенційний вплив і мультиплікативний ефект проекту: – На заклад, де реалізується проект Жан Моне, та організації-члени мережі; – На студентів та слухачів, які є бенефіціарами проекту Жан Моне; – На інших юридичних та фізичних осіб, залучених на місцевому, регіональному, національному, транснаціональному та/або європейському рівнях; ▪ Доречність і якість заходів, спрямованих на поширення результатів діяльності всередині та за межами закладу, де реалізується проект Жан Моне; ▪ Якщо доречно, міра, якою у пропозиції описано, як вироблені матеріали, документи та аудіовізуальні засоби будуть безкоштовними, доступними та поширюваними завдяки відкритим ліцензіям, що не містять непропорційних обмежень.

Для розгляду питання про фінансування пропозиції, вона має набрати принаймні 60 балів, причому по кожній із зазначених вище категорій вона повинна набрати не менше 13 балів.

ЩО ЩЕ ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО ПІДТРИМКУ МЕРЕЖ ЖАН МОНЕ?

Поширення і вплив

Мережі, обрані за цим напрямом, повинні поширювати і використовувати результати своєї діяльності за межами тої групи стейкхолдерів, які безпосередньо залучені до проекту. Це значно збільшить вплив та сприятиме системним змінам.

Щоб збільшити вплив, вони повинні передбачити в рамках діяльності з поширення результатів проекту створення інструментів та проведення заходів, що відповідають проектним цілям.

Усім мережам Жан Моне буде запропоновано оновити відповідні розділи спеціального онлайнового інструменту Еразмус+, на якому буде розміщено всю інформацію про напрям Жан Моне. Їм буде настійливо рекомендовано використовувати відповідні існуючі платформи та інструменти (тобто каталог проектів Жан Моне, віртуальну спільноту Жан Моне). Ці інструменти та платформи, які складають частину загального IT інструмента для програми Еразмус+, будуть інформувати широку громадськість про діяльність мережі Жан Моне. Очікується, що бенефіціари грантів будуть регулярно оновлювати інформацію про результати своєї роботи на платформі.

ЯКІ ПРАВИЛА ФІНАНСУВАННЯ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ?

Якщо проект було обрано, до гранту застосовуються такі правила фінансування:

Допустимі витрати		**Механізм фінансування**	Розмір	**Правило виділення коштів**
Витрати на різні види діяльності	Допустимі прямі витрати • Витрати на працівників • Витрати на проїзд і перебування • Витрати на субпідряди (не більше 30% допустимих прямих витрат) • Витрати на обладнання (не більше 10% допустимих прямих витрат) • Витрати на викладання • Інші витрати (включаючи витрати на обов'язковий фінансовий аудит/аудитовий сертифікат) Допустимі непрямі витрати Фіксована сума, що не перевищує 7% допустимих прямих витрат проекту, може фінансуватися як непрямі витрати, що включає загальні адміністративні витрати, які не покриті допустимими прямими витратами (наприклад, рахунки за електрику або Інтернет, вартість приміщень тощо), але які можна вважати платіжними для проекту.	Реальні витрати	Максимум 300 000 євро 80% всіх допустимих витрат (за виключеннями випадку, коли якщо тільки заявник не вимагає менший % гранту).	За умови: цілі та робоча програма повинні бути чітко визначені у заявці

ПРОЕКТИ ЖАН МОНЕ (науково-експертні дебати)

Що таке проект Жан Моне?

Проекти Жан Моне підтримують інновації, обмін знаннями (та взаємозбагачення його учасників) та поширення європейського контенту. Ці проекти ґрунтуватимуться на односторонніх заявках – хоча до пропонованої діяльності можуть бути залучені інші партнери – та можуть тривати від 12 до 24 місяців.

- Проекти типу **«Інновації»** зосереджуватимуться на нових підходах, методологіях викладання європейських студій з метою підвищення їх привабливості, адаптації до потреб різноманітних цільових груп (наприклад, проекти з вивчення ЄС у школі);
- Проекти типу **«Взаємозбагачення»** стимулюватимуть полеміку та осмислення питань Європейського Союзу та поглиблюватимуть знання про ЄС і його процеси. Ці проекти призначені збільшувати знання про ЄС у конкретних контекстах;
- Проекти типу **«Поширення змісту»** переважно торкатимуться поширення інформації.

ЯКІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДТРИМУЮТЬСЯ ЗА ПРОЕКТАМИ ЖАН МОНЕ?

Протягом тривалості гранту, проекти Жан Моне можуть займатися різноманітними, типовими для них видами діяльності, як-то наприклад:

«Інновації»

- Розроблення та випробовування новостворених методологій, змісту та інструментів з окремих тем, що торкаються Європейського Союзу;
- Створення віртуальних класів з окремих предметних напрямів та їх апробація у різних контекстах;
- Розроблення, виготовлення та запровадження інструментів самоосвіти, що пропагують активне громадянство в ЄС;
- Розвиток і викладання відповідного контенту та розроблення нових / адаптація існуючих дидактичних матеріалів для викладання тем, пов’язаних із ЄС, у початковій та середній школі (вивчення ЄС у школі);
- Розроблення та запровадження заходів з підготовки вчителів і безперервної освіти для вчителів, їх забезпечення відповідними знаннями та вміннями, необхідними для викладання європейських студій;
- Проведення спеціально розроблених заходів стосовно Європейського Союзу для учнів початкових і середніх шкіл, а також професійно-технічних училищ та закладів з професійної підготовки;

«Взаємозбагачення»

- Сприяння запровадженню / розробленню європейських студій та / або активізації / поглибленню даної галузі знань та / або посиленню динаміки дослідницьких проектів на базі кафедри / факультету / науково-дослідних колективів окремого ЗВО конкретної країни, який довів свій інтерес або потребу
- Спільне розроблення змісту та спільне викладання, за участю кількох навчальних закладів. Заклади-учасники можуть організовувати спільні заходи та розробляти

інструменти на підтримку навчальних курсів;

«Поширення змісту»

- Активна підтримка інформаційно-просвітницької діяльності для працівників органів державної влади, експертів з окремих питань, а також для громадянського суспільства в цілому;
- Організація конференцій, семінарів та/або круглих столів з актуальних питань щодо Європейського Союзу для найширшого кола зацікавлених осіб.

В ЧОМУ ПОЛЯГАЄ РОЛЬ ЗАКЛАДІВ, ЩО БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОЕКТІ ЖАН МОНЕ?

Заклад, що ініціює проект, повинен підготувати чітку та сталу стратегію з детальною робочою програмою, включаючи інформацію про очікувані результати. Вона повинна обґрунтувати потребу у запропонованій діяльності, визначити прямих та непрямих бенефіціарів, та гарантувати активну роль усіх організацій-учасниць.

Заявки підписують офіційні представники закладів вищої освіти (або інших установ, що мають право брати участь у конкурсі); в них міститься інформація про юридичний статус, цілі та напрями діяльність закладу-заявника. Заклади вищої освіти (або інші установи) несуть остаточну відповідальність за свої проектні заявки. Вони зобов'язані виконувати заходи, прописані у проектній заявці протягом всієї тривалості гранту.

ЯКІ КРИТЕРІЇ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ПРОЕКТУ ЖАН МОНЕ?

Нижче наведені формальні критерії, яким повинен задовольняти проект Жан Моне, щоб мати право на отримання гранту за програмою Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Хто може подавати заявку?	Заклади вищої освіти або будь-які інші організації, засновані у будь-якій країні світу. ЗВО, засновані у країнах-членах програми Еразмус+, повинні мати дійсну Хартію Еразмус для вищої освіти (Erasmus Charter for Higher Education / ECHE). Від ЗВО країн-партнерів ECHE не вимагається. Окремі європейські організації (спеціально визначені у Постанові, якою засновано програму Еразмус+), що активно просувають європейські інтереси / ідеї, не мають права подавати заявку на ці проекти. Початкові і середні навчальні заклади не мають права подавати заявку, хоча вони можуть брати активну участь у проектній діяльності.
Тривалість проекту	12, 18, 24 місяців.
Куди подати заявку?	До Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури, розташованого у Брюсселі.
Коли подавати заявку?	Заявники повинні подати заявку на грант **до 12:00 години (опівдні за часом Брюсселю) 22 лютого,** для проектів, що розпочнуться 1 вересня того ж року.
Як подати заявку?	Деталі того, як подати заявку, див. у Частині С цього Керівництва до програми.

Організації-заявники будуть також оцінюватися за **критеріями включення і виключення**. Подальшу інформацію див. у Частині С цього Керівництва.

КРИТЕРІЇ НАДАННЯ ГРАНТУ

Проекти будуть оцінюватися за такими критеріями:

Актуальність проекту (Максимум 25 балів)	▪ Актуальність пропозиції щодо: – Цілей і пріоритетів (див. розділи «Які цілі має напрям Жан Моне?» та «Що таке проект Жан Моне?»); – Конкретних цілей проектів Жан Моне (відповідно до напрямів «Інновації», «Взаємозбагачення», «Поширення змісту»); – Потреб і цілей організацій-учасниць та залучених викладачів. ▪ Міра, в якій пропозиція: – Сприяє розвитку й активізації нових підходів до викладання, досліджень або дебатів; – Демонструє докази академічної доданої вартості; – Пропагує та збільшує візуалізацію (надає більшої видимості) європейських студій як усередині закладу, де реалізується проект Жан Моне, так і назовні; ▪ Відповідність пропозиції пріоритетам цільових груп: –Заклади, засновані у країнах, що не охоплені Напрямом Жан Моне; –Заклади або науковці, які ще не отримували фінансування за проектами Жан Моне.
Якість дизайну та виконання проекту (Максимум 25 балів)	▪ Ясність, повнота та якість робочої програми, включаючи належні фази підготовки, виконання, оцінювання, подальшого продовження та поширення результатів. ▪ Відповідність між цілями, проектними заходами та запропонованим бюджетом. ▪ Якість та здійсненність пропонованої методології.
Якість проектної команди (Максимум 25 балів)	▪ Відповідність профілю та досвіду ключових науково-педагогічних працівників в академічній та неакадемічній сферах тим заходам, що планується здійснити у проекті; ▪ Для проектів, спрямованих на учнів закладів початкової та середньої освіти: залучення педагогічного персоналу з відповідними педагогічними навичками.
Вплив та поширення	▪ Якість заходів щодо оцінювання результатів викладацької

(Максимум 25 балів)	діяльності; ▪ Потенційний вплив та мультиплікативний ефект проекту: – на заклад, де реалізується проект Жан Моне; – на студентів та слухачів, які є бенефіціарами проекту Жан Моне; – на інших юридичних та фізичних осіб, залучених на місцевому, регіональному, національному та/або європейському рівнях; ▪ Доречність та якість заходів, спрямованих на поширення результатів діяльності всередині та за межами закладу, де реалізується проект Жан Моне; ▪ Якщо доречно, міра, якою у пропозиції описано, як вироблені матеріали, документи та аудіовізуальні засоби будуть безкоштовними, доступними та поширюваними завдяки відкритим ліцензіям, що не містять непропорційних обмежень.

Для розгляду питання про фінансування пропозиції, вона має набрати принаймні 60 балів, причому по кожній із зазначених вище категорій вона повинна набрати не менше 13 балів.

ЩО ЩЕ СЛІД ЗНАТИ ПРО ПРОЕКТИ ЖАН МОНЕ?

Поширення і вплив

Проекти Жан Моне повинні поширювати і використовувати результати своєї діяльності за межами тієї групи стейкхолдерів, які безпосередньо залучені до проекту. Це значно збільшить вплив і сприятиме системним змінам.

Проекти Жан Моне повинні оновити відповідні розділи спеціального онлайнового інструменту програми Еразмус+, де буде розміщено всю інформацію про діяльність Жан Моне. Їм буде настійливо рекомендовано використовувати відповідні існуючі платформи та інструменти (тобто каталог проектів Жан Моне, віртуальну спільноту Жан Моне). Ці розділи, які складають частину загального ІТ інструмента для Програми Еразмус+, будуть інформувати широку громадськість про заклади і їх курси Жан Моне. Бенефіціарів грантів запросять регулярно оновлювати інформацію про результати своєї роботи на платформі.

Координаторам проектів Жан Моне рекомендується:

- Брати участь у заходах з поширення та інформування на національному і європейському рівнях;
- Організовувати заходи (лекції, семінари тощо) з політиками місцевого (напр., мерами і радниками), регіонального і національного рівнів, а також із організованим громадянським суспільством і школами;
- Поширювати результати своєї діяльності шляхом організації семінарів або лекцій, адресованих громадськості та представникам громадянського суспільства та адаптовані до їх запитів;

- Налагоджувати контакти з центрами досконалості, кафедрами Жан Моне, координаторами модулів та підтримуваними організаціями та асоціаціями;
- Застосовувати відкриті освітні ресурси (OER), публікувати анотації, зміст і програму своєї діяльності, а також інформувати про очікувані результати.

ЯКІ ПРАВИЛА ФІНАНСУВАННЯ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ?

Бюджет повинен бути розроблений згідно з наступними правилами фінансування (в євро):

Максимальний грант для проекту Жан Моне: 60 000 євро (представляє максимум 75% від загальних витрат проекту)

Допустимі витрати		**Механізм фінансування**	**Розмір**
Участь у конференціях	Внесок у витрати, пов'язані з організацією конференцій, семінарів, практикумів тощо, за винятком витрат, пов'язаних з участю іногородніх доповідачів	Внесок у вартість за одиницю	D.2 за день на одного учасника
Проїзд (іногородні доповідачі)	Внесок у дорожні витрати іногородніх доповідачів, присутніх на конференціях, на основі відстані поїздки. Відстані поїздки повинні бути розраховані з використанням Калькулятора відстаней, що підтримується Європейською Комісією[244], вказуючи відстань односторонньої поїздки для розрахунку розміру гранту ЄС, який буде підтримувати поїздку туди і назад[245]	Вартість за одиницю	Відстань для подорожі від 100 до 499 км: 180 євро на учасника
			Відстань для подорожі від 500 до 1999 км: 275 євро на учасника
			Відстань для подорожі від 2000 до 2999 км: 360 євро на учасника
			Відстань для подорожі від 3000 до 3999 км: 530 євро на учасника
			Відстань для подорожі від 4000 до 7999 км: 820 євро на учасника
			Відстань для подорожі від 8000 км чи більше: 1500 євро на учасника
Перебування (іногородні доповідачі)	Внесок у витрати на перебування іногородніх доповідачів, присутніх на конференціях	Внесок у вартість за одиницю	D.3 за день на одного учасника

[244] http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm

[245] Наприклад, якщо людина із Мадриду (Іспанія) бере участь у обміні до Риму (Італія), вона повинна: а)підрахувати відстань від Мадриду до Риму(1365,28 км); б)обрати, у які межі входить ця відстань(тобто від 500 до 1999 км) та в) підрахувати суму гранту від ЄС, який покриє витрати на дорогу із Мадриду до Риму і назад (275 євро).

Додаткові заходи	Внесок у будь-які додаткові периферійні витрати, пов'язані з додатковими заходами за цим напрямом: наприклад, академічне обговорення результатів заходу, створення та технічна підтримка веб-сайту, дизайн, друк та поширення публікацій; витрати на переклад, виробничі витрати	Оптова сума	25000 євро

Конкретні суми, які застосовуються до проектів Жан Моне, можна знайти в секції "Жан Моне вартість за одиницю "в кінці розділу Жан Моне цієї частини Керівництва.

Жан Моне вартість за одиницю

D.1. – Витрати на викладання (в євро за годину викладання)

Суми залежать від країни, в якій відбувається діяльність з викладання

Країни-члени програми		**Країни-партнери**	
Бельгія	200	Антигуа і Барбуда	92
Болгарія	80	Австралія	200
Чеська Республіка	107	Бахрейн	110
Данія	200	Барбадос	94
Німеччина	200	Бруней	200
Естонія	107	Канада	200
Ірландія	172	Чілі	83
Греція	129	Екваторіальна Гвінея	131
Іспанія	161	Гонконг	200
Франція	184	Ізраїль	144
Хорватія	96	Японія	178
Італія	166	Республіка Корея	153
Кіпр	151	Кувейт	200
Латвія	98	Лівія	90
Литва	106	Мексика	86
Люксембург	200	Нова Зеландія	153
Угорщина	104	Оман	131
Мальта	138	Катар	200
Нідерланди	200	Сент-Кітс і Невіс	84
Австрія	200	Саудівська Аравія	126
Польща	104	Сейшельські острови	126
Португалія	126	Сінгапур	200
Румунія	81	Швейцарія	200
Словенія	136	Територія Росії, визнана міжнародним правом	109
Словаччина	114	Тринідад і Тобаго	115

Фінляндія	193	Об’єднані Арабські Емірати	200
Швеція	200	Сполучені Штати Америки	200
Сполучене Королівство	184	Інші	80
Колишня Югославська Республіка Македонія	80		
Ісландія	159		
Ліхтенштейн	80		
Норвегія	200		
Туреччина	87		
Сербія	80		

D.2 –Витрати на конференції (в євро за день)

Суми залежать від країни, в якій відбувається діяльність

Країни-члени програми		Країни-партнери	
Бельгія	88	Аргентина	44
Болгарія	40	Австралія	90
Чеська Республіка	55	Бахрейн	43
Данія	94	Барбадос	41
Німеччина	90	Бруней	115
Естонія	47	Канада	89
Ірландія	75	Екваторіальна Гвінея	57
Греція	56	Гонконг	117
Іспанія	70	Ізраїль	63
Франція	80	Японія	78
Хорватія	42	Республіка Корея	67
Італія	73	Кувейт	110
Кіпр	66	Макао	154
Латвія	43	Нова Зеландія	67
Литва	47	Оман	57
Люксембург	144	Катар	194
Угорщина	46	Саудівська Аравія	55
Мальта	60	Сейшельські острови	55
Нідерланди	97	Сінгапур	133
Австрія	94	Швейцарія	118
Польща	45	Територія Росії, визнана міжнародним правом	48
Португалія	55	Тринідад і Тобаго	50
Румунія	40	Об’єднані Арабські Емірати	107
Словенія	59	Сполучені Штати Америки	109
Словаччина	50	Інші	40
Фінляндія	84		
Швеція	95		
Сполучене Королівство	81		
Колишня Югославська Республіка Македонія	40		
Ісландія	69		
Ліхтенштейн	40		
Норвегія	138		
Сербія	40		
Туреччина	40		

D.3 – Перебування: іногородні доповідачі (в євро за день)

Суми залежать від країни, в якій відбувається діяльність

Країни-члени програми			
Бельгія	232	Ізраїль	315
Болгарія	227	Кот-д'Івуар	190
Чеська Республіка	230	Ямайка	230
Данія	270	Японія	405
Німеччина	208	Йорданія	195
Естонія	181	Казахстан	245
Ірландія	254	Кенія	225
Греція	222	Кірибаті	205
Іспанія	212	Корейська Народно-Демократична Республіка	230
Франція	245	Республіка Корея	300
Хорватія	180	Косово, під протекторатом ООН	220
Італія	230	Кувейт	280
Кіпр	238	Киргизстан	255
Латвія	211	Лаос	195
Литва	183	Ліван	260
Люксембург	237	Лесото	150
Угорщина	222	Ліберія	235
Мальта	205	Лівія	225
Нідерланди	263	Макао	150
Австрія	225	Мадагаскар	155
Польща	217	Малаві	215
Португалія	204	Малайзія	250
Румунія	222	Мальдіви	185
Словенія	180	Малі	155
Словаччина	205	Маршаллові Острови	185
Фінляндія	244	Мавританія	125
Швеція	257	Маврикій	200
Сполучене Королівство	276	Мексика	255
Колишня Югославська Республіка Македонія	210	Мікронезія	190
Ісландія	245	Молдова	250
Ліхтенштейн	175	Монако	170
Норвегія	220	Монголія	160
Туреччина, Сербія	220	Чорногорія	220
Країни-партнери програми		Марокко	205
Афганістан	125	Мозамбік	200
Албанія	210	М'янма	125
Алжир	170	Намібія	135
Андорра	195	Науру	185
Ангола	280	Непал	185

Антигуа і Барбуда	225	Нова Зеландія	185
Аргентина	285	Нікарагуа	185
Вірменія	280	Нігер	125
Австралія	210	Нігерія	235
Азербайджан	270	Ніуе	185
Багамські Острови	190	Оман	205
Бахрейн	275	Пакистан	180
Бангладеш	190	Палау	185
Барбадос	215	Палестина	170
Білорусь	225	Панама	210
Беліз	185	Папуа-Нова Гвінея	190
Бенін	150	Парагвай	190
Бутан	180	Перу	210
Болівія	150	Філіппіни	210
Боснія і Герцеговина	200	Катар	200
Ботсвана	185	Руанда	225
Бразилія	245	Сент-Кіттс і Невіс	270
Бруней	225	Сент-Люсія	215
Буркіна-Фасо	145	Сент-Вінсент і Гренадини	265
Бурунді	165	Самоа	185
Камбоджа	165	Сан-Марино	175
Камерун	160	Сан-Томе і Принсіпі	155
Канада	230	Саудівська Аравія	280
Кабо-Верде	125	Сенегал	200
Центральноафриканська Республіка	140	Сербія	220
Чад	210	Сейшельські Острови	225
Чилі	245	Сьєрра-Леоне	190
Китай	210	Сингапур	225
Колумбія	170	Соломонові Острови	170
Коморські Острови	135	Сомалі	175
Конго	185	Південно-Африканська Республіка	195
Демократична Республіка Конго	245	Шрі-Ланка	155
Острови Кука	185	Судан	270
Коста-Рика	190	Суринам	180
Куба	225	Свазіленд	140
Джибуті	235	Швейцарія	220
Домініка	215	Сирія	225
Домініканська Республіка	230	Таджикистан	185
Еквадор	190	Тайвань	255
Єгипет	205	Танзанія	250
Ель-Сальвадор	180	Територія Росії, визнана міжнародним правом	365
Екваторіальна Гвінея	145	Територія України, визнана міжнародним правом	270
Еритрея	130	Таїланд	205

Ефіопія	195	Східний Тимор	160
Фіджі	170	Того	155
Габон	190	Тонга	155
Гамбія	170	Тринідад і Тобаго	175
Грузія	295	Туніс	145
Гана	210	Туркменістан	230
Гренада	215	Тувалу	185
Гватемала	175	Уганда	235
Гвінея	185	Об’єднані Арабські Емірати	265
Гвінея-Бісау	140	Сполучені Штати Америки	280
Гаяна	210	Уругвай	215
Гаїті	190	Узбекистан	230
Гондурас	175	Вануату	170
Гонконг	265	Ватикан	175
Індія	245	Венесуела	210
Індонезія	195	В’єтнам	255
Іран	200	Ємен	225
Ірак	145	Замбія	185
		Зімбабве	165
		Інші	205

СПОРТ

Які види діяльності підтримуються?
У сфері спорту через це Керівництво до програми реалізується такі види діяльності:
- Спільні партнерства;
- Малі спільні партнерства;
- Європейські некомерційні спортивні заходи.

Крім того, програма Еразмус+ також підтримує напрями щодо зміцнення бази даних для вироблення політики (дослідження, збір даних, огляди і т. д.), з метою сприяння діалогу з відповідними європейськими зацікавленими сторонами (Спортивний форум ЄС, заходи, конференції, наради, семінари і ін. в рамках президентства в ЄС). Ці Напрями діяльності будуть здійснюватися Європейською Комісією безпосередньо або через Виконавче агентство.

Конкретні цілі, які ставить Програма Еразмус+ у сфері спорту, є:
- взятися за транскордонні загрози доброчесності спорту, такі як допінг, договірні матчі і насильство, а також всі види нетерпимості і дискримінації;
- заохочувати і підтримувати належне управління в спорті і подвійну кар'єру спортсменів;
- сприяти волонтерській діяльності в спорті, а також соціальній інтеграції, рівним можливостям і усвідомленні важливості оздоровчої фізичної активності, за рахунок більш активної участі і рівного доступу до спорту для всіх.

Як передбачено Положенням про створення програми Еразмус+, основна увага повинна бути приділена масовому спорту.
Очікується, що заходи в сфері спорту призведуть до розвитку європейського виміру в спорті шляху створення, обміну і поширення досвіду та знань про різні аспекти, що стосуються спорту на європейському рівні.
У кінцевому рахунку, спортивні проекти, які підтримуються через програму Еразмус+, повинні привести до підвищення рівня участі в спорті, фізичної активності та волонтерської діяльності.

Більш конкретно,
- підвищення рівня знань та поінформованості про спорт і фізичну активність в країнах-членах програми;
- підвищення обізнаності про те, що стосується ролі спорту в сприянні соціальній інтеграції, рівним можливостям та оздоровчій фізичній активності;
- посилення співпраці між установами та організаціями, що діють в області спорту і фізичної активності;
- краща участь спортивних організацій та інших відповідних організацій із різних країн-членів програми в розширених мережах;
- покращення обміну успішними практиками.

Очікується, що Напрями діяльності в сфері спорту внесуть свій вклад у впровадження Європейського тижня спорту, який є ініціативою Комісії для сприяння спорту і фізичній активності в Європейському Союзі в світлі зниження рівня участі.
Європейський тиждень спорту покликаний бути організованим за допомогою такої концепції: офіційне відкриття, основна подія і 5 тематичних дні, кожен день за різною

тематикою: освіта, робочі місця, заходи на відкритому повітрі, спортивні клуби та фітнес-центри. Серед інших заходів Європейський тиждень спорту сприятиме організації транскордонної діяльності з підвищення інформованості.
Починаючи з 2018 року, Європейський тиждень спорту пройде з 23 по 30 вересня. Крім заходів, організованих Європейською Комісією, країни-члени будуть організовувати національні заходи та координувати місцеві.
Додаткову інформацію щодо Європейського тижня спорту можна знайти за посиланням: http://ec.europa.eu/sport/

СПІЛЬНІ ПАРТНЕРСТВА

Які цілі спільного партнерства?

Спільні партнерства дають можливість розробляти, передавати і/ або впроваджувати інноваційні результати і /або долучатися до інтенсивного поширення та експлуатації існуючих та нових продуктів або інноваційних ідей у різних областях, що мають відношення до спорту і фізичної активності. Вони включають в себе різні організації та дійових осіб у спорті та поза ним, залучаючи, зокрема, органи державної влади на місцевому, регіональному, національному та європейському рівнях, спортивні та дотичні до спорту організації та органи освіти. Спільні Партнерства, зокрема, інноваційні проекти, спрямовані на:

- заохочення до участі в спорті і фізичній активності, зокрема шляхом підтримки впровадження Рекомендації Ради з оздоровчої фізичної активності і відповідно до Керівництва ЄС із фізичної діяльності та Заклику Тарту за здоровий спосіб життя;
- заохочення участі в спорті і фізичній активності, зокрема шляхом підтримки Європейського тижня спорту;
- сприяння освіті в спорті і через спорт з особливим акцентом на розвитку навичок, а також підтримці впровадження керівництва ЄС щодо подвійної кар'єри спортсменів;
- стимулювання волонтерської діяльності в спорті;
- боротьба з допінгом, зокрема, в розважальних середовищах;
- боротьба з договірними матчами;
- покращення належного управління в спорті;
- боротьба з насильством і проявами расизму, дискримінацією та нетерпимістю в спорті;
- заохочення соціальної інтеграції та рівних можливостей в спорті.

У всіх цих сферах слід сприяти гендерній рівності. Співпраця з країнами-партнерами програми повинна бути заохочена.

Спільні партнерства повинні сприяти створенню і розвитку європейських мереж у сфері спорту. ЄС може, таким чином, забезпечити можливості для зміцнення співпраці між зацікавленими сторонами, які б не існували без дій ЄС. Спільні партнерства повинні також сприяти синергії з, а також між місцевою, регіональною, національною та міжнародною політикою щодо розвитку спорту і фізичної активності і вирішувати пов'язані зі спортом виклики.
У рамках спільних партнерств програма Еразмус+ має намір підтримувати тестування і розробку нових форматів проектів і нових форм транснаціонального співробітництва в

сфері спорту, які, ймовірно, стимулюватимуть розвиток у більшому масштабі ініціатив, що підтримуються національними схемами фінансування або іншими європейськими фондами, такими як Європейські Структурний та Інвестиційний фонди.

Комісія через Виконавче агентство буде здійснювати один відбір протягом року.

Які заходи підтримуються цим напрямом?

Еразмус+ пропонує велику гнучкість щодо заходів, які спільні партнерства можуть здійснювати, якщо пропозиція демонструє, що ці заходи є найбільш підходящими для досягнення цілей, визначених для даного проекту. Спільні партнерства, зазвичай, можуть охоплювати широкий спектр заходів, таких як, наприклад:

- зв'язки між зацікавленими сторонами;
- розробка, ідентифікація, просування і обмін успішних практик;
- підготовка, розробка та реалізація освітніх і професійної підготовки модулів та інструментів;
- заходи щодо підвищення компетентностей мультиплікаторів в області спорту і розробки моніторингу і порівняльного аналізу (бенчмаркінгу) індикаторів, зокрема, щодо заохочення етичної поведінки і кодексів поведінки серед спортсменів;
- заходи з підвищення інформованості про додану вартість спорту і фізичної активності по відношенню до особистого, соціального і професійного розвитку особистості;
- заходи з просування інноваційних синергій між сферами спорту і охорони здоров'я, освіти, професійної підготовки та молоді;
- заходи щодо поліпшення доказової бази спорту для вирішення соціальних і економічних проблем (збір даних, що лежать в основі вищезгаданої діяльності, огляди, консультації тощо);
- конференції, семінари, зустрічі, заходи та інформаційно-пропагандистські заходи, що лежать в основі вищезгаданих заходів.

Хто може взяти участь у спільному партнерстві?

Спільні партнерства відкриті для будь-якого типу державних установ або неприбуткових організацій, які працюють у сфері спорту і фізичної активності. Залежно від мети проекту, спільні партнерства повинні залучати відповідних і різноманітних партнерів, щоб отримати вигоду з різного досвіду, профілів і експертиз, а також виробляти відповідні і високоякісні результати проекту.

Спільні партнерства, які націлені на співпрацю між організаціями, створеними в країнах-членах програми.

Спільне партнерство повинно складатися з:

- заявника / координатора: організація, яка подає проектну пропозицію від імені всіх партнерів. Коли проект отримає грант, заявник / координатор стане основним бенефіціаром гранту ЄС і підпише грантову угоду від імені всіх організацій-учасниць. Його координуюча роль складається з таких обов'язків:
    - представляти і діяти від імені організацій-учасниць у стосунках з Європейською Комісією,
    - нести фінансову і юридичну відповідальність за належне оперативне, адміністративне та фінансове здійснення всього проекту,

- координувати спільне партнерство у співпраці з усіма іншими партнерами проекту.
- партнерів: організації, які активно сприяють підготовці, реалізації та оцінці спільного партнерства. Кожен партнер повинен підписати мандат, за яким він надає право координатору діяти від його імені і розпоряджатися коштами в ході реалізації проекту.

Які критерії застосовуються для оцінки спільного партнерства?

Список далі включає в себе формальні критерії, яким має відповідати спільне партнерство, щоб мати право на отримання гранту Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Допустимі організації-учасниці	Будь-яка неприбуткова організація або державний орган із дочірніми установами (за наявності), що діють в області спорту, засновані в країні-члені програми чи в будь-якій країні-партнері світу (див розділ «Країни-учасниці» в частині А цього Керівництва). Наприклад, такою організацією може бути (не вичерпний список): ▪ державний орган, відповідальний за спорт на місцевому, регіональному або національному рівні; ▪ національний олімпійський комітет або національна спортивна конфедерація; ▪ спортивна організація на місцевому, регіональному, національному, європейському чи міжнародному рівнях; ▪ національна спортивна ліга; ▪ спортивний клуб; ▪ організація чи профспілки, які представляють спортсменів; ▪ організації чи профспілки, які представляють професіоналів і волонтерів у спорті (наприклад, тренерів, менеджерів і т. д.); ▪ організація, що представляє рух «спорт для всіх»; ▪ організація, що діє в області просування фізичної культури; ▪ організація, що представляє сектор активного відпочинку; ▪ організація що діє в галузі освіти, професійної підготовки чи молоді
Хто може подавати заявку?	Будь-яка організація, заснована в країні-члені програми може бути аплікантом. Ця організація подає заявку від імені всіх організацій-учасниць, залучених до проекту.
Число і профіль організацій-учасниць	Спільне партнерство є транснаціональним і складається щонайменше з п’яти організацій із п’яти різних країн-членів програми. Максимальної кількості партнерів не визначається. Однак бюджет для менеджменту та реалізації проекту є обмеженим (розрахований максимум на 10 партнерів). Усі організації-учасниці мають бути визначені на час подання заявки на грант.
Тривалість проекту	Тривалість проекту має бути визначена на стадії подання заявки (12, 18, 24, 30 чи 36 місяців) на основі передбачених цілей та заходів проекту на період його реалізації.

Місце(я) проведення діяльності	Заходи повинні проходити в країнах (одній чи більше) тих організацій, що є учасницями спільного партнерства.
Куди подати заявку?	До Виконавчого Агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури, розташованого у Брюсселі.
Коли подавати заявку?	Заявники повинні подати заявку на грант **до 12:00 години (опівдні за часом Брюсселю) 4 квітня,** для проектів, що розпочнуться 1 січня наступного року.
Як подати заявку?	Деталі того, як подати заявку, див. у частині С цього Керівництва до програми.

Організації-заявники будуть оцінюватися за **критеріями включення і виключення**. Подальшу інформацію див. у Частині С цього Керівництва.

КРИТЕРІЇ НАДАННЯ ГРАНТУ

Орієнтовний розподіл для різних категорій спільних партнерств буде виглядати наступним чином:

- приблизно 30% для пріоритетів 1 і 2 (проекти, що підтримують участь в спорті і фізичній культурі);
- приблизно 20% для пріоритетів 3 і 4 (проекти, що підтримують освіту в спорті і через спорт, з особливим акцентом на розвиток навичок, а також реалізації принципів ЄС про подвійну кар'єру спортсменів[246], і проекти з підтримки волонтерської діяльності в спорті);
- приблизно 20% для пріоритетів 5, 6 і 7 (проекти, що підтримують доброчесність спорту, такі заходи як: анти-допінг, боротьба з договірними матчами і належне управління в спорті);
- приблизно 30% для пріоритетів 8 і 9 (проекти, спрямовані на боротьбу з насильством, расизмом, дискримінацією та інтолерантністю в спорті, проекти, спрямовані на заохочення соціальної інтеграції та рівних можливостей в спорті).

У межах цих категорій проекти будуть оцінюватися за такими критеріями:

Актуальність проекту (Максимум 30 балів)	▪ Актуальність пропозиції щодо: – Цілей європейської політики в області спорту; – Цілей і пріоритетів цього напряму діяльності (див. розділ «Які цілі спільного партнерства?»). ▪ Міра, яка визначає, наскільки: – пропозиція заснована на справжньому і адекватному аналізу потреб; – цілі чітко визначені, реалістичні та спрямовані на вирішення питань, актуальних для організацій-учасниць та цільових груп; – пропозиція є інноваційною і/ або доповнює інші ініціативи, які вже здійснюються організаціями-учасницями;

[246] EU GUIDELINES ON DUAL CAREERS OF ATHLETES/ Керівництво ЄС щодо дуальної кар'єри спортсменів (Схвалено 28.09.2012 р. експертною групою ЄС з освіти та підготовки у сфері спорту (ISBN 978-92-79-31161-1).

	– пропозиція приносить додану вартість на рівні ЄС через результати, які не будуть досягнуті шляхом діяльності, що здійснюється виключно в одній країні
Якість дизайну та виконання проекту (Максимум 20 балів)	▪ Ясність, повнота та якість робочої програми, включаючи належні фази підготовки, виконання, моніторингу, оцінювання та поширення результатів. ▪ Відповідність між цілями, методологією, проектними заходами та запропонованим бюджетом. ▪ Якість та здійсненність пропонованої методології. ▪ Наявність і якість механізмів управління (часові рамки, організація, завдання і відповідальності чітко визначені і реалістичні). ▪ Існування і актуальність заходів контролю якості, щоб гарантувати, що реалізація проекту має високу якість, буде завершена вчасно і в рамках бюджету. ▪ Ступінь, відповідно до якого проект є економічно ефективним і виділяє відповідні ресурси для кожного виду діяльності
Якість проектної команди та співпраці (Максимум 20 балів)	▪ Міра, яка визначає, наскільки: – де це доречно, проект залучає відповідний набір додаткових організацій-учасниць необхідного профілю, досвіду і знань, щоб успішно охопити всі аспекти проекту, включаючи необхідний профіль та експертизу своїх можливостей у сфері спортивної політики та практики; – проекти включають в себе людей, що володіють спеціальними знаннями у відповідних областях, таких як політика в області спорту і практика (тренування, змагання, наставництво і т. д.), академічними знаннями, а також можливістю охопити ширшу аудиторію; – розподіл обов'язків і завдань демонструє узгодженість і активну участь усіх організацій-учасниць; – якщо це може бути застосовано, ступінь, відповідно до якого залучення організації-учасниці з країни-партнера приносить істотну додану вартість проекту (якщо ця умова не виконана, то проект не розглядатиметься на предмет вибору).
Вплив та поширення (Максимум 30 балів)	▪ Якість заходів щодо оцінювання результатів проекту. ▪ Потенційний вплив проекту: – на учасників та організації-учасниці протягом та після життєвого циклу проекту; – за межами організацій-учасниць та індивідуальних учасників проекту, на місцевому, регіональному, національному та/або європейському рівнях. ▪ Якість плану поширення: доречність і якість заходів, спрямованих на спільне використання результатів проекту в межах та за межами організацій-учасниць; ▪ Якщо це доречно, в якій мірі ця пропозиція описує, як розроблені матеріали, документи і медіа будуть вільно

	доступними і матимуть відкриті ліцензії, і не міститимуть непропорційні обмеження; ▪ Якість планів забезпечення стійкості проекту: його здатність продовжувати напрацьоване після того, як грант ЄС буде витрачено.

Для розгляду питання про фінансування пропозиції, вона має набрати принаймні 60 балів, причому по кожній із зазначених вище категорій вона повинна набрати не менше половини від максимальної кількості балів (тобто, мінімум 15 балів для категорій «Актуальність проекту» та «Вплив та поширення»; 10 балів для категорій «Якість дизайну та виконання проекту» та «Якість проектної команди та співпраці»).

Які правила фінансування застосовуються?

Бюджет повинен бути розроблений згідно з наступними правилами фінансування (в євро):

Максимальна сума гранту для спільних партнерств: 400 000 євро					
Допустимі витрати		**Механізм фінансування**	**Сума**		**Правило розподілу**
Менеджмент та виконання проекту	Менеджмент проекту (наприклад, планування, фінанси, координація та комунікація між партнерами і т. д.); матеріали для навчання/ викладання/ тренінгів та ін. малих об'ємів, інструменти, підходи і т. д. Віртуальна співпраця і місцева діяльність у проекті; інформація, просування і поширення	Вартість за одиницю	Для заходів з організації координації: 500 євро на місяць	Максимум 2 750 євро на місяць	Залежить від тривалості спільних партнерств та кількості залучених організацій-учасниць
		Вартість за одиницю	Для заходів інших організацій-учасниць: 250 євро на кожну організацію на місяць		

	(наприклад, брошури, листівки, веб-інформація тощо).				
Транснаціональні зустрічі в рамках проекту	Участь у зустрічах між партнерами проекту та однією з організацій-учасниць, що проводить зустріч, з метою виконання та координації. Внесок в дорожні витрати та добові	Вартість за одиницю	Для подорожей відстанню від 100 до 1999 км: 575 євро на учасника на одну зустріч Для подорожей відстанню 2000 км чи більше: 760 євро на учасника на одну зустріч		За умови: заявники мають обґрунтувати потребу в зустрічах на предмет кількості зустрічей і залучених учасників. Відстань на дорогу потрібно підрахувати, користуючись калькулятором відстані, який запроваджено Європейською Комісією
Допустимі витрати		**Механізм фінансування**	**Сума**		**Правило розподілу**
Виняткові витрати	Внесок в реальні витрати, пов'язані з субпідрядом або купівлею товарів і послугами. Витрати на надання фінансової гарантії, якщо Виконавче агентство просить про це.	Реальні витрати	80% допустимих витрат Максимум 50 000 євро на проект (за винятком витрат на надання фінансової гарантії)		За умови: субконтрактування має бути пов'язане з послугами, які не можуть бути надані безпосередньо організаціями-учасницями через обґрунтовані причини. Обладнання не може стосуватися типового офісного обладнання чи обладнання, яке, зазвичай, використовується організаціями-учасницями

Додаткове фінансування великих спільних партнерств					
Інтелектуальні результати	Інтелектуальні результати / матеріальні цільові показники проекту (наприклад, керівництва, педагогічні матеріали, відкриті освітні ресурси (ВОР), ІТ-інструменти, аналізи, дослідження, методи навчання з колегами, огляди і звіти, винаходи–напр.: нові спортивні ігри і т. д.)	Вартість за одиницю	B5.1 на одного менеджера за день роботи в проекті B5.2 на одного дослідника/ викладача/ тренера/ молодіжного працівника за день роботи в проекті B5.3 на одного технічного працівника за день роботи в проекті B5.4 на одного адміністративного працівника за день роботи в проекті		За умови: витрати на персонал для керівників та адміністративного персоналу, як очікується, будуть покриті вже за статтею «Менеджмент та виконання проекту». Для запобігання можливого дублювання за таким пунктом, заявники повинні будуть обґрунтувати тип і обсяг витрат на персонал, що застосовуються для кожного пропонованого результату. Результати повинні бути значними за якістю і кількістю, щоб претендувати на цей вид підтримки гранту. Результати повинні довести свій потенціал для більш широкого використання і експлуатації, а також для впливу.
	Витрати, пов’язані з	Вартість за	100 євро на одного	Максимум 30 000	За умови: підтримка

Множинні спортивні заходи	національними та транснаціональними конференціями, семінарами, заходами з обміну та поширення інтелектуальних результатів, реалізованих в рамках проекту (без урахування витрат на проїзд та добові представників організацій-учасниць проекту)	одиницю	місцевого учасника (напр., учасники з країни, де проходить захід	євро на проект	множинних заходів надається тільки в прямій залежності від інтелектуальних результатів проекту. Проект без грантової підтримки інтелектуальних результатів не може отримати підтримку для організації множинних заходів.
			150 євро на одного міжнародного учасника (напр., учасники з інших країн)		

Таблиця А – Результати інтелектуальної діяльності (суми вказані в євро вдень)
Це фінансування може використовуватись тільки для витрат на працівників організацій, що беруть участь в проекті, з надання інтелектуальних послуг.
Суми залежать від: а) профілю працівників, задіяних у проекті і б) країни організації, працівники якої задіяні.

	Менеджер	**Вчитель/ Тренер/ Науковий працівник/ Молодіжний працівник**	**Технік**	**Адміністративний персонал**
	B5.1	**B5.2**	**B5.3**	**B5.4**
Данія, Ірландія, Люксембург, Нідерланди, Австрія, Швеція, Ліхтенштейн, Норвегія	294	241	190	157
Бельгія, Німеччина, Франція, Італія, Фінляндія,Великобританія, Ісландія	280	214	162	131
Чехія, Греція, Іспанія, Кіпр, Мальта, Португалія, Словенія	164	137	102	78
Болгарія, Естонія, Хорватія, Латвія, Литва, Угорщина, Польща, Румунія, Сербія, Словаччина, Колишня Югославська	88	74	55	39

Республіка Македонія, Туреччина				

Таблиця В - Результати інтелектуальної діяльності (суми вказані в євро вдень)

Це фінансування може використовуватись тільки для витрат на персонал організацій, що беруть участь в проекті, з надання інтелектуальних послуг.
Суми залежать від: а) профілю працівників, які задіяні у проекті і б) країни організації, працівники якої задіяні.

	Менеджер	Вчитель/ Тренер/ Науковий працівник/ Молодіжний працівник	Технік	Адміністративний персонал
	B5.1	**B5.2**	**B5.3**	**B5.4**
Австралія, Канада, Кувейт, Макао, Монако, Катар, Сан-Марино, Швейцарія, Сполучені Штати Америки	294	241	190	157
Андорра, Бруней, Японія, Нова Зеландія, Сінгапур, Об'єднані Арабські Емірати, держава-місто Ватикан	280	214	162	131
Багамські острови, Бахрейн, Гонконг, Ізраїль, Корея (Республіка), Оман, Саудівська Аравія, Тайвань	164	137	102	78
Афганістан, Албанія, Алжир, Ангола, Антигуа і Барбуда, Аргентина, Вірменія, Азербайджан, Бангладеш, Барбадос, Білорусь, Беліз, Бенін, Бутан, Болівія, Боснія і Герцеговина, Ботсвана, Бразилія, Буркіна-Фасо, Бурунді, Камбоджа, Камерун, Кабо-Верде, Центрально-Африканська Республіка, Чад, Чилі, Китай, Колумбія, Коморські Острови, Конго (Браззавіль), Конго (Кіншаса), Острови Кука, Коста-Ріка, Куба, Джибуті, Домініка, Домініканська Республіка, СхіднийТимор, Еквадор, Єгипет, Ель-Сальвадор, Екваторіальна Гвінея, Еритрея, Ефіопія, Фіджі, Габон, Гамбія, Грузія, Гана, Гренада, Гватемала, Гвінея (Республіка), Гвінея-Бісау, Гаїті, Гайана, Гондурас, Індія, Індонезія, Іран, Ірак,	88	74	55	39

Кот-д'Івуар, Ямайка, Йорданія, Казахстан, Кенія, Кірібаті, Корея (НДР), Косово, Киргизстан, Лаос, Ліван, Лесото, Ліберія, Лівія, Мадагаскар, Малаві, Малайзія, Малі, Мальдівські Острови, Маршаллові Острови, Мавританія, Маврикій, Мексика, Мікронезія, Молдова, Монголія, Чорногорія, Марокко, Мозамбік, М'янма, Намібія, Науру, Непал, Нікарагуа, Нігер, Нігерія, Ніуе, Пакистан, Палау, Палестина, Панама, Папуа-Нова Гвінея, Парагвай, Перу, Філіппіни, Руанда, Самоа, Сан-Томе і Принсіпі, Сенегал, Сербія, Сейшельські острови, Сьєрра-Леоне, Соломонові Острови, Сомалі, Південна Африка, Південний Судан, Шрі-Ланка, Сент-Лючія, Сент-Вінсент і Гренадіни, Сент-Кітс і Невіс, Судан, Суринам, Свазіленд, Сирія, Таджикистан, Танзанія, Територія Росії, що визнанаміжнародним правом, територія України, що визнана міжнародним правом, Таїланд, Того, Тонга, Тринідад і Тобаго, Туніс, Туркменістан, Тувалу, Уганда, Уругвай, Узбекистан, Вануату, Венесуела, В'єтнам, Ємен, Замбія, Зімбабве				

МАЛІ СПІЛЬНІ ПАРТНЕРСТВА

Цілі малих спільних партнерств?

Малі спільні партнерства дозволяють організаціям розвивати і зміцнювати мережі, підвищити їх здатність діяти на транснаціональному рівні, здійснювати обмін передовим досвідом, реагувати на ідеї і методи у різних областях, що мають відношення до спорту і фізичної культури. Вибрані проекти можуть також виробляти матеріальні продукти, і, як очікується, поширювати результати своєї діяльності, однак шляхом, який пропорційний меті і обсягу проекту. Малі спільні партнерства залучають різні організації, в тому числі, органи державної влади на місцевому, регіональному та національному рівнях, спортивні організацій, пов'язані зі спортом організації і органи освіти. Малі спільні партнерства будуть, зокрема, орієнтуватися на забезпечення безперервності підготовчих заходів 2013 року; і на проекти, спрямовані на:

- заохочення соціальної інклюзії та рівних можливостей у спорті;
- просування європейських традиційних видів спорту та ігор;
- підтримку мобільності волонтерів, тренерів, керівників та працівників некомерційних спортивних організацій;
- захист спортсменів, особливо наймолодших, від небезпек для здоров'я і забезпечення безпеки шляхом поліпшення тренувань і умов змагань;
- сприяння освіті в спорті і через спорт з особливим акцентом на розвиток навичок.

Малі спільні партнерства повинні сприяти створенню і розвитку транснаціональних мереж в області спорту. ЄС може, таким чином, забезпечити можливості для зміцнення співпраці між зацікавленими сторонами, які не існували б без дій ЄС. Мале спільне партнерство повинне також сприяти синергії з та між місцевою, регіональною, національною та міжнародною політикою щодо розвитку спорту і фізичної культури та вирішувати пов'язані зі спортом проблеми.
Малі спільні партнерства повинні включати, щонайменше, один місцевий або регіональний спортивний клуб.

Комісія, через Виконавче агентство буде здійснювати один раунд відбору протягом року.

Які заходи підтримуються цим напрямом?

Еразмус+ пропонує велику гнучкість щодо діяльності, яку можуть реалізувати малі спільні партнерства до дих пір, поки пропозиція демонструє, що ці заходи є найбільш підходящими для досягнення цілей, визначених для даного проекту. Малі спільні партнерства зазвичай можуть охоплювати широкий спектр заходів, таких як, наприклад:

- мережі серед зацікавлених сторін;
- просування, визначення і обмін передового досвіду;
- підготовка, розробка та впровадження освітніх і навчальних модулів та інструментів;
- діяльності щодо підвищення інформованості про додану вартість спорту і фізичну активність по відношенню до особистого, соціального і професійного розвитку особистості;
- заходи з просування інноваційних взаємодоповнюваність області спорту і галузі охорони здоров'я, освіти, навчання та молоді;

- заходи щодо поліпшення доказової бази спорту для вирішення соціальних і економічних проблем (збір даних, що лежать в основі вищезгаданої діяльності, обстеження, консультації тощо);
- конференції, семінари, зустрічі, заходи та інформаційно-пропагандистські заходи, що лежать в основі вищезгаданих заходів.

Хто може взяти участь у малих спільних партнерствах**?**

Малі спільні партнерства відкриті для будь-якого типу державних установ або некомерційних організацій, що працюють в області спорту і фізичної культури. Залежно від мети проекту малі спільні партнерства повинні включати в себе відповідне і різноманітне коло партнерів, щоб отримати користь із різного досвіду, профілів і експертиз та досягти актуальних і якісних результатів проекту.

Малі спільні партнерства націлені на співпрацю між організаціями, створеними в країнах програми.

Мале Спільне партнерство повинно складатися з:

- заявника / координатора: організація, яка представляє проектну пропозицію від імені всіх партнерів. Коли проект буде наданий, заявник / координатор стане основним бенефіціаром і ЄС підпише угоду про надання гранту. Будь ласка, зверніться до Частини С цього Керівництва для отримання додаткової інформації про фінансову та договірну взаємодію. Його координуюча роль складається з таких обов'язків:

    - представляє і діє від імені організацій-учасниць перед Європейською Комісією;
    - несе фінансову і юридичну відповідальність за належне оперативне, адміністративне та фінансове здійснення всього проекту;
    - координує Спільне партнерство у співпраці з усіма іншими партнерами за проектом;
    - отримує фінансову підтримку ЄС від програми Еразмус+ і відповідає за розподіл коштів між партнерами, які беруть участь у проекті.
- партнери: організації, які беруть участь у підготовці, реалізації та оцінці Малого Спільного партнерства.

Які критерії застосовуються для оцінки малого спільного партнерства?

Список далі включає в себе формальні критерії, яким має відповідати мале спільне партнерство, щоб мати право на отримання гранту Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Допустимі організації-учасниці	Будь-яка неприбуткова організація або державний орган із своїми дочірніми установами (за наявності), що діють в області спорту, засновані в країні програми чи в будь-якій країні-партнері світу (див розділ «Країни учсниці» в частині А цього Керівництва). Наприклад, такою організацією може бути (не вичерпний список): ▪ державний орган, відповідальний за спорт на місцевому, регіональному або національному рівні; ▪ національний олімпійський комітет або національна спортивна конфедерація; ▪ спортивна організація на місцевому, регіональному, національному, європейському чи міжнародному рівнях; ▪ національна спортивна ліга; ▪ спортивний клуб; ▪ організація чи профспілки, які представляють спортсменів; ▪ організації чи профспілки, які представляють професіоналів і волонтерів у спорті (наприклад, тренерів, менеджерів і т. д.); ▪ організація, що представляє рух «спорт для всіх»; ▪ організація, що діє в області просування фізичної культури; ▪ організація, що представляє сектор активного відпочинку;
Хто може подавати заявку?	Будь-яка організація, заснована в країні-члені програми може бути аплікантом. Ця організація подає заявку від імені всіх організацій-учасниць, залучених до проекту
Число і профіль організацій-учасниць	Мале спільне партнерство є транснаціональним і складається щонайменше з трьох організацій із трьох різних країн-членів програми. Максимальної кількості партнерів не визначається. Однак бюджет для менеджменту та реалізації проекту є обмеженим (розрахований максимум на 5 партнерів). Усі організації-учасниці мають бути визначені на час подання заявки на грант.
Тривалість проекту	Від 12 до 24 місяців. Тривалість проекту має бути визначена на стадії подання заявки (12, 18 чи 24 місяців) на основі передбачених цілей та заходів проекту на період його реалізації.
Місце(я) проведення діяльності	Заходи повинні проходити в країнах (одній чи більше) тих організацій, що є учасницями малого спільного партнерства.
Куди подати заявку?	До Виконавчого Агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури, розташованого у Брюсселі.
Коли подавати заявку?	Заявники повинні подати заявку на грант до 12:00 години (опівдні за часом Брюсселю) **6 квітня**, для проектів, що розпочнуться 1 січня наступного року.
Як подати заявку?	Деталі того, як подати заявку, див. у частині С цього Керівництва до програми.

Організації-заявники будуть оцінюватися за критеріями включення і виключення. Подальшу інформацію див. у Частині С цього Керівництва.

КРИТЕРІЇ НАДАННЯ ГРАНТУ

У межах цих категорій проекти будуть оцінюватися за такими критеріями:

Актуальність проекту (Максимум 30 балів)	▪ Актуальність пропозиції щодо: – Цілей європейської політики в області спорту; – Цілей і пріоритетів цього напряму (див. розділ «Які цілі спільного партнерства?»). ▪ Міра, яка визначає, наскільки: – пропозиція заснована на справжньому і адекватному аналізу потреб; – цілі чітко визначені, реалістичні та спрямовані на вирішення питань, актуальних для організацій-учасниць та цільових груп; – пропозиція є інноваційною і/ або доповнює інші ініціативи, які вже здійснюються організаціями-учасницями; – пропозиція приносить додану вартість на рівні ЄС через результати, які не будуть досягнуті шляхом діяльності, що здійснюється виключно в одній країні
Якість дизайну та виконання проекту (Максимум 20 балів)	▪ Ясність, повнота та якість робочої програми, включаючи належні фази підготовки, виконання, моніторингу, оцінювання та поширення результатів. ▪ Відповідність між цілями, методологією, проектними заходами та запропонованим бюджетом. ▪ Якість та здійсненність пропонованої методології. ▪ Наявність і якість механізмів управління (часові рамки, організація, завдання і відповідальності чітко визначені і реалістичні). ▪ Існування і актуальність заходів контролю якості, щоб гарантувати, що реалізація проекту має високу якість, буде завершена вчасно і в рамках бюджету. ▪ Ступінь, відповідно до якого проект є економічно ефективним і виділяє відповідні ресурси для кожного виду діяльності
Якість проектної команди та співпраці (Максимум 20 балів)	▪ Міра, яка визначає, наскільки: – де це доречно, проект залучає відповідний набір додаткових організацій-учасниць необхідного профілю, досвіду і знань, щоб успішно охопити всі аспекти проекту, включаючи необхідний профіль та експертизу своїх можливостей у сфері спортивної політики та практики; – проекти включають в себе людей, що володіють спеціальними знаннями у відповідних областях, таких як політика в області спорту і практика (тренування, змагання, наставництво і т. д.), академічними знаннями, а також можливістю охопити ширшу аудиторію;

	– розподіл обов'язків і завдань демонструє узгодженість і активну участь усіх організацій-учасниць; – якщо це може бути застосовано, ступінь, відповідно до якого залучення організації-учасниці з країни-партнера приносить істотну додану вартість проекту (якщо ця умова не виконана, то проект не розглядатиметься на предмет вибору)
Вплив та поширення (Максимум 30 балів)	▪ Якість заходів щодо оцінювання результатів проекту. ▪ Потенційний вплив проекту: – на учасників та організації-учасниці протягом та після життєвого циклу проекту; – за межами організацій-учасниць та індивідуальних учасників проекту, на місцевому, регіональному, національному та/або європейському рівнях. ▪ Якість плану поширення: доречність і якість заходів, спрямованих на спільне використання результатів проекту в межах та за межами організацій-учасниць; ▪ Якщо це доречно, в якій мірі ця пропозиція описує, як розроблені матеріали, документи і медіа будуть вільно доступними і матимуть відкриті ліцензії, і не міститимуть непропорційні обмеження; ▪ Якість планів забезпечення стійкості проекту: його здатність продовжувати напрацьоване після того, як грант ЄС буде витрачено.

Для розгляду питання про фінансування пропозиції, вона має набрати принаймні 60 балів, причому по кожній із зазначених вище категорій вона повинна набрати не менше половини від максимальної кількості балів (тобто, мінімум 15 балів для категорій «Актуальність проекту» та «Вплив та поширення»; 10 балів для категорій «Якість дизайну та виконання проекту» та «Якість проектної команди та співпраці»).

Які правила фінансування застосовуються?

Бюджет повинен бути розроблений згідно з наступними правилами фінансування (в євро):

Максимальна сума гранту для малих спільних партнерств: 60 000 євро					
Допустимі витрати		Механізм фінансування	Сума		Правило розподілу
Менеджмент та виконання проекту	Менеджмент проекту (наприклад, планування, фінанси, координація та комунікація між	Вартість за одиницю	Для заходів з організації координації: 500 євро на місяць	Максимум 1500 євро на місяць	Залежить від тривалості малих спільних партнерств та кількості залучених організацій-учасниць
		Вартість за одиницю	Для заходів інших організацій-учасниць:		

	партнерами і т. д.); матеріали для навчання/ викладання/ тренінгів та ін. малих об'ємів, інструменти, підходи і т. д. Віртуальна співпраця і місцева діяльність у проекті; інформація, просування і поширення (наприклад, брошури, листівки, веб-інформація тощо).		250 євро на кожну організацію на місяць		
Транснаціональні зустрічі в рамках проекту	Участь у зустрічах між партнерами проекту та однією з організацій-учасниць, що проводить зустріч, з метою виконання та координації. Внесок в дорожні витрати та добові	Вартість за одиницю	Для подорожей відстанню від 100 до 1999 км: 575 євро на учасника на одну зустріч Для подорожей відстанню 2000 км чи більше: 760 євро на учасника на одну зустріч		За умови: заявники мають обґрунтувати потребу в зустрічах на предмет кількості зустрічей і залучених учасників. Відстань на дорогу потрібно підрахувати, користуючись калькулятором відстані, який запроваджено Європейською Комісією
Допустимі витрати		Механізм фінансування	Сума		Правило розподілу
Виняткові витрати	Внесок в реальні витрати,	Реальні витрати	80% допустимих витрат		За умови: субконтрактування має бути

	пов’язані з субпідрядом або купівлею товарів і послугами.		Максимум 10 000 євро на проект (за винятком витрат на надання фінансової гарантії)	пов’язане з послугами, які не можуть бути надані безпосередньо організаціями-учасницями через обґрунтовані причини. Обладнання не може стосуватися типового офісного обладнання чи обладнання, яке, зазвичай, використовується організаціями-учасницями

ЄВРОПЕЙСЬКІ НЕПРИБУТКОВІ СПОРТИВНІ ЗАХОДИ

Мета європейських неприбуткових спортивних заходів

Ця Дія спрямована на підтримку:

- волонтерства в спорті;
- соціальної інтеграції за допомогою спорту
- гендерної рівності в спорті;
- заохочення фізичної активності, спрямованої на покращення здоров'я;
- реалізації Європейського тижня спорту .

Комісія, за допомогою свого Виконавчого агентства, проведе один відбірковий тур протягом року

У межах неприбуткових європейських спортивних заходів індикативний розподіл для різних категорій буде таким:

- приблизно 30% для заходів, що стосуються реалізації Європейського тижня спорту;
- приблизно 70% для заходів, не пов'язаних із Європейським тижнем спорту (наприклад, ті, що стосуються волонтерства в спорті, соціальної інтеграції через спорт, гендерної рівності в спорті, фізичної активності, спрямованої на покращення здоров'я).

Для реалізації Європейського тижня спорту необхідно відібрати приблизно 4 заходи. Вони повинні зосереджуватися на темах, визначених для впровадження Європейського тижня спорту (а саме: освіта, робоче місце, на свіжому повітрі, спортивні клуби та фітнес-центри).

Необхідно відібрати приблизно 8 заходів, не пов'язаних з Європейським тижнем спорту. У зв'язку з вищезазначеними темами (наприклад, волонтерство, соціальна інтеграція, гендерна рівність, фізична активності, спрямована на покращення здоров'я) принаймні одна подія повинна бути спрямована на зовнішній вимір спорту (наприклад, спортивна дипломатія), і принаймні одна подія повинна зосереджуватися на ролі масового спорту в підтримці цілей цього напряму діяльності (волонтерство в спорті, соціальна інтеграція в спорті та через спорт, гендерна рівність у спорті, фізична активність, спрямована на покращення здоров'я).

У всіх заходах слід сприяти гендерній рівності. Співпраця з країнами-партнерами програми повинна бути заохочена.

Що таке європейський неприбутковий спортивний захід?

Ця Дія забезпечує фінансову підтримку для:

- організації європейських спортивних заходів у одній країні-члені Програми;
- національних заходів, які організовуються одночасно в декількох країнах-членах Програми неприбутковими організаціями або державними органами, що діють у сфері спорту.

Очікувані результати цих заходів:

- підвищення обізнаності щодо ролі спорту в просуванні соціальної інтеграції, рівних можливостей та оздоровчої фізичної активності;
- збільшення спортивної, фізичної та волонтерської активності.

ЗАХОДИ, ЯКІ ПІДТРИМУЄ ЦЕЙ НАПРЯМ

Підтримка заходів означатиме призначення грантів ЄС окремим організаціям, відповідальним за підготовку, організацію та подальші заходи з даної події. Подальші стандартні заходи матимуть підтримку цього напряму (невичерпний список):

- підготовка заходу
- організація освітньої діяльності для спортсменів, тренерів, організаторів та волонтерів напередодні заходу;
- організація заходу;
- організація побічної діяльності до спортивного заходу (конференції, семінари);
- реалізація заходів щодо збереження досягнутого(оцінка, складання планів на майбутнє);
- комунікативна діяльність, пов'язана з темою заходу.

Заходи, які не відповідають цьому напряму діяльності

- спортивні змагання, організовані міжнародними, європейськими або національними федераціями/лігами на постійній основі;
- професійні спортивні змагання.

Критерії для оцінки європейського неприбуткового спортивного заходу

Подальший список включає в себе формальні критерії, які мають бути дотримані європейськими неприбутковими спортивними заходами, щоб ті мали право на отримання гранту Еразмус+:

Мінімальні технічні критерії

Хто може подати заявку?	Будь-який державний орган або неприбуткова організація зі своїми дочірніми установами (за наявності), що здійснює свою діяльність у сфері спорту, заснована в країні-члені програми. Наприклад, такою організацією може бути (невичерпний список): • державний орган, відповідальний за сферу спорту на місцевому, регіональному або національному рівнях; • спортивна організація місцевого, регіонального, національного, європейського або міжнародного рівня; • координатор національного заходу, організованого в рамках європейських заходів у сфері спорту.

Допустимі заходи та учасники	Європейські спортивні заходи, організовані в одній країні, повинні включати учасників із щонайменше 10 різних країн-членів програми. Спортивні заходи організовані одночасно в декількох країнах-членах програми мають залучити учасників щонайменше з 10 різних країн-членів програми. Ця умова може вважатися виконаною, якщо зазначені учасники залучені до певної кількості спортивних заходів загалом.
Тривалість проекту	До 1 року (від підготовки заходу, до заходів за його результатами).
Дати проведення	Захід має відбутися протягом наступного року (в будь-який час до 31 жовтня)
Куди подати заявку?	До Виконавчого агентства з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури, розташованому в Брюсселі .
Коли подати заявку?	Аплікант має подати заявку на грант до **4 квітня, 12:00** (опівдні за часом Брюсселю) для проектів, які починаються з 1 листопада того самого року.
Як подати заявку?	Будь-ласка, дивіться частину С цього Керівництва до Програми для отримання додаткової інформації, як подати заявку.

Організації-заявники будуть також оцінюватися за **критеріями виключення та відбору**. Подальшу інформацію див. у частині С цього Керівництва до програми.

Критерії присудження

Проекти будуть оцінюватися відповідно до наступних критеріїв:

Актуальність проекту (максимум 30 балів)	• Актуальність пропозиції для – мети європейської політики у сфері спорту; – мети і пріоритетів цього напряму (дивіться частину “Яка мета європейських неприбуткових спортивних заходів?”). • Міра, яка визначає, наскільки: – пропозиція базується на аналізі унікальних і відповідних потреб; – чітко визначені, реалістичні цілі і питання, які є актуальними для організацій-учасників і цільових груп; – пропозиція є інноваційною та/або додатковою для ініціатив вже здійснених організаціями-учасниками; – пропозиція принесе додану вартість на рівні ЄС своїми результатами, які будуть досягненні не лише в одній країні
Якість розробки проекту і реалізація (максимум 40 балів)	• Ясність, повнота і якість програми роботи, включаючи відповідні фази підготовки, реалізації, моніторингу, оцінки та поширення; • Узгодженість між метою проекту, методологією, діяльністю та пропонованим бюджетом;

	• Якість та здійсненність запропонованої методології; • Міра, яка визначає, наскільки проект залучає людей з спеціальними знаннями в різних сферах, таких, як практика (підготовка, змагання, тренування тощо); • Наявність та якість організації управління (терміни, організація, завдання та відповідальність чітко визначені та реалістичні); • Наявність та актуальність заходів з контролю якості, щоб забезпечити високу якість реалізації проекту, завершення в строк та дотримання бюджету; • Міра, яка визначає, наскільки проект є рентабельним та виділяє відповідні ресурси на кожний захід.
Вплив і поширення (максимум 30 балів)	• Якість засобів оцінки результатів проекту; • Потенційний вплив проекту: – на учасників та організацій-учасників, підчас та після тривалості проекту; – поза організаціями і особами, які безпосередньо брали участь у проекті, на місцевому, регіональному, національному та/або європейському рівнях; • Якість плану поширення: відповідність та якість засобів, мета яких є поділитися результатами проекту між та поза організаціями-учасниками; • Якість засобів, щоб забезпечити візуалізацію та висвітлення в ЗМІ спортивного заходу та підтримку ЄС.

Пропозиції мають набрати хоча б 60 балів, щоб розглянути їх фінансування. Більш того, вони мають набрати хоча б половину від максимальних балів у кожній категорії критеріїв присудження, зазначених вище (тобто мінімум 15 балів у категоріях “Актуальність проекту” та “Вплив і поширення”; 20 балів у категорії “Якість розробки проекту і реалізація”).

Які правила фінансування застосовуються?

Бюджет повинен бути розроблений згідно з наступними правилами фінансування (в євро):

Допустимі витрати		Механізм фінансування	Кількість	Правило розподілу
Витрати на проведення заходу	Витрати, безпосередньо пов'язані з реалізацією додаткової діяльності проекту, що включає: Прямі допустимі витрати: • Оплата працівників • Дорога та проживання • Обладнання • Предмети споживання та витратні матеріали • Субконтракти • Митні збори, податки • Інші витрати Допустимі непрямі витрати Фіксована сума, що не перевищує 7% допустимих прямих витрат проекту, може фінансуватися як непрямі витрати, що включає загальні адміністративні витрати, які не покриті допустимими прямими витратами (наприклад, рахунки за електрику або Інтернет, вартість приміщень тощо), але які можна вважати платіжними для проекту.	Реальні витрати	Максимальний грант: • Для європейських неприбуткових спортивних заходів, організованих протягом Європейського тижня спорту: 300 000 євро • Для європейських неприбуткових спортивних заходів, які не маюсь відношення до Європейського тижня спорту: максимум 500000 євро Максимум 80% від загальної кількості допустимих витрат.	За умови: бюджетний запит обгрунтований стосовно запланованих заходів.

ЧАСТИНА С – ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ТИХ, ХТО ПОДАЄ ПРОЕКТНУ ЗАЯВКУ

Всі організації (включаючи неофіційні/неформальні групи) які хочуть подати пропозицію проекту для того, щоб отримати фінансову підтримку від ЄС за програмою Еразмус+, будь-ласка, уважно прочитайте цей розділ, розроблений відповідно до положень Розділу VI фінансового регулювання[247] згідно з загальним бюджетом Європейського Союзу (в подальшому "фінансове регулювання ЄС") і його правилами використання.

Фізичні особи не мають права подавати пропозицію проекту в рамках програми Еразмус+, якщо вони не подають її від імені групи (хоча б 4) молодих людей, залучених у роботу з молоддю , але не обов'язково пов'язаних з молодіжною організацією (в подальшому "неофіційна група молодих людей")

Що треба зробити, щоб подати заявку до Еразмус+

Щоб подати заявку до Еразмус+ треба слідувати 4 нижчеподаним пунктам:

- Кожна організація залучена до заявки має зареєструватися на порталі учасника і отримати Ідентифікаційний код учасника (ІКУ/ англ. PIC). Організаціям/групам, які вже мають у зв'язку з попередньою участю в інших програмах ЄС реєструватися знову не потрібно. Отриманий раніше також дійсний для подачі заявки до Еразмус+;
- Перевірте дотримання критеріїв програми на відповідність Напряму/галузі;
- Перевірте фінансові умови;
- Заповніть і подайте аплікаційну форму.

Крок 1: Реєстрація на Порталі учасника

Всі організації залучені до заявки мають зареєструватися та надати основну юридичну і фінансову інформацію на Порталі учасника з питань освіти, аудіовізуальних засобів навчання, культури, громадянства і волонтерської діяльності, якщо ще цього не зробили.

Щоб зареєструватися на порталі учасника, особа яка представляє організацію (або неформальну/ інформальну групу молодих людей) має виконати наступні кроки:

- Створити обліковий запис ЄС (логін ЄС) (якщо особа, яка представляє організацію/групу, ще його не має). Нові облікові записи- логіни ЄС можна створити на поданому сайті: https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi

[247] Фінансове регулювання ЄС можна знайти за посиланням: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=EN

- Доступ до порталу учасника: http://ec.europa.eu/education/participants/portal/desktop/en/organisations/register.html та зареєструватися від імені організації/групи. Керівництво та Відповіді на часті запитання доступні на Порталі учасника.

Організація/група має лише раз зареєструватися на Порталі учасника. Після завершення реєстрації, організація/група отримає Ідентифікаційний код учасника. PIC є унікальним ідентифікатором і є обов'язковим при подачі заявки, дає змогу організації/групі зареєструватися в Еразмус+ в електронній формі в більш простій манері (тобто вводячи PIC у певне поле, вся інформація, надана організацією/групою при реєстрації автоматично відобразиться у формі заявки).

Підтвердження юридичного статусу та фінансового потенціалу

Під час реєстрації організації мають також завантажити наступні документи на портал учасника:

- Організаційно-правова форма юридичної особи (її можна скачати з сайту Європейської комісії: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/legal_entities/legal_entities_en.cfm);
- Форма фінансової ідентифікації або інформація про банківський рахунок. Будь-ласка, заповніть форму, яка стосується країни, в якій знаходиться банк, навіть якщо організація, яка подає заявку, зареєстрована в іншій країні (цю форму можна скачати з: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm).

Для грантів, які перевищують 60.000 євро, апліканти мають завантажити спеціальні документи для доказу свого фінансового потенціалу. Для отримання додаткової інформації, будь-ласка, дивіться частину "Критерії відбору" подану нижче.
Форма фінансової ідентифікації має бути надана лише організацією, яка подає проектну заявку, але не вимагається для організацій-партнерів.

Крок 2: перевірте дотримання критеріїв програми

До того, як подавати проектну заявку на підтримку від ЄС, організації, які беруть участь у підготовці свого проекту, мають перевірити дотримання наступних критеріїв: мінімальних технічних, виключення, відбору та присудження.

Мінімальні технічні критерії

Мінімальні технічні критерії головним чином мають відношення до типу проекту і діяльності (включаючи, де актуально, тривалість, організації-учасниці тощо), цільова група (наприклад, статус і кількість залучених учасників) та умови для подання заявки на грант для такого проекту (наприклад, крайні терміни для подання, повнота аплікаційної форми тощо).
Щоб бути прийнятним до розгляду, проект має відповідати мінімальним технічним критеріям, пов'язаним з кожним Ключовим напрямом, в рамках якого подається проектна заявка. Якщо проект не задовольняє ці критерії на стадії подання, його буде відхилено без права на подальшу оцінку. Як виняток, у разі проектів навчальної мобільності і стипендії EMJMD підтриманих в рамках Ключового напряму 1 або 2, деякі з таких критеріїв (наприклад, тривалість, профілі учасників тощо) можуть бути перевірені протягом стадії реалізації проекту або на стадії фінального звіту (не під час подання заявки). Під час подання проектної заявки апліканти мають заявити, що проект відповідає цим критеріям. Проте, якщо під час стадії реалізації чи звіту вони не будуть виконані, то учасників чи сам захід можуть визнати не прийнятними, і, як наслідок, зі зменшенням/відшкодуванням гранту від ЄС, отриманим проектом раніше.

Для британських заявників, будь ласка, майте на увазі, що мінімальні тенічні критерії повинні виконуватися протягом усього терміну наданого гранту. Якщо Сполучене Королівство вийде з Європейського Союзу протягом періоду надання гранту без укладення угоди з Європейським Союзом, зокрема, що британські заявники продовжать бути допустимими, Ви припините отримувати фінансування ЄС (продовжуючи, де це можливо, брати участь) або від Вас вимагатиметься залишити проект на основі відповідних положень грантової угоди про припинення.

Конкретні критерії, застосовані до кожного Ключового напряму в рамках програми Еразмус+, можна розглянути у частині В цього Керівництва до програми.

Критерії виключення

Відповідно до статей 136-140 та/чи 141 фінансового регулювання ЄС[248], заявник може бути виключений з участі в програмі Еразмус+ або процедур присудження гранту, якщо він попадає в будь-яку з наступних ситуацій:

а) заявник є банкрутом, підлягає процедурі банкрутства або ліквідації, його активи управляються ліквідатором або судом, він є у домовленості з кредиторами, його господарська діяльність призупинена або вона перебуває в будь-якій аналогічній ситуації, що випливає з подібної процедури, передбаченої національним законодавством або нормативними актами Союзу;
б) остаточне рішення або остаточне адміністративне рішення встановило, що заявник порушує свої зобов'язання щодо сплати податків або внесків на соціальне страхування

[248] REGULATION (EU, EURATOM) 2018/1046 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL OF 18 JULY 2018 ON THE FINANCIAL RULES APPLICABLE TO THE GENERAL BUDGET OF THE UNION.

відповідно до законодавства країни, в якій він заснований, з країною, в якій розташована посадова особа-розпорядник чи країна виконання гранту;

в) остаточне рішення або остаточне адміністративне рішення встановило, що заявник винен у грубому професійному порушенні законодавства або правил, або етичних стандартів професії, до якої належить заявник, або шляхом вчинення будь-якої протиправної поведінки, яка вплинула на його професійну довіру, якщо така поведінка позначила неправомірні наміри або грубу халатність, включаючи, зокрема, будь-яке з наступного:

(i) шляхом шахрайства або недбалого подання інформації, необхідної для перевірки відсутності підстав для вилучення або виконання критеріїв відбору, або виконання контракту, гранту або рішення про надання грантів;

(ii) укладання угоди з іншими особами чи установами з метою спотворення конкуренції;

(iii) порушення прав інтелектуальної власності;

(iv) намагання впливати на процес прийняття рішень уповноваженої відповідальної особи під час процедури присудження гранту;

(v) намагання отримати конфіденційну інформацію, яка може принести йому невиправдані переваги в процедурі присудження гранту;

г) остаточне рішення встановило, що заявник є винним у будь-якому з наступних:

(i) шахрайство у значенні статті 3 Директиви (ЄС) 2017/1371 Європейського Парламенту та Ради[249] та статті 1 Конвенції про захист фінансових інтересів Європейських Співтовариств, розробленої Актом Ради від 26 липня 1995 року[250];

(ii) корупція, як це визначено в статті 4(2) Директиви (ЄС) 2017/1371 чи активна корупція, як це визначено в статті 3 Конвенції про боротьбу з корупцією, в якій задіяні посадові особи Європейських Співтовариств чи посадові особи держав-членів Європейського Союзу, розробленої Актом Ради від 26 травня 1997 року[251], чи статті 2 (1) Рамкового Рішення Ради 2003/568/JHA[252], чи корупція, як це визначено в інших застосовуваних правових положеннях;

(iii) участь у злочинній організації, як це визначено в статті 2 Рамкового рішення Ради 2008/841 / JHA[253];

(iv) відмивання коштів та фінансування тероризму, як визначено в статті 1(3), (4) та (5) Директиви (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради[254];

(v) правопорушення, пов'язані з тероризмом або правопорушення, пов'язані з терористичною діяльністю, як визначено у статтях 1 та 3 Рамкового рішення Ради 2002/475 / JHA[255], або підбурювання, сприяння, співучасть або спроба вчинення таких злочинів, як зазначено в статті 4 цього Рішення;

---

[249] DIRECTIVE (EU) 2017/1371 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL OF 5 JULY 2017 ON THE FIGHT AGAINST FRAUD TO THE UNION'S FINANCIAL INTERESTS BY MEANS OF CRIMINAL LAW (OJ L 198, 28.7.2017, P. 29).

[250] OJ C 316, 27.11.1995, P. 48.

[251] OJ C 195, 25.6.1997, P. 1.

[252] COUNCIL FRAMEWORK DECISION 2003/568/JHA OF 22 JULY 2003 ON COMBATING CORRUPTION IN THE PRIVATE SECTOR (OJ L 192, 31.7.2003, P. 54).

[253] COUNCIL FRAMEWORK DECISION 2008/841/JHA OF 24 OCTOBER 2008 ON THE FIGHT AGAINST ORGANISED CRIME (OJ L 300, 11.11.2008, P. 42).

[254] DIRECTIVE (EU) 2015/849 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL OF 20 MAY 2015 ON THE PREVENTION OF THE USE OF THE FINANCIAL SYSTEM FOR THE PURPOSES OF MONEY LAUNDERING OR TERRORIST FINANCING, AMENDING REGULATION (EU) NO 648/2012 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL, AND REPEALING DIRECTIVE 2005/60/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL AND COMMISSION DIRECTIVE 2006/70/EC (OJ L 141, 5.6.2015, P. 73).

[255] COUNCIL FRAMEWORK DECISION 2002/475/JHA OF 13 JUNE 2002 ON COMBATING TERRORISM (OJ L 164, 22.6.2002, P.3).

(vi) дитяча праця або інші види торгівлі людьми, як визначено у статті 2 Директиви 2011/36 / ЄС Європейського Парламенту та Ради[256];

д) заявник виявив суттєві недоліки у виконанні основних зобов'язань при виконанні договору, гранту чи рішення щодо гранту, що фінансується з бюджету Союзу, що призвело:

(i) до його дострокового припинення;

(ii) до застосування ліквідних збитків або інших контрактних санкцій; або;

(iii) які були виявлені після перевірок, перевірок чи розслідувань з боку уповноваженого чиновника, OLAF або Суду аудиторів;

е) остаточне правове рішення або остаточне адміністративне рішення встановило, що заявник здійснив порушення згідно зі статтею 1 (2) Регламенту Ради (ЄС, Євратом) № 2988/95[257];

є) остаточне правове рішення чи остаточне адміністративне рішення встановило, що заявник створив юридичну особу з іншою юрисдикцією з наміром обійти фіскальні, соціальні чи будь-які інші юридичні зобов'язання під юрисдикцією його зареєстрованого офісу, центральної адміністрації або основного місця діяльності;

ж) остаточне правове рішення чи остаточне адміністративне рішення встановило, що установа створена з намірами, зазначеними у пункті (є);

з) у разі відсутності остаточного рішення або, якщо це можливо, остаточного адміністративного рішення, заявник перебуває в одному з випадків, передбачених у пунктах (в), (г), (е), (є) та (ж), зазначених вище, на підставі, зокрема таких речей:

i. Факти, встановлені в контексті перевірок чи розслідувань, проведених Європейською прокуратурою (EPPO) для країн-членів, що беруть участь у розширеному співробітництві відповідно до Регламенту (ЄС) 2017/1939, Аудиторською палатою, OLAF, або внутрішнім аудитом, або будь-якою іншою перевіркою, аудитом або контролем, здійсненим під відповідальністю уповноваженого чиновника;

ii. Неофіційні адміністративні рішення, які можуть включати в себе дисциплінарні заходи, вжиті компетентним наглядовим органом, відповідальним за перевірку застосування стандартів професійної етики;

iii. Факти, згадані в рішеннях осіб і організацій, що впроваджують фонди Союзу відповідно до пункту (c) першого підпункту статті 62 (1);

iv. Інформація, що передається відповідно до пункту (d) статті 142 (2) Фінансового регулювання ЄС, особами, які впроваджують фонди Союзу відповідно до пункту (b) першого підпункту статті 62 (1) Фінансового регулювання ЄС.

v. Рішення Комісії стосовно порушення конкурентного права Союзу або національного компетентного органу, що стосується порушення Союзного чи національного законодавства про конкуренцію.

vi. Рішення про виключення посадовою особою інституції ЄС, європейського офісу чи агентства або органу ЄС.

и) заявник, зазначений у статті 135 (2), де:

i. фізична чи юридична особа, яка є членом адміністративного, керівного або наглядового органу заявника, або яка має повноваження щодо представництва, прийняття рішення або контролю стосовно цього заявника (це стосується директорів компаній, членів

[256] DIRECTIVE 2011/36/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL OF 5 APRIL 2011 ON PREVENTING AND COMBATING TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS AND PROTECTING ITS VICTIMS, AND REPLACING COUNCIL FRAMEWORK DECISION 2002/629/JHA (OJ L 101, 15.4.2011, P. 1).

[257] COUNCIL REGULATION (EC, EURATOM) NO 2988/95 OF 18 DECEMBER 1995 ON THE PROTECTION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES FINANCIAL INTERESTS (OJ L 312, 23.12.1995, P. 1).

керівництва або наглядових органів), та випадки, коли одна особа, яка володіє більшістю акцій, знаходиться в одній або кількох ситуаціях, зазначених у пунктах (б) - (д), згаданих вище.
ii. фізична чи юридична особа, яка набуває необмеженої відповідальності за борги цього заявника, зазначеного у статті 135 (2), знаходиться в одній або кількох ситуаціях, описаних у підпунктах а) або б), зазначених вище.
iii. фізична особа, яка є суттєво важливою для ухвалення рішення або виконання правового зобов'язання, перебуває в одній або декількох ситуаціях, зазначених у пунктах (в) - (ж) вище.

Якщо заявник перебуває в одній із ситуацій виключення, перерахованих вище, він повинен вказати заходи, які було вжито для виправлення ситуації виключення, що підтверджує його надійність. Вони можуть включати, наприклад, технічні, організаційні та кадрові заходи для запобігання подальшому виникненню, компенсації шкоди або сплати штрафів. Це не стосується ситуацій, зазначених у пункті (г) цього розділу.
У випадках, передбачених у пунктах (в) - (ж) вище, у випадку відсутності остаточного рішення або, у разі необхідності, остаточного адміністративного рішення, національна або виконавча агенція може тимчасово виключати заявника з участі в конкурсі, коли його участь становить серйозну і неминучу загрозу для фінансових інтересів Союзу.
Якщо дія, на яку заявник подав свою пропозицію, передбачає особливі положення щодо участі філіалів установ, ті самі критерії виключення застосовуються і до філіалів установ.
Відсторонення від цієї процедури та адміністративні санкції (виключення або фінансове покарання) можуть бути застосовані до заявників або пов'язаних юридичних осіб, де це застосовується, якщо будь-які декларації або інформація, надані як умова для участі в цій процедурі, виявляться помилковими.
Національне або виконавче агентство може розміщувати на своєму веб-сайті таку інформацію, що стосується виключення та, у відповідних випадках, фінансових покарань у випадках, зазначених у пунктах (в)-(ж) розділу вище:
(а) ім'я відповідного заявника;
(б) ситуація виключення;
(в) тривалість виключення та / або розмір фінансового штрафу.

Ці критерії виключення стосуються аплікантів для усіх Ключових напрямів діяльності програми Еразмус+. Щоб запевнити, що вони не знаходяться у будь-якій ситуації із зазначених вище, апліканти на грант ЄС мають надати декларацію доброчесності, яка запевняє, що вони не знаходяться у будь-якій подібній ситуації, згаданій вище. Ця декларація доброчесності складає окремий розділ або додаток до форми заявки.

У разі подання пропозиції від імені консорціуму партнерів, вище зазначені критерії застосовуються до всіх залучених до проекту організацій.

Згідно зі статтями від 136 до 142 фінансового регулювання ЄС, адміністративні і фінансові штрафи можуть буди накладені на прохачів, які є винними у спотворені інформації або у великій мірі були не здатними виконати свої зобов'язання відповідно до попередньої процедури отримання гранту[258].

[258] Окрім заходів, що здійснюються національними агентствами.

Більш того, Комісія вважає, що для реалізації Ключових напрямів діяльності, зазначених у Керівництві до програми, наступні організації не можуть знаходитися у стані конфлікту інтересів і тому не можуть бути прийнятними для участі:

- Національні органи, відповідальні за нагляд за Національними агентствами і реалізацією програми Еразмус+ у їхній країні, не можуть подати заявку або брати участь у будь-яких Ключових напрямах, що управляються децентралізовано, але можуть подати проектну заявку на участь (як партнер або координатор) на Ключові напрями, що координуються Виконавчим агентством або Генеральним директоратом з освіти та культури, якщо тільки його чітко не було виключено з заходів, що мають пряме відношення (як зазначено в Частині В Керівництва до програми)
- Національні агентства (єдиний вид діяльності юридичної особи) або відділення юридичної особи Національних агентств, які мають справу з діяльністю за межами компетенції Національних агентств, не можуть подавати заявку або брати участь у будь-якому Ключовому напряму діяльності, зазначеному у цьому Керівництві.
- Структури або мережі, зазначені або позначені у програмі Еразмус+ або у щорічній програмі Комісії з питань роботи прийнятої для реалізації програми Еразмус+ для отримання конкретного фінансового вкладу від Комісії відповідно до реалізації програми Еразмус+, яка проводиться юридичною особою, яка також керує Національним управлінням, не можуть подавати заявку або брати участь у будь-якому з Ключових напрямів діяльності, які координуються Національними агентствами Еразмус+ в будь-якій країні-члені програми, але можуть подати заявку на участь (як координатор або партнер) на Ключові напрями діяльності, що координуються Виконавчим агентством або Генерального директорату з освіти та культури, якщо тільки його чітко не було виключено за правилами Ключових напрямів діяльності, що мають пряме відношення (як зазначено в частині В Керівництва до програми); вони мають бути здатними продемонструвати, перед тим як отримати грант або контракт, що вони не знаходяться у стані конфлікту інтересів, чи тому, що вони вжили запобіжних заходів, чи тому, що у внутрішній організації є чітке розділення інтересів. Більш того, витрати і надходження за кожний захід або діяльність, для яких отримується грант від ЄС, мають бути чітко визначені. Рішення про те, що є чіткий доказ того, що немає конфлікту інтересів в організації, виносить Виконавче агентство або Генеральний директорат з освіти та культури, відповідно до їх власної відповідальності і підзвітності, на яку вона подає заявку;
- Юридичні особи, які відповідають за Національні агентства Еразмус+, але мають справу з іншою діяльністю або знаходяться поза компетенцією програми Еразмус+, так само як і представники, пов’язані з цими юридичними особами, не можуть подавати заявку або брати участь у будь-якому з Ключових напрямів діяльності, що координуються Національними агентствами в будь-якій країні, але можуть подати заявку на участь (як координатор або партнер) на заходи під керівництвом Виконавчого агентства або Генерального директорату з освіти та культури, якщо

тільки його чітко не було виключено з правил до Ключових напрямів діяльності, що мають пряме відношення (як зазначено в частині В Керівництва до програми). Проте, вони мають бути здатними продемонструвати, перед тим як отримати грант або контракт, що вони не знаходяться у стані конфлікту інтересів, чи тому що вони вжили запобіжних заходів, чи тому що у внутрішній організації чітке розділення інтересів (наприклад, мінімальне розділення рахунків, поділ звітності та прийняття рішень, заходи, щоб запобігти доступу до конфіденційної інформації). Більш того, витрати і надходження за кожних захід або діяльність, для яких отримується грант від ЄС, мають бути чітко визначені. Висновок про те, що є чіткий доказ того, що немає конфлікту інтересів організації, виносить Установа, відповідно до їх власної відповідальності і підзвітності, на яку вона подає заявку.

Критерії відбору

Завдяки критеріям відбору Національне та Виконавче агентство оцінює остаточний і робочий потенціал апліканта щодо завершення запропонованого проекту.

Фінансовий потенціал

Фінансовий потенціал означає, що заявник має стабільні та достатні джерела фінансування, щоб підтримати свою діяльність протягом періоду виконання проекту або протягом року, в якому був виданий грант і брати участь в його фінансуванні.

Перевірка фінансового потенціалу не поширюється на:

- державні органи, включаючи організації країн-членів[259]
- міжнародні організації

У разі подачі заявки на грант від ЄС, який не перевищує 60.000 євро, іншими типами організацій (тобто інакших, ніж зазначені вище), заявник має надати декларацію доброчесності, яка доводить фінансовий потенціал реалізувати проект. Ця декларація становить собою конкретний розділ аплікаційної форми.

У разі подачі заявки на грант від ЄС, який перевищує 60.000 євро, іншими типами організацій, заявник, на додачу до декларації доброчесності, має представити наступні документи на порталі учасника:

- Для конкурсів за Ключовими напрямами діяльності, які координуються Національними агентствами: рахунок заявника з прибутками і збитками та балансовий звіт за останній фінансовий рік для тих рахунків, які були закриті;
- Для конкурсів за Ключовими напрямами діяльності, які координуються Виконавчом агентством: форма фінансового потенціалу, включаючи рахунок

[259] Включаючи школи, заклади вищої освіти і організації у сферах освіти, професійної підготовки, молоді та спорту, які отримували понад 50% від їхнього щорічного доходу з державних джерел за останні два роки, повинні розглядатися з необхідним фінансовим, професійним та адміністративним потенціалом, щоб реалізувати заходи в межах Програми.

заявника з прибутками і збитками та балансовий звіт за два останніх фінансових роки для тих рахунків, які були закриті;

- Для установ, які не можуть представити вищезазначені документи, оскільки вони були нещодавно започаткованими, заява про фінанси або страхова декларація, в якій зазначається професійний ризик заявника, може замінити вищезазначені документи.

Організації мають завантажити ці документи на портал учасника чи під час реєстрації на сайті (дивіться секцію "Крок 1: зареєструйтеся на порталі учасника" вище) або при зверненні до служби валідації ЄС з проханням заявника надати необхідні підтверджуючі документи. У разі централізованих дій цей запит буде надіслано через систему обміну повідомленнями, вбудовану в реєстр учасників.

Після оцінки ризику, проведеної Національним агентством та у разі сумнівів щодо фінансового потенціалу будь-якої організації-учасниці, залученої до проекту, якщо пропозиція була подана від імені консорціуму партнерів, може виникнути потреба в тих самих документах від організацій-учасниць для Національного або Виконавчого агентства, навіть, якщо надана сума є нижчою за порогову суму 60 000 євро, або якщо загальна сума наданих коштів для однієї організації перевищує порогову суму 60 000 євро.

Коли заявка стосується гранту на проект, який перевищує 750.000 євро, може виникнути потреба в аудиторському звіті від перевіреного зовнішнього аудитора. Цей звіт має завірити рахунки за останній доступний фінансовий рік.

Якщо, після аналізу цих документів, Національне або Виконавче агентство прийме рішення, що необхідний фінансовий потенціал не був доведений або є незадовільним, вони можуть:

- вимагати додаткової інформації;
- запропонувати грантову угоду або рішення про грант з попереднім фінансуванням, яке покривається фінансовою гарантією[260];
- запропонувати грантову угоду або рішення про грант без попереднього фінансування або зі зменшеним попереднім фінансуванням;
- запропонувати грантову угоду або рішення про грант з попереднім фінансуванням на основі декількох розстрочок;
- відмовити у заявці.

Потенціал для менеджменту проекту

Потенціал для менеджменту проекту означає, що заявник має необхідні професійні компетентності і кваліфікації, щоб реалізувати запропонований проект. Заявник має представити проектну заяву, що доводить його управлінський потенціал, щоб реалізувати проект. Крім того, якщо це є необхідним у формі заявки учасника або якщо грант перевищує 60.000 євро, заявник може бути зобов'язаний представити резюме основних

[260] Гарантія може бути замінена спільною гарантією чи кількома гарантіями організацій-учасниць, які є спів-бенефіціарами проекту.

осіб, залучених до проекту, щоб продемонструвати їхній доречний професійних досвідчи інші документи підтримки, такі як:

- список відповідних публікацій основної команди;
- повний список попередніх проектів та заходів, пов'язаних зі сферою майбутнього проекту.

Критерії присудження фінансування гранту

Критерії присудження дають змогу Національному чи Виконавчому агентствам оцінювати якість представлених проектих заявок у рамках конкурсів програми Еразмус+.

В межах доступного бюджету для кожної з Ключових напрямів діяльності гранти будуть присуджені тим проектам, які відповідають критеріям якості в найкращій мірі.

Повний набір критеріїв присудження, які застосовуються для кожного з Ключових напрямів діяльності, що описані в частині В Керівництва до програми Еразмус+.

Крок 3: Перевірка фінансових умов

Типи гранту

Грант може бути наступним[261]:

- відшкодування конкретної частини допустимих витрат: наприклад, присуджена сума в межах Стратегічних партнерств, щоб покрити додаткові витрати, пов'язані з участю осіб з особливими потребами;
- відшкодування на основі одиничних витрат: наприклад, присуджена сума для індивідуальної підтримки у рамках проектів навчальної мобільності у сферах освіти, професійної підготовки та молоді;
- одноразові виплати: наприклад, присуджена сума для внесення вкладу в реалізацію додаткової діяльності в рамках програми Жан Моне;
- фінансування за єдиною ставкою: наприклад, присуджена сума, щоб покрити непрямі витрати неприбуткових спортивних заходів;
- поєднання вищезазначених

Фінансовий механізм в рамках програми Еразмус+ в більшості випадках надає грант на основі відшкодування від усіх одиничних витрат. Ці типи грантів допомагають заявникам з легкістю підрахувати потрібну суму гранту і полегшити реальний фінансовий план проекту.

[261] Рішення Комісії C(2013)8550 від 04 грудня 2013 р. про «Використання єдиних сум, відшкодування на основі одиничних витрат та фінансування за фіксованою ставкою в межах програми Еразмус+», (http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/more_info/awp/docs/c_2013_8550.pdf)

Щоб дізнатися який тип гранту присуджується кожному об'єкту фінансування в рамках Ключових напрямів діяльності Еразмус+ про які йдеться у Керівництві до програми, будь-ласка, дивіться колонку "фінансовий механізм" у таблицях "правила фінансування" в частині В.

Принципи, застосовані до грантів ЄС

Принцип відсутності зворотної сили

Жодний грант ЄС не може бути присуджений із зворотною силою проектам, які вже були реалізовані.

Грант ЄС може бути присуджений проекту, який вже почався, лише тоді, коли заявник може представити потребу у проектній заявці раніше ніж угода про грант буде підписана або рішення про грант стане відомим. В таких випадках, витрати для фінансування або подія, яка створює фінансування, не можуть бути проведена до дня подачі заявки.

Якщо заявник почне реалізовувати проект до підписання угоди про грант або до того, як рішення про грант стане відомим, це робиться на ризик заявника.

Присудження гранту, що не передбачає накопичення дивіденду

Кожний проект фінансований ЄС має право отримати лише один грант з бюджету ЄС для будь-якого одного бенефіціара. Ні за яких обставин одні і ті самі витрати не можуть бути двічі профінансовані з бюджету Європейського Союзу.

Щоб уникнути ризику подвійного фінансування, заявник має зазначити у відповідній графі в формі заявки учасників джерела і суми будь-якого фінансування, яке було отримано чи назначене протягом року, чи то для того самого проекту чи для будь-якого іншого проекту, включаючи поточні гранти.

Ідентичні або дуже схожі заявки, які подав один і той самий заявник чи інші партнери одного консорціуму, стануть об'єктом особливого розгляду, для того щоб уникнути ризику подвійного фінансування, і всі можуть бути відхилені.

Багаторазові подання

Для децентралізованих заходів, що координуються національними агентствами Еразмус+, заявки, подані двічі чи більше разів від одного й того ж заявника чи консорціуму, чи то до одного агентства, чи до різних агентств, усі будуть відхилені. Де будуть ідентичні або дуже схожі заявки, подані різними заявниками чи консорціумами, будуть ретельно перевірені і можуть бути всі відхилені.

Неприбутковість та спів-фінансування

Грант від ЄС не може мати ефекту або призначення принести прибуток в рамках проекту, який реалізує бенефіціар. Під прибутком можна розуміти надлишок, що розраховується при оплаті балансу, надходжень над допустимими витратами проекту або робочої програми, де надходження обмежуються грантом Союзу та доходом, що генерується тим напрямом чи робочою програмою[262]. Принцип неприбутковості не стосуються грантів у виді одиничних витрат, одноразової виплати або фінансування за єдиною ставкою, включаючи стипендії, та запити про грант, який не перевищує 60.000 євро. Для того, щоб обчислити прибуток, набутий за допомогою гранту, спільне фінансування у формі негрошового внеску не буде розглядатися.

До того ж, коли є прибуток, він буде вилучений. Національне чи Виконавче агентства зобов'язані вилучити процент від прибутку відповідно до вкладу Союзу на допустимі витрати, які має здійснити бенефіціар для того, щоб реалізувати проект. Подальші пояснення щодо підрахунку прибутку будуть зроблені для Дій, для яких грант є у формі відшкодування певної частки від допустимих витрат.

Більш того, грант ЄС спонукає реалізувати проект, який не був би можливий без фінансової підтримки ЄС, і базується на принципі спільного фінансування. Спільне фінансування має під собою на увазі, що грант ЄС може покривати не всі витрати проекту; проект має бути профінансований з інших джерел спільного фінансування, окрім гранту ЄС (тобто, власні ресурси бенефіціара, дохід, згенерований заходом, фінансові внески третіх сторін).

Коли гранти ЄС надаються у формі вартості за одиницю, одноразової виплати або фінансування за фіксованою ставкою, це стосується більшості заходів, охоплених цим Керівництвом, - Комісією заздалегідь забезпечуються принципи безприбутковості та співфінансування за дію в цілому, коли вона визначає ставки або відсоткові ставки таких одиниць, одноразові суми та фіксовані ставки. Загалом передбачається повага до принципів неприбутковості та співфінансування, тому заявники не повинні надавати інформацію про джерела фінансування, крім гранту ЄС, а також не повинні підтверджувати витрати, понесені проектом.

Проте, виплата гранту у виді відшкодування витрат за одиницю, одноразової виплати або фінансування за фіксованою ставкою, не утискає прав доступу до нормативних документів бенефіціара. Коли перевірка або ревізія вияснить, що події не було (наприклад, заходи проекту не була реалізовані так, як було зазначено на стадії реєстрації, учасники

[262] З цією метою надходження обмежуються доходом від проекту, а також фінансовими внесками, спеціально призначеними донорами для фінансування допустимих витрат. Прибуток (або збиток), як визначено вище, є тоді різницею між:

- попередньо прийнятою сумою гранту, доходом, отриманим від діяльності, та фінансовими внесками, спеціально призначені донорами для фінансування допустимих витрат, та
- допустимими витратами, понесеними бенефіціаром.

Крім того, коли б не отримувався прибуток, він буде відновлений. Національне агентство чи виконавче агентство мають право відшкодувати відсоток прибутку, що відповідає внеску Союзу на допустимі витрати, фактично понесені бенефіціаром для виконання заходу. Додаткові роз'яснення щодо розрахунку прибутку будуть надані для заходів, для яких гранти приймаються у вигляді відшкодування певної частки допустимих витрат.

не брали участь у заходах тощо) і була зроблена надмірна виплата бенефіціару на основі гранту у виді відшкодування витрат за одиницю, одноразової виплати або фінансування за фіксованою ставкою, Національне чи Виконавче агентства мають право вилучити певну суму з гранту. Так само, якщо заходи були проведені або результат був неналежної якості, грант може бути частково зменшений або повністю вилучений, якщо проведені заходи не були прийнятними до фінансування.

До того ж, для підведення статистики і нагляду Європейська Комісія може провести інспекцію на прикладах бенефіціарів, для уточнення фактичних витрат на проекти профінансованих у виді відшкодування витрат за одиницю, одноразової виплати або фінансування за єдиною ставкою.

Спеціальні положення, які стосуються грантів у формі відшкодування певної частки від допустимих витрат

Коли грант ЄС надається у формі відшкодування певної частки від допустимих витрат, застосовуються такі положення:

Допустимі витрати

Грант ЄС не має перевищувати загальну суму, яка була визначена Національним чи Виконавчим агентством під час вибору проекту на основі допустимих витрат, зазначених у формі заявки учасників.

Допустимі витрати - це витрати які приймає на себе бенефіціар гранту, що задовольняють наступні критерії:

- вони допустимі лише протягом терміну реалізації проекту, за винятком витрат на остаточні звіти і висновок аудитора;
- вони зазначені у визначеному загальному бюджеті проекту;
- вони є необхідними для реалізації проекту, який є предметом гранту;
- їх можна визначити та перевірити, зокрема вони записані в бухгалтерських рахунках бенефіціара і визначаються відповідно бухгалтерських норм країни, де влаштований бенефіціар, і відповідно до практики бухгалтерського обліку звичайних витрат бенефіціара;
- вони відповідають вимогам застосовуваних податків та соціального законодавства;
- вони є обґрунтованими, виправданими і відповідають вимогам раціонального управління фінансами, зокрема що стосується економічності та ефективності;
- вони не покриваються грантом ЄС у виді відшкодування витрат за одиницю, одноразової виплати або фінансування за фіксованою ставкою.

Наступні категорії витрат можна вважати допустимими:

- витрати, що стосуються попереднього фінансування гарантією представленою бенефіціаром гранту, коли Національне чи Виконавче агентство вимагає гарантію;
- витрати, що стосуються сертифікатів на фінансові звіти та операційні звіти з верифікації, де такі сертифікати або звіти вимагаються Національним чи Виконавчим агентствами на підтримку вимогам до платежів;
- амортизаційні витрати, за умови якщо їх робить бенефіціар.

Внутрішній облік та процедури аудиту бенефіціара мають забезпечити пряме узгодження витрат і доходу, оголошених по відношенню до проекту, з відповідними бухгалтерськими звітами та допоміжними матеріалами.

Податок на додану вартість (ПДВ)

Податок на додану вартість можна вважати допустимими витратами, тільки якщо вони не відшкодовуються в рамках відповідних національних законів про ПДВ[263]. Єдиним винятком можуть бути діяльності або операції у яких державні, регіональні або місцеві державні органи та інші органи управління виступають в ролі органів влади[264]. До того ж:

- врахований ПДВ насправді не віднімається (через національні умови чи недбалість бенефіціарів) і не є допустимим;
- Директива про ПДВ не застосовується на країни, які не є членами ЄС. Організації з країн-партнерів можуть бути звільнені від податків (включаючи ПДВ), мита та витрат, якщо був підписаний договір між Європейським Союзом та країною-партнером, де знаходиться організація.

[263] У державах-членах Європейського Союзу національне законодавство щодо ПДВ перекладає Директиву про ПДВ 2006/112/ЄК.
[264] Див. статтю 13(1) Директиви.

Допустимі непрямі витрати

Для деяких типів проектів (для додаткової інформації про правила фінансування Ключових напрямів діяльності, будь-ласка, дивіться частину В Керівництва до програми) сума тарифної ставки, яка не перевищує 7% від прямих допустимих витрат проекту, допустима за рахунок непрямих витрат, що є загальними адміністративними витратами одержувача, що не були вже покриті допустимими прямими коштами (наприклад, рахунок за електрику чи інтернет, витрати на приміщення тощо), які можна відносити до витрат проекту.

Непрямі витрати не можуть включати витрат, введених в межах іншої бюджетної позиції. Непрямі витрати не є допустимими, якщо бенефіціар вже отримує робочий грант з бюджету Європейського Союзу (наприклад, у рамках прийому заявок про Співпрацю громадянського суспільства під егідою програми Еразмус+).

Недопустимі витрати

Наступні витрати не можна вважати допустимими:

- дохід на капітал;
- борг та витрати з обслуговування боргу;
- резерви на можливі втрати або борги;
- заборговані відсотки;
- сумнівні борги;
- курсові втрати;
- ПДВ, якщо його можна відшкодувати згідно з національними законами про ПДВ (дивіться абзац вище про Податок на подану вартість);
- витрати, оголошені бенефіціаром, але покриті іншим проектом або програмою роботи, яка отримує грант ЄС (також дивіться абзац вище про допустимі непрямі витрати);
- надмірні або безрозсудні витрати;
- внески в натуральній формі;
- у разі оренди або лізингу обладнання, витрати на викуп наприкінці строку оренди або лізингу;
- витрати на відкриття і роботу банківських рахунків (включаючи витрати за передачі з/до Національного чи Виконавчого агентства, які вимагає банк бенефіціара).

Джерела фінансування

Заявник має зазначити у формі заявки учасника вклади з інших джерел, окрім гранту ЄС. Зовнішнє спільне фінансування може прийняти форму власних джерел бенефіціара, фінансових вкладів від третіх осіб чи прибутку від проекту. Якщо під час фінального звіту і запиту про сплату залишку є доказ наявності прибутку (надлишку) над допустимими витратами проекту (див. Розділ "**Неприбутковість та спів-фінансування"**), Національне чи Виконавче агентство має право вилучити процент від прибутку відповідно до вкладу Союзу на допустимі витрати, які має здійснити бенефіціар для того, щоб реалізувати проект. Це положення не стосується проектів, що подаються на грант, яких не перевищує 60.000 євро.

Спільне фінансування у формі негрошового внеску (внесків в натуральній формі) не буде розглядатися як можливе джерело спільного фінансування.

Крок 4: заповніть і подайте аплікаційну форму

Щоб подати запит на грант ЄС в рамках програми Еразмус+, заявник має використати конкретну для кожного напряму форму, що є доступними на веб-сайті Європейської комісії, Національного або Виконавчого агентств (для контактних даних, дивіться Додаток IV керівництва).

У разі проектів, поданих консорціумами, координуюча організація чи група подає одну аплікаційну форму для всього проекту від імені всіх організацій-учасниць. Заявка має бути подана відповідному Національному або Виконавчому агентству (дивіться секції “де подати заявку” для кожного напряму, в частині B керівництва до програми)

Процедура подання заявок

Електронні форми онлайн

Для більшості дій програми заявник має подати відповідну аплікаційну форму Національному або Виконавчому агентству в онлайн форматі, використовуючи правильну електронну форму і включаючи всі необхідні додатки. Заявки, надіслані поштою, кур’єрською службою, факсом або електронною поштою, не приймаються.

Електронна форма має бути заповнена на одній з офіційних мов країн-членів програми. У разі централізованих конкурсів за керівництва Виконавчого агентства, заявник має заповнити форму на одній з офіційних мов ЄС.

Для більшої інформації ознайомтеся з Керівництвом про те, як заповнити і подати електронну форму. Це Керівництво також надає інформацію про те, що робити у разі технічних проблем; відповідні Керівництва доступні на веб-сайті національних агентств

(для децентралізованих напрямів діяльності), Виконавчого агентства (для централізованих напрямів діяльності) та Європейської Комісії.

У разі повторних подач однакових заявок під час одного відбіркового туру одному національному або Виконавчому агентству, національне або Виконавче агентство розгляне версію, подану останньою до крайнього терміну подання заявок. Заявки, відправлені поштою, кур'єрською службою, факсом або на електронну пошту, не будуть прийняті. У разі повторних подач ідентичних або дуже схожих заявок, поданими різними заявниками чи консорціумами до різних агентств, всі заявки будуть автоматично відхилені (дивіться розділ про нагороди, що не передбачають накопичення дивіденду).

Форми заявок на папері

Деякі централізовані Ключові напрями програми не можуть підтримуватись у виді електронних форм. Для цих напрямів проектні заявки мають бути відправлені поштою (дата поштового календарного штемпеля) або кур'єрською службою (дата отримання кур'єрською службою) Виконавчому агентству (для контактних даних, дивіться Додаток IV керівництва). Заявки, відправлені факсом або на електронну пошту, не будуть прийняті.

Заявники не можуть вносити зміни у їхній заявці на грант після крайнього терміну подачі.

Дотримуйтеся кінцевих термінів

Заявки мають бути подані до крайнього терміну, встановленого для кожного напряму. Кінцевий термін подачі проектних заявок конкретно вказаний для кожного напряму в частині B "Критерії відбору" цього керівництва.

Примітка: незалежно від дати крайнього терміну, крайній термін подачі електронних форм – завжди 12:00 (опівдні за часом Брюсселю). Заявники, які знаходяться в інших часових поясах мають взяти до уваги різницю часових поясів, щоб уникнути відмов.

ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ ПІСЛЯ ПОДАННЯ ЗАЯВКИ?

Всі отримані національними чи Виконавчим агентствами заявки проходять процедуру оцінки.

Процедура оцінки

Отримані пропозиції проектів оцінюються національними чи Виконавчим агентствами, які отримали заявку, виключно за критеріями, описаними в цьому Керівництві. Під оцінкою мається на увазі:

- формальна перевірка, щоб засвідчити відповідність критеріям прийнятності та виключення;
- оцінка якості, щоб визначити в якій мірі організації-учасниці відповідають критеріям відбору (тобто, робочий та фінансовий потенціал) і в якій мірі проект відповідає критеріям присудження. Така оцінка якості зазвичай проводиться при допомозі незалежних експертів. У своїй оцінці експерти керуватимуться Керівництвом, розробленим Європейською Комісією; це Керівництво доступне на веб-сайті Європейської Комісії і агентств, відповідальних за менеджмент проектів Еразмус+;
- перевірка того, що пропозиції не несуть ризик подвійного фінансування. Якщо необхідно, така перевірка проводиться при співпраці з іншими агентствами або зацікавленими сторонами.

Національне чи Виконавче агентство назначить комітет з оцінки, для нагляду за проведенням всього процесу оцінки. На основі оцінки, виконаної експертами, комітет з оцінки складе список пропозицій проектів для відбору. У випадку розбудови потенціалу у сфері вищої освіти, Виконавче агентство складе рейтинг пропозицій для кожного регіону відповідних країн-партнерів (дивиться розділ “Країни-учасниці” в частині А Керівництва). З рейтингу пропозицій з найвищим балом комітет з оцінки скоротить список проектів, з якими різні зацікавлені сторони з відповідних країн-партнерів (такі як делегації ЄС, Міністерство вищої освіти, національні офіси Еразмус+, національні чи регіональні організації чи державні органи) проконсультуються щодо значимості та здійсненності проекту у місцевому контексті, а саме:

- актуальність цілей проекту для реформ та модернізації систем вищої освіти в країнах-партнерах;
- актуальність проектної заявки для конкретних потреб і обмежень здійсненності країни-членів/країн-партнерів або регіону(ів) (включаючи взаємодію з іншими ініціативами та уникнення повторення);
- міра в якій проект покриває особливі потреби бенефіціара для розбулови потенціалу.

Для всіх напрямів, зазначених у Керівництві, під час процедури оцінки заявник може бути зобов’язаний надати додаткову інформацію або роз’яснити допоміжні матеріали, які йшли разом з заявкою, за умови, якщо ця інформація або роз’яснення істотно не змінять пропозицію. Додаткова інформація та роз’яснення докладно обґрунтовуються у разі очевидних канцелярських помилок, які зробив заявник, або у тих випадках, коли – для проектів, фінансованих у рамках багатосторонніх договорів – один або більше мандатів

партнерів є відсутніми (для додаткової інформації щодо багатосторонніх договорів, дивиться розділ “грантова угода/ рішення про грант” нижче).

Прийняття остаточного рішення

В кінці процедури оцінки, національне чи Виконавче агентство виносить рішення про надання гранту на основі:

- рейтингового списку від комітету з оцінки;
- доступного бюджету для будь-якого Ключового напряму діяльності (або будь-якого даного заходу в рамках напрямів)

і до того ж, для конкурсів проектів розбудови потенціалу вищої освіти рішення приймається на основі:

- результатів процесу консультації (дивіться вище);
- бюджету, доступного для будь-якого даного регіону світу, як зазначено у фінансових інструментах зовнішньоекономічної діяльності ЄС;
- потреби досягнення географічного балансу в регіоні з точки зору кількості проектів на країну, у рамках обмежень доступного бюджету і за умови, що є гарантія в достатній якості;
- необхідності гарантувати, що загальні результати відбору забезпечать достатнє охоплення пріоритетів Ключових напрямів.

Після завершення процедури відбору файли заявок і супутні матеріали назад заявникам не відправляються, незалежно від результатів процедури.

Повідомлення про результати процедури присудження

Дійсний розклад повідомлень про результати процедури відбору для кожного Ключового напряму зазначений в секції “Крайні терміни життєвого циклу проекту та способи оплати” нижче.

Що відбувається після схвалення заявки?

Грантова угода/рішення про грант

Якщо проект вибрали для надання гранту в рамках Еразмус+:

- рішення про грант – яке приймає Виконавче агентство – повідомляється заявнику обраного проекту. Після повідомлення рішення заявник стає бенефіціаром гранту ЄС і може починати проект[265];

[265] Щодо виключень цього правила, дивіться розділ «принцип відсутності зворотної сили» в цій частині Керівництва.

- між Національним чи Виконавчим агентством, які обирали проект, і заявником підписується грантова угода. Заявник отримає грантову угоду, яка має бути підписана його уповноваженим представником, і повернута до Національного чи Виконавчого агентства; Національне чи Виконавче агентство підписує останнім. Коли грант підписаний обома сторонами, заявник стає бенефіціаром гранту ЄС і може починати проект[266].

В залежності від типу Ключового напряму, грантова угода може прийняти форму договорів з одним бенефіціаром, коли заявник є єдиним бенефіціаром, або договорів з декількома бенефіціарами, коли всі партнери консорціуму стають бенефіціарами угоди. Проте, всі інші організації, які беруть участь у проекті (спільні бенефіціари), підписують мандат, щоб надати координуючій організації право бути головним бенефіціаром. Як правило, мандати від кожного партнера до апліканта мають бути представлені на стадії подання проектної заявки на конкурс. Якщо ці мандати будуть представлені потім, то не пізніше часу підписання угоди.

Примітка: Мандати від організацій-партнерів з інших країн, ніж країни організації-заявника, не потрібні, у разі проектів індивідуальної мобільності для студентів і працівників закладів вищої освіти, проектів мобільності для студентів і працівників з професійно-технічної освіти, проектів мобільності для працівників шкіл та проектів мобільності для працівників освіти для дорослих. Проте, організації-члени національних консорціумів у сферах вищої освіти, професійно-технічної освіти, шкіл та освіти для дорослих мають представити мандати організації-заявнику.

Як виняток, для стратегічних партнерств, які використовують формат «Стратегічні партнерства для шкіл», кожна організація-учасник, залучена до обраного проекту, має підписати окрему (для одного бенефіціара) грантову угоду – конкретно до її долі гранту – з Національним агентством своєї країни.

Зразки грантових угод/рішень про грант у рамках програми Еразмус+ будуть доступними протягом року на веб-сайтах Європейської Комісії та Виконавчого агентства.

Дійсний розклад для документів грантових угод/рішень про грант у рамках будь-якого напряму зазначений у розділі «Крайні терміни життєвого циклу проекту та способи оплати» нижче.

[266] Див. зноску вище.

Сума гранту

Схвалення заявки не являє собою зобов'язання нагороджувати фінансуванням рівним до суми, яка була запропонована заявником. Сума фінансування може бути зменшена на основі конкретних фінансових правил, що відносяться до даного напряму діяльності.

Нагородження грантом в даному раунді відбору не встановлює право на наступні раунди.

Треба зазначити, що передбачена рішенням сума гранту є максимальною і не може бути збільшена, навіть якщо бенефіціар запитує про більшу суму.

Кошти, переведені Виконавчим чи Національним агентствами, мають бути ідентифіковані на рахунках або субрахунках, зазначених бенефіціаром для оплати гранту.

Процедури оплати

Залежно від типу Ключового напряму, тривалості грантової угоди/рішень про грант і оцінки фінансового ризику, проекти за підтримки програми Еразмус+ будуть об'єктом різних процедур оплати. Окрім першого попереднього фінансування, інші оплати чи вилучення будуть зроблені на основі аналізів звітів або запитів про оплату, які подав бенефіціар (шаблони цих документів будуть доступними протягом року на веб-сайтах Національного та Виконавчого агентств). Процедури оплати в рамках Еразмус+ зазначені нижче.

Оплата попереднього фінансування

Оплата попереднього фінансування буде переведена бенефіціару впродовж 30 днів з дня підписання грантової угоди останніми двома сторонами або, коли було зроблено повідомлення щодо рішення про грант бенефіціару, і, де доречно, були отримані будь-які відповідні гарантії (дивіться розділ "фінансові гарантії" нижче). Попереднє фінансування має на меті надати допомогу бенефіціару. Національні або Виконавче агентства можуть вирішити поділити перше попереднє фінансування на декілька платежів. Вони також можуть вирішити зменшити суму попереднього фінансування або взагалі його не надавати, якщо фінансовий потенціал бенефіціара не вважається задовільним.

Подальші оплати попереднього фінансування

У рамках деяких Ключових напрямів діяльності, друга – і в деяких випадках третя – оплата попереднього фінансування буде переведена бенефіціару впродовж 60 календарних днів з отримання Національним або Виконавчим агентством запиту від бенефіціара про подальше попереднє фінансування, якщо запит про подальше попереднє фінансування був закріплений проміжним звітом. Ці запити про подальше попереднє фінансування, можуть подаватися, коли хоча б 70% від суми з попереднього-фінансування, яке було (були)

надано раніше, було використано. Коли в заяві зазначено, що менше 70% від суми з попереднього-фінансування, яке було (були) надано раніше, було використано, сума наступного попереднього фінансування може бути зменшена відносно різниці між порогом в 70% і використаною сумою, в залежності від Ключового напряму.

Проміжні звіти або звіти про досягення / технічні звіти

В рамках деяких напрямів, бенефіціар може бути зобов'язаний представити проміжний звіт/технічний звіт, що супроводжує запит на подальше попереднє фінансування. В інших випадках бенефіціарам також може бути запропоновано представити звіт про успіхи/ технічний звіт, інформуючи про стан реалізації проекту. Звіти про успіхи/ технічні звіти не спричиняють подальше попереднє фінансування. Проміжний звіт/технічний звіт має бути представлений до крайнього терміну, зазначеному в грантовій угоді/рішенні про грант.

Оплата або відшкодування балансу

Сума останньої виплати, яку треба зробити бенефіціару, буде встановлена на основі останнього звіту, представленого до крайнього терміну, зазначеному в грантовій угоді/рішенні про грант. Якщо: а) профінансовані грантом заходи не були реалізовані або реалізовані іншим шляхом, ніж планувалося, або б) допустимі витрати бенефіціара були меншими, ніж планувалося на стадії реєстрації, або в) якість реалізованих заходів/результатів є недостатньою, фінансування може бути зменшене пропорційно або, де потрібно, бенефіціар може бути зобов'язаний відшкодувати будь-яке перевищення суми, вже отриманої у виді попереднього фінансування.

У рамках деяких дій, Національне чи Виконавче агентство переводить 100% від суми гранту у виді платежів попереднього фінансування. У таких випадках остання виплата не є необхідною. Проте, якщо - на основі останнього звіту, представленого до крайнього терміну, зазначеному в грантовій угоді – а) профінансовані грантом заходи не були реалізовані або реалізовані іншим шляхом, ніж планувалося, або б) допустимі витрати бенефіціара були меншими, ніж планувалося на стадії реєстрації, або в) якість реалізованих заходів/результатів є недостатньою, фінансування може бути зменшене пропорційно або, де потрібно, бенефіціар може бути зобов'язаний відшкодувати будь-яке перевищення суми, вже отриманої у виді попереднього фінансування.

Як правило, остання виплата чи запит про вилучення останньої виплати буде виданий впродовж 60 календарних днів з отримання фінального звіту.

Додаткову інформацію щодо детального механізму оплати в рамках кожного напряму можна знайти в розділі "Крайні терміни життєвого циклу проекту та способи оплати" нижче.

Фінансові штрафи

Бенефіціари централізованихнапрямів діяльності, в кого були виявлені серйозні порушення–договірних зобов'язань, можуть стати об'єктом фінансових штрафів у відповідності до умов, передбачених грантовою угодою.

Проектний цикл та способи оплати

	Крайні терміни життєвого циклу проекту			Способи оплати		
	Орієнтовна дата повідомлення про рішення про надання гранту	Орієнтовна дата підписання грантової угоди	Дата останньої виплати/запит про відшкодування останньої виплати	Кількість попереднього фінансування	Попередній (технічний) звіт	% від гранту на різних стадіях
КА1 - проекти навчальної мобільності для студентів і працівників закладів вищої освіти	4 місяці від крайнього терміну подачі	4 місяці від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 календарних днів від отримання фінального звіту НА	2	Є	Попер. фінанс.: 80%-20% Остання сума: 0%
КА1 - інші проекти навчальної мобільності (професійно-технічна освіта, шкільна освіта, освіта молоді та дорослих)	4 місяці від крайнього терміну подачі	4 місяці від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 календарних днів від отримання фінального звіту НА	1	Немає	Попер. фінанс.: 80% Остання сума: 20%
КА1 – ПТО (факультативно)	4 місяці від крайнього терміну подачі	4 місяці від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 днів від отримання фінального звіту Виконавчим агентством	2	Є	Попер. фінанс.: 80% Остання сума: 20%
КА1 – спільні ступені магістрів Еразмус Мундус	5 місяців від крайнього терміну подачі	6 місяців від крайнього терміну подачі	Не має передбаченої балансової виплати	3	Немає	Попер. фінанс.: 25%-50%-25% Остання сума: 0%

КА2 – стратегічні партнерства тривалістю до 2 років	4 місяці від крайнього терміну подачі	5 місяців від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 календарних днів від отримання фінального звіту НА	1	Немає	Попер. фінанс.: 80% Остання сума: 20%
КА2 - стратегічні партнерства тривалістю від 2 до 3 років	4 місяці від крайнього терміну подачі	5 місяців від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 календарних днів від отримання фінального звіту НА	2	Є	Попер. фінанс.: 40%-40% Остання сума: 20%
КА2 - стратегічні партнерства для шкіл (факультативно)	4 місяці від крайнього терміну подачі	6 місяців від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 календарних днів від отримання фінального звіту всіма залученими НА	2	Є	Попер. фінанс.: 80%-20% Остання сума: 0%
КА2–Альянси знань (включаючи Європейські університети) та Альянси галузевих компетентностей	5 місяців від крайнього терміну подачі	7 місяців від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 днів від отримання фінального звіту Виконавчим агентством	2	Є	Попер. фінанс.: 40%- 40% Остання сума: 20%
КА2 – розвиток потенціалу вищої освіти	6 місяців від крайнього терміну подачі	7 місяців від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 днів від отримання фінального звіту Виконавчим агентством	2	Є	Попер. фінанс.: 50%-40% Остання сума: 10%
КА2 – розвиток потенціалу у сфері молоді	5 місяців від крайнього терміну подачі	6 місяців від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 днів від отримання фінального звіту Виконавчим агентством	1	Є	Попер. фінанс.: 80% Остання сума: 20%

КА3 – Проекти молодіжного діалогу	4 місяці від крайнього терміну подачі	4 місяці від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 календарних днів від отримання фінального звіту НА	1	Немає	Попер. фінанс.: 80% Остання сума: 20%
Заходи Жан Моне	5 місяців від крайнього терміну подачі	6 місяців від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 днів від отримання фінального звіту Виконавчим агентством	1	Є	Попер. фінанс.: 70% Остання сума: 30%
Спорт - спільні партнерства	5 місяців від крайнього терміну подачі	6 місяців від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 днів від отримання фінального звіту Виконавчим агентством	1	Немає	Попер. фінанс.: 70% Остання сума: 30%
Спорт –малі спільні партнерства	5 місяців від крайнього терміну подачі	6 місяців від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 днів від отримання фінального звіту Виконавчим агентством	1	Немає	Попер. фінанс.: 70% Остання сума: 30%
Спорт –європейські неприбуткові спортивні заходи	5 місяців від крайнього терміну подачі	6 місяців від крайнього терміну подачі	Впродовж 60 днів від отримання фінального звіту Виконавчим агентством	1	Немає	Попер. фінанс.: 70% Остання сума: 30%

Для стратегічних партнерств, що використовують формат «Стратегічні партнерства для шкіл» та проектів у сфері ПТО в рамках КА1, в залежності від національної законодавчої бази та правового статусу організацій, що беруть участь у проекті, Національне агентство може прийняти рішення застосувати модель попереднього фінансування на 100%. Для проектів КА1 у сфері ПТО Національне агентство може вирішити використати модель 100% попереднього фінансування лише, якщо заявник є школою відповідно до національного законодавства. У випадках, де ця модель не застосовується, буде використовуватися модель фінансування, застосована для стратегічних партнерств залежно від тривалості проекту.

Будь ласка, зазначте, що, зазначені у таблиці вище, орієнтовні дати надані лише для загальної інформації і не складають юридичних зобов'язань для національного та Виконавчого агентств. Теж саме стосується способів оплати, поданих вище, треба зазначити, що вони назначаються за загальними правилами, але в залежності від кожної окремої ситуації по відношенню до організації-заявника або консорціуму (тобто в залежності від фінансового потенціалу) можуть бути забезпечені різні приготування для грантової угоди/рішення про грант. У разі скорочень асигнування ЄС для даного бюджетного року, перші рівні попереднього фінансування можуть бути надалі зменшеними.

Інші важливі положення грантової угоди

Фінансова гарантія

Якщо фінансовий потенціал вважається незадовільним, Національне чи Виконавче агентство може вимагати, щоб будь-який бенефіціар гранту, що перевищує 60.000 євро, представив гарантію заздалегідь, для того щоб скоротити фінансові ризики, пов'язані з попереднім фінансуванням. Ця гарантія може бути до тієї суми, як і виплата(и) попереднього фінансування.

Мета такої гарантії – зробити так, щоб банк став безповоротнім додатковим забезпеченням або гарантом першого внеску від бенефіціара грантової угоди чи рішення про грант.

Ця фінансова гарантія, в євро, має бути надана схваленим банком або фінансовою установою, що знаходиться в країні-члені ЄС. Коли ж бенефіціар закріплений в країні, що не є членом ЄС, Національне чи Виконавче агентство може погодитись на гарантію від банку або фінансової установи, що знаходиться в цій країні, якщо враховується те, що банк або фінансова установа надає рівнозначну фінансову безпеку і особливості, як і установи в країнах-членах ЄС.

Гарантія може бути замінена на гарантію від третьої сторони або декількох третіх сторін з організацій-учасниць, які є сторонами одної грантової угоди.

Потреба в гарантії буде прибрана після того, як попереднє фінансування поступово відійде від проміжної чи останньої виплати бенефіціару, згідно з закладеними умовами грантової угоди чи рішення про грант. У разі, коли остання виплата проводиться у формі відшкодування, то гарантію віддадуть після попередження бенефіціара.

Субконтракт і договори закупівель

Бенефіціар може звернутися до субконтракту для конкретного технічного обслуговування, що вимагає спеціальних навичок (це стосується права, бухгалтерської справи, податків, сфери кадрів, IT тощо), або реалізацію контракту. Тому витрати, понесені бенефіціаром для цього типу послуг можуть вважатися допустимими витратами за умови, якщо вони відповідали всім іншим критеріям, описаним у грантовій угоді або договорі про грант.

Коли для реалізації проекту необхідне постачання товарів, робіт або послуг (договір), бенефіціар має скласти договір на основі найбільш фінансово вигідної пропозиції, тобто пропозиція, яка висуває найкращу якість за гроші, або, по мірі необхідності, тендер за найменшу ціну, забезпечивши відсутність конфлікту інтересів і збереження документації у випадку аудиту.

У разі договору, що перевищує суму в 60.000 євро(або 20.000 євро для розвитку потенціалу у сфері вищої освіти), національне чи Виконавче агентство може накласти спеціальні правила на бенефіціара, на додачу до тих, про які йшла мова в попередньому пункті. Такі спеціальні правила будуть опубліковані на веб-сайтах національного та Виконавчого агентств.

Інформація про гранти

Згідно з принципами прозорості і вимогами публічності виділені в ході фінансового року гранти мають бути опубліковані на веб-сайті Комісії, Національного та/або Виконавчого агентств протягом першої половини року після завершення фінансового року, коли вони були присуджені.

Інформація також може бути опублікована і в будь-яких інших засобах інформації, включаючи Офіційний журнал Європейського Союзу.

Національне та Виконавче агентства опублікують наступну інформацію:

- ім’я та місцезнаходження бенефіціара;
- сума гранту;
- суть та мету нагороди.

Виходячи з обґрунтованого та добре аргументованого запиту від заявника, публікація має бути прибрана, якщо таке розкриття може загрожувати правам та свободам осіб, залучених до проекту, захищених Хартією основних прав Європейського Союзу або причинити шкоду комерційним інтересам бенефіціарів.

Якщо йдеться мова про особисту інформацію про фізичних осіб, опублікована інформаціє буде прибрана через два роки після кінця фінансового року, коли були присуджені кошти.

Те саме стосується особистої інформації, зазначеної в офіційних назвах юридичних осіб (наприклад, асоціація або компанія, в назві яких є імена засновників).

Ця інформація не буде опублікована для стипендії фізичних осіб і інша пряма підтримка фізичних осіб в найбільшій нужді (біженці та безробітні). Також організації-бенефіціари не мають права

опубліковувати такий вид інформації відносно осіб, які отримують гранти з мобільності в рамках Еразмус+.

Публічність

Окрім вимог, що стосуються візуалізації проекту і поширення та використання його результатів (що є критеріями присудження), є зобов'язання щодо мінімальної публічності для кожного проекту, що отримав грант.

Бенефіціари мають чітко зазначити (оприлюднити) підтримку Європейського Союзу в комунікаціях та публікаціях, у будь-якій формі, включаючи Інтернет, чи нагоду заходів, для яких використовується грант.

Це має бути зроблено відповідно до положень, вказаних у грантовій угоді чи договорі про грант. Якщо ці положення були не повністю дотримані, сума гранту може бути зменшена.

Будь-ласка, для додаткової інформації щодо вимог візуалізації проекту зверніться до Керівництва для бенефіціарів щодо поширення в Додатку II цього Керівництва до програми.

Перевірки та аудити

Національне чи Виконавче агентство та/або Європейська Комісія можуть провести технічні чи фінансові перевірки стосовно використання гранту. Вони також можуть перевірити бухгалтерські звіти бенефіціара (або спільного бенефіціара) для періодичної оцінки одиничних витрат, одноразової виплати або фінансування за фіксованою ставкою. Бенефіціар (або спів-бенефіціар) буде зобов'язаний, з підписом уповноваженого представника, надати доказ того, що грант був використаний за призначенням. Європейська комісія, Національні чи Виконавче агентство та/або Європейський суд аудиторів, або уповноважена ними особа, можуть перевірити використання гранту в будь-який момент до 5 років, або до 3 років для грантів, які не перевищують 60.000 євро, починаючи з дня останньої виплати або завершення відшкодування Національним чи Виконавчим агентством. Тому бенефіціар має вести обліки, оригінали підтверджуючих документів, статистичні звіти і інші документи, пов'язані з грантом, протягом цього періоду.

Для проектів централізованих напрямів Виконавчого агентства, можуть бути застосовані різні типи аудитів залежно від типу напряму і розміру гранту (при необхідності, тип аудиту I для грантів, що перевищують 60.000 євро і менші, ніж 750.000 євро; тип аудиту II для грантів на 750.000 євро та більше). Додаткова інформація доступна на веб-сайті Виконавчого агентства.

Детальні положення щодо перевірок та аудитів описані в грантовій угоді або рішенні про грант.

Захист інформації

Будь-яка особиста інформація включена в форму заявки учасника або в грантовій угоді/ рішенні про грант буде оброблена Національним чи Виконавчим агентством, або Європейською Комісією, згідно з:

- Регламентацією (ЕС) № 45/2001 Європейського парламенту і ради про захист осіб відносно обробки особистої інформації установами і органами Європейського Союзу і про вільне переміщення такої інформації. У разі набрання чинності нового регулювання, що замінить Регламент (ЄС) № 45/2001, застосовуватимуться положення такого нового регулювання.
- У вторинному порядку і тільки в тому випадку, коли не застосовується Регламент 45/2001 - Загальний регламент захисту даних (GDPR або Регламент ЄС 2016/679 Європейського Парламенту та Ради) або національне законодавство про захист даних у випадку, якщо GDPR не застосовуються (країни, що не входять до ЄС).

Окрім тих, що з приміткою необов'язково, відповіді заявника на всі запитання у формі заявки учасника є необхідними для оцінки і подальшої обробки заявки на грант відповідно до програми Еразмус+. Особиста інформація може бути оброблена лише з цією метою департаментом чи підрозділом, відповідальним за грантову програму Союзу (установою, діючою як контролер даних).Особиста інформація може бути передана при необхідності основної інформації для третіх сторін, залучених до оцінки заявок, чи при процедурі управління грантом, без упередження передачі органам, що відповідають за моніторинг і інспекцію, відповідно до законів Європейського Союзу чи органам, яким доручили провести оцінку Програми або будь-якої із дій. Зокрема для захисту фінансових інтересів Союзу, особиста інформація може бути передана до служб внутрішнього аудиту, Європейському суду аудиторів, Комісії ЄС з розслідування фінансових зловживань або Європейському бюро з боротьби з шахрайством і між розпорядниками Комісії і виконавчими агентствами. Заявник має право доступу до його/її особистої інформації і право виправити такі дані. Якщо у бенефіціара виникають будь-які сумніви з приводу обробки його/її особистої інформації, він/вона має висказати їх агентству, що вибрало проект. У разі конфліктів, бенефіціар також має право звернутися за допомогою до Європейського інспектора із захисту даних. Більше інформації щодо обробки особистої інформації можна знайти в грантовій угоді або рішенні про грант.

Щодо обробки особистої інформації в рамках програми Еразмус+ детальна заява про конфіденційність, включаючи контактну інформацію, доступна на веб-сайті Комісії та Виконавчого агентства.

У рамках централізованих Ключових напрямів діяльності, що координуються Виконавчим агентством, заявників і юридичних осіб, що мають повноваження представлення, прийняття рішень або контролю над ними, повідомляють, що їхні особисті дані (назва, ім'я, якщо фізична особа; адреса, правова форма і юридична назва, ім'я осіб, що мають повноваження представлення, прийняття рішень або контролю над ними, якщо юридична особа) можуть бути зареєстровані в системі раннього виявлення та виключення (EDES) уповноваженим працівником агентства, якщо вони потрапляють у ситуації, зазначені в Постанові Європейського парламенту (ЄС, Євроатом) 2018/1046 і Ради від 18 липня 2018 р. щодо фінансових правил, які застосовуються до загального бюджету Союзу.

Вимоги щодо відкритого доступу

Еразмус+ сприяє відкритому доступу до результатів проекту для підтримки навчання, викладання, професійної підготовки та молодіжної роботи. Це слугує як для забезпечення того, щоб матеріали, що фінансуються з державного бюджету, забезпечували цінність для широкої громадськості, збільшували вартість, візуалізацію та повторне використання здобутих знань і роботи проекту, а також для забезпечення довгострокового доступу до результатів, навіть якщо, наприклад, консорціум-бенефіціар перестає існувати.

Зокрема, Еразмус+ зобов'язує бенефіціарів робити будь-які освітні ресурси, які випускаються в рамках проектів, що підтримуються програмою (документи, засоби масової інформації, програмне забезпечення чи інші матеріали), вільно доступними для громадськості за відкритою ліцензією (див. наступний розділ). Такі матеріали відомі як відкриті освітні ресурси (OER). Крім того, бенефіціари повинні забезпечити, щоб ці OER були доступними в редагованій цифровій формі, вільно доступній через Інтернет (без витрат, реєстрації чи іншого обмеження), і, коли це можливо, поділитися на відповідній та вільно доступній платформі, а не лише на веб-сайті проекту або інституції. Вимога щодо відкритого доступу є обов'язковою і не обмежує права інтелектуальної власності бенефіціарів гранту.

Відкрита ліцензія та права інтелектуальної власності

Загалом, авторське право надає автору будь-якої оригінальної роботи - наприклад, освітнього ресурсу - ексклюзивні права на використання цієї роботи. Ліцензії є звичайним способом для власників авторських прав, щоб дозволити іншим використовувати їхню роботу. Ліцензія визначає умови, за якими правовласник надає конкретним особам або організаціям можливість використовувати свою роботу.

Відкрита ліцензія - це спосіб для власника авторських прав (автора або іншого правовласника) надати широкій публіці юридичне право використовувати їхню роботу. Застосована відкрита ліцензія, як правило, зазначається безпосередньо в роботі та в тих випадках, коли робота ділиться. Як і у випадку з іншими ліцензіями, відкриті ліцензії не передбачають передачі авторських прав або інших прав інтелектуальної власності. Той, хто надає відкриту ліцензію на свою роботу, як і раніше залишається власником авторських прав на свої матеріали, і сам може самостійно використовувати матеріали, як того вимагають, наприклад. комерціалізувати свої результати проекту. Зокрема, відкрита ліцензія, яка застосовується до навчальних ресурсів, створених за підтримки Еразмус+, повинна надавати громадськості (тобто будь-яким третім особам) як мінімум вільно:

- використовувати роботу;
- адаптувати за необхідності роботу (наприклад, перекласти, скоротити, модифікувати для місцевих контекстів тощо);
- відтворити та обмінювати оригінальну або адаптовану роботу з іншими (наприклад, з учнями в класі, в інтернеті, з колегами тощо).

Хоча Еразмус+ заохочує бенефіціарів застосовувати найбільш відкриті ліцензії [267] для максимального впливу їхніх робіт, бенефіціари можуть обрати відкриті ліцензії з певними умовами, зокрема:

- що автор повинен бути вказаний кожного разу, коли робота або її похідний продукт використовується або ділиться;
- що робота не може бути використана комерційно (наприклад, продана іншими користувачами, інтегрована в комерційний підручник тощо);
- що будь-які деривативи повинні обмінюватися за однакових умов ліцензування.

Хоча бенефіціари мають право вільно вибрати будь-яку відкриту ліцензію або навіть розробити власну відкриту ліцензію, щоб уникнути дублювання роботи, забезпечити правову визначеність та забезпечити можливість поєднання декількох робіт, бенефіціарам Еразмус+ настійно рекомендується використовувати добре відомі існуючі ліцензії, які підходять для типу ресурсу. Ліцензія не може містити будь-яких умов, які обмежують групу користувачів, що змушує користувачів зареєструватися, брати участь або будь-яким іншим чином здійснювати будь-яку конкретну діяльність, або яка вказує на те, що використання має бути запитаним або повідомленим.

Правила, що застосовуються

Положення Європейського парламенту (ЄС, Євроатом) 2018/1046 і Ради від 18 липня 2018 р. щодо фінансових правил, які застосовуються до загального бюджету Союзу (OJL 193, 30.7.2018).

[267] Наприклад, широко використовуються ліцензії Creative Commons Attribution або Creative Commons Attribution-Share Alike для творчих робіт, публічної ліцензії GNU і менш публічні ліцензії GNU для програмного забезпечення або ліцензії Open Database для баз даних

ДОДАТОК І

Особливі правила та інформація щодо навчальної мобільності, стратегічних партнерств і розвитку потенціалу у сфері вищої освіти

Цей Додаток містить додаткові критерії і важливу інформацію, що стосується підготовки, реалізації і подальшої діяльності проектів навчальної мобільності і ступеневої мобільності з вищої освіти, а також декілька конкретних прикладів заходів, що можуть бути реалізовані в рамках стратегічних партнерств у сферах освіти, професійної підготовки та молоді, і додаткова інформація про розвиток потенціалу у сфері вищої освіти. Організації, що мають за мету розробити проект в рамках цих дій, будь-ласка, уважно прочитайте відповідні частини цього Керівництва, перед тим як подавати заявку на грант. Цей Додаток поділений на наступні секції:

Проект мобільності для студентів і працівників вищої освіти…….339

Проект мобільності для студентів і працівників професійної освіти……..348

Проект мобільності для працівників шкіл…….…...355

Проект мобільності для працівників освіти для дорослих..……..……359

Проект мобільності для молодих людей та працівників у справах молоді……..……..362

Спільні магістерські програми Еразмус Мундус…….370

Стратегічні партнерства…….…….374

Розвиток потенціалу у сфері вищої освіти……..…393

ПРОЕКТ НАВЧАЛЬНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ДЛЯ СТУДЕНТІВ І ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. До мобільності

а. Акредитація організацій-учасниць

Хартія Еразмус для вищої освіти

Хартія Еразмус для вищої освіти (ECHE) надає загальну систему забезпечення якості для європейських та міжнародних діяльностей у сфері співпраці, яку може провести заклад вищої освіти (ЗВО) у рамках Програми. Отримання членства в Хартії це передумова всім ЗВО, що знаходяться в країні-члена програми і бажають взяти участь в проектах навчальної мобільності і/або співпраці з інновацій та хорошої практики в рамках Програми. Для ЗВО, розташованих країнах-партнерах, Хартія не вимагається, а система забезпечення якості буде встановлена через міжінституційні угоди (дивіться нижче) між ЗВО.

Оголошення про подання пропозицій на присудження Хартії запускається Виконавчим агентством в Брюсселі на щорічній основі. При присудженні, Хартія діє протягом всієї тривалості Програми. Умови подачі заявок на отримання Хартії описані на веб-сайті Виконавчого агентства: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/erasmus-charter-higher-education-monitoring-guide_en .

ЗВО мають дотримуватись всіх положень Хартії протягом реалізації проекту. Дотримання буде перевірено Національним агентством, котре буде будувати свою стратегію моніторингу на основі Керівництва Хартії з моніторингу (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus/files/library//eche-monitoring-guide_en.pdf) і нової інструкції, що має на меті забезпечити комплекс узгоджених керівних принципів та прикладів доброї практики у сфері моніторингу та вдосконалення відповідності Хартії. Порушення будь-яких її принципів та зобов'язань може призвести до її вилучення Європейською комісією. ЗВО, які подаються для участі в проектах програми Еразмус+, рекомендується ознайомитися з цим керівництвом для інформації щодо пріоритетних сфер відповідності Хартії, а також інструментів, керівництв, веб-посилань.

Порушення будь-яких принципів Хартії та зобов'язань може привести до скасування Європейською Комісією членства в Хартії.

Акредитація консорціумів з мобільності

Національний консорціум з мобільності у сфері вищої освіти може підтримати будь-який з чотирьох правомірних заходів з мобільності в рамках проекту навчальної мобільності у сфері вищої освіти.

Мета консорціуму з мобільності – це полегшити організацію заходів з мобільності і запропонувати додаткову якість в плані якості заходів у порівнянні з тією, яку ЗВО в змозі забезпечити самостійно. Організації-члени національного консорціуму з мобільності можуть об'єднати чи поділитися послугами, що відносяться до організації мобільності. Об'єднані заходи можуть включати об'єднане адміністративне, договірне, фінансове керівництво з мобільності, об'єднаний відбір та/або підготовку та наставництво учасників, а також, при необхідності, централізований доступ для знаходження підприємств і для підбору підприємств і учасників. Національний консорціум з мобільності також може виступати в ролі посередника для майбутніх стажерів студентів та працівників. Це включає в себе пошук приймаючої організації в регіоні, де знаходяться партнери національного консорціуму, і надання допомоги в разі необхідності.

Координатор консорціуму, можливо разом з іншими/посередницькими організаціями, може брати активну участь у підтримці контрактів з підприємствами, у пошуку можливостей для стажування і навчання, місць для працівників, у поширенні цих заходів і у наданні інформації тощо.

Координатору консорціуму пропонується координувати з консорціумами інших країн, щоб підвищити доступність та якість стажувань та підтримати студентські стажування Еразмус+.

Кожний ЗВО несе відповідальність за якість, суть та визнання періодів мобільності. Кожний член консорціуму має підписати угоду з координатором консорціуму, щоб уточнити ролі, обов'язки та адміністративні і фінансові заходи; методики співпраці мають зазначити такі питання як механізм підготовки, гарантію якості і подальшу діяльність періодів мобільності. Більш того, кожний ЗВО несе відповідальність за підписання міжінституційних угод (дивіться наступний розділ) з ЗВО, що отримає його студентів і працівники.

Національний консорціум з мобільності може отримати фінансування, тільки коли він отримав сертифікат консорціумів з мобільності. Якщо оцінка національного консорціуму з мобільності не пройшла успішно, консорціум повинен повторно подати заявку про сертифікат і фінансування в наступному році.

Дотримання сертифікату консорціумів з мобільності буде перевірене Національним агентством. Будь-які основні проблеми (наприклад, неналежне використання коштів, недотримання установ і слабкий фінансовий потенціал) або будь-яке порушення, зроблене консорціумом, може призвести до вилучення сертифікату Національним агентством. Національне агентство зобов'язує координатора консорціуму без зволікання повідомити Національне агентство про будь-яку зміну складу, ситуації або статусу консорціуму, що може зробити необхідним внесення змін до сертифікату або його вилучення.

Міжінституційна угода

Проекти студентської мобільності для навчання і мобільності працівників для викладання між ЗВО мають бути частиною міжінституційних угод між ЗВО. Шаблони доступні за посиланням: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/applicants/inter-institutional-agreement_en . Міжінституційні угоди можуть бути підписані двома або більше ЗВО.

Міжінституційна угода, у разі мобільності між країнами-членами програми і країнами-партнерами, викладає основні принципи, яких дотримується Хартія, і забезпечує зобов'язання двох або всіх сторін реалізувати їх.

Міжінституційна угода також може бути розширена, щоб покрити студентську мобільність для стажування і/або мобільність працівників для викладання, спираючись на знання інституцій-партнерів, для того щоб визначити закордонні підприємства/організації.

Інструмент мобільності+

При відборі учасників, якомога раніше, організації-бенефіціари мають передати основну інформацію стосовно учасника і типу мобільної діяльності, яку він/вона буде реалізовувати (наприклад, ім'я учасника, призначення, тривалість мобільності тощо) до Інструменту мобільності. Інструмент мобільності допоможе бенефіціару керувати мобільними заходами Еразмус+. Організація-бенефіціар також несе відповідальність за надання нової інформації Інструменту мобільності щодо будь-яких змін, що сталися з учасником або заходами протягом терміну життя проекту з мобільності.

Для проектів мобільності між країнами-членами програми та країнами-партнерами необхідно буде визначити ЗВО країн-партнерів в рамках інструменту мобільності+ через ПІК. Якщо ЗВО країни-партнера ще не має ПІК, заснований на попередній участі в програмах ЄС, то він повинен зареєструватися для цього на порталі учасника та повідомити його бенефіціару.

Бенефіціари будуть здатні генерувати попередньо заповнені звіти з Інструменту мобільності на остові наданої інформації. Інструмент мобільності також буде генерувати звіти, які мають заповнити учасники заходів мобільності.

в) Умови участі студентів

Відбір

Студенти мають подати заявку до їхнього ЗВО, який проводить відбір учасників в заході мобільності. Відбір студентів – а також процедура нагородження їх грантом – має бути справедливою, прозорою, зв'язною і документованою і має бути доступною для всіх сторін, залучених до процесу відбору.

ЗВО має вжити необхідних заходів, щоб запобігти конфлікту інтересів відносно осіб, які були запрошені взяти участь у відборі закладів або студентів.

Критерії відбору – наприклад, успішність кандидата, минулий досвід мобільності, мотивація, колишній досвід в приймаючій країні (тобто, повернення в країну походження) тощо – мають бути публічними. Для студентів з країн-партнерів першим критерієм відбору студентів буде академічне досягнення, але з еквівалентним академічним рівнем перевагу слід віддавати учням з менш сприятливих соціально-економічних передумов, включаючи біженців, шукачів притулку та мігрантів).

Менший пріоритет віддадуть тим, хто вже брав участь у заходах мобільності того ж циклу дослідження в рамках програм Еразмус навчання впродовж життя, Еразмус Мундус, або Еразмус+. У випадку магістерських курсів Erasmus Mundus та спільних магістерських програм Erasmus Mundus, попередня участь береться до уваги тільки для стипендіатів.

Після відбору студентів, від закладу, звідки прийшла заявка, вони мають отримати Хартію Еразмус+, де зазначаються права та обов'язки студентів щодо його/її терміну навчання або стажування за кордоном, і з поясненням різних кроків, які треба зробити до, впродовж та після мобільності.

Угода зі студентом

Перед виїздом, кожен обраний студент має підписати угоду, яка також включає "угоду про навчання", в якій зазначаються майбутня програма студентів та/або стажування за домовленістю зі студентом, та інформація про організацію, що відправляє, та про ту, що приймає. Шаблони доступні тут: http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/quality-framework_en.htm. Ця угода про навчання визначає результати мети навчання за період навчання за кордоном і зазначає формальні положення про визнання. Угода також зазначає місцезнаходження періоду навчання і/або стажування. В цій угоді організація, що відправляє, та студент також мають погодитися про рівень мови (основну мову навчання або робочого місця), який має досягти студент на початку періоду навчання/стажування, відповідно до необхідного рівня, зазначеного в міжінституційній угоді між установами, що відправляє та тією, що приймає, або відповідно до очікувань підприємства у разі стажування). При необхідності, установа, що відправляє, та студент можуть погодитися про забезпечення найкращою підходящою мовною підтримкою, щоб студент міг досягти домовленого рівня (дивіться наступний пункт щодо онлайн сервісу мовної підтримки).

Гранти для студентів

Студенти можуть отримати "студентський грант", щоб докласти до збільшених витрат під час терміну мобільності за кордоном. Такий грант може складатися з одного або двох наступних:

- грант ЄС, нарахований щомісячно і оплачується у виді одиничних витрат (дивіться секцію "правила фінансування" в частині В цього керівництва); та/або
- національного, регіонального і місцевого гранту від публічного або приватного мецената або програми кредитування.

Студенти з нульовим грантом від ЄС можуть бути (і для мобільності навчання і стажування), тобто студенти, які дотримались всіх критерій правомірності Еразмус і мають вигоду від того, що вони є студентами Еразмус, не отримуючи грант мобільності ЄС. Правила, вказані в керівництві програми, окрім тих, що стосуються розподілу гранту, також застосовуються на таких студентів з нульовим грантом з коштів ЄС. Кількість студентів з нульовим грантом з коштів ЄС для всього

періоду мобільності перерахована в статистиці показника діяльності, який використовують для розподілу коштів між країнами.

Студенти, які беруть участь у проектах мобільності у сфері вищої освіти при підтримці програми Еразмус+ – не залежно від того, чи отримували вони грант ЄС Еразмус+ для їхньої участі – звільнені від сплати платні за навчання, реєстрації, іспитів, доступу до лабораторій та бібліотек в закладі, що їх приймає. Проте, можливо їм потрібно буде оплатити деякі витрати, такі як страховка, студентський союз та використання різноманітних матеріалів, таких як фотокопії, лабораторні вироби, на тій же основі, що й сплачують місцеві студенти. Студенти із-закордону не мають підпадати під сплату будь-якої іншої платні, у зв'язку з організацією чи адміністрацією їхнього терміну мобільності.

До того ж, право на будь-який грант або позику, що нагороджується студентам для навчання, в закладі, що їх відправляє, має бути підтримано протягом періоду перебування за кордоном.

У разі стажування, якщо приймаюча організація/підприємство надає студенту дозвіл або нагороду в будь-якому вигляді, вони є сумісними з грантом ЄС Еразмус+.

Період мобільності сумісний з роботою в неповну зайнятість і, якщо студент отримує грант ЄС Еразмус+, він також сумісний з доходом, який отримає студент, якщо він/вона виконуватиме заходи, передбачені у домовленій програмі мобільності.

Студенти, які беруть участь у проектах мобільності у сфері вищої освіти (навчаються чи проходять стажування за кордоном), не можуть бути також і бенефіціарами стипендії спільного ступеня магістра Еразмус Мундус, і навпаки.

Студенти, які отримують грант ЄС Еразмус+, повністю чи частково відшкодують грант ЄС, якщо вони не дотримаються умов грантової угоди (якщо тільки вони не могли виконати заплановані заходи за кордоном у випадку форс-мажорних обставин). Їм, можливо, буде потрібно частково або повністю відшкодувати отриманий грант ЄС, якщо їм не вдасться завершити і подати фінальний онлайн звіт.

Мовна підтримка онлайн

Після підписання Хартії Еразмус для вищої освіти, ЗВО мають забезпечити необхідну підтримку учасникам мобільних заходів в плані мовної підготовки. В цьому відношенні, мовна онлайн підтримка поступово буде реалізована в ході Програми для всіх мобільних заходів, що тривають 2 або більше місяці. Така онлайн підтримка стала доступною за допомоги Європейської Комісії для обраних студентів, для того щоб оцінити їх знання мови, на якій вони будуть навчатися або проходити стажування за кордоном. Це також дозволить їм, при необхідності, покращити знання мови перед і/або протягом періоду мобільності. Учасники з рівнем щонайменше B2 на основній мові навчання або роботи можуть вибирати мовний курс на мові приймаючої країни, якщо така є. Забезпечення мовної підтримки має базуватися на взаємній довірі між відправником та приймаючою стороною. Рекомендований рівень мовної компетенції визначається в

міжінституційних угодах та угодах про навчання, і таким чином узгоджується з трьома сторонами. За допомогою Еразмус+ ЗВО зобов'язуються забезпечити відправлення, щоб їх вихідні студенти мали бажаний рівень мови, і така взаємна угода повинна бути достатньою. Відправляючий ЗВО відповідає за надання студентам найбільш відповідної лінгвістичної підтримки, будь то через мовний онлайн курс або будь-який інший підхід, який може бути профінансований за допомогою організаційної підтримки, щоб забезпечити, щоб їхні студенти отримували рекомендований рівень, узгоджений з приймаючою установою, на початок мобільності. Таким чином, від відправляючого ЗВО не вимагається надсилати результати оцінки мови курсу до приймаючих закладів. Це на розсуд студентів, чи вони погоджуються розкривати результати оцінювання мовного курсу для приймаючого закладу чи ні.

Мовна онлайн підтримка буде забезпечена таким чином:

- Національні агентства розміщують онлайн ліцензії для ЗВО згідно з основними критеріями, зазначеними Європейською комісією;
- після обрання ЗВО – і перед підписанням угоди про навчання – всі студенти (окрім носіїв мови) після отримання користі від онлайн послуг пройдуть онлайн тест, щоб оцінити свої знання основної мови, на якій вони будуть навчатися або проходити стажування за кордоном. Це є передумовою перед відправкою на навчання. Результати тесту будуть повідомлені студенту і ЗВО, який відправляє його. Це дозволить ЗВО визначити кількість студентів, яким потенційно потрібний мовний онлайн курс;
- в залежності від кількості онлайн ліцензій, доступних для мовних курсів, ЗВО розподіляють ліцензії відповідно до потреб студентів. Студенти беруть на себе відповідальність пройти онлайн курс, як описано і погоджено в грантовій угоді
- після терміну мобільності, студент пройде другу оцінку, щоб оцінити зроблений прогрес в основній іноземній мові. Результати тесту будуть повідомлені студенту і ЗВО, який відправляв його.

Більше деталей можна знайти на веб-сайті Європейської Комісії та Національних агентств.

Для всіх типів мобільності, або якщо онлайн послуги Комісії на даній мові не доступні, ЗВО може надати інші типи мовної підтримки студентам, що будуть профінансовані в рамках гранту "організаційної підтримки".

д) Умови участі працівників

Відбір

Персонал, який бере участь у проектах з навчальної мобільності, має бути відібраний своїм ЗВО-відправником справедливим і прозорим шляхом. Перед своїм від'їздом, працівники мають погодити програми мобільності з закладами/підприємствами, що відсилають і приймають.

Відбір своїх викладачів і адміністративниго персоналу проводить ЗВО. Процедури відбору і нагородження грантом мають бути справедливими, прозорими, зв'язними і документованими і мають бути доступними для всіх сторін, залучених до процесу відбору. Критерії відбору (наприклад, пріоритет для працівників, що їдуть за кордон вперше, обмеження можливої кількості мобільних заходів на працівника протягом даного періоду часу тощо) мають бути публічними.

ЗВО має вжити необхідних заходів, щоб запобігти конфлікту інтересів відносно осіб, які були запрошені взяти участь у відборі окремих бенефіціарів.

У разі мобільності працівника з підприємства до ЗВО, це має бути влаштовано запрошенням з закладу для працівника підприємства; грантом керує приймаючий ЗВО, або, у випадку мобільності між країнами-членами програми та країнами-партнерами, бенефіціар.

Угода про мобільність

Відбір працівників ЗВО проводить заклад, що відправляє, на основі проектів програми мобільності, які були подані працівниками після консультації з приймаючим закладом/підприємством. Перед відправленням приймаючий заклад/підприємство і заклад/підприємство, що відправляє, мають формально погодитися з фінальною програмою мобільності (обміном листами або електронними повідомленнями).

Приймаючий заклад/підприємство і заклад/підприємство, що відправляє, несуть відповідальність за якість терміну мобільності за кордоном.

Грант для працівників

Фінансові правила для двох типів мобільності працівників однакові. Грант – це внесок в подорож та витрати на проживання в період викладання або навчання за кордоном (дивіться розділ "правила фінансування" в частині В Керівництва).

Для працівників у сфері вищої освіти дозволена мобільність з нульовим грантом з коштів ЄС.

2. Протягом мобільності

Переривання мобільності студентів

При перериванні періоду мобільності студента, наприклад, через проміжок часу між кінцем мовного курсу і початку саме навчання/стажування, кількість днів переривання має бути записана в Інструмент мобільності, та сума гранту має бути відповідно змінена.

Щодо стажування між країнами-членами програми, період мобільності за кордоном може бути перерваний святами підприємства, якщо підприємство в цей період закрите. Гранд, протягом цього періоду, залишається незмінним. Період закриття не зараховується в мінімальний строк періоду стажування, але він зарахується в максимальний строк в 12 місяців на кожний цикл навчання, за який один і той самий студент може отримати гранти з періодів мобільності.

Продовження мобільності студентів

Продовження поточного періоду мобільності може бути узгодженим між організаціями, яка відправляє та яка приймає, при дотриманні наступного:

- запит про продовження періоду мобільності має бути представлений не пізніше одного місяця перед кінцем запланованого періоду мобільності.
- якщо запит узгоджено зі всіма сторонами, в грантову угоду мають внести зміни і всі підготування, відносно продовження терміну, завершені.
- якщо студент отримує грант Еразмус+, заклад, що відправляє, має чи внести зміни до суми гранту, беручи до уваги довший термін, чи досягти згоди зі студентом, що додаткові дні будуть вважатися періодом з “нульовим грантом з коштів ЄС”
- фактичні дати початку та кінця періоду мобільності мають бути включені в Виписку з заліково-екзаменаційної відомості приймаючого закладу або в Сертифікат про стажування студента у відповідності з наступними визначеннями:
  - дата початку має бути першим днем, коли студенту необхідно бути присутнім в приймаючій організації (наприклад, перший день навчання/роботи, урочистої зустрічі організованою приймаючим закладом, або мовного чи міжкультурного курсів);
  - дата кінця періоду має бути останнім днем, коли студенту необхідно бути присутнім в приймаючій організації (наприклад, день екзамену, курсу, роботи, обов’язкового засідання).
- фактичний термін, названий відповідно до вищезазначеного, є періодом, зазначеним ЗВО в їх фінальних звітах і є максимальною кількістю місяців, що покриває грант ЄС. Коли продовження періоду мобільності студента вважається періодом з “нульовим грантом з коштів ЄС”, ці дні віднімаються від загального терміну періоду мобільності, щоб вирахувати фінальну суму гранту.
- додатковий період має йти відразу після поточного періоду мобільності. Проміжків не повинно бути (свята та закриття університету/підприємства не вважаються за “розрив”), якщо тільки вони не були належним чином обґрунтовані і дозволені Національним управлінням.

3. Після мобільності

а) Визнання результатів навчання

Після періоду за кордоном, приймаючий заклад/підприємство має надати студенту і його ЗВО копії звітів або сертифікату про стажування (“копію роботи”), підтверджуючи результати узгодженої програми.

Подальша діяльність за підсумками періоду мобільності включає формальне визнання закладом, що надсилав, або отриманих кредитів про формальне навчання недавно набутих навичок (використовуючи систему кредитів ЄКТС або еквівалентну систему) також і за стажування, при необхідності, документацію результатів неформального навчання поза межами аудиторії або робочого місця (використовуючи Додаток до диплома). Проте, це не стосується стажування випускників.

Результат мовної оцінки і мовних онлайн курсів будуть централізовано повідомлені, але не забезпечать будь-яку формальну кваліфікацію.

Щодо мобільності працівників, заклад, що надсилав, має забезпечити належне визнання, поширення та широке використання в межах закладу результатів мобільності прцівників, який брав участь.

б) Звітування

Після завершення періоду за кордоном, всі студенти і працівники, що були залучені до заходів мобільності, мають скласти і представити фінальний звіт. Для заходів мобільності, що тривали 2 місяці або більше, звіт також має включати якісну оцінку отриманої під час періоду мобільності мовної підтримки.

Ті студенти і працівники, що не представили звіт, за наказом ЗВО, який їх відправив, мають частково або повністю відшкодувати отриманий грант ЄС. У випадку форс-мажорних обставин, що не дали змогу студенту або працівнику завершити заплановані заходи за кордоном, відшкодування не вимагається. Такі випадки мають бути повідомлені бенефіціаром і письмово схвалені Національним агентством.

ПРОЕКТИ МОБІЛЬНОСТІ ДЛЯ УЧНІВ І ПРАЦІВНИКІВ В СФЕРІ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ (ПТО)

1. **Організаційна підтримка**

Грант організаційної підтримки є внеском до будь-яких витрат, понесених організаціями у зв'язку з діяльністю, спрямованою на підтримку мобільності студентів і працівників високої якості. Наприклад:

- Надання інформації та допомоги студентам та працівникам;
- Відбір студентів та працівників;
- Підготовка угод про навчання для забезпечення повного визнання навчальних компонентів студентів; підготовка та визнання угод про мобільність для працівників;
- Забезпечення мовної та міжкультурної підготовки як для студентів, так і для працівників - особливо щодо профільних мовних курсів для ПТО;
- Загальне керівництво зі створення та управління проектом мобільності;
- Забезпечення ефективного наставництва та нагляду учасників мобільності;
- Конкретні заходи щодо забезпечення якості стажування на підприємствах.

Якість впровадження проекту та подальшого його виконання установою буде враховуватися під час прийняття рішення щодо фінальної частини гранту. Якість впровадження проекту мобільності повинна відповідати принципам, викладеним у цьому Додатку про мобільність для студентів та працівників ПТО.

2. **До мобільності**

А. **Акредитація організацій-учасниць - Хартія Еразмус+ з мобільності у ПТО**

З 2015 року існує можливість для неакредитованих організацій подавати заявку на отримання Хартії Еразмус+ з мобільності у ПТО через окремі щорічні конкурси, які запускаються національними агентствами, за умови, що ці організації виконують передумову критеріїв відбору та демонструють якість та стійкість своїх стратегій інтернаціоналізації. Будь ласка, зауважте, що якщо організації отримають нову Хартію Еразмус+ з мобільності у ПТО у визначений рік, вони зможуть використовувати її лише для мобільності у ПТО з наступного загального конкурсу. Наприклад, якщо організації подають заявку на отримання Хартії за конкретним конкурсом, і ця Хартія надається у 2016 році, їм все одно доведеться подаватися одночасно для проекту мобільності у ПТО без Хартії, якщо вони хочуть здійснювати мобільність в рамках загального конкурсу 2016 року. Вони зможуть використовувати Хартію лише в наступному конкурсному році (у цьому прикладі 2017).

Більш детальна інформація надається на веб-сайтах Європейської Комісії та Національних агентств.

Б. **Європейська хартія якості мобільності**

Організації ПТО, які планують організувати діяльність щодо мобільності для студентів та працівників у сфері ПТО, повинні організувати свою діяльність відповідно до принципів та критеріїв, викладених в Європейській Хартії якості мобільності[268].

Європейська Хартія якості мобільності являє собою довідковий документ якості для навчання та підготовки за кордоном. У Хартії наводяться вказівки щодо механізмів мобільності для навчання або інших цілей, таких як професійні вдосконалення як для молодих учнів, так і для працівників. Повага до принципів, викладених у Хартії, повинна допомогти забезпечити, щоб учасники мобільності завжди мали позитивний досвід як у приймаючій країні, так і в країні їхнього походження по завершенні мобільності і щоб збільшувалися кількість та якість обміну навчання та підготовки. Хартія доступна за адресою: Http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11085_en.htm

В. **ECVET - меморандуми про розуміння**

Організації професійно-технічної освіти можуть вирішити застосувати Європейську систему кредитів для студентів професійно-технічної освіти (ECVET) в рамках їхньої мобільності (для отримання додаткової інформації див. нижче). У цих випадках передумовою для використання ECVET є встановлення партнерства ECVET. Це партнерство має об'єднати компетентні організації, задіяні у 1) визначенні підходящих результатів навчання під час проведення заходів мобільності; 2) наданні програм ПТО, які підходять для задоволення цих потреб; 3) оцінці ступеня досягнення результатів навчання студентів; 4) підтвердженні і визнанні кредитів студентів після їх повернення до домашнього закладу.

Партнерство для діяльності з мобільності ECVET може бути формалізоване через Меморандум про взаєморозуміння (МОВ). Меморандум про взаєморозуміння - це угода між компетентними організаціями, яка встановлює основу для трансферу кредитів. Вона формалізує ECVET партнерство, заявляючи про взаємне визнання статусу та процедур компетентних організацій та задіяних інституцій. Вона також встановлює процедури партнерства для співпраці.

Меморандуми можуть бути розроблені мережами компетентних організацій/ установ із кількох країн / систем, але вони можуть також бути двосторонніми, залежно від потреб та амбіцій партнерства. Для отримання додаткової інформації та керівництва щодо ухвалення Меморандуму про співпрацю, будь ласка, зверніться до Керівництва користувача ECVET, який знаходиться на веб-сайті Європейської Комісії або зверніться до наступних посилань: http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm та http: //www.ecvet-secretariat.eu

Г. **Консорціум мобільності**

Окрім того, що заклади ПТО подають заявку як одна організація, національний консорціум з питань мобільності також може подати заявку на проект мобільності для ПТО.

Мета консорціуму мобільності – це полегшити організацію заходів з мобільності і запропонувати додаткову вартість в плані якості заходів у порівнянні з тією, яку кожна окрема інституція-відправник (наприклад, школа ПТО) в змозі забезпечити самостійно. Організації-члени

[268] Рекомендація (ЄК) №2006/961 Європейського Парламенту і Ради від 18 грудня 2006 р. про транснаціональну мобільність в межах Товариства з освіти та підготовки: Європейська хартія якості мобільності (Офіційний журнал ЄС, серія «Законодавство» 394 від 30.12.2006).

національного консорціуму з мобільності можуть об'єднати чи поділитися послугами, що відносяться до організації мобільності та розвитку їх інтернаціоналізації шляхом взаємної співпраці та спільного використання контактів. Спільні заходи можуть включати, як правило, об'єднане адміністративне, договірне, фінансове керівництво з мобільності, спільний відбір та/або підготовку та наставництво учасників, а також, при необхідності, централізований доступ для знаходження підприємств і для підбору підприємств і учасників. Національний консорціум з мобільності також може виступати в ролі посередника для майбутніх стажерів студентів та працівників. Це включає в себе пошук приймаючої організації в регіоні, де знаходяться партнери національного консорціуму, і надання допомоги в разі необхідності.

Координатор консорціуму, можливо разом з іншими/посередницькими організаціями, може брати активну участь у підтримці контрактів з підприємствами, у пошуку можливостей для стажування і навчання, місць для працівників, у поширенні цих заходів і у наданні інформації тощо.

Кожний заклад ПТО - відправник несе відповідальність за якість, суть та визнання періодів мобільності. Кожний член консорціуму має підписати угоду з координатором консорціуму, щоб уточнити ролі, обов'язки та адміністративні і фінансові заходи; методи співпраці мають зазначити такі питання як механізм підготовки, гарантію якості і подальшу діяльність періодів мобільності.

Д. **Європейський план розвитку**

Європейський план розвитку стосується лише заяв від заявників, які не мають хартії мобільності Еразмус+ для професійно-технічного навчання. Хоча від тих, хто не мають хартії, не очікується, щоб вони були спрямовані на інтернаціоналізацію або сталість у тій же мірі, як організації, які були акредитовані в хартії, проте очікується, що вони вже будуть відображати вплив мобільності на відповідні організації за межами простої мобільності. Перед тим, як подати заявку на проект мобільності, ПТО інституція або координатор національного консорціуму мобільності повинен розробити європейський план розвитку. Даний план є частиною аплікаційної форми. Цей розділ вказує на те, як заплановані заходи мобільності вносяться у більш широку та довгострокову стратегію розвитку та модернізації установ ПТО, задіяних у проекті.

Цей європейський план розвитку стане важливою частиною оцінки заяв про надання грантів і має надавати інформацію про таке:

- Потреби установ ПТО з точки зору розвитку якості та інтернаціоналізації (наприклад, щодо компетентностей управління, компетентностей працівників, нових методів навчання чи інструментів, європейського виміру, мовних компетенцій, навчального плану, організації викладання, підготовки та навчання, зміцнення зав'язків із установами-партнерами) та того, як заплановані заходи сприятимуть задоволенню цих потреб.
- Очікуваний вплив на учнів, вчителів, тренерів та інших працівників та загалом на всю установу ПТО.
- Як професійні навчальні заклади та компанії будуть інтегрувати компетентності та досвід, накопичений їх працівниками у свої навчальний план та/ або план свого розвитку.
- Як практичне навчання може бути покращено завдяки транснаціональному співробітництву.

Е. **Інструмент+ мобільності**

Ще спочатку, коли учасники відбираються, організація-бенефіціар повинна кодувати загальну інформацію стосовно учасника та типу мобільності, яку він/ вона здійснює (наприклад, ім'я учасника, адреса, тривалість мобільності та ін.) в інструмент+ мобільності. Організація-бенефіціар також несе відповідальність за оновлення інструменту+ мобільності при будь-якій зміні даних учасників чи заходів протягом життєвого циклу проекту мобільності. Бенефіціари зможуть генерувати заздалегідь заповнені звіти з інструмента+ мобільності на основі наданої ними інформації. Інструмент мобільності+ також генерує звіти, які повинні заповнюватися учасниками заходів мобільності.

Більш детальна інформація про Інструмент мобільності+ та про те, як отримати доступ до нього, буде надана в грантовій угоді між національним агентством та бенефіціаром.

Є. **Умови участі студентів ПТО**

Відбір

Направляюча організація здійснює відбір учасників заходів мобільності. Відбір студентів - також як і процедура надання їм грантів - повинні бути чесними, прозорими, узгодженими і задокументованими та повинні бути доступними всім сторонам, що беруть участь у процесі відбору.

Направляюча організація вживає необхідних заходів для запобігання будь-якому конфлікту інтересів щодо осіб, які можуть бути запрошені взяти участь у відбіркових органах або процесі відбору окремих учасників.

Супроводжуючі особи

Студенти ПТО з особливими потребами або з несприятливого середовища можуть мати супровід особами, які їх підтримуватимуть під час періоду мобільності. Залучення супроводжуючої особи повинно бути пропорційним кількості залучених студентів, (як правило, одна супроводжуюча особа на групу учнів, які проводять стажування в одній і тій же приймаючій організації).

Тривалість перебування за кордоном супроводжуючих осіб також має бути пропорційною потребам студентів (зазвичай, перебування на весь період діяльності приймається лише у випадках, коли студенти не автономні або неповнолітні).

Угода зі студентом

До свого від'їзду студенти ПТО повинні підписати договір з відправляючою та приймаючою організаціями, який містить також наступне:

"Угода про навчання", яка визначає програму навчання, узгоджену зі студентом, відправляючою та приймаючою організаціями якої слід дотримуватися. Ця угода визначає цільові результати навчання на період навчання за кордоном, визначає офіційні положення про визнання (наприклад, ECVET).

"Зобов'язання щодо якості", що додаються до угоди про навчання, які визначають права та обов'язки студентів, відправляючої та приймаючої організацій та, де це доречно, посередницьких організацій.

Підписавши договір про навчання, студенти ПТО мають право отримувати грант на їх підтримку протягом періоду проходження стажування за кордоном. Такий грант може складатися з одного або обох наступних елементів:

- Грант ЄС, розрахований за день діяльності (див. Розділ "Правила фінансування" в частині В цього Керівництва);
- та / або місцевий, регіональний та національний грант, наданий державним чи приватним донором, або схема кредитування.

Допускається "нульовий грант для студентів ПТО" (наприклад, студенти, які проводять стажування, що враховують критерії мобільності Еразмус+ для професійно-технічного навчання та користуються перевагами навчання в програмі Еразмус+ без отримання грантової підтримки мобільності Еразмус+). Правила, викладені в цьому Керівництві до програми, крім тих, що стосуються розподілу грантів, також застосовуються до таких "студентів ПТО, які навчаються на умовах нульового гранту".

Лінгвістична підтримка онлайн

Студенти, що навчаються у сфері ПТО, які здійснюють діяльність з мобільності протягом 19 днів або більше, мають право на отримання мовної підтримки до виїзду або під час мобільності. У зв'язку з цим Комісія надає доступ до онлайнової послуги для окремих студентів ПТО з тим, щоб оцінити їх компетентність у мові, яку вони будуть використовувати для проведення свого стажування за кордоном. Ця послуга також пропонує їм, де це необхідно, можливість покращити знання мови до та / або під час періоду мобільності. Учасники з рівнем щонайменше B2 на основній мові роботи, можуть вибирати курс OLS на мові приймаючої країни, якщо така є. Така онлайн-послуга буде поступово впроваджуватися в рамках Програми. Мовна підтримка забезпечується наступним чином:

- На час подання заявки на проект з мобільності для ПТО організація-заявник оцінить необхідність мовної підтримки - на основній мові навчання чи роботи – студентів, які проводять стажування в рамках проекту з мобільності;
- Національні агентства виділяють онлайн-ліцензії організаціям-бенефіціарам за загальними критеріями, визначеними Комісією;
- Коли їх відбирає їх організація-відправник – до підписання угоди про навчання - всі студенти (крім носіїв мови), що користуються послугами порталу підтримки, проведуть онлайн-тест для оцінки їх компетенцій на обраній мові. Результати цього тесту будуть повідомлені учням і, на вимогу, відправникові. Ці результати не матимуть ніякого впливу на можливість учня виїхати за кордон;
- На основі кількості онлайн-ліцензій, доступних для мовних курсів, для тих учасників, яким потрібна лінгвістична підтримка, може бути запропонована можливість пройти мовний курс онлайн;
- Наприкінці стажування, студенти, що навчаються у сфері ПТО, проведуть другу оцінку, щоб оцінити прогрес, досягнутий на мові. Результати будуть повідомлені студентам та, на вимогу, до відправляючої організації.

На початкових етапах Програми онлайнові оцінки та курси не будуть надаватися на всіх мовах ЄС, а мовні курси можуть бути недоступними для всіх учасників, які запитують про них. Додаткові подробиці будуть доступні на веб-сайтах Комісії та національних агентств.

Для мов, які не охоплюються службою Комісії, мовна підтримка повинна бути організована організаціями, що беруть участь у проекті з мобільності для ПТО; для цієї мети може бути передбачений спеціальний грант для "мовної підтримки".

Крім того, організації, які беруть участь у проекті з мобільності для ПТО, можуть використовувати гранти "організаційна підтримка" для задоволення потреб учасників з точки зору педагогічної, міжкультурної та спеціальної мовної підготовки (див. Розділ "Правила фінансування" у розділі B цього Керівництва).

Ж. **Умови участі працівників**

Відбір

Вибір працівників здійснюється відправляючою організацією. Процедура відбору та надання грантів повинна бути чесною, прозорою, послідовною та задокументованою, і повинна бути доступною всім сторонам, що беруть участь у процесі відбору.

Відправляюча організація вживає необхідних заходів для запобігання будь-якому конфлікту інтересів щодо осіб, які можуть бути запрошені для участі у органах відбору або процесі відбору окремих бенефіціарів.

Критерії відбору (перевага надається для працівників, що виїжджає за кордон в перший раз, обмеження кількості заходів мобільності на одного працівника за певний період тощо) повинні бути оприлюднені.

Угода про мобільність

Вибір працівників буде здійснюватися відправляючою організацією на основі проекту програми мобільності, представленого працівника після консультації з приймаючою установою або підприємством / організацією. Перед від'їздом остаточна програма мобільності формально погоджується як відправником, так і приймаючою організацією шляхом обміну листами або електронними повідомленнями.

Як відправляюча, так і приймаюча організація несуть відповідальність за якість періоду мобільності за кордоном.

3. Під час мобільності

Переривання мобільності студента

Для стажування період мобільності за кордоном може бути перерваний на відпустки підприємства, якщо підприємство закрите протягом цього періоду. Грант підтримується протягом цього періоду. Період закриття не враховується до мінімальної тривалості періоду стажування.

Продовження мобільності студентів

Продовження поточного періоду мобільності може бути погоджене між відправляючою та приймаючою організаціями за таких умов:

- до закінчення періоду перенесення мобільності, яка спочатку планувалося, грантова угода повинна бути змінена та всі заходи щодо продовження терміну діяльності повинні бути завершені. Така поправка особливо важлива в тих випадках, коли пролонгація також визначає запит про продовження щомісячного гранту ЄС. Фактично, хоча тривалість періоду мобільності повинна бути визначена в студентському сертифікаті відвідуваності (це період, зазначений організаціями-бенефіціарами у їхніх заключних звітах), максимальна кількість місяців, що підлягатимуть оплаті через грант ЄС, є один з тих компонентів, що зазначені в угоді про мобільність або її поправках. Це буде навіть тоді,

якщо тривалість, вказана у договорі про навчання, коротша, ніж вказана в сертифікаті відвідуваності;

- Додатковий період повинен йти відразу ж після поточного періоду мобільності. Не повинно бути проміжків (відпустки та закриття ПТО / підприємств не розглядаються як "прогалини"), якщо вони не обґрунтовані належним чином та не затверджені Національним агентством.

4. Після мобільності

А. Визнання результатів навчання

Залучені відправляюча та приймаюча організації повинні домовитися про видачу сертифіката мобільності Європас у кінці мобільності. Для отримання додаткової інформації про те, як здійснити процедури, перегляньте веб-сайт Європас: http://europass.cedefop.europa.eu/en/home.

Результати оцінки мови та мовні онлайн курси будуть повідомлятися централізовано, але не надаватимуть жодної формальної кваліфікації.

ECVET (Європейська кредитна система професійно-технічної освіти та підготовки кадрів)

Організації професійно-технічної освіти можуть вирішити застосувати систему ECVET в рамках їхньої мобільності. ECVET є загальноприйнятою методологічною основою, яка сприяє накопиченню та передачі кредитів на результати навчання з однієї системи кваліфікацій до іншої. Вона спрямована на сприяння транснаціональній мобільності та доступу до безперервного навчання. Вона не призначена для заміни національних кваліфікаційних систем, але для досягнення кращої порівнянності та сумісності між ними. ECVET застосовується до всіх результатів, отриманих особою з різних освітніх та навчальних шляхів, які потім передаються, визнаються та накопичуються з метою отримання кваліфікації. Ця ініціатива спрощує для європейських громадян визнання їх підготовки, навичок та знань в іншій країні Програми. Більш детальну інформацію про ECVET можна знайти на веб-сайті Комісії за адресою: http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm та http://www.ecvet-secretariat.eu

Коли використовується ECVET, кредити, накопичені для необхідних результатів навчання, повинні бути прозорими та визначатись у меморандумі про взаєморозуміння між організаціями-учасниками.

Б. Звітність

Наприкінці періоду за кордоном всі студенти, які навчаються у сфері ПТО та працівники, які здійснюють мобільність, повинні заповнити та подати заключний звіт. Для заходів мобільності, що тривають 19 днів або більше, звіт включає також якісну оцінку лінгвістичної підтримки, отриманої протягом періоду мобільності.

Ті студенти та працівники, які не подають звіти, можуть підпадати під вимоги часткового або повного відшкодування отриманого гранту ЄС. Відшкодування не вимагатиметься, коли студенти або працівники не зможуть завершити свою заплановану за кордоном діяльність у зв’язку з форс-мажорною ситуацією. Такі справи повідомляються відправляючою організацією та підлягають письмовому прийняттю національним агентством.

ПРОЕКТ МОБІЛЬНОСТІ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Проекти мобільності дозволяють школам надавати своїм вчителям та іншим освітнім працівникам можливості та стимули для отримання нових компетентностей, пов'язаних із потребами школи. Шкільне керівництво повинно відігравати активну роль у плануванні, підтримці та сталості проекту мобільності.

Щоб забезпечити та максимізувати вплив цих заходів на професійний розвиток всього персоналу, школа повинна переконатися, що після мобільності компетентності, що їх здобули працівники, добре поширяться по всій школі та інтегруються в викладацьку практику школи.

Перед поданням заяви школи мають ретельно продумати, скільки працівників може реально брати участь протягом тривалості проекту (наприклад, 1 або 2 роки), в яких видах діяльності вони будуть задіяні, та як ці заходи можуть бути ефективно продовжені вдома. На етапі подання заяви організаціям необхідно буде надавати індикативні дані, типи та країни призначення планованих заходів щодо мобільності.

Якщо національне агентство обирає проект мобільності та підтверджує бажаний бюджет, бенефіціар може розпочати відбір учасників та детальну організацію діяльності.

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПІДТРИМКА

Грант організаційної підтримки є внеском до витрат, здійснених установами у зв'язку з діяльністю, спрямованою на підтримку мобільності працівників. Наприклад:

- підготовка та подальший розвиток Європейського плану розвитку;
- організаційні домовленості з установами-партнерами (головним чином, у випадку передачі досвіду на робочому місці і призначення викладання);
- надання інформації та підтримки працівників;
- вибір працівників для мобільності;
- підготовка угод про мобільність для забезпечення якості та визнання мобільності;
- мовна та міжкультурна підготовка працівників, який бере участь у заходах мобільності;
- сприяння інтеграції прибулих учасників мобільності в школі;
- забезпечення ефективного наставництва та нагляду учасників мобільності;
- підтримка реінтеграції учасників мобільності та використання набутих ними нових компетентностей на користь школи, викладацького складу та учнів.

2. ДО МОБІЛЬНОСТІ

А. Європейський план розвитку

Перш ніж подати заявку, школа або координатор національного консорціуму мобільності повинен розробити Європейський план розвитку; Цей план є частиною аплікаційної форми. Даний розділ вказує на те, як плановані заходи мобільності вносяться у більш широку та довгострокову стратегію розвитку та модернізації школи (шкіл), що беруть участь у проекті.

Цей Європейський план розвитку стане важливою частиною оцінки заяв на надання грантів та має надавати інформацію про:

- потреби школи (шкіл) з точки зору розвитку якості та інтернаціоналізації (наприклад, стосовно компетентностей управління, компетентності працівників, нових методів навчання чи інструментів, європейського виміру, мовних компетентностей, навчальний план, організацію викладання, підготовки та навчання, зміцнення зв'язків з установами-партнерами) та те, як запланована діяльність сприятиме задоволенню цих потреб;
- очікуваний вплив на учнів, вчителів та інших працівників, а також на школу в цілому;

- як школи будуть інтегрувати компетентності та досвід, накопичений їх працівниками, у навчальний план та / або план розвитку школи;
- шлях використання e-Twinning у зв'язку із запланованими заходами мобільності, якщо це необхідно (див. Розділ нижче).

Б. e-TWINNING

e-Twinning сприяє співпраці у школах та мережах шкіл у Європі через використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Він надає поради, ідеї та інструменти, які допомагають школам створювати партнерські зв'язки та розпочинати спільні проекти в будь-якій тематичній сфері.

У зв'язку з проектом мобільності eTwinning дозволяє:

- знайти потенційних партнерів / приймаючі організації за кордоном та співпрацювати з ними перед поданням заявки на фінансування, з метою поліпшення якості та впливу запланованих проектів;
- використовувати наявні інструменти проекту для реалізації більш стратегічних проектів та кращого використання ресурсів від партнерів;
- підготувати персонал, який направляється, наприклад, шляхом спілкування з приймаючою організацією (дізнатися більше про приймаючу країну та приймаючу організацію, здійснити обговорення та узгодження заходів, які слід виконувати), брати участь у навчальних онлайн заходах, пов'язаних із їх мобільністю;
- інтенсивно співпрацювати з усіма навчальними закладами, що беруть участь у проекті мобільності працівників, та після неї.

Жодне офіційне подання для використання eTwinning не потрібно, всі школи мають зареєструватися на порталі e-Twinning: http: //www.etwinning.net . Європейський портал eTwinning є повноцінним багатомовним веб-сайтом, який пропонує інструменти та послуги співпраці, за допомогою яких учителі реєструються, знаходять партнерів та працюють разом з ними. Це також слугує місцем зустрічі, де всі зацікавлені вчителі можуть обмінюватися ресурсами, вести обговорення та знаходити школи-партнери.

Е-Твінінг допомагає школам як на європейському рівні, так і через Центральну службу підтримки, а також на національному рівні за допомогою Національних агентств підтримки. Всі вчителі можуть скористатися послугами, навчанням, визнанням та інструментами, наданими національними та європейською службами підтримки e-Twinning. Щоб отримати додаткові відомості про ці служби, див. розділ "Які інші органи беруть участь у реалізації Програми?" в частині А цього Керівництва.

С. Умови участі працівників

Відбір

Відправляюча школа відповідає за відбір працівників, що візьме участь у мобільності. Процес відбору повинен бути чесним, прозорим, узгодженим та задокументованим, і повинен бути доступним для всіх залучених сторін. Профіль учасників повинен відповідати критеріям прийнятності, викладеним у частині В цього Керівництва. Відправляюча школа повинна визначити процедуру відбору, тобто, як працівникам буде запропоновано подати заявку, документацію, яку заявники повинні подати, і як вона буде розглядатися.

Школа повинна визначити критерії, які слід враховувати в процесі відбору. Загальними критеріями можуть бути: мотивація, чіткі цілі для мобільності, готовність поділитися досвідом після

повернення. Настійно рекомендується створити відбіркову комісію, яка також може залучати зовнішніх людей, а не дозволяти одному працівнику приймати рішення самостійно.

На додаток до цих загальних критеріїв можуть існувати певні критерії, пов'язані з характером або ціллю проекту мобільності (тобто відповідність заходів, запланованих окремим працівником, для потреб школи та інші критерії, визначені школою).

Обидва - загальні та конкретні - критерії повинні узгоджуватися та розподілятися усіма, хто бере участь у процесі відбору, і повинні бути чітко повідомлені заявникам. Обмін або обговорення критеріїв відбору та їх доцільність з приймаючою організацією може сприяти підготовці заходів. У випадку можливих внутрішніх скарг має бути письмовий звіт про процес відбору.

Угода про мобільність

Коли учасник вибирається, він / вона, за допомогою відправляючої школи (і організації-партнера, якщо мобільність є завданням з викладання або передачею досвіду на робочому місці), формально погоджується на тип підготовки та її зміст, з'ясовуючи, як він/ вона готуватиметься до цієї підготовки, як отримані знання / компетентності будуть поширюватися у школі та за її межами, і якою буде користь від участі на інституційному та індивідуальному рівні. Сторони також повинні узгодити, як підготовка буде оцінюватися та визнаватися відправляючою школою. Ця угода повинна бути ухвалена перед початком діяльності мобільності. Її основна мета полягає в тому, що відправляюча школа, приймаюча організація та учасник прояснюють очікування та забезпечують значущість перебування за кордоном.

Інструмент+ мобільності

Найперше, коли учасники відбираються, організація-бенефіціар повинна кодувати загальну інформацію стосовно учасника та тип діяльності мобільності, яку він / вона виконуватиме (наприклад, ім'я учасника, призначення, тривалість мобільності тощо) у інструменті+ мобільності. Інструмент+ мобільності буде підтримувати бенефіціара в управлінні діяльністю мобільності Еразмус+. Організація-бенефіціар також несе відповідальність за оновлення інструменту+ мобільності з будь-якими змінами, що сталися для учасників або діями протягом усього терміну проекту мобільності. Бенефіціари зможуть створювати заздалегідь заповнені звіти з інструмента+ мобільності на основі наданої ними інформації. Інструмент+ мобільності також генерує звіти, які повинні заповнюватися учасниками мобільних заходів. Більш детальна інформація про інструмент+ мобільності та способи доступу до неї буде надана в грантовій угоді між національним агентством та бенефіціаром.

3. ПІСЛЯ МОБІЛЬНОСТІ

А. Визнання результатів навчання

Залучені направляюча та приймаюча організації повинні домовитися про видачу сертифіката Європас про мобільність в кінці мобільності. Для отримання додаткової інформації про те, як здійснити відповідні процедури, перегляньте веб-сайт Європас: http://europass.cedefop.europa.eu/en/home.

Б. Звітність

Наприкінці періоду за кордоном всі працівники, які здійснили мобільність, повинні заповнити та подати заключний звіт. Ті, хто не подає звіт, можуть підпадати під вимоги часткового або повного відшкодування отриманого гранту ЄС. Відшкодування не вимагається, якщо працівникові не вдалося завершити її / його заплановану діяльність за кордоном у зв'язку з форс-мажорною ситуацією. Такі справи повідомляються відправляючою школою або координатором

національного консорціуму мобільності та підлягають письмовому прийняттю національним агентством.

ПРОЕКТ МОБІЛЬНОСТІ ДЛЯ ПРАЦІНИКІВ У СФЕРІ ОСВІТИ ДОРОСЛИХ

Навчальна мобільність для працівників у сфері освіти дорослих спрямована на підвищення ключових компетентностей та навичок працівників у сфері освіти дорослих з метою підвищення якості викладання та навчання в усіх формах та зробити їх актуальними потребам ринку праці та суспільства в цілому. Особливу увагу буде приділено проектам, спрямованим на задоволення потреб у викладанні/ навчанні непрацездатних дорослих студентів (включаючи біженців, шукачів притулку та мігрантів). Очікується, що організації освіти дорослих використовуватимуть навчальну мобільність своїх працівників стратегічно та з точки зору інтернаціоналізації їх організації та підвищення їх потенціалу.

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА ПІДТРИМКА

Грант організаційної підтримки є внеском до витрат, здійснених організаціями у зв'язку з діяльністю мобільності працівників. Метою гранту є сприяння організації високоякісних заходів мобільності з метою підвищення потенціалу організацій освіти дорослих. Наприклад:

- підготовка та подальший розвиток Європейського плану розвитку;
- надання інформації та підтримки працівників;
- вибір працівників для мобільності;
- організаційні домовленості з установами-партнерами (головним чином, у випадку передачі досвіду на робочому місці і призначення викладання);
- підготовка угод про мобільність для забезпечення якості та визнання мобільності;
- мовна та міжкультурна підготовка для працівників, які беруть участь у заходах мобільності;
- забезпечення ефективного наставництва та нагляду учасників мобільності;
- підтримка реінтеграції учасників мобільності та використання набутих ними нових компетентностей на користь школи, викладацького складу та учнів.

Якість виконання та сталості проекту організаціями буде врахована при вирішенні остаточного гранту. Якісне впровадження проекту мобільності повинно відповідати принципам, викладеним у цьому додатку про мобільність для працівників освіти дорослих.

2. ДО МОБІЛЬНОСТІ

А. Європейський план розвитку

Перш ніж подати заявку, організації освіти дорослих повинні розробити Європейський план розвитку; цей план є частиною аплікаційної форми. Даний розділ вказує на те, як плановані заходи мобільності вносяться у більш широку та довгострокову стратегію розвитку та модернізації організації.

Цей Європейський план розвитку стане важливою частиною оцінки заяв на надання грантів та має надавати інформацію про:

- потреби організацій з точки зору розвитку якості та інтернаціоналізації (наприклад, стосовно компетентностей управління, компетентності працівників, нових методів викладання/ навчання чи інструментів, європейського виміру, мовних компетентностей, навчальний план, організацію викладання, підготовки та навчання, зміцнення зв'язків з організаціями-партнерами) та те, як запланована діяльність сприятиме задоволенню цих потреб;
- очікуваний вплив на дорослих студентів, вчителів та інших працівників, а також на організацію в цілому;
- як організації будуть інтегрувати компетентності, накопичені їх працівниками, у навчальний план та / або план розвитку організації.

Метою Європейського плану розвитку є забезпечення того, що заплановані заходи є актуальними як для окремих учасників, так і для організації в цілому, оскільки вони матимуть більший вплив на якість викладання та навчання, якщо вони добре інтегровані в Стратегічний розвиток організації.

Б. Інструмент+ мобільності

Найперше, коли учасники відбираються, організація-бенефіціар повинна кодувати загальну інформацію стосовно учасника та тип діяльності мобільності, яку він / вона виконуватиме (наприклад, ім'я учасника, призначення, тривалість мобільності тощо) у інструменті+ мобільності. Інструмент+ мобільності буде підтримувати бенефіціара в управлінні діяльністю мобільності Еразмус+. Організація-бенефіціар також несе відповідальність за оновлення інструменту+ мобільності з будь-якими змінами, що сталися для учасників або діями протягом усього терміну проекту мобільності. Бенефіціари зможуть створювати заздалегідь заповнені звіти з інструмента+ мобільності на основі наданої ними інформації. Інструмент+ мобільності також генерує звіти, які повинні заповнюватися учасниками мобільних заходів. Більш детальна інформація про інструмент+ мобільності та способи доступу до неї буде надана в грантовій угоді між національним агентством та бенефіціаром.

С. Умови участі працівників

Відбір

Відправляюча організація відповідає за відбір працівників, що візьмуть участь у мобільності. Процес відбору і присудження гранту повинен бути чесним, прозорим, узгодженим та задокументованим, і повинен бути доступним для всіх залучених сторін.

Відправляюча організація вживає необхідних заходів для запобігання будь-якому конфлікту інтересів щодо осіб, які можуть бути запрошені для участі в органах відбору або процесі відбору окремих учасників.

Угода про мобільність

Рекомендовано, щоб відправляюча та приймаюча організації разом із учасниками домовились про заходи, що проводяться працівниками до початку періоду мобільності, шляхом обміну листами або електронними повідомленнями. Ця угода визначить цільові результати навчання протягом періоду за кордоном, визначить положення щодо визнання та зробить перелік прав та обов'язків кожної із сторін.

Як відправляюча, так і приймаюча організації несуть відповідальність за якість періоду мобільності за кордоном.

3. ПІСЛЯ МОБІЛЬНОСТІ

А. Визнання результатів навчання

Залучені направляюча та приймаюча організації повинні домовитися про видачу сертифіката Європас про мобільність в кінці мобільності. Для отримання додаткової інформації про те, як здійснити відповідні процедури, перегляньте веб-сайт Європас: http://europass.cedefop.europa.eu/en/home.

Б. Звітність

Наприкінці періоду за кордоном всі працівники, які здійснили мобільність, повинні заповнити та подати заключний звіт. Ті, хто не подає звіт, можуть підпадати під вимоги часткового або повного

відшкодування отриманого гранту ЄС. Відшкодування не вимагається, якщо працівникові не вдалося завершити її / його заплановану діяльність за кордоном у зв'язку з форс-мажорною ситуацією. Такі справи повідомляються відправляючою школою або координатором національного консорціуму мобільності та підлягають письмовому прийняттю національним агентством.

ПРОЕКТ МОБІЛЬНОСТІ ДЛЯ МОЛОДІ ТА МОЛОДІЖНИХ ПРАЦІВНИКІВ[269]

Напрями діяльності, що підтримуються програмою Еразмус+ у сфері молоді, надають багато можливостей для молодих людей набувати компетентності та зростати як особистості через неформальне та інформальне навчання.

Неформальне навчання означає навчання, яке відбувається за межами формальної навчальної програми. Воно має орієнтований на студента і на основі участі (партисипативний) підхід; воно здійснюється студентами на добровільній основі і тому тісно пов'язане з потребами, прагненнями та інтересами молоді. Забезпечуючи додаткове джерело та нові форми навчання, така діяльність також є важливим засобом для покращення рівня досягнення у формальній освіті та професійній підготовці, а також для вирішення проблем молодих NEETs (тобто молодих людей, які не працюють, не зайняті освітою чи підготовкою) або молодих людей з обмеженими можливостями, а також боротьби з соціальною ізоляцією.

Інформальне навчання означає навчання в повсякденному житті, на роботі, з однолітками/ колегами тощо. Це в основному навчання в роботі. У молодіжному секторі інформальне навчання може відбуватися в молодіжних ініціативах, в одноліткових групових дискусіях, через волонтерську діяльність та в різних інших ситуаціях.

Неформальне та інформальне навчання дають змогу молодим людям набувати базових (природніх) компетентностей, які сприяють їх особистому та соціально-освітньому розвитку та сприяють їх активній участі в суспільстві, тим самим підвищуючи їхні перспективи зайнятості. Освітні заходи в молодіжній сфері мають на меті здійснювати значний позитивний вплив на молодь, а також на задіяні організації, громади, в яких відбуваються ці заходи, саму сферу молоді та європейські сектори економіки та суспільства в цілому.

Високоякісний вимір неформального та інформального навчання є ключовим аспектом усіх молодіжних проектів, що підтримуються в рамках програми Еразмус+. Молодіжні проекти, що фінансуються за програмою Еразмус+, повинні дотримуватися таких принципів неформального та інформального навчання:

- навчання в неформальних контекстах є з наміром і добровільним;
- молоді люди та молодіжні працівники беруть активну участь у плануванні, підготовці, впровадженні та оцінці проекту;
- навчальна діяльність відбувається у різноманітних середовищах та ситуаціях;
- діяльність здійснюється за підтримки професійних фасилітаторів (таких як тренери, молодіжні працівники, експерти молодіжної галузі) або волонтери (такі як молодіжні лідери, молодіжні тренери тощо);
- діяльність зазвичай документує навчання в конкретному, орієнтованому на галузь вигляді.

Діяльність також повинна бути запланована заздалегідь та повинна базуватися на методах участі, які:

- пропонують простір для взаємодії учасників, обмін ідеями, запобігання пасивному прослуховуванню;
- дозволяють учасникам робити внесок у діяльність з власними знаннями та навичками, відвернути традиційні ролі сторонніх "експертів" (зворотний від навчання, від витягу до розширення прав і можливостей);

[269] Інформація, наведена у цьому додатку, також є актуальною для заходів з мобільності, що відбуваються в рамках ключового напряму 2 - проектів з розвитку потенціалу та стратегічних партнерств у сфері молоді.

- дозволяють учасникам самостійно проводити аналіз, включаючи міркування щодо компетентностей, отриманих під час діяльності (тобто власних результатів навчання);
- забезпечують, щоб учасники мали вплив на рішення в межах проекту, а не просто на участь.

Нарешті, діяльність повинна мати міжкультурний / європейський вимір і:

- заохочувати учасників до роздумів про європейські теми та залучати їх до побудови Європи;
- запропонувати учасникам можливість визначати спільні цінності з людьми з різних країн, незважаючи на їх культурні відмінності;
- кидати виклики точками зору, які унеможливлюють нерівність, дискримінацію;
- сприяти повазі культурного різноманіття та боротьбі з расизмом або ксенофобією.

1. МОЛОДІЖНІ ОБМІНИ ТА МОБІЛЬНІСТЬ МОЛОДІЖНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Угода між партнерами проектів

Всім організаціям, що беруть участь у проекті мобільності молоді, настійно рекомендується підписати внутрішню угоду між ними. Така угода має на меті чітко визначити відповідальність, завдання та фінансовий внесок для всіх учасників проекту. Організації-учасниці мають спільно вирішувати, як буде розподілено грант ЄС та які витрати будуть ним покриті.

Внутрішня угода є ключовим інструментом для забезпечення ґрунтовної та безперешкодної співпраці між партнерами в рамках проекту щодо молодіжної мобільності, а також для уникнення потенційних конфліктів чи їх подолання. Визначально вона повинна містити принаймні таку інформацію:

- назву проекту та посилання на грантову угоду між організацією-заявником та грантодавчим агентством;
- імена та контакти всіх організацій-учасниць проекту;
- роль та обов’язки кожної організації-учасниці; розподіл гранту ЄС (відповідно до вищезазначених обов’язків);
- умови платежів та бюджетні перекази серед організацій-учасниць.

Безпека і захист учасників

Європейська карта страхування здоров’я

Якщо це можливо, настійно рекомендується, щоб молоді люди та молодіжні працівники, що беруть участь у проектах молодіжної мобільності, мали європейську картку медичного страхування. Це безкоштовна картка, яка надає доступ до необхідної державної медичної допомоги під час тимчасового перебування в будь-якій з 28 країн ЄС, Ісландії, Ліхтенштейну та Норвегії за тих самих умов і з однаковою вартістю (вільною в деяких країнах), як застраховані в цій країні. Більш детальна інформація про картку та способи її отримання доступна на веб-сторінці http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559.

МОЛОДІЖНИЙ ОБМІН

Всі учасники молодіжного обміну повинні бути застраховані від ризиків, пов’язаних із їх участю в цій діяльності. Програма Еразмус+ не визначає унікальний формат страхування, а також не рекомендує конкретних страхових компаній. Програма дозволяє організаціям-учасницям шукати найбільш підходящий страховий поліс відповідно до виду здійсненої діяльності та форматів страхування, доступних на національному рівні. Крім того, не обов’язково передбачати страхування для конкретного проекту, якщо учасники вже покриваються страховими полісами, раніше обумовленими між собою або організаціями-учасницями. За будь-яких обставин, повинні

бути охоплені наступні сфери: відповідальність перед третьою стороною для молодіжних лідерів (включаючи, де це можливо, професійне відшкодування або страхування відповідальності); аварії та серйозні захворювання (включаючи постійну або тимчасову недієздатність); смерть (включаючи репатріацію у разі здійснення діяльності за кордоном); де це можливо, медична допомога, включаючи післяопераційну та спеціальну страховку за конкретними обставинами, такими як діяльність на відкритому повітрі.

Вимоги до віз

Молоді люди та молодіжні працівники, які беруть участь у проектах молодіжної мобільності, можуть мати потребу у отриманні візи для перебування за кордоном у країні програми або країні-партнері, де проводиться діяльність.

Колективна відповідальність усіх організацій-учасниць полягає в забезпеченні того, щоб необхідні дозволи (короткострокові / довгострокові візи або дозволи на проживання) були належними до того, як відбудеться запланована діяльність. Настійно рекомендується заздалегідь запитувати дозволи від компетентних органів, оскільки процес може зайняти кілька тижнів. Національні агентства та виконавче агентство можуть надавати додаткові поради та підтримку щодо віз, дозволів на проживання, соціального забезпечення тощо.

Визнання результатів навчання - молодіжний паспорт (youthpass)

Кожна молода особа, волонтер чи молодіжний працівник, який бере участь у проекті молодіжної мобільності, має право на отримання свідоцтва молодіжного паспорту. Молодіжний паспорт описує та затверджує неформальний та інформальний досвід навчання, отриманий під час проекту (результати навчання). Молодіжний паспорт також може використовуватися під час діяльності проекту як інструмент, який допоможе учасникам стати більш обізнаним у процесі навчання. Для підтримки та отримання додаткової інформації про молодіжний паспорт, будь ласка, ознайомтеся з керівництвом про молодіжний паспорт та іншими відповідними матеріалами на www.youthpass.eu.

2. ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В РАМКАХ ПРОЕКТІВ РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ У СФЕРІ МОЛОДІ

Акредитація

Акредитація слугує для отримання доступу до волонтерської діяльності Еразмус+ та для забезпечення дотримання принципів та мінімальних стандартів якості. Ці стандарти встановлені в волонтерській хартії Еразмус+ та в керівництві акредитації.

Будь-яка організація з країни-члена програми, країни Західних Балкан, країни Південного Середземномор'я, країни Східного партнерства або з території Російської Федерації, визнаної міжнародним правом, яка бажає відправляти або приймати волонтерів, або координувати волонтерський проект, має бути акредитована.

Органи, відповідальні за акредитацію, можуть здійснювати регулярний або точковий контроль, щоб переконатися, що акредитовані організації все ще відповідають стандартам якості волонтерства. Після цих контролів акредитація може бути тимчасово призупинена або відкликана.

З 2019 року організації не можуть подавати заявки на акредитацію за програмою Еразмус+. Організації, які не мають акредитації та які бажають взяти участь у волонтерській діяльності, повинні подавати заявки на отримання Знаку якості в контексті Європейського корпусу солідарності. Такий знак якості Європейського корпусу солідарності є дійсним у контексті волонтерської діяльності Еразмус+.

Відбір

Відбір волонтерів може здійснюватися будь-якими організаціями, залученими до проекту (зазвичай це завдання виконує відправляюча або координуюча організація).

Волонтерська діяльність у рамках проектів розвитку потенціалу у сфері молоді є відкритою для всіх молодих людей, включаючи людей з обмеженими можливостями. Волонтери повинні бути обрані справедливим, прозорим та об'єктивним способом, незалежно від їх етнічної групи, релігії, сексуальної орієнтації, політичних поглядів тощо. Не повинно вимагатися попередньої кваліфікації, рівня освіти, конкретного досвіду чи знання мови. Більш конкретний профіль волонтеру може бути складений, якщо це виправдано за характером завдань діяльності або контекстом проекту.

УГОДА З ВОЛОНТЕРОМ

Перед від'їздом кожен волонтер повинен підписати угоду про волонтерську діяльність з організацією-координатором. Ця угода визначає завдання, які він / вона виконуватиме під час волонтерської діяльності, очікувані результати навчання та ін. Волонтерська угода залишається внутрішнім документом серед партнерів та волонтерів; проте про неї може запитати Виконавче агентство.

Безпека і захист учасників

Європейська карта страхування здоров'я

Якщо це можливо, настійно рекомендується, щоб молоді люди та молодіжні працівники, що беруть участь у проектах молодіжної мобільності, мали європейську картку медичного страхування. Це безкоштовна картка, яка надає доступ до необхідної державної медичної допомоги під час тимчасового перебування в будь-якій з 28 країн ЄС, Ісландії, Ліхтенштейну та Норвегії за тих самих умов і з однаковою вартістю (вільною в деяких країнах), як застраховані в цій країні. Більш детальна інформація про картку та способи її отримання доступна на веб-сторінці http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559 .

ВОЛОНТЕРСЬКЕ СТРАХУВАННЯ

Кожен волонтер повинен бути зарахований/записаний до страхування волонтерства [270] , передбаченого програмою Еразмус+, яке доповнює покриття обов'язкової європейської карти страхування здоров'я та / або національних систем соціального забезпечення. Волонтери, які не мають права на Європейську карту страхування здоров'я, мають право на повне покриття через страхування, надане Європейською Комісією. Організація-координатор, у співпраці з відправляючою та приймаючою організаціями, несе відповідальність за участь волонтерів. Цей запис має бути зроблений до від'їзду волонтера(ів) і охоплювати весь період діяльності. Інформація про охоплення та підтримку, яка надається через страхування для волонтерів, а також інструкції для зарахування, доступні на сайті Виконавчого агентства.

Вимоги до віз

Волонтери можуть мати потребу у отриманні візи для перебування за кордоном у країні програми або країні-партнері, де проводиться діяльність.

Колективна відповідальність усіх організацій-учасниць полягає в забезпеченні того, щоб необхідні дозволи (короткострокові / довгострокові візи або дозволи на проживання) були належними до

[270] https://www.cignahealthbenefits.com/en/plan-members

того, як відбудеться запланована діяльність. Настійно рекомендується заздалегідь запитувати дозволи від компетентних органів, оскільки процес може зайняти кілька тижнів. Виконавче агентство може надавати додаткові поради та підтримку щодо віз, дозволів на проживання, соціального забезпечення тощо.

МЕНТОРСТВО/ НАСТАВНИЦТВО

Волонтерам потрібно надавати індивідуальну підтримку через наставництво. Головним відповідальним за наставництво є наставник, призначений Організацією, що приймає, або Координатором. Наставництво полягає у проведенні регулярних зустрічей з метою дотримання добробуту добровольця в межах та поза межами Організації, що приймає. Наставництво орієнтоване на окремих волонтерів і, таким чином, зміст і частота зустрічей буде змінюватися залежно від індивідуальних потреб. Можливі теми наставницьких зустрічей: благополуччя волонтера, благополуччя в колективі, задоволення завданнями, практичність і т.д. Інтенсифікований процес наставництва «Посилене наставництво» може бути необхідним для підтримки молодих людей з меншими можливостями, якщо вони не в змозі здійснювати волонтерську діяльність незалежно / з регулярним наставництвом або підтримкою навчання. Посилене наставництво передбачає більш тісний контакт і більше зустрічей з волонтером, а також більше часу для виконання завдань регулярного наставництва, гарантуючи покрокову підтримку волонтерів під час проектної діяльності, а також поза робочим часом. Посилене наставництво спрямоване на успішну реалізацію проекту, а також на те, щоб волонтер отримав якомога більшу автономію.

ПІДГОТОВКА ПЕРЕД ВІДПРАВЛЕННЯМ

Якість підготовки учасників є ключовим елементом для реалізації успішного проекту. У цьому відношенні волонтерам слід надавати навчання перед виїздом. Підготовка волонтера перед відправленням є відповідальністю організацій-учасниць (як правило, відправляючої організації або координуючої організації) та надає волонтерам можливість говорити про свої сподівання, розвинути їх мотивацію та цілі навчання, краще зрозуміти процес Youthpass і значення перевірки їхніх результатів навчання, а також отримати інформацію про країну перебування та про програму Еразмус+.

ТРЕНІНГ ПО ПРИБУТТЮ ТА СЕРЕДНЬОСТРОКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Волонтери мають права та зобов'язання брати участь у тренінгах по прибуттю та середньостроковому оцінюванні.

Відповідальність за організацію навчання та оцінки залежить від того, де відбуваються події:

- в країнах Програми: підготовка / оцінка організовується національними агентствами;
- в країнах-партнерах, що межують з ЄС (регіон 1-4): підготовка / оцінка організовуються, ресурсними центрами SALTO SEE, SALTO EECA та SALTO Euromed[271] у країнах, охоплених кожним з центрів, відповідно;
- в інших країнах-партнерах: сесії з підготовки та оцінки не організовуються національними агентствами або SALTO. Організації-учасниці несуть відповідальність за те, щоб волонтери пройшли тренінг по прибуттю, та щоб забезпечити місце для проведення середньострокової оцінки досвіду. У зв'язку з цим для діяльності, організованої в рамках розвитку потенціалу

[271] https://www.salto-youth.net/

в молодіжній сфері, витрати, пов’язані з такою підготовкою, можуть бути охоплені за пунктом "витрати на діяльність".

У будь-якому випадку бенефіціарам завжди рекомендується надавати волонтерам додаткові можливості для навчання та оцінки, навіть якщо для цієї мети не передбачено спеціальних коштів в межах гранту проекту. Усі відповідні провайдери тренінгів та оцінювання повинні надавати інформацію про молодіжний паспорт (Youthpass).

Крім того, у випадках обґрунтованих потреб організації-учасниці можуть організувати тренінг по приїзду для короткотермінової мобільності, зокрема для молоді з обмеженими можливостями. У межах проектів мобільності витрати, пов’язані з подібними сесіями, можуть розглядатися у розділі «Виняткові витрати» для заходів, що стосуються молодих людей з обмеженими можливостями (див. Розділ «Правила фінансування» частини Б цього Керівництва).

ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ - YOUTHPASS

Кожен волонтер, який бере участь у проекті волонтерської діяльності, має право пройти процес Youthpass та отримати сертифікат Youthpass наприкінці. Youthpass визначає та документує неформальні та інформальні результати навчання, отримані під час проекту. Рекомендується впроваджувати Youthpass у навчальний зміст з самого початку проекту та використовувати його під час проектної діяльності як інструмент, що допомагає учасникам краще усвідомлювати, обмірковувати та оцінювати свій процес навчання. З питань підтримки та додаткової інформації про Youthpass зверніться до керівництва Youthpass та інших відповідних матеріалів на сайті www.youthpass.eu .

СПІЛЬНІ МАГІСТЕРСЬКІ ПРОГРАМИ ЕРАЗМУС МУНДУС

1. УМОВИ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДИЗАЙНУ ПРОЕКТУ СПІЛЬНИХ МАГІСТЕРСЬКИХ ПРОГРАМ ЕРАЗМУС МУНДУС (EMJMD).

EMJMD повинна бути повністю розроблена на момент подання заявки та бути готовою до роботи протягом чотирьох послідовних випусків з другого року навчання після заявки, якщо консорціум обирає підготовчий рік після обрання проекту. Очікується, що консорціуми EMJMD, які вирішили не проводити підготовчу роботу, негайно запускають перший випуск магістра, тобто, перший рік навчання після їх відбору.

Для того, щоб відповідати мінімальним вимогам, встановленим у Частині B, і де зовнішнє забезпечення якості на рівні програми є обов'язковим, (залежно від юрисдикції, яка може бути, наприклад, акредитацією або оцінкою), підтвердження цього національними компетентними органами може:

- бути результатом успішного впровадження Європейського підходу до забезпечення якості спільних програм (якщо це дозволяє національне законодавство), або

- ґрунтуватися на індивідуальних рішеннях щодо акредитації для кожного національного компонента, на основі якого формується EMJMD.

Для системної / інституційної акредитації, тобто закладів вищої освіти, які самостійно акредитують свої освітні програми, підтвердження дійсних акредитацій може мати форму:

- доказу відповідного національного законодавства, яке дає право ЗВО пропонувати освітні програми та призначати ступінь магістра, та / або

- доказу відповідних внутрішніх рішень ЗВО для надання національних компонентів запропонованої освітньої програми EMJMD.

Більше того, програми національних магістерських програм повинні бути взаємно визнані партнерами ЗВО консорціуму з країн програми. Заявники повинні зазначити, що процес визнання періодів навчання EMJMD у консорціумі повинен бути узгодженим до початку першого вступу студента на EMJMD.

Заклади вищої освіти країн-членів Програми, які виступають в ролі партнерів у консорціумі, повинні бути закладами вищої освіти, здатними надавати спільний чи множинний диплом (принаймні подвійний диплом) для випускників EMJMD. Консорціуми також повинні забезпечити, щоб усі студенти, що закінчили навчання, отримали спільний додаток до диплому в кінці періоду навчання, що охоплює весь зміст магістерської програми.

Якщо заявники прямо не відмовляться, перший рік стане підготовчим та заохочувальним / пропагандистським роком, протягом якого програма буде рекламована та буде здійснено перший прийом студентів. EMJMD повинні забезпечити спільні / загальні процедури для вимог до вступу студентів[272], заходи з викладання та підготовки, механізми забезпечення якості, іспити та оцінювання діяльності студентів, адміністративний та фінансовий менеджмент консорціуму, характер / обсяг послуг, що пропонуються студентам (наприклад, мовні курси, візова підтримка) та ін. Всі студенти повинні бути охоплені схемою страхування та охорони здоров'я, вибраною консорціумом. Ця схема повинна відповідати мінімальним вимогам EMJMD, як визначено в відповідному керівництві, доступному на веб-сайті виконавчого агентства.

[272] Процедура відбору має бути організована таким чином, щоб забезпечити відбір кращих студентів по всьому світі.

Ці елементи мають вирішальне значення для демонстрації повної інтеграції EMJMD та її консорціуму-виконавця. Тому очікується, що проект угоди про консорціум надається на етапі подання заявки, який охоплює ці та інші важливі питання чітким та прозорим способом. Наявність актуальної, повної та надійної угоди про консорціум є ознакою готовності партнерів та зрілості заявки.

Консорціум EMJMD повинен буде розробити спільні заходи з пропагування та підвищення обізнаності, щоб забезпечити загальну публічність спільної програми навчання та схеми надання стипендії Еразмус+. Ці заходи обов'язково включатимуть розробку інтегрованого та всеохоплюючого веб-сайту програми (англійською мовою, а також на основній мові навчання, якщо вона буде іншою), надаючи всю необхідну інформацію про EMJMD для студентів та майбутніх роботодавців, до початку першого раунду подання на стипендії.

Порядок подання заявки та термін подання заявки повинні бути розроблені таким чином, щоб вона давала студентам всю необхідну інформацію заздалегідь та достатньо часу для підготовки та подання заявки (тобто щонайменше за 4 місяці до кінцевих термінів подання на стипендію). Консорціуму також рекомендується організовувати мовні курси на мові приймаючих закладів та пропонувати курси інших широко поширених мов. Публічність буде підтримуватися веб-сайтами Комісії та виконавчого агентства, через національні агентства та представництва ЄС. Керівництво щодо веб-сайтів EMJMD можна знайти на веб-сайті Виконавчого агентства.

2. УМОВИ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ СТУДЕНТІВ-МАГІСТРІВ

Студенти-магістри, які бажають зареєструватися в EMJMD, повинні мати раніше отриманий перший ступінь вищої освіти[273] або продемонструвати визнаний еквівалентний рівень навчання відповідно до національного законодавства та практики. Кожен EMJMD консорціум буде нести відповідальність за визначення своєї конкретної процедури подання заявки студентами та критеріїв відбору відповідно до вимог та керівництва, доступних на веб-сайті виконавчого агентства. У цьому контексті студенти-кандидати можуть подати заявку на отримання стипендії EMJMD на будь-яку з програм Еразмус+ Еразмус Мундус на свій вибір (каталог EMJMD доступний на веб-сторінці: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/library/ Emjmd-catalogue_en), але вибір обмежується максимумом трьома різними спільними програмами за навчальний рік.

Стипендії Еразмус+ студентам EMJMD можуть бути запропоновані студентам з будь-якого регіону світу. Консорціумам доведеться враховувати географічний баланс, тобто не більше 3 кандидатів з тієї ж країни (/ з тією ж національністю) повинні отримувати стипендію EMJMD протягом одного набору. Ця умова не поширюється на японських студентів у межах консорціумів, що фінансуються ЄС та MEXT. Студенти з подвійним громадянством повинні вказати громадянство, за яким вони подають стипендіальну заявку. Однак, можуть застосовуватися спеціальні правила у разі додаткового фінансування окремих регіонів світу. Консорціуми EMJMD також будуть заохочуватись до зарахування самофінансованих студентів[274], які представляють приблизно 25% стипендіатів Еразмус+.

Стипендії студентам EMJMD присуджуються за участь у повній програмі EMJMD. Стипендіати не можуть передавати університетські кредити з курсів, які були отримані до їх зарахування на EMJMD з метою зменшення їх обов'язкової діяльності у спільній програмі. Крім того, стипендіати

[273] Незважаючи на те, що ця умова обов'язково повинна бути виконана під час зарахування, консорціуми EMJMD можуть вирішити про прийняття заявки на стипендію від студентів у останньому році їх першого рівня вищої освіти.
[274] Самофінансовані студенти – це ті, хто платить із власних надходжень чи отримує стипендію з іншого джерела.

EMJMD не можуть одночасно отримувати гранти для студентів або мобільності працівників в рамках інших освітніх програм вищої освіти, що фінансуються бюджетом ЄС і навпаки.

Щоб гарантувати повну прозорість у правилах впровадження EMJMD, а також визначити права та обов'язки студентів, які подаються до консорціумів EMJMD, обидві сторони (тобто, прийняті студенти та консорціуми EMJMD) повинні підписати студентську угоду (див. зразок на веб-сайті виконавчого агентства) до зарахування студентів на EMJMD. Ця студентська угода охоплює всі аспекти: академічний, фінансовий, адміністративний, поведінковий та інші, пов'язані із впровадженням EMJMD, а також для стипендіатів - стипендіальний менеджмент. Вона повинна включати показники ефективності для успішного придбання мінімальних кредитів ЄКТС (і наслідки у разі їх неможливості придбання), інформацію про послуги, що надаються студенту, а також інформацію щодо здоров'я / соціального забезпечення, вимог щодо мобільності та правила дипломних робіт / іспиту / правил завершення навчання тощо. Для забезпечення прозорості шаблон учнівської угоди повинен бути опублікований на сайті EMJMD консорціуму (усі EMJMD повинні мати свою веб-сторінку).

3. УМОВИ, ПОВ'ЯЗАНІ З МОНІТОРИНГОМ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ЯКОСТІ

Для того, щоб ефективно проводити моніторинг виконання EMJMD, консорціуми-бенефіціари повинні застосовувати низку механізмів моніторингу та забезпечення якості (ЗЯ):

- визначення спільного плану ЗЯ із загальними методами та критеріями оцінки, узгодженим графіком виконання / етапами та подальшими діями. Процедура забезпечення якості має бути включена в дизайн проекту EMJMD на етапі подання заявки, зокрема щодо внутрішньої та зовнішньої оцінки, відгуки щодо показників (наприклад, можливості працевлаштування випускників, стійкість) та ін. Знахідки та висновки, що стосуються забезпечення якості, будуть повідомлятися консорціумом у виконавче агентство;
- подання регулярних проміжних звітів/ звітів про результати реалізації проекту;
- кількісний та якісний моніторинг мобільності та успішності студентів (з точки зору впроваджених заходів, отриманих кредитів ЄКТС та присудженого ступеня) за допомогою он-лайн інструменту мобільності виконавчого агентства;
- зв'язок та співпраця (де це можливо та очікується) з асоціацією випускників EM (сайт EMA: www.ema.eu);
- спільні наради закладів вищої освіти, представників студентів, працівників програми з виконавчого агентства, працівників відповідних національних агентств та, за потреби, зовнішніх експертів; принаймні дві зустрічі повинні бути організовані консорціумом EMJMD протягом періоду, що охоплюється грантовою угодою;
- відгуки від зарахованих студентів;
- участь у тематичних кластерних зборах, організованих Комісією, національними агентствами або виконавчим агентством для підтримки обміну успішними практиками та взаємного навчання.

4. ПРОЦЕДУРА ВИБОРУ КОНСОРЦІУМІВ EMJMD

Основною метою програми EMJMD є залучення, відбір та фінансування досконалості; це слід розуміти як з точки зору академічної якості основних учасників (організацій та студентів-магістрів), так і спроможності консорціумів які, як очікується, проведуть інтегровану міжнародну освітню програму зі студентами країн програми та країн-партнерів. Пропозиції будуть повністю оцінені академічними експертами в рамках одного етапу процесу оцінювання.

На підставі оцінки чотирьох критеріїв, наприклад, актуальність проекту, якість дизайну та впровадження проекту, якість команди проекту та механізмів співпраці, вплив та поширення, буде складено рейтинговий список усіх пропозицій. Для консорціумів, які будуть спільно фінансуватися ЄС та MEXT, буде створено окремий рейтинг. Будуть розглянуті лише ті пропозиції, які пройшли мінімальний поріг, що становить принаймні 30 балів з 40 за критерієм "Актуальність проекту" та принаймні 70 зібраних балів із 100 загалом.

Ті пропозиції, які пройдуть всі пороги, будуть оцінюватися на додаткові стипендії для цільових регіонів країн-партнерів, визначених у розділі «Додаткові стипендії для студентів з цільових регіонів світу». Академічні експерти аналізують та оцінюють відповіді за додатковим критерієм: "Актуальність проекту в цільових регіонах" і вказують, чи є ця інформація актуальною на так / ні.

Оцінка за додатковим критерієм не вплине на первинний рейтинговий список, який виник в результаті оцінки за чотирма критеріями надання (актуальність проекту, якість дизайну та впровадження проекту, якість команди проекту та механізмів співпраці, вплив та поширення). Це не поширюється на консорціуми, що фінансуються ЄС та MEXT, які не мають права подавати заявки на додаткові стипендії.

СТРАТЕГІЧНІ ПАРТНЕРСТВА

1. Формати проекту

Стратегічні партнерства підтримують широкий та гнучкий спектр заходів з метою впровадження інноваційних практик, сприяння розвитку та модернізації організацій, а також розвитку політики на європейському, національному та регіональному рівнях.

Залежно від цілей проекту залучених організацій-учасниць, очікуваного впливу та інших елементів, стратегічні партнерства можуть бути різного розміру та відповідно адаптувати свою діяльність. У спрощеній формі ці заходи дозволяють організаціям, що беруть участь у програмі, отримати досвід у міжнародному співробітництві та зміцнювати їхні можливості, а також створювати високоякісні інноваційні результати. Оцінка якості проектної заявки буде пропорційною цілям співпраці та характеру залучених організацій.

Нижче наведений розділ містить ідеї щодо видів діяльності, які можуть бути здійснені в межах стратегічного партнерства, або сприяючи міжгалузевому співробітництву або певній сфері освіти, навчання та молоді. Цей розділ є суто ілюстративним і не перешкоджає організаціям, які планують свій проект інакше.

Види діяльності:

- навчальні плани, курси, спільні освітні програми, загальні модулі (в тому числі е-модулі), інтеграція більшої різноманітності форматів навчання (дистанційний, неповна зайнятість (заочний), модульне навчання);
- навчання, викладання, підготовка, матеріали та методи роботи з молоддю, педагогічні підходи та інструменти;
- проектна співпраця, навчання однолітків, семінари, віртуальні лабораторії, віртуальні простори співпраці;
- розвиток потенціалу та мережева діяльність;
- розробка та реалізація планів стратегічної співпраці;
- інформація, керівництво, наставництво та консультування;
- огляди, порівняльний аналіз, збір даних, дослідження реальних випадків життя;
- визначення якісних стандартів та професійно-кваліфікаційних профілів;
- вдосконалення кваліфікаційних рамок, трансферу кредитів, забезпечення якості, визнання та підтвердження;
- навчання, викладання та професійна підготовка (див. пункт 2 нижче).

Крім того, очікується, що всі стратегічні партнерства повинні здійснювати цілеспрямоване та широке розповсюдження своїх результатів з тим, щоб заохочувати їх широке використання та збільшити їх вплив за межами організацій, які безпосередньо беруть участь у проекті. Вимоги до поширення будуть пропорційними меті та масштабам проекту.

Організації, установи з різних сфер освіти, підготовки та молоді, а також інших соціально-економічних секторів можуть спільно співпрацювати, щоб через свої проекти досягти цілей в одній чи кількох сферах освіти, підготовки та молоді. Наступні типології діяльності є особливо значущими в кожній конкретній галузі для досягнення цілей політики, описаних у частині Б керівництва, в межах чи між галузевими кордонами.

Крос-секторальне співробітництво:

Розробити, тестувати, адаптувати та впровадити інноваційні практики, пов’язані з наступним:

- стратегічне співробітництво між різними освітніми секторами та місцевими / регіональними підприємствами, наприклад, для вивчення можливостей працевлаштування або легкості переходу до робочої сили або між освітніми рівнями;
- спільні науково-дослідні проекти, що проводяться шляхом партнерства між закладами вищої освіти та іншими освітніми рівнями, наприклад, з оцінювання або результатів навчання, що стосуються трансверсальних компетентностей;
- стратегічне співробітництво між офіційними та неформальними / інформальними установами освіти, наприклад, пов'язаними з навчанням на основі ІКТ або посиленням цифрової інтеграції в навчанні;
- дослідження та аналіз узгоджених педагогічних підходів та методологій, зокрема тих, що забезпечують трансверсальні компетентності (такі як підприємництво), що розвиваються у різних галузях освіти;
- проектна транснаціональна співпраця між партнерами з різних галузей освіти (наприклад, ранні роки навчання у парі з вищою середньою школою), що досліджують використання змістового та мовного інтегрованого навчання[275] або взаємне навчання для підвищення рівня мовної компетенції серед студентів різного віку з різних сфер освіти, підготовки та молоді, у тому числі з мігрантського бекграунду;
- співробітництво та обмін практикою між працівниками, що відповідає за послуги з підтримки на різних рівнях освіти (наприклад, консультування з питань керівництва, методи та інструменти наставництва, розробка систем, що допомагають відстежувати успіхи студентів); Або ті, хто залучається до служб підтримки студентів, для підвищення якості та узгодженості в освітніх секторах;
- партнерство між різними освітніми рівнями, які сприяють доступу до навчальних ресурсів та вивченню ними через відкриті освітні ресурси (ВОР) шляхом обміну найкращою практикою та розвитком ВОР на різних рівнях;
- спільні науково-дослідні проекти, що передбачають партнерство між освітніми та молодіжними секторами, досліджують потенціал вивчення аналітики та натовпові оцінки для підвищення якості навчання;
- співпраця між школами, закладами ПТО та закладами вищої освіти для вивчення заходів, спрямованих на посилення узгодженості між різними інструментами прозорості та визнання в ЄС та країн;
- співробітництво між молодіжним сектором та закладами вищої освіти з метою сприяння визнанню та затвердженню неформального та інформального навчання та його проникності за допомогою формальних навчальних курсів, а також проникності в різних галузях.

Вища освіта:

- Розробити, тестувати, адаптувати та впровадити інноваційні практики, пов'язані з наступним:
    - спільні освітні програми та спільні навчальні плани, інтенсивні програми та загальні модулі, включаючи е-модулі, між членами партнерства з різних країн, дисциплінами та галузями економіки (державними та приватними), що забезпечують відповідність потребам ринку праці;
    - проектна транснаціональна співпраця між підприємствами та студентами / працівниками закладів вищої освіти для вивчення прикладів з реального життя;
    - педагогічні підходи та методології, зокрема ті, що забезпечують трансверсальні компетентності, світогляд підприємницької діяльності та креативне мислення, в

[275] Інтегроване вивчення змісту та мови.

тому числі шляхом впровадження багато-, транс- та міждисциплінарних підходів, більш систематичне формування навчальної мобільності у освітніх програмах ("вбудована мобільність") та кращої експлуатації ІКТ;
    - інтеграція більшого різноманіття форматів навчання (дистанційний, неповна зайнятість (заочний), модульне навчання), зокрема через нові форми персоналізованого навчання, стратегічне використання відкритих освітніх ресурсів та віртуальної мобільності та віртуальних навчальних платформ;
    - нові підходи щодо полегшення проникності між секторами освіти (наприклад, шляхом підтвердження попереднього навчання та можливості гнучкого навчання - модульні дослідження, змішане навчання тощо);
    - професійні керівництва та консультації та настановчі методи та інструменти;
    - залучення ЗВО разом із місцевими та регіональними органами влади та інших зацікавлених сторін на основі спільної роботи в міжнародній обстановці для сприяння регіональному розвитку та міжгалузевому співробітництву, спрямованому на побудову мостів та обміну знаннями між різними формальними та інформальними секторами освіти та підготовки кадрів;
    - співробітництво та обмін практикою між працівниками, відповідальними за послуги з підтримки, такі, як: консультування з питань керівництва, настановчі методи та інструменти, розробка систем, що допомагають відстежувати успіхи студентів; або тих, хто залучається до служб підтримки студентів, щоб підвищити якість (наприклад, залучати та утримувати нетрадиційних студентів, наприклад, дорослих та недопредставлених у вищій освіті груп);
- сприяти визнанню та сертифікації навичок та компетентностей на національному рівні шляхом ефективного забезпечення якості, заснованого на результатах навчання та довідкових матеріалах європейської та національних рамок кваліфікацій.
- розробити гнучкі шляхи для студентів та випускників ЗВО, включаючи підтвердження їхнього попереднього навчання;

Професійно-технічна освіта та підготовка:

- Розробити, тестувати, адаптувати та впровадити інноваційні практики, пов’язані з наступним:
    - пере- / визначення стандартів компетентності відповідно до результатів навчання; адаптація або розробка освітніх програм та курсів професійно-технічної освіти відповідно, а також супровід навчального матеріалу та інструментів;
    - методології навчання та викладання ПТО та педагогічні підходи, особливо ті, що забезпечують основні компетентності та базові навички; мовні навички; зосередження уваги на використанні ІКТ;
    - нові форми практичних тренінгових схем та вивчення прикладів з реального життя у бізнесі та промисловості; розробка та реалізація проектної транснаціональної співпраці між підприємствами та студентами / працівниками закладів ПТО;
    - розробка та надання нових навчально-методичних матеріалів та методів викладання та навчання ПТО, включаючи навчання на основі роботи, віртуальну мобільність, відкриті освітні ресурси та кращу експлуатацію потенціалу ІКТ, наприклад, створення віртуальних лабораторій / робочих місць, адаптованих до потреб ринку праці;
    - професійне керівництво та консультації та настановчі методи та інструменти;
    - інструменти та методи професіоналізації та професійного розвитку вчителів, тренерів та працівників ПТО; особлива увага приділяється поліпшенню базової

освіти та підвищення кваліфікації вчителів та тренерів з професійно-технічної освіти;
    - менеджмент та лідерство професійно-технічних навчальних закладів;
    - стратегічне співробітництво між закладами ПТО та місцевими / регіональними бізнес-спільнотами, включаючи агентства економічного розвитку;
    - співпраця для розвитку творчості та інновацій між закладами ПТО, закладами вищої освіти та центрами дизайну, мистецтва, досліджень та інновацій;
- сприяти визнанню та сертифікації навичок та компетентностей на національному рівні, посилаючись на європейські та національні рамки кваліфікацій та використання інструментів ЄС; розробляти гнучкі шляхи для студентів та випускників ПТО, включаючи підтвердження їх попереднього навчання;
- впроваджувати трансфер кредитів (ECVET) та забезпечення якості (EQAVET) закладами ПТО.

Шкільна освіта:

- Розробити, тестувати, адаптувати та впровадити інноваційні практики, пов'язані з наступним:
    - нові освітні програми, курси, навчальні матеріали та інструменти;
    - методології навчання та викладання, а також педагогічні підходи, особливо ті, які забезпечують основні компетентності та базові навички, мовні навички та навички, зосереджені на використанні ІКТ;
    - нові форми практичних тренінгових схем та вивчення прикладів з реального життя у бізнесі та промисловості;
    - нові форми навчання та надання освіти та підготовки, зокрема стратегічне використання відкритого та гнучкого навчання, віртуальна мобільність, відкриті освітні ресурси та краща експлуатація потенціалу ІКТ;
    - керівництво та консультації та настановчі методи та інструменти;
    - інструменти та методи професіоналізації та професійного розвитку вчителів, тренерів та інших працівників; особлива увага приділяється поліпшенню базової освіти та підвищення кваліфікації вчителів;
    - менеджмент та лідерство освітніх закладів та закладів підготовки;
    - інформаційно-просвітницькі заходи між організаціями різних галузей освіти, підготовки та молоді;
    - стратегічне співробітництво між навчальними організаціями, з одного боку, та місцевими / регіональними органами влади, з іншого боку;
- обмінюватися досвідом та кращою практикою, проводити навчальні заходи та семінари;
- проводити спільні дослідження, огляди, вивчення та аналізи;
- сприяти визнанню та сертифікації навичок та компетентностей на національному рівні, посилаючись на європейську та національні рамки кваліфікацій та використання інструментів підтвердження ЄС.
- сприяти співпраці між місцевими та / або регіональними шкільними органами різних країн-членів програми з метою підтримки стратегічного розвитку через проекти за участю шкіл та місцевих приватних організацій та організацій громадянського суспільства, які працюють на ринку праці, чи у сферах освіти, підготовки та молоді.

Освіта дорослих:

- Розробити, тестувати, адаптувати та впровадити інноваційні практики, пов'язані з наступним:

    - нові навчальні плани, курси та супровідні навчальні матеріали та інструменти для дорослих студентів;
    - методології навчання та викладання, а також педагогічні підходи для дорослих студентів, особливо ті, які забезпечують основні компетентності та базові навички, мовні навички та навички, зосереджені на використанні ІКТ;
    - нові форми навчання дорослих та надання освіти дорослих, зокрема стратегічне використання відкритого та гнучкого навчання, віртуальна мобільність, відкриті освітні ресурси та краща експлуатація потенціалу ІКТ;
    - керівництво та консультації та настановчі методи та інструменти для дорослих студентів;
    - інструменти та методи професіоналізації та професійного розвитку вчителів та працівників у сфері освіти дорослих; особлива увага приділяється поліпшенню базової освіти та підвищення кваліфікації вчителів вищої освіти;
    - менеджмент та лідерство освітніх організацій дорослих;
    - інформаційно-просвітницькі заходи між організаціями різних галузей освіти, підготовки та молоді;
    - стратегічне співробітництво між закладами освіти дорослих, з одного боку, та місцевими / регіональними органами влади, з іншого боку;
- забезпечення гнучких шляхів для дорослих студентів, включаючи підтвердження їх попереднього навчання:
    - порівняльний аналіз моделей управління або впровадження та підходів
    - практичне застосування та тестування методів оцінки знань та компетентностей, отриманих через інформальне та неформальне навчання.
- підвищення доступності навчальних можливостей для дорослих:
    - сприяння створенню багатоцільових навчальних центрів та регіональних мереж навчальних закладів;
    - заходи щодо розвитку навчального виміру організацій, які не пов'язані перш за все з освітою (наприклад, організацій культури);
    - розробка навчальних курсів для підвищення доступності та якості європейських навчальних курсів для вчителів, керівників та інших працівників освіти для дорослих.
- сприяти визнанню та сертифікації навичок та компетентностей на національному рівні, посилаючись на європейську та національні рамки кваліфікацій та використання інструментів ЄС.

Молодь:

- Заходи співпраці в молодіжній роботі з метою розробки, тестування, адаптації та / або впровадження інноваційних практик роботи з молоддю. Ці заходи можуть стосуватися таких аспектів:
    - методи, інструменти та матеріали, спрямовані на розвиток ключових компетентностей та базових навичок молодих людей, а також мовних навичок та ІКТ;
    - методи, інструменти та матеріали для професіоналізації та підвищення кваліфікації працівників з молоддю (наприклад, навчальні плани, навчальні модулі, ресурсні матеріали, успішні практики, інструменти підтвердження тощо);
    - нові форми надання молодіжної роботи і підготовки та підтримка, зокрема стратегічне використання відкритого та гнучкого навчання, віртуальна мобільність, відкриті освітні ресурси та краща експлуатація потенціалу ІКТ;

    - програми молодіжної роботи та інструменти, спрямовані на боротьбу з соціальною ізоляцією та раннім залишенням школи;
    - стратегічна мережева робота та співпраця серед молодіжних організацій та / або з організаціями в сферах освіти та підготовки, а також на ринку праці;
    - стратегічне співробітництво з місцевими / регіональними державними органами;
- визнання та сертифікація навичок та компетентностей на національному рівні, посилаючись на європейську та національні рамки кваліфікацій та використання інструментів підтвердження ЄС.
- транснаціональні молодіжні ініціативи: співпраця, сприяння соціальній прихильності та підприємницькому духу, спільно проводиться двома та більше групами молодих людей з різних країн (див. нижче).

Фокус на таких аспектах:

- творчість, інновації та модернізація;
- стратегічне використання методологій інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та віртуальної співпраці;
- відкриті освітні ресурси (ВОР);
- якість освіти, підготовки та молодіжної роботи;
- підприємницька освіта (у тому числі соціальне підприємництво);
- справедливість та інклюзія;
- базові навички та трансверсальні навички (мовні навички, цифрові навички та підприємництво);
- визнання та затвердження результатів навчання за офіційним, неформальним та інформальним навчанням;
- просування гнучких навчальних шляхів;
- професіоналізація та професійний розвиток у сфері освіти, підготовки та молодіжної роботи;
- навички управління та лідерства;
- активна участь молоді у суспільстві;
- міжвідомче співробітництво;
- міжрегіональне співробітництво;
- синергія між політикою та практикою.

Цілі та учасники:

- практики;
- працівники, що здійснюють освіту та підготовку;
- молодіжні працівники;
- експерти, фахівці, професіонали;
- студенти, слухачі, стажери, школярі, дорослі студенти, молоді люди, волонтери;
- НЕЗ (люди, які не працюють, не навчаються або не здійснюють підготовку);
- молоді люди з обмеженими можливостями;
- ті, хто рано залишає школу;
- розробники рішень;
- дослідники.

Партнери, які можуть бути залучені в той же проект

- освітні, тренінгові та молодіжні організації;

- організації, які працюють у різних сферах та секторах (наприклад, центри професійної майстерності або торговельні палати тощо);
- органи державного сектору;
- підприємства, компанії, представники бізнесу та ринку праці;
- громадські організації;
- науково-дослідні та інноваційні установи;
- організації громадянського суспільства;
- соціальні партнери.

2. Підготовка, викладання та навчання, включені в стратегічні партнерства

Стратегічні партнерства також можуть організовувати заходи з підготовки, викладання та навчання окремих осіб, оскільки вони привносять додаткову вартість для досягнення цілей проекту. Деякі з цих заходів є особливо актуальними в одній або декількох галузях освіти та молоді, зокрема

Вид діяльності	Особливо актуальні для
Змішана мобільність студентів	Усі сфери освіти, підготовки та молоді
Короткотермінові обміни груп учнів	Шкільна освіта, професійно-технічна освіта
Інтенсивні освітні програми	Вища освіта
Довгострокова навчальна мобільність учнів	Шкільна освіта
Довгострокові завдання з навчання та підготовки	Вища освіта, професійно-технічна освіта, шкільна освіта та освіта дорослих
Довгострокова мобільність молодіжних працівників	Молодь
Короткострокові спільні освітні тренінги	Усі сфери освіти, підготовки та молоді

У наведених нижче розділах надані додаткові описи вищезгаданих заходів.

Учні

Інтенсивні освітні програми (студенти: від 5 днів до 2 місяців; викладачі/ запрошені викладачі: від 1 дня до 2 місяців)

Інтенсивна навчальна програма (ІНП) - це коротка програма навчання, яка об’єднує студентів та викладачів з закладів вищої освіти - учасників, а також інших відповідних запрошених експертів / спеціалістів / фахівців з метою:

- заохочувати ефективне та багатонаціональне викладання фахових тем;
- надавати можливість студентам та вчителям працювати разом у багатонаціональних та міждисциплінарних групах, і, таким чином, отримувати вигоду від спеціальних умов викладання та навчання, які не є доступними в одній установі, а також для отримання нових точок зору на тему, що вивчається;
- дозволяти викладачам обмінюватися думками щодо змісту викладання, підходів до нових навчальних програм, випробувати інноваційні методи викладання, які можуть в кінцевому підсумку стати частиною нового розробленого спільного курсу або навчального плану в міжнародному навчальному середовищі.

Бажаними рисами ІНП є:

- ІНП повинні надавати значно нові можливості для навчання, розвитку навичок, доступу до інформації, а також результатів наукових досліджень та інших знань для вчителів та студентів – учасників програми;
- навантаження студентів-учасників повинне бути визнаним за допомогою кредитів ЄКТС (або еквівалентної системи);
- ІНП, як очікується, використовуватимуть інструменти та служби ІКТ для підтримки підготовки та подальшої діяльності ІНП, тим самим сприяючи створенню стійкого навчального співтовариства у відповідній предметній області;
- співвідношення працівників та студентів повинно гарантувати активну участь у класі;
- необхідно зберегти рівновагу між участю транснаціональних та національних студентів та працівників;
- ІНП повинні представити сильний міждисциплінарний підхід, сприяючи взаємодії студентів з різних навчальних дисциплін;
- на додаток до результатів навчання з предметних компетентностей, ІНП повинні сприяти передачі трансверсальних компетентностей.

Відбір учасників ІНП (викладачів та студентів) здійснюється консорціумом стратегічного партнерства.

Кількість годин викладання та підготовки повинна забезпечувати, щоб більша частина часу, що проводиться за кордоном, пов’язана з освітою та підготовкою, а не для досліджень чи будь-якої іншої діяльності.

Змішана мобільність студентів, учасників тренінгів, дорослих студентів, школярів, молодих людей (від 5 днів до 2 місяців фізичної мобільності)

Діяльність, яка поєднує в собі один або кілька коротких періодів фізичної мобільності (загалом до 2 місяців) з віртуальною мобільністю (тобто використання інформаційних та комунікаційних технологій, таких як спільні робочі області, потокове передавання даних, відеоконференції, соціальні медіа тощо), щоб доповнювати або продовжувати результати навчання фізичної мобільності). Вона може бути використана для підготовки, підтримки та стійкості фізичної мобільності. Вона також може бути організована для людей з особливими потребами або з обмеженими можливостями, щоб допомогти їм подолати бар’єри для довгострокової фізичної мобільності.

Короткотермінові обміни груп учнів (від 3 днів до 2 місяців)

Короткотермінові обміни груп учнів (включаючи учнів професійно-технічної освіти) можуть бути організовані між школами різних країн, що беруть участь в одному стратегічному партнерстві. Під час таких подій учні працюють в одній з партнерських шкіл і можуть бути розміщені у інших сім’ях. Спільна проектна робота під час візитів повинна бути пов’язана з цілями стратегічного

партнерства. Зверніть увагу, що співпраця між школами в партнерстві не повинна обмежуватися подібними подіями, але включати також загальні онлайн та місцеві заходи. Школи заохочуються використовувати eTwinning для спільної роботи над проектом до та після заходів мобільності.

Учні, які здійснюють короткотермінові обміни, завжди повинні супроводжуватися дорослими, щоб ті забезпечили їхню безпеку та захист, а також ефективне навчання під час мобільності.

Спільна проектна робота під час візитів повинна дати учням та вчителям різних країн можливість спільно працювати над однією чи кількома темами, що становлять взаємний інтерес. Вона допомагає учням та вчителям набувати та вдосконалювати навички не лише у темі або предметній сфері, на якій зосереджений проект, а й у плані командної роботи, міжкультурного навчання, соціальних відносин, планування та здійснення діяльності за проектом та використання інформаційних та комунікаційних технологій (ІКТ). Участь у спільній проектній роботі з групами учнів зі шкіл-партнерів різних країн також дає учням та викладачам можливість практикувати іноземні мови та підвищує їхню мотивацію до вивчення мови.

В ідеалі діяльність проекту повинна бути інтегрована в регулярну діяльність шкіл та повинна бути включена у освітні програми учнів-учасників. Учні мають бути в змозі брати участь у всіх етапах проекту, включаючи планування, організацію та оцінку діяльності.

Довгострокова навчальна мобільність учнів (від 2 до 12 місяців)

Метою діяльності є зміцнення співпраці між школами, що беруть участь в одному стратегічному партнерстві. Діяльність з мобільності повинна бути пов’язана з цілями стратегічного партнерства та повинна бути вбудована в дизайн проекту. Школи заохочуються використовувати eTwinning, щоб спільно працювати над проектом перед, під час та після діяльності мобільності учнів. Ці заходи повинні допомогти максимізувати вплив на школи-учасниці. Діяльність також дозволяє учням розвивати своє розуміння різноманітності європейських культур та мов та допомагає їм набути компетентностей, необхідних для особистого розвитку. Школи, які беруть участь у партнерстві, повинні разом працювати над розробкою угод про навчання, визнаючи навчання, проведене у школі-партнері за кордоном та посилення європейського виміру у шкільній освіті. Ця діяльність також має бути цінним міжнародним педагогічним досвідом для вчителів, які беруть участь у організації та здійсненні мобільності.

Учасники відбираються школами. Вони повинні бути учнями у віці не менше 14 років і бути зарахованими на повний день у школі, яка бере участь у стратегічному партнерстві. Вибрані учні можуть проводити від 2 до 12 місяців у приймаючій школі та приймаючій сім’ї за кордоном.

Взаємний обмін учнями між школами / приймаючими сім’ями заохочується, але не є обов’язковим.

Усі дійові особи, які беруть участь у навчальній мобільності - школи, учні, їхні батьки та приймаючі сім’ї, повинні проконсультуватися з конкретним керівництвом до навчальної мобільності учнів, яке має на меті допомогти їм у здійсненні діяльності та забезпечити безпеку та добробут учнів. Керівництво визначає ролі та обов’язки, надає вказівки та забезпечує необхідними шаблонами та формами для учасників. Керівництво доступне англійською мовою на веб-сайті Європа та в перекладі на веб-сайті відповідного національного агентства.

Лінгвістична підтримка он-лайн

Учасники довгострокових заходів мобільності (від 2 до 12 місяців) в межах стратегічного партнерства можуть скористатися мовною підготовкою. У зв’язку з цим мовна підтримка онлайн буде поступово впроваджуватися в курс Програми. Європейська Комісія зробила доступною таку онлайн-підтримку відібраним учням з метою оцінки їх компетентності у мові, яку вони будуть

використовувати для навчання за кордоном. Цей інструмент також пропонує їм, де це необхідно, можливість покращити знання мови до та / або протягом періоду мобільності.

При впровадженні для шкіл лінгвістична он-лайн підтримка надаватиметься наступним чином:

- національні агентства надають школам інтернет-ліцензії відповідно до загальних критеріїв, визначених Європейською Комісією.
- після відбору всіх учнів (крім носіїв мови), які користуватимуться послугами онлайн, буде проведений онлайн-тест для оцінки їх компетентності у мові, яку вони використовуватимуть для навчання. Результати цього тесту будуть повідомлені учням та школі.
- на основі кількості онлайн-ліцензій, доступних для мовних курсів, школи розподіляють ліцензії відповідно до потреб.
- наприкінці періоду мобільності учні будуть проходити другу оцінку, щоб оцінити прогрес, досягнутий на іноземній мові.

Більш детальна інформація про мовну он-лайн підтримку доступна на веб-сайтах Європейської Комісії та національних агентств.

Для мов, які не охоплюються службою Комісії, для цієї мети може бути передбачений спеціальний грант для "мовної підтримки".

ПРАЦІВНИКИ В СФЕРІ ОСВІТИ І ПІДГОТОВКИ ТА МОЛОДІЖНІ ПРАЦІВНИКИ

Короткотермінові спільні заходи з підготовки працівників (від 3 днів до 2 місяців)

Спільні заходи з підготовки працівників дозволяють організаціям-учасницям у стратегічному партнерстві організувати короткі тренінгові заходи для працівників освіти та підготовки кадрів або молодіжних працівників, пов’язаних з темою або сферою стратегічного партнерства. Вони повинні бути організовані для невеликих груп працівників з різних країн, щоб максимізувати вплив на кожну організацію-учасницю.

Вони можуть мати різноманітні формати, тобто навчальні візити, поєднуючи односторонні візити до відповідних організацій, презентації, дискусійні семінари, освітні курси тощо. Необхідно зберегти рівновагу між участю транснаціональних та національних учасників.

Завдання з викладання та підготовки (від 2 до 12 місяців)

Метою діяльності є зміцнення співпраці між організаціями, залученими до одного стратегічного партнерства. Ця діяльність дозволяє працівникам розвивати свої знання та розуміння європейських систем освіти та підготовки, а також допомагає їм ділитися та отримувати професійні компетентності, методи та практику.

Ця діяльність дозволяє викладачам та іншим працівникам у загальноосвітній школі, вищій освіті, професійно-технічній освіті або освіті дорослих, які працюють у навчальних закладах, що беруть участь у стратегічному партнерстві, виконувати завдання терміном від 2 до 12 місяців за кордоном, викладаючи в інституції-партнері або долучаючись до професійної діяльності в іншій партнерській організації, яка пов’язана з їх експертною сферою. Діяльність може складатися з роботи у навчальному закладі / центрі або іншій відповідній організації (наприклад, підприємстві, неурядовій організації, шкільному органі тощо), участі в структурованих курсах або семінарах (наприклад, коледжах з підготовки вчителів або науково-дослідних організаціях), діяльності та спостереження на робочих місцях в компанії чи організації в галузі освіти, підготовки чи молоді.

Відправляюча установа повинна забезпечити чесний, прозорий та відкритий процес відбору, розробити зміст діяльності з учасником та забезпечити внутрішнє та, наскільки це можливо, зовнішнє визнання цієї довгострокової мобільності за кордоном.

Що стосується завдань з викладання та підготовки у вищій освіті, то такі типи відправляючих та приймаючих організацій допускаються:

- для довгострокової мобільності працівників з метою викладання, відправляючою організацією може бути будь-яка організація-учасник, тоді як приймаючою організацією повинен бути ЗВО-учасник.
- для довгострокової мобільності працівників з метою участі у підготовці, відправляючою організацією повинен бути ЗВО-учасник, тоді як приймаючою організацією може бути будь-якою організація-учасниця.
- відправляюча та приймаюча організації повинні бути розташовані в різних країнах, а приймаюча країна повинна відрізнятись від країни проживання учасника.

Організації, що беруть участь у стратегічному партнерстві, працюють разом над розробленням угод про мобільність, визнаючи роботу, що проводиться у партнерській організації за кордоном, та посилення європейського виміру у сфері освіти та підготовки. Ця діяльність також повинна бути цінним міжнародним досвідом для тих, хто бере участь у організації та здійсненні мобільності як у відправляючій, так і в приймаючій організації.

Мобільність молодіжних працівників (від 2 до 12 місяців)

Ця діяльність дозволяє молодіжним працівникам отримати досвід іншої робочої реальності, ніж та, яку вони здійснюють у їх рідних країнах, підвищуючи їх професійні, особистісні та міжкультурні компетентності. Молодіжні працівники мають можливість працювати за кордоном на період від 2 до 12 місяців, активно сприяючи щоденній роботі приймаючої організації, одночасно збагачуючи свій фаховий профіль у цій галузі. Ці заходи також спрямовані на зміцнення потенціалу організацій-учасниць, які отримують користь від нових перспектив та досвіду. Діяльність у сфері мобільності може здійснюватися або як індивідуальна діяльність (тобто коли один молодіжний працівник направляється до приймаючої організації), або парна діяльність, як взаємний обмін молодіжними працівниками (одночасно чи ні) між двома організаціями-партнерами.

Лінгвістична підтримка он-лайн

Учасники довгострокових заходів мобільності в межах стратегічного партнерства можуть скористатися мовною підготовкою. У зв’язку з цим мовна підтримка онлайн буде поступово впроваджуватися в курс програми. Європейська Комісія зробила доступною таку онлайн-підтримку відібраним працівникам та молодіжним працівникам з метою оцінки їх компетентності у мові, яку вони будуть використовувати для навчання за кордоном. Цей інструмент також пропонує їм, де це необхідно, можливість покращити знання мови до та / або протягом періоду мобільності

Лінгвістична підтримка он-лайн при застосуванні для працівників та молодіжних працівників надаватиметься наступним чином:

- національні агентства виділяють онлайн-ліцензії організаціям за загальними критеріями, визначеними Європейською комісією;
- після відбору всіх учасників (крім носіїв мови), які користуватимуться послугами онлайн, буде проведений онлайн-тест для оцінки їх компетентності у мові, яку вони використовуватимуть для навчання. Результати цього тесту будуть повідомлені учаснику;

- на основі кількості онлайн-ліцензій, доступних для мовних курсів, організації розподіляють ліцензії відповідно до потреб.
- наприкінці періоду мобільності учасники будуть проходити другу оцінку, щоб оцінити прогрес, досягнутий на іноземній мові.

Більш детальна інформація про мовну онлайн-підтримку доступна на веб-сайтах Європейської Комісії та національних агентств.

Для мов, які не охоплюються службою Комісії, для цієї мети може бути передбачений спеціальний грант для «мовної підтримки».

Транснаціональні молодіжні ініціативи

Стратегічні партнерства у сфері молоді також підтримують розвиток транснаціональних молодіжних ініціатив, що спільно проводяться двома або більше групами молодих людей з різних країн, сприяючи зростанню соціальних зобов'язань і підприємницького духу.

Наприклад, ці ініціативи можуть стосуватися:

- створення (мереж) соціальних підприємств, об'єднань, клубів, неурядових організацій;
- розробки і викладання курсів і тренінгів з навчання підприємництву (особливо соціального підприємництва і використання ІКТ);
- інформації, медіа грамотності, просвітницьких дій, або акцій, що стимулюють громадянську свідомість серед молодих людей (наприклад, дебати, конференції, заходи, консультації, ініціативи щодо європейських тем і т. д.);
- дій на користь місцевих громад (наприклад, підтримка вразливих груп населення, таких як люди похилого віку, меншини, мігранти, люди з обмеженими можливостями і т. д.);
- художніх і культурних ініціатив (театральні п'єси, виставки, музичні постановки, форуми і т. д.).

Молодіжна ініціатива – це проект, започаткований, заснований і впроваджений силами самої молоді. Це дає молодим людям шанс випробувати ідеї за допомогою ініціатив, що надає їм можливість бути безпосередньо й активно залученими до планування і проведення проекту. Участь у молодіжних ініціативах є важливим досвідом неформального навчання. При реалізації молодіжної ініціативи молоді люди мають можливість виступити з промовою щодо специфічних проблем, що зустрічаються в їхніх громадах. Вони мають можливість обговорити та відобразити обрану тему в європейському контексті, зробити власний внесок у будівництво Європи.

Молодіжна ініціатива має бути транснаціональною: мережа місцевих заходів, спільно проведених двома або більше групами людей з різних країн. Співпраця з міжнародними партнерами в рамках транснаціональних молодіжних ініціатив заснована на аналогічних потребах чи інтересах для того, щоб обмінюватися досвідом і дізнаватись щось від однолітків.

Молодіжні ініціативи дають змогу великій кількості молодих людей стати винахідливими і креативними у своєму повсякденному житті та висловлюватися про місцеві потреби та інтереси, а також про проблеми, з якими стикаються громади, в яких вони живуть.

Молоді люди можуть випробувати свої ідеї, започатковуючи, засновуючи та впроваджуючи проект, що зачіпає різні сфери життя. Молодіжні ініціативи можуть також призвести до самостійної зайнятості або створення асоціацій, неурядових організацій або інших органів, що діють у сфері соціальної економіки, неприбуткових галузях та в сфері молоді.

Молоді люди, які проводять транснаціональні молодіжні ініціативи, можуть отримувати підтримку інструктора. Інструктор – це консультант, який має досвід роботи з молоддю та/чи з молодіжними ініціативами, щоб супроводжувати групи молодих людей, сприяти навчальному процесу і підтримувати їхню участь. Він або вона виконує різні ролі залежно від потреб даної групи молодих людей.

Інструктор залишається поза межами молодіжної ініціативи, але підтримує групу молодих людей під час підготовки, реалізації та оцінки проекту залежно від потреб групи. Інструктори підтримують якість процесу навчання і забезпечують партнерство, призначене допомагати групі осіб показувати відповідні результати своїх проектів на постійній основі. Інструктор не являється лідером проекту; радником; членом групи, який виконує проект; професійним тренером/експертом, який забезпечує тільки технічну підтримку в окремій галузі; законним представником проекту. Якщо молодіжна ініціатива проводиться неповнолітніми, підтримка інструктора обов'язкова.

3. Приклади стратегічних партнерств

Просування гнучких освітніх стратегій

Об'єднання практичних і теоретичних знань у курсі навчання закладів вищої освіти може дати студентам можливість отримати вміння, необхідні на ринку праці як зараз, так і в майбутньому, вдосконалюючи таким чином їхні шанси на працевлаштування. Стратегічне партнерство підтримає співпрацю на основі проектів між підприємствами та студентами і працівниками ЗВО, щоб розвивати, перевіряти та адаптувати спільний курс навчання в ЗВО-учасниках, основуючись на вичерпному аналізі потреб і фокусуючись на дійсному транснаціональному підході. Це також означатиме викладацьку/навчальну діяльність, включно з обміном працівниками між ЗВО та підприємствами, і інтегровану мобільність, за якої студенти дотримуються спільної програми, складові якої викладаються різними партнерами та на різних місцях. Кінцевим результатом є надання спільного навчального плану і поширення його до організацій за межами партнерства. Партнерство складається з ЗВО і підприємств, в тому числі малих і середніх та підприємств соціальної сфери, щоб забезпечити необхідну компетентність, а також відповідність розвинених протягом спільного курсу навчання навичок.

Комплексний місцевий/регіональний розвиток

Розробка комплексних місцевих/регіональних планів розвитку допомогти отримати значну вигоду від участі всіх відповідних зацікавлених сторін. Стратегічне партнерство буде розробляти, тестувати і впроваджувати інноваційні пакети курсів, збагачуючи навчальну програму кожного

ЗВО-партнера з точки зору надання подвійних сертифікатів чи подвійних дипломів. Проект залучатиме ключові зацікавлені сторони і покладатиметься на їх постійний нагляд, зокрема за допомогою конкретної керівної групи, щоб забезпечити задоволення потреб місцевих/регіональних учасників. Проект також означатиме викладацьку/навчальну діяльність включно з обміном працівниками між ЗВО та «змішану» студентську мобільність. Кінцевим результатом є інтеграція цих пакетів курсу до навчального плану і надання подвійного сертифікату/диплому. Партнерство включає в себе заклади вищої освіти, а також місцевих учасників і державні органи на місцевому рівні.

Участь менш досвідчених партнерів у здійснюваній діяльності може бути поступовою, забезпечуючи, що в останній рік проекту всі партнери будуть залучені до повного пакета заходів.

Креативність та інновації

Малі і середні підприємства стикаються з проблемами розвитку навичок і інноваціями, не обов'язково маючи відповідні ресурси чи стратегічне бачення, щоб впоратися з жорсткою ринковою конкуренцією. Стратегічне партнерство підтримує поширення творчого та інноваційного підходу всередині малого бізнесу шляхом передачі та впровадження методологій, інструментів і концепцій, що сприяють організаційному розвитку і створенню продукту. Партнери з творчих галузей і закладів вищої освіти допомагають іншим учасникам дізнатись, як ефективно застосовувати творче мислення в своїх організаціях і як розвинути потенціал інновацій і змін.

Конкретним результатом є виробництво планів дій, пристосованих до розвитку креативності та інновацій, засноване на попередніх аналізах успішних справ та методологій. Партнерство включає в себе творчі сектори, малі і середні підприємства, об'єднання роботодавців, торгово-промислові палати, промисловість або ремесла.

Якість освіти

Місцеві шкільні адміністрації у Швеції, Данії та Великобританії стають партнерами, щоб створити стратегічне партнерство. Місцева адміністрація вказала на необхідність підвищення якості освіти в галузях науки, математики і технологій, і розробила проект з ціллю розвинути спільну схему роботи для підтримки участі учнів у процесі навчання. Завдання проекту полягають у вдосконаленні якості освіти в галузі математики і природничих наук та у збільшенні розуміння цих предметів в середній школі та інституті. Проектом керують два органи місцевої влади, і він включає в себе всі початкові і молодші середні школи у відповідних районах. Крім того, місцева влада залучила інших партнерів з місцевих спільнот: університети, медіа центр, а також декілька підприємств та бізнес-асоціацій зі сфери технологій, науки і навколишнього середовища. Діяльність проекту включає обмін працівниками між організаціями-учасницями з метою обміну досвідом і гарною практикою. Партнери діляться матеріалами і ресурсами та розбивають на підрозділи позакласну роботу в галузях математики, науки і технологій, що перевіряються/впроваджуються в початкових та середніх школах. Бізнес-партнери запрошують шкільні класи до ознайомлювальних подорожей, щоб дати учням уявлення про різноманітні

практичні застосування предметів, з питань яких вони працюють. Студенти університетів роблять свій внесок, виступаючи в ролі «приятелів з навчання» для учнів, надаючи додаткову індивідуальну допомогу з предметів, а також слугуючи прикладом наслідування, мотивуючи учнів вивчати науку і технології. Результатом проекту є співпраця університетів стосовно базової освіти вчителів, а також подальша педагогічна співпраця і нові проекти між школами-учасницями.

Підвищення рівня освіти

Підвищення рівня вищої освіти, розширення доступу і сприяння завершенню вищої освіти являються основними проблемами в багатьох країнах. Стратегічне партнерство буде підтримувати розвиток кращих шляхів до прогресу в галузі вищої освіти і закінчення навчального закладу, особливо звертаючи увагу на нетрадиційних учнів, таких як студенти з недостатньо представлених груп населення або з неблагополучних родин, і передаючи та тестуючи інноваційні підходи. Партнерство перевірить, наскільки старшокласники з особливими навчальними потребами підготовлені та направлені до потрібного русла перед вступом до закладу вищої освіти. Це відбудеться за допомогою співпраці ЗВО, шкіл та інших навчальних установ, що діють в області професійно-технічної освіти. Контроль і підтримку цієї популяції студентів також буде перевірено, зокрема за допомогою послуг спеціального призначення (настанови, консультування, інструктаж, тощо.), що має на меті зарадити «киданню» школи та заохотити закінчення закладу протягом очікуваного часу. Проект залучатиме як ЗВО, так і середні загальноосвітні і професійно-технічні школи, впевнюючись, що запропоновані послуги належні і відповідають виявленим потребам. Проект також означатиме викладацьку/навчальну діяльність включно з «змішаною» студентською мобільністю. Кінцевим результатом є адаптація зразка, його реалізація ЗВО-учасниками та розповсюдження до організацій поза межами партнерства, спрямованим, зокрема, на інші заклади освіти і ключових розробників стратегій.

Інновації

Стратегічне партнерство буде підтримувати розвиток нових педагогічних підходів, а особливо електронних засобів навчання і онлайнових платформ для спільної роботи, де студенти і вчителі зможуть навчатися, вчити і разом створювати контент курсу. Партнерство, що складається з університетів, шкіл, дослідницьких організацій та/чи підприємств, розробить разом інструменти, які будуть використовуватися школами та закладами вищої освіти, щоб навчати і вивчати конкретні дисципліни на різних рівнях. Дослідницькі організації та/чи підприємства будуть відігравати ключову роль розробляючи інструменти або роблячи контент більш доречним і конкретним. Крім того, будуть організовані інтенсивні освітні програми для перевірки інструментів, розроблених партнерством зі студентами та викладачами. Заходи спільної підготовки працівників також дозволять навчати викладачів у використанні інструментів.

Мовні навички

Міжсекторальне стратегічне партнерство має на меті підтримку родин, в яких розмовляють більше, ніж однією мовою, розвиваючи мовні ресурси для дітей, щоб показати їм вигоди знання двох чи більше мов, як з точки зору внутрішньої цінності, так і з точки зору конкретної користі. Цей проект орієнтований на всі зацікавлені сторони, що працюють з двомовними родинами, так

що вони можуть поширити ресурси проекту до них. Дослідження проводиться, щоб перевірити ефективність педагогічних підходів, що використовуються для посилення мовної компетенції багатомовних дітей, як в класі, так і через неформальне навчання. Серед партнерів є університет, декілька шкіл, малі та середні підприємства, неурядова організація та об'єднання навчальних закладів для навчання дорослих.

Інформаційні та комунікаційні технології

Міжсекторальний проект зорієнтований на розвиток спільного бачення того, як ІКТ може допомогти втілити у реальність освіту протягом всього життя для всіх, на основі сценаріїв та ідей з реального життя. У Європі використання ІКТ для навчання набирає обертів, але щоб розкрити цей потенціал в якості рушійної сили для змін у наших економіках та суспільствах, існує необхідність переходу з фрагментації та пілотування до артикуляції і запровадження системи. Серед партнерів –заклади вищої освіти, організації підвищення кваліфікацій, що працюють у низці різних сфер освіти.

Співпраця між регіонами

Іспанські, португальські, італійські та чеські місцеві органи влади скооперувалися, аби дослідити причини дострокового припинення навчання у їхніх регіонах, і щоб винайти нові методи їх вирішення. Дослідження включають в себе середні школи у відповідних регіонах, а також два заклади педагогічної освіти. Дивлячись на проблему дострокового припинення навчання з ширшої перспективи, вони хочуть звернути увагу на декілька аспектів життя молодих людей. Таким чином, місцеві молодіжні організації та асоціації батьків також запрошені приєднатися до стратегічного партнерства. Самі місцеві органи влади задіяні на широкій міжсекторальній основі, що включає відділи освіти, молоді і соціальних послуг.

Мета полягає у побудові постійної мережі в кожному регіоні, об'єднанні різних діячів і послуг, щоб створити ефективний механізм підтримки для молодих людей.

Заклади-партнери працюють разом в рамках регулярних зустрічей по проекту, а також як онлайн-спільнота. Спочатку вони хочуть встановити рівень дострокового припинення навчання в своїх районах та дослідити причини цього. Потім вони прагнуть знайти і впровадити ефективні шляхи підтримки молодих людей під загрозою виключення. В рамках проектної діяльності вони проводять опитування учнів, вчителів та родин, щоб дослідити причини дострокового припинення навчання в місцевих умовах. Вони також організовують семінари, щоб обговорювати ряд тем, наприклад, вплив неформальних можливостей навчання.

В результаті вони розвивають загальну методологію, що застосовується в двох регіонах. Для підтримки проекту публікується посібник для вчителів, тренерів і органів місцевої влади. Всі результати та матеріали знаходяться у спільному користуванні на веб-сайті проекту, через друковані видання та конференції в кожному з регіонів. Таким чином, методологія і ресурси, розроблені під час проекту, представлені для ознайомлення іншим школам і органам місцевої влади.

Справедливість і включення (інклюзія)

Молодіжні організації, заклади, школи, постачальники заклади професійно-технічної освіти і представники влади у сфері молоді, які працюють з NEETs (не задіяними в освітньому процесі, роботі чи стажуванні) та з учнями, яких виключили, об'єдналися з метою поліпшити методологію повернення молодих людей до навчання чи роботи. В рамках діяльності свого стратегічного партнерства вони організовують транснаціональні зустрічі працівників, щоб обмінюватися досвідом і розробляти проект, а також проводити спостереження за роботою і професійним розвитком молодих працівників. В той же час компіляція досліджень в області була проведена і обговорена впродовж транснаціональної зустрічі, де було розроблено остаточний посібник і планується перевірка та оцінка вдосконаленої методології. Для забезпечення стабільності та поширення результатів проекту, стратегічне партнерство передбачає конференції на місцевому, національному та європейському рівнях, а також спільно розробляє подальшу стратегію.

Освітні ресурси відкритого доступу

Пожежні можуть бути вбиті або поранені під час гасіння полум'я у палаючих будівлях. Практична підготовка, націлена на вирішення критичних ситуацій всередині палаючих будівель може запобігти смертельним нещасним випадкам. Стратегічне партнерство створює пакет навчання на основі сучасних методологій та технологій. Кінцевим результатом є змішана електронна освітня програма, що надає додаткову підготовку у стратегії і тактиці пожежогасіння, спрямовану на початкову стадію втручання, щоб створити можливість раннього та ефективного реагування на надзвичайні ситуації. Електронне навчання поєднується з практичними заняттями. Стратегічне партнерство включає пожежні і рятувальні служби, державні органи, відповідальні за громадську безпеку і, звичайно, заклади професійно-технічної освіти.

Активна участь молоді в житті суспільства

Три старші середні школи з Фінляндії, Німеччини та Нідерландів знайшли одна одну на платформі eTwinning, тому що вони всі зацікавлені в розвитку проекту демократії в школі. Три школи вирішують подати заявку на фінансування від стратегічного партнерства. Метою проекту є розвиток шкільного управління при залученні вчителів, учнів та батьків до прийняття рішень. Проект триває три роки і кожного року школи-учасниці дивляться, як кожна з груп причетна до прийняття рішень у школі і як можна покращити їхню участь на основі того, що вони дізналися від партнерів. Проект здійснюється за підтримки шкільного керівництва, вчителів і батьків і активно їх залучає до участі. Учасники розвивають свою автономію та навички критичного мислення, а також розуміння таких понять як свобода, права та обов'язки. Вони також обмірковують, який можуть зробити внесок, щоб зробити свою школу більш підходящою для них. Під час діяльності проекту учням надається можливість висловити свої думки, вислухати думки інших, обговорити їх, використовуючи відповідні аргументи, та пояснити рішення, використовуючи вагомі докази. Діяльність проекту відбувається і за допомогою проекту TwinSpace на сайті eTwinning, і віч-на-віч на двох зустрічах, де беруть участь група учнів з кожної школи та їхні батьки. Шкільне керівництво і представники батьків також беруть участь у зустрічах. Між засіданнями проекту партнери також використовують сайт eTwinning, щоб співпрацювати в

розробці заходів проекту, обговорювати і ділитися ресурсами. Учні ведуть спільний блог, де викладають фотографії та оновлення проектної діяльності, а також думки і міркування щодо тем, над якими вони працюють. Блог, навчальні плани і матеріали, розроблені під час проекту, а також деякі роботи учнів публікуються через eTwinning і стають доступними як ресурс для тих, хто хоче провести подібний проект.

Загальні навички/основні навички

З метою поліпшити числове мислення і фінансову грамотність соціально незахищених дорослих груп населення (мігранти, низькокваліфіковані, ті, що знаходяться у соціально-економічно несприятливому становищі), організації освіти для дорослих у співпраці з місцевими/регіональними органами влади і соціальними партнерами розробили сучасні освітні матеріали, використовуючи нові та відповідні методології навчання і викладання й ресурси. Такі результати як курси, посібники для тренерів, комплекти/ набори інструментів для дорослих учнів випробовуються організаціями-партнерами і затверджуються відповідними зацікавленими сторонами. Цільова діяльність поширення – це передумова впливу не тільки на вміння дорослого учня, на місцевому/регіональному рівні проект може запропонувати спеціальні освітні можливості для соціально незахищених груп населення, що призведе до їхньої інтеграції в суспільстві.

Визнання і підтвердження результатів навчання

Партнерські організації можуть зробити значний внесок до процесу визнання результатів неофіційного та неформального навчання. Враховуючи різні ситуації між партнерами, обмін ідеями на досвідом, стратегічне партнерство може проаналізувати поточний стан і надати рекомендації щодо визнання в їхніх країнах.

Професійний розвиток і професіоналізація у роботі з молоддю

Натхненна пріоритетами європейської молодіжної стратегії, група досвідчених молодіжних працівників заснувала стратегічне партнерство з людьми, відповідальними за роботу з молоддю на інституціональному рівні, молодіжними дослідницькими колективами, навчальними закладами, що спеціалізуються на роботі з молоддю і дослідниками, щоб придумати набір довідкових документів, який би підтримував молодих працівників у їхній діяльності, пов’язаній з психічним здоров’ям молодих людей. В рамках проекту всі партнери зібралися разом, щоб скласти план і проаналізувати ключові поняття як базу для їхнього дослідження. Вони організовують семінари з експертами, зустрічі та ознайомчі поїдки, щоб задокументовувати свою роботу, а також збирають разом молодих людей і працівників з молоддю з досвідом у сфері психічного здоров’я, щоб обмінюватися найкращими навичками та ідеями. Кінцевою метою є публікація книги, коли проект завершиться, і розповсюдження її серед професіоналів в цій сфері.

РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ В СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. **Роз'яснення з питань гранту ЄС**

Витрати на працівників

Заявник має оцінити необхідне навантаження працівників на основі залученої категорії працівників та кількості робочих днів проекту по відношенню до діяльності, робочого плану і передбачених результатів. Робочі дні можуть включати вихідні, свята і святкові дні. Для оцінки бюджету робочі дні не будуть перевищувати 20 днів на місяць або 240 днів на рік. Оцінка результатів бюджету здійснюється від застосування Еразмус+ гранту до одиничної вартості для працівників. Вона не залежить від фактичних умов оплати праці, які будуть визначені партнерською угодою та впроваджені бенефіціарами.

Профіль працівників, залучених до виконання проектів розвитку потенціалу, згруповано в чотири категорії:

- **Менеджери (категорія працівників 1)** (включно з правознавцями, старшими посадовими особами та керівниками) виконують вищу управлінську діяльність, пов'язану з організацією та координацією проектної діяльності.
- **Дослідники, викладачі та тренери (RTT) (категорія працівників 2)** зазвичай займаються освітньою діяльністю, пов'язаною з розробкою курсу/ освітньою програмою та адаптацією навчальних матеріалів, підготовкою і викладанням на курсах чи тренінгах.
- **Технічний персонал (категорія працівників 3)** (включно з техніками та фахівцями) виконує технічні завдання, такі як бухгалтерський облік, перекладацька діяльність. Зовнішні переклади та зовнішні мовні курси, що надаються субпідрядниками, які не є членами консорціуму, мають бути класифіковані як «витрати субпідряду».
- **Адміністративний персонал (категорія працівників 4)** (включно з клерками та обслуговуючим персоналом) виконує адміністративні завдання, такі як секретарські обов'язки.

Фактичні умови оплати праці працівників, що беруть участь у проекті, будуть спільно визначені організаціями-учасницями, підписані керівниками, відповідальними за працевлаштування і будуть частиною партнерської угоди, підписаної партнерами на початку проекту.

Витрати на проїзд – працівників

Всі залучені до проекту категорії працівників (менеджери, дослідники, викладачі та тренери, технічний та адміністративний персонал) в установах-бенефіціарах, за умовами офіційного контракту можуть отримати фінансову підтримку – кошти на проїзд і проживання, якщо це безпосередньо необхідно для досягнення цілей проекту.

Подорожі призначені для наступної діяльності:

▪ Посада викладача/тренера; ▪ Підготовка та перепідготовка (тільки для працівників з країн-партнерів); ▪ Оновлення програм і курсів; ▪ Практика в компаніях, галузях промисловості та установах (тільки для працівників з країн-партнерів); ▪ Зустрічі, пов'язані з управлінням проектом (з метою управління, координації, планування, нагляду та контролю якості); ▪ Семінари і візити з метою поширення результату.

Тривалість таких подорожей не має перевищувати три місяці.

Витрати на проїзд – студенти

Студенти (короткострокове навчання, перший цикл (бакалавр чи еквівалент), другий цикл (магістр чи еквівалент), третій або докторський рівень), зареєстровані в одному з закладів-бенефіціарів, можуть отримати фінансову підтримку – кошти на проїзд і проживання, якщо це сприяє досягненню цілей проекту. Подорожі для студентів мають відбуватися в організації-учасниці або в іншій організації під наглядом організації-учасниці.

Вони мають бути націлені на студентів з країн-партнерів і призначені для наступних видів діяльності:

Діяльність	Тривалість
▪ Періоди навчання у закладі країни-партнера; ▪ Періоди навчання у закладі країни-члена програми (тільки для студентів з країн-партнерів); ▪ Участь в інтенсивних курсах, організованих закладом країни-партнера або країни-члена програми; ▪ Практика, інтернатура в компаніях, галузях промисловості або закладах країни-партнера; ▪ Практика, інтернатура в компаніях, галузях промисловості або закладах країни-члена програми (тільки для студентів з країн-партнерів).	Мін 2 тижні - Макс 2 місяці
▪ Участь у короткострокових видах діяльності, пов'язаних з управлінням проектом (керівні комітети, координаційні наради, контроль якості тощо).	Макс 1 тиждень

Попередній дозвіл виконавчих органів є необхідним, якщо студент, про якого йде мова, має намір займатися діяльністю, не описаною вище.

Обладнання

Грант ЄС може бути використаний для придбання обладнання. Тільки придбання обладнання, актуального для цілей проекту, може вважатися прийнятною витратою. Це може включати, наприклад, (електронні) книги і періодичні видання, факси, ксерокси, комп'ютери і периферійні

прилади (включаючи ноутбуки і планшети), програмне забезпечення, прилади і обладнання для навчальних цілей, лабораторні приналежності (навчальні цілі), проектори (апаратне забезпечення) і відео презентації (ПЗ), телевізори, установки ліній зв'язку для інтернет-підключення, доступ до баз даних (бібліотеки та електронні бібліотеки за межами партнерства) та хмарні сховища, обладнання для технічного обслуговування, страхування, витрати на транспортування та установку.

Обладнання призначене виключно для закладів вищої освіти країни-партнера, що включені до партнерства, де обладнання і має бути встановлене при першій можливості. Обладнання має бути записане до списку інвентаря закладу, де воно встановлене. Цей заклад є єдиним власником обладнання.

- Обладнання має відігравати важливу роль у досягненні цілей проекту і тому має бути придбане на початку періоду впровадження проекту і, зазвичай, не пізніше, ніж за 12 місяців до його закінчення.
- Ні за яких обставин обладнання не може бути придбане для будь-якого закладу/організації країни-члена програми або для закладів не вищої освіти в країнах-партнерах.
- Наймання обладнання може вважатисяприйнятним до фінансування, але тільки за виняткових і належним чином обґрунтованих обставин і якщо його використання не продовжиться після терміну дії угоди.
- Враховуючи особливий стан діяльності розвитку потенціалу у програмі Еразмус+, буде прийнято до уваги загальну вартість придбання обладнання, без зниження вартості.

У разі придбання обладнання на суму більше 25000 євро і менше 134000 євро, бенефіціари мають здійснити конкурентоздатні тендери від щонайменше трьох постачальників і залишити той, що пропонує краще співвідношення ціни та якості, дотримуючись принципів прозорості і рівного ставлення потенційних підрядників та уникаючи конфліктів інтересів. Бенефіціари не можуть розбивати покупку обладнання на менші контракти нижче ліміту.

Заявники мають знати, що придбання і доставка обладнання до закладів країни-партнера часто являється складним процесом і це треба взяти до уваги на етапі планування.

Субконтракти

Субконтракти (субпідряд) призначені для особливих, обмежених за термінами, пов'язаних з проектом завдань, які не можуть бути виконані членами консорціуму. Це включає приватних підприємців і експертів-фрілансерів. Субпідряди до зовнішніх органів мають виконуватися рідко. Особливі компетентності та спеціальні знання, необхідні для досягнення цілей проекту мають бути у консорціумі та обумовлювати його склад. Таким чином, субпідряди для завдань, пов'язаних з проектним управлінням, не допускаються.

Типові види діяльності, що можуть бути субпідрядними (за умови, що вони не проводяться працівниками бенефіціарів):

- Оцінювання та аудит

- IT-курси
- Мовні курси
- Поліграфічна, видавнича та поширювальна діяльність
- Послуги з перекладу
- Веб-дизайн і технічне обслуговування

В усіх випадках завдання за субпідрядом мають бути визначені пропозицією (на основі відповідної допоміжної інформації разом з чіткими підставами неможливості виконання завдання бенефіціарами) і мати кошторисну суму, введену у бюджет. Субпідряди, не передбачені бюджетом, потребуватимуть попереднього письмового дозволу агентства в ході реалізації проекту.

У разі придбання обладнання на суму більше 25000 євро і менше 134000 євро, бенефіціари мають здійснити конкурентоздатні тендери від щонайменше трьох постачальників і залишити той, що пропонує краще співвідношення ціни та якості, дотримуючись принципів прозорості і рівного ставлення потенційних підрядників та уникаючи конфліктів інтересів. Бенефіціари не можуть розбивати покупку обладнання на менші контракти нижче ліміту.

Субпідряд має виконуватися на основі контракту, що описує конкретну здійснювану задачу та її тривалість. Він має включати дату, номер проекту і підписи обох сторін.

Працівники бенефіціарів не можуть завідувати субпідрядним потенціалом проекту.

Фактичні витрати на проїзд і проживання, пов'язані з субпідрядними постачальниками послуг, мають бути оголошені в бюджетній позиції субпідряду та бути обґрунтовані і задокументовані.

2. **Фінансова звітність та остаточний розрахунок гранту**

Передбачений бюджет для кожного проекту викладено в угоді про грант; він має використовуватися згідно до вміщених положень. Проекти можуть збільшувати бюджетні положення шляхом переведення з іншого бюджетного положення, до макс. 10% без попереднього дозволу, навіть якщо збільшена кількість перевищує рекомендований максимум для працівників, обладнання та субконтракту.

Запити на збільшення положень бюджету більше, ніж на 10% мають бути представлені агентству в письмовому вигляді і призведуть до поправки. Якщо, як наслідок, зросте максимум для витрат на персонал, обладнання і субпідряди, запит не буде прийнято.

На етапі звітності виконавче агентство зробить запит на надання інформації про спільне фінансування, що забезпечується для статистичних цілей.

Витрати на персонал

З метою фінансової оцінки та/або аудиту бенефіціари мають бути в змозі обґрунтувати/довести наступне:

- наявність офіційних трудових відносин між працівником і роботодавцем. Офіційний договір найму є необхідним.
- заявлене робоче навантаження можна ідентифікувати та перевірити. Необхідні докази виконаної роботи та часу, витраченого на проект (наприклад, список учасників, реальна продукція, обов'язкові табелі обліку робочого часу);
- не буде запиту щодо доказів рівня витрат.

На етапі фінансової звітності належна конвенція персоналу для кожної особи, задіяної у проекті, має бути прикріплена до рахунків проекту і залишена в координатора як супровідний документ. Конвенції повинні мати підпис зацікавленої особи, а також підпис і печатку відповідальної особи (наприклад, декана) закладу, в якому ця особа задіяна. Працівники, які виконують різні категорії завдань, повинні підписати окремі конвенції для кожного виду діяльності.

Крім того, до кожної конвенції персоналу мають бути прикріплені табелі обліку робочого часу. Вони мають вказувати:

- дати надання послуг
- кількість відпрацьованих днів в межах цих дат
- виконані задачі (короткий опис) відносно плану діяльності.

Табелі обліку робочого часу повинні мати підпис зацікавленої особи та другий підпис відповідальної особи з закладу, в якому ця особа задіяна. Супровідні документи не потрібно надсилати з фінансовим звітом в кінці проекту. Однак конвенції персоналу (з супроводжуючими табелями обліку робочого часу) мають зберігатися з рахунками проекту.

На цьому етапі виконавче агентство прийме до відома рівень витрат на підставі фінансових звітів (зведення витрат), присланих координатором (див. Додаток угоди про грант – «Підсумковий звіт»). Працівники Виконавчого агентства детально перевірять зведення, щоб підтвердити відповідність витрат. Якщо виникають сумніви з будь-якого конкретного питання, агентство може вимагати надсилання всіх супровідних документів.

Фактичний внесок ЄС буде перераховано для проекту в цілому, використовуючи підхід собівартості одиниці продукції, на основі фактично мобілізованих людських ресурсів. Внесок ЄС до витрат на персонал не може перевищувати 110% від абсолютної кількості, зазначеної в угоді про грант або її поправках.

Витрати на проїзд та проживання

З метою фінансової оцінки та/або аудиту бенефіціари мають бути в змозі обґрунтувати/довести наступне:

- подорожі прямо пов'язані з конкретною та чітко визначеною проектною діяльністю

- подорожі справді відбулися (посадковий талон, рахунки з готелю, лист присутності, тощо). Не потребуються докази щодо фактичної вартості подорожей та витрат на проживання.

На етапі фінансової звітності індивідуальний звіт мобільності для кожної подорожі має бути прикріплений до рахунків проекту і утриманий координатором як супроводжуючий документ. Супроводжуючі документи мають бути прикріплені до кожного звіту мобільності з метою демонстрації факту, що поїздка справді відбулася (наприклад, квитки, посадкові талони, рахунки, квитанції, список присутності). Не буде необхідності доводити фактичну вартість подорожі.

Супроводжуючі документи не потрібно надсилати з фінансовим звітом в кінці проекту. Однак індивідуальні звіти мобільності мають зберігатися з рахунками проекту.

На цьому етапі виконавче агентство прийме до відома рівень витрат на підставі фінансових звітів (зведення витрат), присланих координатором (див. Додаток угоди про грант – «Підсумковий звіт»). Якщо виникають сумніви з будь-якого конкретного питання, агентство може вимагати надсилання всіх супровідних документів.

Фактичний внесок ЄС буде перераховано для проекту в цілому, використовуючи підхід собівартості одиниці продукції, на основі фактично задіяних людськи ресурсів. Внесок ЄС до витрат на проїзд і проживання не може перевищувати 110% від абсолютної кількості, зазначеної в угоді про грант або її поправках.

Обладнання

З метою фінансової оцінки та/або аудиту бенефіціари мають бути в змозі обґрунтувати/довести наступне:

- заявлені витрати можна ідентифікувати та перевірити, зокрема її записано до облікової системи бенефіціара.
- обладнання належним чином зареєстроване в інвентарі закладу.

Супровідні документи не потрібно надсилати з фінансовим звітом. Однак разом з рахунками проекту необхідно зберігати наступне:

- Рахунки за все придбане обладнання (будь ласка, зауважте, що бланки замовлень, рахунок-проформа, котирування або попередні кошториси не вважаються доказом витрат).
- Документація щодо тендерних (конкурсних) процедур та три котирування в разі перевищення ліміту в 25000 євро. В таких випадках бенефіціари не можуть розбивати покупку обладнання на менші контракти з окремими сумами нижче ліміту в 25000 євро.

На етапі фінансової звітності виконавче агентство прийме до відома рівень витрат на підставі фінансових звітів (зведення витрат), присланих координатором (див. Додаток угоди про грант – «Підсумковий звіт»). Працівники Виконавчого агентства детально перевірять зведення, щоб підтвердити відповідність витрат. Якщо виникають сумніви з будь-якого конкретного питання, агентство може вимагати надсилання всіх супровідних документів.

Будь ласка, зауважте, що коли загальна вартість за рахунком-фактурою становить більше, ніж 25000 євро, копії (не оригінали) рахунків та співставних пропозицій мають бути надіслані як супроводжуючі документи разом з фінансовим звітом. На цьому етапі допустимі витрати на обладнання не можуть перевищувати 110% від абсолютної кількості, зазначеної для обладнання в угоді про грант або її поправках.

Субконтракти

З метою фінансової оцінки та/або аудиту бенефіціари мають бути в змозі обґрунтувати/довести наступне:

- наявність офіційного контракту.
- Заявлені витрати можна ідентифікувати та перевірити, зокрема їх записано до облікової системи бенефіціара.

Супровідні документи не потрібно надсилати з фінансовим звітом. Однак разом з рахунками проекту необхідно зберігати наступне:

- Рахунки-фактури, субпідряди та виписки з банківського рахунку.
- Індивідуальні звіти мобільності (Додаток) разом з всіма копіями квитків, посадкових талонів, рахунків і квитанцій у разі подорожі або копія правил внутрішнього розпорядку щодо курсу відшкодування за км у разі подорожі машиною. Мета супроводжуючої документації полягає в демонстрації фактичної вартості поїздки і того факту, що подорож справді відбулася.
- Документація щодо тендерних (конкурсних) процедур та три котирування в разі перевищення ліміту в 25000 євро. В таких випадках бенефіціари не можуть розбивати покупку обладнання на менші контракти з окремими сумами нижче ліміту в 25000 євро.

На етапі фінансової звітності виконавче агентство прийме до відома рівень витрат на підставі фінансових звітів (зведення витрат), присланих координатором. Виконавче агентство детально перевірить зведення, щоб підтвердити відповідність витрат. Якщо виникають сумніви з будь-якого конкретного питання, агентство може вимагати надсилання всіх супровідних документів.

Будь ласка, зауважте, що коли загальна вартість за рахунком субпідряду становить більше, ніж 25000 євро, копії (не оригінали) субпідряду, рахунків та співставних пропозицій мають бути надіслані як супроводжуючі документи разом з фінансовим звітом. На цьому етапі допустимі витрати на субпідряд не можуть перевищувати 110% від абсолютної кількості, зазначеної для субпідряду в угоді про грант або її поправках.

Остаточний розрахунок гранту

На етапі звітності в кінці проекту фактичний внесок ЄС буде перераховано для проекту в цілому, використовуючи підхід собівартості одиниці продукції (для зарплат, подорожей і витрат на проживання) та підхід реальних витрат (для обладнання і субпідрядів), на основі фактично здійснюваної діяльності. Внесок ЄС до різних положень бюджету не може перевищувати 110% від абсолютної кількості, зазначеної в угоді про грант або її поправках.

3. Інші важливі правила та рекомендації

Угода про партнерство

Детальні умови реалізації проекту мають бути узгоджені партнерами та оформлені в угоді про партнерство, яку підписують на початку проекту.

Копію угоди про партнерство потрібно надати виконавчому агентству протягом 6 місяців з моменту підписання угоди про грант.

Ця угода про партнерство має висвітлювати різноманітні фінансові, технічні та юридичні аспекти, пов'язані з реалізацією проекту, включаючи такі:

- ролі та обов'язки партнерів;
- питання бюджету (співфінансування, розподіл бюджету на діяльність та партнера, умови передачі фондів і т. д.);
- політика винагороди для працівників;
- умови відшкодування витрат на проїзд та проживання;
- механізми звітності;
- механізми врегулювання конфліктів і т. д.

Склад і зміна організацій-учасниць

Будь-яка зміна бенефіціарів проекту має фіксуватися і вимагає попереднього схвалення виконавчого агентства. Наступні вимоги є необхідними для різних змін у партнерстві проекту:

- Додавання спів-бенефіціара вимагає мандату, підписаного координатором і новим спів-бенефіціаром та приймальних листів від всіх інших колег бенефіціарів, підписаних уповноваженим представником. Вони мають бути надіслані координатором разом із запитом.
- Усунення спів-бенефіціара вимагає письмового пояснення від координатора та листа про усунення від бенефіціара, підписаного уповноваженим представником. Коли мінімальні вимоги партнерства більше не виконуються, Виконавче агентство з питань освіти, аудіовізуальних засобів та культури (EACEA) залишає за собою право вирішувати про продовження угоди.

- Зміни контактної особи координатора вимагають письмового підтвердження, підписаного новою контактною особою, уповноваженим представником та колишньою контактною особою координатора.

Недопустимі витрати

Додатково до переліку недопустимих витрат в частині С, наступні витрати не вважатимуться правомірними для проектів розвитку потенціалу:

- таке обладнання як: меблі, автомобілі будь-якого типу, обладнання для наукових цілей та розробки, телефони, мобільні телефони, сигналізації та протиугінні системи;
- витрати на помешкання (купівля, опалення, обслуговування, ремонт і т. д.);
- витрати, пов'язані з купівлею нерухомості;
- амортизаційні витрати.

Обов'язковий зовнішній аудит (сертифікат з аудиту)

Звіт про зовнішній аудит (вид аудиту II) щодо фінансової діяльності та основних рахунків має бути надісланий разом з остаточним звітом та необхідними супроводжуючими документами.

Метою аудиту є надання виконавчому агентству небезпідставної впевненості в тому, що витрати та рахунки задекларовані в остаточному фінансовому звіті відповідно до релевантних правових та фінансових положень грантової угоди.

Кожний бенефіціар вільний обирати кваліфікованого зовнішнього аудитора, включаючи установленого законом зовнішнього аудитора, за умови, що наступні сукупні вимоги виконані:

- зовнішній аудитор повинен бути незалежний від бенефіціара;
- зовнішній аудитор повинен мати кваліфікацію для проведення обов'язкових аудитів розрахункових документів відповідно до національного законодавства, реалізуючи Директиву про обов'язкові аудити річної бухгалтерської звітності та консолідованої звітності, чи будь-якого законодавства ЄС, що замінює цю Директиву.

Бенефіціар, заснований країні третього світу, має підкорятися еквівалентним національним законам у сфері аудиту.

Супровідні документи

При необхідності чіткі копії (не оригінали) супровідних документів мають бути надіслані. Якщо виникають сумніви з будь-якого конкретного питання, агентство може вимагати надсилання всіх супровідних документів.

Надання необхідних документів є невід'ємною частиною договірних зобов'язань, а невиконання представлення одного чи більше документів може призвести до запиту на відшкодування відповідних витрат.

Копії субпідрядів та рахунків-фактур, що перевищують 25000 євро, мають бути надіслані разом з остаточним звітом.

Мають бути одержані котирування від принаймні трьох постачальників на придбання всього обладнання та послуг, що перевищує 25000 євро незалежно від бюджетних положень.

ДОДАТОК II – ПОШИРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

Практичні інструкції для бенефіціарів

Вступ

Діяльність, спрямована на поширення та використання результатів, це спосіб продемонструвати роботу, що виконувалася як частина проекту Еразмус+. Обмін результатами, вивченими уроками та здобутками за межами організацій-учасниць дозволить більш широкій спільноті отримати користь з роботи, що отримала фінансування ЄС, а також сприяти зусиллям організації щодо цілей Еразмус+, що надає фундаментальної важливості зв'язку між Програмою та стратегією. Таким чином, кожний проект, що підтримується Програмою, є кроком до досягнення загальних цілей, визначених Програмою, щоб вдосконалити та модернізувати системи освіти, професійної підготовки та молоді.

Спрямована на поширення результатів діяльність буде варіюватися між проектами, і дуже важливо врахувати, які види діяльності відповідають кожній організації-учасниці. Партнерам у менших проектах слід починати з поширення та використання відповідно до рівня своєї діяльності. Діяльність з поширення результатів для проекту мобільності спричинить інші вимоги, ніж для проекту партнерства. Об'єм діяльності, спрямованої на поширення та використання, збільшиться з розміром і стратегічною важливістю проекту. При подачі заявки кандидатам запропонують пояснити їхні наміри/плани щодо спрямованої на поширення та використання результатів діяльності, і, в разі успіху, вони матимуть їх здійснити.

Розділ 1 визначає деякі ключові поняття та пояснює, чого можна досягти поширенням і використанням результатів та як ця діяльність сприятиме загальним цілям проекту.

Розділ 2 викладає вимоги до бенефіціарів Еразмус+ з точки зору поширення та використання результатів.

1. Поширення та використання результатів проекту: що, чому, хто, коли де і як

Що означає поширення та використання?

Поширення означає спланований процес надання інформації щодо результатів програми та ініціатив ключовим дійовим особам. Цей процес виникає як і коли результати програми та ініціативи стають наявними. З точки зору Програми Еразмус+ це включає поширення інформації про успіхи та результати проекту якнайдалі. Інформування інших про проект вплине на інші організації в майбутньому та посприяє підвищенню авторитету організації, що виконує проект. Щоб ефективно поширювати результати, необхідно ще на початку проекту розробити відповідний процес. Він має охоплювати чому, що, як, коли, кому і де поширені результати будуть відбуватися, як під час, так і після періоду фінансування.

Використання означає спланований процес трансферу успішних результатів програм та ініціатив до відповідних розробників рішень у регульованих місцевих, регіональних, національних чи європейській системах з одного боку, та спланований процес переконання індивідуальних користувачів адаптувати та/ чи застосувати результати програм та ініціативи з іншого боку. Для Еразмус+ це означає максимальне використання потенціалу фінансованої діяльності таким чином, щоб результати використовувалися і після проекту. Слід зауважити, що проект здійснюється як частина інтернаціональної програми, що працює в напрямку безперервного навчання та підтримки європейської політики у сфері освіти, професійної підготовки, молоді та спорту. Результати повинні бути розроблені у такий спосіб, щоб вони були легко адаптовані до потреб інших; переведені до інших районів; стійкі після закінчення періоду фінансування; або використані для впливу на майбутні політику та практику.

Отже, поширення та використання хоч і відрізняються, але тісно пов'язані одне з одним.

Що мається на увазі під «результати діяльності»?

Результати – це наслідки європейської діяльності або фінансованого ЄС проекту. Тип результату буде варіюватися в залежності від типу проекту. Результати можуть класифікуватися як конкретні (матеріальні, відчутні) продукти, так і загальні кінцеві (нематеріальні) результати:

Матеріальний результат (output): реальний (матеріальний) продукт, вироблений даним проектом і який може бути кількісним. Будь ласка, зверніться до переліку в розділі «Що можна розповсюдити та використовувати?», щоб знайти категоризацію результатів проекту.

Деякі результати важко виміряти кількісними показниками. Підвищена обізнаність є прикладом такого досягнення. Цей тип результатів слід вимірювати за допомогою опитувань та звітів про якість.

Що означають вплив та стійкість?

Вплив – це ефект, який здійснювана діяльність та її результати мають на людей, практику, організації та системи. Плани поширення та використання результатів можуть допомогти

максимізувати ефект розроблюваної діяльності таким чином, що вона вплине як на безпосередніх учасників, так і на партнерів на довгі роки. Переваги для інших зацікавлених сторін також мають бути розглянуті для того, щоб мати більше значення та отримати максимум з проекту.

Стійкість результатів– це здатність проекту продовжуватись та використовувати результати після закінчення періоду фінансування. Результати проекту можуть використовуватися більш довгостроково, можливо за допомогою комерціалізації, акредитації або актуалізації. Не всі частини проекту або результатів можуть бути стійкими, тож важливо бачити поширення та використання в якості прогресії, що простягається за межі тривалості проекту та у майбутнє.

Які цілі та завдання поширення та використання?

Першою метою поширення та використання є розповсюдження та впровадження результатів проекту. Друга мета полягає в докладанні свого внеску до реалізації та формування національних та європейських політик і систем. Бенефіціарам слід розробити власний шлях досягнення цієї мети. Розробляти ідеї поширення та використання є важливим для кожного проекту, фінансованого Програмою Еразмус+. Однак тип та інтенсивність діяльності, спрямованої на поширення та використання, мають бути пропорційними та адаптованими до конкретних потреб і типу проекту. Це включає в себе, чи є проект процесно-орієнтованим або націленим на відчутні результати; чи він є поодиноким або частиною більшої ініціативи; чи він розроблений великою або малою організацією-учасницею, і т. д. Організації-учасниці повинні обговорити цілі та завдання плану та вибрати найкращі заходи і підходи, а також поділитися завданнями з партнерами, беручі до уваги конкретні особливості проекту.

Для таких структурних проектів співробітництва, як стратегічні партнерства, спорт, спільні партнерства та проекти розвитку потенціалу, якісні плани поширення та використання мають включати вимірні та реалістичні завдання, дотримання графіку та планування ресурсів для здійснюваної діяльності. Залучення цільових груп до діяльності також допоможе максимально використовувати результати проекту. Важливо правильно визначити стратегію ще на початку, оскільки це основний шлях, що допоможе в спілкуванні з цільовою аудиторією. Така вимога не передбачена для проектів мобільності. Однак організаторам проекту пропонується повідомляти про результати навчання, досягнуті учасниками. Їм також слід заохочувати учасників ділитися з іншими тим, чого вони здобули, беручи участь у діяльності мобільності. Нарешті, частина програми, що стосується поширення, підтримується також для підвищення якості Програми, стимулюючи інноваційні проекти та обміни передовою практикою.

Комунікація – широке поняття. Воно включає інформаційні та рекламні заходи з підвищення обізнаності та наочності проектної діяльності на додаток до поширення та використання результатів проекту. Однак, дуже часто важко провести чітку грань між цими галузями. З цієї причини, більш ефективним може бути планування загальних рамок стратегії, що охоплюють обидві галузі, щоб досягти максимуму з доступних ресурсів. Поширення та використання результатів має формувати найважливішу частину будь-якої комунікативної діяльності, що відбувається впродовж періоду тривалості проекту.

Чому важливо ділитися результатами проекту? Що таке ширше коло переваг?

Час на розробку комплексного плану поширення та використання може бути корисним і для бенефіціара, і для його партнерів. Так само, як підвищувати авторитет організації, спрямована на поширення та використання діяльність може створювати нові можливості розширення проекту та його результатів або розробити нові партнерства на майбутнє. Успішні поширення та використання можуть призвести до зовнішнього визнання здійснюваної роботи, додаючи подальший кредит. Обмін результатами надасть іншим змогу отримувати вигоду з діяльності та досвіду Програми Еразмус+. Результати проекту можуть слугувати прикладами та надихати інших, показуючи, чого можна досягти в рамках Програми.

Поширення та використання результатів проекту може допомогти інформуванню щодо майбутніх стратегії та практики. Діяльність, спрямована на поширення і використання результатів та здійснена бенефіціарами, підтримає ширшу мету - вдосконалення систем Європейського Союзу. Вплив Програми Еразмус+ вимірюється не тільки якістю результатів проекту, а й якою мірою ці результати відомі та використовуються за межами проекту партнерства. Охоплення якомога більшої кількості потенційних користувачів за допомогою ефективного поширення допоможе досягти віддачі на інвестиції.

Поширення та використання результатів проекту також підвищує обізнаність щодо можливостей, запропонованих Програмою, та висвітлює конкретну практичну користь діяльності, що підтримується Еразмус+. Це може сприяти позитивній громадській думці та заохотити ширшу участь у новій Програмі ЄС. Розгляд цілей і завдань плану поширення та використання має фундаментальне значення. Вони повинні бути пов'язані з цілями проекту, щоб впевнитися, що використані методи та підходи відповідають проекту Еразмус+ та його результатам, а також певним цільовим аудиторіям. Цілями поширення та використання можуть бути:

- підвищення обізнаності;
- поширення впливу;
- залучення зацікавлених сторін і цільових груп;
- обмін рішеннями і ноу-хау;
- вплив стратегії і практики;
- розвиток нових партнерств.

Що можна поширювати і використовувати?

Наступним кроком є визначення того, **що** поширювати та використовувати. Результати проекту можуть бути різноманітного характеру і складатися як з конкретних (матеріальних) результатів, так і з навичок та особистого досвіду, яких набули організатори проекту та учасники діяльності (нематеріальні результати).

Матеріальні результати можуть включати в себе, наприклад, такі:

- підхід або модель вирішення проблеми;
- практичний інструмент або виріб, такий як посібники, курси навчання, засоби електронного навчання;
- наукові доповіді або дослідження;

- керівництва з практики або ситуативні приклади;
- звіти про оцінку;
- сертифікати про визнання;
- інформаційні бюлетені або інформаційні листівки.

Для того, щоб більш широко розповсюджувати досвід, стратегії, процеси і т. д., рекомендується їх задокументовувати.

Нематеріальні результати можуть включати в себе, наприклад, такі:

- знання та досвід, набуті учасниками, учнями та працівниками;
- поліпшені навички чи досягнення;
- вдосконалена культурна обізнаність;
- кращі мовні навички.

Нематеріальні результати часто важко виміряти. Використання інтерв'ю, анкет, тестів, спостереження чи механізмів самооцінки може допомогти зареєструвати такий результат.

Що таке цільові групи?

Визначення цільових груп, як на географічному рівні (місцеві, регіональні, національні, європейські), так і у сфері бенефіціара (колеги, однолітки, органи місцевої влади, інші організації, що проводять такий самий вид діяльності, мережі і т. д.) має важливе значення. Діяльність та повідомлення мають бути адаптовані відповідним чином, з урахуванням аудиторії та цільових груп, наприклад:

- кінцеві користувачі проектної діяльності та кінцеві результати;
- ключові партнери, експерти чи професіонали у сфері та інші зацікавлені сторони;
- особи, які приймають рішення на місцевому, регіональному, національному та європейському рівнях;
- засоби масової інформації;
- широка громадськість.

Плани проекту мають бути достатньо гнучкими, щоб дозволити цільовим групам та іншим зацікавленим сторонам брати участь впродовж різних етапів проекту. Це допоможе гарантувати, що проект залишиться на правильному шляху з урахуванням їхніх потреб. Їхня участь також висвітлить потенційну цінність вашого проекту, а також допоможе поширити новини до інших зацікавлених сторін по всій Європі.

Як поширювати і використовувати результати?

Щоб розповсюдити інформацію серед більшої кількості людей, доцільно перекласти якомога більше інформаційних матеріалів та результатів проекту різними мовами. Рекомендується охопити всі мови партнерства та англійську; вартість таких перекладів може бути покрита за рахунок гранту, якщо це необхідно.

Існує багато способів поширювати та використовувати результати. Креативність та нові ідеї, за яких проект Еразмус+ та його результати дійсно виділяться, будуть оцінені. Бенефіціари можуть використовувати наступне:

- платформа поширення результатів проектів програми Еразмус+ (див. нижче);
- сайти проектів чи виконавців;
- зустрічі та візити до ключових стейкхолдерів;
- спеціальні можливості для обговорення, такі як інформаційні сесії, практикуми, семінари, курси, виставки, демонстрації або експертні оцінки партнерами;
- цільові письмові матеріали, такі як звіти, статті у спеціалізованій пресі, інформаційні бюлетені, прес-релізи, листівки або брошури;
- аудіовізуальні засоби масової інформації, такі як радіо, телебачення, YouTube, Flickr, відео кліпи, подкасти чи додатки;
- соціальні засоби масової інформації;
- публічні заходи;
- брендинг та логотипи проекту;
- існуючі контакти та зв'язки.

З точки зору використання напрацювань проектів важливо подумати, яке значення матимуть результати для проекту, кінцевих користувачів, партнерів чи розробників політики. Механізми використання включають:

- позитивні репутаційні ефекти для організацій-учасниць;
- підвищення рівня поінформованості за темою, метою чи галуззю;
- збільшення фінансової підтримки іншими прибічниками чи донорами;
- збільшення впливу на політику і практику.

Коли слід виконувати спрямовану на поширення та використання діяльність?

Поширення та використання результатів є невід'ємною частиною проекту Еразмус+ впродовж його терміну дії: від початкової ідеї бенефіціара, в ході реалізації проекту і навіть після закінчення європейського фінансування. Створення графіку діяльності разом з партнерами проектів та призначення відповідного бюджету і ресурсів буде необхідним. План також має:

- узгоджувати з партнерами реалістичні цілі та кінцеві терміни, щоб здійснювати моніторинг прогресу;
- суміщати спрямовану на поширення та використання діяльність з ключовими етапами проекту;
- запропонувати достатню гнучкість, аби відповідати потребам цільової групи, а також ширші зміни в політиці та практиці.

Приклади діяльності на різних етапах проектного циклу:

- **Перед** початком проекту
    - складання плану поширення та використання;

- визначення очікуваного впливу та результатів;
- розгляд як і кому будуть надані результати поширення та використання.

- **Під час** проекту
  - зв'язок з відповідними ЗМІ, наприклад, на місцевому або регіональному рівні;
  - проведення регулярних заходів, таких, як інформаційні сесії, тренінги, демонстрації, огляди партнерами;
  - оцінка впливу на цільові групи;
  - залучення інших зацікавлених сторін з метою передачі результатів до кінцевих користувачів/нових районів/політик;
  - додання банеру із посиланням на картку проекта в межах платформи проектів Еразмус на веб-сайті проекту.

- **На стадії фінального звіту** проекту
  - завантаження фінальних результатів проекту та оновлення опису проекту на платформі поширення результатів проектів програми Еразмус+;

- **Після завершення** проекту
  - продовження поширення (як описано вище);
  - розробка ідей для майбутньої співпраці;
  - оцінка досягнень та впливу;
  - зв'язок з відповідними ЗМІ;
  - зв'язок з розробниками політики, якщо доречно;
  - співпраця з Європейською Комісією з надання корисних внесків до її зусиль з питань поширення та використання.

Як оцінити успіх?

Оцінка впливу проекту є невід'ємною частиною цього процесу. Вона оцінює досягнення та створює рекомендації для майбутніх удосконалень. Для оцінки прогресу щодо цілей використовують показники. Це характеристики, що допомагають виміряти продуктивність. Показники можуть бути як кількісними, маючи відношення до чисел та відсотків, так і якісними, маючи відношення до якості участі та досвіду. Анкети, інтерв'ю, спостереження та оцінки також можуть використовуватися для оцінки впливу. Визначальні показники, що мають відношення до різної проектної діяльності, мають бути передбачені на початку проекту як частина загального плану поширення.

Деякі приклади:

- Факти і цифри, пов'язані з сайтом організаторів проекту (оновлення, відвідування, консультації, перехресні посилання);
- Кількість зустрічей з основними зацікавленими сторонами;

- Кількість учасників, залучених до дискусій та інформаційних сесій (практикумів, семінарів, експертних оцінок колегами); подальші заходи за результатами;
- Виробництво та обіг продукції;
- Висвітлення в ЗМІ (статті в спеціалізованих бюлетенях преси, прес-релізи, інтерв'ю і т. д.);
- Наочність у соціальних ЗМІ та привабливість сайту;
- Участь у громадських заходах;
- Зв'язки з існуючими мережами та транснаціональними партнерами; передача інформації та ноу-хау;
- Вплив на політичні заходи на регіональному, національному та рівні ЄС;
- Зворотній зв'язок з кінцевими користувачами, іншими зацікавленими сторонами, колегами та керівництвом.

2. Вимоги щодо поширення та використання

Загальні якісні вимоги

Залежно від Напряму діяльності, від заявників, які подаються на фінансування в рамках Еразмус+, вимагається розглядати діяльність, спрямовану на поширення та використання, на етапі подання заявки, під час діяльності та після її закінчення. Цей розділ надає огляд основних вимог, викладених в офіційній документації Програми Еразмус+.

Поширення та використання є одним з критеріїв присудження фінансування гранту, за якого заявка буде оцінена. Залежно від типу проекту, йому надаватиметься різна вага в оцінці заявки.

- Для проектів мобільності, перелік запланованих–заходів з поширення та визначення потенційних цільових груп буде вимагатися в аплікаційній формі.
- Для проектів співпраці буде вимагатися детальний та комплексний план, опис цілей, інструментів та наслідків з подальшою оцінкою. Хоча зазвичай один партнер бере на себе відповідальність за координацію поширення та використання результатів цілого проекту, відповідальність за реалізацію має бути поділена серед усіх партнерів. Кожний партнер буде залучений до цієї діяльності відповідно до потреб та ролі в проекті.

Для всіх типів проектів буде подано запит на звітування щодо здійсненої діяльності з метою обміну результатами в межах та поза межами організацій-учасниць на кінцевому етапі.

Правила візуальної презентації Європейського Союзу та Програми Еразмус+

Бенефіціари завжди повинні використовувати європейську емблему («прапор ЄС») та назву Європейського Союзу без скорочення в усіх комунікаційних та промоційних матеріалах. Переважною опцією зазначення фінансової підтримки ЄС писати «Co-funded by the Erasmus+ Programs of the European Union» біля емблеми ЄС.

Приклади підтвердження фінансування ЄС та переклади тексту доступні за посиланням http://eacea.ec.europa.eu/about-eacea/visual-identity_en.

Брендове ім'я «Erasmus+» не перекладається.

Керівництво для бенефіціарів з використання емблеми ЄС в контексті програм ЄС доступне за посиланням http://ec.europa.eu/dgs/communication/services/visual_identity/pdf/use-emblem_en.pdf.

Використання платформи поширення результатів проектів програми Еразмус+

Платформа поширення результатів проектів програми Еразмус+ була створена, щоб пропонувати комплексний огляд проектів, що фінансуються Програмою та висвітлювати успішні практики та успішні приклади. Платформа також зробить доступними продукти/напрацювання /інтелектуальні результати фінансованих проектів.

Провідні практики будуть об'єктом щорічного відбору кожного Національного агентства та Виконавчого агентства ЄС. Успішні приклади будуть вибрані серед успішних практик на центральному рівні Генеральним директоратом з освіти і культури.

Нова платформа слугує різним цілям:

- Прозорість, оскільки вона надає загальний огляд даних проектів, фінансованих програмою (в тому числі опис проектів, суми грантів, посилання URL, і т. д.);
- Звітність, оскільки вона надає доступ кінцевим користувачам та фахівцям до результатів проектів;
- Мотивації та надхнення, оскільки вона демонструє успішні практики та успішні приклади серед бенефіціарів Еразмус+, які обираються щороку на національному та європейському рівнях.

У більшості проектів Еразмус+ на етапі подання проектної заявки бенефіціари повинні будуть надати опис свого проекту англійською мовою.

Опис проекту має особливе значення, оскільки надає ключову інформацію для громадськості. Він має бути складений простою мовою та чітким стилем, щоб фактичний зміст проекту можна було швидко зрозуміти, навіть сторонній людині.

Наступні елементи мають бути частиною опису: контекст/передумови проекту; цілі проекту; кількість та опис учасників; опис діяльності; методологія, що використовується при реалізації проекту; короткий опис результатів і вплив, що передбачається, потенційна довгострокова сталіть результатів.

З платформою поширення результатів проектів програми Еразмус+ можна ознайомитися за адресою: http://ec.europa.eu/programmes/erasmusplus/projects/

ДОДАТОК III – ГЛОСАРІЙ ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ

Супроводжуюча особа	за загальним визначенням, що застосовується в усіх сферах освіти, професійної підготовки та молоді, супроводжуюча особа – це той, хто супроводжує учасників (студентів чи працівників/молодіжних працівників) з особливими потребами (тобто, з інвалідністю) впродовж діяльності, щоб забезпечити захист, надати підтримку та додаткову допомогу. У випадку - мобільності стипендіатів ПТО та волонтерської діяльності в межах КА1, - короткострокової чи довгострокової мобільності стипендіатів і змішаної мобільності молодих людей у межах КА2, - Проекти молодіжного діалогу, супроводжуюча особа може бути дорослим, який супроводжує одного чи декількох стипендіатів ПТО, волонтерів з обмеженими можливостями, учнів школи чи молодих людей (особливо, якщо це неповнолітні або молодь з малим досвідом поза межами своєї країни) за кордоном, щоб забезпечити їх захист та безпеку, а також ефективне навчання впродовж досвіду мобільності.
Акредитація	процес, який гарантує , що організації, бажаючі отримати фінансування за певним напрямом діяльності Програми Еразмус+, дотримуються набору стандартів якості або передумов, визначених Європейською комісією для даного напряму. Залежно від напряму або країни, де знаходиться організація-запитувач, акредитація проводиться виконавчим агентством, Національним агентством або ресурсним центром SALTO. Процес акредитації доречний для організацій, бажаючих взяти участь у проектах вищої освіти (включно з мобільністю) або проектах мобільності у сфері молоді.
Напрям діяльності (Key Action)	частина або напрям Програми Еразмус+. Прикладами напрямів є: стратегічні партнерства у сфері освіти, професійної підготовки та молоді, спільні магістерські програми Еразмус Мундус, Альянси галузевих компетентностей і т. д.
Діяльність	низка завдань, що виконуються як частина проекту. Діяльність може бути різних типів (навчальна мобільність, співпраця, тощо). В рамках проектів Жан Моне, діяльність рівнозначна Ключовому напряму діяльності (див. визначення вище).
Освіта для дорослих	всі форми не-професійно-технічної освіти для дорослих, формальна, неформальна та інформальна (безперервна професійно-технічна освіта: див. «ПТО»).
Організація з освіти для дорослих	будь-яка державна або приватна організація, що діє в галузі освіти для дорослих.
Дорослий учень	будь-яка особа, яка закінчивши чи не будучи задіяною в навчанні чи підготовці, для продовження навчання (формально, неформально або інформально), за винятком викладачів/ тренерів школи та ПТО.

Візит попереднього планування (AVP)	візит попереднього планування в країну приймаючих організацій перед обмінами молоді чи волонтерською діяльністю в проектах молодіжної мобільності і ЕразмусПро діяльності в проектах мобільності учнів ПТО. Мета APV полягає у забезпеченні високої якості діяльності шляхом сприяння та підготовки адміністративних заходів, зміцнення довіри, розуміння та міцного партнерства між організаціями у проекті. У випадку проектів молодіжної мобільності молоді учасники можуть також брати участь у візиті, щоб повністю інтегруватися у розробку проекту.
Дочірня установа	Дочірні установи (відповідно до статті 187 Фінансового регламенту) можуть вважатись такими: • юридичні особи, які мають правовий або фінансовий зв'язок з бенефіціарами; це посилання не обмежене напрямом та не встановлене лише з метою його реалізації; • кілька суб'єктів, які задовольняють критеріям отримання гранту та разом утворюють одну організацію, яка може розглядатися як єдиний бенефіціар, у тому числі, якщо суб'єкт господарювання спеціально створений з метою реалізації цього напряму. Дочірні установи повинні дотримуватися критеріїв прийнятності та невиключення, а також, де це застосовується, критеріїв відбору кандидатів.
Аплікант	організація-учасниця або неофіційна група, що представляє заявку на грант. Апліканти можуть подавати заявки як індивідуально, так і від імені іншої залученої до проекту організації. В останньому випадку аплікат також являється координатором.
Кінцевий термін (подання заявки)	кінцева дата подання заявки до національного або виконавчого агентства, щоб заявка була допущена для розгляду.
Учнівство (учень)/ стажерство (стажер)	під схемами типу учнівства розуміються ті форми базової професійно-технічної освіти (IVET), що офіційно поєднують та чергують підготовку в компаніях (періоди практичного досвіду роботи на робочому місці) з навчанням в школі (періоди теоретично-практичної освіти у школі чи тренінг-центрі), а їх успішне закінчення призводить до базових кваліфікацій ПТО, визнаних на національному рівні.
Базові компетентності	грамотність, математика, наука і технології; ці компетентності входять у ключові компетентності.
Бенефіціар	якщо проект обрано, кандидат стає бенефіціаром гранту Еразмус+. Бенефіціар підписує угоду про грант з – або його повідомляють про рішення гранту – національним чи виконавчим агентством, що обрали проект. Якщо заявка була зроблена від імені інших організацій-учасниць, партнери можуть стати спів-бенефіціарами гранту

Змішане навчання	тип навчання, що включає навчання в комбінації режимів. Часто використовується відносно до курсів, що поєднують традиційне наочне викладання практикумів чи семінарів та методи дистанційного навчання онлайн (такі, як інтернет, телебачення, конференц-зв'язок).
Конкурс заявок	запрошення, опубліковане від імені Комісії, щоб представити в рамках даного кінцевого терміну пропозицію за напрямом, що відповідає переслідуваним цілям та обов'язковим умовам. Конкурс заявок публікується в Офіційному журналі Європейського Союзу (частина С) та/або на відповідних сайтах Комісії, національного чи виконавчого агентства.
Сертифікат	в контексті Еразмус+, документ, що видано особі, яка завершила навчальну діяльність в сфері освіти, професійної підготовки та молоді. Такий документ підтверджує відвідуваність та, де можливо, результати навчання учасника діяльності.
Співфінансування	принцип співфінансування означає, що частину витрат підтриманого ЄС проекту необхідно покрити бенефіціару або зовнішніми внесками інших організацій.
Компанія	юридичні особи, засновані під цивільним або комерційним правом, включно з кооперативними товариствами, та інші юридичні особи, керовані публічним або приватним правом, за винятком неприбуткових організацій.
Консорціум	дві або більше організації-учасниці, що об'єднуються для підготовки, реалізації та сталості проекту або діяльності в межах проекту. Консорціум може бути національним (тобто включати організації з однієї країни) або інтернаціональним (включає організації-учасниці з різних країн).
Координатор/ координуюча організація	організація-учасниця, що подає заявку на грант Еразмус+ від імені консорціуму організацій-партнерів.
Кредитна мобільність	обмежений період навчання чи стажування за кордоном – в рамках безперервного навчання в рідному ЗВО – з метою отримання кредитів. Після етапу мобільності студенти повертаються до рідних ЗВО, щоб завершити навчання.
Кредит	набір результатів навчання індивіда, що був оцінений та який накопичується до кваліфікації або переводиться до інших освітніх програм чи кваліфікацій.
Ступенева мобільність	період навчання за кордоном, спрямований на здобуття повного ступеня чи сертифіката в країні/ах призначення.
Механізми діалогу	діалог з молодими людьми та молодіжними організаціями та особами, які приймають рішення, які слугують форумом для постійного спільного обговорення пріоритетів, впровадження та подальшого розвитку європейської співпраці у сфері молоді.

Додаток до диплома	додаток до офіційної документації кваліфікації, що розроблений, аби надавати більш детальну інформацію про завершене навчання відповідно до узгодженого формату, визнаного на міжнародному рівні; документ, що супроводжує диплом про вищу освіту, надаючи стандартизований опис рівню, контексту, змісту та статусу досліджень, виконаних його власником. Він надається закладами вищої освіти відповідно до стандартів, узгоджених Європейською комісією, Радою Європи та ЮНЕСКО. Додаток до диплома є частиною європаспорту (див. нижче). В контексті міжнародної спільної програми навчання рекомендовано представляти «спільний додаток до диплома», що охоплює всю програму і визнається всіма університетами, що присуджують кваліфікацію.
Подвійний диплом/ багатосторонній диплом	Освітня програма, запропонована як мінімум двома (подвійний) чи більше (багатосторонній) закладами вищої освіти, за допомогою чого після завершення освітньої програми студент отримує окремий сертифікат з кожного закладу-учаснику.
Дуальна кар'єра	поєднання спортивної підготовки високого рівня з загальною освітою чи роботою.
Хартія Еразмус для вищої освіти (ECHE)	акредитація надається Європейською Комісією, та дає закладам вищої освіти країн-членів Програми можливість подавати заявку і брати участь в діяльності навчання та співпраці в межах Програми Еразмус+. Хартія визначає фундаментальні принципи, яких слід дотримуватися закладу в організації та реалізації мобільності високої якості і співробітництва, та встановлює реквізити, яким необхідно відповідати, щоб забезпечити якісні послуги та процедури, а також надання надійної та прозорої інформації.
ECTS (Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система)	Орієнтована на учня система для накопичення та трансферу кредитів, заснована на прозорості процесів навчання, викладання та оцінювання. Її метою є полегшення планування, доставки та оцінювання освітніх програм та учнівської мобільності через визнання кваліфікацій та періодів навчання. Система, яка допомагає розробляти, описувати і поставляти освітні програми та присуджувати кваліфікації вищої освіти. Використання ECTS в поєднанні з кваліфікаційними рамками, заснованими на результатах, робить освітні програми та кваліфікації більш прозорими та сприяє визнанню кваліфікацій.
ECVET (Європейська кредитна система професійно-технічної освіти)	система, що має на меті полегшення підтвердження, визнання і накопичення пов'язаних з роботою навичок та знань, набутих під час перебування в іншій країні чи в інших ситуаціях. ECVET націлена на кращу сумісність між професійною освітою і різними системами навчання по всій Європі та їхніми кваліфікаціями. Вона має створити технічні рамки, щоб описувати кваліфікації з точки зору результатів навчання, та включає процеси оцінювання, передачі, накопичення та визнання.

Підприємство	будь-яке підприємство, залучене до економічної діяльності, незалежно від його розміру, юридичної форми чи розділу економіки, в якому воно діє.
EQAVET (Європейська система забезпечення якості у професійно-технічній освіті)	довідковий інструмент для розробників політики, заснований на чотириступеневому циклі якості, що включає постановку цілей і планування, реалізацію, оцінку та огляд. Він дотримується автономії національного уряду та є добровільною системою для використання органами державної влади та іншими органами, залученими до забезпечення якості.
EQF (Європейська рамка кваліфікацій)	поширений європейський довідковий інструмент, що слугує пристроєм перекладу між різними навчальними і тренувальними системами та їх рівнями. Він має на меті вдосконалення прозорості, сумісності та портативності кваліфікацій у Європі, сприяючи мобільності робітників і учнів та полегшуючи їх навчання протягом життя, як визначено в 2008/C 111/01 Рекомендації Європейського Парламенту та Ради.
ESCO (багатомовна класифікація європейських навичок, компетенцій, кваліфікацій та професій)	визначає і класифікує навички та компетенції, кваліфікації та професії, актуальні на ринку праці ЄС та в навчанні і тренуванні, 25 європейськими мовами. Система надає опис професій, показуючи зв'язки між професіями, навичками, компетенціями та кваліфікаціями. ESCO розроблена у відкритому IT-форматі та доступна кожному безкоштовно.
Заснований	має відношення до організації чи органу, що виконує певні національні положення (реєстрація, свідчення, публікація, тощо), що дозволяє такій організації чи органу бути офіційно визнаним національними органами. У разі неофіційної групи молодих людей, вважається, що місце проживання її законного представника має рівнозначний вплив на цілі прийнятності для гранту Еразмус+.
Європаспорт	європаспорт – це портфоліо з п'яти різних документів та електронна версія, що містить опис всіх навчальних досягнень, офіційних кваліфікацій, досвіду роботи, навичок та компетенцій власника, набутих за деякий час. Цими документами є: резюме, додаток до диплому, додаток до сертифікату, паспорт мобільності та мовний паспорт. Європаспорт також включає паспорт навичок, зручну електронну версію, що допомагає власнику розробити власний модульний список його/її навичок та кваліфікацій. Метою європаспорта є сприяння мобільності та вдосконалення робочих та навчальних перспектив у Європі.
Європейський план розвитку	для професійно-технічної освіти, шкіл та організацій освіти для дорослих, це документ, що викладає потреби закладів/організацій з точки зору якісного розвитку та інтернаціоналізації, та як запланована європейська діяльність задовольнить ці потреби. Європейський план розвитку – це частина аплікаційної форми для шкіл та організацій освіти для дорослих, що подають заявки на навчальну мобільність працівників Ключового напряму 1.

Європейська молодіжна неурядова організація	неурядова організація: 1) працює через офіційно визнану структуру, що складається з а) європейського органу/секретаріату (заявник), законно заснованого в країні-учасниці Програми впродовж щонайменше року з дати подання заявки та б) національних організацій/філій в якнайменше дванадцяти країнах-учасницях Програми, маючих установлений законом зв'язок з європейським органом/секретаріатом; 2) діє в сфері молоді та керує діяльністю, що підтримує реалізацію молодіжної стратегії ЄС; 3) залучає молодь до керування та управління організацією.
Форс-мажор	непередбачувана виняткова ситуація чи подія, що непідконтрольна учаснику та не пояснюється помилкою або недбалістю з його/її боку.
Масовий спорт	організовані аматорами заняття спортом на місцевому рівні, та спорт для всіх.
Лідер групи	у молодіжних проектах мобільності лідер групи – це дорослий, який приєднується до молоді, що бере участь у молодіжному обміні з метою забезпечити її ефективне навчання, захист та безпеку.
Групи молодих людей, активних в молодіжній роботі, але не обов'язково в контексті молодіжної організації (також неофіційні групи молодих людей)	група з щонайменше чотирьох молодих людей, що не має статусу юридичної особи відповідно до чинного законодавства країни, за умови, що їх представники мають право брати на себе зобов'язання від їхнього імені. Ці групи молодих людей можуть бути заявниками та партнерами деяких Ключових напрямів діяльності Еразмус+. З метою спрощення, в цьому керівництві вони прирівнюються до юридичних осіб (організацій, закладів і т. д.) та вписуються в поняття організацій-учасниць Еразмус+ для Ключових напрямів діяльності, в яких можуть брати участь. Група має складатися з щонайменше чотирьох молодих осіб, а їх вік має відповідати загальному віку молодих людей в програмі (13-30). У виняткових випадках і коли всі молоді люди є неповнолітніми, групу може представляти дорослий. Це може дозволити групі молодих людей (коли всі неповнолітні) за допомоги молодіжного працівника/ наставника подати заявку
Заклад вищої освіти	будь-який тип закладу вищої освіти, який у відповідності до національного законодавства пропонує визнані ступені або інші визнані кваліфікації вищої освіти, як би такий заклад не називався, або будь-який заклад, який у відповідності до національного законодавства пропонує професійно-технічну освіту або підготовку на рівні вищої освіти.

План модернізації вищої освіти	Стратегія Європейської Комісії спрямована на підтримку реформ держав-учасників та сприяє досягненню цілей Європи 2020 в сфері вищої освіти. Основними напрямами реформування, визначеними у новому порядку денному є: збільшити кількість випускників закладів вищої освіти; поліпшити якість і актуальність навчання та експериментального навчання, надати випускникам необхідні знання і основні навички, що їм необхідні, аби досягти успіху у висококваліфікованих професіях; надати більше можливостей

	студентам для отримання додаткових навичок шляхом навчання або стажування за кордоном, а також заохочувати транскордонне співробітництво для підвищення високої продуктивності освіти; зміцнити «трикутник знань», який поєднує освіту, наукові дослідження та робочу зайнятість, і створити ефективні механізми управління та фінансування на підтримку досконалості.
Інформальні об'єднання молодих людей	дивіться визначення «об'єднання молодих людей, що займаються молодіжною діяльністю, але не обов'язково в контексті молодіжної організації» вище.
Інформальне навчання	навчання в результаті повсякденної діяльності, пов'язаної з роботою, сім'єю або відпочинком, що не організовані та не передбачені в контексті завдань, часу або підтримки навчання; воно може бути незапланованим з точки зору учня.
Міжнародний	У контексті Еразмус+ відноситься до будь-якого Ключового напряму діяльності, включаючи як мінімум одну країну-члена програми і принаймні одну країну-партнера програми.
Перейняття досвіду роботи на робочому місці Практичний досвід навчання)	Коротке перебування в партнерській організації в іншій країні з метою проходження навчання, спостерігаючи за практиками у їх повсякденній роботі в приймаючій організації, обмінюючись передовим досвідом, набуваючи навичок і знань і / або будуючи довгострокові партнерські відносини на основі спостереження.
Спільний ступінь	єдиний документ про освіту присвоюється студенту після завершення спільної програми. Спільний ступінь повинен бути підписаний уповноваженими органами двох або більше установ, що беруть участь, і є офіційно визнаними в країнах, де ці установи розташовані.
Спільні програми	спільно розроблені, представлені та визнані двома або більше закладами вищої освіти освітні програми вищої освіти (навчання або дослідження). Спільні програми можуть бути реалізовані на будь-якому рівні вищої освіти, тобто бакалавр, магістр або доктор. Спільні програми можуть бути національними (тобто коли всі університети залучені з однієї країни) або транснаціональними / міжнародними (тобто, коли щонайменше дві різні країни представлені серед закладів вищої освіти, що беруть участь).
Ключові компетентності	Основний набір знань, умінь і навичок, що необхідні всім людям для самореалізації та розвитку, активної громадської позиції, соціальної інтеграції та зайнятості, як описано в Рекомендації 2006/962 / ЕС Європейського парламенту та Ради.
Навчальна мобільність	поїздка в країну, іншу від країни проживання, з метою дослідження, навчання або неформального чи неофіційного навчання; це може

	набути форми стажування, практики, молодіжних обмінів, волонтерства, навчання або участі в професійній діяльності в галузі розвитку, і може включати в себе підготовчі заходи, такі як навчання базовій мові, а також передачі власних знань та отримання нових, а також подальшій діяльності.
Результати навчання	поставлені задачі, що учень знає, розуміє і в змозі зробити по завершенні процесу навчання, які визначаються відносно знань, навичок і компетентностей.
Навчання протягом життя	Вся загальна освіта, професійно-технічна освіта і професійна підготовка та неформальне навчання проводиться протягом усього життя, що веде до поліпшення знань і навичок або участі в житті суспільства в рамках особистих, громадянських, культурних, соціальних та / або пов'язаних з роботою аспектах , у тому числі надання консультацій та рекомендаційних послуг.
Наставництво	заходи з індивідуальної підтримки, які надаються волонтерам, поруч із заходами, пов'язаними із завданням. Головний відповідальний за наставництво - це наставник, призначений приймаючою чи координаційною організацією. Наставництво полягає у тому, щоб проводити регулярні наради, щоб стежити за особистим добробутом волонтерів як в межах приймаючої організації, так і за її межами. Наставництво орієнтоване на окремих волонтерів, і таким чином зміст і частота зустрічей будуть варіюватися залежно від індивідуальних потреб. Можливі теми наставницьких зустрічей: особисте благополуччя, добробут у команді, задоволення завданнями, практичні аспекти тощо.
Угода про мобільність / навчання	В угоді між організацією, що відправляє людей, та організацією, що приймає, а також між особами, що беруть участь, визначаються цілі і зміст періоду мобільності з метою забезпечення її актуальності і якості. Вона також може бути використана приймаючою організацією в якості основи для визнання періоду перебування за кордоном.
МООС	Абревіатура для «Масовий відкритий он-лайн курс», тип курсу, який повністю поставляється в Інтернеті, відкритий для доступу без будь-яких витрат, вступних кваліфікацій або інших обмежень і часто має велику кількість учасників. Вони можуть мати особисті компоненти, наприклад, заохочуючи зустрічі місцевих учасників та формальну оцінку, але мають тенденцію використовувати експертну оцінку, самооцінку та автоматичну оцінку. Є багато варіантів МООС, наприклад орієнтовані на конкретні сектори, цільові групи (наприклад, професійна спрямованість, вчителі тощо) або методи навчання. МООС, що фінансуються в межах Еразмус+, повинні бути відкритими для всіх учасників. Зверніть увагу, що вимога щодо відкритого доступу до освітніх ресурсів застосовується також до МООС та інших повних курсів.

Місяць	в контексті Програми Еразмус+ і для розрахування гранту, місяць дорівнює 30 дням.
Неформальне навчання	навчання, що відбувається шляхом запланованої діяльності (відносно цілей навчання і часу на вивчення), де наявні певні форми навчання, але вона не є частиною офіційної системи освіти та професійної підготовки.
Професійний профіль	комплекс навичок, вмінь, знань і кваліфікацій, які, як правило, мають зв'язок з конкретними професіями.
Освітні програми одного циклу	інтегровані / довгострокові програми, що ведуть до першого або до другого рівня освіти, і які в деяких країнах все ще можуть краще характеризуватися тривалістю в роках, ніж кредитах. У більшості з цих країн програми за межами першого рівня Болонської системи діють в галузі медицини, стоматології, ветеринарії, сестринської та акушерської справи і в більшості випадків вони пов'язані з 1-8% студентського населення. Звичайний термін дії інтегрованих програм, що ведуть до регульованих професій, в загальному відповідає 300-360-кредитам / п'яти-шести рокам, залежно від регульованої професії, про яку йде мова.
Відкритий доступ	Загальна концепція видавничих матеріалів, певним способом відкритих, тобто щоб були доступними і корисними для максимально можливої групи користувачів та для найбільшої кількості випадків використання. Еразмус+ має вимогу до відкритого доступу для освітніх ресурсів та заохочує відкритий доступ до результатів досліджень та даних.
Відкриті освітні ресурси	будь-які освітні матеріали (наприклад, підручники, робочі аркуші, плани уроків, навчальні відеоролики, цілі онлайнові курси, освітні ігри), які можна вільно використовувати, адаптувати та ділитися. OER були або випущені під відкритою ліцензією або є загальнодоступними (тобто термін дії авторського права закінчився). Безкоштовні матеріали, які неможливо адаптувати та надати громадськості, не є OER.
Відкрита ліцензія	шлях, по якому власник роботи надає всім дозвіл на обмін інформацією та користування ресурсами. Ліцензія пов'язана з кожним ресурсом. Відкрита ліцензія не є передачею авторських прав або прав на інтелектуальну власність (ПІВ) і посібники.
Відкритий метод координації	міжурядовий метод, що забезпечує основу для співробітництва між державами-членами ЄС, чия національна політика може таким чином бути спрямована на досягнення певних спільних цілей. В рамках

	програми відкритий метод координації відноситься до освіти, професійної підготовки та молоді.
Учасники	в контексті програми Еразмус+ учасниками вважаються ті особи, які повною мірою беруть участь у проекті, в деяких випадках отримують частину гранту Європейського Союзу, призначеного для покриття своїх витрат, пов'язаних з участю (зокрема, витрати на транспорт та проживання). межах певних дій програми (напр., стратегічного партнерства) має бути відмінність між категорією учасників (безпосередніми учасниками) та іншими особами, які непрямим шляхом беруть участь у проекті (наприклад, цільові групи).
Організація-учасник	будь-яка організація або неформальна група молодих людей, що беруть участь в реалізації проекту Еразмус+. Залежно від їх ролі в проекті, організації-учасники можуть бути заявниками або партнерами (також визначені як спів-заявники, якщо вони визначені на момент подання заявки на отримання гранту). Якщо проект отримує грант, заявники стають його бенефіціарами, а партнери можуть стати співбенефіціарами, якщо проект фінансується за рахунок мульти-бенефіціарного гранту.
Партнер (організація)	організація, що бере участь у проекті, але не бере на себе роль заявника.
Країни-партнери	країни, які не повною мірою беруть участь у програмі Еразмус+, але які можуть взяти участь у визначених діях програми (в якості партнерів або кандидатів). Список країн-партнерів програми Еразмус+ описано в частині А цього Керівництва, в розділі «Хто може брати участь у програмі Еразмус+».
Партнерство	Угода між групою організацій-учасників у різних країнах програми для проведення спільної європейської діяльності у сфері освіти, професійної підготовки, молоді та спорту або створення офіційної чи неофіційної мережі у відповідній області, як, наприклад, спільних проектів у навчанні школярів та їх вчителів у формі обмінів класами та індивідуальної довгострокової мобільності, інтенсивні програми у сфері вищої освіти та співпраця місцевих та регіональних органів влади з метою сприяння міжрегіональному, в тому числі транскордонному, співробітництві; угода може бути продовжена для установ та / або організацій з країн-партнерів з метою підвищення якості партнерства.
Люди з обмеженими можливостями	особи, які зіштовхуються з перешкодами, що стають на шляху до ефективного здобуття освіти, навчання і можливості працювати. Докладніше про людей з обмеженими можливостями можна дізнатися з розділу А цього Керівництва - розділ «Рівність та інклюзія».

Люди з особливими потребами	особа з особливими потребами - це потенційний учасник, чиї індивідуальні фізичні, розумові або пов'язані зі здоров'ям особливості є такими, що його / її участь у проекті або мобільній діяльності не були б можливим без додаткової фінансової підтримки.
Прибуткова установа, активна в корпоративній соціальній відповідальності	приватна компанія, яка: а) здійснює свою діяльність відповідно до етичних стандартів та / або б) на чолі своєї бізнес діяльності здійснює певні заходи, які мають соціальну цінність.
Країни-члени програми	країни ЄС і країни, які не є членами ЄС, які заснували Національне агентство, що повністю бере участь у програмі Еразмус+. Список країн-членів програми Еразмус+ описаний в частині А даного Керівництва, в розділі «Хто може брати участь у програмі Еразмус+».
Проект	узгоджений комплекс заходів, які організовуються для того, щоб досягти визначених цілей та результатів.
Кваліфікація	офіційні результати процесу оцінки та атестації, що здобуваються, коли компетентний орган визначає, що індивід досягнув результатів навчання, що відповідають заданим стандартам.
Приймаюча організація	У деяких напрямах діяльності Еразмус+ (зокрема, діяльності мобільності) приймаючі організації є організаціями, що отримують одного або декількох учасників і організовують один або кілька заходів проекту Еразмус+.
Посилене наставництво	Посилене наставництво - це посилений процес наставництва, який необхідний для підтримки молодих людей з обмеженими можливостями, якщо вони не можуть самостійно впроваджувати волонтерську діяльність / з регулярною наставницькою або тьюторською підтримкою. Посилене наставництво передбачає більш тісний зв'язок та більше зустрічей з волонтером, а також надання додаткового часу для виконання завдань регулярного наставництва, що гарантує поетапну підтримку волонтерів під час діяльності за проектом та поза робочим часом. Посилене наставництво спрямоване на успішне впровадження проекту та надання волонтерам можливості отримати в ній якомога більше автономії.
Школа	установа, що надає загальну, професійну чи технічну освіту, на будь-якому рівні, від дошкільної до середньої освіти. Будь ласка, ознайомтесь зі списком закладів різних типів, що визначаються як школи в кожній країні; Для отримання додаткової інформації зв'яжіться з Національним агентством у країні-члені програми Еразмус+. У деяких Ключових напрямах діяльності Еразмус+ (зокрема,

	Навчальна мобільність) організація, що відправляє є організацією, що бере участь і відправляє одного або декількох учасників для діяльності в проекті Еразмус+.
Організація, що відправляє	в більшості країн це є в межах першого циклу в рамках кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти (перший етап вищої освіти). Вони, як правило, налічують близько 120 кредитів ЄКТС в національних контекстах, що забезпечують більш низький рівень підготовки, ніж ступінь в кінці першого циклу. Деякі програми діють більш ніж три роки, але, як правило, не дають більше, ніж 180 кредитів ЄКТС. У більшості країн студенти можуть використовувати більшість кредитів, отриманих під час короткого циклу вищої освіти, щоб навчатися для отримання академічного ступеня. Характеристики короткого циклу відповідають результатам навчання за європейськими кваліфікаційними рамками 5 рівня.
Кваліфікації короткого циклу (або короткострокового циклу вищої освіти)	
МСП (малі і середні підприємства)	підприємства (визначення див. вище), які надають роботу менше, ніж 250 особам і які мають річний оборот, що не перевищує 50 мільйонів євро, та / або загальний річний баланс, що не перевищує 43 млн євро.
Соціальне підприємство	підприємство, незалежно від його правової форми, яка не вказана на регульованому ринку за змістом пункту (14) статті 4 (1) Директиви Ради ЄС 2004/39 / і яке: 1) відповідно до його установчого договору, статутів або інших нормативних документів, що визначають діяльність цього підприємства, головною його метою є досягнення значних, позитивних соціальних наслідків, а не отримання прибутку для його власників, членів та зацікавлених сторін, де підприємство: а) пропонує інноваційні послуги або товари, які забезпечують соціальний дохід і / або б) використовує інноваційний метод виробництва товарів або послуг, і цей спосіб виробництва реалізує соціальну мету; 2) повторно інвестує свій прибуток в першу чергу для досягнення своєї головної мети і має до того ж встановлений порядок і правила для будь-яких обставин, за яких прибуток розподіляється між акціонерами і власниками для того, щоб гарантувати, що будь-який розподіл прибутків не підриває початкову мету; 3) управляється на підприємницькій, підзвітній і прозорій основі, зокрема шляхом залучення працівників, клієнтів та / або зацікавлених сторін, постраждалих від його діяльності.
Працівники	особи, які на професійній або добровільній основі залучені у сферу освіти, професійної підготовки або молодіжного неформального навчання, сюди також можуть відноситися професори, викладачі, репетитори, керівники навчальних закладів, робітники у справах молоді та непедагогічні кадри.
	Третій рівень циклу в рамці кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти, узгоджений відповідальними за вищу освіту міністрами на їх зустрічі в Бергені в травні 2005 року в рамках

Третій цикл	Болонського процесу. Дескриптор третього циклу рамки кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти відповідає результатам навчання 8 рівня європейської рамки кваліфікацій.
Стажування (надання робочого місця)	проведення проміжку часу на підприємстві чи в організації в іншій країні, з метою отримання конкретних компетентностей, які необхідні на ринку праці, набуття досвіду роботи і вдосконалення розуміння економічної і соціальної культури цієї країни.
Транснаціональний	якщо не вказано інакше, відноситься, до будь-якого напряму діяльності її за участю принаймні двох країн-учасників програми.
Інструменти ЄС із прозорості та визнання	інструменти, які допомагають зацікавленим сторонам зрозуміти, оцінити і, при необхідності, розпізнати результати навчання і навичок у ЄС.
Підтвердження (валідація) неформального та інформального навчання	Процес підтвердження уповноваженим органом, що особа досягла результатів навчання, виміряних проти актуального стандарту, і який складається з чотирьох різних фаз: Виявлення через діалог конкретного досвіду особи; 2. Документація, що робить видимим досвід особи; 3. Формальна оцінка цього досвіду; 4. Сертифікація результатів оцінки, яка може призвести до часткової або повної кваліфікації
Професійно-технічна освіта і підготовка (ПТО)	освіта і підготовка, які спрямовані на забезпечення людей знаннями, ноу-хау, навичками та/ або компетентностями, що необхідні, зокрема для певних професій або більш широко на ринку праці. Для реалізації програми Еразмус+ проекти, спрямовані на базову або додаткову професійно-технічну освіту і підготовку, мають право бути обраними в межах дій з професійно-технічної освіти.
Загальні (життєві) компетентності	включають в себе здатність критично мислити, бути цікавим та творчим, брати на себе ініціативу, вирішувати проблеми та працювати спільно, ефективно спілкуватися в мультикультурному та міждисциплінарному середовищі, вміти адаптуватися до контексту, бути стійким до стресу та непевності; ці компетентності є частиною ключових компетентностей

Віртуальна мобільність	комплекс заходів, підтримуваних інформаційними та комунікаційними технологіями, у тому числі електронним навчанням, що реалізує або полегшує міжнародний, спільний досвід в контексті викладання, підготовки чи навчання.
Навчання на робочому місці	Тип навчання, що включає в себе набуття знань, навичок і компетентностей шляхом виконання та міркування над задачами у професійному контексті або на робочому місці (наприклад, почергового навчання) або в закладах професійно-технічної освіти чи в навчальних закладах.
Молодь	У контексті програми Еразмус+ люди у віці від 13 до 30 років.
Молодіжна діяльність	діяльність за межами школи (наприклад, молодіжний обмін, волонтерство або підготовка молоді), що здійснюється молодою особою самостійно або в групі, зокрема за допомогою молодіжних організацій, а також характеризується неформальним підходом до навчання.
Працівник у справах молоді (молодіжний працівник)	спеціаліст або волонтер, що бере участь в неформальному навчанні, який підтримує молодих людей в їх особистому соціально-освітньому та професійному розвитку.
Молодіжний паспорт	Європейський інструмент для кращого розпізнання результатів навчання молоді та молодіжних працівників від їх участі в проектах, що підтримуються програмою Еразмус+. Молодіжний паспорт включає в себе: а) сертифікати, які можуть бути отримані учасниками під час участі в певній програмі; і б) певний процес, який підтримує молодих людей, молодіжних працівників та молодіжні організації, щоб відображати результати навчання, отримані від проекту Еразмус+ в області молодіжного та неформального навчання. Молодіжний паспорт є також частиною більш обширної стратегії Європейської Комісії, діяльність якої спрямована на забезпечення визнання неформального і неофіційного навчання та молодіжної роботи в Європі та за її межами.

ДОДАТОК IV - КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ ТА КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ

Корисні посилання

Назва	Веб-посилання
Європа 2020 та Освіта і підготовка 2020: орієнтири та показники	
Аналіз освіти (охоплює дитсадки і початкову освіту (ECEC), школи, молодіжну і вищу освіту, а також багато конкретних освітніх доменів	
Аналіз освіти і підготовки; покриває всі простори	
Аналіз освіти і підготовки; покриває всі простори	
Молодіжна робота за допомогою цифрових технологій - керівництво для розвитку молодіжної роботи за допомогою цифрових технологій	https://publications.europa.eu/s/fouj ;
Модель додатка до диплому:	
Керівництво користувача ЄКТС	
Європейська кредитна система для ПТО	
Навчання підприємництву: керівництво для педагогів	http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/7465/attachments/1/translations/en/renditions/native&usg=AFQjCNEAZENuwg06uXIDQR_CK8zmSko5Lw&sig2=kjtnBVqQOeV
Європейська платформа освіти дорослих у Європі (EPALE)	
Європейське забезпечення якості в ПТО	
Платформа поширення результатів проектів програми Еразмус+	
Європейські навички, компетентності, професії (ESCO)	
Панорама навичок ЄС	

Домашня сторінка Європас	
Європейська програма освіти дорослих і останні події з розвитку політики	
Довідник «Покращення молодіжної роботи - ваш гід з розвитку якості»	https://publications.europa.eu/s/ga7A
Довідник - внесок молодіжної роботи у запобігання маргіналізації та насильницької радикалізації	https://publications.europa.eu/s/glSf
Показники та орієнтири Освітній монітор	
Показники та орієнтири – Офіційна документація	
Бібліотека ключових документів зі спорту	
Основні документи європейської молодіжної політики (включаючи оновлену рамку європейської співпраці в сфері молоді)	
Основні політичні ініціативи та результати у сфері освіти та підготовки з 2000 р. - Розробка політики шкільної освіти	
Основні політичні ініціативи та результати у сфері освіти та підготовки з 2000 р. - Реформа вищої освіти	
Відкрита освіта - інноваційне викладання та навчання для всіх за допомогою нових технологій та відкритих освітніх ресурсів Comm (2013) 654	
Переосмислення освіти– інвестування в навички задля кращих соціо-економічних результатів	
Підтримка кар'єри і роботи - програма для модернізації систем вищої освіти в Європі	http://eurlex. e u
Ініціатива з стандартизації - Стратегічне бачення для європейських стандартів: рух вперед у напрямку підвищення та прискорення сталого зростання європейської економіки до 2020 року	http://eurlex. e u r o

Комюніке в Брюгге про поглиблене європейське співробітництво в галузі професійно-технічної освіти та підготовки кадрів на період 2011-2020 років	
На шляху до більшої співпраці та узгодженості в освіті підприємництва	
Флагманська ініціатива "Молодь до руху"	
Домашня сторінка молодіжного паспорта	

Контакти

Європейська Комісія - Генеральний директорат з питань освіти і культури

Європейська Комісія - Виконавче агентство з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури

Національні агентства